JULIA NAVARRO

SÂNGELE NEVINOVAȚILOR

JULIA NAVARRO

SÂNGELE NEVINOVAȚILOR

Traducător: Adriana Ersilia Steriopol
Titlul original: *La Sangre de los Inocentes*, 2007

Rao, 2008

Versiune ebook: f.s.1.0, mai 2018

Mamei mele, Martina Elia Fernández,
in memoriam, cu toată dragostea. Mulțumesc

PRIMA PARTE

1

Languedoc[1], mijlocul secolului al XIII-lea.

Sunt o iscoadă şi îmi este frică, îmi este frică de Dumnezeu, pentru că în numele lui am făcut lucruri cumplite.

Dar nu, nu îl voi învinui pe El pentru nenorocirile mele. În realitate, vina este a ei şi doar a ei, pentru că s-a comportat întotdeauna ca o ființă atotputernică față de toți cei care i-am fost alături. Niciodată nu am îndrăznit să o contrazicem, nici măcar soțul ei, bunul meu senior.

Voi muri, o simt în sufletul meu. Ştiu că mi-a sunat ceasul, chiar dacă medicul îmi dă asigurări că voi mai trăi încă timp îndelungat, pentru că răul care mă chinuie nu este mortal. Dar el doar îmi studiază culoarea irisului şi pe cea a limbii şi îmi ia sânge ca să scoată umorile rele din trup, dar nu îmi alină durerea neîncetată pe care o am în capul pieptului.

Răul care mă mistuie îl port în suflet pentru că nu ştiu nici cine sunt, nici care este adevăratul Dumnezeu. Şi cu cât îi slujesc mai mult pe amândoi, cu atât mai mult sfârşesc prin a-i trăda.

Scriu ca să îmi alin cugetul, numai din acest motiv, deşi ştiu bine că, dacă aceste pagini ar cădea în mâinile duşmanilor mei sau chiar ale prietenilor mei, mi-aş semna condamnarea la moarte.

Este frig şi, poate pentru că am sufletul înghețat, oricât m-aş învălui în mantie, nu reuşesc să îmi încălzesc oasele.

În această dimineață, fray[2] Pèire, când mi-a adus o supă caldă, a încercat să mă îmbărbăteze amintindu-mi de sosirea Crăciunului. Spune că

fray Ferrer mă va vizita mai târziu, dar i-am cerut să mă scuze față de inchizitor. Ochii lui fray Ferrer mă fac să amețesc, iar glasul său domol mă îngrozește. În coșmarurile mele, mă trimite în Infern, și chiar și acolo simt frigul.

Dar acum bat câmpii, cui îi pasă că îmi este frig?

Frații întru credință nu sunt bănuitori văzându-mă scriind. Este meseria mea. Sunt grefier al Inchiziției[3].

Nici ceilalți frați ai mei nu bănuiesc nimic. Ei știu că stăpâna mea mi-a cerut să scriu o cronică despre tot ce se întâmplă în acest colț de lume. Vrea ca într-o zi oamenii să cunoască fărădelegile celor care zic că îl reprezintă pe Dumnezeu.

Când îmi înalț privirea spre cer, în ceață apare fortăreața Montségur[4], iar imaginea ei nedeslușită mă umple de neliniște.

Mi-o închipui pe stăpâna mea mergând de colo până colo și dând ordine unora și altora. Pentru că, deși doña María a devenit *perfectă*[5], îi stă în fire să poruncească. Nu vreau să mă gândesc în ce complicații ne-ar fi vârât dacă ar fi fost bărbat.

Din când în când, prin pânza groasă a cortului meu se strecoară glasul răspicat al mareșalului nobilimii. Hugues des Arcis nu pare binedispus în această dimineață, dar, cine este? E frig și zăpada acoperă valea și munții. Ne aflăm aici din luna mai a anului trecut, oamenii sunt istoviți și se tem că seniorul Pèire Rotger de Mirapoix va îndura asediul încă multe luni de-acum înainte. Seniorul de Mirapoix se bizuie pe complicitatea locuitorilor de pe aceste meleaguri care, sub nasul mareșalului nobilimii, sunt în stare să plece și să vină în fortăreață aducând provizii și vești despre rude și prieteni.

Ieri am primit o misivă de la stăpâna mea, doña María chemându-mă să ne întâlnim la noapte.

Poate că neliniştea mea se datorează faptului că va trebui să răspund acestei ultime porunci.

Unul dintre țăranii din zonă, care îl aprovizionează pe mareşalul nobilimii cu brânză de la caprele sale, a reuşit să se strecoare în cortul meu ca să îmi înmâneze scrisoarea de la doña María. Instrucțiunile ei sunt precise: când se va lăsa întunericul, trebuie să părăsesc tabăra şi să merg până la intrarea în vale. De acolo, cineva mă va conduce prin trecătorile secrete care ştiu că duc la Montségur. Dacă Hugues des Arcis ar afla de existența lor, mi-ar plăti bine această informație sau poate m-ar trimite la moarte pentru că nu i-am dezvăluit-o de mai multă vreme.

După-amiaza mi se pare nesfârşită. Aud paşi, oare cine să fie?

— Sunteți bine, Julián? Fray Pèire m-a alarmat spunând că suferiți de fierbinți.

Călugărul se ridică dintr-o săritură şi îl îmbrățişă pe bărbatul înalt şi robust care tocmai intra în cort fără să ceară permisiunea. Era fratele său. Pentru o clipă, se simți mai bine, ca atunci când era copil şi se simțea ocrotit de figura impunătoare a lui Fernando, capabil să pună la pământ dintr-o singură lovitură pe oricine s-ar fi apropiat de el. Dar mai cu seamă privirea sa senină şi plină de încredere era cea care îi dezarma pe adversari şi îi făcea pe prietenii săi să se simtă în siguranță.

— Fernando, dumneavoastră aici? Ce bucurie! Când ați sosit?

— Am ajuns în tabără de abia cu o oră în urmă.

— Ați ajuns?

— Da, cu alți cinci cavaleri. Episcopul de Albi, Durand de Belcaire, i-a cerut ajutorul marelui maestru. Fratele nostru întru credință, Arthur Bonard, este un genist priceput, la fel ca şi episcopul.

— De câteva zile au sosit întăririle pe care episcopul i

le-a trimis seniorului nostru Hugues des Arcis. Dar nu ştiam că va cere ajutor şi de la Ordinul Templierilor{6}. Este un om cu frica lui Dumnezeu căruia îi place războiul, dat fiind că e în stare să născocească tot felul de maşinării şi dispozitive ca să-l distrugă pe duşman.

— Presupun că o fi având şi alte calităţi, răspunse Fernando cu un zâmbet.

— Oh, da! Îi îmbărbătează pe soldaţi aproape mai bine decât seniorul Des Arcis.

— Mă rog, nu e rău pentru un episcop, glumi Fernando. Spuneţi-mi, voi, templierii, doriţi să-i terminaţi pe *bons homes*{7}? Am auzit zvonuri că nu vă place să îi persecutaţi pe creştini.

Fernando zăbovi până să răspundă. Apoi oftă şi îi spuse cu voce joasă:

— Nu luaţi în seamă zvonurile.

— Acesta nu e un răspuns. Nu aveţi încredere în mine?

— Fireşte că am! Sunteţi fratele meu! Bine, vă voi da un răspuns: noi, creştinii, avem adversari puternici, prea mulţi ca să ne pierdem energiile luptând între noi. Ce rău fac *bons homes*? Trăiesc ca nişte adevăraţi creştini, în sărăcie.

— Dar se leapădă de Cruce! Nu îl văd în acest simbol pe Domnul Nostru.

— Ei urăsc Crucea ca simbol, ca loc unde Domnul a fost răstignit. Dar eu nu sunt teolog, sunt un simplu soldat.

— Dar şi călugăr.

— Îmi fac datoria faţă de Dumnezeu, aşa cum îmi porunceşte Sfânta Maică Biserica, dar aceasta nu înseamnă că nu pot gândi. Nu îmi place să persecut creştini.

— Nici vouă, nici celor din ordinul nostru, sublinie Julián.

— Şi vouă vă place să vedeţi femei şi copii arşi pe rug?

Întrebarea lui Fernando îi provocă greaţă.

— Fie ca Dumnezeu să-i ţină aproape! exclamă Julián

în vreme ce îşi făcea cruce.

— Biserica dă asigurări că ei se află în Infern, afirmă Fernando pe un ton batjocoritor. Să nu ne întristăm şi să luăm lucrurile aşa cum sunt. Nici vouă, nici mie nu ne place moartea celor nevinovaţi. Cât despre Ordinul Templierilor suntem fii supuşi ai Bisericii, am fost chemaţi şi iată-ne aici. Altceva este ceea ce facem.

— Slavă Domnului! Aşadar, vă aflaţi aici, dar ca şi cum n-aţi fi.

— Cam aşa ceva.

— Aveţi grijă, Fernando; între noi se află fray Ferrer, pentru care chiar şi tăcerea poate fi o erezie.

— Fray Ferrer? Trebuie să vă mărturisesc că veştile care mi-au parvenit despre el sunt neliniştitoare. De ce este aici?

— Comandă ordinul nostru şi a jurat să facă dreptate trimiţându-i să fie arşi pe rug pe asasinii fraţilor noştri.

— Vă referiţi la dominicanii{8} asasinaţi la Avinhonet{9}?

— Aşa este. Au sosit în oraşul acela în căutarea ereticilor. Îi însoţeau opt grefieri care au căzut victime unui complot. Raimundo de Alfaro, administratorul contelui de Toulouse la Avinhonet, a îngăduit asasinarea lor.

— Dar acest lucru nu este dovedit, protestă Fernando.

— Vă îndoiţi, domnule? auziră o voce în spatele lor.

Julián şi Fernando se întoarseră, surprinşi. Fray Ferrer tocmai intrase în cort şi auzise ultimele cuvinte.

Fernando nu se tulbură, în ciuda privirii încărcate de reproş cu care îl examina inchizitorul.

— Dumneavoastră sunteţi...?

— Fray Ferrer, răspunse dominicanul, şi vă întrebam dacă vă îndoiţi de complicitatea lui Alfaro în asasinarea celor doi fraţi ai mei.

— Nu există dovezi că ar fi aşa.

— Dovezi? răcni fray Ferrer. Aflaţi că Alfaro i-a găzduit pe fraţii mei în donjonul castelului, unde nimeni nu ar fi putut să le acorde ajutorul, departe de orice privire. Aflaţi

de asemenea că au fost asasinați în toiul nopții de un detaşament de eretici ieşit de aici, din Montségur, acest cuib de fărădelegi pe care Dumnezeu îl va nimici. Biserica nu va ierta această ocară. Aceia care se numesc Buni Creştini sunt o adunătură de asasini.

Julián îl privea înspăimântat, incapabil să facă vreo mişcare. Fernando îl cântări din priviri pe dominican şi hotărî că ar fi o greşeală să intre în conflict cu el.

— Nu cunosc amănuntele celor întâmplate. Dacă voi spuneți că aşa a fost, aşa să fie.

Fray Ferrer îşi aţinti ochii asupra lui Julián, care părea pe punctul de a leşina.

— Fray Pèire a insistat să nu vin să vă văd pentru că aveți nevoie să vă odihniți, dar aş fi lipsit de milă şi de dragoste creştinească dacă nu mi-aş face griji pentru dumneavoastră. Văd că sunteți însoțit, vă voi vizita cu altă ocazie.

Fray Ferrer ieşi cu aceeaşi grabă cu care îi surprinsese.

— Haideți, nu vă speriați, v-am văzut albindu-vă la față, râse Fernando. Este fratele vostru întru Dumnezeu.

— Voi… voi nu îl cunoaşteți, şopti Julián.

— Nu aş vrea să fiu în locul ereticilor. Mă tem că, dacă fray Ferrer duce lipsă de ceva, aceasta este compasiunea.

— Presupun că ştiți că mama dumneavoastră se află în continuare la Montségur, însoțită de cea mai tânără dintre surorile dumneavoastră.

Fernando încuviință cu o expresie serioasă şi îngrijorată. Evocarea mamei sale, doña María, îi provocă brusc o durere în piept. Niciodată nu a simțit-o aproape, în ciuda faptului că o iubea chiar mai mult decât pe tatăl său. Energică şi neastâmpărată, nu s-a întrecut în prea multe mângâieri față de fiii săi, cu toate că îi iubea pe toți şi îi ocrotea căutându-le un viitor.

— Eu… mă rog… am văzut-o în câteva ocazii, mărturisi Julián.

— Nu mă miră, castelul nu a fost niciodată izolat. Ştiu că unii dintre oamenii ei urcă şi coboară prin trecători

secrete pe care doar ei le cunosc. Nu e multă vreme de când mama mea mi-a trimis o scrisoare.

— V-a scris? întrebă Julián, speriat. Doar stăpâna putea să îndrăznească să facă aşa ceva!

— Nu vă faceți griji. Mama mea este inteligentă şi nu ne-a pus în primejdie. Am primit misiva printr-un paj din casa surorii mele Marian. Ştiți de-acum că soțul ei, don Bertrand d'Amis, îl slujeşte pe contele Raimond{10}, astfel că Marian primeşte des veşti de la mama mea. Acum, că sunt aici, voi încerca să o văd, nu ştiu cum poate că mă veți ajuta.

— Nici să nu încercați! Seniorul meu Hugues des Arcis v-ar omorî, iar episcopul v-ar excomunica.

— Voi şti eu să găsesc un mijloc, bunul meu Julián. Voi încerca să o conving să părăsească fortăreața Montségur sau măcar să-i permită acest lucru surorii mele Teresa, care de abia a ieşit din vârsta copilăriei. Mai devreme sau mai târziu, castelul va fi cucerit şi mă rog, o ştiți ca şi mine: nu va exista îndurare pentru catari. Voi încerca să o conving, îi datorez acest lucru tatălui meu, tatălui nostru.

Julián îşi plecă ruşinat capul, îl durea sufletul ştiindu-se un bastard al lui don Juan de Aínsa{11}.

— Haideți, Julián, nu vreau să vă văd abătut!

Luă loc şi îşi turnă o cană cu apă pe care o bău cu sete, fără să-i ofere şi lui Fernando. Acesta aşteptă în tăcere ca fratele său să-şi recapete liniştea înainte de a continua.

— Ați fost la don Juan? întrebă Julián cu un firicel de glas.

— În urmă cu câteva luni, la întoarcerea mea în țara aceasta, am putut să mă abat din drum şi să trec prin Aínsa ca să îl vizitez pe tatăl nostru. Am stat doar două zile, dar a fost îndeajuns ca să ne deschidem sufletul unul față de celălalt. O iubeşte în continuare pe mama mea ca în ziua când s-au căsătorit şi îl frământă soarta ei. Mi-a încredințat sarcina de a le salva, pe ea şi pe sora

mea mai mică. I-am promis că voi face imposibilul ca să părăsească fortăreața Montségur, deşi ştim amândoi că mama nu va părăsi castelul, că va înfrunta moartea privind-o drept în față, pentru că nu se teme de nimic şi de nimeni, nici chiar de Dumnezeu.

— Don Juan era sănătos?

— Este foarte bolnav, guta aproape că îl împiedică să umble, şi suferă de spasme la inimă. Cea mai mare dintre surorile mele îl îngrijeşte cu devotament. Ştiți de-acum că doña Marta a rămas văduvă şi s-a întors la casa bătrânească împreună cu cei doi fii ai ei, căutând ocrotirea tatălui nostru.

— Doña Marta a fost întotdeauna fiica sa preferată.

— Este cea mai mare dintre noi toți şi o vreme părea că va fi singura fiică, deoarece mama mea nu rămânea însărcinată. Cu excepția, bineînțeles, a celorlalți fii pe care i-a avut tatăl nostru.

— Da, a bastarzilor săi. Don Juan o iubea pe doña María, dar nu s-a jenat niciodată să îşi ia alte ibovnice.

— Mama dumneavoastră era foarte frumoasă.

— Da, trebuie să fi fost, nu am avut norocul să o cunosc.

Cei doi bărbați au rămas tăcuți, cufundați fiecare în gândurile lui. Aerul rece şi tusea lui fray Pèire i-a readus la realitate.

— Scuzați-mă, don Fernando, voiam să văd dacă fray Julián se simte bine; nu ştiu dacă va avea puterea să ia cina cu noi sau preferă să-i aducem aici bucatele…

— Dacă nu vă deranjează, aş dori să rămân în cort, afirmă Julián. Mă simt rău; poate că somnul mă va ajuta.

— Îi voi spune medicului să vă examineze din nou, spuse fray Pèire.

— Nu! Vă rog! Nu aş mai suporta altă luare de sânge. Puțină supă şi o bucată de pâine cu tărâțe pe care o voi înmuia în vin vor fi cele mai bune leacuri. Sunt foarte obosit, fray Pèire.

— Cred că are dreptate, interveni Fernando; cel mai

bun lucru pe care îl putem face pentru dragul meu frate este să îl lăsăm să se odihnească. Nu există nimic căruia un somn odihnitor să nu îi vină de hac.

— Dumneavoastră, don Fernando, sunteți aşteptat ca să luați cina împreună cu seniorul meu Hugues des Arcis şi restul cavalerilor.

— Nu voi întârzia mai mult de un minut, timpul cât veți zăbovi să aduceți supa şi vinul pentru bunul meu Julián.

Cu un pas hotărât, fray Pèire ieşi din nou din cort, îngrijorat de paloarea fratelui Julián. Dumnezeu să îl ierte, dar credea că văzuse moartea reflectată pe chipul acestuia.

— Îmi pare rău că v-am pricinuit o supărare, spuse Fernando când rămaseră din nou singuri. Nu vă faceți griji.

— Ba da, îmi fac griji pentru că vă apreciez şi, vă place sau nu, suntem frați vitregi. Asta nu ar trebui să vă mâhnească. Sunteți fiul unui senior nobil din localitatea Aínsa.

— Şi al unei slujnice din casa dumneavoastră.

— Al unei tinere frumoase şi încântătoare care nu a avut încotro şi a trebuit să se dăruiască stăpânului său. Nu am făcut eu legile, nici nu sunt de acord cu ele. Dar voi ştiți ca şi mine că seniorii au copii în afara căsniciei. Ați avut noroc, pentru că mama mea nu i-a abandonat niciodată pe copiii nelegitimi, nici pe mamele lor. A căutat să le facă tuturor un rost şi s-a străduit în mod special în cazul dumneavoastră. Ați crescut pe pământul familiei noastre, ați învățat să călăriți în acelaşi timp cu mine şi ați fost învățat să citiți şi să scrieți, iar mama mea v-a cumpărat chiar şi funcția ecleziastică…

— Dar sunt un bastard.

— Toți suntem egali în ochii lui Dumnezeu. În ziua Judecății nu veți fi întrebat nici de clipa, nici de împrejurarea naşterii dumneavoastră, ci de ceea ce ați făcut în această viață.

Julián, îngrozit, fu cuprins de un acces de tuse, în vreme ce Fernando încerca în zadar să-l facă să bea apă.

— Liniştiţi-vă şi beţi! Dar, ce vi se întâmplă?

— Judecata lui Dumnezeu… voi merge în Infern, ştiu.

Călugărul tremura şi lacrimile i se prelingeau pe obraji. Zbuciumul şi teama l-au prefăcut pe grefierul Inchiziției într-un copil.

— Dar, Julián! Care este vina dumneavoastră ca să vă simțiți astfel?

— Mama dumneavoastră, ea este vinovată pentru suferința mea!

— Tăceți din gură! Cum îndrăzniți să spuneți o asemenea grozăvie!

Lacrimile inundau chipul călugărului care, cuprins de nişte puternice convulsii, se prăbuşi în austerul pat de campanie pe care dormea. Fernando nu ştia ce să facă. Îl mâhnea să-l vadă în această stare pe Julián, pe care îl iubise şi îl ocrotise întotdeauna şi pe care îl prefera celorlalți frați ai săi.

— Ce noroc că a venit cu noi cavalerul Armand. Este un bun medic şi în Orient şi-a sporit cunoştințele. Îi voi cere să vă viziteze şi să vă dea un leac pentru răul care vă chinuie. Acum trebuie să plec; mâine voi veni să vă văd.

Fernando ieşi din cort descumpănit de durerea sa. Mai mult decât suferința fizică a fratelui său îl îngrijora faptul de a-l şti cu sufletul sfâşiat.

2

Julián rămase o bună bucată de vreme chircit pe patul de campanie. Nici măcar nu s-a clintit când fray Pèire i-a adus supa, pâinea şi vinul. A preferat să se prefacă adormit ca să nu trebuiască să facă față unei alte conversații despre dezastruoasa sa stare de sănătate. Când a încetat să mai audă paşii lui fray Pèire, s-a ridicat în capul oaselor ca să înmoaie pâinea cu tărâțe în vinul cu aromă aspră care uneori reuşea să-i ridice moralul. Bău supa dintr-o sorbitură şi se întinse din nou, aşteptând să se stingă zgomotele din tabără ca să ajungă la întâlnirea cu doña María. Țăranul care îi înmânase misiva doamnei îl va aştepta dincolo de tabără ca să-l conducă printre stâncile ascuțite până la locul în care ea obişnuia să-i dea întâlnire.

Nu a ştiut cât timp trecuse când a auzit un zgomot aproape de cortul său. Se ridică tresărind în capul oaselor, conştient că adormise. Cu mare greutate reuşi să se scoale şi să-şi toarne o cană cu apă, pe care o bău în silă. Apoi îşi clăti fața şi, punându-şi veşmintele mototolite, ieşi tiptil din cort simțind că bătăile inimii puteau trezi tabăra care în momentul acela era liniştită, luminată de focurile ce încercau să domolească frigul năprasnic al acelei nopți de iarnă.

Se furişă afară din tabără cu un pas grăbit şi merse până în pădure, fiind sigur că în orice clipă va apărea trimisul doñei María.

— Ați întârziat, îi reproşă țăranul care îi ieşise în întâmpinare de parcă ar fi fost vorba de o nălucă. Era un păstor de capre care cunoştea bine potecile de pe munte.

— Nu am putut veni mai devreme.

— Ați adormit, replică omul, prost dispus.

— Nu, nu am adormit, doar că nu pot ieşi din tabără după bunul meu plac.

— Dar alții o fac.

— Măi să fie, asta chiar că e o surpriză!

— Vă surprinde faptul că printre soldații recrutați cu forța sunt dintre cei care au rude acolo, sus?

Julián tăcu. Aşadar, Fernando avea dreptate: erau persoane care intrau şi ieşeau din Montségur ca din propriile lor case.

— Unde mă aşteaptă doamna?

— Urmați-mă, nu contează locul.

Merseră aproape o oră printre acele vârfuri ascuțite alcătuite din blocuri calcaroase care se terminau în marea stâncă unde, sfidător pentru ochiul omenesc, se adăpostea castelul Montségur.

Țăranul se opri lângă nişte copaci care se cățărau pe unul dintre vârfurile stâncoase. De abia îşi revenise din gâfâit când se întâlni față în față cu doña María.

— Julián, fiule, cât mă bucur să te văd

— Doamna mea…

— Vino, aşază-te lângă mine, nu avem mult timp şi trebuie să profităm de el. Vreau să îmi povesteşti cum stau lucrurile acolo, jos. Iscoadele noastre spun că Hugues des Arcis dispune de zece mii de oameni. Sper ca domnul conte să nu se dea înapoi din fața acestei forțe şi să îşi facă datoria față de această țară. Nu e vorba doar de credință, ci şi de putere.

— Ce spuneți, doamnă?

— Dacă Hugues des Arcis cucereşte castelul Montségur, s-a terminat cu libertatea țării noastre. Regele doreşte aceste pământuri pentru că, fără ele, regatul său nu este nimic. Crezi că îi pasă de catari? Nu, fiule, nu te lăsa înşelat, aici nu se luptă pentru Dumnezeu, ci pentru putere. Ei ne doresc țara pentru Coroană.

— Dar papa vrea să stârpească erezia!

— Papa, da, dar regelui Franței îi e totuna.

— Doamnă, spuneți nişte lucruri!

— Bine, nu te voi mai obosi cu gândurile mele, prefer să te ascult sau, şi mai bine, să îmi răspunzi la întrebări.

Timp de o oră, doña María l-a interogat pe Julián; nu a

existat niciun amănunt despre forțele lui Hugues des Arcis despre care să nu-l fi întrebat.

— Şi tu, Julián? Continui să fii un *credente*{12}?

— Ce ştiu eu?! Sunt descumpănit, doamnă, nu mai ştiu nici cine este Dumnezeu.

— Dar cum este cu putință să spui aşa ceva? Să mă fi înşelat oare în privința ta? Întotdeauna te-am considerat inteligent, de aceea am vrut dorit să înveți şi să devii dominican…

— Dar singurul lucru pe care îl doriți este să îi trădez pe frații mei!

— Ceea ce doresc este să îl slujeşti pe Dumnezeu cel adevărat şi nu pe diavolul pe care îl ai în chip de Dumnezeu.

Julián se închină, înspăimântat. Doña María îl chinuia cu ideile ei eretice şi îl făcea să aibă îndoieli. Încă îşi mai amintea ziua în care l-a chemat ca să-i spună că l-a întâlnit pe adevăratul Dumnezeu şi că din acel moment şi el trebuia să-l slujească. I-a explicat că lumea a fost creată de o divinitate inferioară, de un demon care îi întemnițase pe îngerii adevărați şi că aceşti îngeri erau sufletele omeneşti care se vor elibera doar prin moarte. Trupul, i-a spus ea, este o închisoare, cea mai rea dintre temnițe. Dumnezeu nu are nimic de-a face cu *terra oblivionis*{13}. El este creatorul spiritului, nu al realității materiale. Coexistă două creații, cea rea şi cea bună, cea pământească şi cea spirituală. *Perfecții*, adăugă ea, ne ajută să găsim calea pentru a evada din închisoarea trupului şi pentru ca sufletul nostru să se întâlnească în ceruri cu cealaltă parte a spiritului nostru care ne va face să devenim un tot.

— L-am văzut pe don Fernando.

— Pe fiul meu?

— Pe fiul dumneavoastră.

— E bine?

— Da, cel puțin aşa pare. A sosit azi în tabără. Episcopul de Albi le-a cerut templierilor să îl ajute cu

vreuna din maşinăriile lor, iar unul dintre cavaleri, de la una din comanderiile{14} din apropiere, este un inginer expert. Fiul dumneavoastră a venit în această suită.

— Mă bucur că este aici şi nu în Orient, aceasta îmi va permite să îmi iau adio de la el.

— Vrea să vă vadă.

— Şi eu vreau să-l văd. Îl vei aduce aici.

— Eu? Trimiteți pe unul din oamenii voştri…

— Pentru Dumnezeu, Julián, eu nu trimit oameni!

— Dar, doamnă…

— Trebuie să îmi dai ascultare.

— Niciodată nu am încetat să o fac, recunoscu Julián, mâhnit.

— Scrii istoria pe care ți-am cerut-o?

— O fac riscându-mi foarte mult viața.

— Nu fi atât de legat de această carne creată de demon. Scrie, Julián, scrie, oamenii trebuie să ştie ce se întâmplă aici. Dacă Biserica ta, Marea Desfrânată, ar putea, ar şterge pentru totdeauna existența noastră. Doar dacă rămâne scris că am existat, ce am făcut şi în ce am crezut, istoria noastră nu va fi uitată. Adevărul trebuie să se salveze prin scrieri. Nu putem îngădui ca ei să ne şteargă memoria.

— Scriu tot ce mi-ați spus şi tot ce se întâmplă aici. Dar trebuie să vă avertizez, doamnă, că Montségur va cădea. Până şi fiul dumneavoastră este sigur că aşa se va întâmpla.

— Şi crezi că eu nu? Nu cred că domnul conte de Toulouse va fi în stare să străpungă încercuirea la care a fost supus. Raimond vrea să rezistăm, dar ne-a lăsat să ne descurcăm prin propriile noastre puteri, cum ne-om pricepe mai bine.

— Contele a jurat să îi urmărească pe eretici…

— Contele încearcă să se salveze şi să îşi salveze pământurile. Noi, ereticii, cum ne numeşti tu, suntem doar nişte piese pe o tablă de şah, propriile lui piese. Să nu uiți că ne-am născut pe aceste meleaguri.

— Dumneavoastră sunteți aragoneză.

— De fapt, doar mama mea a fost aragoneză. Tatăl meu era din Carcassonne şi m-am simțit întotdeauna ca fiind din această țară. Pe acest pământ m-am născut, aici am trăit primii ani din viață şi de aici am plecat ca să mă căsătoresc cu dragul meu soț, don Juan, care sper că este bine.

— Oh, da! Fiul dumneavoastră l-a văzut, şi chiar dacă are nişte necazuri în legătură cu starea sa de sănătate, după cum se pare, e bine îngrijit de fiica dumneavoastră cea mai mare, doña Marta.

— Viața a fost generoasă cu amândoi. El o are pe Marta, iar eu o am pe Teresa. Iar dintre cei doi fii ai mei, Fernando încă mai trăieşte.

Doña María rămase tăcută şi pentru o clipă îl evocă pe fiul care murise cu ani în urmă, într-o confruntare cu un alt cavaler. I-a rămas Fernando, într-adevăr, dar acesta nu a fost niciodată al ei pe de-a-ntregul. Poate că vina a fost a ei, dat fiind că mulți ani de-a rândul a plâns după fiul mai mare, neglijându-l pe cel mic. Fernando a părăsit căminul familial ca să între în Ordinul Templierilor şi să lupte împotriva necredincioşilor. Ea se îndoia de credința fiului ei şi înclina să creadă că intrarea acestuia în Ordinul Templierilor a fost un semn mai degrabă de răzvrătire decât de devoțiune. Dar era deja prea târziu ca să mai dea înapoi şi cu atât mai mult acum, când moartea îi era atât de aproape.

— Vreau să revii peste trei zile. Îți voi da o scrisoare pentru soțul meu.

— Dar nu voi putea face să-i parvină! Fray Ferrer are iscoade peste tot.

— Eşti grefier al Inchiziției! Fireşte că poți! Nu trebuie să te laşi intimidat de acel călugăr nemernic.

— El este cel care a excomunicat mare parte dintre cavalerii din țară. Nu va şovăi să o facă şi cu mine.

— Fă ce îți cer, Julián!

— Doamnă, trebuie să rămân la poalele fortăreței

Montségur până…

— Până când veți reuşi să puneți mâna pe castel şi să ne ucideți pe toți.

— De ce nu fugiți? Fiica dumneavoastră Marian se bucură de o bună poziție la curtea lui don Raimond. Soțul ei…

— Soțul ei e la fel de slab de înger ca şi Raimond, mai preocupat să îşi păstreze capul pe umeri decât de oricare altă treabă.

— Dar doña Marian este *credente*…

— Da, într-adevăr, măcar fiica mea nu m-a trădat. Şi acum, auzi-mă şi dă-mi ascultare. Îți voi da preda o scrisoare pentru soțul meu, nu îmi pasă când i-o vei putea înmâna, dar să te asiguri că o citeşte. Mi-l vei aduce, de asemenea, pe Fernando. Cât despre scrierile tale, când vor fi încheiate, i le vei înmâna lui Marian. Ea va supraviețui şi va şti să păstreze istoria noastră până când va veni momentul în care va putea să o scoată la lumină.

— Acesta poate nu va veni niciodată, îndrăzni Julián să spună.

— Nu vorbi prostii! Nici chiar regele Franței nu este veşnic. Şi Marian are copii, iar aceştia vor avea copii la rândul lor. Important este ca istoria noastră să fie scrisă. Tot ce nu este scris nu există. Nu putem lăsa suferința noastră în voia amintirii oamenilor. Dumnezeu m-a luminat când te-am adus în casa noastră şi m-am străduit să te fac să înveți să scrii şi să citeşti.

— Doña María, nu îl pot aduce pe fiul dumneavoastră.

— Pe Fernando? Şi de ce nu?

— Va afla că sunt un trădător şi cu un singur cuvânt mă poate trimite să fiu ars pe rug.

— Fernando nu va face aşa ceva. Te iubeşte, Julián, te consideră fratele lui şi în plus e incapabil să ne trădeze. Va fi devorat de remuşcări pentru că nu va putea mărturisi ceea ce ştie, dar va păstra tăcerea. Nu, nu te va denunța nici pe tine şi nici pe mine. Sunt mama lui.

— Dar ce trebuie să îi spun?

— Spune-i o parte din adevăr: că ai primit un mesaj de la mine, că ne-am văzut şi că m-ai anunțat de sosirea lui şi că eu te-am implorat să mă ajuți să îl văd. Nu, nu îi spune că am implorat, nu va crede. Spune-i doar că vreau să îl întâlnesc. Vă voi vedea aici pe amândoi peste trei nopți.

— Veți trimite pe cineva după noi?

— Cum altfel ați putea ajunge până aici? Dacă nu aş face-o, ați sfârşi pe fundul unei prăpăstii. Şi acum, du-te şi gândeşte-te la adevăratul Dumnezeu şi nu la momentul în care vei părăsi coaja acest trup.

Julián avea de gând să protesteze, dar stăpâna lui dispăruse fără ca el să reuşească să vadă pe unde. Pentru o clipă se simți pierdut, dispus să creadă că totul fusese un vis, iar doña María o apariție, dar țăranul, dregându-şi vocea, îl readuse la realitate.

— Grăbiți-vă. Astăzi doamna a petrecut mai mult timp decât era de aşteptat şi avem de mers o bună bucată de drum până când voi putea să vă las în tabără.

3

Când au ajuns în tabără, se puteau ghici zorile printre norii încărcați de ploaie. În întunericul cortului său, încă se mai simțea căldura spuzei din vasul cu jăratic. Obosit, se pregăti să doarmă înainte de a fi surprins de răsăritul soarelui.

— De unde veniți?

Glasul răspicat al lui Fernando îl făcu să tresară.

— Pentru Dumnezeu, m-ați speriat!

— Nu pe cât m-am speriat eu venind aici şi negăsindu-vă. V-am căutat prin toată tabăra fără ca nimeni să îmi poată da de ştire despre voi.

— Sunteți nebun! Ce ați făcut? se lamentă Julián.

— Haideți, nu vă speriați şi spuneți-mi de unde veniți.

— Nu vă va veni să credeți.

— Dragul meu frate, viața m-a învățat că incredibilul face parte din realitate.

— De cum ați plecat, am primit un mesaj.

Fernando îl privea pe Julián plin de curiozitate şi de milă văzând expresia de suferință de pe chipul său asudat şi obosit.

— Şi acest mesaj v-a făcut să vă părăsiți cortul în toiul nopții fiind încă atât de bolnav cum sunteți?

— Era de la doña María, admise Julián coborând glasul.

— Mama mea… mă rog, era de aşteptat ca mai devreme sau mai târziu să ia legătura cu dumneavoastră. Este primul mesaj pe care îl primiți de la ea?

— Pentru Dumnezeu, Fernando, parcă nu ați da importanță celor pe care vi le spun! Mama voastră este o *perfectă*, o inițiată devotată virtuții, poate femeia cea mai influentă din Montségur.

— Nu exagerați, deşi cunoscând-o, cu siguranță că sunt puțini aceia care îndrăznesc să nu îi dea ascultare. Bine, spuneți-mi ce conținea mesajul.

— Îmi cerea să părăsesc tabăra şi să mă întâlnesc cu ea.

Fernando râse cu poftă, uimit de cutezanța mamei sale. Puțin după aceea, dându-i lui Julián o palmă afectuoasă pe spinare, se aşează alături de el, dispus să-l asculte.

— Spuneți-mi tot adevărul.

— Adevărul? Eu nu ştiu care este adevărul. Doamna a aflat de prezența dumneavoastră aici şi mi-a cerut să vă conduc dinaintea ei.

— Încetul cu încetul, Julián. Era pentru prima dată că o vedeați? Şi cum a aflat de prezența mea în tabără dacă am sosit de abia de câteva ore?

— Trebuie să ştiți că Pèire Rotger de Mirapoix este unul dintre şefii militari ai fortăreței, pe lângă faptul că se ocupă ca în Montségur să nu lipsească alimentele. Seniorul De Mirapoix este rudă cu Raimond de Perelha.

— Ştiu, ştiu prea bine, nu e nevoie să-mi explicați cu cine ne confruntăm. Sunt oameni curajoşi şi hotărâți.

— Cum îndrăzniți să vorbiți astfel despre duşmanii noştri?

— Dar, Julián, tresăriți de spaimă pentru orice. De ce să nu recunoaştem calități la oamenii împotriva cărora luptăm?

— Şi Dumnezeu, cu cine este?

Fernando rămase căzut pe gânduri în tăcere. Apoi îşi aținti privirea asupra lui Julián şi se ridică stânjenit, umblând cu paşi mari prin cort.

— De-ajuns cu pălăvrăgeala! Dumneavoastră sunteți cel care trebuie să îmi răspundeți la întrebări.

Călugărul îşi plecă resemnat capul. Fernando îl cunoştea bine. Îi va veni greu să-l mintă, oricât de mult îi ceruse doña María să nu-i spună tot adevărul; chiar şi aşa, hotărî să urmeze instrucțiunile stăpânei sale.

— Mama voastră a trimis un om care m-a călăuzit prin beznă. Am mers multă vreme, nu ştiu dacă două sau trei ore, sunt epuizat. Apoi doña María a apărut printre stânci

cerându-mi să vă duc dinaintea ei peste trei zile. Asta este tot.

— Asta este tot? Mi se pare puțin, fiind vorba de mama mea, răspunse Fernando neîncrezător.

— Bine, mi-a spus de asemenea că vrea să îi trimită o scrisoare tatălui dumneavoastră pentru ca dumneavoastră să faceți ca aceasta să îi parvină.

Fernando îl observă gânditor pe Julián întrebându-se dacă fratele său va mai păstra o urmă de sănătate pentru ziua întâlnirii cu mama sa. Chipul călugărului părea o mască mortuară. Ori Armand, companionul său templier, identifica răul care îl macină pe Julián, ori acesta, se gândi Fernando, nu va mai rămâne în viață pentru multă vreme.

— Acum vreau să îmi dați ascultare, îi spuse el lui Julián. Vă veți culca şi nu vă veți mişca din pat până când nu mă voi întoarce în cursul dimineții. Voi veni cu companionul meu Armand; v-am mai spus că e un medic foarte bun, el vă va alina suferința. Ah, şi să nu cumva să vă dea prin gând să spuneți cuiva ce s-a întâmplat. Ați fi trimis la spânzurătoare.

Julián fu cuprins de un fior la avertismentul lui Fernando, care ieşi din cort cu un aer îngrijorat.

4

Frigul zorilor învăluia oamenii din tabăra instalată de Hugues des Arcis în Le Col du Tremblement{15}, un loc strategic care bloca accesul asediaților la cea mai bună ieşire spre vale.

În dimineața aceea, mareşalul nobilimii din Carcassonne, Hugues des Arcis, părea binedispus, în ciuda vremii nemiloase. Catolic convins de justețea cauzei sale, se felicita pentru sprijinul necondiționat al arhiepiscopului de Narbonne, Pèire Amiel, şi de prezența cavalerilor templieri, deşi nu reuşea să aibă încredere în aceştia din urmă. Cu toate acestea, le era recunoscător pentru că între ei se afla un mare genist militar.

În cortul mareşalului nobilimii, un servitor le servea celor prezenți vin îndoit cu apă. Beau ca să lupte cu frigul.

Hugues des Arcis începu să le explice nou-veniților situația.

— Nu sunt dispus să îmi petrec restul vieții în fața acestor stânci. Ştim că garnizoana de la Montségur a fost întărită cu țărani din regiune, pentru care acest munte nu are secrete. Mă bizui pe zece mii de oameni, dar nici măcar cu această forță nu am putut controla drumurile care duc spre culme. Nu i-am putut nimici prin foamete, nici prin sete, pentru că nu a încetat să plouă de când s-a terminat vara. Este imposibil să se ia cu asalt fortăreața, cel puțin până acum a fost imposibil; chiar numai aruncarea de bolovani ne provoacă pagube considerabile.

— Nu e cu putință să ajungem până la acel cuib de vulturi prin vreun loc care să fie la adăpost de privirile lor? întrebă Arthur, genistul templier.

Hugues des Arcis îi arătă harta:

— Ne aflăm aici: în Le Col du Tremblement, la poalele acestei stânci blestemate; costişa pe care o vedeți în față conduce direct la castel. Dispunând grosul forțelor

noastre în acest loc, tot ce am reuşit să facem a fost să împiedicăm accesul direct la fortăreață şi să controlăm satul din apropiere, unde au rude care, în ciuda prezenței noastre, îi aprovizionează. I-am trimis pe oamenii mei să escaladeze piscurile acelea şi să caute o posibilitate de acces pe creasta muntelui, dar, chiar dacă am ajunge şi am reuşi să nimicim santinelele, tot nu ne-am atinge obiectivul: există o diferență de înălțime de mai mulți metri care o desparte de castel. Vă mărturisesc, domnilor cavaleri, că oamenii mei cei mai buni s-au străduit din răsputeri ca să se cațere pe acele stânci înşelătoare, căci nu au fost puține ocaziile în care, crezând că au găsit o trecătoare ascunsă care ne-ar putea duce pe culme, ne-am confruntat cu defileuri care sfârşeau în prăpăstii. Dat fiind terenul, nu e cu putință nici să ne utilizăm maşinile de război, căci nu am reuşi să atingem nici cea mai joasă dintre fortificațiile lor. Bine, am luat o hotărâre care sper să se dovedească nimerită. Mâine va sosi un grup de gasconi{16} pentru care munții nu au secrete. Cer o bună plată şi o vor avea dacă, aşa cum sper, vor reuşi să ne deschidă o breşă în zidurile de apărare ale castelului, care să ne apropie de culme.

— Şi ce pot face gasconii din tot ce nu au fost în stare să facă oamenii noştri? întrebă Fernando cu o expresie jignită.

— Mi-au fost recomandați şi am primit asigurări că nici Montségur, nici vreun alt munte nu are secrete pentru ei. Picioarele lor sunt ferme acolo unde alții se împiedică şi văd în întuneric de parcă ar fi zi. Trebuie să încercăm, domnilor cavaleri, răspunse mareşalul nobilimii.

— Pe unde, cum şi când vor încerca gasconii voştri să se apropie de Montségur? insistă Fernando.

— Ei vor fi cei care o vor hotărî, declară Hugues de Arcis pe un ton sentențios.

Toată dimineața, cavalerii continuară să vorbească despre această situație şi despre ceea ce prevedea şeful nobilimii dacă gasconii ar avea succes. Străduania lor

principală era aceea de a reuşi să aducă aproape de castel vreuna din maşinăriile de război, numai aşa putând fi nimiciți asediații. Atunci, veni rândul întrebărilor cavalerului templier Arthur Bonard.

Ceea ce îl surprinse cel mai mult pe Fernando la acea reuniune a fost flacăra răzbunării ce strălucea în ochii lui fray Ferrer, principalul inchizitor. Nu era nici urmă de îndurare în privirea lui, iar cuvintele sale păreau dictate de o intensă patimă. Omul acela, îşi spuse el, era stăpânit de ură.

Aproape de amiază făcură o pauză ca să înfulece prânzul generos pregătit de slugile arhiepiscopului de Narbonne, moment în care Fernando îi ceru companionului său Armand de la Tour să-l însoțească în vizită la Julián.

Călugărul dormea epuizat şi alături de el bunul fray Pèire îi ştergea fruntea cu o cârpă umedă, în vreme ce se ruga la Dumnezeu pentru sănătatea ilustrului grefier al Inchiziției.

Călugărul tresări văzându-i intrând pe cavalerii templieri.

— Scuzați-ne că am dat năvală, dar aş dori ca bunul cavaler Armand să îl examineze pe Julián şi să vadă dacă îi poate alina suferința.

— Să dea Dumnezeu! Dar trebuie să ştiți că medicul mareşalului nobilimii îl vizitează aproape zilnic, fără ca până în acest moment să fi putut opri agravarea bolii.

Armand de la Tour îl rugă pe călugăr să-i lase singuri şi acesta îi dădu ascultare în silă. Nu îi plăceau templierii, îi considera aroganți şi misterioşi, şi auzise nişte istorii care puneau sub semnul îndoielii sfințenia acestor călugări-soldați.

Medicul templier se apropie de patul în care zăcea Julián şi fără niciun menajament îl dezveli, făcându-l pe bolnav să tresară.

Fernando îl linişti, dându-i asigurări că era pe mâini bune şi îndemnându-l să răspundă la toate întrebările pe

care i le va pune medicul.

— Unde vă doare? vru să ştie De la Tour.

Julián arătă de la inimă până la pântece. Îi mărturisi că, uneori, durerea era atât de ascuțită, încât nu se putea ridica, nici merge şi că, în anumite ocazii, simțea o furnicătură în brațe şi în picioare, care aproape îi înțepeneau. Suferea de fierbințeală, explică el; pe deasupra, mai şi vomita.

Armand de la Tour îl examină cu minuțiozitate pe bolnav, îi ceru să-i arate limba, apoi îl apăsă cu degetele sale îndemânatice pe stomac şi pe pântece; în continuare, îl făcu să-şi ridice şi să-şi întindă extremitățile. Veni apoi rândul ochilor şi cefei.

Fernando asista în tăcere la îndeletnicirea tovarăşului său de arme şi zâmbea în sinea lui văzând teama care se oglindea pe chipul fratelui său.

După ce îl examină pe Julián, cavalerul Armand de la Tour se aşeză alături de el şi îi ceru să-i descrie în amănunt tot ce avea legătură cu durerile sale.

— Ce vă îngrijorează, fray Julián? întrebă deodată medicul.

Temându-se că templierul acela ar fi în stare să-i citească în suflet, Julián suferi o convulsie puternică.

— Viața nu e uşoară într-o tabără militară, răspunse el, încercând să-i abată atenția lui De la Tour.

— Nu e mai grea decât în oricare alt loc, iar dumneavoastră nu vă lipseşte nimic. Sunteți grefier al Inchiziției aşteptând să examinați îndeaproape sufletele rătăcite ale ereticilor de la Montségur.

Julián se închină şi căzu din nou pradă dârdâielilor. Un val de sudoare şi de frig îi inundă fruntea.

— Eu cred că dumneavoastră suferiți, fray Julián, şi dacă mi-ați spune de ce, aş reuşi poate să vă ajut.

— Sufăr eu? Mă rog... sufăr pentru aceste suflete rătăcite care vor merge în curând în Infern.

— Dar dumneavoastră sunteți un om cu experiență, de ani de zile îndepliniți funcția de grefier.

— E o responsabilitate atât de mare… mă tem să nu greşesc în judecățile mele…

— Sunteți un simplu grefier, vouă nu vă revine sarcina de a judeca.

— Să nu credeți, în anumite ocazii fraţii mei îmi cer părerea; ei ştiu că mie nu îmi poate scăpa niciun cuvânt al acuzaților şi că uneori sentința lor depinde de felul în care eu înțeleg tot ce spun acuzații.

— Insist asupra faptului că sunteți un om cu experiență.

— Sunt, sunt, într-adevăr, nu cu mult timp în urmă am participat la un conclav şi, ca să evit erorile în procesele împotriva suspecților, am alcătuit un glosar ca să îmi fac mai bine treaba. Fray Ferrer ne-a călăuzit.

Julián îşi drese vocea şi, ațintindu-şi ochii asupra lui Armand de la Tour, recită de parcă ar fi fost vorbe dintr-o litanie:

— Sunt „eretici” cei care stăruie în greşeală. Sunt „credincioşi” cei care cred în greşelile ereticilor şi le asimilează. Suspecții de erezie sunt cei prezenți la predicile ereticilor şi care participă, cât de puțin, la ceremoniile lor. „Simplii suspecți” au făcut aceste lucruri o singură dată. „Suspecții virulenți”, de multe ori. „Suspecții cei mai virulenți” au făcut aceste lucruri în mod frecvent. „Tăinuitorii” sunt cei care cunosc eretici, dar nu îi denunță. „Cei care ascund” sunt cei care au consimțit să împiedice descoperirea ereticilor. „Receptorii” sunt cei care au primit eretici de două ori pe proprietățile lor. „Apărătorii” sunt cei care îi apără cu bună ştiință pe eretici cu scopul de a împiedica Biserica să stârpească din rădăcini depravarea eretică. „Favorizanții” sunt toți cei de mai sus într-o măsură mai mare sau mai mică. „Recidiviştii” sunt cei care revin la vechile lor greşeli eretice după ce au renunțat în mod formal la acestea…

— Bine, bine, e limpede că ştiți care este funcția voastră şi cum să îi deosebiți pe eretici. Cu acest glosar este greu să greşiți, nu-i aşa? întrebă cavalerul pe un ton

ironic.

— Să nu credeți… uneori… uneori, e dificil să ştii dacă mint sau sunt pur şi simplu nevinovați. Printre eretici sunt oameni de la țară care răspund cu naivitate la întrebări, fără să îşi dea seama că sădesc bănuiala cu vorbele lor… dar poate că sunt nevinovați şi pur şi simplu nu ştiu să o dovedească… Dar fray Ferrer…

— Dominicanul acela… Fernando nu îndrăzni să-şi termine fraza.

— De unde vine? vru să ştie cavalerul De la Tour.

— Este catalan, din Perpignan, şi a preluat întreaga conducere după asasinarea fraților noştri la Avinhonet. Este foarte atent, nimic nu scapă privirii sale, citeşte în inima oamenilor şi ştie când este mințit, explică, tulburat şi nervos, călugărul.

— Iar pe voi vă înspăimântă, adăugă Armand de la Tour.

— Oh, este fratele meu întru Hristos! protestă Julián. El se va ocupa de ereticii de la Montségur.

— Şi pe voi vă îngrijorează soarta pe care aceştia ar putea să o aibă?

— Dacă mă îngrijorează? Ştiți că pedeapsa poate fi arderea pe rug. Ați văzut vreun om murind pe rug? Ereticii sfidează Biserica şi mulți dintre ei refuză să ceară iertare, preferând să moară în flăcări. Am văzut femei şi bărbați, chiar şi tineri, înfruntând focul cântând, în vreme ce mirosul de carne arsă se răspândea în aer făcând insuportabilă duhoarea veşmintelor noastre şi a noastră înşine. Mirosul acela… mă trezesc uneori mirosind a carne arsă şi văd chipurile celor care, neştiind să spună cuvântul potrivit, au căzut pradă flăcărilor.

— Vă apasă conştiința, spuse medicul pe un ton sentențios. E o uşurare să ştii că încă mai există persoane cu conştiință.

— Dar, ce spuneți! protestă speriat călugărul. Vă asigur, conştiința mea nu are nimic de-a face cu durerea care îmi străpunge pântecele. Nu sunteți în stare să-mi

diagnosticați boala?

— Calmați-vă, bunul meu călugăr; să ai conştiință este un dar, un dar dureros, fireşte, dar un dar.

— Nu vă înțeleg!

— Frate, nu vă agitați, interveni Fernando. Iar voi, Armand, ce spuneți? Nu reuşesc să aflu unde vreți să ajungeți.

— Fratele vostru suferă mult, sunt pe deplin convins, iar această suferință este principala sa boală. Nu cred că suferă de ficat, nici nu cred că durerea lui se află în intestine sau în gât... Boala lui este în suflet şi pentru aceasta există doar un leac.

Fernando îl asculta atent pe cavalerul Armand, meditând la tot ce spunea acesta, în vreme ce Julián îi observa, tremurând ca un copil a cărui greşeală fusese descoperită.

— Ei, bine, care este leacul acela? întrebă Fernando.

— Să trăiască în acord cu conştiința sa, să nu facă nimic de care ar trebui să se ruşineze, să asculte cuvântul pe care Dumnezeu i-l şopteşte la ureche şi să nu i se împotrivească. Fratele vostru suferă pentru *bons homes*... şi o face pentru că nu este sigur că ar fi nişte ticăloşi sau, în orice caz, nu e convins că ideile în care cred ei merită atâta suferință; greşesc cumva?

Julián plângea ca un copil, zvârcolindu-se şi sughițând sub privirea plină de compasiune a lui Fernando, care s-a apropiat să-l îmbrățişeze, încercând să-i aducă mângâierea.

— Atunci, nu trebuie să ia niciun medicament? insistă fratele său.

— Ba da, îi voi da ceva care să îl ajute să doarmă. Nu trebuie să i se mai ia sânge fără rost, ceea ce îl debilitează. Eu însumi vă voi prepara nişte ierburi pe care le veți lua înainte de culcare. Vă vor ajuta să aveți un somn linişţit şi adânc. De altfel, nu cred să aveți vreo boală.

— Vă înşelați, reuşi Julián să se plângă, sunt bolnav.

— Da, dar boala dumneavoastră este sufletească; vă veți simți uşurat doar atunci când vă veți împăca deplin cu conştiința dumneavoastră, până atunci singurul lucru care se poate face pentru dumneavoastră este să fiți ajutat să dormiți. Voi vorbi cu medicul mareşalului nobilimii ca să îl sfătuiesc să nu vă mai ia sânge.

Julián se cutremură la gândul că templierul îi va vorbi medicului mareşalului nobilimii despre suferința din sufletul său. Armand de la Tour nu putu evita un sentiment de compasiune văzând teama din ochii călugărului dominican. Se gândi că Julián nu era împodobit cu niciuna dintre virtuțile lui Domingo de Guzmán{17}, întemeietorul ordinului, care făcuse din viața sa un model de sacrificiu şi de ascetism asemănător aceluia al aşa-numiților *bons homes*, pe care a dorit cu atâta zel să-i facă să revină în sânul Bisericii. Templierul se întrebă de ce îl va fi urmat Julián pe Domingo de Guzman dacă totul în el îl dădea de gol că poseda un caracter slab.

— Nu vă faceți griji, Julián, nimeni nu va şti de boala dumneavoastră. Nu voi minți, dar nici nu voi intra în amănunte; voi cere permisiunea să vă tratez cu ierburile mele ca să văd dacă reuşesc să vă aduc alinarea.

— Mulțumesc, Armand, spuse Fernando strângând cu recunoştință umărul companionului său. Şi acum, Julián, începeți să îndepliniți instrucțiunile pe care vi le-a dat Armand. Când vă veți simți mai bine, ar trebui să vă plimbați, să îi vizitați pe soldați; fără îndoială că vor fi recunoscători că un călugăr se îngrijeşte de sufletele lor şi, în felul acesta, veți avea timp să uitați o clipă de al dumneavoastră.

— Şi îi vom cere, de asemenea, lui fray Pèire un lighean cu apă caldă şi săpun; nu v-ar face rău să vă spălați, interveni medicul templier.

Julián nu fu în stare să obiecteze la recomandările cavalerului şi ale fratelui său. Îi privi cu recunoştință şi, pentru prima dată după multă vreme, se simți

reconfortat. Prezența lui Fernando destrămase pentru moment cețurile singurătății care îl însoțea de când intrase în Ordinul Dominicanilor.

5

Fernando şi Armand de la Tour îl lăsară pe Julián cufundat în necazurile lui şi se îndreptară cu un pas hotărât spre colțul taberei unde se aflau companionii lor templieri.

— Nu trebuie să vă faceți griji pentru Julián, îl asigură medicul.

— Știu, după ce v-am auzit sunt mai liniştit, deşi văd că bolile sufletului sunt la fel de devastatoare precum cele ale trupului.

— Uneori sunt mai rele, dar, în cazul lui Julián, prezența dumneavoastră îl va ajuta să îşi recapete puterile. Cu voi se simte în siguranță.

— Fratele meu a trăit chinuit de când a aflat că e fiul nelegitim al tatălui meu.

— Nu trebuie să fie uşor să te afli în această situație, cu toate amabilitățile părinților voştri, de care mi-ați vorbit; mai cu seamă generozitatea doñei María, mama voastră…

— Cred că nu putem înțelege pe de-a-ntregul această situație, dat fiind că ne-am născut cavaleri. Vă mulțumesc că l-ați vizitat pe Julián şi ştiu că mă pot bizui pe discreția voastră. Acum, aş vrea să vă întreb cum vi se pare situația în privința fortăreței Montségur.

— Este o chestiune de timp.

— Ce vreți să spuneți?

— Că nimeni nu rezistă veşnic. Şi că, oricât de greu i s-ar părea cuiva să ajungă pe culme, aceasta se poate face. Prețul ar fi viețile omeneşti şi atât mareşalul nobilimii, Hugues des Arcis, cât şi regele Ludovic[18] nu se vor zgârci atunci când va veni vremea să îl plătească.

Se cufundară din nou fiecare în gândurile sale până când se întâlniră cu companionii lor, care în acel moment îşi curățau armele.

— Mă bucur că v-ați întors, îi salută Arthur Bonard.

Mareşalul nobilimii a poruncit să ne alăturăm statului său major.

Arthur Bonard pe cât era de scump la vorbă şi pe cât de direct se adresa, pe atât era de eficient născocind dispozitive de război.

— Şi voi, ce aţi răspuns? vru să ştie Fernando.

— Nu trebuie să îi supărăm nici pe mareşalul nobilimii, nici pe regele Ludovic, nici pe arhiepiscopul de Narbonne, răspunse Bonard.

— Asta înseamnă că rămânem, spuse Fernando pe un ton sentenţios.

— Asta înseamnă că vom aştepta să vedem dacă aceşti gasconi plini de cruzime, despre care ne-a vorbit mareşalul nobilimii, sunt în stare să se apropie de fortăreaţă. Va fi interesant să cunoaştem rezultatul unei asemenea strădanii, răspunse inginerul.

— Şi noi ce vom face? întrebă Fernando.

— Vom aştepta, vom observa, vom vorbi, şi nimic mai mult. Ştiţi de-acum că ordinului nostru nu îi place să ucidă creştini, iar oamenii aceia din Montségur sunt creştini, căzuţi în greşeală, dar, la urma urmelor, creştini. Mă tem pentru ei, dat fiind că arhiepiscopul de Narbonne şi fray Ferrer sunt hotărâţi să răzbune moartea lui Etienne de Saint-Thibéry şi a lui Guilhèm Arnold. După cum bine ştiţi, aceşti doi inchizitori au fost asasinaţi cu mai bine de un an în urmă la Avinhonet.

— Este singura ocazie în care *bons homes* au participat la un act criminal, observă unul dintre templieri.

— Nu au făcut-o în mod direct, îi scuză Fernando.

— Nu fiţi naiv, îl întrerupse Armand de la Tour. Credeţi cumva că faptul de a nu ucide un om în mod direct cu spada sau cu mâinile îl absolvă pe făptaş de responsabilitatea pentru moartea aceluia…? Oamenii care i-au ucis pe inchizitori au plecat de aici, din Montségur. Credeţi cumva că episcopii lor eretici, Bertrand Martí sau Raimond Agulher, nu ştiau ce urma să se întâmple la Avinhonet? Nu este un secret că ştirea despre asasinarea

inchizitorilor a fost sărbătorită la Montségur şi că au bătut chiar şi clopotele unei biserici. Asasinarea lui Etienne de Saint-Thibéry şi Guilhèm Arnold a fost înfăptuită de către *credentes*, din rândul cărora făceau parte Guilhèm de Lahille, Guilhèm de Balaguier şi Bernat de Sent Martí…

— Dar cum de ştiți atât de multe din cele petrecute în noaptea aceea la Avinhonet? întrebă Fernando, din ce în ce mai surprins.

— Ştiu, sau cred că ştiu, dar despre aceasta nu vom vorbi nici cu mareşalul nobilimii, nici cu episcopul de Narbonne. Dar vedeți că sunt momente în care noi, toți oamenii păcătuim prin acțiune, prin omisiune sau pur şi simplu pentru că ne bucurăm de suferința duşmanilor noştri. Poate că nu am fi oameni dacă nu am face-o.

Se lăsă tăcerea printre cavaleri. Medicul prezentase cu duritate felul în care răul făcea parte din natura umană.

— Bine, ştiți de-acum că vom rămâne un timp, spuse Arthur Bonard, îndeajuns cât să nu îi ofensăm nici pe arhiepiscop, nici pe mareşalul nobilimii. Dacă vom putea, nu vom participa la nicio bătălie, dar cred că trebuie să fim liniştiți în această privință. Oamenii din Montségur nu o vor provoca şi va mai trece o vreme până când mareşalul nobilimii, Hugues des Arcis, va reuşi să îi facă să coboare de pe stânca aceea infernală.

Deodată, un paj sosi în fugă până la cort cu un mesaj al arhiepiscopului de Narbonne. Îi invita la cină. Cavalerii răspunseră că vor fi punctuali; erau curioşi să cunoască interiorul somptuosului cort al arhiepiscopului, despre care se spunea că e mai bine echipat chiar decât cel al mareşalului nobilimii. Aceasta era problema Bisericii: că preoții ei nu trăiau în umilința şi în sărăcia propovăduite de Hristos, cu toate că spaniolul Domingo de Guzmán dăduse exemplu că în sânul Bisericii mai erau încă persoane care nu uitau mesajul învățătorului. Cu toate acestea, în ciuda faptului că el şi călugării săi dădeau exemplu de ascetism şi nevoință, se arătau nemiloşi față

de cei care refuzau să revină în sânul Bisericii.

6

Păstorul de capre s-a prezentat la cortul lui Julián mai târziu decât fusese stabilit.

Fernando se arăta neliniştit. Se temea să nu se fi întâmplat ceva neaşteptat, care să o fi împiedicat pe mama sa să trimită pe cineva după ei.

Noaptea învăluise tabăra şi până la cortul lui Julián ajungeau, din când în când, glasurile santinelelor rostind parola şi răspunsul şi tusea seacă ale soldaților care se îmbolnăviseră în timpul îndelungatei aşteptări, pregătind asediul fortăreței Montségur.

Julián, ciudat de liniştit, a rămas în continuare aşezat pe patul de campanie. Îi pulsau cu tărie venele de la tâmple şi se gândea că prin acel simptom, medicul templier va fi văzut doar teamă.

Când păstorul de capre se strecură prin deschizătura cortului şuierând numele lui Julián, cei doi bărbați se grăbiră să-i iasă în întâmpinare.

— De ce ați întârziat? vru să ştie Fernando.

Păstorul de capre îl privi plictisit înainte de a răspunde:

— Văd, domnule, că sunteți soldat, aşa că ar trebui să ştiți că mareşalul nobilimii are iscoade peste tot şi că acei diavoli de gasconi studiază terenul de două nopți, se află pretutindeni şi n-aş vrea să fiu eu acela care să le cadă în mâini. Nu vă imaginați ce ar fi în stare mareşalul nobilimii să îi facă unui trădător. Fireşte că eu nu sunt aşa ceva, sunt doar un om al acestor meleaguri, un *credente* care îl slujeşte pe adevăratul Dumnezeu.

— Ajunge cu vorbăria, i-o reteză Fernando, conduceți-ne acolo unde suntem aşteptați!

Cerul părea o mantie neagră şi de abia reuşeau să vadă la câțiva paşi înaintea lor, în ciuda faptului că păstorul de capre îi călăuzea cu siguranța aceluia care cunoaşte terenul chiar şi cu ochii închişi.

Lui Fernando i s-a părut o veşnicie drumul printre

stânci şi hăţişuri şi a fost uimit de faptul că Julián nu a scos nici un singur vaiet. Îşi dădu seama că fratele său mai făcuse acest drum sau altele cu mai multe ocazii şi că probabil o văzuse des pe mama sa.

Deodată, păstorul de capre se opri, făcându-le semn cu mâna să stea pe loc. S-au oprit cu un fior de nelinişte, temându-se să nu fi dat peste vreo patrulă de gasconi. Dar nu cu un gascon se întâlniră brusc, ci cu doña María, care apăru, zâmbindu-le, printre hăţişuri.

— În sfârşit, era de-acum vremea! le reproşă doamna, înfăşurată într-o capă neagră.

— Mamă!

Femeia se apropie de fiul său templier şi, înainte de a-l îmbrăţişa, îl observă plină de aşteptări.

— Cât de mult te-ai schimbat! Ai devenit un adevărat bărbat.

Apoi îl îmbrăţişă strângându-l la piept cu îngrijorare, în vreme ce suspina stăpânindu-şi lacrimile.

Fernando se lăsă răsfăţat de mama sa, aspirând mirosul de lavandă ce se desprindea din mantia care o învăluia. Era o *perfectă*, dar va fi întotdeauna o doamnă care nici măcar în împrejurări extreme nu ar renunţa la cochetărie, fie şi numai ca să-şi parfumeze capa sa aspră.

— Luaţi loc, avem multe de vorbit şi puţin timp la dispoziţie. Ce mai faci, Julián? Văd că arăţi mai bine, iar tu, Fernando, fiul meu, povesteşte-mi ce ai făcut în toţi aceşti ani în care nu ne-am văzut. Julián mi-a spus că ai fost să îl vezi pe tatăl tău. Ce mai face? Mă rog pentru el şi sunt liniştită ştiind că îl îngrijeşte sora ta Marta; ea o va face mai bine decât mine, căci are blândeţea şi răbdarea care mie îmi lipsesc.

Pe când doña María vorbea, Fernando o observa cu emoţie.

Părul şaten care acoperise odinioară capul mamei sale era acum cărunt. Pierduse din greutate, figura i se ascuţise, dar în ochii ei continua să strălucească aceeaşi lumină ca altădată; fiinţa ei degaja aceeaşi energie

dintotdeauna. Continua să fie o femeie căreia îți venea greu să nu îi dai ascultare.

Doña María strângea mâinile fiului ei şi le mângâia cu o duioşie care lui îi fusese refuzată de atâtea ori. Fernando avea un nod în gât şi, temându-se să nu strice acest moment care i se părea magic, nu îndrăznea să spună nicio vorbă.

— Doamnă, mareşalul nobilimii va trimite nişte gasconi ca să cucerească fortăreața Montségur, o anunță Julián. Ar trebui să plecați înainte de a fi prea târziu; faceți-o măcar pentru fiica dumneavoastră cea mică. Teresa nu are nicio vină că dumneavoastră profesați o credință care duce la rug.

— Ştiu foarte bine că acum două zile a sosit un grup de gasconi. Onorabilul Hugues des Arcis ştie că gasconii lui vor putea să se cațere pe aceste stânci şi să ajungă până la castel. Bunul Pèire Rotger de Mirapoix crede că este imposibil, dar eu îl cunosc bine pe mareşalul nobilimii: este un soldat căpos care nu se va da îndărăt până când nu va distruge fortăreața Montségur.

— Atunci, dacă ştiți, de ce vă încăpățânați să muriți? strigă Julián.

— Lasă-ne singuri! porunci doña Maria. Nu mă obosi şi permite-mi să vorbesc cu fiul meu şi să îmi iau adio de la el, căci va fi ultima dată că ne vedem în această viață.

Julián, abătut, se aşeză pe o stâncă la o oarecare distanță de ei.

Doña María îşi aținti ochii de culoarea mierii în ochii negri ai lui Fernando, încercând să citească emoțiile şi sentimentele fiului său.

— Te iubesc, ți-o spun în cazul că ai fost vreodată asaltat de îndoieli. Ştiu că nu am fost mama pe care ți-o doreai, nici cea care mi-ar fi plăcut să fiu. Nu mă voi scuza enumerându-ți motivele care nu mă conving nici pe mine. Sunt o ființă imperfectă; acest înveliş trupesc a încercat să îmi corupă sufletul, dar din fericire mă voi desprinde curând de el.

— Mamă…!

— Taci şi ascultă-mă, Fernando, nu avem timp şi sunt multe cele pe care trebuie să ți le spun. Iată-l aici pe fratele tău vitreg Julián, care este slab de înger şi sperios, şi pe care am încercat să îl conving să îmbrățişeze adevărata credință, dar n-am reuşit decât să-l fac să trăiască frământându-se sufleteşte. Chiar şi aşa, mă încred în el, poartă sângele tău, sângele neamului Aínsa, şi de aceea nu ne va trăda niciodată. Acum câteva luni, dat fiind că ştie să scrie şi să citească, i-am cerut să nu îngăduie ca nepoții noştri şi nepoții acestora şi strănepoții lor să uite ce s-a întâmplat aici. Vreau să scrie o cronică în care să povestească totul, răutatea Marii Desfrânate, cum nu poate ea suporta să existe creştini care să trăiască conform învățăturilor lui Isus, aşa cum facem noi, care împărțim tot ce posedăm cu cei care nu au nimic, care îi ajutăm pe cei aflați în nevoie. Ea, Marea Desfrânată, trăieşte îmbrăcată în veşminte incrustate cu aur şi argint, înconjurată de servitori şi de bogăție, departe de săraci şi de bolnavi, slujindu-l pe Diavol, pentru că e una cu el.

— Mamă, huliți!

— Nu hulesc, Fernando, iar tu iar tu, fiul meu, ştii prea bine. Tu cunoşti avariția Bisericii pe care noi o numim Marea Desfrânată. Tu şi cei care sunt ca tine i-ați văzut fărădelegile; nu îți voi cere să accepți aici şi acum, dar ştiu cum eşti, ştiu că eşti bun, că eşti gata să mori pentru cei slabi, să te sacrifici pentru nevoiaşi, să îți dai viața pentru Dumnezeu, fără să aştepți nimic în schimb. Ascultă: Julián va scrie această cronică şi va relata că am avut în persoana doñei Blanca de Castilia{19} o adversară fanatică şi puternică; fără ea, Franța nu ar exista, iar Raimond şi-ar păstra comitatul de Toulouse.

— Doña Blanca a fost generoasă cu conții de Toulouse şi de Foix; la intervenția ei, regele nu i-a pedepsit atât de sever pe cât ar fi meritat, spuse, pe bună dreptate, Fernando.

— Nu fi naiv! Doña Blanca este cel mai bun guvernant al Franței. Fără ea, fiul ei nu ar fi nimic. Dacă regele Ludovic s-a arătat milostiv, nu a făcut-o decât pentru că a ascultat de sfatul mamei sale. Doña Blanca nu va tolera ca acest ținut să sărăcească şi mai mult din pricina războiului pentru că foarte curând va aparține pe de-a-ntregul Coroanei. Când va cădea Montségur, țara noastră va fi murit.

— Credeți că Raimond nu va veni în ajutorul fortăreței Montségur?

— Nu, nu o va face. Contele ne va lăsa de izbelişte. După cum bine ştii, sora ta Marian trăieşte la curtea lui Raimond, deoarece soțul ei, Bertrand d'Amis, ocupă un loc de vază pe lângă conte. Ea face să îmi parvină ştiri sigure despre ceea ce putem să ne aşteptăm la Montségur. La conciliul de la Béziers, toată hoarda Marii Desfrânate a luat hotărârea de a zdrobi fortăreața Montségur. Aici se află oamenii care au pus capăt vieții odioşilor inchizitori Etienne de Saint-Thibéry şi Guilhèm Arnold, astfel că Montségur este ultimul bastion al adevăraților creştini. Va fi pace doar când castelul va fi distrus de flăcări.

— Şi o spuneți aşa!

— Dacă sunt creştină nu înseamnă că sunt şi proastă şi că nu înțeleg regulile de pe tabla de şah a politicii. Am cunoscut-o pe doña Blanca şi te asigur că simt o adevărată admirație pentru ea; şi eu aş fi făcut acelaşi lucru dacă destinul m-ar fi pus în locul ei.

— Cu toate acestea, după asasinarea inchizitorilor la Avinhonet, oamenii din țară au pus din nou mâna pe arme…, observă cu timiditate Fernando, impresionat de lecția de politică pe care i-o ținea mama sa în acele ciudate împrejurări.

— O furtună într-un pahar cu apă. Familia Saint-Gilles{20} este terminată, Raimond o ştie şi, în consecință, nu îl va înfrunta din nou pe regele Franței. Coroana şi Biserica l-au biruit. Înaintea lui, Rotger Bernat de Foix a

acceptat această situație, de aceea a semnat pacea cu francezii. Fără el, Raimond nu reprezintă nimic şi de aceea a trebuit să calce pe urmele lui. Dar Biserica nu iartă, astfel că Montségur va plăti pentru inchizitorii uciși la Avinhonet. Dacă nu ar face-o, oamenii de aici ar fi tentați să îi spintece în continuare pe călugări; de aceea la Béziers s-a luat hotărârea de a distruge fortăreața Montségur.

— Şi apoi? întrebă Fernando cu nelinişte.

— Apoi, trubadurii vor proslăvi sacrificiul nostru şi cronica lui Julián îi va ajuta pe nepoții noştri să afle adevărul şi să nu uite că pe inteligența şi fanatismul unei regine s-a dezvoltat o monarhie care a pus capăt libertăților din țara noastră.

— Mergeți după Teresa, eu vă voi scoate de aici, o imploră Fernando cu disperare.

— Tu ştii că nu o voi face, mă crezi în stare să fug? Atât de puțin mă prețuieşti?

— Teresa nu e decât o copilă, o veți condamna la moarte pe sora mea?

Doña María oftă impacientată. Simțea durerea lui Fernando, îngrijorat de moarte, incapabil să vadă adevărul, acel adevăr pe care ea îl îmbrățişase cu bucurie ştiind că trupul este cel mai rău coşmar, mantia de care trebuie să te desprinzi ca să te prefaci în substanță şi să-l întâlneşti, în sfârşit, pe Dumnezeu.

— Fernando, fiule, în grâu există coajă şi grăunțe, iar trupul este doar o coajă. Teresa nu va muri, doar…

Fernando o întrerupse furios îndepărtându-şi mâinile dintr-ale ei, fără să fie tulburat de durerea ce se citea în ochii mamei sale. Amândoi sufereau: fiul se gândea că e condamnat să nu se înțeleagă cu mama sa, iar mama îşi reproşa că nu e în stare să-l facă pe fiul său să înțeleagă adevărul.

— Mamă, Teresa nu merită să moară pe rug; aduceți-mi-o sau voi urca eu după ea, chiar de ar fi să îmi pierd astfel viața.

Doña María îl asculta ştiind că va duce la îndeplinire ceea ce tocmai îi spusese. Dar ea nu voia să-l vadă mort pe Fernando; în sinea ei, în ciuda convingerilor sale, dorea ca fiul ei să trăiască. El trebuia să îndeplinească o misiune şi era prea devreme ca să se întoarcă în patria cerească.

— Îți dau cuvântul meu că voi reuşi să fac în aşa fel încât Teresa să părăsească fortăreața Montségur. Nu o voi sili, dar i-o voi cere pentru că aşa doreşti tu.

— Vă cer mai mult, mamă, vă cer să o obligați să părăsească acest munte. Nu vă voi ierta dacă nu veți salva viața surorii mele.

Se priviră în tăcere, incapabili să exprime cu voce tare durerea, dragostea şi admirația pe care le simțeau unul pentru celălalt. Doña María apucă din nou mâinile fiului său şi le duse la chipul ei, sărutându-i vârful degetelor.

— Vreau să mor şi să mă întorc la ființa mea cerească, dar nu mă voi odihni liniştită dacă ştiu că mă urăşti, astfel că voi face imposibilul ca să o conving pe Teresa. Îți dau cuvântul meu, tu ştii cât valorează. Te rog doar să nu mă învinuieşti dacă Teresa nu va accepta ordinul pe care va trebui să i-l dau.

— Vreau să o aduci chiar mâine; porunciți-i păstorului de capre ca mâine pe înserat să ne conducă din nou aici.

— Aceasta nu ți-o pot făgădui. Vă va căuta atunci când nu va fi nici o primejdie, mâine, poimâine, vei afla; până când se va întâmpla aceasta, ai încredere în mine.

— Am cuvântul dumneavoastră? insistă Fernando.

— Da, ai cuvântul unei bune creştine.

— Tatăl meu... tatăl meu mi-a cerut să îl salutați în numele său pe seniorul De Perelha; ştiți că are, totuşi, pentru el o mare stimă.

— O voi face. Este un om curajos care ştie că trebuie să moară, la fel ca şi soția sa, Corba de Lantar, şi iubitele lor fiice.

— Mi-a cerut să îi transmit rugămintea de a avea grijă de voi, dar nu ştiu cum o voi putea face...

— I-o voi spune eu însămi, deşi nu este nevoie, dat fiind că familia Perelha mă onorează cu afecțiunea şi prietenia ei. Nu puține au fost ocaziile în care mi-a acordat protecția ei ca să mă pot întoarce pe pământurile tatălui tău de la Aínsa.

— Pe pământurile dumneavoastră, doamnă, îi aminti Fernando.

— Nu am nimic şi nu vreau să am nimic, aşa am hotărât cu multă vreme în urmă; regret doar răul pe care vi l-am pricinuit tatălui tău şi ție şi nepriceperea mea, nefiind în stare să vă fac să îmbrățișați adevărata credință.

— Hristos vă va judeca, doamnă.

— Hristos?

— Domnul Nostru, Dumnezeu.

— Fiule, cât de mult aş dori să îți vorbesc despre Isus! Te consideri creştin şi cu toate acestea îți mânjeşti sufletul cu ritualuri care nu au nimic de-a face cu învățătorul. Ziua cea mai fericită din viața mea a fost aceea în care am primit *consolamentum*-ul{21}, adevăratul botez spiritual, singurul sacrament care permite salvarea sufletului. Când episcopul şi-a aşezat mâinile…

— Tăceți, vă rog! Nu vreau să ştiu nimic despre erezia voastră.

— Ei sunt ereticii, ei sunt cei care s-au îndepărtat de adevărata cale. Aminteşte-ți că Domnul a spus că „Ioan a botezat cu apă, dar voi veți fi botezați cu Duhul Sfânt”.

— Ajunge, mamă, nu avem timp pentru discuții teologice!

Doña María rămase tăcută strângând cu tărie mâinile fiului său; apoi, fără ca acesta să se aştepte, îl îmbrățişă şi izbucni în plâns.

Fernando tresări. Niciodată nu o văzuse pe mama sa vărsând lacrimi, chiar auzise în casa cea mare de la Aínsa că doña María nu a lăsat să-i scape nici măcar un geamăt când şi-a adus copiii pe lume.

— Mamă, iertați-mi grosolănia, se scuză Fernando.

— Tu să-mi scuzi lacrimile, fiul meu, dar îmi este mai greu decât mi-am închipuit vreodată să îmi iau adio de la tine. Trebuie să afli cât de mult te-am iubit, deşi ştiu că nu ai simțit această iubire. Iartă-mă, dacă poți…

— Nu îmi cereți iertare, eu eu vă iubesc, doamnă; vă admir credința şi integritatea, vă invidiez pentru că nu şovăiți…

— Viața nu-ți permite să faci cale întoarsă, spuse doña María ştergându-şi lacrimile cu dosul mâinii fără să-i dea drumul fiului său.

— Ce doriți să fac? o întrebă Fernando.

— Ultima mea dorință este să îi transmiți tatălui tău că l-am iubit întotdeauna şi că regret toate necazurile pe care i le-am pricinuit. Nu am fost nici soția pe care şi-o dorea, nici aceea pe care o merita, dar acest lucru nu îl mai putem schimba. Vreau doar ca într-o zi nepoții noştri să ştie ce s-a întâmplat aici: să ştie că am fost buni creştini, hotărâți să trăim aşa cum a spus învățătorul şi că ne-am văzut implicați într-o luptă pentru putere, la care râvneau şi unii, şi alții. Păcatul nostru a fost acela de a fi devenit oglinda în care Biserica nu suportă să se privească pentru că la noi vede umilință şi puritate acolo unde la ea există doar avariție şi corupție. Nu, nu îți face griji, nu voi începe o discuție teologică, dar promite-mi că vei avea grijă ca Julián să scrie cronica pe care i-am comandat-o. Promite-mi, de asemenea, că, atunci când va fi gata, i-o vei înmâna surorii tale Marian pentru ca ea să fie aceea care prin fiii săi să îşi ia răspunderea de a menține vie amintirea celor întâmplate la Montségur. Tu eşti un călugăr-soldat, Marta este prea devotată Bisericii, Teresa mă rog, doar Marian poate face ceea ce îi cer; ea este o *credente*, iar soțul ei, de asemenea. Ea este cea indicată pentru…

— Nu vă justificați, mamă, aveți dreptate. Vă dau cuvântul meu că voi îndeplini ultima voastră dorință.

Fernando o strânse pe mama sa în brațe şi ea nu-şi putu reține lacrimile. A fost recunoscătoare că umbrele

nopții i-au împiedicat pe Julián şi pe păstorul de capre să o vadă atât de emoționată.

— Ți-o voi trimite pe Teresa de îndată ce se va putea.

— Ştiu că o veți face.

Mama şi fiul se îmbrățişară din nou încă o dată înainte ca doña María să dispară de parcă ar fi fost un vis.

Fernando îl văzu pe Julián care, sprijinit de o stâncă, plângea şi el. Păstorul de capre, la mică distanță, părea absorbit de ascultarea zgomotelor nopții.

Cei trei bărbați o porniră pe drumul de întoarcere fără să schimbe între ei vreo vorbă. Fernando simțea povara emoției la întâlnirea cu mama sa şi şi-a jurat că nu va participa la cucerirea fortăreței Montségur. Nu ar fi în stare să se afle în rândurile celor care ar omorî-o pe doña María, oricât de mult ar insista ea că trupul este doar coaja grâului, iar sufletul, grăunțele. El simțea că trupul acela energic era mama sa şi nu ar suporta ca altcineva să o facă să sufere.

Păstorul de capre i-a îndemnat să meargă mai repede. Întâlnirea cu doña María fusese mai lungă decât era prevăzut şi zorile îi puteau surprinde sosind în tabără.

Fernando şi Julián se despărțiră şi o porniră fiecare în direcția cortului său. Nu rostiseră nicio vorbă în timpul drumului. Vor vorbi atunci când amândoi îşi vor fi stăpânit emoțiile.

7

Hugues des Arcis îşi freca mâinile ca să alunge frigul dimineții. Şeful gasconilor îi trimisese vorbă cerând să fie primit.

Mareşalul nobilimii din Carcassonne convocase imediat statul său major, precum şi pe arhiepiscopul de Narbonne şi pe episcopul de Albi, a cărui vocație bisericească era mai mică decât cea de soldat. Cei şase cavaleri templieri au fost şi ei invitați să participe la reuniune.

— Ei, bine, spuneți-ne, pe unde veți urca? îl întrebă şeful nobilimii din Carcassonne pe comandantul şef al gasconilor, un bărbat scund cu înfățişare vânjoasă, cu mâini mari şi ochi de animal de pradă.

— Oamenii mei şi cu mine am examinat terenul, nu e uşor ceea ce doriți de la noi.

— Dacă ar fi uşor, nu v-ați afla aici, răspunse sec mareşalul nobilimii. Ceea ce veți câştiga, dacă îndepliniți misiunea, este mult, astfel că nu e nevoie să pierdem timpul discutând despre dificultățile acestei sarcini; ceea ce vreau să ştiu este cum şi când veți acționa.

— Credem că este cu putință să cucerim punctul cel mai înalt, ceea ce numiți Le Roc de la Tour{22}. Prea Sfinția Sa domnul episcop de Albi – gasconul îl arătă cu degetul arătător – are nevoie de acest bastion ca să îşi plaseze maşinăriile de război şi îl va avea.

— Şi pe unde veți urca?

— Pe la răsărit. Este singurul mod de a atinge acea parte a stâncii ascuțite; de pe drumul dinspre apus am fi o pradă uşoară pentru cei din Montségur.

Mareşalul nobilimii ştia că acela era un perete abrupt, care se dovedise a fi imposibil de escaladat pentru oamenii săi cei mai deprinşi cu muntele, dar dacă gasconii dădeau asigurări că o puteau face, va trebui să aştepte să vadă rezultatul.

— Când o veți face?

— La noapte, îl asigură gasconul, dar depinde de cineva. De aceea am cerut să vă văd. Am nevoie de o pungă doldora de monede pentru o persoană care ne va călăuzi printre stâncile ascuțite.

— Un trădător printre eretici! exclamă entuziasmat episcopul de Narbonne.

— Voi îl numiți trădător, răspunse alpinistul, dar este un om ca mine, care cunoaşte bine aceste meleaguri şi căruia îi e totuna cui şi cum se roagă cineva.

Rămaseră tăcuți, stânjeniți de cuvintele şefului alpiniştilor.

— Este un om care năzuieşte să trăiască bine, doar atât, îi asigură gasconul cu duritate şi cu o intonație sfidătoare. Bine, voi hotărâți. Cei din Montségur nu îşi vor imagina niciodată că ne vom apropia prin locul acela; este un bastion aflat la o distanță destul de mare de castel, o sinucidere, în afară de cazul în care ştii cum să ajungi până acolo. Şi există un om care ştie cum să o facă.

— Cine este? vru să ştie Hugues des Arcis. Aduceți-l aici.

— Ah, ce lucruri cereți! Este imposibil, nu va accepta să vorbească cu dumneavoastră, nu are încredere, râse gasconul. Tratează cu mine din motive familiale, dar nu o va face cu francezii, nu are nicio considerație pentru voi.

Hugues des Arcis îşi drese iritat glasul la auzul vorbelor insolente ale alpinistului. L-ar putea obliga să dezvăluie numele trădătorului dacă l-ar supune caznelor, dar atunci gasconii ar refuza să participe la orice acțiune. Luă o hotărâre, chiar fără să i-o comunice imediat şefului gasconilor.

— Plecați, vă voi trimite vorbă să veniți altă dată.

Gasconul ieşi din cort sigur că mareşalul nobilimii din Carcassonne, omul care îl reprezenta pe regele Ludovic, nu va avea încotro şi va trebui să cedeze la cererile sale. Cunoştea bine natura nobililor ca să ştie că mai-marele acestora îi va trimite vorbă împreună cu o pungă mare

plină cu monede.

Fray Pèire îl privea pe Julián bând licoarea preparată de medicul templier. Tăcerea lui era un evident reproş, pentru că bunul călugăr considera că medicul mareşalului nobilimii ştia mult mai multe decât un templier care îşi petrecuse viaţa luptând împotriva sarazinilor{23} dincolo de mări. Chiar şi aşa, recunoştea faptul că Julián era liniştit în timpul nopţii şi nu mai suferea de acele convulsii care îi făceau pe toţi să se teamă pentru viaţa lui.

Dominicanul era în continuare taciturn, într-adevăr, dar se plângea mai puţin de dureri de stomac şi în obrajii săi scofâlciţi revenise puţină culoare.

Julián rupse tăcerea, întrebându-l pe fray Pèire de zvonurile care circulau prin tabără, în privinţa cărora se făcea întotdeauna că e bine informat.

— Mai nimic, în afară de faptul că gasconii vor pleca la noapte ca să încerce să se apropie de platforma de pe creasta dinspre răsărit, cea care dă în spatele castelului. După cum se pare, printre eretici există un trădător dispus să îi ducă pe un drum secret.

— Un trădător? Nu-mi vine să cred…, şopti călugărul.

— Sunt mai răi decât câinii şi printre ei se află şi hrăpăreţi, conchise fray Pèire.

Julián nu vru să-l contrazică, dar îi venea greu să creadă că printre cei care trăiau ca vai de lume la Montségur aşteptându-şi moartea s-ar fi aflat trădători. Se gândi la doña María şi la micuţa Teresa şi nu-şi putu stăpâni un fior.

— Iarăşi! se lamentă fray Pèire. Îl voi chema pe medicul mareşalului nobilimii; aveţi din nou convulsii, ierburile acelea ale templierului nu sunt bune de nimic

— Nu vă agitaţi, frate, pentru că mă simt bine, îl imploră Julián, a fost doar un spasm.

— Ar trebui să vă vadă medicul…

— Vă spun că mă simt bine, nu vă faceţi griji. Spuneţi-

mi ce ați mai aflat…

— Încă ceva… seniorul Des Arcis se arată nerăbdător, regele Ludovic a trimis acum două zile un emisar ca să afle care e situația. Mareşalul nobilimii speră să îi poată da veşti bune, în cazul în care gasconii îşi duc la îndeplinire promisiunea.

— Şi cine este trădătorul? întrebă Julián simțind o undă de roşeață coborându-i de pe frunte pe bărbie.

— Nimeni nu ştie, doar şeful gasconilor. Se zice că e o rudă a acestuia care s-a însurat cu o femeie din această zonă şi care cunoaşte bine coclaurii acestor munți. În orice caz, va fi bine plătit. Un paj i-a înmânat gasconului o pungă foarte plină.

Julián căscă dându-i de înțeles călugărului Pèire că e obosit; apoi se aşeză pe patul de campanie.

— Doriți să spunem rozariul? îi propuse bunul fray Pèire.

— Vă mulțumesc, dar eu m-am rugat deja înainte de venirea voastră. Prefer să mă rog singur înainte de a încerca să adorm.

— Atunci, vă las. Dacă aveți nevoie de ceva…

— Vă mulțumesc, frate.

De abia ieşise fray Pèire din cort că intră Fernando, făcându-l pe Julián să tresară.

— Cum vă simțiți? vru să ştie Fernando.

— Mâhnit de ştirea pe care mi-a dat-o fray Pèire. Ştiați că e un trădător la Montségur?

— La Montségur, nu; aici, aproape de noi, un om de prin partea locului, după cum se pare, rudă a şefului alpiniştilor.

Cei doi frați rămaseră tăcuți pentru câteva clipe, fiecare cufundat în propriile sale gânduri.

— Ce vom face? întrebă Julián.

— Să facem ceva? Noi? Nu vă înțeleg, Julián…

— Mama voastră se află acolo, sus, iar…

— Mama mea a ales.

Rămaseră din nou tăcuți, fiecare gândindu-se la doña

María.

— Nu mai ştiu nimic despre păstorul de capre, spuse Julián.

— Mama se va ține de cuvânt şi ne va înştiința cum şi de unde să o luăm pe sora mea Teresa.

— Şi dacă nu va putea…

— Mama mea? Nu o cunoaşteți! Va putea, chiar dacă pentru aceasta ar trebui să țină piept singură întregii armate a mareşalului nobilimii.

— Într-adevăr, e în stare de aşa ceva, acceptă Julián.

— Am venit să vă spun că nu voi fi aici pentru multă vreme. De îndată ce o voi vedea pe sora mea, voi pleca, de fapt vom pleca cu toții.

— Veți pleca cu frații voştri?

— Da, l-am convins pe mareşalul nobilimii că nu îi suntem de folos, deoarece se bizuie pe iscusința episcopului de Albi în privința maşinăriilor de război. De altfel, e nevoie de noi la comanderia noastră. În curând, ne vom întoarce în Orient.

— Vouă, templierilor, nu vă place să luptați împotriva ereticilor, spuse Julián pe un ton sentențios.

— Sunt creştini ca şi noi, Julián, ei îşi spun Buni Creştini şi uneori mă gândesc că au dreptate, că de fapt aşa şi sunt. Care este păcatul lor? Trăiesc în sărăcie dând exemplu în acest sens, îi ajută pe nevoiaşi, îi vindecă pe bolnavi, îi adăpostesc pe orfani…

— Dar nu cred în Domnul Nostru, protestă călugărul.

— Ba da, cred în el, doar că într-un mod diferit. Urăsc Crucea pentru că este simbolul suferinței, ei spun că Isus nu aparține lumii vizibile, ei cred că există un Dumnezeu bun şi un altul rău. Cum altfel poți înțelege că există atâtea fărădelegi şi suferințe? Cum se explică faptul că, dacă Dumnezeu a creat totul, a creat şi răul sau măcar îl îngăduie? Ce are de-a face Dumnezeu cu moartea atâtor nevinovați? Diavolul există şi are o putere imensă; noi numim Răul într-un fel, ei, în alt fel. Diferențele nici nu sunt atât de mari.

— Dar, ce spuneți! Acum, comiteți un sacrilegiu!

— Bunul meu dominican! Uneori uit că aparțineți ordinului însărcinat cu combaterea ereziei şi că sunteți grefier al Inchiziției. Dumneavoastră veți fi cel care îi va trimite să fie arşi pe rug pe toți cei care se adăpostesc la Montségur.

— Tăceți! Nu mă înnebuniți, Fernando! Ştiți bine cât sufăr pentru toate acestea! Diavolul îmi chinuie sufletul.

— Nu Diavolul este cel care vă chinuie, ci conştiința voastră, incapabilă să distingă ce este bine de ce este rău; iar voi ştiți ca şi mine că oamenii aceia nu fac niciun rău, că sunt nevinovați…

— Nu sunt! S-au răzvrătit împotriva Sfintei noastre Maici, Biserica.

— S-au răzvrătit împotriva corupției Sfintei noastre Maici, împotriva clericilor amorali, împotriva fastului exagerat al episcopilor

— Veți fi acuzat de erezie!

— Cine mă va acuza? Dumneavoastră?

— Eu? Ştiți că nu aş face niciodată un asemenea lucru, sunteți… sunteți fratele meu vitreg.

— Eu cred, Julián, că nu ați face-o pentru că sunteți un om bun.

— Vă rog să nu spuneți nimănui ceea ce tocmai mi-ați spus mie, îl imploră călugărul; ați fi acuzat de erezie.

— Nu voi spune. Sunt călugăr, nu discut, dau ascultare la tot ce spune şi porunceşte Sfânta noastră Maică, Biserica, şi lupt riscându-mi viața împotriva sarazinilor, dar uneori… uneori las să îmi țâşnească gândurile şi, atunci, acolo unde înainte erau doar certitudini, găsesc îndoieli pe care nici măcar nu îndrăznesc să i le expun confesorului meu. Dar dumneavoastră, da, Julián, chiar ştiind că sunteți dominican, un păzitor al adevăratei credințe. Acum aş vrea să vorbesc cu dumneavoastră despre cronica aceea pe care o scrieți; cum veți face să îi parvină surorii mele Marian?

— Nu ştiu. Mama dumneavoastră mi-a încredințat o misiune peste măsură de grea, sper ca ea să fie cea care mă va căuta.

— Ce vom face cu Teresa?

— Ce vom face? Eu sunt călugăr, nu pot să o țin la mine. Iar eu sunt un călugăr-soldat, nici eu nu o pot duce la comanderie... Ați putea să o trimiteți lângă sora mea Marian, la curtea contelui Raimond?

— Ar fi mai bine pentru ea să stea alături de tatăl şi de sora voastră Marta, la Aínsa...

— Ar fi greu pentru ea să se întoarcă la Aínsa. Mai devreme sau mai târziu, Inchiziția îşi va întinde ghearele asupra ei. Ghearele voastre, Julián... Nu, nu mă priviți aşa. La Aínsa, toți ştiu că Teresa e cu mama mea la Montségur şi că amândouă sunt eretice. Nu vor avea îndurare pentru biata copilă, astfel că singurul loc unde poate găsi ocrotire este la sora mea Marian. Cumnatul meu Bertrand d'Amis este cavaler principal la curtea contelui Raimond. Vă rog să o trimiteți acolo.

— Dar, cum o voi putea face? se lamenta Julián.

— Trebuie să existe cineva în care să vă încredeți.

— Nu, nu mă încred în nimeni. Mi-e de-ajuns să fac tot ce îmi stă în puteri ca să nu se afle că am relații cu ereticii.

— Ne vom gândi la ceva, voi mai fi aici două sau trei zile.

Fernando ieşi din cort lăsându-l pe Julián înspăimântat la gândul că va trebui să se ocupe de Teresa. Templierul nu avea altă opțiune decât să-i încredințeze fratelui său această responsabilitate: chiar dacă îl considera slab de înger, nu se îndoia de loialitatea acestuia față de casa de Aínsa căreia îi aparținea, dat fiind că avea acelaşi tată ca şi el.

Cu un pas hotărât se îndreptă spre cortul său şi începu să se roage la Dumnezeu să nu-i abandoneze.

Julián, căzut în genunchi lângă patul său de campanie, îi cerea Atotputernicului aceeaşi favoare.

8

Luna nu a apărut în noaptea aceea. Tabăra se afla cufundată într-o ciudată liniște, sfâșiată doar de șuierul vântului înghețat, care îl neliniștea pe mareșalul nobilimii, Hugues des Arcis, în vreme ce aștepta în cortul său veşti despre incursiunea pe care o inițiaseră gasconii cu o oră mai devreme.

Mareşalul nobilimii umbla nervos, aşteptând veşti. Se gândea că Dumnezeu este de partea sa şi că, pus să aleagă între viața ereticilor şi cea a fiilor săi credincioşi, nu ar avea îndoieli. El, însă, le avea: ştia că fortăreața Montségur părea de necucerit şi că seniorul ei, Raimond de Perelha, şi comandantul garnizoanei, Pèire Rotger de Mirapoix, dovediseră curaj şi inteligență în timpul lunilor de asediu.

La Montségur, trăiau mai mult de patru sute de persoane, soldați, *perfecți*, *credentes*, servitori şi alte familii înrudite cu seniorul De Perelha.

Pe mai multe platforme atârnate de versantul muntelui se vedeau case minuscule şi cabane unde oamenii locurilor dădeau asigurări că se află majoritatea *perfecților* rugându-se şi ajutându-i pe toți cei care căpătaseră refugiu la castel. Mareşalul nobilimii se gândi că, dacă Dumnezeu se dovedea a fi de partea lui, foarte curând Montségur va înceta să mai existe, iar comitatul de Toulouse nu va mai fi o problemă pentru bunul rege Ludovic.

În vreme ce mareşalul nobilimii aştepta, gasconii porniră marşul călăuziți de un bărbat asemenea lor. Vorbeau aceeaşi limbă deoarece omul plecase din Gasconia, dar nu simțise niciodată că aparține acestor meleaguri, pe care acum se grăbea să le trădeze pentru o pungă doldora de monede care îl vor ajuta să se întoarcă acasă, luând-o cu el pe zvăpăiata lui soție şi pe cei trei copii ai lor, cu toate că aceasta îl asigurase că nimeni şi

nimic nu o va urni de pe pământul ei. De data aceasta nu-şi făcea griji pentru îndărătnicia soției sale, era sigur că aceasta îşi va lăsa deoparte orgoliul de îndată ce va cădea Montségur, iar el va face să zornăie dinaintea ochilor ei punga trimisă de mareşalul nobilimii.

Frigul îi îngheța mâinile şi făcea dificilă ascensiunea. Alpiniştii păstrau o tăcere mormântală, ştiind că, dacă ar fi descoperiți de oamenii care apărau bastioanele din apropierea castelului, moartea lor ar fi sigură. Trebuiau să evite desprinderile de pietre care i-ar putea trăda, în vreme ce simțeau că le trosneşte spinarea sub greutatea armelor.

De-abia vedeau unde puneau piciorul şi se temeau să nu se prăbuşească de pe stânci. Dar plata era bună; în plus, după cum le promiseseră oamenii Bisericii, ajutorul dat pentru înfrângerea acelor eretici care se ascundeau la Montségur le va aduce o mare recompensă în ceruri în ziua când vor muri.

Nu ştiau de cât timp urcau, dar aveau deja mâinile jupuite şi o durere ascuțită în fiecare dintre muşchii trupului. Erau siguri că la bastion îi aştepta confruntarea cu nişte soldați de temut.,

În cele din urmă, Dumnezeu a fost de partea lor, îşi spuseră ei, pentru că şi-au surprins duşmanii dormind şi, înainte ca aceştia să-şi fi dat seama, i-au azvârlit în gol şi au pus mâna pe bastion. Şeful gasconilor şi trădătorul se bătură pe umeri, mulțumindu-şi unul celuilalt. Fusese mai uşor decât s-au aşteptat. Nu îi mai dureau mâinile, chiar dacă îşi lăsaseră pielea printre stânci, nici nu mai simțeau împunsături în şale; acum îşi savurau victoria şi cei mai zgârciți se gândeau că ar fi trebuit poate să-i ceară mareşalului nobilimii o plată şi mai mare pentru acea spectaculoasă fapta vitejească.

Unii dintre oameni, călăuziți de trădător, se întoarseră în tabără să dea vestea cea bună.

Hugues des Arcis bea o cupă de vin călduț când un soldat ceru permisiunea să anunțe sosirea alpiniştilor.

După ce ascultă ce i-au spus, şopti o rugăciune în linişte, mulțumindu-i lui Dumnezeu pentru că fusese de partea sa.

Vestea circulă iute prin tabără: gasconii puseseră stăpânire pe Le Roc de la Tour, la mai puțin de o sută de metri de castel; de la această înălțime, aproape că puteau vedea chipurile celor refugiați la Montségur.

Ocupanții, mândri de fapta lor vitejească, unii chiar mai mult decât uimiți de ceea ce fuseseră în stare să realizeze, comentau râzând că, dacă noaptea nu ar fi ascuns pericolele escaladării, nu şi-ar fi pus viața în joc în felul acela.

Mareşalul nobilimii îi chemă la sfat pe nobilii săi şi trimise răspuns la curtea regală ca să anunțe noutatea. Pentru prima dată de când a început asediul, nu s-a mai îndoit deloc de faptul că în curând, foarte curând, va cădea fortăreața Montségur.

Hugues des Arcis recunoştea că mulți dintre oamenii săi erau sătui să mai stea acolo. Erau din țară şi, deşi datorau Coroanei prestarea serviciului militar, aproape că nu doreau ca acel bastion în care se refugiau Bunii Creştini să fie luat cu forța. Astfel că mulți dintre ei aşteptau nerăbdători să treacă timpul în slujba regelui ca să părăsească armata aceea pe care nu o simțeau ca aparținându-le.

Mulți aveau rude la Montségur, unii chiar comunicau cu acestea. Nu voiau să-l trădeze pe rege, dar nici să se trădeze pe ei înşişi.

Lovitura care li se dăduse putea fi mortală. Raimond de Perelha şi Pèire Rotger de Mirapoix nu se înşelau: ori contele Raimond trimitea întăriri, ori Montségur nu va rezista.

În zilele următoare, asistară neputincioşi la instalarea maşinăriilor de război, o catapultă şi nişte baliste, cu care putea fi avariată barbacana castelului.

Episcopul de Albi, Durand de Belcaire, îşi asumă sarcina de a supraveghea operațiunea şi se dedică

acțiunii de îmbărbătare în luptă a oamenilor săi. Între timp, Fernando nu făcea altceva decât să întârzie cât putea plecarea companionilor săi templieri, aşteptând să primească veşti de la mama sa, care nu au sosit decât după ce au trecut aproape două săptămâni.

Dormea agitat când o mână l-a apăsat pe umăr. Sări din pat gata să reteze gâtul agresorului său.

— Nu vă speriați, Fernando, sunt eu.

— Julián! Ce faceți aici? Ați putea fi văzut…

— Ştiu, dar nu avem timp, urmați-mă.

Fernando ieşi din cort temându-se să nu se fi trezit tovarăşii săi de arme.

— Ce se întâmplă? Cum de ați riscat să veniți aici, în plină noapte?

— Păstorul de capre mi-a adus un mesaj de la doña María.

— Şi Teresa…?

— Ascultați, peste două nopți, câțiva *perfecți* vor părăsi fortăreața. După cum se pare, vor încerca să pună la loc sigur toate valorile de care dispun. Cu ei va merge şi sora dumneavoastră. Doña María vrea ca dumneavoastră şi numai dumneavoastră să fiți cel care va veni să o ia şi să serviți drept escortă pentru *perfecți*. Dacă nu acceptați, sora dumneavoastră va rămâne la Montségur; mama dumneavoastră susține că nu are alt mijloc de a o face să plece în siguranță.

— Mi-a dat cuvântul ei! protestă Fernando.

— Şi şi-l va ține, în felul ei.

— Este un şantaj.

— Este felul ei de a vă obliga să îi apărați pe acei *perfecți* şi tot ceea ce vor duce cu ei.

— Nu ştiu dacă o voi putea face.

— O veți face, nu există alternativă.

În noaptea aceea, Julián a fost acela care a dovedit mai multă integritate decât fratele său.

— Dar nu vă dați seama că nu pot dispărea? Companionii mei mă vor întreba unde merg… nu îi pot

înşela.

— Nu, nu trebuie să ne înşelaţi.

Fernando şi Julián se întoarseră speriaţi spre glasul care îi surprinsese. Arthur Bonard îi observa cu o expresie severă. Cei doi fraţi se înroşiră la faţă.

— Ei, bine, Fernando, ne veţi spune nouă, companionilor voştri, care este misterul?

Din întuneric, se iviră şi ceilalţi cavaleri. Fernando putu citi în ochii lui Armand de la Tour, medicul, un strop de înţelegere.

Făcu un gest şi intrară în cortul pe care îl împărţeau, urmaţi de Julián. După ce au luat loc, Fernando le explică situaţia: mama lui, spuse el, era *perfectă* şi el se temea că şi surioara lui ar putea fi, dar că nu era sigur de asta, dat fiind că avea doar paisprezece ani.

Nu le ascunse că o văzuse pe mama lui şi nici că o rugase să o salveze pe Teresa, lăsând-o să plece.

— Mama mi-a trimis vorbă că eu trebuie să fiu acela care să o ia pe sora mea. Îmi cere de asemenea să îi escortez pe câţiva *perfecţi* care vor părăsi castelul Montségur cu bunurile cele mai de preţ ale comunităţii. Se va întâmpla peste două nopţi, dar Julián încă nu ştie unde va fi locul de întâlnire.

— Şi dumneavoastră, frate Julián, aveţi relaţii cu ereticii?

Călugărul tremură la auzul întrebării templierului. Arthur Bonard îi inspira un profund respect, dar şi teamă. Ştia de faptele sale de vitejie din Ţara Sfântă, dar mai cu seamă de credinţa şi ascetismul acestuia, care îl făceau să refuze orice onor. Nu, nu ar fi în stare să-l mintă pe omul acela, nici măcar ca să-şi salveze viaţa.

— Sunt alături de mareşalul nobilimii de când a asediat fortăreaţa Montségur pentru ca ereticii să fie judecaţi, reuşi să spună Julián.

— Ştiu; aparţineţi Ordinului lui Domingo de Guzmán, responsabilitatea voastră este aceea de a găsi eretici, care sunt ca neghina în grâu, adăugă Bonard.

— Doña María a ştiut că sunt aici şi m-a chemat. Dorea veşti de la ea de acasă, de la don Juan, soțul ei, şi de la copiii ei, Fernando şi Marta. Mi-a poruncit, de asemenea, să îndeplinesc o misiune.

— V-a poruncit? întrebă Bonard. Cum e cu putință ca doña María să vă poată porunci ceva dumneavoastră, un dominican?

— Nu o cunoaşteți, ea este... nu i se poate refuza nimic, îi dau ascultare. Dacă am fost înzestrat cu rațiune şi tot ce sunt, ei i-o datorez. Îi aparțin.

— Dar, ce spuneți! Cavalerul Bonard părea scandalizat.

— Nu, nu mă interpretați greşit, îi port doñei María un mare respect, numai şi pentru faptul că ea influențează viețile tuturor acelora pe care îi are în preajmă, iar eu sunt unul dintre aceştia.

— Ştiți că puteți fi ars pe rug pentru că aveți relații cu ereticii? întrebă Bonard.

— Ştiu şi, dacă mă veți denunța, nu va exista îndurare față de mine. Pentru Biserică, ar fi o lovitură ca unul dintre ai săi, un dominican, membru al Inchiziției, să aibă relații cu ereticii şi, pe deasupra, să-i mai şi ajute. Fray Ferrer ar aprinde el însuşi rugul meu.

Cavalerul Armand de la Tour făcu un pas înainte şi, ațintindu-şi ochii asupra companionului său Bonard, spuse pe un ton sentențios:

— După cum se pare, nu vom avea încotro şi va trebui să vă protejăm, ca să ne protejăm pe noi înşine. Niciunul dintre noi nu va dori să aibă pe conştiință arderea dumneavoastră pe rug, nici pe cea a fratelui nostru Fernando. Bisericii nu îi convine ca un grefier al Inchiziției să aibă relații cu ereticii, nici Ordinului Templierilor, ca unul de-al lor să aibă o mamă *perfectă*.

— Să îi protejăm? întrebă descumpănit Arthur Bonard.

— Da, să îi protejăm. Nu îi vom denunța. De altfel, nu am vorbit deja despre durerea pe care ne-o pricinuieşte această luptă fratricidă între creştini? Ordinul Templierilor caută să se mențină departe de acest

conflict, aşa au hotărât-o superiorii noştri, şi până acum am evitat să ne angajăm în această cruciadă împotriva acelora care îşi spun Buni Creştini. Nu, eu nu voi permite ca tovarăşul nostru de arme Fernando de Aínsa să fie trimis pe rug. Nu mi se pare un delict să ajuți la salvarea vieții unei copile nevinovate. Ce ştie ea despre teologie? Sunt călugăr, sunt soldat, dar sunt şi medic şi detest ca viețile să fie sacrificate. Nu vă cred în stare, Bonard, să îl denunțați pe fratele nostru.

Genistul îşi plecă privirea şi închise ochii căutând înlăuntrul său un răspuns la problemele cu care se confruntau.

— Nu îi putem ajuta să scape pe aceşti eretici, reuşi el să spună.

— Ba da, putem, insistă Armand de la Tour.

— Aceasta înseamnă trădare, spuse Bonard.

— Nu este trădare. Noi vom merge să salvăm o copilă şi o vom escorta, pe ea şi pe însoțitorii ei, până la un loc sigur. Nimic mai mult.

— Mi s-a dat responsabilitatea de a conduce grupul nostru şi nu vom face aşa ceva, aminti Bonard privindu-l nu numai pe Armand, ci şi pe ceilalți trei cavaleri care îi însoțeau.

Unul dintre ei, un tânăr de vârsta lui Fernando, ceru permisiunea să vorbească.

— Domnule, eu aş dori să îl ajut pe Fernando de Aínsa. Nu văd nimic rău în a o salva pe sora acestuia, nici nu cred că ar fi o trădare. Îl poți trăda pe rege ajutând o copilă să scape de arderea pe rug? Eu nu l-aş putea privi pe Fernando ştiind că am condamnat-o pe sora lui.

— Cu toate acestea, nu veți merge să o salvați pe mama lui spuse Bonard.

Tânărul nu se intimida şi răspunse imediat:

— Nu, nu cred că ar trebui să o facem. Doña María ştie ce face. Pe voi vă preocupă trădarea… şi eu nu cred că acest lucru ar fi o trădare.

— Pe mine mă preocupă amestecul Ordinului

Templierilor în fuga unor *perfecți* de la Montségur! Acesta este un delict! O ştiți cu toții, ca şi mine.

— Ar fi şi mai rău să îl denunțăm pe Fernando şi ca acesta să cadă în mâinile Inchiziției. Ştiți că mulți dintre duşmanii noştri ar profita de această ocazie pentru a încerca să ne distrugă, reiteră Armand de la Tour. Avem o alternativă: să plecăm imediat.

Cuvintele cavalerului Bonard păreau că nu admit replica. Dar nici Fernando, nici Julián nu erau dispuşi să cedeze.

— Domnule, viața mea se află în mâinile dumneavoastră. Nu vă cer să mă ajutați; ştiu că atunci când toate acestea se vor termina, voi suferi pedeapsa exemplară pe care o merit, dar, ori mă denunțați şi astfel mă opriți, ori să ştiți că o voi ajuta pe sora mea să scape şi că îi voi escorta pe acei *perfecți* spre un loc sigur. Este ultima dorință a mamei înainte de a muri şi o voi duce la îndeplinire.

9

Bertrand Martí, bătrânul episcop al ereticilor, ceruse să se strângă tot aurul, argintul, pietrele prețioase şi toate obiectele de valoare care puteau fi transportate. De multă vreme se păstra la Montségur tot ceea ce nobilii dăruiau pentru cauza Bunilor Creştini. Cu aurul acela erau ridicate case care să-i adăpostească pe orfani, erau plătiți medici care să-i vindece pe bolnavi, erau ajutate văduvele…

Bătrânul episcop dorea să-l pună la adăpost, în mâini sigure, ca să continue opera Bunilor Creştini.

Doi dintre diaconii săi, Matèu şi Pèire Bonet, vor fi cei însărcinați să scape de la Montségur şi de la rugul la care toți se ştiau condamnați mai devreme sau mai târziu. Împreună cu diaconii, va merge şi micuța Teresa de Aínsa. Mama sa, doña María, poruncise ca aceasta să fie salvată.

Doña María îi povestise lui Bertrand Martí conversația avută cu fiul său şi că-şi luase angajamentul de a o salva pe Teresa. Doamna ştia că pentru ca episcopul să accepte să pună misiunea în primejdie, ea va trebui să contribuie la succesul acesteia, de unde şi ideea ei ca Fernando să-i ajute să scape pe cei doi *perfecți* împreună cu fiica ei. Acest troc era singura ei opțiune dacă dorea să-şi țină făgăduiala față de Fernando. Ştia că fiul ei nu va înțelege această pretenție, dar nu avea alternativă.

Raimond de Perelha şi Pèire Rotger de Mirapoix adăugaseră la grijile lor şi pe aceea de a-i face să iasă din fortăreață fără niciun pericol pe cei doi diaconi.

De data aceasta, trădătorul era din rândurile cruciaților, dar era oare un trădător? În fortăreața Montségur se aflau sora şi nepoții acelui soldat al țării, care slujea cu armele un rege pe care nu-l simpatiza câtuşi de puțin. Omul a acceptat să-şi rişte viața ca să răspundă rugăminții surorii sale şi a seniorului De

Mirapoix.

Un om din Camon, feuda lui Pèire Rotger de Mirapoix, îi făgăduise o bună recompensă ca să „nu vadă” cum evadează diaconii.

Au stabilit noaptea fugii atunci când el şi alţi tovarăşi de arme din Camon vor fi de gardă; nu era decât o trecătoare prin care să scape, dificilă şi tenebroasă, singura care nu era supravegheată foarte bine de cruciaţi.

Teresa plângea în braţele mamei sale. Episcopul Bertrand Martí oficiase *consolamentum*-ul asigurându-i un loc în ceruri. Micuţa nu voia să se despartă de mama ei, nici de cei cu care împărţise atâtea nenorociri în lunile de asediu. Îi ura din adâncul sufletului pe cruciaţi, pe care îi considera soldaţii Celui Rău, şi o implora pe mama sa să-i permită să părăsească această lume blestemată alături de ea.

Doña María nu găsea cuvinte pentru deznădejdea fiicei sale.

— I-am dat cuvântul meu lui Fernando şi el vine să ne ajute doar pentru că tu vei merge cu diaconii. Vrei ca tot ce posedăm să cadă în mâinile cruciaţilor? Acest aur şi acest argint ne vor ajuta să ne păstrăm Biserica, să salvăm mulţi fraţi. Tu însăţi i-ai condamna la ardere pe rug dacă nu vei accepta să te salvezi. Credinţa noastră are nevoie de timp ca să prindă rădăcini în alte inimi. Dacă după distrugerea fortăreţei Montségur nu mai e nimeni care să poată mărturisi despre credinţa noastră, la ce va fi servit sacrificiul? Tu ai această misiune, Teresa, trebuie să trăieşti ca să nu piară credinţa Bunilor Creştini. Fratele Matèu are, de altfel, misiunea de a merge la curtea contelui de Toulouse şi de a-i explica situaţia noastră. Dacă există o şansă de a salva castelul Montségur, aceasta depinde de tine, fiica mea.

— Şi unde mă va duce Fernando? întrebă copila, plângând cu sughiţuri.

— Vă va duce la loc sigur. Apoi tu vei merge cu Matèu la curtea lui Raimond, la sora ta şi la soţul ei.

Fernando aştepta nerăbdător printre hăţişurile muntelui. Păstorul de capre îi călăuzise până acolo de cum se înnoptase. Aşteptau de ore bune, sperând să audă alt sunet decât pe cel al animalelor din pădure.

Păstorul de capre era în continuare tăcut. Fernando ştia că nu departe de locul acela se vor afla companionii săi templieri. Bonard răspunsese la cererea lui Armand de la Tour, care găsise mijlocul de a-i ajuta fără să angajeze Ordinul Templierilor în această aventură. Îl vor urma îndeaproape, îi vor acoperi spatele, vor încerca să-l apere, dar nu vor participa în mod direct. La întoarcerea la comanderie, îl vor preda pe Fernando maestrului pentru ca acesta să hotărască pedeapsa pe care o merita, deşi Bonard nu se înşela: şi ei vor suporta consecinţele complicităţii lor, oricât de neînsemnată ar fi fost aceasta.

Trosnetul uşor al unei crăci îl alertă pe păstorul de capre şi îl făcu pe Fernando să se încordeze. Istoviţi, cu mâinile sângerând şi oboseala oglindită pe chip, apărură doi bărbaţi urmaţi de o siluetă învăluită într-o mantie şi care mergea cu chiu, cu vai.

— Ei sunt, anunţă păstorul de capre.

Fernando se apropie cu paşi mari de oamenii pe care îi salută cu un gest, înlăturând mantia ce acoperea capul şi chipul surorii sale.

— Teresa!

Copila îl privi mai întâi cu ură, dar imediat se prăbuşi şi lăsă să-i scape un puhoi de lacrimi.

— Faceţi-o să tacă sau vom fi găsiţi, porunci diaconul Matèu. Ne-am întâlnit cu nişte soldaţi. Nu a fost uşor să ajungem până aici.

— Linişteşte-te, Teresa, vei avea timp destul ca să plângi, încercă să o calmeze Fernando, fără să ştie foarte bine cum să se poarte cu fetiţa pe care o vedea că devenise aproape femeie.

Păstorul de capre făcu un semn ca să păstreze liniştea. I se păruse că a auzit un zgomot. Toţi erau nervoşi, în

tensiune.

— Caii sunt aproape de aici, la câțiva paşi, am acoperit copitele ca să nu facă zgomot. Ştiți să călăriți? îi întrebă Fernando pe diaconi.

— Vom şti, răspunseră aceştia.

— În acest caz, să pornim…

Fernando deschidea drumul, protejat de companionii săi. Perfecții îi indicaseră să îi însoțească într-un loc din munții Sabartes. Acolo îşi vor ascunde încărcătura până când va veni momentul să facă uz de ea. Călăriră fără odihnă până când cei doi oameni îi făcură un semn lui Fernando să-i aştepte în locul acela din pădure. Apoi, mergând pe jos, se pierdură printre hățişuri. Lui Fernando i se păru că aude glasurile altor oameni, dar nu se mişcă din locul unde se afla, aşa cum îi ceruseră cei doi *perfecți*.

Când se întoarseră, vorbeau între ei cu o anume însuflețire şi, din ceea ce spuneau, Fernando ghici că se întâlniseră cu cineva; niciunul dintre bărbați nu vru să-i confirme această impresie. Se vedea că se simțeau uşurați ştiindu-şi încărcătura la loc sigur.

Merseră călare ocolind soldații. Fernando îi călăuzea prin pădure şi prin câmpurile joase, încercând să evite aşezările omeneşti şi, mai cu seamă, ostaşii. Rămânea de pază în timpul nopții veghind somnul evadaților, ştiind că foarte aproape companionii săi stăteau la pândă să oprească pe oricine s-ar fi apropiat de ei. S-au aflat în primejdie de mai multe ori, dar au ieşit cu bine grație iscusinței templierului.

Cei doi diaconi se simțeau în siguranță sub protecția lui Fernando. Cine ar fi cutezat să înfrunte un soldat din Ordinul Templierilor?

Teresa era epuizată după ce a călărit fără odihnă în ultimele zile până când au ajuns la terenurile joase, unde în acel moment se afla curtea contelui Raimond. Fernando nu vru să o însoțească până la castel. Se despărți de ea, obligând-o să promită că îi va da ascultare

surorii ei mai mari şi soţului acesteia.

Apoi se despărţi de *perfecţi*, după ce le-a încredinţat-o pe sora lui.

— V-o dau în pază. Cumnatul meu Bertrand d'Amis va şti cum să vă răsplătească.

— Nu avem nevoie de nicio răsplată, răspunse Pèire Bonet, fără să îşi ascundă iritarea provocată de vorbele templierului.

— Nu am vrut să vă jignesc, se scuză Fernando.

— În această viaţă nu aşteptăm nicio răsplată, insistă perfectul. Sora voastră a primit *consolamentum*-ul, aşa că este şi sora noastră.

Fernando o îmbrăţişa pe Teresa; apoi încalecă şi dădu cu putere pinteni animalului. Ştia că tovarăşii săi de arme îl aşteaptă. Teresa va trăi, în vreme ce el va merge să-şi primească pedeapsa. Se întrebă dacă o merita într-adevăr.

10

Situația la Montségur se înrăutățise şi mareşalul nobilimii dădea asigurări că era doar o chestiune de timp pentru ca seniorul De Perelha să accepte să se predea.

Sub comanda energică a episcopului de Albi, maşinăriile de război nu le dădeau apărătorilor răgaz să respire. Cruciații erau la câțiva metri de castel şi catapultele doborâseră o bună parte din zidul dinspre răsărit.

Julián scria conştiincios cronica, aşa cum îi poruncise doña María. Prin păstorul de capre, doamna îi trimisese vorbă că Teresa se afla la adăpost alături de sora sa la curtea contelui Raimond. Totuşi, se scursese ceva timp de atunci; Crăciunul trecuse, luna ianuarie ajunsese la sfârşit şi el încă nu primise veşti de la doña María.

Nici despre Fernando nu mai ştia nimic. Parcă l-ar fi înghițit pământul. A fost tentat de câteva ori să obțină informații de la comanderia templieră aflată la câteva zile de mers călare, dar nu a îndrăznit să se ducă acolo, ca să nu-i sporească dificultățile lui Fernando şi, ceea ce ar fi fost şi mai rău, să-i alerteze pe duşmanii amândurora. Astfel că se dedicase zi şi noapte scrierii acelei cronici despre Montségur şi eretici, pe care într-o zi i-o va încredința surorii sale vitrege, Marian.

Îşi ascundea scrierile cu mare grijă astfel încât cei care îi vizitau cortul să nu fie tentați să le citească. Uneori, avea impresia că îl surprinde pe fray Ferrer observându-l cu neîncredere. Simțea antipatia superiorului său, îşi spunea că e incapabil să-şi arate bunele sentimente față de cineva. Până şi fray Pèire părea speriat în prezența aceluia.

O adiere de vânt se strecură prin deschizătura uşii de la cort, care îl lăsă să treacă pe fray Pèire.

— Julián, cum vă simțiți azi?

— Mai bine, frate, mai bine.

— Cât de mult munciți!

— Vreau să fiu pregătit pentru momentul în care va începe judecarea ereticilor.

— Dar ce scrieți cu atâta râvnă?

— Pun în ordine sentințele unor altor procese ale ereticilor şi dispozițiile aprobate în concilii. Nimic important, dar mă ajută să îmi omor timpul în aceste zile ploioase în care doar un nebun s-ar aventura să iasă.

— Aveți dreptate. Vă mărturisesc că din pricina umezelii mă dor oasele. Sunt zile când membrele mă dor atât de tare, încât mă gândesc că nu le voi putea mişca. Medicul mareşalului nobilimii mi-a luat sânge, dar nu mi-a alinat durerea.

— Medicul mareşalului nobilimii nu ştie nimic.

— Dar, Julián!

— Este un măcelar a cărui unică ştiință constă în a lua sânge din vene, indiferent că e vorba de o durere de burtă sau de o răceală.

Fray Pèire nu răspunse; în tăcerea lui era o acceptare tacită a vorbelor lui Julián. Pentru moment conversară despre veştile care circulau prin tabără, chiar dacă nu era nicio noutate deosebită.

La puțină vreme după ce plecase fray Pèire, intră un servitor care îl anunță pe Julián că păstorul de capre solicita permisiunea de a-l vizita. De umăr, îi atârna o funie cu brânzeturi.

— Am venit să îi aduc şefului nobilimii câteva brânzeturi, salută el. Julián se înfioră, căci, deşi dorea cu înfocare veşti de la doña María, în acelaşi timp îi era teamă. Continua să nu ştie ce i se va fi întâmplat doamnei.

— Doña María vrea să vă vadă. Într-una din nopțile acestea voi veni să vă caut, nu ştiu când. Acum, lucrurile s-au schimbat şi este foarte greu să pleci şi să vii la Montségur. Dar să fiți pregătit.

Din momentul acela, Julián începu din nou să doarmă agitat, în ciuda faptului că ierburile de care îi făcuse rost

medicul templier reuşeau să-l adoarmă. Nopțile i se umplură de coşmaruri în care doña María apărea dându-i cele mai diverse porunci care îi puneau viața într-un grav pericol. Se trezea înspăimântat, înecat în sudori reci care îi curgeau pe şira spinării. Îşi pierduse din nou pofta de mâncare. Fray Pèire îl considera un sfânt, convins că slăbiciunea lui se datora dorinței arzătoare de sacrificiu şi renunțării la tot ce era material, inclusiv la o mâncare bună care încă mai era cu putință de găsit în tabăra aceea.

În noaptea în care a apărut păstorul de capre, Julián tocmai îşi bea infuzia care trebuia să-l adoarmă.

— Grăbiți-vă, acum, noaptea nu este foarte luminoasă; trebuie să profităm de asta, ca să ajungem cât mai curând.

Julián îl urmă, temându-se să nu adoarmă pe drum, deşi, în realitate, cel mai tare se temea să nu cadă în mâinile cruciaților, cărora nu le-ar putea explica de ce escalada stâncile ascuțite împreună cu păstorul de capre în direcția castelului blestemat.

O dată în plus, pierdu noțiunea timpului; nu ştiu cât a mers pe jos, dar i se păru că mult mai mult decât în ocaziile anterioare. Îl dureau picioarele.

Când doña María apăru, deodată, ca o nălucă, îi veni greu să o recunoască.

Chipul doamnei se ascuțise şi mai tare din pricina privațiunilor şi cearcăne vinete îi marcau privirea, acum stinsă. Doña María pierduse, în afară de semeție, vivacitatea de odinioară. Se vedea că este la capătul puterilor.

O îmbrățişă cu afecțiune, aşa cum nu o mai făcuse de multă vreme.

— Vino, aşază-te, nu avem mult timp, îi spuse, invitându-l să se aşeze alături de ea pe marginea unei stânci.

— Doamna mea, vă văd obosită.

— Sunt, într-adevăr, catapultele voastre nu ne dau

răgaz. Diavolul acela de episcop cu maşinăriile lui infernale… în sfârşit, nu mai e mult, dar nu despre război vreau să îți vorbesc, ci despre fiul meu.

— Despre Fernando? Doamnă, eu… iertați-mă, dar nu am mai avut veşti de la el.

— Îmi închipuiam. Nu ai îndrăznit să faci cercetări.

— Doamnă, este greu să ştii ce se întâmplă în spatele zidurilor comanderiilor templiere; cavalerii răspund doar în fața papei.

— Dar ai fi putut să te apropii ca să îl vizitezi pe Fernando.

— Cavalerii templieri nu primesc vizite, ştiți prea bine. Le este interzis, sunt călugări, doamnă.

— Bine, atunci, dacă nu mergi tu, voi merge eu.

— Dumneavoastră? Dar nu o puteți face.

— Ba pot. Ştii? Nu numai maşinăriile diavolului aceluia de episcop al tău mă împiedică să dorm; mă chinuie soarta pe care a putut-o avea Fernando, pentru că mă simt răspunzătoare dacă a suferit vreo nenorocire. Una este să ştii că poate muri în luptă împotriva sarazinilor şi altceva, foarte diferit, că îi putrezesc oasele într-o temniță. Nu aş putea îndura aşa ceva.

— Era un cavaler, Armand de la Tour, un medic, care părea că ține la el…

— Atunci, Julián, încercați să luați legătura cu acel cavaler. Să vă dea veşti despre Fernando.

— Dar, doamnă, aceasta nu e cu putință!

— Atunci, va trebui să fie, spuse doña María pe un ton sentențios. Peste două săptămâni voi trimite din nou după tine. Cred că vom mai rezista măcar încă două săptămâni, şopti ca pentru ea.

— Doamnă, nu ştiți ce îmi cereți.

— Ba da, fireşte că ştiu. Trebuie să mor cu conştiința împăcată şi nu mai e mult până când se va întâmpla acest lucru. Chiar tu mă vei judeca şi mă vei condamna să fiu arsă pe rug.

Julián îşi plecă privirea, copleşit de prevestirile doñei

María. Nu putu să își stăpânească lacrimile.

— Haide, fiule, nu plânge, aşa stau lucrurile, tu te-ai încăpățânat să slujeşti Biserica aceea, care nu este altceva decât o Mare Desfrânată, fără să ții seama de recomandările mele.

— Dumneavoastră ați dorit ca eu să fiu dominican!

— Aceasta a fost înainte ca eu să-i fi întâlnit pe Bunii Creştini.

— Doamnă, aveți pretenția ca noi, ceilalți, să credem în acelaşi lucru ca şi voi şi să încetăm să mai credem când voi încetați să credeți şi să vedem că e zi, când e crepuscul, şi că e noapte, când răsare soarele…

— Ajunge, Julián! Nu te mai chinui, nu îți voi cere să îți schimbi credința, nu mai am timp pentru aşa ceva; de altfel, în felul tău, şi tu eşti un eretic.

— Dumnezeu să se îndure de mine!

— Aceasta nu o ştiu, glumi doña María, fără ca Julián să sesizeze tonul ei ironic.

Păstorul de capre se apropie de ei făcându-i un semn doamnei.

— Timpul a trecut şi trebuie să pleci, spuse doña María. Voi trimite după tine ca să îmi dai veşti despre Fernando.

— Ați mai aflat ceva despre Teresa? întrebă Julián îngrijorat.

— Ți-am trimis vorbă că Teresa e bine. La sfârşitul lui ianuarie s-a întors Matéu, unul dintre *perfecții* care au însoțit-o la curtea lui Raimond. Dar nu am mai avut veşti.

— S-a întors unul dintre oamenii aceia?

— Bineînțeles, ți-am spus deja. Credeam că va veni cu întăriri, dar a adus doar doi oşteni. Pèire Rotger de Mirapoix crede că trebuie să încercăm din nou.

— Să îi cereți din nou ajutor contelui?

— Mirapoix l-a convins pe seniorul castelului, ruda sa Raimond de Perelha, că este nevoie să îi facă pe oameni să îşi păstreze speranța; de aceea i-a cerut iarăşi episcopului nostru, Bertrand Martí, să îl trimită din nou

pe Matéu sau pe un alt diacon ca să stea de vorbă cu Raimond. Vezi, aşadar, câtă încredere am în tine, că îți dezvălui cele mai intime secrete ale noastre şi zbuciumul provocat de situația în care ne aflăm.

— Nu vă doresc răul.

— Tu eşti bun, Julián, doar că acum te afli într-un loc greşit. Ți-a lipsit discernământul ca să îți dai seama de greşeală. Crezi că a deveni un bun creştin este o săritură în gol, dar, în realitate, eşti mai mult decât ți-ai putea măcar imagina.

Julián se plânse lui fray Pèire că nu i-a mai rămas niciun firicel din ierburile medicului templier şi că fără ele îl chinuia din nou durerea din capul pieptului, pe lângă faptul că nu va putea să închidă ochii.

Bunul călugăr încercă să îl convingă la rândul său că nu putea trimite pe nimeni la comanderie, ca să ceară ierburi pentru un dominican ceea ce putea să pară foarte ciudat. De altfel, fray Ferrer nu ar autoriza aşa ceva.

Timp de două zile, Julián a stat în pat plângându-se de o durere insuportabilă în abdomen; medicul mareşalului nobilimii îi luă sânge, ceea ce făcu să crească paloarea pielii sale deja foarte albe.

Scrâşnind din dinți, fray Ferrer răspunse la rugămințile lui fray Pèire şi consimți să trimită un paj la castelul Ordinului Templierilor din Agen, comanderia templieră a lui Armand de la Tour şi a fratelui lui Julián.

Pajul a fost răsplătit cu o pungă cu monede, cu promisiunea de a primi încă una dacă, în afară de apreciatele ierburi, reuşea să aducă şi veşti despre Fernando.

— Este fratele meu, explică Julián, salutați-l din partea mea dacă e cu putință şi, dacă nu, transmiteți-i aceste salutări cavalerului De la Tour ca să i le comunice atunci când va avea ocazia.

Pajul nu reveni înainte de o săptămână şi Julián nu avu veştile atât de mult dorite.

— Îmi pare rău că am eşuat în misiunea mea, nu l-am putut vedea pe medicul acela, spuse el.

Julián se făcu alb la faţă, temându-se de ceea ce era mai rău.

— Dar nu vă faceţi griji, cavalerii mi-au dat o desagă plină cu ierburile acelea care vă alină atât de mult durerile.

— Şi fratele meu? Ce ştiţi despre el?

— Puţin. Un servitor al cavalerilor mi-a povestit că unii dintre ei au fost băgaţi la închisoare după ce au revenit dintr-o călătorie. După cât se pare, se făcuseră vinovaţi de neascultare. Cred că fratele dumneavoastră se află printre ei. Servitorul mi-a povestit că nici măcar jivinele nu pot supravieţui în temniţele castelului şi că oamenii îşi pierd minţile în văgăunile acelea în care nu pătrunde niciun fir de lumină şi că toată hrana pe care o primesc constă într-o jumătate de pahar de apă pe zi şi o jumătate de pâine cu tărâţe.

— Cum de ştiţi că fratele meu se află printre ei?

— A fost aici cu alţi patru cavaleri nu cu mult timp în urmă. Cavalerii pedepsiţi făceau parte din acel grup, astfel că nu trebuie să te gândeşti prea mult ca să ştii unde se află. Mi-aţi promis o răsplată dacă vă aduc veşti sigure, îi reaminti cu lăcomie pajul.

Julián îi înmână punga. Nu ştia dacă se putea încrede în vorbele sale, dar nu avea alte veşti. Tremura gândindu-se la momentul în care îi va transmite noutăţile doñei María, dar, mai cu seamă, se temea de reacţia acesteia.

11

Corba de Lantar o ajuta pe doña María să se îmbrace. Soția seniorului de Montségur, Raimond de Perelha, nu şovăise să răspundă la cererea prietenei sale: doña María avea nevoie de îmbrăcăminte de damă, care îi lipsea, întrucât era *perfectă* şi veşmintele ei obişnuite erau o tunică de culoare cenuşie şi o mantie neagră. Dar nu se putea prezenta îmbrăcată astfel la castelul din Agen ca să îl înfrunte pe maestrul comanderiei unde era închis Fernando.

Raimond de Perelha încercase să o facă pe doña María să renunțe la această aventură, dar toate argumentele sale s-au lovit de îndărătnicia doamnei. Nici încercarea lui Pèire Rotger de Mirapoix nu a avut mai mult noroc.

— Poate că nu o să vă mai vedem, comentă Corba, în vreme ce o ajuta pe prietena ei să-şi pună acoperământul de cap.

— Mă voi întoarce, voi avea aceeaşi soartă ca toți cei care vă aflați aici, dar trebuie să încerc să îl salvez pe fiul meu.

— Ştiu şi vă înțeleg, dar nu ar trebui să vă simțiți vinovată pentru soarta lui Fernando.

— Ştiți, Corba? Cu acest fiu niciodată nu m-am purtat aşa cum s-ar fi cuvenit. Am ştiut întotdeauna că, dacă a intrat în Ordinul Templierilor, a făcut-o mai curând din răzvrătire, decât din vocație. Cred că a făcut-o ca să mă pedepsească. Nu îl pot lăsa în voia sorții, pe mâinile acelor călugări-soldați care mi se par atât de ciudați.

— Poate că maestrul nu vă va primi.

— Mă va primi, nu va avea de ales, va trebui să mă primească.

Doña María refuzase să îmbrace veşmintele scumpe şi îşi puse o rochie de culoare albastru-închis cu o mantie de aceeaşi nuanță, tivită cu blană de iepure. Îşi strânsese părul şi încercase să îşi coloreze obrajii.

Nu i-a fost uşor să iasă din castel fără să o vadă cruciații. În acel februarie, oamenii mareşalului nobilimii puteau observa de la posturile lor chipurile gălbejite ale apărătorilor.

Pèire Rotger de Mirapoix a trebuit să apeleze din nou la soldații cruciați din regiunea sa, cărora le-a dăruit două pungi cu monede ca să distragă atenția tovarăşilor lor de arme în vreme ce doña María se strecura printre umbrele nopții.

Doamna călări escortată de un paj până la castelul din Agen. Nu acceptă să se odihnească nicio clipă. Voia să-l salveze pe fiul său, dar şi să se întoarcă la Montségur cât mai degrabă ca să împărtăşească aceeaşi soartă cu frații săi întru credință. Episcopul Bertrand Martí o binecuvântase încredințând-o lui Dumnezeu.

Profilându-se pe linia orizontului, castelul din Agen apărea impunător. Doña María îi spuse pajului să oprească; voia să se împrospăteze, să se pieptene şi să îşi aranjeze veşmintele ca să se prezinte în fața maestrului templier ca o doamnă de rangul ei.

Sosirea sa la castel a provocat stupoare. Se anunță cu semeție: „Sunt doña María, doamna de Aínsa".

Un servitor îi ceru să aştepte într-o încăpere unde nu era decât o bancă de piatră pe care să se aşeze. Dar era prea încordată ca să se odihnească, aşa că străbătu încăperea de mai multe ori, aşteptând să apară maestrul.

Când intră servitorul, citi pe chipul acestuia că îi aduce veşti proaste.

— Nu vă poate primi; îmi pare rău, doamnă.

— Domnul Yves d'Avenaret nu vrea să mă primească?

— Nu poate, doamnă.

— Bine, atunci spuneți-i că voi rămâne aici până când va putea. Aduceți-mi apă şi ceva de mâncare. Nu mă grăbesc.

Servitorul o privi speriat. Se simțea lipsit de apărare în fața atitudinii energice a doñei María.

— Dar nu puteți rămâne aici! Acesta este un castel al

Ordinului Templierilor, nu este permisă prezența doamnelor.

— Știu, și dorința mea este să plec cât mai curând, dar nu o voi face până când domnul D'Avenaret nu mă va primi.

— Doamnă, nu mai insistați! o imploră servitorul.

— Nu insist. Vreau pur și simplu să îi comunicați maestrului că îl aștept aici, că nu voi pleca până când nu voi vorbi cu el despre ceva care, în afară de noi doi, privește și Ordinul Templierilor, și pe regele Ludovic, și pe papă.

Servitorul ieși înspăimântat la auzul menționării persoanelor marcante pe care le numise doamna.

Zăbovi multă vreme până să se întoarcă și o găsi pe doña María la fel cum o lăsase, străbătând încăperea cu pași mari.

— Maestrul vă va primi.

Doña María nu răspunse și îl urmă cu un pas grăbit prin încăperile înghețate ale castelului, unde își încrucișă drumul cu al unui cavaler care o privea curios cu coada ochiului.

Yves d'Avenaret era un bărbat înaintat în vârstă. Extrem de slab, ochii lui înfundați în orbite lăsau să se ghicească un spirit ascetic.

Stătea în picioare, țeapăn, lângă un jilț cu spătar înalt. Încăperea era goală, cu excepția jilțului, a unei mese cu mai multe suluri de pergament și instrumente de scris. Un cămin de piatră încastrat în perete încălzea încăperea.

Templierul își ațintì privirea cenușie asupra ei, fără ca doña María să-și plece ochii. Dacă bărbatul acela credea că o poate intimida, se înșelase.

— Spuneți ce aveți de spus, doamnă, îi ceru maestrul cu un glas autoritar fără să o invite să ia loc.

— Voi fi scurtă; sunt tot atât de zgârcită cu timpul meu ca și dumneavoastră cu al vostru. L-ați întemnițat pe fiul meu Fernando de Aínsa. Știți că nu a săvârșit niciun delict, cu excepția aceluia de a fi îndeplinit ultima dorință

a mamei sale, care în curând va fi condamnată să fie arsă pe rug.

Maestrul nu-şi putu reține uimirea auzind-o pe doña María vorbind cu o asemenea duritate despre propria ei soartă.

— Fernando ar fi fost un nemernic dacă i-ar fi refuzat o favoare mamei sale în ajunul morții ei. Fiul meu voia să salveze viața celei mai mici dintre surorile lui şi am fost de acord, dar l-am obligat să-i escorteze alături de ea pe doi *perfecți*, doi diaconi ai Bisericii noastre, până la un loc sigur. Da, am făcut presiuni asupra lui: viața surorii sale în schimbul garantării evadării a doi oameni buni cu bunurile noastre cele mai de preț, care ne vor permite să răspândim Cuvântul lui Dumnezeu. Acesta este păcatul său. L-ați pedepsit cu o extremă severitate, ați fost nemilos cu un tânăr care nu putea să nu asculte de mama sa. Ştiu că îl țineți în temnițele acestui castel împreună cu alți patru templieri care s-au trezit amestecați fără să vrea în aceste fapte. Ştiu că s-au opus cu vehemență, dar că au hotărât să nu îl lase singur pe Fernando, temându-se să nu îl aresteze cruciații, ceea ce ar fi putut provoca un mare scandal. Nu trebuie să ai multă imaginație ca să ştii că dacă l-ar fi găsit pe Fernando, Ordinul Templierilor ar fi fost compromis de fuga a doi oameni importanți ai Bisericii Bunilor Creştini. Nimeni nu ar fi crezut că un templier acționează fără consimțământul maestrului său. Companionii lui au acționat cu prudență, căutând ca la situația creată să nu se mai adauge alte dificultăți, fapt pentru care l-au urmat pe Fernando la o oarecare distanță, fără să-l ajute să îşi ducă sora şi pe diaconi într-un loc sigur. Acum, vreau să faceți dreptate.

Yves d'Avenaret o privea mânios pe femeia aceea neînfricată ce nu admitea replică şi care îi vorbea cu atâta seninătate şi trufie, de parcă ar fi fost comandantul unei armate într-o bătălie.

Se simțea furios pe el însuşi pentru că o primise, dar,

în acelaşi timp înţelegea că doña María era în stare să obţină orice şi-ar fi propus şi se temea de ceea ce ar putea ea ajunge să facă dacă nu i se satisfăceau cererile.

— Cereţi dreptate, doamnă? Ce ştiţi despre dreptate? Cum îndrăzniţi să vă prezentaţi aici ameninţând?

— Ameninţând? V-am ameninţat eu? Spuneţi-mi care dintre vorbele mele sunt ameninţătoare. Nu, domnule D'Avenaret, încă nu v-am ameninţat.

Templierul se agită nervos dorind să termine cât mai degrabă conversaţia cu femeia aceea; presimţea că putea fi un izvor de necazuri.

— Fiul dumneavoastră şi-a încălcat jurămintele. Când cineva intră în Ordinul Templierilor se desparte de familia sa pentru totdeauna. Nu a respectat această cerinţă şi ne-a pus în primejdie; trebuie să plătească pentru această faptă.

— Ciudate norme pentru nişte călugări care spun că îl slujesc pe Dumnezeu şi le cer oamenilor să îi uite pe cei pe care îi iubesc, pe mama care i-a adus pe lume, pe fraţi… cum vor fi în stare să facă ceva pentru ceilalţi dacă le întorc spatele tocmai acestora? Nu se poate ca oamenilor să li se şteargă amintirile, trecutul, chiar dacă au făcut un legământ. Fiul meu a trebuit să îmi dea ascultare, nu avea alternativă, a reacţionat ca un frate, nu ca un călugăr.

— E ciudat să vă aud vorbind astfel pe dumneavoastră, care sunteţi o eretică şi care v-aţi părăsit soţul şi copiii.

Doña María simţi lovitura în inimă, dar nu se lăsă intimidată şi hotărî să lupte în continuare.

— Nu sunteţi judecătorul meu; nici Dumnezeul vostru nu va fi, aşa că să nu mai pierdem timpul vorbind despre mine. Vin să vă spun că dacă nu îl eliberaţi pe fiul meu şi pe companionii săi, regele Ludovic şi papa vor afla că nişte cavaleri templieri din această comanderie i-au ajutat să evadeze din fortăreaţa Montségur pe doi diaconi care duceau cu ei un important şi uriaş tezaur. Vor afla, de asemenea, că, după această acţiune, Domnia Voastră aţi

făcut ca aceşti cavaleri să dispară pentru ca nimeni să nu ştie de fapta lor. Nu cumva din cauză că Ordinul Templierilor a devenit păzitorul tezaurului Bunilor Creştini?

— Cum îndrăzniți să spuneți asemenea lucruri? Voi ştiți că nu avem nimic de-a face cu asta!

— Se va deschide un proces în care va trebui să vă demonstrați nevinovăția în fața Ordinului Templierilor, în fața papei şi a regelui. Oamenii nu cred niciodată ceea ce este evident, astfel că nimeni nu va accepta că Fernando asculta de biata sa mamă *perfectă* ca să o salveze pe sora lui. Nu vă dezvălui niciun secret spunându-vă că Ordinul Templierilor are mulți duşmani, unii dintre ei foarte puternici; acestora le va plăcea grozav povestea. Unde este tezaurul nostru? Eu aş jura că se află în posesia Domniei voastre.

— Eretico! strigă maestrul.

— Eretică? Eu credeam că dumneavoastră sunteți eretic. Vreau ca fiul meu să iasă imediat din temnița aceea în care l-ați închis şi vreau, de asemenea, să îl trimiteți în Țara Sfântă, departe de aici, de voi, de mine. Acelaşi lucru îl cer şi pentru ceilalți cavaleri. Veți jura pe Biblia dumneavoastră că nu veți spune niciodată ce s-a întâmplat, nici nu îi veți persecuta. Dacă nu vă veți ține de cuvânt, îi veți da socoteală lui Dumnezeu, care nu va fi mărinimos cu dumneavoastră, ca fiu al Diavolului.

Yves d'Avenaret tremura de furie. Dacă doña María ar fi fost bărbat, ar fi străpuns-o cu spada, dar femeia aceea era cea mai rea dintre duşmani, dură, nemiloasă, de neîmpăcat. Dacă nu va accepta, Ordinul Templierilor va fi implicat într-un scandal, iar el însuşi ar sfârşi într-o temniță, judecat pentru trădare, dar sângele i se aprindea la gândul de a se lăsa şantajat de acea femeie.

Doña María păstră tăcerea. Se simțea extenuată; încă nu ştia dacă a câştigat sau nu partida, dar era atât de pornită, încât decisese să îl afunde pe templierul acela în noroiul istoriei dacă nu îl elibera pe fiul ei. Ea însăşi va

merge la curtea lui Ludovic, va cere să îl vadă pe rege şi îi va trimite o misivă papei. Se va acuza că e o Bună Creştină, o eretică, vor spune ei, dar la rândul ei, va acuza Ordinul Templierilor că le-a furat tezaurul păstrat la Montségur. Nu ştia ce putea să se întâmple, în afară de a fi condamnată imediat să fie arsă pe rug, dar cel puțin ar semăna atâta confuzie, încât Ordinul Templierilor nu ar scăpa cu fața curată de pe urma atacului ei.

Yves d'Avenaret o privi cu o ură profundă pe femeia aceea care provocase singura înfrângere din viața sa.

— Fiul dumneavoastră va fi eliberat. Aveți cuvântul meu.

— Mai întâi veți jura pe Biblia Domniei Voastre, apoi veți trimite să fie adus înaintea mea, le veți asigura lui şi companionilor săi hrană, apă, cai şi salvconducte şi apoi voi pleca cu ei din acest castel pentru totdeauna. Ah, şi cum nu mă încred în dumneavoastră, cum ați putea fi tentat să doriți să îmi luați viața înainte de a fi mistuită de flăcări, să ştiți că alți Buni Creştini sunt hotărâți să ducă la îndeplinire ceea ce v-am anunțat dacă mie sau fiului meu ni s-ar întâmpla ceva.

— Sunteți o eretică, de aceea nu înțelegeți ce valoare are cuvântul unui cavaler.

— Sunt María de Aínsa, sunt căsătorită cu cel mai bun şi mai valoros dintre cavaleri şi vă asigur că nu vă seamănă cu nimic.

Se cântăriră din nou din ochi, încrucişându-şi privirile. Cea a lui Yves d'Avenaret, încărcată de mânie; cea a Maríei de Aínsa, plină de hotărâre. Doamna se apropie de masă şi arătă Biblia care era deschisă.

— Jurați, domnule, jurați.

Yves d'Avenaret îi dădu ascultare. Jură cu furie şi cu fermitate tot ceea ce îi cerea femeia aceea. Jură pe Dumnezeu şi pe onoarea sa. Apoi ieşi din încăpere, lăsând-o pe doña María să aştepte cu nerăbdare.

Îi luă mai bine de o oră ca să se întoarcă. Veni împreună cu Fernando sprijinit de un servitor, întrucât

de-abia se putea ține pe picioare, şi îşi acoperea ochii care îl dureau din pricina luminii care scălda încăperea. Oasele i se vedeau prin piele, avea părul încâlcit şi un miros fetid se împrăştia din îmbrăcămintea jegoasă care îl acoperea.

— Mamă, ați venit!

Doña María se apropie de fiul său fără să-şi poată stăpâni lacrimile văzându-l într-o asemenea stare.

— Aşa îi tratați voi pe frații voştri! îi strigă mânioasă lui Yves d'Avenaret. Niciodată nu l-am văzut pe Diavol atât de aproape ca azi.

Fernando se sprijini de perete descumpănit de această scenă şi temându-se că mama sa îl va înfuria pe maestru. Dar doña María îşi recăpătase stăpânirea de sine şi i se adresă templierului cu o voce glacială.

— Porunciți ca fiul meu să fie ajutat să se spele, puneți-i la dispoziție îmbrăcăminte şi hrană. Veți face acelaşi lucru şi cu tovarăşii săi. Când vor fi gata, să vină aici, în această încăpere, pentru că de aici vom pleca.

Când rămase singură, nu mai putu rezista oboselii care pusese stăpânire pe ea şi, fără să se gândească de două ori, se aşează în acel jilț înalt care aparținea maestrului. Nu a ştiut dacă a adormit, nici cât timp trecuse, dar a fost readusă la realitate de paşii sonori ai unor bărbați intrând în sală.

Fernando se mai sprijinea încă de unul dintre servitori, la fel ca şi ceilalți companioni ai săi care erau ajutați şi ei de alți servitori ai Ordinului Templierilor.

Se vedea că se spălaseră şi se primeniseră, având haine noi şi părul încă umed. Doña María se îndoi că ar fi în stare să meargă călare, dar hotărî că nu putea forța şi mai mult norocul şi cu cât vor părăsi mai degrabă castelul acela, cu atât vor fi mai în siguranță.

— Caii sunt pregătiți, împreună cu patru catâri cu provizii şi arme. Aici sunt salvconductele şi documentele de plată ca să se poată îmbarca cu destinația Țara Domnului Nostru.

Doña María luă salvconductele şi le puse bine. Pentru o clipă îşi încrucişă privirea cu a maestrului şi ştiu că omul acela se va ține de cuvânt, oricât de mult ar fi urât-o.

Nu-şi mai spuseră nimic. Doña María făcu un gest indicându-le cavalerilor să pornească la drum. Aceştia nu reuşiseră să scoată o vorbă şi încă se mai întrebau despre cele întâmplate. Trecuseră de la întuneric şi tăcere la libertate, fiind curățați şi trimişi să lupte împotriva sarazinilor, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic. Şi toate acestea păreau că se datorează acelei femei uscățive, cu ochi pătrunzători şi expresie fermă, care semăna atât de mult cu Fernando.

Părăsiră castelul călăuziți de doi servitori care făceau parte din cortegiu, pe lângă cinci scutieri, care păreau la fel de uimiți ca şi ei de această misiune neprevăzută. Dar nimeni nu îl întreabă pe maestru, nimeni nu îndrăzneşte să discute ordinele; pur şi simplu le execută.

Se îndepărtaseră de castel de o bună bucată de vreme când doña María porunci să se oprească alaiul. Descălecă şi le ceru cavalerilor templieri să se odihnească câtă vreme vorbea ea cu fiul său. De data aceasta urmau într-adevăr să să se despartă pentru totdeauna.

— Fernando, fiule, te rog să mă ierți pentru suferința pe care ți-am provocat-o.

— Nu aveți nicio vină, mamă, reuşi să spună tânărul, eu ştiam că aveam să fiu pedepsit şi am acceptat să încalc regulile; nu m-ați obligat.

— Ba te-am obligat! Şi am pe conştiință fiecare clipă a suferinței tale şi a companionilor tăi. Iartă-mă, nu voi putea muri în pace fără iertarea ta.

— Mamă, nu am nimic să vă iert. Încă nu ştiu cum ați reuşit să ne scoateți din temnița aceea…

— Am reuşit şi e de-ajuns.

— Maestrul e un om dur, dar drept.

— Drept? E drept să pedepseşti un om să nu mai vadă lumina, să-l închizi în cuşcă precum jivinele, să îi dai

doar o jumătate de pâine cu tărâțe ca să îl ții în viață? Crezi într-adevăr că meritai acel infern? Nu. Nici tu, nici tovarăşii tăi nu meritați acel sfârşit. Ați fi murit cu această ruşine, deşi erați nevinovați. Demonul sălăşluieşte în oamenii care sunt în stare să facă ceea ce ți-au făcut ei ție.

— Mamă, pentru Dumnezeu! Nu spuneți aceasta!

— Mă tem de oamenii care nu au îndoieli.

— Nici dumneavoastră nu aveți.

— Ce ştii tu, fiule! Uneori, e prea târziu ca să faci cale întoarsă.

— Ce veți face, mamă?

— Mă întorc la Montségur. Va trebui să mor în curând.

— Fugiți! Nu trebuie să vă întoarceți, tatăl meu vă va ocroti.

— I-aş aduce nenorocirea dacă aş reveni alături de el. Nu, nu îi pot face aşa ceva. Nu vreau să mă întorc lângă el, fiule, nu vreau să o fac.

— Cât timp va mai rezista castelul Montségur?

— Puțin, Matéu a plecat de două ori. Prima dată, s-a întors aducând cu el doar doi oameni, acum suntem în aşteptarea revenirii lui, dar nu ne facem iluzii. Raimond nu va veni, ne lasă în voia sorții; ştie că, dacă îl va înfrunta din nou pe rege, nu va fi iertat, preferă să îşi păstreze viața şi câteva din pământurile sale. Este din ce în ce mai greu să ieşi şi să intri în Montségur, dar, chiar şi aşa, Matéu ne-a trimis vorbă că există doi seniori, Bernat d'Alio şi Arnaut de So, dispuşi să plătească un şef de tâlhari aragonez pe nume Corbario, ca să vină cu câțiva dintre oamenii lui. Dar nu am mai avut veşti de la el.

— Mamă, căutați refugiu printre Bunii Creştini care probabil că mai există pe aceste meleaguri, nu vă întoarceți acolo.

— Fiule, nu îți face griji pentru mine. Eu mi-am trăit viața, singurul lucru pe care îl regret este faptul că nu am ştiut să îți dau ceea ce meriți.

— Mi-ați salvat viața.

— Ți-o datoram.

— Doar pentru aceasta?

— Şi pentru că te iubesc, Fernando, te iubesc din tot sufletul, deşi nu am ştiut să ți-o spun. Am fost foarte dură cu toți cei care mă înconjurau, dar cel mai mult deplâng faptul că nu am ştiut să mă apropii de tine, fiule. Pentru această faptă voi răspunde în fața lui Dumnezeu.

Fernando îi apucă mâna într-ale lui şi apoi o îmbrățişă. Dorea ca în această îmbrățişare mama lui să simtă cât de mult o iubeşte.

Cavalerii se apropiară cu un pas greoi de locul unde se aflau mama şi fiul.

— Vrem să vă mulțumim, spuse Armand de la Tour, medicul templier.

— Eu vă mulțumesc vouă şi vă cer iertare pentru că am pus viețile voastre în primejdie.

— Ați fost foarte curajoasă, doamnă, afirmă Arthur Bonard.

— Mi-am îndeplinit datoria față de conştiința mea, vreau să mor în pace. Acum, plecați. Fiul meu vă va explica totul. Maestrul vostru mi-a jurat că nu vă va persecuta şi nimeni nu va afla ce s-a întâmplat. Păstrați şi voi înşivă tăcerea; e mai bine pentru toți să păstrăm secretul celor întâmplate.

Cavalerii jurară că nu vor vorbi niciodată despre cele întâmplate şi încercară, în zadar, să o convingă să nu se întoarcă la Montségur.

— Fiecare trebuie să se confrunte cu destinul său. Toți ni-l alegem pe al nostru, iar eu am ales până şi felul în care voi muri. Dar mergeți în pace şi Dumnezeu să vă ocrotească, domnilor cavaleri.

Mama şi fiul se îmbrățişară încă o dată. Pe obrajii amândurora curgeau lacrimile, dar niciunul nu încerca să le stăpânească.

— Te iubesc, Fernando. Trăieşte, trăieşte ca un cavaler ce eşti, ca ultimul senior de Aínsa.

Apoi, fără să mai întoarcă privirea îndărăt, doña María se îndreptă în şa şi o porni în galop spre Montségur.

12

O adiere blândă anunța primăvara în acea zi de 16 martie 1244. Julián şoptea o rugăciune clănțănind din dinți. Praful de pe drum indica faptul că dintr-o clipă într-alta aveau să vadă apariția cortegiului celor refugiați la Montségur.

Luptele din ultimele săptămâni fuseseră aprige şi atât seniorul castelului, Raimond de Perelha, cât şi comandantul acestuia, Pèire Rotger de Mirapoix, ajunseseră la concluzia că era în zadar să opună rezistență mai mult timp. De data aceasta, contele Raimond îşi va respecta jurământul de vasalitate față de regele Ludovic; de altfel, nobilimea din țară nu se simțea în stare să vină în ajutorul celor care luptau la Montségur: le lipsea un comandant şi comitatul era secătuit.

În prima zi a lunii martie, Pèire Rotger de Mirapoix ieşise să negocieze cu cruciații. Era atât de mare bucuria mareşalului nobilimii, Hugues des Arcis, încât, fie din bunătate, fie din dorința de a pune capăt cât mai repede asediului care dura deja de nouă luni, acest cavaler se arătă mărinimos.

Asemeni celorlalți călugări dominicani, Julián a fost martor al capitulării.

Hugues des Arcis a acordat un răgaz de cincisprezece zile pentru ca asediații să părăsească fortăreața, cerând ostatici, printre care Jordan, fiu al seniorului de Montségur, şi Arnaut de Mirapoix, rudă a comandantului garnizoanei, precum şi Raimond Martí, fratele episcopului Bunilor Creştini.

Şi-a amintit de asemenea să stabilească două categorii, cea a *perfecților* şi cea a tuturor acelora care, chiar dacă i-au ajutat, nu profesaseră credința Bunilor Creştini, cea propovăduită de *Gleisa de Dio*[24]. Pentru Bunii Creştini, condamnarea era irevocabilă: aveau să fie arşi pe rug, dar

cei care şi-ar abjura credința şi-ar putea salva viața. Dominicanii erau nerăbdători să înceapă interogatoriile minuțioase al căror grefier urma să fie Julián. Fray Ferrer, neînduplecatul inchizitor, dorea cu înverşunare să-i ardă pe rug pe acei nefericiți. El însuşi se va ocupa să strângă documentele despre tot ce se întâmplase la Montségur.

Doña María, asemeni celorlalți *perfecți*, îi consola pe bunii oameni care îi ajutaseră şi care împărtăşiseră cu ei suferințele asediului. Mulți dintre cei care apăraseră castelul Montségur fără să fi fost Buni Creştini hotărâră să-i ceară episcopului Bertrand Martí *consolamentum*-ul pentru ca în felul acesta să aibă parte de aceeaşi soartă ca şi *perfecții*. Corba, soția lui Raimond de Perelha, se alătură *perfecților*, la fel ca şi fiica sa Esclaramonde.

Nu au servit la nimic rugămințile soțului ei, seniorul de Montségur. Doamna a simțit că va face acest sacrificiu ca ultimă mărturie a suferinței trăite, ca un gest pentru generațiile viitoare.

Alți patru cavaleri se alăturară ei, precum şi un negustător, un scutier, un arbaletier, şase soldați…

Bertrand Martí îi întrebă pe rând pe *perfecți* dacă doreau să retracteze, pentru ca astfel să scape de arderea pe rug. Bătrânul episcop îi asigură de înțelegerea sa, dar niciunul nu a dorit să-şi abjure credința.

Perfecții şi-au împărțit neînsemnatele lor bunuri între vecini şi prieteni şi au profitat de moment ca să scrie scrisori rudelor lor celor mai apropiate.

Misivele doñei María au avut doi destinatari. Una era adresată soțului ei, don Juan de Aínsa; cealaltă, fiicei sale, Marian, doamnă la curtea lui Raimond al VII-lea. Pentru o clipă, s-a gândit să îi scrie şi lui Julián, dar s-a ferit să cadă în ispită, temându-se să nu îl compromită. Ştia că fiul soțului ei îşi va ține cuvântul şi va scrie cronica despre căderea fortăreței Montségur.

Cât fanatism, se lamenta doamna. Bunii Creştini nu făcuseră niciun rău, în afară de a trăi în sărăcie şi de a-şi

ajuta semenii. Plăteau cu arderea lor pe rug faptul de a nu se fi menținut în cadrul strictei ortodoxii a Bisericii de care, de fapt, nu îi despărțeau atât de multe.

În depărtare, vedea stindardele şi crucile înălțate de oamenii mareşalului nobilimii. Doña María nu îşi putu stăpâni o expresie de dezgust la vederea acelor bârne în formă de cruce pe care le adorau discipolii Romei.

Se ruga la Isus, care a propovăduit mesajul lui Dumnezeu pe pământ. Cu toate acestea, nu credea că a murit pe cruce ca să-i salveze pe oameni. Isus nu e din carne, nu poate suferi niciun rău pentru că este Fiul lui Dumnezeu. Percepea liturghia tot ca pe o aberație, prin care preoții înşelau poporul făcându-i să creadă că prefăceau vinul în sângele lui Isus şi pâinea, în carnea lui. Ce oroare, să-l devorezi pe Isus! Îşi dădeau oare seama de ceea ce presupunea acest fapt?

Sfântul Ioan a spus-o limpede în Evanghelia sa: „Împărăția Mea nu este din lumea aceasta" sau „Din lume ei nu sunt, precum din lume nu sunt nici eu"{25}.

Singurul sacrament care permitea salvarea sufletului era *consolamentum*-ul, botezul spiritual. Da, Ioan Botezătorul boteza cu apă, dar Isus îşi punea mâinile pentru ca astfel cel botezat să primească Duhul Sfânt, rostind singura rugăciune pe placul lui Dumnezeu, *Tatăl Nostru*.

În zilele acelea, doña María se felicita văzând câți dintre vecinii ei hotărâseră să primească şi ei *consolamentum*-ul. Ce absurd, îşi spunea ea, să stropeşti cu apă un copil şi să spui că e botezat. Botezul, aşa cum bine îi învață episcopul Bertrand Martí, este cu putință doar la vârsta adultă: să primeşti sau nu Duhul Sfânt este o opțiune individuală.

Doamna termină de scris, încercând să-şi pună în ordine gândurile pe care le lăsase să rătăcească în vreme ce privea rugul enorm alcătuit din lemnele îngrămădite. Nu mai era mult până când ea însăşi avea să fie arsă pe rugul acela, desprinzându-se de corpul ei şi eliberându-

se, ca să-l întâlnească pe Dumnezeu.

Păstorul de capre o informă că fray Ferrer aştepta cu nerăbdare să vină ziua cea mare ca să-i vadă arzând în foc, dar, înainte, el însuşi îi va interoga. Doña María simțea un ghimpe de nelinişte. Dominicanul catalan era un demon, un om crud, incapabil să simtă compasiune. Aprinsese ruguri prin toată țara, rafinând arta interogatoriului, revăzând vechi arhive ca să găsească vreo greşeală care i-ar putea servi să trimită pe rug pe oricine ar fi scăpat din lipsă aparentă de dovezi. Julián se temea de el, de fiecare dată când vorbeau despre el i se dilatau pupilele şi o sudoare rece începea să-i şiroiască de pe ceafă. De ce ar fi în stare omul acela când ei vor coborî de la Montségur?

Îi mărturisi lui Bertrand Martí zbuciumul ei sufletesc în aceste ultime momente. Poate că a fost prea egoistă gândindu-se doar să trăiască în credința ei, lăsându-i pe soțul şi pe copiii săi în voia sorții.

Episcopul o consolă, dar nu reuşi să şteargă această suferință din sufletul ei. Fernando o iertase, dar Juan, soțul ei? Dar fiica sa Marta? Dar nepoții ei? Vor înțelege că hotărâse să se lase mistuită de flăcări?

O femeie *perfectă* se apropie de ea să o anunțe că venise ceasul să părăsească fortăreața. Doña María îl căută pe sergentul care îi promisese că îi va duce scrisorile. I le înmână, de parcă ar fi fost vorba de o comoară, iar el, mişcat, sărută mâna acestei doamne care le insuflase atâta curaj în momentele cele mai amare ale asediului.

Raimond de Perelha dădu ordin să se înceapă coborârea; între timp, doña María îl căuta din priviri pe Pèire Rotger de Mirapoix, care dădea porunci soldaților, organizând capitularea. Ştia că seniorul De Perelha îi ceruse comandantului său să-şi salveze viața, să fugă; de aceea îi încredințase o misiune. Ştia, de asemenea, că înainte cu două zile, episcopul Bertrand Martí hotărâse ca doi *perfecți* să încerce să scoată restul de aur şi argint pe

care îl mai păstrau încă la Montségur. *Perfecții* Amelh Aicart şi Huc Petavi, călăuziți de un locuitor de la munte, urmau să coboare legați cu frânghii pe peretele muntelui, dar, înainte de asta, aveau să aştepte ca alaiul să ajungă la destinație şi să cadă umbrele nopții. Misiunea lor consta în a merge în aceeaşi pădure unde *perfecții* care au însoțit-o pe Teresa nu cu multă vreme în urmă ascunseseră grosul tezaurului.

În acele blânde zori de primăvară totul invita la viață, dar o bună parte dintre cei care alcătuiau cortegiul care pleca de la Montségur ştiau că savurează ultimele ore din viața lor.

Armistițiul expirase. La picioarele castelului se afla mareşalul nobilimii, Hugues des Arcis, însoțit de episcopul de Albi şi de dominicanii Ferrer şi Durând, precum şi de Julián şi Pèire. Cu mai multe ore în urmă se ridicase o palisadă capabilă să adăpostească două sute de persoane. Legăturile de lemne, catranul şi paiele aşteptau gata să ardă.

Perfecții, desculți, îmbrăcați în veşminte de pânză groasă, mergeau cu fruntea sus. Îi precedau oamenii de bine cu care împărtăşiseră atâtea luni de suferințe la Montségur.

Inchizitorii încercau să-i facă pe eretici să-şi abjure credința, dar aceştia păreau că nu îi aud.

Fray Ferrer îi îndemna să se căiască şi să sărute crucea. *Perfecții* întorceau capul, câte unul chiar scuipa pe simbolul prețios al creştinismului catolic.

Ochii inchizitorului străluceau de bucurie odată cu fiecare gest de respingere a crucii. „Este cea mai bună dovadă a nelegiuirii ereticilor, urla el. Îşi merită soarta!”

Doña María îi căută privirea lui Julián şi, zâmbindu-i, încercă să-i insufle forța care îi lipsea călugărului. Fray Ferrer se apropie cu pas grăbit de doamnă, invitând-o să sărute crucea. Doña María respinse lemnul crucii întorcând fața, dar inchizitorul se distra plasând crucea la câțiva centimetri de gura ei. Doamna De Aínsa nu voia

să scuipe; cu toate că ştia că acea cruce nu era decât o bucată de lemn, că în niciun caz Isus nu se afla pe ea, ceva înlăuntrul său o împiedica să scuipe pe ea, aşa cum făceau unii dintre apropiaţii ei.

Julián urmărea scena înspăimântat. Simţea o dorinţă teribilă să-l împingă pe fray Ferrer, să-i smulgă crucea şi să o azvârle pe jos ca să nu mai continue să o chinuie cu ea pe stăpâna lui. Dar numai gândul acesta îl îngrozea.

Era pe punctul de a ţipa, dar ochii doñei María l-au îndemnat să-şi păstreze calmul.

Doamna, împreună cu ceilalţi *perfecţi*, intră în locul închis cu o palisadă. Ereticii începură să se roage călăuziţi de bătrânul episcop Bertrand Martí, în vreme ce soldaţii îi legau de stâlpii pe care îi înconjuraseră cu catran şi paie. Când inchizitorul Ferrer a dat semnalul, au aprins rugul.

Flăcările s-au strecurat printre picioarele condamnaţilor, care continuau să se roage fără să ceară îndurare.

Julián privea la picioarele doñei María şi tivul tunicii ei, care începea să ardă. Nu îşi putu stăpâni un strigăt sec şi înspăimântat pe care, spre norocul lui, nimeni nu părea să-l fi auzit.

Nu îşi putea îndepărta privirea de la doamna de Aínsa, care, legată de trunchiul acela, emana demnitate şi curaj până la capăt. Buzele ei şopteau rugăciuni, dar nu cereau îndurare, în vreme ce Julián îi simţea ochii aţintiţi asupra lui, dându-i ultima poruncă: „Scrie cronica, pentru ca posteritatea să ştie de ce am murit la Montségur”.

Focul era atât de viu, încât fray Ferrer şi ceilalţi dominicani au trebuit să se îndepărteze pentru ca, de la distanţă, să privească în continuare macabrul spectacol. Mirosul de carne arsă îneca muntele şi căldura pe care o răspândea rugul încingea aerul şi pietrele. Nori negri acopereau cerul de un albastru intens care cu câteva minute în urmă strălucea.

Ochii lui fray Ferrer sclipeau de entuziasm. Era

momentul culminant al carierei sale: se bucura văzând cum ard în fața lui ultimii opozanți din țară. Ştia că mai existau încă *perfecți* atât în sate, cât şi ascunşi prin păduri, dar el îi va căuta ca să-i prefacă în fum, ca pe locuitorii de la Montségur.

— Julián! Julián! Vă simțiți bine?

Vocea lui fray Pèire îl readuse la realitate. Julián, întins pe jos, nu ştia în ce moment a leşinat. În fața lui, fray Ferrer îl privea disprețuitor.

— Atât de firavă este credința voastră, încât vă pierdeți cumpătul atunci când îi vedeți arzând pe aceşti eretici? strigă inchizitorul.

— De vină au fost căldura şi mirosul puternic, îl scuză fray Pèire, şi eu m-am simțit amețit.

— Atunci, reveniți-vă în fire, pentru că trebuie să începem să audiem cât mai degrabă mărturiile acestor oameni.

— Chiar azi? întrebă zbuciumat Julián.

— Da, răspunse inchizitorul fără şovăire. Şi să ştiți că nu voi îngădui nicio slăbiciune din partea unui grefier al Inchiziției.

13

Vântul care adia în noaptea răcoroasă nu era în stare să acopere mirosul de carne arsă.

Cruciații păreau să se fi cufundat într-o ciudată muțenie. Nu aveau chef să vorbească unii cu ceilalți, de parcă încheierea asediului şi predarea castelului Montségur nu ar fi fost un triumf răsunător, ci mai degrabă un eşec voalat.

Unii oameni nu îşi putuseră ascunde lacrimile. Cei arestați, care aşteptau să fie interogați de către fray Ferrer, aveau rude sau prieteni îngrijorați de soarta lor. Unii se apropiaseră de fray Pèire şi de fray Julián ca să-i întrebe ce se va întâmpla cu cei care nu erau *perfecți* şi care erau arestați. Cei doi călugări le dădură asigurări că Biserica îşi va face datoria: îi va interoga pe toți cei care trăiseră înăuntrul fortăreței Montségur, dar îi va arde pe rug numai dacă fray Ferrer va vedea la ei cea mai mică umbră de erezie.

Interogatoriile au durat mai multe zile şi au fost minuțioase. Pèire şi Julián scriau cu mare iuțeală întrebările superiorului lor şi răspunsurile şovăitoare ale acuzaților. În anumite ocazii, fray Ferrer îşi supunea prizonierii la proba de foc: îi aşeza dinaintea unui crucifix îndemnându-i să-l sărute şi să spună *Tatăl Nostru*.

Fray Ferrer ştia că niciunul dintre *bons homes* sau *bonas donas*{26} nu ar fi în stare să adore crucea, astfel că de îndată ce vedea o atitudine şovăielnică, se înverşuna până reuşea să smulgă o mărturisire de erezie.

Toate declarațiile apărătorilor castelului Montségur erau transcrise cu minuțiozitate de către copiştii Inchiziției şi trimise la loc sigur.

Când, la căderea nopții, Julián ajungea la cortul său, continua să scrie cu înfrigurare relatând oroarea celor trăite zi de zi, lipsa de îndurare a lui fray Ferrer. Julián vedea în superiorul său o minte bolnavă şi întortocheată,

un fanatic care se desfăta cu durerea celorlalți în numele lui Dumnezeu.

Într-o noapte, păstorul de capre intră pe neașteptate în cortul lui Julián când acesta se pregătea să stingă lumânarea ca să adoarmă.

— Dar ce faceți aici? exclamă Julián speriat.

— Vin să vă reamintesc făgăduiala pe care i-ați făcut-o doñei Maria. E gata cronica?

— Încă nu, mai am încă multe de povestit.

— Poate că veți dori să adăugați că doi *perfecți* au putut să se salveze, că seniorul De Mirapoix i-a ajutat și că el însuși a scăpat cu viață.

— Fray Ferrer a poruncit să fie căutat prin toate cotloanele.

— Dar nu va fi găsit. Seniorul De Perelha a dispus ca Pèire Rotger de Mirapoix să trăiască. Cine știe dacă nu cumva o să fie în stare să organizeze rezistența împotriva invadatorilor?

Julián păstră tăcerea. Ceea ce spunea păstorul de capre era doar un vis, un vis imposibil. Biserica și regele Franței câștigaseră partida. Cei care nu vor accepta această situație vor avea un viitor doar ca proscriși.

— Ce aveau atât de special acei *perfecți* ca să se hotărască fuga lor?

— La Montségur se păstrau aurul, argintul și pietrele prețioase donate de cavalerii și doamnele *credentes*, care hotărâseră să abandoneze totul ca să devină perfecți. Cu acest tezaur, întrețineam la *Gleisa de Dio*, casele în care *perfecții* le adăposteau pe văduve și pe orfani, îi ajutam pe frații noștri nevoiași și cumpăram provizii și chiar arme pentru apărătorii noștri... Episcopul nostru nu voia ca tezaurul să cadă în mâinile călăilor noștri. Era încredințat că și alți *perfecți* ar fi putut continua să ducă mai departe cuvântul lui Dumnezeu și pentru aceasta era nevoie ca punga să fie plină. Frații noștri au ascuns acest aur la loc sigur. Când va sosi momentul, îl vor folosi cum se cuvine. Vă spun toate acestea pentru că așa mi-a indicat

doamna.

— Țineați la ea?

Păstorul de capre își plecă ochii și începu să zgârie cu vârful încălțării, căutându-și cuvintele care să exprime de bună seamă devotamentul lui față de doña María.

— A îngrijit-o pe nevastă-mea în timpul îndelungatei sale boli. Medicul a spus că pustulele pe care le avea erau molipsitoare, dar doña María nu s-a speriat: o spăla și o curăța, apoi întindea peste răni un amestec de năămol și ierburi. Nici măcar eu nu îndrăzneam să mă apropii de ea, Dumnezeu să-mi ierte laşitatea. A fost generoasă și cu fiică-mea și i-a dat o zestre care i-a îngăduit să facă o căsătorie bună cu un valet al contelui de Toulouse. Iar pe fiul meu l-a trimis acasă la fiica sa Marian, unde îl slujește pe soțul acesteia.

— Întotdeauna a fost generoasă.

— Până în ultimul moment. A împărțit tot ce avea celor mai sărmani dintre noi. Pe dumneavoastră… vă iubea, întotdeauna vorbea despre dumneavoastră ca despre „bunul său Julián". Mi-a încredințat sarcina de a veni să vă văd și să vă spun toate acestea. Mi-a cerut, de asemenea, să vă rog să fiți cu grijă și să faceți să-i parvină cronica doñei Marian cât mai repede.

— Nu știu cum să fac… se lamentă Julián.

— Eu însumi i-o voi duce.

— Dumneavoastră?

— Nu voi rămâne aici multă vreme, doar cât veți mai zăbovi să vă terminați cronica. Eu v-am mai spus că fiii mei se află sub protecția doñei Marian la curtea contelui Raimond; sper să-mi pot câștiga existența în preajma lor. Aici nu scap de mirosul de carne arsă, carnea Bunilor Creștini.

Au căzut de acord să se vadă din nou după trei zile, deși Julián nu i-a dat de înțeles că ar putea încheia scrierea.

Nu i-a spus, dar se temea mai mult decât oricând de fray Ferrer și, deși ținea cronica bine ascunsă, se temea

că o va descoperi superiorul său care îşi luase obiceiul de a veni pe neaşteptate la el în cort.

Julián simțea lipsa de încredere a lui fray Ferrer, iar acesta simțea teama lui Julián.

14

— Fray Julián, fray Julián! strigă fray Pèire intrând cu un suspin în încăpere

— Ce s-a întâmplat, frate? întrebă Julián care în acel moment se pregătea să meargă la locul interogatoriului.

— Fray Ferrer a ordonat să fie reținut prietenul vostru, păstorul de capre.

Julián a simțit din nou greața care apărea ori de câte ori îi era frică, dar a biruit-o şi, fără să ştie de unde, şi-a făcut curaj şi s-a apropiat cu un pas rapid spre locul unde stătea fray Ferrer.

Păstorul de capre avea mâinile legate la spate şi fusese biciuit în mod corespunzător.

— Ce s-a întâmplat? Ce rău a făcut omul ăsta?

Fray Ferrer în privea neîncrezător. Îl considera pe Julián un laş incapabil să fie interesat de altcineva decât de el însuşi.

— Îl cunoaşteți pe acest om? întrebă cu neîncredere fray Ferrer.

— Da, îl cunosc şi îl cunoaşte şi seneşalul. De fapt, îl cunoaşte toată lumea din această tabără pentru că, timp de nouă luni ne-a aprovizionat cu lapte şi cu brânză bună.

— Atunci, i-a înşelat pe toți, afirma fray Ferrer.

— Ne-a înşelat? În ce fel?

— E un *credente*, un eretic.

— Imposibil, afirmă Julián uitându-se cu milă la păstor.

— Una dintre țărănci l-a identificat. A spus că intra şi ieşea din fort ducând mesaje şi că iscodea în această tabără.

— Şi voi ați crezut-o?

— De ce alte dovezi mai e nevoie ca să îl condamnăm pentru trădare?

— Dovezi? Tocmai acestea sunt cele care ne lipsesc. O

femeie îl acuză, dar ce a prezentat ea în afară de mărturia ei?

— Aceasta e de-ajuns, insistă fray Ferrer.

— Este o dovadă şubredă. Toată lumea poate spune orice despre cineva din ciudă, ca să vă mulţumească pe dumneavoastră sau ca să îşi salveze pielea.

— Îl apăraţi pe omul acesta? De ce?

Tonul tăios al glasului lui fray Ferrer îl făcu pe Julián să tremure. Putea vedea în ochii acestuia sadismul.

— Este foarte uşor să se afle dacă omul acesta este un eretic, spuse Julián, desprinzându-şi de la gât crucea pe care o purta atârnată.

Îl privi în ochi pe păstorul de capre implorându-l cu privirea să facă ceea ce urma să-i ceară. Se apropie cu un pas hotărât şi îi întinse crucea.

— Sărutaţi-o, om bun, eliberaţi-l de îndoieli pe fratele meu întru credinţă.

Păstorul de capre aproape că nu şovăi. Apucă crucea cu putere şi, privindu-l mai întâi pe Julián şi apoi pe fray Ferrer, o sărută de repetate ori, apoi se închină şi căzu în genunchi cu ea în mână, plângând şi murmurând o rugăciune.

— Aţi văzut. De ce altă dovadă mai aveţi nevoie? Omul acesta este un bun creştin, spuse el insistând pe ultimele cuvinte.

Fray Ferrer era roşu de mânie. Dorea din toate puterile sale să-l lovească pe călugărul băgăreţ care până în momentul acela i se păruse un nenorocit. Cum de avusese curajul să-l apere pe păstorul de capre?

— Lăsaţi-l să plece, este nevinovat, îl imploră Julián. Nimeni nu va crede în justiţia Bisericii dacă nu suntem în stare să despărţim grâul de neghină.

Un grup de soldaţi se îmbulziseră în jurul lor. Priveau scena cu speranţe, mulţi dintre ei fiind sătui să vadă murind rude şi prieteni la indicaţia acelui călugăr care nu cunoştea îndurarea.

Fray Ferrer le întoarse spatele fără să rostească o

vorbă. Avea furia întipărită pe chip şi Julián se întrebă ce ar fi în stare să facă.

— Plecați, îi porunci păstorului de capre. Chiar acum, fără să mai pierdeți timpul, nu luați nimic cu dumneavoastră. Afară!

Omul se ridică şi cu lacrimi în ochi părăsi tabăra privind îndărăt, temându-se ca fray Ferrer să nu poruncească să fie arestat.

Julián se simțea epuizat, dar pentru prima dată după multă vreme, era cu sufletul împăcat. Se gândi la Armand de la Tour, medicul templier a cărui unică rețetă pentru a-i vindeca suferințele fusese recomandarea de a acționa mereu în acord cu conştiința sa.

— Într-o zi, murmură el, într-o zi, cineva va răzbuna sângele celor nevinovați.

PARTEA A DOUA

1

5mai 1938
Carcassonne, Franța

„Într-o zi, cineva va răzbuna sângele celor nevinovați”

Ultima frază îl mişcă profund. Îl impresionase relatarea scrisă pe acele suluri de pergament care supraviețuiseră ascunse vreme de mai mult de şapte secole într-un castel pierdut din sudul Franței.

Proprietarul castelului aştepta, nerăbdător, judecata sa de expert. Nu-i plăcea omul acela şi, cu atât mai puțin, avocatul acestuia care părea să aibă un mare ascendent asupra stăpânului casei – dar îşi spuse că asta n-avea nicio importanță. El era acolo ca expert medievist al Universității din Paris, nu ca să întrețină relații sociale.

Îşi frecă ochii şi se uită la ceas. Rămăsese toată după-amiaza absorbit în lectură şi crepusculul începea să se ghicească dincolo de ferestrele mari ce dădeau în grădina bine îngrijită.

Cafeaua se răcise şi de-abia muşcase din sandviciurile aliniate cu multă artă pe o tavă de argint.

Deşi era sigur că documentele erau autentice, se gândise să-i ceară contelui să-i permită să le ia cu el la universitate: dorea să consulte un grup de experți în datarea manuscriselor.

Ieşi din salon în căutarea contelui, dar nu apucă să facă trei paşi, că un servitor se apropie de el.

— Doriți ceva, profesore?

— Da. L-ați putea anunța pe domnul conte?

— Da, domnule; vă aşteaptă în biroul său.

Etienne Marie de la Pallisière, cel de-al douăzeci şi doilea conte d’Amis, nu se lăsă aşteptat. Însoțit de avocatul său, domnul Saint-Martin, sosi în grabă, dornic să audă opinia expertului.

— Ei, bine, profesore? întrebă contele fără alt preambul.

— Este o relatare extraordinară, scrisă de un om cu sufletul zbuciumat, înzestrat cu o mare sensibilitate. După părerea mea, este autentică, dar aş dori să o iau la Paris şi să mă consult cu alți colegi

— Ni s-a spus că dumneavoastră sunteți cel mai bun, spuse avocatul, cu o expresie acră.

— Cel mai bun? Vă mulțumesc, dar există alți colegi care se bucură de tot atâta încredere academică sau chiar de mai multă decât mine. Nu-mi plac oamenii modeşti, afirmă D'Amis.

— Vă asigur că nu sunt, dar nici încrezut nu sunt. Mi se pare, domnule, că în momente în care există... aş zice o anume inflamare în legătură cu chestiunea catarilor, nu e de prisos să fim scrupuloşi. De când, în secolul al XIX-lea, acel personaj numit Peyrat{27}, pasionat de istorie, a început să fabuleze în privința catarilor, există multe documente false, interpretări eronate şi pseudoliteratură care e luată drept autentică. Eu sunt istoric şi, ca atare, nu consider nimic cert până nu dovedesc în mod ştiințific.

— Aşadar, dumneavoastră, Peyrat vi se pare un impostor! exclamă supărat avocatul contelui.

— Da, domnule Saint-Martin, acel pastor al Bisericii Reformate mi se pare un neruşinat care a făcut un rău deosebit istoriei, cel puțin acestei perioade din istoria Franței. A le atribui catarilor elemente ezoterice este un dispreț la adresa istoriei. Numitul Peyrat voia să-i vadă ca precursori ai Reformei.

— Iar dumneavoastră nu sunteți de acord, şopti contele.

— Aceasta este o nerozie, afirmă profesorul, la fel ca şi acea mişcare politică la modă care vrea să dea avânt unei Franțe cu identități şi limbi diferite. După părerea mea, asta ar însemna să se facă un pas îndărăt în istorie. Nu mi se pare că trebuie să se sacrifice statul modern ca să ne întoarcem în Evul Mediu. Orice ar spune câțiva

ageamii care se joacă de-a istoricii şi care născocesc o istorie care le place mai mult, secolul al XIII-lea nu a fost câtuşi de puțin o Arcadie[28].

Contele d'Amis îl privi disprețuitor pe profesor înainte de a afirma cu o voce afectată:

— Noi aparținem acestei mişcări politice, după cum v-am spus, care aspiră ca regiunea Languedoc să îşi recapete istoria, limba şi autonomia, smulse prin forța armelor.

Ferdinand Arnaud fu pe punctul de a izbucni în râs, dar se abținu; se gândise deja la posibilitatea ca acei oameni ce păreau suspicioşi să aparțină mişcării iluminaților[29] care au dat avânt acelei născociri, Țara Catarilor.

— Bine, nu ne-am adunat aici ca să discutăm politică, afirmă avocatul, ci ca să aflăm părerea dumneavoastră ca expert, şi întrucât nu vă considerați cel mai bun…

D'Amis făcu un gest, indicându-i lui Saint-Martin să nu continue. Îl irita profesorul, dar îi fusese recomandat drept cea mai mare autoritate în materie de Ev Mediu francez, ca omul care ştie cel mai mult despre catari sau albigenzi, şi nu dorea să-l piardă, chiar dacă totul indica faptul că relațiile dintre ei nu aveau să fie uşoare.

— Ce propuneți, profesore?

— Ce propun? La ce vă referiți?

— Vreau să autentific aceste pergamente; o veți face dumneavoastră?

— O voi face dacă îmi permiteți să le duc cu mine la Paris sau dacă dumneavoastră mi le aduceți acolo. V-am spus deja că eu cred că sunt autentice, dar am nevoie să le examinez mai aprofundat. Ceea ce nu înțeleg este… în sfârşit… cum de nu le-ați autentificat până acum.

— În arhiva familiei există mai multe documente şi pergamente, toate clasificate, dar acesta… mă rog…, istoria acestei cronici a lui fray Julián este ceva mai deosebită.

Lui Ferdinand îi străluciră ochii de curiozitate, dar

contele nu părea dispus să mai rostească vreo vorbă despre acest subiect.

— Bine, vi le voi aduce. Spuneți-mi la ce oră pot să vi le înmânez să zicem lunea viitoare. La sfârşitul acestei săptămâni avem invitați la castel şi nu mă voi putea deplasa.

— Voi fi la mine în birou de la opt, am ore de la nouă şi termin la amiază, astfel că, dacă doriți, ne putem vedea la douăsprezece, sau, dacă preferați, după-amiază, începând de la ora trei.

— La trei e foarte bine.

— Aşadar, voi fi încântat să vă revăd.

Ferdinand Arnaud se ridică hotărât să plece. Încă mai avea timp să prindă ultimul tren spre Paris. Părea că domnul conte îi ghiceşte gândul.

— Şoferul meu vă va duce la gară, dar mai putem bea încă un pahar înainte de a pleca.

Nu îi lăsă posibilitatea să refuze. De parcă ar fi stat la pândă, servitorul intră cu o tavă pe care fuseseră aranjate două platouri cu aperitive şi o sticlă de Chablis rece.

Contele îi oferi o cupă pe care Ferdinand o acceptă resemnat, dar se bucură imediat că o făcuse: acel Chablis era excelent, fără îndoială, cel mai bun pe care îl gustase în viața lui.

— Credeți că în ziua de azi mai există catari? întrebă deodată avocatul sub privirea reprobatoare a contelui.

— Nu. Cum ar putea să existe? Lumea e plină de şarlatani care profită de naivitatea oamenilor. Mă supără peste măsură această modă a teozofiei{30} din cenaclurile de la Paris şi, îmi închipui, şi de aici. Nu e nimic ezoteric la catari, mi-i imaginez răsucindu-se în morminte, indignați de interpretările distorsionate ale doctrinei lor de către acele grupuri de ocultişti şi ezoterişti, atât de la modă…

Contele şi avocatul său schimbară între ei o privire complice. Ferdinand Arnaud nu avea lacăt la gură şi părea că-i face plăcere să-i provoace, de parcă ar fi ştiut

că ei aparţineau acestor grupuri pe care spunea că le disprețuieşte atât de tare.

— Ce părere aveți despre Déodat Roche[31]? insistă avocatul.

Profesorul lăsă să-i scape un hohot de râs pe care cei doi bărbați îl percepură ca pe o ofensă.

— Un nătărău! Iar cei care îl urmează sunt şi mai.

— Presupun că aveți mai mult sau mai puțin aceeaşi părere şi despre scriitorul Maurice Magret, afirmă avocatul.

— Trebuie să-i recunosc un oarecare talent ca povestitor, dar toate teoriile lui sunt basme pentru copii. Insist, domnilor, că nu a existat nimic ezoteric în mişcarea catarilor sau a Bunilor Creştini, cum îşi spuneau ei înşişi. Nu vă pierdeți timpul cu superstiții, nu vă lăsați înşelați.

— Şi de ce credeți că ne lăsăm înşelați? întrebă contele d'Amis.

— Din pricina interesului dumneavoastră pentru numele despre care tocmai m-ați întrebat. Déodat Roche este un notar care nu ştie nimic despre Evul Mediu. Obsesia lui este edificarea unei „Țări Catare". Istoria nu poate fi însă denaturată; istoria a fost una singură. Cât despre Maurice Magret, v-am spus deja ce cred: că are talent de scriitor, dar dă frâu liber fanteziei în ceea ce-i priveşte pe catari, nu e de fel un specialist, îşi lasă imaginația să zboare pe măsură ce scrierile lui au mai mult succes şi o grămadă de adepți. Trăim un moment dificil, criza care devastează Europa face ca multă lume să creadă că a existat o vreme, în trecut, când lucrurile mergeau mai bine. Este momentul în care astrologii, spiritiştii şi amăgitorii profită de teama oamenilor. De teama față de incertitudinea viitorului care străbate Europa. Există oameni dispuşi să creadă ceea ce e de necrezut pentru că li se pare mai consolator decât să înfrunte realitatea.

— Aşadar, dumneavoastră credeți că actualul context

politic european are de-a face cu interesul manifestat de multă lume față de catari, insistă avocatul.

— Da, în momentele de incertitudine, se răspândeşte de obicei un anume obscurantism.

— În cazul meu, domnule, trebuie să vă spun că interesul este familial. Cum veți fi observat, numele meu de familie este D'Amis.

— Nu e complicat să se ajungă la această concluzie: din ceea ce este scris pe pergamente reiese că acestea au ajuns la fiica doñei María, Marian, căsătorită cu cavalerul Bertrand d'Amis, al cărui ilustru descendent trebuie să fiți dumneavoastră.

— Într-adevăr, eu sunt acela, afirmă contele cu mândrie.

— Pot să vă întreb de ce familia dumneavoastră nu a făcut publice aceste documente până acum?

— Nu le-am făcut încă publice, profesore, şi nici nu sunt sigur că le voi face. Dar vă voi răspunde la întrebare: aceste pergamente fac parte din moştenirea mea. Nu le-am ținut în mâini până acum trei luni, când a murit tatăl meu.

— Îmi închipui că dumneavoastră cunoşteați existența pergamentelor…

— Da, bineînțeles. Timp de secole, familia mea le-a păstrat în mare secret. Simpla lor posesie punea în pericol viețile acestor nevinovați. Bunicul meu a fost acela care a hotărât că a venit momentul să le scoată la lumină. Era partizanul ideii de a le lăsa moştenire vreunei universități şi gândul acesta îl avea când a murit. Tatăl meu nu era de aceeaşi părere şi le-a păstrat în aşteptarea… mă rog, el avea propriile lui planuri, dar, mai întâi, dorea să autentifice documentele.

— De ce? De ce avea îndoieli asupra unor documente de familie? vru să ştie Ferdinand.

— Bunicul meu nu simțea un interes prea mare pentru trecutul familiei şi, după cum se pare, nu i-a vorbit tatălui meu despre ele până cu puțin timp înainte de a

muri. Acum, eu sunt acela care îmi asum responsabilitatea de a face cu ele ceea ce se cuvine.

— Şi ce se cuvine, conte? întrebă profesorul Arnaud curios.

Contele d'Amis nu răspunse. Privi ceasul şi, din nou, apăru servitorul, de parcă ar fi putut ghici prin pereți dorințele stăpânului său.

— Este vremea să-l conduci pe profesorul Arnaud la gară.

— Maşina vă aşteaptă la poartă, domnule, anunță servitorul.

— Bine, profesore, vă voi vedea lunea viitoare la ora trei în biroul dumneavoastră, spuse contele în chip de salut de despărțire.

Avocatul îşi înclină capul cu un gest care i se păru profesorului că era o imitație de plecăciune. „Sunt nişte tipi excentrici", se gândi Ferdinand Arnaud, dar nu spuse nimic.

Ziarele nu puteau publica ştiri mai alarmante. Anul 1938 se încheia şi se dovedise a fi un coşmar pentru economia europeană. Şi, de parcă n-ar fi fost destul, în Germania, nebunul de Adolf Hitler fermeca masele cu un discurs care lui Arnaud îi producea fiori.

Profesorul, asemeni atâtor altor francezi, credea că Hitler îl înşela pe preşedintele Daladier{32} când îi dădea asigurări că n-avea niciun fel de dorință expansionistă sau de război. Iar compatrioții săi se înşelau, la rândul lor, crezând că erau în siguranță în spatele Liniei Maginot{33}. Se consola gândindu-se că timpul va aşeza lucrurile la locul lor şi că tinerii îşi vor da seama că teama de viitor nu se poate combate prin represiune sau aruncând vina pe străini.

— Arăți rău. Presupun că ți-e somn şi asta te face să fii prost-crescut. Este pentru a doua oară că treci pe lângă mine fără să mă saluți.

Ferdinand îi zâmbi femeii care îi vorbea. Tocmai intrase

în sala profesorilor fără să-şi dea seama că Martine Dupont era acolo; fuma o țigară. Martine, şi ea profesoară de istorie medievală, era o universitară riguroasă şi competentă, a cărei singură problemă era frumusețea, chiar şi acum când trecuse de patruzeci de ani. Din cauza frumuseții sale, avusese parte numai de neplăceri. A trebuit să studieze mai mult decât oricine ca să demonstreze până la saturație că avea nu doar un fizic plăcut, ci şi o minte pătrunzătoare. A trebuit, de asemenea, să-i pună la punct pe unii dintre colegii ei, lăsându-i să înțeleagă clar că nu este o pradă uşoară, şi făcuse din starea ei de celibatară un semn de identitate: nu-i păsa de nimic, în afară de cariera sa, căreia îi dedica întreaga sa energie.

Martine îl aprecia în mod special pe Ferdinand pentru că acesta nu a manifestat niciodată nici cel mai mic interes față de ea ca femeie, ceea ce pentru ea era o uşurare.

— Iartă-mă, ai dreptate, mi-e somn. Am ajuns foarte târziu acasă şi vârsta îşi spune cuvântul; de când am împlinit cincizeci de ani, nu mai sunt acelaşi. Soția şi fiul meu spun că am devenit un cârcotaş, dar ce-i mai rău e că, dacă nu dorm opt ore, nu mai sunt eu însumi.

Martine zâmbi înțelegătoare.

— Nu-ți poți imagina unde am fost, continuă Ferdinand.

— Fiind vorba despre tine, cu siguranță că n-o să ghicesc.

— Acum o săptămână, m-a sunt un coleg de la Universitatea din Toulouse cerându-mi să mă deplasez la un *château* aproape de Carcassonne ca să examinez nişte documente ale unui prieten de-al lui. Mi-a cerut-o ca pe o favoare specială şi a trebuit să accept. Şi mă bucur că am fost acolo.

— Ai găsit o comoară?

— Da, cred că da. Un document minunat: nici mai mult, nici mai puțin decât o cronică scrisă de un grefier al

Inchiziției care era iscoada catarilor.

Martine se încruntă. Ca şi Ferdinand, detesta faptul că tot ce avea de-a face cu catarii căpăta acum o tentă de ezoterism şi irealitate.

— Este o poveste minunată, te asigur. O doamnă catară îi cere fiului nelegitim al soțului ei, care este dominican, să scrie pentru posteritate cronica persecuției Bunilor Creştini.

— Ce lucruri ciudate spui! protestă Martine.

— Vei citi şi tu; povestit aşa, pare ceva fantastic, dar nu este. Vreau să arunci o privire pe acele pergamente şi să-mi spui părerea ta.

— Unde sunt pergamentele acelea?

— Contele mi le va aduce luni.

— Aşadar, ai relații cu un conte…, râse Martine.

— Da, proprietarul acestei comori este un conte. Şi un conte foarte ciudat, la fel ca avocatul său. Eu aş spune că sunt doi… mă rog, m-au întrebat despre Roche şi Magret.

— Dumnezeule, ce oroare! Ăştia doi sunt pur şi simplu nişte gunoaie. Eşti sigur că pergamentele acelea sunt autentice?

— Sunt sigur, o să vezi şi tu. Va trebui să-i conving să mă lase să le public, şi nu va fi uşor.

— De ce?

— Dacă vei fi aici luni, te voi prezenta contelui şi o să înțelegi de ce.

2

Ferdinand Arnaud îşi petrecu sfârşitul de săptămână căutând în cărți ceva care i-ar fi putut da vreun indiciu în legătură cu extraordinarul document al contelui d'Amis.

Nu a găsit nimic, în afară de lucrurile pe care le ştia deja: procesele-verbale ale interogatoriilor bieților oameni de la Montségur se datorau zelului lui fray Ferrer. Acum, Ferdinand ştia ceva mai mult: că unul dintre grefieri, unul dintre copişti, fusese un călugăr cu sufletul zbuciumat care îşi împărțea fidelitatea între Dumnezeul catolic şi Dumnezeul catarilor.

Nu-i venea greu să şi-l imagineze pe fray Julián. Şi-l închipuia inteligent, întrucât fusese în stare să supraviețuiască făcând o echilibristică periculoasă şi crezând despre sine că avea ceva din cavalerul care nu a putut fi prin naştere. Dar dacă fray Julián i se părea un personaj captivant, plin de contradicții şi de nuanțe, pe doña María o vedea ca pe o femeie splendidă. Dură, greu de suportat, mereu cutezătoare.

Se gândi că i-ar fi plăcut să-i cunoască pe amândoi.

Nu-i era atât de clar ce anume voia contele d'Amis să facă cu pergamentele, dar bănuia că putea fi amestecat într-una din acele societăți secrete care încercau să reînvie o țară catară care de fapt nu existase.

Luni, la ora trei fix, un uşier îi anunță vizita contelui d'Amis. Îi ceruse Martinei să stea câteva minute cu el în birou ca să i-l prezinte pe conte.

Prima lui surpriză a fost să-l vadă sosind cu avocatul, domnul Saint-Martin. Cei doi bărbați o salutară cu răceală pe Martine, iar aceasta, stânjenită, ieşi imediat din birou.

— Profesoara Dupont este una dintre cele mai bune medieviste din Franța, spuse Ferdinand cu o voce reținută.

— Dacă am fi dorit să tratăm cu ea, nu am fi aici,

răspunse acru avocatul.

Ferdinand îi invită să ia loc şi le explică apoi demersurile pe care le va face pentru autentificarea pergamentelor; îi asigură că la rectorat li se va da o adeverinţă care să certifice că documentele au fost predate şi că universitatea se angajează ca acest subiect să fie tratat cu o absolută confidenţialitate şi ca pergamentele să nu sufere nicio stricăciune.

Avocatul Saint-Martin studie hârtiile şi termenii acordului, înainte de a-i confirma contelui d'Amis că totul era în ordine.

— Acum, domnule conte, aş vrea să ştiu ce doriţi să faceţi cu aceste pergamente. Sunt o comoară şi merită să fie cunoscute. Este cea mai bună relatare a celor întâmplate la Montségur. În diferite arhive se găsesc mărturiile culese de Inchiziţie, dar relatarea unui eveniment trăit de ambele părţi are o valoare extraordinară. Nu vă ascund faptul că mi-ar plăcea să public o lucrare despre aceste pergamente. Universitatea ar acoperi cheltuielile pentru publicarea acesteia. Dacă acceptaţi, va trebui să vă cer să mă lăsaţi să consult şi alte documente de familie…

Cei doi bărbaţi se priviră în vreme ce îl ascultau pe profesorul Arnaud. Apoi, ca şi cum ar fi repetat scena mai înainte, contele luă cuvântul.

— Dragul meu profesor, să le luăm pe rând. Pentru mine, cel mai urgent este ca dumneavoastră să-mi daţi asigurări în legătură cu autenticitatea documentelor; apoi, vom vorbi şi despre ceea ce se poate face în viitor.

Ferdinand nu insistă, îşi dădea seama că cei doi bărbaţi aveau un plan de la care nu se gândeau să se abată nici cu un milimetru. Va trebui să aştepte o ocazie mai bună.

— De acord. Se va face cum spuneţi. Vom vorbi mai târziu.

— Când veţi avea un răspuns? întrebă contele.

— Sunaţi-mă peste trei sau patru zile…

— Nu puteți fi mai precis? vru să ştie avocatul.

— Vă asigur că am cel mai mare interes față de aceste pergamente, dar autentificările presupun un proces peste care nu pot, nu vreau şi nici nu trebuie să sar.

— Pentru Biserică va fi o lovitură fatală, spuse contele d'Amis pe un ton sentențios.

— Pentru Biserică? De ce? Aceste documente au o valoare istorică, dar nu schimbă faptele.

— Dar unul dintre oamenii Bisericii i-a trădat, insistă contele.

— Unul dintre aceştia s-a văzut amestecat într-un conflict teribil de omenesc, nimic mai mult; nici acest fapt nu schimbă istoria. Vă asigur că aceste documente nu vor afecta Biserica.

— Sunteți catolic? îl întrebă direct avocatul Saint-Martin.

— Aceasta este o întrebare personală la care n-am de ce să răspund, domnule. Dar, în schimb, vă voi spune că sunt istoric şi că, dacă am reuşit să obțin respectul colegilor mei, este datorită muncii mele, în care nu intervin niciodată convingerile mele personale, oricare ar fi acestea. Eu cercetez trecutul, nu îl rescriu în conformitate cu ceea ce gândesc. Dar vă spun că, dacă dumneavoastră aveți probleme de natură contencioasă cu Biserica, mai bine vă căutați altceva ca armă. Aceste pergamente se vor dovedi lipsite de interes pentru dumneavoastră. Au o valoare istorică, nu politică. Nu schimbă istoria nici măcar cu o virgulă.

— Vom aştepta telefonul dumneavoastră, spuse contele în vreme ce se ridica.

Ferdinand îi însoți pe conte şi pe avocatul său să facă demersurile pentru ca documentele să rămână temporar în custodia lui. Îşi luă apoi la revedere de la ei în poarta universității.

Când rămase singur, Ferdinand se gândi că tipii aceia erau foarte ciudați. Dorința lor de a ataca Biserica bazându-se pe aceste documente era de o naivitate vecină

cu prostia.

Merse să o caute pe Martine, care se afla în sala profesorilor şi, de îndată ce intră, Ferdinand percepu o tensiune. Martine discuta cu înflăcărare cu alți doi profesori.

— A izbucnit războiul? întrebă Ferdinand încercând să atenueze tensiunea ambientală.

— Nu face pe amuzantul, nu e de glumit cu această situație, răspunse profesorul Cernay, un bărbat la vreo cincizeci de ani, ca şi Ferdinand.

— Dar, ce-i cu voi?

— Refuz să cred că nebunul ăla de Hitler o să molipsească Franța cu ideile lui xenofobe, răspunse Martine.

— Iar eu îi spun să nu fie naivă, adăugă profesorul Cernay.

— Martine se încăpățânează să idealizeze valorile republicane. Îi este cu neputință să admită că națiunea care a făcut Revoluția ar fi în stare să se lase condusă de cele mai josnice instincte, ca şi cum Revoluția n-ar fi eliberat şi aceste josnice instincte, interveni profesorul Jean Thierry.

— Distanța este cea care înfrumusețează lucrurile şi le debarasează de oroarea momentului, de mizeria de zi cu zi, insistă Cernay.

— Azi, am dat afară de la curs un student, explică Martine: eram la un capitol din materie care de obicei le place studenților, ştii tu, secolul al XIII-lea şi situația din Languedoc, ereticii… În sfârşit, după ce am terminat cursul, i-am invitat pe studenți să vorbească, să pună întrebări şi să ridice obiecțiuni şi un imbecil mi-a venit cu ideea că ne aflăm în pragul unei noi epoci în care Occitania îşi va dobândi independența pierdută. A înălțat apoi un imn „omului nou” care va apărea în această societate ideală, „un om pur”, de „rasă pură” şi, pornind de aici, a început să divagheze despre relele care afectează Europa actuală, desemnându-i pe evrei drept

flagelul care macină națiunile şi care trebuie să fie eradicat.

— Ai făcut bine dându-l afară de la curs, afirmă Fernando.

— Da, şi în legătură cu ceea ce discutăm, eu susțin că băiatul acela e doar un idiot solitar, cineva care citeşte pseudoliteratură ieftină despre catari. Acum un an, s-a publicat în Germania *Curtea lui Lucifer*: *o călătorie a spiritelor bune din Europa*, care a avut un anumit succes pe continent. Este de individul ăla, Otto Rahn[34], autorul lucrării *Cruciada împotriva Graalului: tragedia catarismului*, o carte execrabilă, în care se inventează o nouă rasă. Catarii sunt ființe superioare, păgâne, un grup de ezoterici care păstrează Graalul[35].

— Cunosc cărțile acelea şi ai dreptate, sunt pseudoliteratură, admise Ferdinand.

— Colega noastră nu vrea să recunoască faptul că ideile ezoterice sunt periculoase, interveni profesorul Cernay. Nu numai că favorizează pseudoliteratura. Există persoane care se folosesc de ele cu atâta abilitate, încât le folosesc în slujba ideilor rasiste, iar studentul acela despre care ne-a vorbit este un caz exemplar, dar, din nenorocire, nu şi un caz izolat.

— Eu am mai mulți studenți rasişti, menționă profesorul Thierry. La cursul meu, au avut deja loc mai multe controverse dialectice şi câte o ciocnire aproape violentă. Între studenții mei se numără evrei care nu sunt dispuşi să fie tratați ca o rasă inferioară şi, evident, se apără de atacurile, până acum verbale, ale unora dintre colegii lor.

— Dumnezeule! Câtă lipsă de minte tocmai aici, în universitate! se lamentă Cernay.

— Eu propun o reuniune a consiliului profesoral ca să discutăm pe această temă, spuse Thierry, dar Martine crede că facem o problemă din atitudinea doar a patru sau cinci idioți. Spune că, dacă devenim solemni, unii studenți îi vor urma pe idioți, doar ca să-i contrazică pe

cei mai în vârstă.

Ferdinand îşi aprinse o țigară şi rămase pe gânduri. Nu avea un răspuns la problema pe care o discutau colegii săi. Pe de o parte, credea că e mai bine să se pună capăt cât mai degrabă acestor atitudini xenofobe care începeau să se ivească în universitate, dar, pe de alta poate că Martine avea dreptate şi că singurul lucru pe care l-ar obține ar fi ca tinerii, din spirit de contradicție, să-şi însuşească această ideologie teribil de periculoasă numai pentru că era la modă. Şovăi câteva clipe, dar după aceea mintea lui logică se impuse.

— Martine, cred că aceşti colegi ai noştri au dreptate. Ar trebui să facem ceva; această universitate nu poate rămâne paralizată în fața pericolului xenofobiei. Trebuie să procedăm cu inteligență, cu alte cuvinte, să tăiem de la rădăcină orice manifestare respingătoare, aşa cum ai făcut tu azi.

— Din păcate, avem vreo doi colegi care manifestă o anumită atracție față de unele dintre ideile acelea protestă Martine.

— Adevărul e că nu sunt medievişti, râse Ferdinand, aşa că îi putem invita pe colegii noştri să asiste, pe gratis, la mai multe cursuri, explicându-le cum se trăia în Evul Mediu.

Au discutat o bucată de vreme. Li s-au alăturat şi alți profesori care au pus acelaşi diagnostic: în universitate, au început să se manifeste, în mod deschis, unele opinii extremiste care vorbeau despre edificarea unei mari Europe populate de o rasă superioară, aşa cum propunea Hitler în Germania. Au ajuns totuşi la concluzia că în Franța, cu excepția anumitor grupuri minoritare, aceste idei periculoase nu vor găsi ecou.

Raportul grupului de experți din universitate a fost concludent. Pergamentele erau autentice, datând de la mijlocul secolului al XIII-lea. Pentru Ferdinand n-a fost nicio surpriză, dar chiar şi aşa, a avut o satisfacție.

Cronica acelui fray Julián îl emoționase mai mult decât i-ar fi plăcut să admită, şi dorea cu înflăcărare să poată scrie un eseu academic, dar nu era sigur că o va putea face. Extravagantul conte şi ciudatul său avocat păreau ferm hotărâți să acorde acelui document o altă valoare decât cea istorică şi academică.

Contele d'Amis îi ceruse să vină până la castel ca să hotărască viitorul pergamentelor. Ferdinand avea puține speranțe că l-ar putea convinge să-i permită să lucreze cu cronica lui fray Julián, dar s-a gândit că, deşi era pe un teren nefavorabil, merita osteneala să încerce.

— Pot veni cu tine? îl întrebă fiul său David, un tânăr de şaptesprezece ani, un elev bun şi la fel de liniştit ca şi mama sa.

— Mi-ar plăcea, dar nu ştiu cum ne va primi contele; e un tip tare ciudat, se scuză Ferdinand.

— Îl vezi atât de puțin pe fiul tău, protestă Miriam, soția medievistului; eu m-am obişnuit de-acum să vii şi să pleci, dar David îți simte lipsa.

Ferdinand ştia că soția lui are dreptate, dar nu dorea să facă şi mai dificile relațiile cu contele şi nu îndrăznea să se prezinte cu David la castel. Deodată, privind-o, simți un ghimpe de neliniște amintindu-şi conversația avută cu două zile mai devreme cu colegii săi despre politica antisemită a guvernului german, care părea să găsească înțelegere în anumite sectoare ale societății franceze.

Miriam era evreică. Aşa cum el era catolic agnostic, ea era evreică agnostică. Niciunul dintre ei nu era practicant, nici ea nu mergea la sinagogă, nici el, la biserică. Nu aveau o atitudine agresivă la adresa religiei, dar nici religia nu făcea parte din viața lor şi a fiului lor. Când s-a născut David, părinții lui Miriam au cerut din tot sufletul să fie circumcis şi astfel să pornească în lume ca evreu. El a acceptat; părinții lui, agnostici ca şi el, au spus că le e indiferent. „Nu se poate impune o religie", spusese tatăl lui. „Când va fi mare, David va hotărî în ce

vrea să creadă, dacă va vrea să creadă în ceva." Părinții lui considerau în forul lor interior că religia, în afară de faptul că îi dezbină pe oameni, dă naştere la superstiții. Astfel că David era evreu în mod formal, sau era astfel socotit de comunitatea iudaică, întrucât, conform tradiției, condiția de evreu este transmisă pe linie maternă.

Bunicii din partea mamei s-au îngrijit ca David să respecte anumite ritualuri religioase, dar au făcut-o cu delicatețe, fără să se arate exigenți. Aşa că la treisprezece ani, a sărbătorit *Bar-Mitzva*[36], intrarea lui în lumea adulților.

David nu părea să respingă acele vizite periodice la sinagogă, pentru că dorea să le facă pe plac bunicilor săi şi aceştia erau deosebit de încântați de acest fapt. Miriam era singura lor fiică, iar David, singurul lor nepot.

Pe Miriam o nelinişteau diferite întrebări: să fii evreu ar putea ajunge să devină o problemă, aşa cum era deja în Germania? Îl va vedea pe fiul ei discriminat pentru că este evreu? Iar ea va suferi vreo discriminare pentru că aparține unui popor a cărui religie îi este indiferentă?

Ferdinand, cufundat în gândurile sale, nu o auzea; deodată rămase uimit auzindu-i ultimele cuvinte.

— …şi atunci David i-a tras un pumn, dar…

— Ce spui?

— Dar, nu m-ai auzit? Îți spun că fiul tău a fost insultat şi i s-a spus „jidan împuțit", ceea ce a suportat o vreme, ca până la urmă să se întoarcă şi să-i tragă un pumn…

— Cui? întrebă el pe un ton iritat, în vreme ce-i căuta privirea lui David, care în momentul acela îl observa plin de speranțe.

— Ferdinand, problema ta e că nu asculți ce-ți spun! De aceea nu afli ce-ți povestesc!

Îşi înclină capul în semn de încuviințare. Era adevărat, nu fusese atent. Minam era enervată şi îngrijorată, mai mult decât fusese el în stare să perceapă.

— Ia-o de la capăt, îmi pare rău.

— Nu ți-am spus nimic ca să nu-ți faci griji, dar de la o vreme, fiul domnului Dubois, măcelarul, se leagă de David, îl face „javră de jidan” şi se lamentează că în Franța nu există un Hitler. Până acum, David a evitat confruntarea cu el, dar ieri băiatul îl aştepta în poarta liceului cu prietenii lui. Au început să-l zgâlțâie şi ce-i mai rău este că nimeni nu i-a luat apărarea; chiar şi prietenii lui au dispărut, lăsându-l singur. Fiul nostru n-a putut suporta umilința şi i-a tras un pumn neruşinatului de Dubois, iar tatăl lui s-a prezentat aici, la prima oră, ca să vorbească cu tine…

Ferdinand îi privi îngrozit pe Miriam şi pe David. Cum s-a putut întâmpla aşa ceva şi el să nu-şi fi dat seama? Ce se petrecea? Să aibă oare dreptate colegii lui, iar el, asemeni lui Martine, refuză să vadă gravitatea celor întâmplate?

Se apropie de fiul său şi-l îmbrățişă, încercând să-i transmită ocrotirea şi sprijinul său, dar David deveni încordat. Nu respinse îmbrățişarea, dar nici nu se simțea în apele lui.

— Îmi pare rău, fiule, voi sta de vorbă cu tatăl acelui individ şi îți promit că nu se va mai repeta.

— Eşti sigur? întrebă David pe un ton sfidător. Cine îți spune că tatăl lui te va lua în seamă? Poate că nu ştii ce gândeşte despre noi acel domn Dubois. Zilele trecute am însoțit-o pe mama la cumpărături şi, când am ieşit din măcelărie, am auzit un comentariu: „Nu-mi plac jidanii ăştia nici în chip de carne tocată”.

Ferdinand simți ceva de parcă ar fi fost lovit în stomac. Miriam îl privea îngrijorată. El ştia că ea e curajoasă şi nu se dă bătută în fața unor comentarii grosolane sau rasiste, dar fiul lui… Avea oare David tăria mamei sale, sau propria sa tărie? Băiatul era rănit în adâncul sufletului, iar el n-a aflat ce se întâmplase nici măcar în propria sa casă.

— Eu voi fi acela care-i voi cere explicații tatălui acelui

individ. Îl voi denunța dacă e nevoie.

David izbucni într-un hohot de râs amar care îi descumpăni pe părinții lui.

— Îl vei denunța? Cui? Chiar nu-ți dai seama ce se întâmplă? Tu… ție îți place politica.

— Aşa este, dar nu militez în niciun partid, mă împac destul de prost cu disciplina, încercă el să se justifice, glumind pe jumătate.

— Dar citeşti ziarele, sau nici asta nu mai faci?

Tonul lui David era inchizitorial.

— Ferdinand, sunt îngrijorată, interveni Miriam; acum două zile, mama a venit plângând. A primit o scrisoare de la mătuşa Sara, pe care i-au adus-o nişte prieteni care au fugit din Germania. Le-au atacat prăvălia şi se spune că acum câteva săptămâni şi unchilor mei le-a fost distrusă librăria. Nişte indivizi îmbrăcați în cămăşi închise la culoare au venit noaptea, au spart vitrinele, au scos cărțile în stradă şi au făcut focul cu ele. Pe unchiul şi mătuşa mea i-au bătut. Unchiul Yitzhak are un braț rupt şi de abia îşi poate mişca gâtul, mătuşa mea are corpul plin de vânătăi în urma loviturilor de picioare pe care le-a încasat. Sunt îngroziți, nu ştiu ce să facă. Mama vrea ca ei să vină imediat, dar ei şovăie, toată viața lor e în Germania, mătuşa este franțuzoaică, dar unchiul Yitzhak este german, mai german decât oricine, şi nu înțelege ce se întâmplă.

Descrierea făcută de soția sa l-a făcut să-i înghețe sufletul. Sara, dulcea Sara, sora tatălui lui Miriam, o femeie veselă, mereu dispusă să-i ajute pe ceilalți. Era bibliotecară, la fel ca tatăl lui Miriam. L-a cunoscut pe Yitzhak într-o călătorie pe care a făcut-o în Germania. A intrat în librăria lui, au început să converseze şi a rămas pentru totdeauna la Berlin. S-a adaptat bine în noua ei patrie şi, acum, nişte oameni lipsiți de suflet o băteau, dar de ce? Se înfioră de oroare numai la acest gând.

— Trebuie să vină cât mai curând, spuse îngrijorat Ferdinand, îi vom ajuta cum vom putea. Spune-le că se

pot bizui pe noi.

— O ştiu deja, dar eu voi merge în Germania.

— Tu? Eşti nebună? De ce vrei să mergi?

— Vreau să văd ce se întâmplă, să-i ajut să ia o hotărâre. Sunt înspăimântaţi, nu sunt în stare să hotărască ce e mai bine pentru ei. Se tem că li se va spulbera toată viaţa. Au pierdut deja librăria, acum se tem că îşi vor pierde casa. Ferdinand, de o bună bucată de vreme unchiul şi mătuşa mea nu pot ieşi în oraş fără să poarte cusută pe haine steaua lui David care indică faptul că sunt evrei.

— Un obicei medieval…, începu Ferdinand.

— Da, un obicei medieval care n-a fost niciodată eliminat, afirmă Miriam cu tristeţe, evreii sunt cei vinovaţi, evreul este „celălalt", cineva căruia i se poate reproşa că altcuiva îi merge rău. Şi pe deasupra, noi l-am ucis pe Hristos. L-am pironit pe cruce şi…

— Taci, pentru Dumnezeu! Ce lucruri spui, tocmai tu!

— Ştii, Ferdinand? Încep să mă simt evreică.

Afirmaţia lui Miriam îl lăsă descumpănit. Dintr-odată, soţia lui îl privea cu o sclipire mânioasă de parcă el ar fi avut de-a face cu ceea ce se petrecea în Germania sau cu simpatizanţii lui Hitler din Franţa.

Nu a ştiut ce să-i răspundă soţiei sale; se simţea copleşit de ceea ce îi povestea. Ştia foarte bine ce se întâmplă în Germania, l-au informat colegi care călătoriseră în ţara aceea, chiar în urmă cu un an organizaseră o colectă în universitate ca să ajute doi profesori evrei care s-au văzut siliţi să evadeze din acel climat de oroare şi de ură. Da, nu putea spune că ceea ce îi relata Miriam era ceva nou pentru el. Chiar dacă Guvernul Frontului Popular{37} insistase asupra faptului că lor, francezilor, nu li se putea întâmpla aşa ceva. Aşa cum tatăl lui îl anunţase că, în Spania, Republica avea să piardă războiul{38}, se putea întâmpla ca, în Franţa, nazismul să câştige bătălia.

Tatăl lui spunea că el este catalan din Perpignan.

Aveau rude de cealaltă parte a frontierei, în Spania: republicani şi socialişti ca tatăl său, iar veştile pe care le trimiteau erau din ce în ce mai alarmante: unchi morți pe front, veri dispăruți în toiul vreunei bătălii... Fascismul părea să biruie pretutindeni.

Lumea pe care o cunoştea se năruia în jurul lui, în vreme ce el continua să le explice tinerilor secretul înțelegerii Evului Mediu. Ştia că Ligile Fasciste franceze operau în clandestinitate şi că în ultima vreme pierduseră teama de a-şi arăta capul. Poate că domnul Dubois şi fiul acestuia aparțineau vreuneia dintre aceste ligi.

Hotărî să răspundă rugăminții lui David şi să-l ducă la castelul contelui d'Amis. Nu ştia cum o va considera contele, dar îi era indiferent. David avea nevoie de el, avea nevoie de certitudini şi să se simtă ocrotit de tatăl său. Amânase conversația cu Miriam pentru când se va întoarce. Ideea soției sale de a merge în Germania era o nebunie pe care nu era dispus să o îngăduie.

3

În timpul călătoriei spre Carcassonne, tatăl şi fiul au comentat convorbirea telefonică a lui Ferdinand cu domnul Dubois. Acesta s-a dovedit a fi un fascist în toată regula, care l-a calificat pe profesor ca fiind puțin patriot întrucât îşi amestecase sângele său francez cu sângele impur al unei evreice. Profesorul a replicat cu un hohot de râs sonor, ceea ce a sporit mânia domnului Dubois, şi nu s-a putut abține să-i spună măcelarului că îl găseşte comic. Când a închis telefonul, a simțit un neplăcut gust amar. Simțea un dispreț nemărginit pentru Dubois, dar, în acelaşi timp, intuia faptul că măcelarul putea fi periculos.

Când au ajuns în gară, maşina contelui îi aştepta să-i ducă la castel.

D'Amis insistase să-l invite la cină şi, astfel, îi va cunoaşte pe nişte domni germani experți în literatură medievală.

Majordomul îl aştepta în poarta castelului. Nu s-a tulburat când Ferdinand i-a explicat că a venit însoțit de fiul său.

— Îmi pare rău, n-am putut să-l anunț pe conte; în orice caz, cred că nu vom rămâne mult timp.

Îi conduse în salonul în care Ferdinand fusese în prima zi când a vizitat castelul ca să evalueze acea cronică a lui fray Julián.

Nu trecu multă vreme până când apăru aristocratul împreună cu un băiat, nu mai mare de zece ani, şi cu avocatul său, Pierre de Saint-Martin…

— Profesore, am fost anunțat că vă însoțeşte fiul dumneavoastră, ah, văd că e un bărbat tânăr în toată puterea cuvântului! Fiul meu Raymond îi va arăta castelul. Fireşte că veți fi invitații mei la noapte, presupun că v-ați adus cele necesare.

— N-aş vrea să deranjăm, a intervenit ceva

neprevăzut…

— Nu e niciun deranj. Voi trimite după bagajele dumneavoastră din maşină şi mai târziu vi se vor arăta camerele. Acum, profesore, ard de dorința de a vorbi despre rezultatul cercetării dumneavoastră.

Îl văzu pe David ieşind pe urmele micului Raymond, un copil blond cu nişte imenşi ochi verzi, la fel ca ai contelui, şi, fără să ştie de ce, simți un val de nelinişte. Îl uimise răceala copilului, părea un militar în miniatură, o caricatură a cuiva mai mare decât el.

— Bine, profesore, explicați-vă, îl somă contele.

Până în momentul acela, avocatul nu deschisese gura; se mărginise să-l salute cu o uşoară înclinare a capului.

Aproape timp de o oră, Ferdinand vorbi în mod exhaustiv despre pergamente, rezultatul probelor de laborator, opinia colegilor săi şi, mai cu seamă, despre ocazia ca acea bijuterie medievală să fie cunoscută de toată lumea, insistând asupra posibilității de a elabora o lucrare completă dacă era lăsat să examineze şi alte documente de familie.

— Această cronică a lui fray Julián poate să aibă legătură cu alte scrieri sau documente din arhiva familiei dumneavoastră. Ar merita osteneala să le examinez, conchise el.

Contele asculta nerăbdător, în vreme ce avocatului său continua să nu i se mişte niciun muşchi de pe față, de parcă nimic din ceea ce spunea Ferdinand nu ar fi prezentat, de fapt, pentru el niciun interes; la un moment dat căscă.

— Bine, odată ce ne veți confirma că documentele sunt autentice, mă voi gândi la cererea dumneavoastră, profesore, dar nu-mi cereți să vă dau un răspuns imediat. Pentru dumneavoastră, această cronică are doar o valoare istorică, pentru mine pentru mine şi familia mea, înseamnă ceva mai mult.

Ferdinand încercase să vadă în D'Amis pe descendentul acelei doña María, energică şi plină de bun-

simț, şi al lui don Juan de Aínsa, care, ca un bun cavaler, a rămas în casa sa bătrânească fără să spună sau să ceară ceva. L-a comparat, de asemenea, cu acel inimos cavaler templier, Fernando, sau chiar cu fray Julián. Acele personaje i se păreau mult mai umane decât acest conte înțepat, care părea mai degrabă figurant într-un spectacol de operă decât un nobil adevărat.

— Propunerea universității este generoasă, insistă Ferdinand.

— Ştiu, ştiu, dar vom vorbi despre aceasta mai târziu. Acum, vă rog să mă scuzați, trebuie să mă ocup de ceilalți invitați ai mei. Cina se va servi la ora şapte; odihniți-vă până atunci. Cred că fiul dumneavoastră este la grajduri. Pe fiul meu îl încântă caii şi nu rezistă să nu-i ducă pe invitații noştri acolo, avem câteva exemplare remarcabile.

— Te plictiseşti foarte tare? îl întrebă Ferdinand pe David, în vreme ce îi făcea nodul la cravată înainte de a coborî la cină.

— Ai naibii oamenii ăştia! Sunt foarte înțepați, inclusiv copilul, Raymond, este un caraghios de care trebuie să te fereşti. Ştii despre ce mi-a vorbit? Despre catari, despre fărădelegile Bisericii Catolice… Uf, bietului copil i s-a spălat creierul.

— Sunt cam ciudați, admise Ferdinand.

— Şi dacă nu-ți plac, de ce suntem aici?

— Există situații când nu poți spune nu. Ți-am explicat deja că m-a sunat un profesor de la Toulouse, care mi-a fost îndrumător, ca să-mi ceară favoarea să arunc o privire peste nişte pergamente care constituie un document unic. Adevărul este că mă bucur că am avut ocazia să citesc cronica lui fray Julián; este o relatare emoționantă.

Un servitor îi conduse într-un salon care preceda sufrageria. Contele şi invitații săi, inclusiv micul Raymond, purtau smochinguri.

— Noi suntem aşa cum suntem, îi şopti Ferdinand

fiului său, lumea noastră este cea a cunoaşterii.

— Nu-ți face griji. M-aş simți ridicol într-o chestie dintr-aia, uită-te la băiat…

Contele îl prezentă invitaților săi, trei bărbați şi două femei, în afară de avocat. Ferdinand îşi spuse că acel castel nu avea o castelană, întrucât niciuna dintre femei nu i-a fost prezentată ca stăpâna casei.

— Baronul Von Steiner, soția sa, baroana Von Steiner, contele şi contesa Von Trotta şi un coleg al dumneavoastră de la Universitatea din Berlin, Henrich Marbung. Pe domnul Saint-Martin îl cunoaşteți deja, la fel ca şi pe fiul meu, Raymond…

În vreme ce beau o cupă de şampanie, conversația a fost lipsită de importanță. Până la primul fel de mâncare, Ferdinand nu şi-a dat seama că lua cina împreună cu un grup de fascişti rafinați.

— Toată Germania este entuziasmată de Rahn, afirmă profesorul de la Universitatea din Berlin, şi nu degeaba. Rahn a fost în stare să vadă acolo unde alții nu văd altceva decât pietre sau inscripții.

— Vă referiți la Otto Rahn, autorul lucrării *Cruciada împotriva Graalului?* întrebă Ferdinand.

— Chiar la el. Un om ilustru pe care am onoarea să-l cunosc. Mă aflu aici cu misiunea de a găsi…

— Graalul? întrebă Ferdinand amuzat.

— Vă surprinde, profesore?

— Mă surprinde faptul că un profesor al Universității din Berlin vine să caute ceva care nu există. Graalul este un mit, o născocire foarte nimerită din punct de vedere literar.

— Îi negați existența? vru să ştie contele Von Trotta.

— Fireşte. Nu neg faptul că lucrarea lui Rahn e plină de imaginație, dat fiind că autorul a fost în stare să elaboreze nişte teorii sugestive, dar e lipsită de valoare istorică, ceea ce nu este de mirare dacă ținem seama că domnul acela nu e istoric, ci scriitor, astfel că şi-a lăsat imaginația să-i zboare într-o manieră strălucită.

— Dar cum îndrăzniți! exclamă fără să-şi ascundă mânia profesorul Marbung. Trebuie să ştiți că Rahn a avut acces la cele mai bune izvoare, cunoaşte aceste meleaguri mai bine decât dumneavoastră şi toate teoriile lui sunt bazate pe fapte; niciuna dintre afirmațiile lui nu este gratuită.

— Îmi pare rău că vă contrazic, dar nu este aşa. Ştiu că volumele lui au mare succes la public şi că multă lume crede orbeşte în speculațiile lui, dar regiunea Languedoc pe care o descrie nu este cea reală şi ipotezele lui nu se întemeiază pe nimic care să le susțină în mod ştiințific, insistă Ferdinand.

— Sunteți foarte categoric în opinii, afirmă baronul Von Steiner.

— Sunt categoric în momentul în care vorbesc despre ceea ce ştiu şi refuz ideea ca istoria să fie rescrisă, oricât de înfrumusețată ar putea ea ieşi din această încercare. În ceea ce priveşte proiectul lui Otto Rahn de a găsi – aşa cum el însuşi mărturiseşte – firul conducător dintre Montségur şi Montsalvat, castelul lui Wolfram von Eschenbach al său, autorul lui *Parsifal*[39], este un exercițiu pe cât de frumos, pe atât de inutil. Îmi pare rău că nu vă pot fi pe plac cu o altă opinie.

— Dacă am apelat la profesorul Arnaud ca să certifice autenticitatea cronicii lui fray Julián, este tocmai pentru că se bucură de respectul societății academice, afirmă contele d'Amis. Profesorul nu ar da niciodată verdictul *nihil obstat*[40] pentru ceva de care n-ar fi într-adevăr sigur. Astfel că, pentru mine, recunoaşterea din partea sa a pergamentelor familiei mele are o valoare incalculabilă.

— Poate că ar fi cu putință să-l convingem pe profesor să colaboreze cu noi, sugeră baroana Von Steiner.

— Să colaboreze? Nu cred că profesorul este unul dintre ai noştri, spuse avocatul Saint-Martin, eu cred că ar fi mai degrabă un obstacol…

— Nu vă înțeleg, domnilor…, spuse Ferdinand.

— Domnule, facem parte dintr-o dintr-o societate

culturală; vrem să căutăm adevărul despre misterul catarilor şi, dacă este cu putinţă, să găsim Graalul, chiar dacă dumneavoastră nu credeţi în existenţa acestuia. Dar opinia dumneavoastră este una doctă, alţi profesori universitari susţin teze contrare şi…

— Niciun profesor universitar serios nu crede în Graal, i-o tăie Ferdinand întrerupând discursul contelui Von Steiner.

— Dumneavoastră nu credeţi decât ceea ce vedeţi, spuse contele pe un ton sentenţios.

— Eu sunt profesor, armele mele sunt ştiinţa şi raţiunea.

— Credeţi în Dumnezeu, profesore? îl întrebă contesa Von Trotta.

— Este o întrebare care mi s-a mai pus acum câteva zile şi pe care o consider de-a dreptul impertinentă. Ceea ce cred eu sau încetez de a mai crede aparţine sferei mele private şi nu are nimic de-a face cu activitatea mea ştiinţifică.

— Să nu-l copleşim pe profesor, interveni contele, grozavă manieră de a-l convinge de cauza noastră… Să ciocnim pentru ca acesta să fie începutul unei prietenii şi colaborări fructuoase. Pe toţi ne interesează adevărul, căutăm doar adevărul. Profesore Arnaud, v-aţi alătura echipei pe care o alcătuiesc ca să căutăm adevărurile doctrinei catare?

— Scuzaţi-mă, conte, dar nu există niciun adevăr despre catari pe care să-l căutăm, pentru că avem deja certitudini. V-am mai spus că îmi repugnă acele interpretări nerealiste despre catari. Reprezintă un demers absurd la care nu voi participa niciodată.

— Vă cer să conduceţi echipa noastră Vom căuta acolo unde dumneavoastră ne veţi spune că trebuie să căutăm, insistă contele.

— Nu e nimic de căutat. Putem găsi vreun proces-verbal pierdut al Inchiziţiei sau vreun document preţios precum cel pe care familia dumneavoastră l-a conservat,

dar nimic mai mult. Graalul nu există.

— Dumneavoastră afirmați că nu există potirul sfânt? întrebă avocatul Saint-Martin.

— Sincer, nu există. Dumneavoastră credeți într-adevăr că Isus, după ce a umplut acea cupă cu vin ca să-l bea împreună cu ucenicii săi, a ascuns-o între pliurile mantiei sale gândindu-se la posteritate?

— Dumneavoastră nu credeți în nimic! exclamă baroana Von Steiner. Este evident că Graalul nu este o cupă, este… ceva mai mult, ceva care poate vindeca şi care va da o putere fără margini aceluia care îl deține.

— Doamnă, eu nu confund credința cu superstiția.

— Şi tezaurul catarilor, ce credeți că era? întrebă avocatul Saint-Martin.

— Aur, argint, monede, unele obiecte de valoare… Donații ale doamnelor şi cavalerilor Bisericii Bunilor Creştini, dar nimic mai mult. Nu căutați niciun talisman, nu există.

— Chiar şi aşa, am dori să contăm pe dumneavoastră, insistă contele.

— Îmi pare rău, dar nu sunt disponibil.

Se lăsă o tăcere stânjenitoare. David îl privi pe tatăl său cu admirație. Niciodată nu-l văzuse dând dovadă, cu atâta fermitate, de autoritatea sa academică. Era mişcat de curajul său, nelăsându-se intimidat de acea situație tensionată şi de oamenii aceia ciudați.

— Ce părere aveți despre situația din Germania? întrebă baroana Von Steiner ca să schimbe subiectul conversației.

— Mă îngrijorează foarte tare. Cred că Adolf Hitler va sfârşi prin a deveni un coşmar, nu numai pentru Germania, ci pentru întreaga Europă.

— Nu împărtăşiți ideologia revoluției noastre? vru să ştie baroana.

— Revoluția dumneavoastră? Îmi vine greu să vă văd ca pe o revoluționară, doamnă.

— Vă rog, nu fiți naiv, protestă ea mânioasă. Hitler

transformă Germania şi va transforma lumea. Franța va trebui să accepte supremația ideilor sale.

— Vă asigur, baroană, că suntem mulți cei care vom face imposibilul pentru ca ideile liderului dumneavoastră să nu treacă granița.

— Haideți, vă rog! Să nu vorbim despre politică, interveni contele d'Amis, încercând să calmeze spiritele, aici vorbim despre istorie şi pentru aceasta doresc să contez pe profesor. Să vă explic, domnule Arnaud, profesorul Marbung, un foarte bun prieten al meu, a expus autorităților academice ale universității sale propunerea mea de a organiza un grup de lucru care să desluşească tot adevărul despre țara catarilor şi, după cum se pare, ideea i-a entuziasmat. Şi eu sunt un smerit admirator al lui Otto Rahn, care, fireşte, mi-ar plăcea să participe la acest proiect…

Micul Raymond rămăsese tăcut, observându-i fascinat pe unii şi pe alții, când deodată se năpusti în conversație cu o întrebare pentru profesorul Arnaud.

— Vă plac naziştii?

Contele îşi aținti ochii, în care se putea citi o mânie rece, asupra fiului său. David crezu că vede, în afară de nelinişte, teamă în ochii verzi pe care Raymond i-a plecat ruşinat.

— Nu, copile, nu-mi plac naziştii, răspunse Ferdinand, privindu-l pe conte, în loc să-l privească pe copil.

— Ce idei îți vin, Raymond! interveni avocatul.

Majordomul intră în sufragerie anunțând că în salon cafeaua era servită, ceea ce a însemnat o uşurare pentru toți comesenii, care rămăseseră muți.

În drum spre salon, Ferdinand se apropie de conte.

— Domnule, cred că este mai bine ca fiul meu şi cu mine să plecăm. Nu vreau să vă incomodez mai mult cu prezența mea, nici pe dumneavoastră, nici pe invitații dumneavoastră. Dacă şoferul dumneavoastră ne poate duce la Carcassonne, sunt sigur că vom găsi un hotel unde să ne petrecem noaptea…

— Vă rog, profesore! Drept cine mă luați! Dumneavoastră sunteți invitatul meu şi aveți tot dreptul să vă exprimați opiniile. M-ați jigni dacă ați pleca. Mâine, şoferul meu vă va duce la gară, cum era prevăzut. În ceea ce priveşte comentariul fiului meu… Sper că nu-l veți lua în serios, este un copil, aude conversații şi nu înțelege bine semnificațiile lor. N-aş vrea să vă faceți o idee greşită despre noi…

Ferdinand nu îndrăzni să-i spună că se simte stânjenit de declarația baroanei Von Steiner care l-a preamărit pe Hitler; dar s-a temut să nu fie nepoliticos dacă ar insista să plece.

Conversația s-a destins la cafea şi la coniac, dar Ferdinand era încordat în continuare.

Contele îi ceru lui Ferdinand să le explice invitaților săi valoarea pergamentelor. Arnaud făcu o descriere pasionantă a *Cronicii lui fray Julián* şi vorbi despre acesta de parcă i-ar fi fost prieten.

— Şi cum a conservat familia dumneavoastră aceste pergamente? vru să ştie baroana Von Steiner.

— Nu ştiu; îmi imaginez că au trecut din tată în fiu, cu misiunea de a le păstra în secret până când va veni momentul, spuse contele.

— Momentul pentru a răzbuna sângele celor nevinovați.

Cuvintele avocatului Saint-Martin au provocat un moment de tăcere.

David, care până în clipa aceea rămăsese tăcut, îl privi pe tatăl său şi, înainte ca acesta să aibă răgazul de a-i face un semn prin care să-i indice să fie în continuare tăcut, tânărul întrebă:

— Dar, cum şi cine va răzbuna sângele celor nevinovați?

— Cea mai bună răzbunare este aceea de a le restitui glasul, afirmă avocatul, de a le lua apărarea, de a împiedica ocupația franceză în Languedoc.

— Dar dumneavoastră sunteți francezi! spuse David.

— Suntem occitani, deveniți francezi cu forța.

— Aici nu era Arcadia…, observă Ferdinand.

— Dumneavoastră cunoașteți istoria, îl sfidă Saint-Martin.

— Şi încă atât de bine, încât ştiu că viața în Evul Mediu nu era de invidiat, nici măcar aici. Țara catarilor nu există. Este rezultatul imaginației câtorva scriitori şi diletanți din secolul al XIX-lea care au ridicat în slăvi cultura trubadurilor, având despre această perioadă a istoriei o viziune siropos de romantică. E ciudat. Bieții catari le sunt de folos tuturor: anticlericali, ezoterici, naționalişti, liberali… Toți îi reinterpretează şi cred că regăsesc în ei câte ceva din propriile lor convingeri. N-am văzut o perioadă a istoriei mai falsificată şi mai prost interpretată decât aceasta.

— Dumneavoastră nu sunteți occitan, sublinie avocatul.

— Mă rog, poate că sunt totuşi un pic. Tatăl meu este din Perpignan, iar mama, din Toulouse, astfel că am de-a face oarecum cu acest pământ, deşi, dacă doriți să vă spun adevărul, mi-e indiferent de unde sunt sau de unde sunt ceilalți. Mă interesează unde mă simt bine şi cu cine sunt, mă interesează demnitatea umană, dreptatea şi pacea. Locul de baştină al unei persoane e ceva ce nu se alege.

— Dumneavoastră negați importanța rădăcinilor? întrebă contele Von Trotta.

— N-am nevoie să mă reafirm prin ele. Important este ceea ce suntem în stare să devenim ca persoane, nu unde ne-am născut. Locul naşterii poate determina lumea emoțiilor intime, aromele, mirosurile, muzica, peisajul… dar nu vreau şi nici nu admit ca ceva din toate acestea să mă determine ca persoană.

— Sunteți comunist? îl întrebă profesorul Marbung.

Ferdinand şovăi dacă să răspundă sau nu la această întrebare formulată pe un ton impertinent, dar se gândi că dacă n-ar da o replică s-ar simți un laş care îşi

ascunde ideile.

— Sunt democrat. Nu militez în niciun partid.

— Aha! exclamă profesorul Marbung. Într-adevăr, conte d'Amis, va fi dificil ca profesorul Arnaud şi cu mine să putem colabora.

Contele îşi aţinti privirea verde şi rece asupra profesorului înainte de a-i răspunde.

— Domnilor, eu am nevoie de competenţa sa profesională.

Avocatul Saint-Martin avu de gând să intervină, dar păru că se răzgândeşte. Nu-l înţelegea pe conte, nici stăruinţa acestuia de a se bizui pe Arnaud.

— Conte…, vru să protesteze profesorul Marbung.

— Să nu mai discutăm, domnilor. Vreau să mă bizui pe amândoi pentru acest proiect. Gândiţi ce doriţi, dar puneţi-vă talentul şi cunoştinţele în slujba istoriei.

— Cred, domnule, că nu m-aţi înţeles, spuse Ferdinand pe un ton tăios; nu am nici cea mai mică intenţie de a lucra la vreun proiect care are de-a face cu… cu fanteziile. De altfel, nu sunt disponibil. Munca mea la Universitatea din Paris îmi ocupă tot timpul. Dacă îmi veţi permite, mi-ar plăcea să studiez *Cronica lui fray Julián*, să o fac cunoscută, să scriu despre ea, să o public dar nu vreau să am nimic de-a face cu niciun alt proiect.

— Vom mai sta de vorbă, profesore Arnaud… vom mai sta de vorbă…, spuse contele.

4

Trenul cu destinația Paris plecă la ora cinci după-amiază. Lui Ferdinand i se părea insuportabil să rămână mai mult timp la castel, dar contele nu părea dispus să-l lase să plece cu niciun minut mai devreme.

De dimineață, a încercat să-l îmbrobodească propunându-i o ofertă care a fost cât pe-aci să-l facă pe Arnaud să şovăie.

— Vreau să scrieți o istorie despre catari. O istorie nouă, care să cerceteze, să caute, să se bizuie pe *Cronica lui fray Julián* şi, dacă dumneavoastră credeți că totul nu este decât o plăsmuire, să ajutați la limpezirea îndoielilor asupra Graalului; dar, în orice caz, să încercați să vedeți ca istoric ce poate fi adevărat în toate acestea. Voi vorbi cu cei din conducerea universității dumneavoastră ca să vă scutească pentru o perioadă. Bineînțeles, voi acoperi toate cheltuielile.

Ferdinand i-a promis că se va gândi, mai ales ca să nu mai fie nevoit să-i suporte insistențele. Apoi, îşi căută refugiul în odaia sa. Cu excepția avocatului Saint-Martin şi a profesorului Marbung, nu-i văzuse pe ceilalți invitați.

Micul Raymond îi propuse lui David să viziteze din nou grajdurile.

— Ieri ai întrebat de nazişti. De ce?

— Nu pot vorbi despre asta, răspunse Raymond.

— De ce?

— Pe tine te bate tatăl tău?

— Nu! Niciodată! Mă pedepseşte, dar să mă bată... niciodată nu m-a bătut. Pe tine te bate?

Raymond rămase tăcut, în vreme ce îşi întindea mâna spre spinarea unei iepe de culoare castanie.

— Trebuie să învăț. Trebuie să învăț să-mi asum responsabilitățile. Şi merit să fiu pedepsit atunci când nu o fac bine.

— Depinde cum eşti pedepsit, afirmă David.

— Există persoane, aşa ca noi, care suntem suntem altfel; aparţinem unei rase speciale şi... mă rog... eu... eu sunt dintre acele persoane, ca şi tatăl meu, ca şi Saint-Martin sau prietenii tatălui meu... Tu, nu ştiu... nu mi se pare, iar tatăl tău...

— Eu sunt foarte mândru de tatăl meu, între altele pentru că este un democrat, afirmă David pe un ton supărat, uitând că stă de vorbă cu un copil de zece ani.

— Democraţii, socialiştii şi comuniştii sunt un flagel, ca şi jidanii, îl asigură Raymond.

Dacă Raymond l-ar fi lovit, David nu s-ar fi simţit mai rănit decât în acel moment. Tatăl său îl rugase din tot sufletul în noaptea dinainte să evite orice discuţie cu oamenii aceia, dar el simţea nevoia să ştie, să întrebe. Raymond era singurul dispus să-i acorde atenţie şi tocmai rostise cuvântul blestemat: jidan.

— Eu sunt jidan, răspunse David sfidător, şi nu sunt niciun fel de flagel.

Raymond rămase perplex şi, muşcându-şi buza, o luă la fugă. Se temea de reacţia tatălui său pentru că vorbise din nou prea mult şi încă îl mai dureau fesele de la loviturile primite. Cureaua tatălui său îi umflase pielea şi, la contactul cu pantalonii, simţea o usturime continuă. Era pe punctul de a intra în castel când dădu nas în nas cu profesorul Marbung.

— Sunt jidani! strigă copilul.

— Jidani? Cine? întrebă iritat profesorul.

— David şi tatăl lui. El mi-a spus, zise arătând spre grajduri unde se vedea silueta lui David.

Profesorul Marbung şi copilul intrară în castel în căutarea contelui d'Amis, pe care l-au găsit în biroul său stând la taclale cu avocatul Saint-Martin.

— Conte! Fiul dumneavoastră tocmai mi-a dat o veste îngrozitoare!

Tonul profesorului Marbung i-a îngrijorat pe cei doi bărbaţi, care se ridicară imediat, temându-se de o nenorocire.

— Ce se întâmplă? Raymond, ce-i cu tine?

— Sunt jidani, afirmă copilul, David mi-a mărturisit asta.

Contele d'Amis strânse din pumni, încercând să-şi controleze surpriza neplăcută.

— Asta schimbă lucrurile, mormăi avocatul.

— Nu voi lucra niciodată cu un jidan! Nu voi tolera ca un jidan împuțit să ne cunoască planurile... Bănuiam eu ceva, prea era interesat să ne facă să renunțăm la căutarea Graalului! afirmă furios profesorul Marbung.

— Şi totuşi... ar fi o greşeală să nu apelăm la profesorul Arnaud. Fostul lui profesor de la Universitatea din Toulouse nu mi-a spus că e jidan..., zise contele.

— Fiul lui i-a spus lui Raymond insistă avocatul, aşa că nu încape nicio îndoială.

Niciunul dintre ei nu-l văzu pe David în uşă privind cu ochi plini de mânie şi de dispreț.

— Eu sunt evreu, el nu este.

Îl priviră tresărind, îngrijorați de prezența neaşteptată a acelui adolescent; de cât timp o fi acolo, ascultându-i vorbind?

— Tinere, nu fiți prost-crescut, nu se trage cu urechea pe la uşi, reuşi să spună contele.

— Uşa este deschisă şi ca să merg în odaia mea trebuie să trec pe dinaintea acesteia.

— În orice caz, un cavaler nu ascultă o conversație care nu-l priveşte. Dar dacă tot ați făcut-o, țineți-ne companie, vă rog, îi porunci contele.

David intră cu un pas şovăielnic. Ar fi vrut să iasă în fugă să-l caute pe tatăl său, dar nu îndrăznise să-l contrazică pe contele d'Amis.

— Luați loc, tinere.

Atât Raymond, cât şi avocatul Saint-Martin şi profesorul Marbung aşteptau nerăbdători următoarea reacție a lui D'Amis.

— Bine, dumneavoastră ştiți că există oameni cu prejudecăți, cărora nu le plac evreii, se gândesc că sunt

vinovați de unele dintre lucrurile care se întâmplă. Mie prea puțin îmi pasă de ceea ce gândesc ceilalți; ceea ce mă interesează pe mine este istoria şi vreau ca tatăl dumneavoastră să lucreze la proiectul meu, fiindu-mi indiferent dacă este evreu sau nu.

David era pe punctul de a protesta şi de a-l face mincinos, dar de fapt nu avea de ce să-l acuze: profesorul Marbung fusese acela care îşi manifestase disprețul față de evrei, nu el.

— Fiul dumneavoastră crede că noi, evreii, suntem un flagel.

— Fiul meu are zece ani şi aude conversații pe care nu le înțelege, ceea ce îl face să... să zicem, să fie imprudent. Vă cer scuze în numele lui.

Tânărul nu ştiu ce să spună. Îşi aținti ochii asupra profesorului Marbung, dorind cu înflăcărare ca acesta să-i ceară scuze, pentru ca el să se ridice şi să-şi arate mânia.

Dar profesorul nu părea să fie interesat de acest conflict şi avea privirea pierdută în rotocoalele țigării sale de foi.

— Mă duc să-l caut pe tatăl meu, a fost tot ce i-a trecut prin minte să spună.

— Mergeți, mergeți, dar, vă rog, nu-l necăjiți cu interpretări deplasate.

David se întoarse cu spatele şi se îndreptă spre scări, sperând să-l găsească pe tatăl său în dormitor. Îi va cere să plece imediat, chiar dacă ar fi să meargă pe jos.

— Ah, te-ai întors deja! Ferdinand citea întins pe pat. Pe chipul lui se vedea plictiseala. Îmi pare rău că nu putem pleca mai devreme. Mă tem că va trebui să luăm şi masa de prânz împreună cu oamenii aceia.

— Au spus că evreii sunt o plagă, replică David foarte iritat.

Ferdinand se ridică îngrijorat în capul oaselor, îşi dădea seama că fiul său era foarte tulburat.

— Ce?!

— A fost Raymond… copilul ăla spune cu voce tare ceea ce tatăl lui şi ceilalți nu îndrăznesc să spună, îl asigură David. A fi democrat şi evreu înseamnă pentru ei cel mai rău lucru care poate exista. Apoi, i-am auzit vorbind. Profesorul Marbung a spus că, dacă ai fi evreu, el n-ar putea să lucreze cu tine, că tu nu vrei ca ei să caute Graalul.

— Ce nebunie mai e şi asta?! O să cobor chiar acum să vorbesc cu contele d'Amis. Putem pleca mai devreme, vom schimba biletul la gară.

David păru să se liniştească, dar Ferdinand îşi dădea seama că fiul său suferă. Deodată, se simțea diferit şi, în consecință, respins.

— Ce e rău în a fi evreu? De ce există oameni care ne urăsc?

— Ignoranții urăsc ceea ce nu cunosc, dar, pe deasupra, în istoria Europei există momente execrabile: Inchiziția, pogromurile… Evreul este străinul sau persoana diferită, cineva pe care să-l învinuieşti de toate relele societății. Aceasta este justificarea pe care o folosesc cei puternici ca să abată atenția de la responsabilitățile lor față de societate. De altfel, este o afacere grozavă să rămâi cu bunurile comunității evreieşti şi, mai ales, să nu le mai plăteşti datoriile contractate.

— Bunicii nu sunt bogați, nici mătuşa Sara…, îngăimă David.

— Nu, nu sunt; nici majoritatea evreilor arşi pe rug nu erau bogați. Cea mai perversă faptă a călăilor este aceea de a le inocula victimelor ideea că sunt vinovate de ceva, pentru care trebuie să plătească; acestea sfârşesc prin a-şi accepta vinovăția în mod tacit şi se întreabă ce rău au săvârşit. Nu, nu te întreba de ce o persecută naziştii germani pe mătuşa Sara, ce au făcut bunicii tăi sau ce ai făcut tu ca să fii urât. Numai să te întrebi acest lucru şi este monstruos.

— Dar, totuşi, nu înțeleg de ce atâta ură. Nu ştii cu ce dispreț a spus Raymond că evreii sunt un flagel, iar

profesorul Marbung... Mă rog, profesorul mi se pare cel mai rău dintre toți.

Câteva ciocănituri uşoare în uşă au întrerupt conversația dintre tată şi fiu. Majordomul le transmise rugămintea contelui de a i se alătura în salon de îndată ce vor fi gata.

Ferdinand oftă. Se simțea prins între dorința sa de a putea dispune de cronica lui fray Julián şi nevoia de a pleca. Se sufoca în castelul acela.

Când intrară în salon, contele îi aştepta împreună cu Raymond şi Saint-Martin.

În ciuda stăpânirii de sine pe care o afişa contele, Ferdinand putu observa la el un tic nervos în felul în care închidea şi deschidea pumnul mâinii drepte.

Chipul lui Raymond oglindea durerea şi teama, dar, în acelaşi timp, în felul în care îl privea pe David, se intuia că îi reproşează ceva.

— Profesore, mai devreme, am vorbit cu fiul dumneavoastră şi i-am cerut scuze; acum, o fac față de dumneavoastră. Din nefericire, Raymond s-a comportat de o manieră oribilă făcând comentarii cu desăvârşire nepotrivite. Vă rog să-l scuzați pe el, ca şi pe mine, pentru că v-a jignit. Nimic mai departe de intenția mea şi, dacă îmi permiteți să fiu sincer, de interesele mele.

— Ar trebui să vă îngrijoreze comentariile fiului dumneavoastră, răspunse Ferdinand cu răceală.

— A fost pedepsit pentru ele. Vă asigur că va avea de suferit până să uite greşeala săvârşită.

— Nu e vorba că a săvârşit o greşeală spunând ceva, e vorba despre ce înseamnă să gândeşti în felul acela, răspunse Ferdinand.

— Dumneavoastră ştiți că toți copiii aud lucruri pe care nu le înțeleg şi se fâstâcesc în momentul în care...

— În care afirmă că a fi evreu şi democrat este cel mai rău dintre flageluri?

Tonul lui David reflecta durerea şi mânia lui.

Contele îl privi pe David şi apoi, cu un gest, îi indică

fiului său să-şi scoată haina şi să-şi ridice cămaşa. Raymond se făcu alb la faţă şi apoi se înroşi, foarte ruşinat.

Când Raymond îşi arătă spinarea, Ferdinand şi David scoaseră o exclamaţie de groază. Pe spatele copilului se vedeau urmele pe care le lăsase cureaua tatălui său. Pielea dezgolită şi însângerată nu lăsa loc îndoielilor: Raymond fusese biciuit cu înverşunare.

— Pentru Dumnezeu! Eu…, reuşi să spună Ferdinand.

— Sper că e îndeajuns ca să vă dau satisfacţie pentru ofensa adusă de fiul meu, spuse sec contele.

— Nu era nevoie de aşa ceva! Detest pedeapsa fizică… Dar cum i-aţi putut face asta unui copil, propriului dumneavoastră fiu?

Ferdinand nu-şi găsea cuvintele ca să-şi exprime oroarea resimţită la vederea urmelor maltratăm.

David avea greţuri pentru că se considera vinovat pentru tortura aceea. Poate că, îşi spuse el, exagerase fraza lui Raymond şi, de fapt, nu aveau atâta importanţă spusele unui copil de zece ani. Nu ştia ce să facă, dar simţea dorinţa imperioasă de a-i cere iertare copilului.

— Îmi pare rău, îngăimă el, făcând un pas spre băiat, eu… eu… îmi pare rău.

— Ce-a fost a trecut. Raymond va învăţa din greşeala săvârşită. Acum, profesore, doresc să vă despăgubesc şi nu-mi trece prin minte altceva decât să vă anunţ că puteţi dispune de manuscrisul lui fray Julián. Accept oferta universităţii dumneavoastră. Elaboraţi un studiu cât mai exhaustiv, faceţi cunoscut eseul dumneavoastră. Arhivele familiei vor fi deschise pentru dumneavoastră, dar va trebui să veniţi aici să le consultaţi; nu vreau ca documentele noastre să se risipească pe oriunde.

Ferdinand rămase perplex. Nu se aştepta ca domnul conte să se despartă de cronica strămoşului său şi cu atât mai puţin fără condiţii. Şi el a avut un sentiment de ciudă şi de ruşine. El şi cu David nu şi-or fi ieşit oare din minţi? Nu vor fi fost oare prea sensibili faţă de ceea ce-i

spusese Dubois, acea gură-spartă, lui David, la toate acestea adăugându-se şi nenorocirea mătuşii Sara?

Raymond era în continuare cu spinarea descoperită, expunându-şi umilința şi durerea, fără să îndrăznească să se acopere înainte ca tatăl său să-şi dea consimțământul. În cele din urmă, contele făcu un gest autorizându-l să-şi aranjeze cămaşa.

— Nu ştiu ce să spun... totul este... îmi pare rău... îmi pare rău pentru cele întâmplate..., îngăimă Ferdinand, cred că n-ar trebui să amestecăm un lucru cu celălalt.

— Acceptați, vă rog, scuzele şi oferta mea. Avocatul şi prietenul meu, domnul Saint-Martin, va redacta un document care să ateste că cronica lui fray Julián a fost împrumutată Universității din Paris în scopul studierii acesteia şi păstrării ei în custodie. Săptămâna viitoare va fi gata şi eu însumi vi-l voi remite la Paris. Trebuie să vizitez capitala pentru afaceri la sfârşitul săptămânii viitoare; vă voi telefona ca să mă întâlnesc cu dumneavoastră şi cu rectorul universității.

Ferdinand se simțea pe cât de descumpănit, pe atât de copleşit de toate acele evenimente. Pe deasupra, îi era ruşine de tot ce se întâmpla şi, de asemenea, de dorința lui arzătoare de a avea cronica lui fray Julián, care părea că diminuează din gravitatea a ceea ce se întâmplase cu Raymond.

Acceptă oferta contelui şi îi mulțumi pentru tot, evitând privirea lui David; avea să stea mai târziu de vorbă cu el, în tren, despre toate cele întâmplate.

Prânzul se desfăşură mai liniştit decât cina din seara anterioară. Invitații contelui păreau dornici să-i facă pe plac; doar profesorul Marbung păstra o anume distanță, ca şi avocatul Saint-Martin. Au vorbit despre tot şi nimic, despre muzică, literatură şi gastronomie. Baronul Von Steiner s-a dovedit a fi un cunoscător foarte bun al vinurilor franțuzeşti şi le-a ținut o conferință despre acestea.

Când contele şi-a luat la revedere de la ei în poarta

castelului, Ferdinand era confuz, dar dispus să creadă în promisiunea conform căreia peste o săptămână avea să dispună de râvnita cronică a lui fray Julián spre a o studia.

N-au plecat bine Ferdinand şi David, că domnul conte şi invitații săi, foarte îngrijorați, s-au adunat în biroul acestuia în mare taină.

— Nu înțeleg atitudinea dumneavoastră, conte, îndrăzni să-i reproşeze profesorul Marbung, nici stăruința dumneavoastră de a conta pe profesorul Arnaud. N-avem nevoie de el.

— Vă înşelați, profesore. Numele profesorului Arnaud ne va deschide arhive şi uşi care, altfel, ne-ar fi interzise. Avem nevoie de prestigiul lui ca să căutăm ceea ce dorim, spuse contele. Nu trebuie să-l alertăm în legătură cu intențiile noastre; cu alte cuvinte, trebuie să evităm greşelile pe care le-am săvârşit cu toții în timpul cinei de aseară.

— Cea mai mare autoritate mondială în ceea ce priveşte doctrina catarilor este Otto Rahn, afirmă profesorul Marbung. Mergând pe urmele lui, vom găsi Graalul.

— Doar mergând pe urmele lui, nu, profesore. Aici suntem în Franța şi francezii sunt şovini. Rahn nu-i va impresiona pe unii arhivari responsabili cu păstrarea documentelor prețioase, dar profesorul Arnaud, da. El va fi cheia noastră, călăuza noastră oarbă, va merge înainte, fără să ştie unde dorim să ajungem, dar netezindu-ne drumul.

— Recunosc că jocul dumneavoastră a fost genial, spuse contele Von Trotta; în cele din urmă, a plecat jignit, dar recunoscător.

— Da, şi simțindu-se îndatorat față de mine, față de mărinimia mea. N-ar colabora cu noi pentru bani şi, dacă ne-ar cunoaşte intențiile, ar face tot ce i-ar sta în putință ca să ne oprească.

— Este un ignorant, şopti profesorul Marbung. Dacă ar fi fost în stare să înțeleagă profunzimea lucrării *Curtea lui Lucifer*, ar fi ştiut că aceşti aceşti catari nu sunt altceva decât adepții credincioşi ai unei doctrine care se pierde în negura vremii. Catarii n-au nimic de-a face cu Biserica, nici cu tradiția iudeo-creştină. Doar Rahn a fost în stare să vadă acest lucru… Dumnezeul de la Roma, ptiu! Scuip pe el.

— Cine crede în Dumnezeul papilor? O simplă escrocherie pentru săraci, adăugă baronul Von Steiner.

— Catolicii visează să-şi poarte propria lor cruce ca să se ia la întrecere cu Hristosul lor; ei, bine, o vor avea, spuse avocatul Saint-Martin pe un ton sentențios. N-au decât să moară cu ea în spate.

— Domnilor, este evident că noi nu împărtăşim prostiile religiei, suntem nişte oameni luminați. Dar nu trebuie să ne înfățişăm astfel în fața oricui; aici nu este Germania şi atitudinea noastră ar putea deveni suspectă. Astfel că vom căuta să ne ascundem ideile în fața străinilor. Pentru moment, avem nevoie de profesorul Arnaud şi e important că a muşcat momeala. Dumneavoastră, profesore Marbung, urmând indicațiile de la Berlin, veți continua să lucrați ca până acum. Visez la ziua când zeița Rațiunii va răzbuna sângele vărsat în Languedoc.

Ferdinand Arnaud a acceptat în silă să colaboreze la cercetarea comandată de conte. Acesta nu i-a cerut să se deplaseze la Toulouse sau la Carcassonne, nici să se cațere pe stâncile ascuțite de la Montségur, ci doar să-i deschidă nişte uşi şi să tragă sforile necesare pentru ca ei să aibă acces la anumite arhive şi ca autoritățile locale să nu-i împiedice să facă săpături.

Arnaud îşi liniştea conştiința spunându-şi că nu era nimic rău în a-şi ajuta un coleg de la Universitatea din Berlin, oricât de puțin i-ar fi plăcut aceasta; dar simțea o nelinişte în adâncul sufletului care îl împiedica să se

simtă împăcat cu sine însuşi. Îi repugnau prietenii aceia ai contelui, entuziasmați de Otto Rahn şi având idei naziste.

În compensație, se iluziona cu publicarea cronicii lui fray Julián, care, chiar dacă nu conținea revelații substanțiale în legătură cu asedierea castelului de la Montségur, avea totuşi valoarea istorică a unei relatări a evenimentelor la persoana întâi şi, mai cu seamă, îi descria pe protagoniştii acelei drame.

— Măi să fie, exişti!

Ferdinand zâmbi văzând-o pe Martine năvălind la el în birou. Nu se întâlniseră de câteva zile şi îi ajunsese la urechi zvonul că Martine avusese din nou o confruntare cu un student din pricina comentariilor rasiste ale aceluia.

— Cred că o să devii păzitoarea valorilor esențiale ale Republicii, îi răspunse el în chip de salut.

— Dar fără prea mult succes. Fasciştii ăia cresc precum ciupercile sau poate că erau ascunşi şi acum se lasă văzuți… Dar, aici, în universitate… Ți s-a povestit…?

— Da, am aflat deja că ai dat afară un alt student de-al tău pentru că a spus că evreii sunt nişte gunoaie.

— Mucosul ăla m-a înfruntat şi m-a amenințat spunându-mi să am grijă, că cine ştie unde va fi el şi unde voi fi eu în viitor.

— Iar tu, pentru moment, l-ai dat afară de la curs, anunțându-l că e picat la materia ta.

— Da, şi să vezi ce tărăboi a ieşit. Tatăl lui a venit să vorbească cu rectorul dacă pot sau nu să mă oblige să retractez. Nu o voi face. Ori băiatul ăla, ori eu, şi dacă trebuie să plec, voi pleca, dar nu voi ceda la atacul mucosului ăluia. Dacă autoritatea noastră se năruie şi ne lăsăm intimidați, mai bine închidem universitatea.

— După câte ştiu, consiliul profesoral te sprijină, inclusiv cei cărora nu le eşti simpatică, glumi Ferdinand.

— Câştigarea acestei confruntări nu-mi foloseşte la nimic, se plânse Martine.

— Ştiu.

— Şi ție, cum îți merge?

— Bine, deşi…

— Ce se întâmplă?

— Mă îngrijorează Miriam şi David. Ți-am povestit incidentul pe care l-a avut fiul meu şi povestea cu mătuşa soției mele… Miriam insistă să plece la Berlin, iar eu… sunt îngrijorat, ar putea fi periculos.

— Nu cred să i se întâmple ceva, Miriam este franțuzoaică.

— Şi unchiul ei Yitzhak este german şi cu toate astea i-au distrus librăria moştenită de la bunicii lui. Iar tu ai dat afară de la curs doi studenți în mai puțin de două luni.

— Da, am senzația că lumea noastră se năruie, admise Martine.

— Atunci, să nu îngăduim să se întâmple aşa ceva, doamnă profesoară. Să luptăm.

— Suntem îndeajuns de curajoşi ca să o facem? Nu cumva ne temem să ne implicăm şi să ne pierdem privilegiile?

— Fără îndoială că oameni suntem şi n-avem de ce să facem pe eroii, dar asta nu înseamnă să rămânem cu brațele încrucişate. Tu nu o faci, Martine.

— Nu mi-o pot permite.

5

Paris, 20 aprilie 1939

— Miriam, te rog să te mai gândeşti, o implora Ferdinand.

— Nu, e lucru hotărât, mă duc după ei, vreau să ştiu ce li s-a întâmplat, unde sunt. Doar n-o să crezi că-l voi lăsa pe tatăl meu să plece. Iar la ambasadă spun că, dacă nu ştim nimic despre ei, este pentru că or fi plecat în vacanță. Cinici! Asta sunt, nişte cinici.

David asista în tăcere la ultima ceartă dintre părinții săi; acestea deveniseră din ce în ce mai frecvente în ultima vreme. Amândoi aveau nervii întinşi la maximum. Tatăl lui constata că universitatea încetase de a mai fi locul unde muncea cu atâta plăcere. De când s-au întors de la castelul d'Amis, îl văzuse zbuciumat şi, când primea vreun telefon de la conte sau de la profesorul Marbung cerându-i să facă vreun demers, se enerva cu uşurință. Revenise la castel de vreo două ori, fără să-i propună să-l însoțească. Nici el n-ar fi vrut să se întoarcă acolo, oamenii aceia i se păreau siniştri.

Ferdinand părea că s-a resemnat să aibă de-a face cu contele d'Amis numai ca să poată studia cronica lui fray Julián. Încă nu terminase eseul pe care urma să-l publice sub egida universității şi, de când revenise la cursuri după vacanța de vară, părea fără chef, nu mai scrisese nimic.

Iar acum se certa cu soția lui, insistând ca ea să nu plece la Berlin în căutarea unchiului şi a mătuşii ei.

— Miriam, mă tem de ce se poate întâmpla acolo, insista el. Întotdeauna am crezut că prin Acordul de la München Hitler a încercat să câştige timp, chiar dacă preşedintele nostru crede orbeşte în acest indezirabil.

— O să merg, Ferdinand! spuse Miriam, închizându-şi brusc valiza. Ascultă-mă bine, toți avem priorități în

viață. Ne-ai spus că e ceva care îți repugnă la contele d'Amis şi, după cele întâmplate, nu mă mir㠁. Cu toate acestea, continui să ai relații cu el. Te-am implorat să îi înapoiezi afurisitul ăla de manuscris şi să nu te mai întorci niciodată acolo unde fiul nostru a fost insultat fiind numit jidan. Bine, eu am prioritatea mea, care nu este alta decât aceea de a merge să văd ce s-a întâmplat cu unchiul şi cu mătuşa mea. Nimeni nu mă va împiedica, Ferdinand, nici măcar tu.

— Măi să fie, îmi reproşezi munca mea! Nu ştiam că te deranjează atât de mult!

— Munca ta? Nu, Ferdinand, nu-ți reproşez munca ta, îți reproşez orbirea ta, faptul că te laşi folosit, manipulat. Tot ce mi-ai povestit până acum despre contele acela şi prietenii lui mă îngrijorează. Ce treabă ai tu cu un grup de oameni care caută Graalul? De ce îi ajuți?

— Eu nu-i ajut! N-am nimic de-a face cu cercetarea aceea.

— Asta încerci să te convingi! Nici chiar tu însuți nu te poți înşela atât de mult! Ştii de ce eşti nervos, de ce aproape că nu vorbeşti, de ce eviți orice discuție despre cronica lui fray Julián? O să-ți spun eu de ce: pentru că nu eşti mulțumit, pentru că ştii că acum colaborezi cu nişte oameni obscuri la ceva care nu-ți place.

— Ți-am explicat cum l-a biciuit contele pe fiul său pentru că l-a insultat pe al nostru! Ți se pare o dovadă neînsemnată a atitudinii şi a convingerilor sale?

— Contele acela mi se pare foarte inteligent.

— Vă rog, nu vă mai certați! aproape că-i imploră David. Mama pleacă... O să fim foarte îngrijorați şi n-aş vrea să plece tristă.

Miriam îşi îmbrățişa fiul, emoționată. Îl iubea mai mult decât propria sa viață. Nu doar pentru că era fiul ei; ci şi pentru sensibilitatea lui, pentru capacitatea lui de a se pune în pielea celorlalți şi de a simți compasiune pentru cei care suferă.

De când s-a întors din călătoria aceea la castelul

d'Amis, David le ceruse bunicilor lui să-i explice ce trebuia să facă pentru a fi un bun evreu. Acum mergea des la sinagogă şi îi însoţea pe bunicii lui la toate sărbătorile religioase; îşi atârnase chiar o mică stea a lui David de gât. Îi spuseseră că e „jidan" şi avea nevoie să ştie ce se ascunde în spatele acestui termen prin care se transmitea atâta ură. Deşi îşi spunea că a fi evreu nu-l făcea să se simtă diferit de ceilalţi prieteni ai lui, era obsedat să afle în ce consta diferenţa.

Ferdinand cedase rugăminţii lui David şi se apropie de mamă şi fiu ca să-i îmbrăţişeze pe amândoi deodată.

— Îmi pare rău, îmi pare rău că nu sunt în stare să explic mai bine îngrijorarea mea, vă iubesc atât de mult!

— Şi noi pe tine, tată. Nici eu nu vreau ca mama să plece, dar ştiu că trebuie să o facă şi prefer să ne vadă mulţumiţi.

Ieşiră din apartament ţinându-se de mână şi vorbind despre fleacuri.

Cât timp dură drumul până la Gare de Lyon, Ferdinand îşi ascunse frământarea, concentrându-se asupra conducerii maşinii, în vreme ce David nu înceta să pălăvrăgească cu mama lui.

Fluieratul care anunţa plecarea trenului le-a frânt sufletul celor trei. David nu se putu abţine să nu-i scape o lacrimă acum, când o vedea plecând, iar Ferdinand îşi reproşa că se certase cu Miriam.

— Ai grijă de tine! Te rog, ai grijă! spuse Ferdinand.

— Mamă, întoarce-te curând, o imploră, la rândul său, David.

Ea, cu tandreţe, le spuse adio trimiţându-le un sărut de la distanţa pe care trenul o aşternea între ei.

Ferdinand era cufundat în lectura unor documente când Martine intră ca o vijelie în biroul lui.

— Nu mai suport!

Rămase nemişcat privind-o, fără să poată spune ceva. Martine îşi dădu seama de surpriza care se oglindea pe

chipul prietenului ei.

— Iartă-mă, dar nu-i mai suport pe fasciştii ăştia. Când am ajuns în sala de curs, l-am găsit stând la catedră pe un băiat care ridica în slăvi virtuțile Franței şi vorbea despre influența negativă a străinilor. Idiotul mi-a spus că e membru al Tineretului Patriot. Am insistat pe lângă rector să-i deschidă un dosar şi să-l elimine din universitate. Va avea loc o reuniune neoficială a consiliului profesoral, de aceea am venit să te caut. Ştiam că eşti închis aici şi că lucrezi fără să afli nimic din ceea ce se întâmplă.

Ferdinand se ridică precum un robot. În fiecare zi aveau loc incidente de acest fel şi Martine părea să fi devenit o Ioana d'Arc luptând împotriva fascismului. Profesoara era în mod special îndârjită să nu tolereze nicio manifestare contrară a ceea ce considera ea că reprezintă Republica.

— Îmi pare rău că nu pot veni la această reuniune, se scuză el. I-am promis lui David că voi merge să-l iau de la liceu.

Când a ajuns, fiul lui plecase deja, ceea ce i-a provocat un sentiment de neliniște. Se îndreptă spre casă, rugându-se să-l găsească acolo. David asculta radioul în salon, fără să-şi poată ascunde suferința.

— Mama… şopti el, mama e acolo şi nu mai ştiu nimic despre ea… Trebuie să suni la ambasadă…

Se aşeză lângă fiul său şi ascultă ştirile pe care crainicul le relata cu o voce gravă.

Telefonul îl făcu să tresară. David se repezi să răspundă.

— Este bunicul Jean, spuse el, dându-i receptorul tatălui său.

— Tată… da… ştiu, noi suntem bine. Nu, nu ştim nimic de Miriam.

Ferdinand reuşea cu greu să-i răspundă tatălui său, îngrijorat de soarta lui Miriam.

— Nu, spune-i mamei să stea liniştită, n-avem nevoie de nimic, o să vă sun eu. De acord, de acord, o să venim la voi astă-seară la cină. Da, la şapte, nu-ți face griji.

Când închise telefonul, se simți inundat de o sudoare rece care îi curgea de pe ceafă pe spate. David stătea în continuare lângă radio, de parcă ar fi aşteptat ca dintr-un moment într-altul crainicul să-i dea veşti despre mama lui.

— Ce-o să facem, tată?

— Nu ştiu, fiule, nu ştiu. Paul Castres, un coleg de la universitate, are un cumnat care lucrează la Ministerul Afacerilor Externe. Poate prin el să reuşim să aflăm ceva.

Prietenul său i-a promis să-l sune de îndată ce va putea vorbi cu cumnatul său, dar i-a cerut să aibă răbdare: „De-acum ştii, în acest moment chiar şi mie îmi va fi greu să vorbesc cu el".

Petrecură restul zilei dând telefoane şi primind, la rândul lor, apeluri de la rude şi prieteni, sperând de fiecare dată când suna telefonul să fie Paul Castres.

— Ea a promis că ne sună, şoptea David, a promis.

Ferdinand n-avea un răspuns pentru fiul său. De când a plecat, Miriam nu i-a sunat, iar telefonul unchiului Yitzhak şi al mătuşii Sara nu răspundea. De fapt, de zile întregi, erau îngrijorați de lipsa veştilor. Tatăl şi fiul se simțeau dezorientați, neştiind ce să facă sau la cine să apeleze ca să-i poată sfătui în disperarea lor.

— Nu vreau să merg acasă la bunici până când nu te sună prietenul tău, îi ceru David tatălui său.

Era aproape ora şase când, în sfârşit, a sunat profesorul Paul Castres.

— Nu-ți pot spune mare lucru, doar că ambasada noastră la Berlin va încerca să facă nişte demersuri. Cumnatul meu îmi cere adresa unchiului şi a mătuşii soției tale şi numărul lor de telefon; cineva de la ambasadă va încerca să ia legătura cu ei, dar înțelege că este un moment de mare confuzie şi că poziția Franței este foarte compromisă. Cumnatul meu spune că Hitler l-

a păcălit cum nu se poate mai bine pe preşedintele Consiliului de Miniştri Daladier la Conferința de la München.

Lui Ferdinand puțin îi păsa de faptul că Hitler îl păcălise pe preşedintele Consiliului de Miniştri al Franței. În acest moment, singura lui preocupare era soarta lui Miriam.

Când au ajuns acasă la părinții săi, i-au găsit acolo şi pe socrii lui. Încercă să-i îmbărbăteze şi să se încurajeze pe sine, comunicându-le că ambasada Franței de la Berlin avea să se ocupe direct de găsirea lui Miriam.

De-abia au gustat câte ceva, cu toate insistențele mamei sale, hotărâtă să-i facă să mănânce „pentru că în momentele grele e nevoie să ai putere", ca şi cum a mânca o friptură le-ar fi putut insufla energia de care aveau nevoie ca să o găsească pe Miriam.

Dar David era cel care părea făcut knockout. Nu exista cuvânt care să servească pentru a-i risipi frământarea. Atât bunicii din partea tatălui, cât şi cei din partea mamei au făcut tot ce le-a stat în putință ca să-l scoată din mutenie, dar el a rămas în continuare tăcut. Nu dorea altceva decât să stea cu tatăl său şi să-i împărtăşească deznădejdea.

A doua zi, David a refuzat să meargă la liceu şi cu mare greutate a suportat prezența uneia dintre cele două bunici ale sale, care căzuseră de acord să vină pe rând la ei acasă ca să se ocupe de ei.

Făceau treburile casei, găteau şi, mai ales, încercau să-i facă să nu se simtă singuri, deşi amândoi ar fi preferat singurătatea.

Paul Castres îl încuraja pe colegul său când îl întâlnea pe culoarele facultății; cumnatul lui avea să-l ajute, era sigur. Peste patru zile, Paul se apropie de el ca să-i spună că acesta îi va primi în biroul său de pe Quai d'Orsay.

Ferdinand şi David se prezentară la ora prevăzută la poarta ministerului, unde îi aştepta Castres ca să-i conducă până în biroul cumnatului său. Străbătură

culoare pe unde treceau funcționari cu un aer preocupat care păreau foarte grăbiți. Ajunseră în fața unei uşi aidoma celorlalte şi Paul ciocăni în ea; auziră un „intrați!" scurt şi tăios.

Cumnatul lui Paul era un bărbat în pragul pensionării, un funcționar care îşi petrecuse toată viața în acel edificiu, pe care îl cunoştea mai bine decât propria sa casă.

— Ei, bine, domnule Arnaud, singura veste pe care pot să v-o dau este că nu sunt veşti.

— Poftim? Ce vreți să spuneți? întrebă îngrijorat Ferdinand.

— I-am cerut unui prieten de la ambasadă ca, atunci când va avea un moment liber, să meargă acasă la rudele dumneavoastră. De o bună bucată de vreme, acolo nu mai locuieşte nimeni. Librăria de la parter… Mă rog, cred că nu mai există… Cât despre locuința de la primul etaj, nu mai e ocupată de câtva timp, după cum au informat nişte vecini. Rudele dumneavoastră pur şi simplu au plecat, n-au lăsat nicio adresă; în ceea ce o priveşte pe soția dumneavoastră… Mă rog, nimeni n-a văzut-o. Ambasada a făcut anumite cercetări discrete, pentru că nu suntem în cele mai bune relații cu autoritățile germane, dar mereu există nişte prieteni. Ministerul german de Interne n-are cunoştință despre niciun accident sau de vreun incident în care să fi fost implicată soția dumneavoastră. Aproape că ar fi fost o veste bună să vă pot spune că a suferit un accident de circulație sau că e internată într-un spital şi că de aceea nu aveți veşti de la ea, dar, din nefericire, nimeni n-a văzut-o pe soția dumneavoastră.

Pe Ferdinand parcă l-ar fi lovit cineva în cap, în vreme ce David n-a fost în stare să se stăpânească şi a izbucnit în lacrimi.

Se simțeau pierduți într-un coşmar în care pe Miriam o înghițea pământul fără ca ei să poată face ceva ca să o salveze.

— Ce se poate face? întrebă Paul Castres pentru ei, deoarece atât Ferdinand, cât şi fiul său păreau incapabili să reacționeze.

— Nimic, nu se poate face nimic mai mult decât atât. Am cerut ambasadei ca, din când în când şi în măsura posibilităților, cineva să meargă la casa rudelor dumneavoastră ca să vadă dacă s-au întors şi ca, în sfârşit, în discuțiile cu autoritățile să insiste asupra oricărei veşti pe care acestea ar putea să o aibă despre soția dumneavoastră.

— Voi merge la Berlin, spuse Ferdinand pe un ton hotărât.

— Nu cred să folosească la ceva, nu vă sfătuiesc. Mă rog... Aş dori să vorbesc un moment între patru ochi cu dumneavoastră. Paul, ai putea ieşi cu tânărul? Nu va dura mult.

Când rămaseră singuri, funcționarul îl privi stânjenit pe Ferdinand, ca şi cum nu şi-ar fi găsit cuvintele.

— Bine... eu... să vedeți, domnule Arnaud, aş dori să nu vă simțiți jignit, dar... nu ştiu... poate că soția dumneavoastră...

— Nu ştiu ce vreți să spuneți...

— Iertați-mă că vă pun o întrebare personală, dar vă înțelegeați bine?

Ferdinand a înțeles ceea ce cumnatul prietenului său nu îndrăznea să-i spună.

— Mă întrebați dacă nu cumva cred că soția mea m-a părăsit?

— Aceste lucruri se întâmplă. Dacă n-am fi în toiul unei crize care anunță un război, situația ar fi mai puțin dramatică... poate că soția dumneavoastră a plecat... cu cineva...

— Eu însumi am condus-o la tren, răspunse Ferdinand, nervos.

— Da, firește, dumneavoastră ați condus-o la tren, dar asta nu înseamnă că în trenul acela n-ar fi fost cineva cu care ea ar fi hotărât să plece.

— Nu, domnule, nu s-a întâmplat aşa ceva. Suntem o familie fericită, fără probleme, ne iubim, vă asigur, reuşi el să spună, simțindu-se invadat de un val de căldură, ca urmare a faptului că fusese umilit.

— Bine, era o posibilitate… n-am vrut să v-o spun în fața fiului dumneavoastră.

— Foarte delicat din partea dumneavoastră, spuse Ferdinand, reprimându-şi mânia care începea să pună stăpânire pe el.

— Nu pot să vă spun mai multe. Dacă vom avea vreo veste, fiți sigur că vă vom comunica imediat. Dar vă rog să nu faceți prostii. Nu încercați să mergeți la Berlin, în aceste împrejurări.

— Când vom intra în război?

— Nu vă pot răspunde la această întrebare, dar sunt pesimist, foarte pesimist. În mod neoficial, vă voi spune: cred că Hitler va încerca să invadeze Franța. Această opinie nu e împărtăşită de mulți dintre colegii mei, nici de guvernul nostru, dar flerul îmi spune că asta se va întâmpla. Să vă explic: am fost la post la Berlin până acum un an şi nu mă surprinde nimic din ceea ce se întâmplă, oricât de mult ar dori guvernul nostru să ne facă să credem că nu se aşteaptă la aşa ceva.

— Avem Linia Maginot.

— N-avem nimic, domnule Arnaud, trebuie să fie cineva foarte naiv ca să creadă că suntem apărați printr-o linie imaginară.

— Atunci.

— În opinia mea, este o chestiune de timp ca Hitler să se hotărască să invadeze Franța, dar repet că aceasta este opinia mea, nu cea a ministerului de pe Quai d'Orsay. Nu cred că va mai dura mult până să intrăm în război cu Germania.

Cu o expresie gravă şi un gest de îngrijorare, profesorul Arnaud îşi luă la revedere de la diplomat cu o puternică strângere de mână.

Au luat hotărârea împreună fără să se certe. Erau de acord că nu puteau să stea cu brațele încrucişate şi să accepte indiferenți dispariția lui Miriam.

Le-au comunicat şi celorlalți membri ai familiei: Ferdinand va merge la Berlin şi va încerca să-i găsească pe soția sa şi pe unchiul şi mătuşa acesteia, Yitzhak şi Sara.

Părinții lui Miriam au plâns recunoscători. Nu puteau accepta pur şi simplu dispariția fiicei lor. David va rămâne cu ei până la întoarcerea tatălui său; tânărul ar fi preferat să aştepte la el acasă, dar Ferdinand i-a explicat că va pleca liniştit numai dacă-l ştie în siguranță.

I-a cerut profesorului Castres să vorbească cu cumnatul său de la Quai d'Orsay, ca să fie primit la ambasada din Berlin.

Corecta nişte lucrări de examen în biroul său când a primit vizita neaşteptată a contelui d'Amis.

— Dragul meu profesor, iertați-mă că m-am prezentat pe neaşteptate. Sunt la Paris pentru afaceri şi m-am gândit ca în drum să trec să vă vizitez. Vă deranjez?

Nu îndrăzni să-i spună că efectiv îl deranja, că lucra contra cronometru ca să lase totul gata înainte de a călători la Berlin, aşa că îl invită să ia loc, lăsând să i se observe lipsa de entuziasm.

— De fapt, continuă să spună contele aşezându-se pe scaun, voiam să vă anunț că am primit întăriri. Un grup de studenți germani, discipoli ai profesorului Marbung, ni s-au alăturat. Sunt foarte eficienți şi entuziaşti, astfel că prezența lor ne va fi de mare ajutor.

— Mă bucur pentru dumneavoastră, răspunse Ferdinand pe un ton sec.

— Studiem acum stelele discoidale…

— Sunt nişte monumente funerare care n-au nimic de-a face cu catarii. Ştiți, conte? Mă surprinde faptul că un om inteligent ca dumneavoastră urmăreşte o închipuire. Nu există niciun tezaur catar; aurul şi argintul acela, monedele acelea pe care le-ați scos de la Montségur au

servit pentru ajutorarea Bunilor Creştini, care trăiau în semiclandestinitate din cauza Inchiziției, şi pentru continuarea operelor de caritate.

— Pe mine mă surprinde înverşunarea cu care vă opuneți. Sunteți singurul expert în doctrina catarilor care neagă existența tezaurului, singurul care neagă existența Graalului, singurul care susține că acele ciudate desene pe care le-am găsit în peşteri în apropiere de Montségur sunt simple mâzgăleli şi nu un cod secret lăsat de catari…

— Vă asigur că nu sunt singurul. Vă pot prezenta cel puțin o duzină de profesori care vă vor spune acelaşi lucru ca şi mine, dar ar fi inutil; dumneavoastră nu vreți să auziți. În orice caz, vreau să vă reamintesc ceea ce v-am spus şi în alte ocazii: nu împărtăşesc nici teoriile dumneavoastră, nici pe cele ale prietenilor dumneavoastră în privința doctrinei catarilor. Pot solicita cu plăcere să li se permită să cerceteze arhivele istorice, dar nu vreau să colaborez la nimic altceva.

— Am găsit alte desene gravate într-o peşteră necunoscută până în acest moment. A fost o întâmplare şi aş dori să veniți la Montségur să aruncați o privire. Ați putea veni cu mine, plec mâine…

— Îmi pare rău, nu pot; plec la Berlin, răspunse Ferdinand, sătul de insistența aristocratului.

— La Berlin? întrebă uimit contele d'Amis.

— Da, la Berlin.

— Treburi academice? insistă contele.

— Treburi personale… Ferdinand rămase şovăind câteva clipe, apoi se gândi că acel conte cu prieteni germani influenți l-ar putea ajuta. Mă duc să o caut pe soția mea. A dispărut.

— Soția dumneavoastră a dispărut? Unde? La Berlin?

Tonul vocii contelui exprima uimirea acestuia față de ceea ce-i mărturisise Ferdinand.

— Soția mea este evreică. S-a dus să-i găsească pe unchiul şi pe mătuşa ei, care sunt şi ei evrei şi despre

care n-aveam veşti de mai multă vreme. Am aflat că un grup de sălbatici le distruseseră librăria, una dintre cele mai vechi şi mai prestigioase din Berlin, şi că ei au fost bătuți cu bestialitate. Apoi, n-am mai aflat nimic altceva. Îi sunam, dar telefonul lor nu răspundea. Socrii mei au luat legătura cu nişte prieteni germani, dar nimeni n-a putut ştiut să ne spună nimic despre situația lor. Dispăruseră, astfel că Miriam a luat hotărârea de a pleca la Berlin. Nu voia să stea fără să facă nimic, suferea din pricina sorții pe care ar fi putut-o avea unchiul şi mătuşa ei. A plecat pe 20 aprilie şi de atunci nu mai ştim nimic despre ea.

Contele îl asculta în tăcere privindu-l fix, de parcă ar fi vrut să descifreze un înțeles ascuns în vorbele lui. Ferdinand spera ca d'Amis să se ofere să-l ajute, dar tăcerea instalată între ei se prelungea prea mult.

— Plec la Berlin, astfel că nu mă pot ocupa de desenele dumneavoastră şi să fiu al naibii dacă nu mi-ar fi plăcut să o fac, spuse Ferdinand fără să-şi ascundă supărarea şi decepția.

— Ce doriți? întrebă contele d'Amis, cu o voce liniştită.

— Dumneavoastră cunoaşteți oameni importanți în Germania. M-ați putea ajuta.

Contele rămase din nou tăcut meditând la cererea lui Ferdinand. Se ridică apoi şi îi întinse mâna la despărțire.

— Voi vedea ce pot face. La ce hotel din Berlin veți sta?

— De fapt, nu ştiu, voi merge acasă la unchiul şi la mătuşa lui Minam şi apoi nu ştiu, presupun că voi găsi un hotel.

— Bine, dați-mi numele acelor persoane dispărute şi sunați-mă când ajungeți la Berlin. Vă voi spune cu cine puteți lua legătura şi dacă este cu putință să se facă ceva. Nu mergeți în cel mai bun moment, nu cred că un francez va fi bine primit.

Ferdinand scrise în grabă numele Sarei şi al lui Yitzhak, precum şi adresa lor, pe lângă numele lui Miriam. Când îi înmână contelui nota, văzu disprețul din

privirea sa. Nu-şi dădură mâna şi nici nu-şi mai spuseră nimic. Ferdinand rămase în picioare, privindu-l pe aristocrat în vreme ce acesta ieşea din biroul lui, fără să ştie dacă omul acela pentru care simțea o aversiune ascunsă nu era cumva singura şi ultima lui speranță.

6

La Berlin nu era frig, dar ploua şi umezeala pătrundea prin haine până ajungea la oase. Taximetristul care-l conducea acasă la unchiul şi la mătuşa lui Miriam era un admirator înfocat al lui Hitler, pe care îl socotea drept omul providențial pentru Germania. Ferdinand tăcea, nu voia să discute cu omul acela; de fapt, nu voia să discute nimic cu nimeni. Nu voia decât să o găsească pe Miriam.

Când maşina s-a oprit în fața librăriei, taximetristul îl privi cu suspiciune.

— Aici probabil că au locuit nişte jidani spuse el privind casa cu un aer de expert.

— Şi cum de ştiți asta? întrebă Ferdinand enervat.

— Priviți cum e librăria... Cu siguranță că a primit vizita tinerilor noştri neînfricați. Fiii noştri sunt ceea ce e mai bun în Germania, curajoşi, hotărâți. Ei sunt avanpostul revoluției noastre. Cu siguranță că le-au dat o lecție bună jidanilor care aveau prăvălia asta.

Ferdinand îi plăti, stăpânindu-şi dorința de a-i trage un pumn. Nu lovise niciodată pe nimeni; nici măcar atunci când era copil nu-i plăcuseră încăierările, dar omul acela era în stare să-l provoace. Rămase liniştit aşteptând ca taxiul să se piardă în traficul berlinez înainte de a se îndrepta spre poartă.

Librăria era distrusă. Nu mai era nimic înăuntru, părea un schelet descărnat. Nu rămăsese nicio carte şi rafturile zăceau pe jos făcute praf, alături de o mulțime de cioburi mici şi resturi de pagini rupte şi călcate în picioare.

Se îndreptă spre capătul încăperii, spre uşa care făcea trecerea spre o sală mică de unde porneau nişte scări care legau librăria de primul etaj, unde mătuşa Sara şi soțul ei îşi aveau locuința: un apartament mic şi cochet, alcătuit din două încăperi, un salon, biroul unchiului Yitzhak, o bucătărie şi baia. Uşa era distrusă, balamalele smulse şi atât masa rotundă, cât şi cele patru scaune

care, înainte, stăteau împrejurul ei erau acum rupte în bucăți. Urcă scările, simțindu-se deznădăjduit.

Locuința era în aceeaşi stare ca şi librăria: patul răsturnat, canapeaua tăiată cu cuțitul, farfurii şi ceşti sparte şi împrăştiate prin bucătărie Se gândi că doar nişte barbari ar fi în stare de un gest de distrugere atât de gratuit.

Apoi văzu fotografia, cu rama spartă, alături de alte rame şi alte fotografii călcate în picioare. Se aplecă să o ridice. Acolo era el cu Miriam şi David alături de unchiul şi mătuşa lor, când au vizitat Berlinul cu cinci ani în urmă. Îşi lăsă privirea să zăbovească mai mult timp asupra fiului său. David avea atunci doisprezece ani şi pentru el călătoria la Berlin fusese un eveniment.

— Au distrus totul.

Se întoarse tresărind şi dădu peste o femeie tânără, care nu avea mai mult de douăzeci şi cinci de ani, de statură potrivită, cu părul şaten şi ochi albaştri. Nici urâtă, nici frumoasă, era o fată cu o figură ştearsă, uşor de uitat, care purta în braţe un băiat de aproape un an.

— Cine sunteți dumneavoastră, întrebă Ferdinand în germană. Din fericire, nu-şi pierduse uşurința de a vorbi această limbă.

— Dar dumneavoastră?

— Sunt… sunt nepotul… mă rog, de fapt, soția mea este nepoata Sarei, soția lui Yitzhak Levi.

— Mă numesc Inge Schmidt, îi ajutam pe unchiul şi pe mătuşa dumneavoastră.

— Nu ştiam… Ce faceți aici?

— Voiam să fac puțină curățenie pe aici. Am venit de mai multe ori până acum, dar nu m-am hotărât niciodată să mă apuc de treabă. Speram să apară la un moment dat.

— La ce îi ajutați pe unchiul şi pe mătuşa mea?

— Eram de aproape un an la ei. Făceam câte puțin din toate: vindeam în prăvălie, mă ocupam de corespondență, aranjam şi curățăm rafturile… Sara avea amețeli, iar

Yitzhak suferea de lumbago, aşa că au căutat pe cineva care să le dea o mână de ajutor.

O privi surprins: cum de tânăra aceea îndrăznise să muncească pentru o familie de evrei? Ştia că Sara şi Yitzhak, ca atâția alții, purtau steaua lui David cusută pe îmbrăcăminte, fiind stigmatizați ca evrei, şi că nu era uşor pentru ea să fie văzută că are relații cu evreii.

— Aveam nevoie de un serviciu unde să pot fi cu copilul meu, explică Inge. Sunt mamă singură, familia mea nu vrea să ştie nimic despre mine, tatăl fiului meu a dispărut înainte să se fi născut copilul. O clientă a prăvăliei unchiului şi a mătuşii dumneavoastră care îmi este vecină ne-a pus în legătură, iar ei au acceptat să vin cu Günther. Rudele dumneavoastră erau nişte oameni foarte cumsecade.

— Erau? întrebă Ferdinand alarmat.

— Mă rog, nu ştiu, sunt, erau... Adevărul e că nu ştiu ce s-a întâmplat cu ei

— Spuneți-mi ce s-a petrecut aici.

— Eu nu eram aici, a fost într-o sâmbătă noapte. A sosit un grup aparținând Cămăşilor Brune{41}, au spart vitrina cu pietre şi au distrus-o; apoi, au intrat în librărie; au început să tragă de etajere şi să rupă cărțile, au urcat în locuință. Unchiul şi mătuşa dumneavoastră erau speriați, stăteau îmbrățişați, temându-se că aceea putea fi ultima zi din viața lor. După cât se pare, s-au mulțumit să-i ciomăgească, să-i lase pe jos plini de sânge.

— Şi nimeni n-a făcut nimic? Niciun vecin nu le-a venit în ajutor?

— Restul Europei nu vrea să afle ce se întâmplă în Germania; nici germanii nu vor să-şi pună problema, aşa că Hitler are mână liberă să facă tot ce pofteşte.

— Nu mi-ați răspuns la întrebare: de ce n-a făcut nimeni nimic?

— Pentru că nimeni nu i-ar ajuta pe nişte evrei. Asta ar însemna să se pună într-o situație dificilă, să fie suspectați că au relații cu evreii, astfel că atunci când e

vorba despre evrei, nimeni nu aude, nici nu vede nimic.

— Cine a dat alarma?

— Sara mi-a povestit că după ce s-a încheiat coşmarul şi Cămăşile Brune au plecat, au rămas multă vreme trântiți pe jos. Nu se puteau mişca, iar cablul telefonului era smuls. Eu locuiesc la două străzi de aici şi din întâmplare m-am întâlnit cu portăreasa acestei case duminică dimineață. Mi-a povestit râzând că patronii mei primiseră „o vizită" şi că am rămas fără slujbă, pentru că nu mai erau cărți de vânzare. Am venit în fugă, cu Günther în brațe, şi i-am găsit întinşi pe jos, tremurând şi suferind din pricina rănilor şi a loviturilor. Mi-au spus să-i chem pe nişte prieteni de-ai lor, o familie de oameni în vârstă, evrei şi ei; el este medic, dar a ieşit la pensie. Au venit imediat împreună cu alți prieteni. Cu toții împreună am reuşit să punem oarecum lucrurile în ordine, dar n-am îndrăznit să facem nimic în librărie, întrucât asta ar fi putut însemna revenirea Cămăşilor Brune. Cred că mătuşa dumneavoastră a luat legătura cu familia ei din Franța; voiau să plece, să scape de aici.

Inge tăcu căutând un loc unde să lase copilul. Ridică un scaun în picioare şi îl aşează pe el.

— Fii cuminte, Günther, îi spuse ea bebeluşului sărutându-l zgomotos pe obraz. Dacă doriți, vă ajut să facem puțină ordine aici.

— Dacă nu vă deranjează…

Lui Ferdinand nu-i era foarte clar la ce ar putea servi încercarea de a reda acelui loc distrus aspectul unei locuințe, dar activitatea îl ajută cel puțin să se liniştească, în vreme ce continua să o asculte pe Inge, care, cu o iuțeală uimitoare, ridica mobile, scutura saltele, mătura resturile de faianță împrăştiate pe jos în bucătărie El o urma peste tot, făcând ceea ce îi spunea ea.

— Şi apoi? Ce s-a întâmplat?

— Timp de câteva zile părea că se revenise la

normalitate, la acea stranie normalitate în care trăim. Eu veneam să-i văd în fiecare zi. Nu puteam face nimic în librărie, dar puteam să-i ajut aici, întrucât de-abia se puteau mişca din pricina loviturilor primite. Într-o vineri, mi-am luat la revedere de la ei. Au insistat să-mi iau liber sâmbăta, pentru că ei se puteau descurca singuri. Adevărul e că primeau vizitele unor prieteni. Am venit duminică să văd ce mai fac şi am găsit casa aşa cum ați văzut-o şi dumneavoastră. Ei nu mai erau; am coborât să o întreb pe portăreasă şi mi-a spus că nu ştie nimic. Am insistat pe lângă ea ca să aflu dacă venise cineva după ei, dacă se hotărâseră să meargă acasă la vreun prieten, dar m-a asigurat că nu ştie nimic. Am urcat să-i întreb pe vecinii de la etajele al doilea şi al treilea şi răspunsul a fost mereu acelaşi: nu ştiau nimic, nu văzuseră nimic, nu auziseră nimic.

— Când a fost asta?

— La mijlocul lui martie.

— Şi n-ați luat legătura cu prietenii rudelor mele?

— Agenda lor a dispărut, dar ştiam adresa medicului şi m-am dus să-l văd. Şi el dispăruse, iar casa lui era distrusă, la fel ca asta.

— Dar trebuie să ştiți de alți prieteni, de alte adrese! strigă Ferdinand.

— Nu vă enervați; adevărul este că nu ştiu unde locuiesc prietenii unchiului şi ai mătuşii dumneavoastră şi nici n-aş avea cum să aflu. V-am spus deja că am căutat o agendă, vreun caiet, ceva unde ar fi putut nota adrese sau numere de telefon, dar n-am găsit nimic; poate că dumneavoastră aveți mai mult noroc.

Ferdinand se temu deodată ca Inge să nu se supere şi să-l lase acolo, şi astfel să dispară singura lui legătură cu Sara şi cu Yitzhak, singura lui şansă ca să o găsească pe Miriam.

— Îmi pare rău, îmi pare rău că am țipat… mă simt… mă simt rău… soția mea a venit aici şi a dispărut şi ea.

— Soția dumneavoastră? Când? Eu n-am văzut-o…

— A plecat din Paris pe 20 aprilie, a promis că o să ne sune de îndată ce avea să ajungă, dar n-a făcut-o. Ambasada a încercat să o caute, dar n-a avut succes, eu sunt disperat. Miriam a venit ca să-i ia cu ea la Paris pe Sara şi pe Yitzhak, ca să-i scoată din coşmarul ăsta. Aveți dreptate, nimeni nu vrea să vadă nimic, nimeni nu vrea să vadă ce se întâmplă aici; ne scandalizăm când ni se spune că evreii poartă steaua lui David cusută pe îmbrăcăminte, dar nu facem nimic, ne spunem că va trece totul, că asta nu poate dura, că evreii germani sunt înainte de toate germani…

— N-am văzut niciodată pană azi pe nimeni aici. O vom întreba pe portăreasă, dar v-am spus deja că va fi în zadar; este nazistă, poate că a fost chiar ea cea care i-a denunțat pe unchiul şi pe mătuşa dumneavoastră, care a alertat autoritățile că ei voiau să plece… nu ştiu.

— Şi ceilalți vecini din casă?

— Oameni în vârstă, temători. Nimeni nu îndrăzneşte să-şi arate compasiunea față de evrei, se tem că vor fi considerați evrei, că se va crede că sângele lor nu este pur… în sfârşit, toate aceste nebunii.

— Şi dumneavoastră? Nu vă temeți…?

— Mie nu mi se va întâmpla nimic. Tatăl meu este nazist, mama mea este nazistă, unchii meu sunt nazişti… Au relații sus-puse. Eu sunt oaia neagră a familiei, nu mă acceptă, dar caută să nu-mi facă necazuri. Tatăl meu este polițist, unchiul meu este polițist aşa că…

— Şi tatăl fiului dumneavoastră?

— Tatăl fiului meu era comunist şi evreu. Nu m-a părăsit, ştiu că nu m-a părăsit, a dispărut pur şi simplu. Familia mea e îngrozită de faptul că unul de-ai lor, fiul meu, are sânge evreiesc, aşa ca preferă să nu ştie nimic despre mine, să mă țină departe, pentru ca eu la rândul meu să nu-i compromit.

— Unde credeți că este tatăl fiului dumneavoastră?

— Nu ştiu. Poate că e mort, sau a trebuit să fugă… nu ştiu, am luat legătura cu nişte prieteni… n-au deloc

încredere în mine tocmai din pricina tatălui şi a unchiului meu. Vedeți, acum, sunt indezirabilă pentru toată lumea.

Inge îi povestise istoria ei cu simplitate, fără să se enerveze, ca şi cum tot ceea ce i se întâmplase n-ar fi fost ceva extraordinar. Începu s-o privească cu alți ochi, încercând să descopere ceva în spatele înfățişării ei anodine de fată bună.

— Din ce trăiți?

— Fac curățenie în casele câtorva dintre vecinii mei. Îmi plătesc puțin, mă exploatează pentru că ştiu că n-am de ales. N-am cu cine să-l las pe Günther.

— Şi mama dumneavoastră?

— Pentru mama sunt o decepție: nu sunt nazistă, nu m-am măritat, am avut un copil, am relații cu comuniști şi cu evrei... Nu vrea să mă vadă, îi e teamă să nu se molipsească.

— Îmi pare rău, reuşi să spună Ferdinand.

— Am vorbit destul despre mine. Acum, să vorbim despre dumneavoastră.

— V-am spus deja, soția mea a venit să vadă ce se întâmplă cu unchiul şi mătuşa ei şi nu mai ştim nimic despre ea. Avem un fiu, David; vă puteți imagina zbuciumul prin care trece.

Inge intră în micuța cameră de baie cu mătura în mână ca să strângă cioburile de sticlă împrăştiate pe jos.

— Ar fi trebuit să fac ordine aici, dar am puțin timp, se scuză ea.

— Lăsați, voi face eu, deşi, în realitate... mă rog, presupun că ar fi bine să facem puțină ordine.

Termină de măturat când Ferdinand se aplecă spre făraşul pe care văzuse un obiect printre cioburi.

— Ce faceți?! exclamă Inge.

— Ăsta... ăsta e al lui Miriam, răspunse el bâlbâindu-se. Inge privi obiectul cules de Ferdinand de pe jos: un ruj de buze strivit în picioare.

Ferdinand îl privi mângâindu-l, de parcă ar fi fost vorba despre însăşi Miriam. Rămăsese mut şi dezarmat. Rujul

acela de buze îi provocase un şoc. Ieşi din baie urmat de Inge şi se aşeză pe un scaun.

— Sunteți sigur că e al soției dumneavoastră? Şi Sara îşi dădea cu ruj pe buze.

— Ştiu foarte bine cum era rujul de buze al lui Miriam. Întotdeauna l-a utilizat pe acelaşi, de când ne-am cunoscut la universitate n-am văzut-o folosind altă marcă, altă culoare…

— Atunci, soția dumneavoastră a fost aici. Haideți să căutăm şi alte indicii, propuse Inge.

Timp de o oră au luat la rând toate resturile din apartament; când şi-au vârât mâna în gunoi, s-au tăiat răscolind printre geamurile sparte. Günther îi observa şi din când în când îi atrăgea atenția mamei sale prin plânsete. Ferdinand a fost tentat să-i spună să plece, să se ocupe de fiul ei, dar se temea să rămână singur: Inge era singura ființă care făcea legătura între el şi rudele lui Miriam şi între el şi Miriam, astfel că, în ciuda scâncetelor copilului, o imploră să-l ajute în continuare. Ea părea să-i fi citit gândul.

— Aveți noroc că azi e sâmbătă, spuse Inge. Altminteri, n-aş putea fi aici. Dar, din fericire, la sfârşit de săptămână, nimeni nu-mi cere să merg la curățenie, aşa că o să rămân ca să aranjez pe aici şi să vedem dacă mai găsim ceva.

După trei ore, apartamentul arăta mai bine, deşi canapeaua era tot desfundată. Mesei din sufragerie îi lipseau două picioare, saltelele erau plesnite, iar frigul se strecura prin ferestrele fără geamuri.

Ferdinand păstrase rujul de buze, de parcă ar fi fost o comoară.

— Vă propun să veniți la mine acasă. Vă invit să mâncați ceva şi să beți un ceai înainte de a merge la hotel. Unde vă cazați?

— Nu ştiu, răspunse Ferdinand, nu m-am gândit. Spuneți-mi unul care nu e departe de aici.

Inge îl cântări din priviri şi păru să şovăie câteva clipe

înainte de a vorbi.

— Dacă doriți, vă închiriez o cameră. Acasă, am o încăpere liberă, e şi baie şi… mă rog, nu e niciun lux, dar cred că puteți sta comod şi am telefon. Nu vă ascund faptul că banii îmi vor prinde bine.

Acceptă propunerea tinerei. Nu se simțea în stare să rămână singur. Avea nevoie de o prezență omenească alături, de cineva care să-i dea speranțe.

— Înainte de a pleca, aş dori să vorbesc cu portăreasa, ceru Ferdinand.

— O să coborâm să o căutăm.

Tocmai ieşeau când au dat nas în nas cu o femeie burtoasă, cu părul lins spre ceafă şi prins într-un coc. Ferdinand se gândi că femeii aceleia îi ieşea răutatea prin fiecare por al feței.

— Iar sunteți aici…, îi reproşă portăreasa lui Inge. V-am mai spus că nu-mi place să vă văd dând târcoale; aici nu e nimic de-al dumneavoastră, poliția mi-a spus să-i anunț dacă vine cineva, aşa că va trebui să le spun că aveți un interes nesănătos pentru această casă.

— Dumneavoastră ați anunțat la poliție vizita franțuzoaicei? o întrebă Ferdinand, spre stupoarea femeii burtoase, care până în momentul acela nu-i acordase atenție.

— Cine sunteți dumneavoastră? Ce vă interesează ce fac eu? îi strigă ea lui Ferdinand.

— Sunt o rudă a familiei Levi; soția mea a venit aici şi…

— Alt jidan scârbos! strigă ea.

Inge îl rugă din priviri pe Ferdinand să tacă.

— Nu, doamnă Bruning, el nu este evreu, este rudă prin alianță cu familia Levi, soția lui este nepoata lor. El a venit aici să se intereseze de soarta ei, cu siguranță că dumneavoastră trebuie să o fi văzut.

Portăreasa o privi cu ură pe Inge înainte de a-i împinge pe amândoi pe uşă afară.

— Aici n-a venit nimeni; din fericire, nu mai avem

jidani împuțiți care să spurce această casă. Plecați, ori chem poliția.

Ferdinand se feri de una din îmbrâncelile portăresei şi îi ținu piept întorcându-se spre ea.

— Soția mea a fost aici, afirmă el. Spuneți-mi unde a plecat, dacă v-a spus ceva…

— Plecați! Aici n-a venit nimeni.

— Unde sunt Yitzhak şi Sara? întrebă Ferdinand. Trebuie să ştiți, dumneavoastră nu vă scapă nimic.

— Ce ştiu eu?! Au plecat şi cu asta, basta. Măcar de nu s-ar mai întoarce niciodată jidanii ăia împuțiți!

— Ar fi trebuit să-şi ia la revedere, să spună unde pleacă…, insistă Ferdinand.

— N-au făcut-o. Nu te poți aştepta la nimic de la oamenii ăia, nu cred în valorile noastre, n-au educația noastră, au plecat şi duşi au fost.

— Soția mea v-a întrebat despre ei când a fost aici, afirmă Ferdinand, făcând un efort să pară amabil.

Portăreasa îl privi disprețuitoare, dar Ferdinand văzu în ochii ei mai mult decât dispreț: pentru că o văzuse pe Miriam, portăreasa era deținătoarea unui secret care o făcea să se simtă superioară.

— Vă rog, o rugă el, spuneți-mi ce ştiți, o să vă dau tot ce am.

— Plecați, nu ştiu despre ce îmi vorbiți; cât despre a-mi da ceva dumneavoastră nu-mi puteți da nimic, nu vreau nimic de la jidani şi nici de la prietenii lor.

În vreme ce Günther plângea speriat, Inge îl trase pe Ferdinand, care refuza să plece, de mâneca pardesiului ca să o urmeze.

— Doamnă, singurul lucru pe care îl doresc este să-mi spuneți unde sunt rudele soției mele şi dacă ați văzut-o pe ea… vă rog!

— Voi chema poliția dacă nu încetați să mă deranjați.

— Puteți chema poliția, dar nu mă puteți da afară de aici; aceasta este casa unor rude şi dacă vreau, voi rămâne. Dumneavoastră nu mă puteți expulza, vom

vedea ce vor spune autoritățile. Voi vorbi cu ambasada.

Femeia îl privi uimită. Bărbatul acela care vorbea germana cu accent franțuzesc îndrăznise să o înfrunte. Șovăi o clipă, dar deveni imediat stăpână pe situație.

— Foarte bine, sunați la ambasadă sau pe cine doriți, o să vedem ce o să se întâmple când o să le spun celor de la poliție.

— Doamnă Bruning, mi se pare că nu e nevoie de toate astea, interveni Inge, eu depun mărturie că omul acesta e o rudă a familiei Levi, aşa că dumneavoastră nu ne puteți împiedica să stăm aici.

— Plecați! strigă femeia, împingându-i afară din clădire şi trântind uşa în urma lor.

Când s-au trezit în stradă, Ferdinand făcu un gest să se întoarcă, dar Inge îi ceru să renunțe.

— Acum cheamă Cămăşile Brune, aceştia vor veni şi mă rog, e mai bine să nu fim aici; ne vom întoarce altă dată.

— Sunt cetățean francez.

— Aici nu sunteți nimic, nici eu, niciunul nu suntem nimic, doar ei au drepturi. Mai întâi, vă vor trage o bătaie, apoi vă vor arunca lângă o groapă de bălegar; şi nimeni nu va fi văzut nimic şi nici nu va şti nimic, se va spune că ați avut probleme, că sunteți un delincvent, orice le va trece prin minte, şi ambasada dumneavoastră nu va face nimic. Doar n-o să credeți că Franța va declara război Germaniei din pricina dumneavoastră?

Ferdinand rămase tăcut, zgribulindu-se sub pardesiu. Se simțea mai neputincios decât oricând.

— Miriam a fost în casa unchiului şi a mătuşii ei, afirmă el cu glasul stins.

— E posibil, dar ei nu mai erau aici.

— Dacă a întrebat-o pe femeia aceea…

— Dacă a făcut-o, nu ştiu ce s-a întâmplat.

— Dar sunt sigur că a fost în casă. E nevoie să vorbesc cu ceilalți vecini; cineva trebuie să ştie ceva.

Inge se opri deodată, se postă în fața lui cu o figură

foarte serioasă.

— Vreau să vă ajut, dar într-un mod inteligent. Nu ştiţi cu cine aveţi de-a face.

— Şi dumneavoastră ştiţi?

— Eu, da. Eu trăiesc aici, eu am văzut mii de evrei recenzaţi ca evrei, prinzându-şi câte o stea galbenă pe haine ca să poată ieşi pe stradă; eu le-am văzut prăvăliile şi casele distruse precum cea a lui Yitzhak şi a Sarei şi am văzut, de asemenea, dispărând colegi de la universitate, comunişti ca şi tatăl fiului meu, şi am putut constata că oamenii din jurul meu nu văd nimic. Le explic, dar ei refuză să mă creadă.

— Vă cred, Inge, şopti Ferdinand, dar acum ştiu că Miriam a fost aici şi trebuie să fac ceva.

— O să faceţi. Dar n-ar servi la nimic să vă întoarceţi acum acasă la Sara şi la Yitzhak. Am cheia de la intrarea principală; vom putea reveni noaptea sau în alt moment.

Inge i-a explicat portăresei clădirii în care locuia că Ferdinand era ruda unor prieteni, care se afla cu afaceri la Berlin şi că ea avea să-i închirieze o cameră pe durata şederii sale.

— Şi ea e nazistă? o întrebă el urcând scara spre apartament.

— Nu e ca doamna Bruning, dar e încântată de Hitler. Crede că îi va restitui Germaniei măreţia. În felul ei, e amabilă cu mine; ea a fost cea care a vorbit cu câţiva vecini ca să le spună că eram dispusă să lucrez ca menajeră.

Intrară în apartament, situat la ultimul etaj. Era o mansardă cu tavanele înclinate, unde, în unele locuri, de abia se putea sta în picioare.

Vestibulul, mititel, făcea trecerea spre o săliţă şi avea două uşi. Printr-una se intra în bucătărie, prin cealaltă, în baie. Săliţa, la rândul ei, avea alte două uşi care dădeau spre singurele dormitoare ale casei.

— Am venit aici când a dispărut logodnicul meu; chiria nu e foarte mare, proprietăreasa locuieşte la primul etaj şi

închiriază apartamentele de la mansardă. Sunt patru în total; alături, e locuința acelei vecine despre care v-am spus că obişnuia să cumpere cărți de la rudele dumneavoastră. E învățătoare, nemăritată, fără copii şi e o persoană cumsecade, care detestă ceea ce se întâmplă în Germania. Alt apartament e ocupat de un muzicant şi soția lui, o familie de oameni de-acum în vârstă cărora le este greu să urce scările. El îşi câştigă existența cântând la pian într-un restaurant. Iar în cel de-al patrulea apartament locuieşte Hans. Nu-i ştiu numele de familie, toți îi spun Hans; studiază medicina. Sunt buni vecini, noi suntem săracii clădirii. La etajele de jos locuiesc oameni înstăriți.

Ferdinand îşi desfăcu valijoara pe care o luase cu el. Un costum, un jerseu, pantaloni şi nişte pantofi, precum şi lenjerie de schimb şi două cămăşi. Odaia era mică, având o fereastră ovală de la care se vedea strada. Un pat, o noptieră, o masă cu două scaune şi un dulap ocupau încăperea fără să lase prea mult spațiu liber. Dar odaia era comodă, luminoasă şi curată. Se simțea ciudat pentru că era acolo, dar se gândi că preferă asta decât să fie singur.

Le-a telefonat socrilor săi ca să le spună ce se întâmplase până în momentul acela şi se bucură că David nu era acasă. Se temea de momentul în care va trebui să-i spună că nu ştia încă nimic despre mama lui. I-a explicat socrului său că va rămâne acasă la angajata unchiului Yitzhak şi a mătuşii Sara pentru că îl va ajuta să-i caute şi i-a dat numărul de telefon pentru ca David să-l sune când se va întoarce acasă. Le-a cerut, de asemenea, adresele şi numerele de telefon ale prietenilor evrei ai lui Yitzhak şi ai Sarei, ale cuiva care i-ar putea da un indiciu, oricât de mic ar fi acesta, despre ei.

7

Inge nu zăbovi să pregătească o gustare uşoară: omletă cu puțină brânză. Apoi, îi oferi un ceai. Günther mâncă un terci făcut din gris la care a adăugat un ou. Copilul mâncă fără să facă mofturi şi apoi, obosit, adormi în brațele mamei sale.

— Îmi pare rău că n-am nimic mai bun să vă ofer; trăiesc cu strictul necesar, se scuză ea.

— Omleta a fost bună şi, de altfel, nu mi-e foame. Dar dacă tot trebuie să stau aici, luați, îi înmână câteva bancnote din portofel. În afară de chiria camerei, care îmi veți spune cât este, aceasta e plata pentru întreținere, mâncare, telefon în sfârşit... Nu vreau să fiu o povară pentru dumneavoastră.

— Vă mulțumesc, spuse ea luând banii, în ceea ce priveşte chiria dați-mi cât considerați de cuviință; oricât hotărâți, îmi va prinde bine.

Au căzut de acord asupra unei sume pentru închirierea camerei pe timp de o săptămână. Ferdinand credea că în acest răstimp va putea să găsească vreun indiciu despre Miriam şi rudele sale şi, cu puțin noroc, să se întoarcă împreună cu ei în Franța. Inge n-a vrut să-l contrazică. Era sigură că lucrurile nu vor fi atât de uşoare.

După ce a mâncat, Ferdinand a plecat la ambasada Franței, dar nu l-a găsit pe funcționarul care era prieten cu cumnatul lui Paul Castres. I s-a cerut o carte de vizită cu numele său şi i s-a spus să revină a doua zi la ora opt.

Când ieşi din ambasadă, opri un taxi şi spuse una din adresele pe care i le dăduse socrul său.

Taximetristul îl observa prin oglinda retrovizoare; Ferdinand începu să se simtă stânjenit.

— Sunteți francez, ghici taximetristul.

— Da, sunt francez.

— Vorbiți bine germana, dar accentul...

— Aşa e, admise Ferdinand.

— Mergeți într-o zonă unde locuiesc mulți ovrei, spuse taximetristul, atent la reacția lui.

Ferdinand hotărî să nu răspundă; ce-i putea spune acelui om care era poate nazist?

— Aici lucrurile stau prost pentru ovrei, insistă taximetristul.

— Da, ştiu, răspunse el în silă.

— După cum se pare, ei poartă vina pentru toate, spuse taximetristul pe un ton glumeț.

— Nu ştiam…

— Bine, am ajuns, asta este casa pe care o căutați şi maşina aia neagră pe care o vedeți parcată este a poliției.

Coborî din taxi şi se îndreptă cu pas iute spre clădirea pe care i-o arătase şoferul. Apăsă de mai multe ori pe soneria de la poartă până când o femeie scundă şi nervoasă deschise uşa privindu-l terorizată.

— Aş dori să-l văd pe profesorul Bauer, spuse el în chip de salut.

— Cine sunteți dumneavoastră? întrebă femeia.

— Să vă explic, după cum am aflat, mătuşa şi unchiul soției mele, Sara şi Yitzhak Levi, îl cunosc pe profesor, iar socrii mei, de asemenea. Ei mi-au dat această adresă. Poftim cartea mea de vizită, sunt profesor la Universitatea din Paris.

Femeia îl examină jenată, neştiind ce să facă, apoi hotărî să-i permită să intre.

— Poftiți înăuntru.

Îl însoți până într-un salon în care îi ceru să aştepte.

Peste puțin timp, apăru profesorul Bauer. Bărbatul, înaintat în vârstă, încă mai păstra o anumită prestanță fizică: era înalt, lat în spate, iar ochii, de un albastru intens, străluceau de energie.

— Cine sunteți dumneavoastră?

— Mă numesc Ferdinand Arnaud, soția mea Miriam este nepoata Sarei şi a lui Yitzhak Levi. Ei au dispărut, soția mea a venit la Berlin şi… a dispărut şi ea.

În ochii profesorului Bauer se oglindi compasiunea pe

care i-o stârnea bărbatul acela, care venise pe neaşteptate la el acasă.

Îl vedea disperat, făcând mari eforturi să nu-şi piardă minţile, aşa cum li se întâmplase atâtor altora.

— Îi cunosc pe Sara şi pe Yitzhak şi ştiu în mod cert că au dispărut. Despre soţia dumneavoastră n-am veşti, îmi pare rău.

Femeia intră cu o tavă şi un serviciu de ceai şi o aşează cu atenţie pe o masă joasă, apoi ieşi fără să spună nimic.

— Soţia mea, Lea, era bună prietenă cu Sara. De fapt, a fost prima prietenă pe care a avut-o Sara la Berlin.

— Socrul meu mi-a povestit şopti Ferdinand.

— Pe socrii dumneavoastră i-am cunoscut acum câţiva ani, apoi am avut ocazia să-i văd de două ori când au venit în vizită la Yitzhak şi Sara.

— Ce li s-a întâmplat? întrebă Ferdinand, temându-se de toate răspunsurile pe care i le-ar fi putut da profesorul Bauer.

— I-au făcut să dispară. Nu sunt primii şi nu vor fi nici ultimii. Într-o zi, ni se va întâmpla şi nouă.

— Dar, cum e cu putinţă?

— Suntem evrei.

— Dar…

— Nu ştim multe, domnule Arnaud. Doar că unii evrei sunt duşi în lagăre de muncă. Nu ştim în mod cert unde se află aceste lagăre. Nimeni nu s-a întors ca să spună.

— Dar, de ce? Nu pot să înţeleg.

— V-am spus: suntem evrei, doar evrei. Dintr-odată am încetat să mai fim germani.

— Şi asta înseamnă…

— Că suntem deposedaţi de bunurile noastre, că n-avem dreptul de a deţine nimic, că trăim de azi pe mâine, că suntem duşi în lagăre de muncă pentru a face să funcţioneze fabricile de armament, că nu putem merge pe stradă ca nişte cetăţeni normali, că ne-am pierdut slujbele… Eu mi-am pierdut catedra, domnule Arnaud. Am predat medicina timp de patruzeci de ani, dar, fiind

evreu, se pare că îi pot molipsi pe tinerii germani. Acum trăiesc închis în casă, dar am noroc: alți colegi au dispărut deja, au fost făcuți să dispară.

— Şi dumneavoastră cum...?

— Cum de mai sunt încă aici? În mijlocul răului este posibil să găseşti şi binele. Nu toți germanii sunt la fel; dar majoritatea preferă să privească în altă parte şi să nu afle; dar există şi oameni buni, oameni care luptă din răsputeri împotriva nedreptății, cu riscul de a nu mai avea o situație materială bună. Am prieteni care încearcă să mă protejeze, profesori ca şi mine, colegi, pacienți cărora le-am salvat viața ca medic, care fac tot ce le stă în putință ca să trăim, ca să nu dispărem ca atâția alți evrei. Dar ştiu că nu vom fi o excepție, că e o chestiune de timp până vor veni şi după noi. Într-o zi vom dispărea, la fel ca şi Yitzhak şi Sara.

— Ceea ce spuneți e o nebunie! Nu e cu putință!

Profesorul Bauer îl privi jenat. Nu voia să-i dea false speranțe acelui om, oricât de mare i-ar fi fost deznădejdea.

— Ştim că aşa-numitele Cămăşi Brune au distrus librăria lui Yitzhak şi au făcut un rug din cărțile lui. I-au bătut până le-au rupt mai multe oase; alt prieten al nostru, doctorul Haddas, a venit la ei să-i ajute, fiind înştiințat de o tânără care lucra pentru ei. Dar Cămăşile Brune au revenit peste câteva zile şi Yitzhak şi Sara au dispărut, aşa cum a dispărut şi doctorul Haddas şi familia sa. Credeți că n-am încercat să aflăm unde se află? Dar este ca şi cum te-ai lovi de un zid, nimeni nu ştie nimic.

— Soția mea a ajuns la Berlin acum câteva zile. Ştiu că a fost în casa unchiului şi a mătuşii ei pentru că am găsit asta, şi Ferdinand îi arătă rujul de buze pe care îl înfăşurase în batista lui. L-am găsit în baie printre obiectele distruse de pe jos. Portăreasa... eu cred că portăreasa ştie ceva, ne-a dat afară.

Profesorul îi ceru lui Ferdinand să se calmeze şi să-i

explice pe îndelete toate cele întâmplate de la sosirea lui. Îl ascultă în tăcere, simțind neliniştea profundă ce se desprindea din fiecare cuvânt.

— Portăresele, vecinii... mulți sunt vârful de lance al Cămăşilor Brune. Se grăbesc să denunțe că în clădirile lor locuiesc evrei... şi dispar apoi, într-o noapte, vin sălbaticii ăia şi distrug tot. Poate că ea o fi văzut-o pe soția dumneavoastră, dar nimic nu o obligă s-o denunțe; se simte puternică, în Germania, un evreu în minus nu contează.

— Dar o pot reclama.

— Ce veți reclama? Veți spune că ați găsit un ruj de buze care aparținea soției dumneavoastră şi că bănuiți că portăreasa a văzut-o. Nimic mai mult. Nu vă faceți iluzii, nimeni nu va face nimic în această privință.

— Dar, cine a făcut-o să dispară? întrebă Ferdinand, ridicând glasul.

— Poliția, Cămăşile Brune, Gestapoul... regimul, domnule Arnaud. Mergeți la poliție, însoțit de cineva de la ambasada dumneavoastră, depuneți o plângere, dar nimeni nu va face nimic, că doar nu se vor cerceta pe ei înşişi.

— Soția mea e franțuzoaică.

— Nu ştiu ce s-a întâmplat, nu ştiu, dar, din ceea ce mi-ați povestit, nu e greu să-mi imaginez unele scene care s-au putut petrece. Poate că s-a certat cu portăreasa când a întrebat-o despre Yitzhak şi Sara; poate că nazista aia i-a denunțat şi prietenii ei de la poliție sau Cămăşile Brune au venit să o aresteze. Suntem în război, profesore, este necesar ca ambasada dumneavoastră să prezinte toate reclamațiile unei comisii rogatorii; dar dacă cineva a întrecut măsura cu soția dumneavoastră... sau cineva a hotărât să o pedepsească pentru atitudinea ei, dacă i-a înfruntat... atunci putea să se fi întâmplat orice.

Ferdinand îşi ascunse fața în mâini şi începu să plângă. Nu suporta să audă cuvintele acelea. Omul din fața lui nu-i lăsa nici cea mai mică urmă de speranță.

Refuza să admită că în Germania pe care el o cunoscuse, cea a raţiunii şi a inteligenţei, se întâmpla aşa ceva. Bineînţeles că acum de abia mai recunoştea această ţară.

— Îmi spuneţi să mă dau bătut şi să mă întorc în Franţa? îl întrebă pe medic, cu o voce stinsă.

— Vă descriu situaţia, nimic mai mult. Iertaţi-mă că am făcut-o.

— Sara şi Yitzhak s-ar fi putut ascunde în casa vreunui prieten?

Bauer şovăi înainte de a-i da un răspuns:

— Profesore Arnaud, dacă ar fi ascunşi, am fi aflat-o, ne-ar fi înştiinţat, vă asigur.

— Ce pot face? Ce aţi face dumneavoastră?

— V-am spus deja: aş încerca să-i caut, dar ştiind cu cine am de-a face.

În momentul acela intră Lea, soţia doctorului Bauer. Era o femeie scundă şi nervoasă, care îşi strângea mâinile într-un gest de neputinţă.

— Profesore Arnaud, în urmă cu câteva luni, au dispărut fiul nostru şi soţia lui împreună cu cei doi nepoţi ai noştri, cel mare de douăzeci şi unu de ani, cel mic, de şaptesprezece. Ne-am străduit să aflăm unde sunt, prietenii care ne ajută cu atâta generozitate au făcut tot ce le-a stat în putinţă, dar n-am reuşit să aflăm decât că, probabil, sunt într-un lagăr de muncă, doar atât; dar n-avem nici măcar certitudinea că sunt în viaţă. De aceea soţul meu nu vă amăgeşte şi nici nu vă spune cuvinte de consolare.

Femeia începu să plângă, ştergându-şi lacrimile cu o batistă. Profesorul Bauer se ridică şi o îmbrăţişă.

— Hai, draga mea, hai, nu mai plânge.

— Îmi pare rău, murmură Ferdinand, îmi pare rău…

— Nu vă scuzaţi, vă înţelegem durerea pentru că este şi a noastră, precum şi a atâtor altora din comunitatea noastră care într-o zi i-au văzut dispărând pe părinţii lor, pe fiii lor, pe câte un nepot. În fiecare zi ne parvin veşti despre aceste dispariţii. Soţia dumneavoastră e

franţuzoaică, poate că are noroc şi reuşeşte… Nu vreau să fiu crud cu dumneavoastră, dar va fi greu să vă fie dată înapoi tocmai pentru că este franţuzoaică. Dacă a fost maltratată, dacă a fost trimisă în vreun lagăr, cum să se recunoască aceste fapte? Îmi pare rău, domnule Arnaud, îmi pare rău că eu sunt acela care vă spune adevărul. Soţia mea şi cu mine ştim cât suferiţi…

Profesorul Bauer îi înmânã o listă cu adresele celor mai apropiaţi prieteni ai Sarei şi ai lui Yitzhak, insistând să fie prudent, întrucât era posibil ca poliţia să fie deja pe urmele lui.

— Cu siguranţă că portăreasa de la casa lui Yitzhak i-a înştiinţat pe prietenii ei că dumneavoastră vreţi să obţineţi informaţii despre soţia dumneavoastră şi rudele sale. Aveţi grijă, pentru dumneavoastră şi pentru noi.

— Inge… ştiţi cumva dacă Yitzhak şi Sara aveau încredere în ea? S-a oferit să-mi închirieze o cameră şi am acceptat; nu ştiu dacă nu m-am pripit…

— E o fată bună, îl asigură Lea, comunistă ca şi logodnicul ei, doar că n-au prins-o sau, cum spune ea, tatăl ei, cu toate că nu-i vorbeşte, o protejează ca să nu fie arestată.

— Şi ea e comunistă? întrebă Ferdinand surprins.

— Da, aşa mi-a povestit Sara. Ea şi logodnicul ei erau în aceeaşi celulă de partid şi el a dispărut într-o bună zi. Trebuia să împartă nişte manifeste în universitate; probabil că a fost arestat, pentru că nu s-a mai ştiut niciodată nimic despre el. Inge a avut un copil şi se pare că s-a îndepărtat puţin de vechii ei tovarăşi, dar nu ştiu bine. Cred că puteţi avea încredere în ea.

— Mulţumesc… nu ştiu cum să vă mulţumesc pentru ce aţi făcut pentru mine.

— N-am făcut nimic, în afară de a vă face să vă pierdeţi şi mai mult speranţele.

— Vă rog, salutaţi-i pe socrii dumneavoastră, îi ceru profesorul Bauer, au fost nişte amfitrioni încântători atunci când am vizitat Parisul.

Când a ieşit, Ferdinand a luat notă de faptul că în colțul străzii se afla în continuare acea maşină neagră cu doi indivizi care i se părură siniştri. Hotărî să o ia pe jos ca să se mai liniştească. Era epuizat, nu numai pentru că nu se odihnise încă după călătorie, ci şi din pricina a ceea ce trăise în ultimele ore.

Se opri la o prăvălie care era pe punctul de a se închide. Cumpără mere, cafea, ceai, făină, biscuiți, paste făinoase, unt şi şuncă, cu speranța că, procedând astfel, şederea lui va fi mai puțin împovărătoare pentru Inge.

A fost nevoit să meargă pe jos mai mult decât prevăzuse ca să găsească un taxi şi simți o uşurare când se sui într-unul. Cunoştea Berlinul, dar nu îndeajuns ca să nu se rătăcească.

Inge tocmai termina să-l îmbăieze pe Günther şi îi dădea de mâncare. Copilului îi era somn şi a adormit de îndată ce mama lui l-a pus în pat.

Ferdinand îi povesti despre vizitele lui la ambasadă şi la familia Bauer, precum şi ceea ce îi povestiseră aceştia, cu excepția faptului că o credeau o militantă comunistă. Părea absorbită, de parcă s-ar fi aflat în altă parte.

— Vă pot cere o favoare?

Ferdinand o privi surprins. Deveni încordat, el era cel care avea nevoie de favoruri, dar îi răspunse afirmativ.

— Am nevoie să ies o oră, poate două... Günther e foarte cuminte şi doarme neîntors toată noaptea, dar eu aş fi mai liniştită ştiind că dumneavoastră sunteți cu el. Vă cer doar să lăsați uşa de la cameră întredeschisă, în cazul în care s-ar trezi şi ar începe să plângă.

Îi spuse că poate conta pe el, dar glumi spunându-i că e atât de obosit, încât va dormi şi el tot atât de adânc, încât nu va auzi nimic. Ea zâmbi distrată şi, de îndată ce strânse farfuriile de pe masă, îşi luă la revedere.

— N-o să mă întorc târziu, vă mulțumesc că aveți grijă de copil.

Unde s-o fi ducând? se gândi că mergea cu siguranță să se întâlnească cu tovarăşii ei comunişti.

Hotărî să-l sune pe David şi să vorbească cu el acum, cât era singur în casă.

Fiul său îl întrebă neliniştit unde se află mama lui, iar lui Ferdinand îi veni greu să-i spulbere orice speranță. Apoi vorbi din nou cu socrul lui, care îi ceru să o caute în continuare pe Miriam şi insistă ca el să nu-şi facă griji pentru David, pe care ei îl îngrijeau ca pe un odor de preț.

Când, în sfârşit, se vârî în pat, simți o adâncă dorință de a plânge. Unde era Miriam? O va mai revedea oare, sau o fi dispărut pentru totdeauna?

I-a fost greu să adoarmă; era două noaptea când s-a uitat la ceas pentru ultima dată. Inge nu se întorsese, să i se fi întâmplat şi ei ceva?

— Treziți-vă, sau veți întârzia.

În pragul uşii, stătea Inge. În ciuda faptului că era perfect îmbrăcată şi pieptănată, se vedea că nu dormise.

— E ora şase şi jumătate, o să fac cafea şi o să prăjesc pâine, vreți să mâncați?

Ferdinand încuviință şi se îndreptă spre baie unde, după ce făcu un duş, se bărbieri în grabă. Douăzeci de minute mai târziu, amândoi stăteau la masă savurând micul dejun.

— Este un lux, spuse Inge, în mod normal nu-mi pot permite să cumpăr cafea, e prea scumpă pentru mine.

După micul dejun, îl trezi pe Günther, îi dădu lapte cu biscuiți şi îl îmbrăcă repede.

— Azi am de făcut curățenie în trei case, aşa că n-o să vă văd până diseară, afară de faptul în care nu vreți să veniți la masa de prânz. La douăsprezece mă întorc acasă ca să-i dau de mâncare lui Günther şi apoi muncesc în continuare…

— Nu, nu vă faceți griji pentru mine. Trebuie să merg la ambasadă şi vreau să vizitez alți prieteni de-ai Sarei şi de-ai lui Yitzhak.

Ea îşi muşcă buza. Avea de gând să-i spună ceva, dar se răzgândi. Plecă repede cu copilul în brațe.

8

La ambasadă, era aşteptat. Funcţionarul îl ascultă cu răbdare şi amabilitate până când Ferdinand îşi termină relatarea.

— După cum veţi fi fost informat, am făcut demersuri ca să o găsim pe soţia dumneavoastră. Eu însumi am fost la domiciliul familiei Levi şi bineînţeles că atitudinea portăresei n-a fost una de colaborare. Dorea ca eu să plec şi nu mi-a dat nicio explicaţie; mi-a spus doar că unchiul şi mătuşa dumneavoastră nu mai erau acolo. Am vorbit cu câţiva prieteni pe care îi mai avem în poliţie şi cu Ministerul german al Afacerilor Externe. Toţi au promis că vor acorda cel mai mare interes acestui caz, dar până acum n-au reuşit să ne spună ce s-a întâmplat.

— Dar, fac ceva? întrebă Ferdinand, fără să-şi ascundă deznădejdea.

— În mod oficial, dau curs cererilor noastre, ne ascultă şi ne dau asigurări că vor face tot ce le stă în putinţă.

— Şi dumneavoastră ce credeţi?

Funcţionarul îşi plecă privirea, căută o ţigară, îi oferi una şi lui Ferdinand şi apoi răspunse. Avusese nevoie de acele clipe ca să se gândească dacă îi putea da acelui bărbat disperat un răspuns relativ sincer.

— Opiniile mele personale nu contează, domnule Arnaud. Dumneavoastră ştiţi ce se întâmplă: Germania e în război, întâi au fost Sudeţii[42], apoi… o să mai vedem, dar Hitler va dispune ca armatele sale să-şi continue înaintarea până când va supune toată Europa. În aceste momente, poziţia Franţei este grav compromisă. Hitler se crede de neînvins, nu se teme de nimic şi de nimeni, nu există nicio naţiune pe care să o respecte.

— Vă rog, ştiu care este situaţia politică.

— Ştiţi, într-adevăr? Bine, atunci nu vă va fi greu să înţelegeţi că în Ministerul german al Afacerilor Externe cea mai măruntă dintre probleme este soţia

dumneavoastră. Îmi pare rău că v-o spun în felul acesta.

— Ministerul german al Afacerilor Externe nu-şi face griji pentru dispariția unei cetățene franceze?

— Nu, nu-şi face griji. Ăsta este adevărul. Se ia notă, m-au pus să completez mai multe formulare şi asta e.

— Şi poliția? întrebă Ferdinand, ca şi cum n-ar fi auzit ultimele cuvinte.

— Poliția spune că, deşi noi dăm asigurări că soția dumneavoastră a luat de la Paris un tren cu destinația Berlin, asta nu înseamnă că a şi ajuns în oraş, căci ar fi putut coborî în orice stație… Nimeni n-a văzut-o, n-avem niciun martor care să confirme că soția dumneavoastră a ajuns la Berlin.

Ferdinand scoase din buzunarul hainei o batistă în care înfăşurase rujul de buze.

— L-am găsit pe jos în baia unchiului şi a mătuşii ei; este al lui Miriam.

Omul privi obiectul fără să-l atingă.

— Bine, voi trimite o notă la poliție şi la Ministerul Afacerilor Externe comunicându-le ce s-a găsit, vă convine?

— Da, dar faceți ceva mai mult. Întrebați poliția dacă a fost interogat conductorul trenului. Trebuie să-i fi cerut biletul. El poate spune dacă a coborât la Berlin.

— Aveți o fotografie a soției dumneavoastră?

— Da, am adus mai multe.

Scoase din portofel patru fotografii ale lui Miriam. Funcționarul le privi curios. Imaginile erau ale unei femei mature, de vreo patruzeci de ani, înaltă, zveltă, cu părul scurt, şaten-deschis, şi ochi căprui.

— Acum, spuneți-mi ce aş mai putea face? întrebă profesorul cu disperare.

— Să aşteptați, nimic mai mult. Dacă vreți să vă întoarceți la Paris, noi vom lua legătura cu dumneavoastră dacă apare vreo noutate.

— Ce ați face dacă soția dumneavoastră ar fi dispărut în aceste împrejurări?

— M-aş ruga.

Ferdinand nu se aştepta la un răspuns care să-i tulbure atât de mult sufletul.

— Ce i s-a întâmplat soției mele? întrebă el, de-acum lipsit de puteri.

— Vă asigur că nu ştiu. Vă dau cuvântul meu că facem tot ce ne stă în putință.

— Dar fără tragere de inimă, fără credința că veți reuşi. Pentru dumneavoastră este o treabă de rutină.

— Domnule Arnaud, vă asigur că vă înțeleg zbuciumul, dar oricât ar părea de necrezut, este greu să facem mai mult decât facem. Hitler a schimbat regulile, v-am mai spus, îi disprețuieşte atât pe duşmanii săi, cât şi pe aliații săi, iar în Germania, legea este el.

— Vreau să fie interogat conductorul, insistă Ferdinand.

— O voi cere.

Au stabilit să se vadă peste câteva zile. Ferdinand n-avea altceva de făcut, aşa că se îndreptă spre gară. Acolo, se plimbă de colo-colo până când se hotărî să se apropie de un ghişeu şi să întrebe de şeful gării.

Când reuşi să-l găsească, acesta îl ascultă nerăbdător, de parcă ar fi avut de-a face cu un nebun. Trenul tocmai sosise de la Paris şi conductorul se odihnea. Putea să-şi încerce norocul în altă zi, dar era foarte puțin probabil ca acesta să-şi amintească de o pasageră care călătorise chiar cu trenul acela. Era vorba de ceva special? În registrul de incidente nu era niciunul menționat în ziua de 20 aprilie.

Îl pofti să plece fără multe menajamente şi Ferdinand se simți atât de singur cum nu-şi imaginase niciodată că ar putea ajunge să se simtă.

Hotărî să-şi continue vizitele la ceilalți prieteni ai lui Yitzhak şi ai Sarei de pe lista pe care i-o pusese la dispoziție socrul lui.

Prăvălia familiei Landauer nu era departe, aşa că o porni pe jos.

Edificiul era somptuos şi trecătorii de pe strada aceea lăsau impresia că sunt nişte persoane înstărite. Căuta un magazin de antichităţi; socrul său îi spusese că era vorba despre unul dintre cele mai bune din Berlin. Aşa o fi fost, dar acum era închis şi cu vitrinele sparte. Era evident că prăvălia familiei Landauer primise vizita Cămăşilor Brune. Intră în clădirea de alături şi o întrebă pe portăreasă de familia Landauer.

— Au plecat, spuse femeia. Nu cred să se mai întoarcă.

— Şi cu prăvălia, ce s-a întâmplat?

— Erau jidani, răspunse femeia în chip de justificare.

— După câte ştiu, erau germani.

Ferdinand se simţea stăpânit de mânie.

— Jidani, erau jidani, insistă ea.

— Unde au fost duşi?

— Duşi? Eu n-am spus că au fost duşi, doar că au plecat. Şi dumneavoastră cine sunteţi? Alt jidan?

O privi cu furie, tocmai avea de gândi să-i spună că nu, că el nu este evreu, dar făcu exact contrariul.

— Da, şi eu sunt evreu, daţi fuga să mă denunţaţi la prietenii dumneavoastră.

Ieşi din clădire cu paşi grăbiţi, agitat. Oare toate portăresele din Berlin erau la fel? Se întrebă dacă femeia aceea, dacă toţi cei care făcuseră din evrei ţapi ispăşitori pentru propriile lor nebunii mergeau la liturghie, dacă or fi creştini, dacă îşi dădeau seama că religia creştină fusese întemeiată de Isus, un evreu.

N-a avut mai mult noroc nici la celelalte două adrese. Nimeni n-a putut să-i dea veşti despre familiile de care întreba. Au plecat, spuneau ei; nimic mai mult.

Dar la ultima adresă îi deschise uşa o femeie de vreo treizeci de ani, cu părul plin de fire albe şi cu spaima citindu-i-se în ochi.

— Vă rog, aş dori să vorbesc cu domnul Schneider.

— Este tatăl meu, dar nu e acasă. Cine sunteţi dumneavoastră?

Ferdinand îi explică pe scurt cine este şi de ce se află

acolo; atunci, femeia îl invită să intre.

— Yitzhak şi Sara sunt prietenii părinților mei, îi cunosc bine, am sărbătorit multe zile de sabat cu ei. I-am vizitat când când a fost povestea cu librăria; apoi, au dispărut. Tatăl meu a trecut de multe ori pe la ei pe acasă, cu multă precauție, ştiți de-acum că noi, evreii, nu suntem bine primiți nicăieri.

— Dumneavoastră cel puțin sunteți tot aici.

— Pentru câtă vreme? Doar ați văzut care-i situația! Dintr-odată, într-o zi, oamenii dispar, încetează să mai existe. Se spune că noi, evreii, suntem duşi în lagăre de muncă. Dar pe bătrâni şi pe copii, de ce îi duc acolo? Am două fiice şi am reuşit să le scot din Germania, este singurul lucru de care sunt mulțumită.

— Le-ați scos? Unde sunt acum?

— Familia e în Statele Unite, un frate al meu a plecat acolo în urmă cu câțiva ani. Eu... eu am lucrat în Ministerul Afacerilor Externe până m-au dat afară; acolo se auzeau multe lucruri, şi acolo sunt oameni cumsecade, deşi sunt la fel de speriați ca şi noi. Să vă povestesc: şeful meu era un om bun şi într-o zi m-a chemat să-mi spună că trebuie să mă concedieze, că eu nu sunt un element de încredere pentru noii stăpâni ai Germaniei şi mi-a dat un sfat: „Pleacă, fă-o înainte de a fi prea târziu, pleacă împreună cu fetele tale, eu te voi ajuta pentru că acum pot s-o fac". Eu nu voiam să-i las aici pe părinții mei; ei nu doreau să părăsească oraşul, îmi spuneau că suntem germani. Dar mi-am dat seama că dacă omul acela îmi vorbea astfel, situația era foarte gravă, aşa că am luat legătura cu fratele meu şi l-am întrebat dacă îşi poate lua răspunderea că va avea grijă de fiicele mele. Îi mulțumesc lui Dumnezeu că trăiesc în siguranță la New York.

— Unde sunt părinții dumneavoastră acum?

— Au mers să se întâlnească cu nişte prieteni, sper să nu li se întâmple nimic. Când pleci de acasă nu ştii niciodată dacă o să te întorci.

N-a mai rămas multă vreme; ştia că femeia nu putea

aduce nicio lămurire în privința dispariției lui Yitzhak şi a Sarei şi cu atât mai puțin a lui Miriam.

Rătăci prin oraş fără o țintă anume şi intră în mai multe prăvălii ca să cumpere alimente şi să i le ducă lui Inge. Când ea îl văzu intrând încărcat de pachete, îl dojeni.

— N-ar fi trebuit să cumpărați atâtea lucruri; vă mulțumesc, dar nu vreau să vă simțiți obligat, dumneavoastră plătiți deja pentru cameră.

— Nu vreau să vă jignesc, se scuză el.

— Nu, nu mă jigniți; dimpotrivă, eu sunt cea care nu vreau să vă simțiți obligat să mă ajutați. Eu accept viața aşa cum e. În realitate, eu am ales ceea ce mi se întâmplă.

Ferdinand a fost indignat să o audă vorbind astfel. Nu, ea nu alesese să facă parte dintr-o familie de nazişti, nici să se nască într-o țară în pragul nebuniei, nici ca logodnicul său să fi dispărut, nici să nu poată facă altă muncă decât menajul în casele oamenilor. El nu alesese ce i se întâmpla acum, în niciun caz nu alesese acel coşmar.

Cinară aproape în tăcere, Günther adormise de ceva vreme. Inge era obosită, iar el, de asemenea; o ajută să strângă farfuriile şi apoi îi ceru permisiunea de a-l suna pe fiul lui. Conversația cu David era din ce în ce mai dificilă, dar nu putea să-l mintă, nici să-i dea false speranțe.

— Fiule, o caut în continuare, fac tot ce pot, dar dacă ai şti cum e țara asta…

Lui David puțin îi păsa de situația Germaniei; singurul lucru pe care îl dorea era să-şi recupereze mama, nu accepta că a dispărut, nici că l-a părăsit fără să-i spună o vorbă. El ştia că nu i-ar lăsa pentru nimic în lume.

Dormi neîntors toată noaptea şi fu surprins când Inge îl trezi a doua zi de dimineață.

— Trebuie să plec la muncă; v-am lăsat cafea în bucătărie.

— Cât e ceasul?

— Opt. Cum nu mi-aţi spus că trebuie să vă treziţi devreme, m-am gândit că vă va prii să dormiţi ceva mai mult.

De cum auzi închizându-se uşa, sări din pat. N-avea nimic de făcut. Îi vizitase deja pe prietenii lui Yitzhak şi ai Sarei pe care îi cunoştea socrul lui, iar funcţionarului de la ambasadă trebuia să-i lase timp: nu se putea prezenta în fiecare zi să ceară veşti. Deodată, se gândi la contele d'Amis. Îi ceruse ajutorul, iar el nu se pronunţase.

Când contele veni la telefon, îl simţi prost dispus şi în timpul conversaţiei se arătă zgârcit la vorbă şi tăios; dar după ce insistă mult, acceptă să-i dea numărul de telefon al baronului Von Steiner ca să-l sune în numele lui.

Baronul fu uimit la primirea telefonului, dar acceptă să-l primească în aceeaşi după amiază la ora trei în biroul său.

Ferdinand se întoarse la gară. Nici de data aceasta n-a avut noroc, căci nu l-a găsit pe conductorul trenului care sosise de la Paris. Se plimbă prin Berlin fără un scop anume. Ştia că nu va obţine nimic, dar se hotărî să se întoarcă acasă la unchiul şi mătuşa lui Miriam.

Se plimbă de câteva ori încoace şi încolo pe trotuar, observând cu atenţie vitrinele sparte ale librăriei, în uşa căreia fuseseră bătute în cuie nişte bucăţi de lemn ca să nu poată pătrunde intruşii. Nu o văzu pe portăreasă şi nici pe altcineva intrând sau ieşind din clădire. Părea o casă nelocuită, dar ştia că nu e aşa. Avu din nou senzaţia că îl observa cineva de la etajul al doilea, dar nu reuşi să-l identifice.

Se întoarse acasă la Inge chiar în momentul în care aceasta îi dădea copilului să mănânce.

— Vreţi să vă pregătesc ceva? se oferi ea.

— Nu, nu vă faceţi griji, nu-mi este foame; o să beau un ceai cu nişte biscuiţi.

— Trebuie să mâncaţi, nu vă ajută cu nimic să staţi nemâncat. Se gândeşte prost cu stomacul gol.

— Aşa e, dar n-am poftă, o să cinez mai târziu. La trei, mă duc să văd pe cineva, pe baronul Von Steiner.

— Von Steiner? Îl cunoaşteţi?

— L-am cunoscut în urmă cu mai puţin de un an, în sudul Franţei, la castelul contelui d'Amis. V-am spus că sunt medievalist şi că predau la Universitatea din Paris.

— Este un om cu relaţii foarte sus-puse; dacă vă poate ajuta cineva, el este acela, ar fi trebuit să începeţi cu el.

— Îl cunoaşte pe Hitler?

— Îmi închipui că da; are mulţi bani şi este dintre cei care spuneau că providenţa ni l-a adus pe Hitler ca să salveze Germania.

— Şi de unde ştiţi ce spune?

— Pentru că citesc ziarele şi ascult radioul, ca şi dumneavoastră, presupun.

Inge termină să-i dea de mâncare lui Günther şi-l lăsă pe micuţ aşezat pe jos, înconjurat de jucării, în vreme ce ea se pregătea să plece din nou.

— Azi n-am aşa de mult de lucru, dar ieri mi-au rămas de călcat nişte rufe ale proprietăresei mele, aşa că vreo două ore voi fi jos, la ea. Vă aştept la cină?

— Dacă nu vă deranjează…

— Bineînţeles că nu! Deşi nu suntem o foarte bună companie unul pentru celălalt pentru că amândoi avem probleme, e mai bine să luăm cina împreună decât singuri.

Mai erau cinci minute până la ora trei, când apăsă pe butonul soneriei de la biroul lui Von Steiner, situat într-un edificiu din centrul oraşului. Un bărbat îi deschise uşa şi-l invită să poftească într-o sală de aşteptare unde fiecare detaliu scotea în evidenţă nu numai bunul gust, ci şi bunăstarea proprietarului: tablourile, covorul, fotoliile de piele, masa de mahon…

La trei fix a fost condus în biroul baronului.

— Domnule Arnaud, ce surpriză!

— Ştiu, baroane, vă mulţumesc că m-aţi primit.

— Spuneți-mi, ce faceți la Berlin? Are vreo legătură cu cercetările dumneavoastră asupra lui fray Julián? spuse baronul, amuzându-se de această idee.

— Nu, baroane, are legătură cu soția mea.

— Cu soția dumneavoastră?

Ferdinand explică din nou cele întâmplate: o făcuse deja de atâtea ori, încât îşi epurase discursul de detalii inutile, reducându-l la esențial.

Baronul îl ascultă fără să se tulbure. Îşi încrucişă mâinile pe birou şi păru să şovăie o clipă înainte de a vorbi.

— Ce povestiți dumneavoastră este foarte ciudat. Sincer, îmi vine greu să cred că cineva poate dispărea aşa, în afară de cazul în care…

— În afară de cazul în care…

— În afară de cazul în care această dispariție este voluntară, iertați-mi sinceritatea.

De data aceasta, Ferdinand a fost cel care a şovăit cu răspunsul. Pentru a treia oară cineva sugera că Miriam dispăruse în mod voluntar. Mai întâi, funcționarul de la Quai d'Orsay, apoi, cel de la ambasadă şi acum, baronul. Se simțea neputincios şi revoltat în fața acestor insinuări. Era înjositor să fie nevoit să se justifice în felul acesta față de nişte necunoscuți. Dar o făcu o dată în plus, simțind nerăbdarea baronului care privi ceasul pe ascuns.

— …nu vreau să vă răpesc timpul, vă cer doar ajutorul; dumneavoastră puteți determina poliția să ia cazul în serios, să cerceteze, să-l interogheze pe conductorul trenului. În ceea ce priveşte dispariția unchiului şi a mătuşii lui Miriam, spre surpriza mea, nu sunt singurii; după cum se pare, germanii evrei dispar de la o zi la alta şi nimeni nu ştie nimic despre ei, în afară de faptul că sunt conduşi în lagăre de muncă. De ce? Cum pot să dispară aşa? Ce se întâmplă cu afacerilor lor, cu slujbele lor? Mi se pare îngrozitor ce se petrece aici.

Baronul dădu cu pumnul în masă, fără să-şi ascundă indignarea.

— Cum îndrăzniți să ne judecați? Evreii... aici nimeni nu dispare, sunt mulți delincvenți care merg în lagărele de muncă. Germania le-a dat mult evreilor şi acum este momentul ca ei să restituie ceva din ceea ce au primit, în aceste clipe când e nevoie de mână de lucru în fabrici pentru a face față țelurilor ambițioase stabilite de către Führer. Tinerii noştri se pregătesc să plece pe front, cei mai buni bărbați ai Germaniei sunt gata să moară pentru patria lor, iar dumneavoastră vă faceți griji pentru că nişte... nişte evrei muncesc. Este revoltător!

N-a ştiut dacă să tacă sau să-şi exprime convingerile. A fost un moment dificil în care s-a simțit sfâşiat, dar, în cele din urmă, a ajuns la concluzia că trădându-se pe sine însemna să-i trădeze pe Miriam şi pe David.

— Baroane, nu împărtăşesc politica Führer-ului dumneavoastră şi, cu atât mai puțin, pe aceea care se referă la evrei. Unchiul şi mătuşa lui Miriam sunt germani, evreii care trăiesc în Germania sunt germani. Fiecare om se poate ruga Dumnezeului său fără ca aceasta să aibă vreo legătură cu patriotismul sau cu locul naşterii sale. Printre cele mai bune capete din Germania veți găsi mulți evrei, nu se poate scrie istoria țării dumneavoastră fără ei, iar dumneavoastră ştiți acest lucru. Dar n-am venit ca să ne certăm, ci ca să vă cer ajutorul. Mi-l puteți da?

Baronul Von Steiner îl privi fix şi apoi se ridică din fotoliu.

— Dați-i secretarei mele toate datele soției dumneavoastră şi ale rudelor ei. Vă voi suna. Şi acum, domnule Arnaud, am multe de făcut. Vă amintesc că țările noastre nu sunt tocmai în cele mai bune relații.

Şi-au luat la revedere cu o uşoară şi rece înclinare a capului. Secretara îl însoți la uşă după ce notă iute informațiile pe care i le-a dat profesorul.

Ferdinand privi ceasul. Nu stătuse nici douăzeci de minute în biroul acela. Respiră adânc, înviorat de aerul rece şi de ploaia care începea să cadă cu putere. Nu-i mai

rămânea decât să aştepte ca ambasada sau baronul să-i dea vreun indiciu. Aşteptarea, oricât ar fi fost de scurtă, avea să i se pară interminabilă.

Când ajunse acasă, Inge pregătea cina şi asculta radioul în vreme ce Günther se juca stând pe jos. Părea bucuroasă.

— Cum v-a mers cu Von Steiner? întrebă ea.

— Nu foarte bine, dar sper să mă ajute.

Şi îi povesti cele întâmplate şi îi mărturisi sentimentul său de ruşine pentru că trebuia să-şi apere căsnicia în faţa unor necunoscuţi. Apoi, îi ceru permisiunea de a-l suna pe David. Vorbi cu fiul său, pe care îl simţi şi mai zbuciumat. Mama lui Miriam veni apoi la telefon ca să-i spună că David de-abia mânca, erau zile în care refuza să meargă la liceu şi aproape că nu dormea. Ceru să vorbească din nou cu fiul său ca să încerce să-l îmbărbăteze.

— Trebuie să fii tare, pentru tine, pentru ea şi de asemenea pentru mine. Mama ta n-ar ceda, oriunde s-ar afla, aşa că nici noi nu o putem face.

— Dar, unde este? Unde crezi tu că este? strigă David.

Conversaţia cu fiul său îl deprimă şi mai mult. Se simţea inutil, pierdut, neştiind ce cale trebuie să apuce. Inge îl observa în tăcere, în vreme ce punea masa. Se duse în camera lui, avea nevoie să fie singur.

O oră mai târziu, Inge bătu uşor la uşa dormitorului.

— Günther a adormit, vreţi să luăm cina? Ştiu că nu avem ce sărbători, dar am pregătit un ştrudel cu merele pe care le-aţi cumpărat. Sper să vă placă; nu că aş fi o bucătăreasă grozavă, dar îmi place să fac prăjituri.

Cinau în tăcere când soneria îi făcu să tresară. Inge se ridică şi merse să deschidă uşa. O auzi vorbind cu un bărbat. Apoi ea intră împreună cu acesta în odaie.

Era un tânăr înalt şi purta uniformă militară. O ţinea pe Inge de mână, ea părea liniştită alături de el.

— Ferdinand, vi-l prezint pe fratele meu Gustav; tocmai a sosit în permisie. Este singurul din familie cu care am

relații. Din când în când, îmi face surpriza de a mă vizita.

Îşi strânseră mâinile şi tânărul se aşeză alături de ei la masă. Inge îi explică cine e musafirul ei şi de ce era acolo; Gustav asculta şi punea întrebări, interesat fiind de tot ce povestea Ferdinand.

— Îmi pare rău pentru cele ce vi se întâmplă, dar nu mă mir. În Germania se petrec atâtea lucruri…

Gustav îi dădu veşti surorii sale despre restul familiei. Mama lor se arăta pe zi ce trece mai fanatică: îl adora pe Hitler şi pusese fotografia lui într-o firidă, de parcă ar fi fost vorba de un sfânt. Tatăl lor se plângea că e nevoit să muncească mult deoarece străzile trebuie curățate de lepădături, „adică de jidani, de comunişti, de homosexuali de orice individ care nu e nazist”.

Sora lor mai mică, Ingrid, mergea în continuare la şcoală şi părinții lor au făcut din ea o nazistă perfectă.

Ferdinand se interesă de opinia fratelui lui Inge despre ceea ce se întâmpla în țara lor.

— Eu voiam să fiu soldat încă de dinainte de a se fi întâmplat toate astea, pentru că, de când eram mic, părinții mei îmi spuneau că cel mai bine este să ai o slujbă sigură la stat. Nu-mi plăcea să fiu polițist, detest ceea ce face tatăl meu şi a fi soldat mi se părea mai demn, dar acum… ştiu că va trebui să lupt, dar nu pentru că am avea vreun duşman, ci pentru că Hitler a hotărât „să salveze” Europa; pentru nazişti, nu e nimic mai bun decât ca Germania să conducă Europa. Sunt soldat şi mă supun ordinelor. Nu pun întrebări, dar gândesc, fireşte că gândesc, şi cu toate că nu împărtăşesc ideile lui Inge, nu cred că ar trebui să mor pentru Hitler, după cum nu cred că evreii ar fi cauza problemelor cu care se confruntă Germania. Dar, cum vă spuneam, eu nu hotărăsc, doar mă supun.

Când au terminat cina, Ferdinand se oferi să strângă farfuriile, pe când cei doi frați stăteau de vorbă. Apoi, le spuse noapte bună; nu voia să le impună prezența lui. Observa că Inge era avidă de veşti despre familia ei. Se

trânti în pat şi începu să citească până să-i vină somnul.

De dimineață luă micul dejun cu Inge şi se oferi să rămână cu Günther, deoarece n-avea nimic de făcut.

— Dacă doriți, îl pot duce în parc, azi nu plouă...

— Şi dacă sunteți chemat?

— Dumneavoastră faceți curățenie la etajul de jos, astfel că v-aş putea aduce imediat copilul.

Ea acceptă încântată; îi spuse că aşa va avea mai mult spor la treabă şi va termina mai devreme, ceea ce îi va permite să se odihnească puțin. Munca era grea, o dureau spatele şi genunchii, stând atâtea ore aplecată ca să curețe podelele.

— De ce nu încercați să vă terminați studiile? o întrebă el.

— Eu studiam filologia, voiam să fiu profesoară, dar e un vis pe care l-am îngropat, v-am spus deja că accept viața aşa cum e. Nu voi fi profesoară, voi fi ceea ce sunt acum. Măcar pot să-l întrețin pe fiul meu şi să o scot la capăt.

Ferdinand duse copilul la plimbare. Günther era un băiețel liniştit şi, cu toate că era atât de mic, părea să ştie că trebuie să fie cuminte şi să nu o sâcâie pe mama lui atunci când munceşte; tocmai de aceea acesteia i se permitea să meargă cu el.

Îl duse în parc şi îl făcu să meargă câțiva paşi agățat de mâna lui. Va fi o surpriză pentru Inge să vadă aceste progrese, căci se plângea că băiețelul avea o anumită întârziere în a învăța să meargă.

9

Zilele începură să aibă propria lor rutină. Dimineața, ieşea cu Günther, care evolua foarte rapid şi, practic, mergea de-acum singur, iar după-amiaza, obişnuia să treacă pe la familia Bauer sau pe la familia Schneider, ca să afle dacă aveau vreo veste despre Yitzhak şi Sara. S-a dus, de asemenea, de vreo două ori la gară ca să încerce să-l găsească pe conductor, dar fără succes.

După zece zile de la sosirea lui la Berlin, primi un telefon de la funcționarul ambasadei care îl invita pentru a doua zi la ora opt.

Ajunse la timp, nervos, temându-se că i se va spune din nou că nu aveau veşti despre Miriam.

— Domnule Arnaud, am aici raportul pe care mi l-a trimis Ministerul german al Afacerilor Externe.

Îi înmâna o filă al cărei conținut era dezolant. Nu exista nicio dovadă că vreo cetățeană franceză ar fi suferit vreun accident în Germania, nici că ar fi fost internată în vreun spital. Nici că ar fi existat vreun incident în care să fi fost implicată o cetățeană franceză, motiv pentru care nici la comisariate, nici în centrele de detenție nu se ştia despre ea. Nu exista dovada că numita cetățeană ar fi sosit la Berlin. Ministerul german al Afacerilor Externe considera cazul închis.

— Atât de simplu? întrebă Ferdinand, decepționat.

— Atât de simplu. În mod oficial, cazul nu există.

— Nu puteți insista? îl rugă pe funcționar.

— Pot să insist, dar nu se vor deranja să facă nimic. Îmi vor trimite din nou o înştiințare ca aceasta.

— Credeți că au făcut ceva, că au căutat-o?

— Domnule Arnaud, n-are importanță ce cred eu. Ei spun că au căutat-o şi că acesta este rezultatul. Ceea ce ştiu cu siguranță este că nu vor face nimic mai mult.

— Dar poliția?

— Ştiți de-acum că noi avem anumite surse, dar nu ne-

au spus nimic. Azi-dimineață, înainte ca dumneavoastră să fi sosit, am vorbit cu persoana pe care o cunoaştem şi m-a asigurat că nu ştiu nimic despre soția dumneavoastră şi că sunt convinşi că n-a ajuns niciodată la Berlin.

— Şi l-au interogat pe conductor?

— Se pare că l-au găsit şi i-au arătat fotografia soției dumneavoastră, dar nu-şi aminteşte de ea. Ambasadorul mi-a spus să vă transmit că vom depune în continuare toate eforturile necesare, dar că nu vă putem da speranțe promițându-vă rezultate. Este ca şi cum ai căuta o nălucă.

— Soția mea este reală. A ajuns la Berlin şi a fost în casa unchiului şi a mătuşii sale.

— Nu mă îndoiesc, domnule Arnaud, dar trebuie să înțelegeți că nu putem face mai mult decât atât.

— Cred că autoritățile germane nu fac nimic, spuse Ferdinand pe un ton sentențios. Nu ştiu însă de ce.

Omul rămase tăcut susținându-i privirea. Era diplomat, dar la această întrebare nici el n-avea răspuns.

Plecă învins de la ambasadă. Ştia că nu se va face nimic mai mult, poate din când în când vor trimite o informare concisă: fără veşti despre locul unde se află doamna Arnaud.

Dacă s-ar întoarce la Paris, ar însemna să admită că o considera pe Miriam pierdută pentru totdeauna; nu s-ar simți în stare să facă față propriei sale frământări, şi nici frământărilor fiului şi a socrilor săi. Trebuia să meargă mai departe, dar nu ştia în ce direcție să o apuce.

Se plimbă din nou fără niciun țel prin oraşul acela pe care îl ura din ce în ce mai tare şi simți picăturile de ploaie amestecându-se cu lacrimile sale.

„Unde eşti, Miriam? Unde eşti?”, şopti el plângând. Unele persoane se întorceau să-l privească şi îşi închipuiau că bărbatul acela trecea printr-o durere pe care nu era în stare să o ascundă. Puțin îi păsa de ceilalți. Se simțea sfâşiat pe dinlăuntru şi durerea era

prea mare ca să-şi mai facă griji pentru cei care-l priveau curioşi.

Ajunse ud leoarcă la Inge acasă. Se duse direct în dormitor ca să evite să fie văzut în starea aceea, dar ea îl urmă îngrijorată.

— Iertați-mă, nu vreau să vă deranjez, dar ați primit vreo veste? S-a întâmplat ceva?

O privi printre lacrimi, incapabil să vorbească, iar ea, cu timiditate, se apropie să-l îmbrățişeze şi să încerce să-l consoleze, deşi ştia că e inutil. Ieşi apoi din cameră ca să-l lase să-şi revină.

După câteva minute, Ferdinand veni după ea.

— Am fost azi-dimineață la ambasadă.

Inge a sperat ca el să-i povestească tot ce s-a întâmplat, pentru că nu voia să pătrundă şi mai adânc în sufletul rănit al acelui bărbat.

— Soția mea a devenit o nălucă, a încetat să mai existe. Nu-mi mai rămâne decât să aştept demersurile lui Von Steiner, în cazul că le-ar face.

— Le va face, fiți sigur, altminteri nu s-ar fi deranjat să vă ceară datele soției dumneavoastră şi ale unchiului şi mătuşii ei. Poate că el va avea mai mult noroc.

— Nu ştiu, Inge. Cel mai rău e că nu-mi vine nicio idee despre ce aş mai putea face. Ştiu că e aici, dar unde? M-am gândit să dau anunțuri în ziare.

— Mi se pare o idee bună; poate că cineva a văzut-o şi vă va da un indiciu. Nu pierdeți nimic dacă încercați. Vă pot însoți după-amiază. Azi nu mai am de lucru.

S-au dus să dea anunțul la cele mai importante ziare şi au oferit o mică recompensă pentru orice informație despre Miriam. Inge era încredințată că această inițiativă va da rezultate, iar Ferdinand avea nevoie să creadă că poate aşa va fi.

În seara aceea, au cinat din nou în tăcere. Orice cuvânt ar fi fost de prisos.

A doua zi, ziarele au publicat fotografia lui Miriam şi Ferdinand a rămas toată ziua lângă telefon fără să iasă

din casă, dar n-a sunat nimeni. În ziua următoare a primit un apel: secretara baronului îl invita în aceeaşi după-amiază…

Pentru prima dată de când era copil, s-a rugat din tot sufletul ca în după-amiaza aceea să i se spună ceva despre locul în care se afla Miriam, orice ar fi fost, ceva care să demonstreze că nu devenise o nălucă.

Baronul îl primi în picioare în biroul său, dându-i astfel de înțeles că întrevederea nu va dura prea mult.

— Domnule Arnaud, date fiind prietenia care mă leagă de contele d'Amis şi recomandarea acestuia de a vă ajuta, am încercat să fac cercetări în legătură cu locul unde s-ar afla soția dumneavoastră. Am văzut că ați apelat la ziare…

— Sunt disperat, baroane, admise Ferdinand, voi face orice, numai să o găsesc.

— Bine, am deranjat câteva persoane importante şi sunt convins că şi-au dat toată silința ca să-mi ofere un răspuns satisfăcător, dar îmi pare rău să vă spun că dispariția soției dumneavoastră este o enigmă. A fost interogat conductorul trenului, chiar şi alți angajați, şi nimeni nu-şi aminteşte de ea. A fost căutată prin…

Ferdinand îl întrerupse, spre uimirea baronului.

— Spitale, comisariate, închisori… şi nimic, nicio urmă. De parcă doamna Arnaud n-ar fi existat sau n-ar fi luat niciodată trenul cu destinația Berlin.

Expresia baronului trăda stânjeneala provocată de întreruperea lui Ferdinand. Omul acela îl exaspera, la fel ca atunci când D'Amis li l-a prezentat la el la castel.

— Dumneavoastră nu vreți să admiteți adevărul, domnule Arnaud.

— Şi care este acest adevăr, baroane?

— Că soția dumneavoastră a dispărut în mod voluntar, că v-a părăsit, domnule Arnaud. Nu-mi revine mie sarcina de a şti de ce, dar acesta este singurul lucru evident.

— Vă înşelați, baroane; soția mea a ajuns la Berlin şi a

fost acasă la unchiul şi mătuşa ei. I-am găsit rujul de buze în baia casei lor, o casă devastată de Cămăşile Brune, ei au fost luaţi de acolo fiind evrei; îmi închipui că au fost duşi într-unul din acele lagăre de muncă, dar Miriam? Ce au făcut cu ea? Ea e franţuzoaică, nu e germană, n-are nimic de-a face cu dumneavoastră.

Baronul a rămas tăcut ascultându-l, impasibil, ca şi cum nimic din ceea ce spunea Ferdinand nu l-ar fi putut mişca.

— Ce faceţi cu oamenii, baroane? Sunteţi nazist? Sunteţi unul dintre acei oameni lipsiţi de suflet? Nu-mi imaginez că v-aţi aliat cu acele scursuri.

— Vă înţeleg îngrijorarea şi descumpănirea, dar nu pot face nimic. Dumneavoastră nu vă împăcaţi cu adevărul, aşa că, domnule Arnaud…

— Acum plec, baroane. Nu e nevoie să mă conduceţi până la uşă; nu sunt decât soţul unei evreice dispărute. Cui îi pasă de o evreică în plus sau în minus?

De data aceasta, lacrimile erau de furie. Ieşi din biroul baronului cu mânia oglindită pe fiecare trăsătură a feţei.

Opri un taxi ca să se întoarcă acasă. Va vorbi cu David şi cu socrii lui şi vor hotărî împreună ce e de făcut.

Când sosi acasă la Inge, o găsi vorbind cu Deborah, fiica familiei Schneider, femeia cu părul cărunt care îşi trimisese fetele la New York. Femeia tristă care îl primise terorizată.

— Scuzaţi-mă că am venit aici, dar am văzut fotografia soţiei dumneavoastră în anunţurile din ziare şi tatăl meu mi-a cerut să trec pe aici să văd cum vă simţiţi. Vrem să ştiţi că nu sunteţi singur în deznădejdea dumneavoastră.

— De fiecare dată când se vorbeşte despre soţia mea simt că se încearcă murdărirea ei prin cuvinte.

— Nu ştiu cum vă putem ajuta, se lamentă Deborah Schneider. Părinţii mei şi cu mine am dori să putem face ceva, orice s-ar putea, contaţi pe noi…

— Vă mulţumesc. Dumneavoastră, ca şi familia Bauer, m-aţi ajutat să nu mă descurajez, sunteţi singura

legătură cu unchiul şi cu mătuşa lui Miriam şi, ca atare, cu Miriam însăşi, în aceste împrejurări. Problema este că nu ştiu ce să fac…

— Va trebui să plecaţi, afirmă Deborah, aici nu puteţi rămâne la nesfârşit şi dacă ea… mă rog, dacă soţia dumneavoastră reuşeşte să plece de unde se află, vă va căuta.

— Dar, unde e? Spuneţi-mi dumneavoastră.

— Nu ştiu. Poate că a avut o confruntare cu portăreasa de la casa unchiului şi a mătuşii ei şi aceasta a anunţat Cămăşile Brune. Ori au luat-o pentru că este evreică, chiar dacă le-a spus că e franţuzoaică. Poate că asta s-a întâmplat şi acum nu îndrăznesc să o lase să plece pentru că atunci ar spune ceea ce ei nu vor ca nimeni să afle.

— Dacă ar fi aşa, ar însemna să nu mai fie lăsată liberă niciodată, să o reţină pentru totdeauna…

— Este singurul lucru care-mi trece prin cap că s-ar fi putut întâmpla…

— Atunci, trebuie să o caut în continuare, afirmă el. Unde sunt duşi evreii pe care-i fac să dispară? Unde sunt acele lagăre de muncă?

— Nimeni nu s-a întors ca să povestească, afirmă Deborah. Doar oamenii importanţi ai regimului o ştiu.

— Îmi vine în gând să mergem din nou să o vedem pe portăreasă, propuse Inge, poate că dacă încercaţi să o mituiţi… nu va fi uşor, pentru că e o fanatică, dar cu oamenii ăştia nu se ştie niciodată. Putem încerca, de asemenea, să mergem la vreun vecin al unchiului şi al mătuşii dumneavoastră; poate vor îndrăzni să spună ceva.

— O voi face, spuse Ferdinand, voi merge chiar acum.

Deborah Schneider acceptă să aibă grijă de Günther, dorind ca vizita la casa familiei Levi să dea roade. Îi era milă de bărbatul acela care o căuta cu atâta disperare pe soţia lui. Şi se rugă mulţumindu-i lui Dumnezeu că o luminase ca să-şi trimită fiicele în America: ea ar putea

dispărea ca atâția alți evrei, dar măcar fetele ei vor trăi.

Întunericul învăluia Berlinul, deşi nu era mai mult de şapte seara. Taxiul opri în poarta casei lui Yitzhak şi a Sarei. Uşa prăvăliei era acoperită cu scânduri bătute prost în cuie, dar care împiedicau pătrunderea intruşilor. Poarta era încuiată, dar Inge avea cheile. Hotărâse să-i viziteze mai întâi pe vecini, înainte de a se confrunta cu portăreasa. Urcară scările cu un pas hotărât până la etajul al doilea unde erau două locuințe. Au sunat la uşa din dreapta, dar oricât au insistat, n-a răspuns nimeni. Ori nu era nimeni în locuința aceea, ori nu doreau vizite ale străinilor. Apoi, îşi încercară norocul la uşa din stânga şi aproape imediat apăru o femeie.

— Ce doriți? întrebă ea, arătându-şi neîncrederea.

— Bună seara, doamnă; dați-mi voie să vă explic, eu am fost menajera familiei Levi, cu siguranță că s-a întâmplat să mă vedeți în librărie, iar domnul acesta este nepotul, mă rog, soția lui este nepoata familiei Levi.

— Şi ce mă interesează pe mine cine sunteți dumneavoastră? Ce doriți? răspunse femeia răuvoitoare.

— Am dori să ştim unde au fost duşi Yitzhak şi Sara. Poate că ați auzit ceva… şi, de asemenea, să vă întrebăm despre incidentul care a avut loc aici la mijlocul lui aprilie când nepoata familiei Levi a ajuns acasă şi a găsit… ştiți dumneavoastră, prăvălia şi locuința distruse.

— Eu nu ştiu nimic, n-am văzut nimic, n-am auzit nimic.

Femeia era pe punctul de a le închide uşa în nas, dar Ferdinand o împiedică.

— Doamnă, nu vă cer să dezvăluiți niciun secret de nemărturisit, vrem doar să ne spuneți unde credeți că a fost dusă familia Levi şi dacă dumneavoastră ați văzut-o pe soția mea când a fost aici.

— Nu ştiu despre ce îmi vorbiți, lăsați-mă în pace, ori chem poliția.

— Poliția? Şi pentru ce? Pentru că v-am întrebat despre nişte bătrâni şi nepoata lor? Aceasta este un delict în

Germania?

Ferdinand nu-şi putea stăpâni iritarea.

Femeia închise uşa brusc fără să le dea timp să reacţioneze. Inge îl privi şi, făcând un gest, îl invită să o urmeze la etajul al treilea.

N-au avut mai mult noroc decât cu femeia de la etajul al doilea. După ce le-au spus că nu ştiu nimic, le-au închis uşa imediat, de parcă faptul de a vorbi cu ei le-ar fi putut crea vreo problemă.

Aşa au urcat pe rând etaj după etaj până la ultimul, unde erau trei uşi.

— Acestea trebuie să fie mansarde, ca la mine acasă.

Au avut o surpriză când au sunat la prima uşă şi au dat nas în nas cu portăreasa.

— Bună seara, doamnă Bruning, putem intra să stăm de vorbă cu dumneavoastră? îi ceru Inge zâmbind.

Portăreasa, la fel de descumpănită ca şi ei, deschise uşa şi, înainte de a le putea spune ceva, se trezi că Inge şi Ferdinand erau deja înăuntru.

În fund, un bărbat stând pe scaun asculta radioul cu un ziar în mâini. Nu le-a fost greu să tragă concluzia că era soţul portăresei.

— V-am spus să nu vă mai întoarceţi pe aici, zise ea pe un ton ameninţător.

— Doamnă Bruning, începu Ferdinand să vorbească, ştiu că sunteţi o femeie sensibilă şi de aceea m-am întors. Dumneavoastră, care aveţi familie, puteţi înţelege disperarea cuiva care nu-şi găseşte soţia; închipuiţi-vă că dumneavoastră vi s-ar întâmpla aşa ceva, că soţul dumneavoastră ar dispărea deodată, fără urmă…

Femeia îl privi, gândindu-se cum să răspundă. Tonul îndurerat al lui Ferdinand părea să o fi mişcat, dar numai trecător, pentru că în clipa următoare le aruncă o privire încărcată de dispreţ.

— Şi de ce mă întrebaţi pe mine de soţia dumneavoastră? strigă ea. Dacă v-a părăsit, căutaţi-o în altă parte; dumneavoastră trebuie să ştiţi cu ce fel de

femeie sunteți însurat.

Ferdinand ridică mâna ca să-i tragă o palmă, dar Inge se interpuse între cei doi, temându-se de consecințe. Soțul portăresei se apropie auzind strigătele soției sale.

— Ursula, ce se întâmplă?

— Întreabă de scursurile alea!

— Care scursuri?

— Familia Levi, asta este cea care îi ajuta în librărie, spuse femeia arătând cu degetul spre Inge, iar ăsta e soțul nepoatei lor. Şi mă întreabă pe mine de scursurile alea! Or fi cu Diavolul în iad, care sper că nu-i lasă să iasă!

— Liniştește-te, femeie, şi du-te înăuntru, că mă ocup eu. Ce vreți de la noi? îi luă la rost bărbatul, la fel de burtos ca şi soția lui şi fără un fir de păr în cap.

Inge îl apucă pe Ferdinand de braț şi încercă să-l calmeze. Apoi se adresă individului şi îi spuse:

— Domnule Bruning, nu vrem să vă deranjăm, scuzați-ne dacă am venit într-un moment nepotrivit, dar permiteți-mi să vă explic, dacă n-ar fi important, n-am fi îndrăznit să o facem.

Timp de câteva minute îi vorbi ca unui copil, pentru ca bărbatul să răspundă la întrebările care o înfuriau atât de tare pe soția lui. El îi privea cu acel gen de ură impersonală care vine din propria neputință.

Fie din pricina tonului neutru şi liniştit al vocii lui Inge, fie pentru că se simțea important în fața intruşilor, fapt este că bărbatul ascultă până la capăt în ciuda insultelor pe care soția lui le arunca de pe sală, cerându-i să-i dea afară cu lovituri de picior.

— Dacă soția dumneavoastră a dispărut, mergeți la poliție; noi nu ştim nimic, spuse disprețuitor, privindu-l pe Ferdinand. Cât despre familia Levi, erau nişte gunoaie, erau jidani, sunt acolo unde trebuie să fie.

— Unde? întrebă Inge suav, cu cel mai frumos dintre zâmbete.

— Nu ştiu, oriunde fac ceva folositor pentru această

țară pe care au secătuit-o cu lăcomia lor. Dacă se întorc, o să-i dăm afară cu lovituri de picior.

— Dar aici este casa lor, prăvălia le aparține, reuşi să spună Ferdinand.

— Dacă nu se întorc, nu le vor mai aparține şi vor trece în proprietatea bunilor germani. Am înghițit deja destule de la jidani în țara asta. Führer-ul ştie ce trebuie făcut cu ei. Sunt un flagel.

Ferdinand era pe punctul de a replica, dar Inge îl strânse de braț cu putere; era felul ei de a-i cere să o lase pe ea să trateze cu familia Bruning.

— Ştiți unde a fost dusă nepoata lor? Ştiu că a fost aici, am găsit unele lucruri de-ale ei, aşa că nu e nicio îndoială şi am vrea să ştim…

Inge nu putu continua fraza pentru că portăreasa se proțăpise în vestibul şi îi împingea cu furie.

— Afară de aici, scârboşi prieteni ai jidanilor! Afară de aici!

Ieşiră pe palier şi, prin uşa închisă, continuau să audă insultele portăresei şi strigătele soțului ei.

Se simțeau epuizați şi cuprinşi de fiorii unei furii neputincioase.

Au sunat la soneria celorlalte două locuințe, dar n-a răspuns nimeni. Se simțeau observați prin vizor.

Intrară în apartamentul familiei Levi şi îl examinară din nou de sus până jos în căutarea vreunui alt indiciu. Nu găsiră nimic, dar observară că cineva fusese pe acolo în urma lor. Unele lucruri nu erau aşa cum le lăsaseră. Inge sugeră că, poate, la insistențele ambasadei, poliția venise să caute vreun indiciu al prezenței lui Miriam. Nici acest fapt nu-i servea lui Ferdinand drept consolare. Acolo, în casa aceea, se pierdea urma lui Miriam, acolo se spulberase; iar el continua să nu ştie în mod exact ce se întâmplase.

Deborah părea încântată de Günther. Au găsit-o pe podea jucându-se cu micuțul. Femeia se întristă auzind

relatarea celor întâmplate şi, înainte de a pleca, îi dădu un sfat lui Ferdinand.

— Ştiu că este foarte dur ceea ce vă voi spune, dar întoarceţi-vă la Paris. Reveniţi la fiul dumneavoastră, este singurul lucru real care v-a mai rămas.

— Şi să o abandonez pe Miriam? Nu, nu o pot face.

10

Zilele următoare au devenit un coşmar. N-avea unde să meargă şi n-avea nimic de făcut. A sunat la ambasadă de vreo două ori şi i s-a spus cu amabilitate că nu erau noutăți, nu se întâmplase nimic deosebit nici cu prietenii Sarei şi ai lui Yitzhak.

Inge nu-i spunea nimic, dar, de fapt, nici nu vorbeau prea mult. Muncea toată ziua şi, când se vedeau la ora cinci, era prea obosită. De trei sau de patru ori, îi ceruse să aibă grijă de Günther câtă vreme ea ieşea seara. Într-o zi, i-a mărturisit că se întâlnea cu tovarăşii ei din Partidul Comunist, pentru că o acceptaseră din nou.

David, la rândul său, insista ca el să rămână la Berlin şi să o caute pe mama lui. Din cuvintele gâfâite ale socrilor săi înțelese că nici ei nu se resemnau ca el să se întoarcă fără Miriam.

Aşteptarea începu să devină insuportabilă. Era la Berlin ca să se simtă aproape de soția lui, dar, poate, îşi spunea el, era mai degrabă un mod de a-şi linişti conştiința. Pentru că se simțea vinovat, vinovat că i-a permis să facă acea călătorie, vinovat că n-a fost în stare să vadă ce se întâmpla în Germania, în ciuda faptului că că Hitler nu făcuse niciun secret din aplicarea legilor rasiale ale căror prime victime au fost evreii.

Într-o dimineață a primit un telefon de la contele d'Amis.

— Domnule Arnaud, când aveți de gând să vă întoarceți în Franța? îl întrebă contele fără alt preambul.

Îi spuse că va mai rămâne până când o va găsi pe Miriam şi îl surprinse reacția brutală a contelui.

— Dacă nu vă întoarceți imediat şi nu terminați lucrarea despre cronica lui fray Julián, mă voi vedea obligat să rup acordul cu dumneavoastră şi cu universitatea dumneavoastră. Am fost răbdător cu problemele dumneavoastră personale, dar veți înțelege că

nu pot, că nu vreau să mai aştept. De altfel, am nevoie de dumneavoastră la castel ca să îndrumați grupul meu de lucru. Am aici vreo douăzeci de persoane care aşteaptă indicațiile dumneavoastră; vă amintesc că aceasta făcea parte din înțelegere. Şi apropo: am vorbit cu rectorul universității dumneavoastră, vă anunț că vă va suna. Hotărâți-vă cât mai curând, domnule Arnaud, nu voi mai aştepta mult.

De abia avu timp să protesteze. Contele nu ținea seama de motivele nimănui, ci doar de propriile sale interese. Aşa cum îl anunțase, după câteva minute, primi un telefon de la universitate. Coordonatorul Departamentului de Istorie se arătă cordial şi prietenos. Fireşte, toți înțelegeau drama pe care o trăieşte, putea să-şi ia răgazul de care ar fi avut nevoie, dar nu s-ar putea întoarce la Paris pentru câteva zile ca să pună la punct unele lucruri? Cineva trebuia să-i țină locul la cursuri; în ceea ce priveşte lucrarea despre cronica lui fray Julián, trebuiau luate nişte hotărâri. Universitatea se angajase în editarea lucrării, poate că el însuşi ar putea recomanda pe cineva care să se ocupe de asta.

Pe Ferdinand, acele două convorbiri telefonice l-au readus la realitate. Înainte de dispariția lui Miriam era alt om: avea o familie, o activitate care îl pasiona, prieteni şi colegi, publica studii despre Franța medievală, ținea conferințe prin toată Europa dar şi el devenise o nălucă; nu mai era acolo unde, înainte, îşi avea rostul lui. Ori se întorcea, ori îşi lua adio de la tot ce a fost odată.

Trebuia să ia o hotărâre care urma să fie crucială pentru restul vieții sale; pentru că rămânerea lui la Berlin însemna de asemenea despărțirea de David şi ar trebui să se gândească din ce avea să trăiască; economiile de o viață nu vor fi suficiente dacă stătea în continuare fără să facă nimic. Un coleg îi sugerase să ceară o subvenție pentru întreruperea temporară a activității universitare

— Eu, în locul dumneavoastră, m-aş întoarce, îl sfătui Inge în timpul cinei. Acum e greu să o găsiți, poate mai

târziu. Aţi putea veni din când în când.

— Nu vreau să o părăsesc.

— Dacă veniţi şi plecaţi, nu o părăsiţi, dar nu-l părăsiţi nici pe fiul dumneavoastră. Nu puteţi distruge tot ce aţi făcut împreună. Viaţa nu este „ori totul, ori nimic”, câteodată trebuie să cauţi soluţii intermediare ca să supravieţuieşti.

— Dumneavoastră sunteţi ca un cameleon, îi reproşă el, chiar mă uimeşte faptul că acceptaţi ca şeful dumneavoastră, Stalin, să semneze acorduri cu Hitler şi acest fapt să nu vă facă să vă reconsideraţi convingerile.

— Stalin ştie că nu este momentul pentru „ori totul, ori nimic” şi aşteaptă.

— Şi între timp, comuniştii putrezesc în închisorile germane, îi aminti el.

— Da, unii chiar s-au sinucis pentru că nu pot înţelege acest lucru, se simt trădaţi. Dar viaţa nu este aşa cum vrea cineva, ci aşa cum este ea. Chinezii spun că trebuie să fii ca trestia, care se îndoaie când o bate vântul, dar nu se rupe şi rămâne în picioare.

— Şi dumneavoastră sunteţi o trestie.

— N-am altă soluţie, nu pot şi nici nu vreau să încetez să mai cred în ceea ce cred. Sunt comunistă, într-adevăr, şi ştiu că avem dreptate, dar nu e suficient, trebuie să aşteptăm momentul şi, între timp, să ne lăsăm îndoiţi de vânt.

— Şi dacă tatăl fiului dumneavoastră nu se va întoarce niciodată?

— M-am împăcat deja cu ideea.

— Acceptaţi că n-o să-l mai vedeţi?

— Da; e mai mult decât probabil că nu se va întoarce niciodată.

— Şi nu vă doare?

— Până în străfundul sufletului, dar nu pot să fac mai mult decât am făcut, decât fac în fiecare zi, crescându-l pe fiul nostru.

— Creştinii numesc aceasta resemnare…

— Vă înşelaţi, acceptarea realităţii nu înseamnă resemnare, ci un mod de a-i face faţă. N-am puterea să schimb lucrurile. Hitler va merge mai departe cu politica sa rasială, va încheia în continuare înţelegeri cu Stalin şi îi va întemniţa pe comunişti; nu se va schimba nimic doar pentru că aşa doresc sau pentru că mă lamentez.

— Sunteţi prea tânără ca să vă exprimaţi cu atâta duritate; îmi pare rău să vă aud vorbind aşa.

— Aţi prefera să mă vedeţi plângând şi ca fiul meu să moară de foame? Aţi prefera să mă vedeţi acţionând ca o eroină de roman şi să risc să dispar? Oare e mai bine aşa?

— Nu vă judec, Inge, pentru că doresc ca nici eu să nu fiu judecat.

— Dacă în cele din urmă vă hotărâţi să vă întoarceţi la Paris, dar să veniţi din când în când la Berlin ca să o căutaţi în continuare pe Miriam, aş dori să închiriaţi tot camera mea; îmi prind foarte bine banii şi sunteţi un oaspete care nu creează probleme. Poate dacă veniţi o dată sau de două ori pe lună... nu ştiu, gândiţi-vă...

A hotărât să urmeze sfatul lui Inge. Cu toate că tânăra nu împlinise încă douăzeci şi cinci de ani, trecuse prin multe şi părea să emane bun-simţ prin toţi porii. Şi ea îl văzuse dispărând pe tatăl fiului ei şi suporta totul netulburată; dar ce spera?

11

În cele din urmă, s-au petrecut nişte evenimente. Germania şi Franța erau în război, dar nu se purtau lupte. Ziarele franceze calificau situația drept „război prostesc”. Unii considerau că ultimatumul dat de guvernul francez lui Hitler ca să se retragă din Polonia a fost un gest de fațadă pentru opinia publică, dar, oficial, cele două țări erau în război. Astfel că, se gândi el, nici nu şi-ar mai fi putut prelungi pentru multă vreme şederea la Berlin.

Reîntâlnirea cu David n-a fost uşoară. Fiul său îi reproşa prin tăcerile lui că nu fusese în stare să o găsească pe mama sa. Îl auzea țipând noaptea în coşmarurile care îi chinuiau sufletul şi, uneori, se certau pentru că nu învăța. Tânărul pierduse interesul pentru viață.

Colegii lui de la universitate s-au bucurat să-l vadă şi au ascultat îngrijorați şi circumspecți relatările sale despre guvernarea lui Hitler. Da, dispăreau oameni, evrei, comunişti, țigani, orice persoană care deranja regimul, şi nimeni nu spunea nimic, nimeni nu părea să-şi facă griji în această privință. „Merg în lagăre de muncă, nimic mai mult decât atât.” La început, s-a dus la Berlin destul de des. Stătea acasă la Inge şi timp de trei sau patru zile se dedica apelurilor telefonice la ambasadă, vizitelor la prietenii unchiului şi ai mătuşii lui Miriam, care la rândul lor îi prezentau alți exilați în propria lor patrie. Apoi, se întorcea la Paris cu sufletul plin de durere, spunându-şi că îndeplinea un ritual ca să-şi liniştească propria conştiință, un ritual ineficient şi steril. Dar de când Hitler a invadat Polonia, iar Franța intrase oficial în război, nu s-a mai putut întoarce.

Când, după câteva luni, la 10 mai 1940, Franța a căzut ca un fruct prea copt în mâinile dictatorului nazist, în acelaşi timp cu Olanda şi Belgia, a fost unul dintre puținii

francezi care n-au fost surprinşi. În mai puțin de patru săptămâni, trupele franceze erau în retragere, iar Parisul se afla fără apărare în fața soldaților celui de al Treilea Reich[43].

Pozițiile generalului Maxime Weygand[44] şi ale vicepreşedintelui guvernului, mareşalul Petain[45], s-au impus, în cele din urmă, în cabinetul de criză: au preferat să negocieze încetarea ostilităților cu Germania, decât să lupte în continuare fără succes.

Într-o după-amiază, când era în biroul lui de la universitate, Martine intră să vorbească cu el.

— Plec. Voiam să-mi iau la revedere de la tine înainte ca ceilalți să afle.

— Pleci? Dar de ce?

— N-ai aflat?

— Ce s-a întâmplat?

— Ceea ce era de prevăzut: azi, 22 iunie, generalul Huntziger[46] şi mareşalul Keitel[47] au semnat armistițiul la Compiegne. S-a terminat.

— Ce vrei să spui cu „s-a terminat”?

— Se spune că Petain îşi va asuma toate responsabilitățile, că primul-ministru Reynaud[48] îi lasă mână liberă, îşi dă demisia, îți poți imagina ce se va întâmpla.

— Şi unde vrei să mergi?

— Nu ți-am spus niciodată că sunt evreică?

El o privi perplex, fără să ştie ce să spună.

Nu, nu îi spusese; în plus, după numele de familie Dupont, nu s-ar fi gândit niciodată că ar fi.

— Mama mea este evreică, tatăl meu, nu. Dar nu contează, eu sunt. Înțelege-mă, niciodată nu mi-am dat seama că sunt evreică. Mama mea este evreică nepracticantă, n-am văzut-o niciodată mergând la sinagogă, iar tatăl meu, creştin, de asemenea nepracticant, nu intră niciodată într-o biserică, aşa că am trăit destul de la marginea religiei, dar acum…

— Tu eşti franţuzoaică, Martine, protestă el.

— Da, dar o franţuzoaică evreică, înainte eram doar franţuzoaică, dar tu ştii că nici ţara noastră nu scapă de antisemitism, şi nici restul Europei. Nu vreau să fiu obligată să port steaua lui David cusută pe reverul paltonului, n-aş putea suporta…

El rămase tăcut, neştiind ce să spună. Martine îl apucă de mână şi i-o strânse cu afecţiune.

— Unde o să mergi? vru el să ştie.

— În Palestina.

— Eşti nebună! Ce o să faci acolo?

— Încă nu ştiu, pentru moment merg într-un kibbutz. Acum doi ani au plecat nişte prieteni şi, mă rog, ei zic că e o întreagă aventură. Poate că a sosit momentul să fac nişte schimbări în viaţa mea; o să-ţi spun cum îmi şade plantând salate.

— Dar de ce nu mergi în Statele Unite? Acolo ai scoate-o la capăt, eşti o profesoară cu prestigiu.

— Nu e atât de uşor şi, în plus, cred că în aceste momente trebuie să merg acolo, vreau să ştiu ce înseamnă să fii evreică, ce trăiri voi avea când voi călca pe Pământul Făgăduinţei.

— Acolo vei fi în siguranţă?

— Păi, nu ştiu. Prietenii mei îmi povestesc că dorm cu puşca în mână; ştii că în ’36 a fost o revoltă a arabilor împotriva prezenţei evreilor în Palestina. Se pare că în pofida opoziţiei britanicilor, lucrurile nu merg ca pe roate. După câte ştiu, englezii fac tot ce le stă în putinţă ca să împiedice venirea mai multor evrei, dar chiar şi aşa continuă să vină…

— Iartă-mă dacă sunt indiscret, dar prietenii tăi cu ce se îndeletniceau înainte de a pleca acolo?

— Jean este avocat, iar Marie, specialistă în parfumuri; erau vecini şi prieteni, şi cred că mă sfătuiesc bine spunându-mi să plec cât timp încă o mai pot face.

— Cum vei proceda?

— N-o să-ţi vină să crezi, dar mă va ajuta un preot;

este fratele unei prietene de-a mea.

— Îmi vei lipsi, Martine, îi mărturisi el.

— Şi tu, mie, eşti cel mai bun prieten pe care îl am aici. Să vezi cum or să vină toți să te întrebe dacă ştiai că sunt evreică.

Hotărârea lui Martine îi aminti de Deborah Schneider şi de explicația dată de ea pentru faptul de a-şi fi trimis fiicele la New York. Îşi spuse că poate ar trebui să reflecteze şi el asupra viitorului lui David. Oricât de incredibil i se părea şi lui, pentru noile autorități, fiul lui era evreu, evreu şi atât.

Îi veni greu să ia decizia care ştia că avea să provoace un şoc în familie, dar era hotărât să-şi impună voința. Mai întâi, vorbi cu fiul său, apoi îi convocă la el acasă pe părinții şi pe socrii lui şi restul familiei.

— Ştiu că vă va surprinde ceea ce vă voi spune, dar am hotărât să-l trimit pe David în Palestina.

Socrii lui îl priveau uluiți, părinții lui nu ştiau ce să spună, fratele său mai mare îşi drese vocea stânjenit, iar soția acestuia îşi frângea mâinile nervoasă.

— Nu voi pleca, tată, îl întrerupse David. Nu voi merge nicăieri până când nu va apărea mama.

— Ştiu că nu vrei să pleci, dar în acest caz, îmi pare rău, fiule, opinia ta nu contează; importantă este viața ta, iar azi, aici, nu mai eşti în siguranță.

Au păstrat tăcerea şi toți s-au gândit la Miriam.

— O prietenă de-a mea pleacă peste câteva zile. David va merge cu ea. Aveți rude acolo? îi întrebă el pe socrii săi.

— Da, bineînțeles, răspunse mama lui Miriam, am două surori şi mai mulți nepoți. Viața nu e uşoară acolo…

— Ştiu, dar măcar a fi evreu nu este un stigmat, ca aici.

— Aici suntem în Franța, îl întrerupse fratele lui mai mare.

— Da, aici suntem în Franța. Şi ce s-a întâmplat în culta şi rafinata Germanie unde un caporal a devenit

exponentul unei întregi naţiuni? Îţi amintesc că guvernanţii noştri sunt nişte marionete mânuite de la Berlin. Am văzut-o cu ochii mei. Refuz ca fiul meu să dispară într-o zi pe o stradă din Paris sau să fie bătut la ieşirea de la liceu sau să poarte steaua lui David pe reverul hainei; Miriam n-ar fi suportat aşa ceva. Vă puteţi imagina ce va însemna pentru mine absenţa lui, dar voi şti măcar că trăieşte şi ăsta e singurul lucru care mă interesează.

— Ferdinand are dreptate, spuse tatăl lui. Aici suntem în Franţa, fiule, dar ce au făcut cu republicanii spanioli refugiaţi? Pe mulţi i-au trimis înapoi, alţii au fost închişi în lagăre, ziarele i-au calificat drept „gunoaie umane", „invadatori periculoşi"…

Mama lui Ferdinand îl întrerupse pe soţul ei ca să-i aducă aminte că ziarele *Le Populaire* sau *L'Oeuvre* îi sprijineau şi că domnul cardinal Verdier a intervenit de multe ori în favoarea lor şi că, până şi unii scriitori catolici, precum Jacques Maritain{49} sau Francois Mauriac{50}, îi apărau cu orice preţ.

Dar tatăl lui Ferdinand insistă asupra faptului că lui David i-ar fi mai bine în afara Franţei; profesorul îi mulţumi pentru sprijin. Ştia că este indignat de atitudinea guvernului francez faţă de refugiaţii spanioli din rândul cărora mai salvase câte o rudă. Nici tatăl lui, nici el nu aveau încredere în noua Franţă: amândoi erau sătui de lipsa de atitudine a oamenilor care închideau ochii ca să nu vadă ce se întâmplă.

David îl imploră pe tatăl său să-i permită să rămână, dar Ferdinand îşi menţinu cu fermitate hotărârea şi se întrebă în sinea lui dacă toată povestea nu era cumva o nebunie.

— Şi tu ce vei face, tată?

— Voi rămâne aici, aşteptând-o pe mama ta, şi voi continua să studiez cronica lui fray Julián. E o poveste pe cât de tragică, pe atât de frumoasă.

— Dar, dacă nu-ţi place să mergi la castel…

— Nu, fiule, nu-mi plac oamenii ăia şi, din fericire, n-am mai fost pe acolo de ceva vreme, nu este absolut indispensabil pentru lucrarea mea. De altfel, cred că domnul conte preferă şi el să mă țină la o oarecare distanță. După povestea cu mama ta mi-e greu să suport pe cineva care simpatizează cu naziştii.

— Aşa că te vei închide în trecut, spuse David, mâhnit.

— Pe când tu vei făuri viitorul, eu mă voi refugia în trecut; nu e un aranjament prost, fiule. De îndată ce vei pleca, mă voi reîntâlni cu fray Julián.

12

...Suntem lipsiți de compasiune, tocmai noi care ar trebui să dăm un exemplu în acest sens. Dar lui fray Ferrer îi luceşte mânia în ochi şi crede că doar focul poate purifica tot ce a fost atins de eretici. De aceea a poruncit să se ardă şi ultimele pietre de la Montségur, pentru a purifica locul spurcat de prezența ereticilor.

— Doar focul va purifica aceste pietre, striga fray Ferrer.

Am pierdut de-acum şirul zilelor care au trecut de când am părăsit castelul Montségur, aşa cum am pierdut numărul declarațiilor ereticilor dispuşi să îşi denunțe fiii, părinții, frații şi vecinii ca să îşi salveze viața. Unde sunt martirii de la Montségur? Ce s-a ales din exemplul lor?

Acum, că nicio oştire nu va veni să îi salveze, eroii care îşi spuneau Buni Creştini sunt acum doar nişte oameni speriați.

Mărturisesc că nu mă mai impresionează ca odinioară, când îi respectam şi îi admiram în taină pentru fermitatea convingerilor lor. Acum ştiu că sunt aidoma mie, că le este frică, iar eu îi disprețuiesc tot atât de mult cât mă disprețuiesc pe mine însumi.

Aş minți dacă aş spune că s-au predat cu toții. Nu este aşa, dar sunt cei mai puțin numeroşi. Nici nu vreau să îmi imaginez cât ar fi suferit doña María dacă ar fi văzut atâtea trădări.

Am fost la Carcassonne, la Limoux, la Bram şi la Lagrasse şi peste tot se întâmplă acelaşi lucru. Când sosim, se înghesuie cu toții să dea vina pe alții, ca ei să se salveze în felul acesta.

Iar eu, stăpâne, sunt în continuare bolnav, fără ca ierburile cavalerului Armand să mă uşureze. V-

am explicat deja în misiva mea anterioară că domnul cavaler templier, tovarăşul de arme al lui don Fernando, trecea drept un maestru eminent în arta tămăduirii şi mărturisesc că până acum ierburile sale au dat rezultate în cazul meu. Poate că mirosul de carne arsă este cel care îmi moleşeşte simțurile şi face să mi se strângă stomacul, sau poate fi mirosul fricii, frica pe care o emană acei nefericiți când îşi mărturisesc păcatele înaintea mea.

Mă rog lui Dumnezeu ca această scrisoare să ajungă în mâinile dumneavoastră, pentru că tremur de teamă că ar putea pune mâna pe ea prietenii mei. Fray Ferrer m-ar trimite să ard direct în Infern şi chiar bunul fray Pèire nu mi-ar ierta trădarea.

V-am spus că am pierdut noțiunea timpului şi aşa este, dar cum simt că boala avansează, aş vrea să vă cer o favoare. Ştiu că nu o merit, că nu m-ați privit niciodată ca pe un fiu, dar oricât de mult v-ar displăcea ideea, adevărul e că sunt fiul dumneavoastră şi de aceea îndrăznesc să vă cer să mă îngropați la Aínsa. Simt că nu voi mai trăi mult şi în curând voi cere permisiunea să vă vizitez.

Vreau ca pământul care mă va acoperi să fie cel pe care m-am născut; vă solicit să fiu înmormântat ca un Aínsa, bastard, e adevărat, dar sânge din sângele dumneavoastră.

Iertați-mi delirul, dar îmi arde capul de fierbințeală şi durerea îmi străpunge măruntaiele. Visez la apa înghețată din izvorul nostru şi la diminețile acelea reci când alergam spre şura de paie ca să fac tot ce îmi porunceați.

Da, îi voi cere permisiunea lui Fray Ferrer şi să dea Domnul să se milostivească văzându-mă bolnav şi să îmi permită să vin să îmi iau adio de la dumneavoastră ca să pot muri în pace.

Ştiți, don Juan, că morții mă vizitează la orice oră din zi şi că le aud rugăciunile topindu-mi-se în creier?

Le văd degetele crispate, distruse de foc, chipurile îndurerate care îmi cer să le fac dreptate. Dar nu stă în puterea mea să fac asta, iar doña María o ştia foarte bine. De aceea insista atât de mult ca eu să scriu o cronică a celor petrecute la Montségur, care se află acum la loc sigur în casa doñei Marian şi a soțului ei, don Bertrand d'Amis.

Într-o zi, stăpâne, cineva va răzbuna sângele nevinovat pe care noi l-am vărsat în numele crucii, pentru că vărsarea a atât de mult sânge nu poate rămâne nepedepsită. Acolo unde azi este trădare, într-o zi va fi mândrie şi sete de răzbunare. Da, stăpâne, într-o zi, cineva va răzbuna cu furie sângele celor nevinovați. Până atunci, vă rog, stăpâne, să mă primiți alături de dumneavoastră ca să mor cum se cuvine.

Ferdinand continua să citească scrisoarea pe care o găsise în arhiva unei familii înrudite cu neamul Aínsa. Nu-i fusese uşor să urmărească traseul lui fray Julián, pentru că se încăpățânase să-i caute urma prin Carcassonne şi Toulouse, dar, într-o dimineață, după ce s-a trezit, a simțit că-i este foarte dor de Miriam şi David şi atunci s-a gândit că, dacă el nu dorea decât să fie cu ai săi, fray Julián va fi avut acelaşi sentiment.

Durase mai mult decât fusese prevăzut pentru a-şi termina studiul, dar mai avea oare vreo importanță când atâția oameni muriseră din pricina războiului? Deşi castelul d'Amis era o insulă în mijlocul deznădejdii Europei, nici măcar contele nu putuse întreține permanent acele grupuri care veneau să scormonească printre stâncile de la Montségur.

Peste câteva zile, îşi va prezenta lucrarea la Universitatea din Paris şi se va întâlni cu domnul conte

ca să-i explice ce se întâmplase cu unii dintre strămoşii săi.

Fusese nevoit să facă mai multe călătorii la castel ca să citească teancuri de documente şi să caute în arhivele familiei, străduindu-se întotdeauna ca şederile lui să fie cât mai scurte şi evitând acele grupuri de germani care făceau parte din echipa de cercetări a contelui.

Îi repugna să se întâlnească cu ei, astfel că nu se caza la castel; prefera să facă mai mulți kilometri şi să doarmă la Carcassonne. Nici contele nu-şi ascundea antipatia pe care o simțea pentru el, dar nu-l împiedica să studieze cronica lui fray Julián.

Călătorise în limita posibilităților pe urmele arhivelor Inchiziției şi se cufundase în studierea cronicilor medievale căutând indicii care să-l conducă spre familia aceea care se considera chemată să păstreze amintirea capitulării fortăreței Montségur. Şi în arhivele familiei Aínsa găsise câteva comori.

Familia nu mai exista ca atare, cu excepția ramurii franceze a familiei D'Amis şi a câtorva rude îndepărtate, dar arhivele lor se găseau într-un muzeu local.

Îl mai iubise oare cineva pe fray Julián în afară de fratele său Fernando de Aínsa? În arhiva familiei Aínsa nu găsise niciun document în care să se vorbească despre acel bastard. Don Juan murise la un an după fray Julián, domeniul rămânând în grija doñei Marta, fiica văduvă cu doi fii, care găsise ocrotire pe lângă tatăl său.

Între documentele de familie, foarte prețioase erau scrisorile trimise tatălui său de către doña Marian, soția cavalerului Bertrand d'Amis, omul de încredere al contelui de Toulouse.

> Dragă tată, vă înțeleg durerea, pentru că şi eu sunt îndurerată de pierderea mamei mele. Ştiu că nu ați înțeles niciodată hotărârea ei de a părăsi casa bătrânească a familiei, încredințându-şi viața lui Dumnezeu, ca să îi slujească pe Bunii Creştini

şi pe toți aceia care au dorit să cunoască Adevărul. Acum, că mama mea a murit, vreau să vă spun că, de câte ori am stat în preajma ei în ultimii ani, nu ascundea cât de mult o apăsa pe suflet absența dumneavoastră. Nu a iubit pe nimeni ca pe dumneavoastră, nici măcar pe fiii şi pe nepoții ei. În viața mamei mele au fost două mari iubiri: Dumnezeu şi dumneavoastră.

Cât despre viața de la curtea contelui, aceasta s-a schimbat mult şi vă mărturisesc că îmi este frică. Soțul meu este o persoană de încredere a contelui de Toulouse, dar Raimond este un supraviețuitor care, după cum ştiți, trebuie să îi mulțumească atât pe regele Franței cât şi pe papă, care, cu toate că l-au iertat, nu au încredere în el. La curtea lui încă mai există câțiva Buni Creştini şi *credentes* ca şi noi, dar ni s-a cerut discreție. Acum câteva zile, l-a implorat cu lacrimi în ochi pe unul dintre prietenii săi cei mai dragi să revină în sânul Bisericii ca să nu se vadă obligat să îl predea el însuşi Inchiziției. Fapt este că pe don Raimond îl ațâță „dulăii" papei care îi suspectează de erezie pe unii dintre prietenii săi.

Eu nu am tăria mamei mele, nici soțul meu nu o are, şi ne-am acomodat cu noua situație, astfel că încercăm să fim discreți şi îl însoțim pe conte la toate slujbele şi liturghiile la care participă, oricât de mult am plânge în sinea noastră când suntem siliți să îngenunchem înaintea crucii. Soțul meu mă îndeamnă să nu-mi fac probleme, să văd în cruce doar o bucată de lemn fără nicio valoare, spunând că e la fel ca atunci când facem plecăciuni, pentru că sunt doar nişte gesturi. Dar de fiecare dată când îmi fac semnul crucii, simt că o trădez pe mama mea şi că îmi condamn sufletul, pentru că sângele celor nevinovați strigă după dreptate.

Iertați-mi, tată, această mărturisire, căci dumneavoastră sunteți un bun catolic căruia credința mamei mele şi a mea v-a adus atâtea necazuri, dar vă socotesc generos şi nădăjduiesc că mă veți ierta, aşa cum ați iertat-o şi pe mama mea…

Această scrisoare a doñei Marian era datată la câteva luni după înfrângerea de la Montségur. Într-un plic de pergament, Ferdinand găsise două cuvinte scrise de mâna lui don Juan de Aínsa: „Biata fată".

Două cuvinte simple care poate că exprimau durerea resimțită de acel om, nu numai din pricina pierderii soției sale, ci şi a greutăților cărora trebuia să le facă față doña Marian, sau poate că exprimau compătimirea din partea tatălui față de fiica sa care îşi pierduse sufletul.

Găsise în biserică dovezi ale credinței lui don Juan: donații făcute de acesta unor mănăstiri şi biserici; şi în testament se arătase generos.

În arhiva locală, se păstra o listă a bunurilor donate de familia Aínsa de-a lungul secolelor şi era surprinzător faptul că unele dintre acestea fuseseră înmânate chiar de doña Marian. Ferdinand găsise explicația acestei atitudini în corespondența fiicei cu tatăl ei. Şi ea, ca şi contele de Toulouse, Raimond al VII-lea, optase pentru supraviețuire.

Mult iubite şi respectat tată, vă scriu într-un moment de adâncă durere. Seniorul nostru don Raimond s-a văzut silit să condamne la moarte prin ardere pe rug optzeci de Buni Creştini de la Agen, oraş situat aproape de fluviul Garonne, unde *perfecții* trăiau liniştiți, deşi mereu cu teama că „dulăii" papei îşi vor înfige colții în ei.

Don Raimond nu a putut refuza să îi condamne să fie arşi pe rug pe aceşti oameni cumsecade, dar sufletul îi este întristat şi i-a plâns vreme de mai

multe zile, în care nu a vrut să se hrănească îi nu şi-a ascuns zbuciumul.

Bunul conte este bolnav şi disperat din pricina dovezilor pe care i le cer regele şi papa. Eu însămi l-am văzut cum regretă cu lacrimi în ochi trădarea față de supuşii săi, dar ce putea face?

Ieri a strâns un grup de prieteni credincioşi printre care era şi soțul meu, don Bertrand. Le-a mulțumit că în aceşti ani nu i-au creat prejudicii manifestându-şi în mod tranşant adevărata lor credință. Din fidelitate față de el, ne-am manifestat credința cu discreție, trădând Adevărul prin gesturi, dar niciodată cu inima.

Dar seniorul meu, contele Raimond, se teme pentru ce s-ar putea întâmpla în lipsa lui şi, de aceea, tată, vă rog să mă ocrotiți în cazul în care ar trebui să părăsim pentru o vreme oraşul Toulouse; dacă nu veți putea să mă primiți, vom merge la Pavia sau la Genova; ştim că nobilii de acolo se arată binevoitori față de Bunii Creştini.

Dacă ne dați găzduire, nu vă vom pricinui niciun necaz, întrucât de-acum ştiți că ne prefacem că suntem fii ai Bisericii, astfel că vom asista la slujbă alături de dumneavoastră şi de sora mea şi de cei doi nepoți ai mei, pe care ard de nerăbdare să-i cunosc…

În scrisoarea următoare, doña Marian îl anunța pe tatăl ei de moartea contelui de Toulouse şi îl înştiința că pornise la drum înspre Aínsa.

Mult iubite tată, bunul nostru conte Raimond de Toulouse s-a eliberat din trupul său. Se va odihni pentru totdeauna la Fontevrault, alături de mama sa, doña Juana{51}, de unchiul său Richard{52} şi de bunicii săi, don Henri{53} şi doña Eleonor{54}.

Presupun că ați aflat de îmbolnăvirea de

fierbinţeli a contelui la Millau, dar sănătatea lui era destul de şubredă după atâtea suferinţe.

Moştenitorii lui sunt doña Jeanne[55], fiica sa, şi soţul ei, Alphonse de Poitiers[56], cărora Dumnezeu încă nu le-a dăruit copii.

Soţul meu don Bertrand crede că voi fi mai în siguranţă alături de dumneavoastră şi, până când se va lămuri situaţia, v-aş fi recunoscătoare dacă aţi accepta să vin să vă vizitez împreună cu fiii mei.

Nădăjduiesc să nu fiu o povară şi ca şederea mea să nu se prelungească, întrucât, după cum ştiţi, îl iubesc pe soţul meu şi mă întristează despărţirea.

Poate că cea mai importantă era scrisoarea trimisă de doña Marian lui fray Julián la puţin timp după ce a plecat din casa tatălui ei, unde se refugiase pentru câteva luni.

Din tonul misivei nu era greu de dedus că doamna şi călugărul petrecuseră multe seri stând de vorbă. Doña Marian a ajuns probabil la Aínsa la sfârşitul anului 1249 sau la începutul lui 1250, la câteva luni, puţine la număr, după moartea contelui de Toulouse, astfel că a putut să îşi ia adio de la tatăl ei deja bolnav.

Bunul meu călugăr, mi se pare ciudat să vă numesc astfel, întrucât călugării au adus numai nenorociri în viaţa mea şi a familiei mele, dar în aceste luni petrecute în casa bătrânească am înţeles de ce mama mea avea atâta încredere în dumneavoastră. Călugăre Julián, sunteţi un bun creştin, chiar dacă trăiţi în confuzie, crezând că Isus este simbolizat prin acel obiect de tortură care este crucea. Dar această misivă nu vrea să prelungească discuţiile şi conversaţiile pe care le-am avut, ci să vă mulţumească pentru bunătatea dumneavoastră. L-aţi îmbărbătat pe tatăl meu în ultimele sale zile şi o ajutaţi pe sora mea doña

Marta şi pe cei doi nepoți ai mei.

Nu cred că ne vom mai revedea; de aceea vreau să vă asigur din nou că ceea ce v-ați angajat față de mama mea, doña María, să faceți va da roadele aşteptate. Adevărul celor scrise în cronica dumneavoastră va ieşi la lumină într-o bună zi şi oamenii vor afla cât de mari au fost fărădelegile regelui şi ale papei.

Aflați că fiii mei sunt de-acum depozitarii adevărului despre toate cele petrecute în aceşti ani, dar se feresc, cât pot de bine, să arate că profesează adevărata credință şi nu ne vor crea necazuri, visează la ziua când vor putea răzbuna sângele celor nevinovați. Vor fi ei sau fiii lor, sau fiii fiilor lor, dar, într-o zi, familia D'Amis va răzbuna sângele vărsat, pentru că doar atunci se vor putea odihni cei nevinovați…

13

Nordul Spaniei, 1946

Ferdinand păstra, ca pe o comoară neprețuită, copiile corespondenței doñei Marian care, după cum putuse el reconstitui evenimentele, se întorsese la soțul ei, devenit cu timpul vasal leal al lui Alphonse de Poitiers, soțul doñei Jeanne, singura fiică a lui Raimond al VII-lea, conte de Toulouse.

Era evident: credința doñei Marian şi a lui don Bertrand d'Amis nu îi împiedica să dorească să trăiască şi, deşi catarii visau să părăsească această lume şi să se desprindă de învelişul blestemat pe care ei îl considerau a fi trupul lor, în cazul acestor doi nobili, au cântărit mai mult alte interese, dat fiind că au murit bătrâni.

Îi era greață. Cât fanatism! Cât sânge vărsat în numele lui Dumnezeu! Se gândi că Dumnezeu nu-i putea ierta pe cei care se foloseau de numele Său ca să tortureze şi să asasineze ființe omeneşti. Nu era cu putință să fie aşa, era imposibil ca pentru El să conteze cel mai mult cum se ruga cineva la El şi cum era El perceput!

Şi îşi aminti de David, fiul său iubit, căruia i se răpise inocența şi care devenise un sionist radical.

Împlinise douăzeci şi cinci de ani şi era tot în Palestina. Nu voia să se întoarcă în Franța. „Sunt evreu", spunea el, „ei m-au făcut să mă simt diferit şi asta sunt: diferit." şi întreba: „Unde erau cei care se scandalizează acum pentru cele întâmplate în lagărele de exterminare? Dacă noi, evreii, am înțeles ceva, este că ne putem bizui doar pe noi înşine; de aceea trebuie să avem o patrie din care să nu putem fi dați afară".

David nu se mai simțea o parte din el, din tatăl său, nici din trecutul lor comun, ci se unise cu mama lui dispărută şi construise pe această dispariție rațiunea lui de a fi.

Când s-a încheiat războiul, i-a cerut să-l însoțească la Berlin ca să încerce să caute vreo urmă a lui Miriam, dar fiul lui a refuzat.

— Îi urăsc, tată, îi urăsc atât de tare, încât, dacă aş ieşi pe stradă şi m-aş gândi că orice persoană ar putea fi vinovată de moartea mamei mele, n-aş suporta. Nu pot merge, nu doresc decât să-i ucid pe ei şi pe prietenii lor, pe toți cei care au colaborat prin tăcere.

— Nu toți germanii sunt nişte asasini, David, acolo există oameni care au suferit mult. Unchiul şi mătuşa ta erau germani.

— Ai dreptate, tată, dar nu pot să nu simt aşa cum simt, aşa că e mai bine să nu te însoțesc. Permite-mi să fiu nedrept şi subiectiv. Sunt evreu, mi-o pot permite după ce au existat şase milioane de morți.

Îl înțelegea pe fiul său, care îşi pierduse mama şi bunicii pentru că au fost evrei.

Ferdinand încă îşi mai amintea acea zi de 17 iulie 1942 când la Paris socrii lui au fost arestați împreună cu alte mii de evrei. Majoritatea erau femei, copii, bătrâni. Au fost duşi la velodromul de iarnă. El a aflat printr-un prieten al socrului său care venise să-l anunțe la universitate.

— Au fost luați! a strigat bărbatul năvălind la el în birou.

Imediat, a alergat acasă la ei şi nu i-a mai găsit. Îi mulțumea lui Dumnezeu că reuşise să-l scoată pe David din Franța.

N-a putut face nimic, oricât de mult a bătut la toate uşile imaginabile. Părinții lui Miriam, împreună cu restul evreilor din Paris, au fost conduşi la lagărul de la Pithiviers şi apoi la cel de la Drancy, înainte de a fi mutați la Auschwitz, de unde nu aveau să se mai întoarcă.

Toate acestea le-a aflat mult mai târziu. În zilele acelea, oamenii Regimului de la Vichy se comportau ca birocrații germani: nu ştiau nimic, nu spuneau nimic, doar acționau. Mai întâi, au promulgat un statut pentru evrei; apoi, au creat o Comisie Generală pentru Problemele

Evreieşti şi, mai târziu, i-au trimis dus în lagărele de exterminare.

A amânat să-i spună lui David, pentru că ştia că fiul său n-ar suporta o altă pierdere şi, o vreme, când acesta îl întreba despre bunicii lui, evita să-i răspundă direct.

Într-o zi, fiul lui nu l-a mai întrebat, a afirmat pur şi simplu: „Au fost luați, nu-i aşa?” Auzea hohotele de plâns ale lui David, dar s-a stăpânit pentru ca David să nu le audă la telefon pe ale sale.

Da, David îşi putea permite să fie subiectiv după ce au existat şase milioane de morți.

Acum, fiul său muncea într-un kibbutz şi spunea că e bine, ba chiar că e fericit. I-a mărturisit că are un vis: să facă parte din Haganá[57], un grup secret de apărare pe care îl organizau câteva sute de evrei civili din Palestina, hotărâți să lupte pentru acea bucată de pământ şi să o prefacă în patria lor. Dar, pentru moment, trebuia să se mulțumească dând o mână de ajutor la apărarea propriului său kibbutz. Într-una din primele lui scrisori îi vorbea despre un nou prieten.

> Acum învăț araba, mi-o predă un palestinian care trăieşte într-o fermă aproape de kibbutz. Prietenul meu se numeşte Hamza, e de vârsta mea. Eu îl învăț franceza şi, uneori, ieşim împreună pe câmp. Şeful kibbutzului spune să n-am prea multă încredere în el, dar eu am, este un băiat bun care doreşte acelaşi lucru ca şi mine: să trăiască în pace, să aibă o bucată de pământ pe care să o simtă a lui. Acest pământ este mic, dar încăpem cu toții, i-am spus-o şefului kibbutzului: trebuie să putem trăi împreună. Hamza gândeşte ca şi mine. Zilele trecute am plecat la vânătoare; adevărul e că n-am vânat nimic, dar ne-am distrat grozav. La el acasă sunt primit ca un prieten, m-au invitat de mai multe ori să cinez împreună cu ei. Hamza vine şi el în kibbutz. Înainte nu îndrăznise niciodată să

intre, uneori mă ajută la muncile câmpului. Nu-mi plac, dar trebuie să le fac. Sunt atât de bucuros că am un prieten palestinian. Iacob, şeful nostru, crede că într-o zi vom avea probleme, dar eu nu sunt de acord, deşi ştiu că unii palestinieni se tem de prezența noastră. Eu îi spun lui Hamza că avem un obiectiv ambițios: să facem o țară în care să începem şi noi, şi ei; la urma urmelor, cu toții suntem fiii lui Avraam[58].

Scrisorile lui David erau pline de entuziasm. Măcar asta îi îmbărbăta sufletul. Fiul lui era în continuare un băiat bun. Va merge să-l vadă, dar mai întâi trebuia să se întoarcă la Berlin şi, bineînțeles, să termine lucrarea despre fray Julián.

Amintindu-şi de contele d'Amis, de oamenii aceia extravaganți care făcuseră săpături în împrejurimile localității Montségur căutând o comoară inexistentă, simți din nou că i se face greață. În forul său interior îşi bătea joc de ei, era răzbunarea lui pentru idioțenia de care făceau paradă.

Simțea dispreț şi scârbă față de conte. Îl costase lacrimi amare să continue cercetarea, ştiindu-l pe contele d'Amis un devotat al Regimului de la Vichy. Un coleg de la Toulouse îl avertizase asupra prietenilor germani ai contelui: „Caută Graalul pentru Hitler". Dar asta o ştia deja. Demersul i se păruse atât de absurd, încât nu voise să-i acorde importanță, dar, cu trecerea timpului, îşi dăduse seama că, în ciuda eforturilor contelui de a păstra discreția, fanatica lui obsesie pentru independența regiunii Languedoc îl trăda. Dacă domnul conte sprijinea Germania, o făcea cu speranța de a-şi vedea ținutul natal despărțit de Franța şi ca acesta să-şi recapete autonomia pierdută în urma războaielor împotriva catarilor.

Ştia că la Montségur se adunaseră discipolii lui Otto Rahn, care făceau parte din grupurile de lucru ale contelui; dar acesta era inteligent şi niciodată nu îl

aşezase la aceeaşi masă cu ei. Nici el n-ar fi acceptat, dar în anumite ocazii se întâlnise cu câțiva dintre ei, care ajungeau epuizați după ce făceau săpături la Montségur.

După dispariția lui Miriam, viața îi devenise indiferentă. Îşi păstra speranța că vreodată cineva îi va da un indiciu şi atunci va încerca să-l preseze pe conte să facă uz de influența sa pe lângă prietenii săi germani. Dar asta nu se întâmplase. Războiul se arătase în toată cruzimea lui, Franța fusese împărțită în două şi toate istoriile personale rămăseseră uitate. Şi a lui, de bună seamă.

14

Din locul său de refugiu, Ferdinand îşi amintea în continuare lunile imediat următoare încheierii războiului.

S-a dus în Germania fără David, acasă la Inge, care supravieţuise tuturor grozăviilor războiului. Împreună, au căutat-o din nou pe Miriam, mergând dintr-un loc într-altul ca să facă rost de listele prizonierilor din lagărele de exterminare. Pe una din aceste liste a găsit familia Bauer, pe alta, pe Deborah, şi i-a plâns cu furie şi cu regret.

Au găsit data la care Sara şi Yitzhak au sosit la Dachau şi la care au fost duşi în camera de gazare. Dar nici urmă de Miriam.

— Va trebui să aşteptăm până când se va afla adevărul, i-a spuse Inge, ca într-o zi să ni se spună câţi oameni au murit în comisariate. Presupun că pe Miriam au luat-o Cămăşile Brune şi cine ştie dacă n-au ucis-o în bătaie sau dacă n-a murit torturată de Gestapo. E nevoie de timp ca să se deschidă arhivele. Germanii nu se pot suporta pe ei înşişi şi ar prefera în continuare să nu ştie nimic din tot ceea ce au făcut şi nici din ceea ce au încetat să facă.

— Şi tu, Inge, ce simţi? a întrebat-o el.

După câteva clipe de tăcere, ea şi-a muşcat buzele şi şi-a încrucişat mâinile în poală înainte de a răspunde.

— Mi-e scârbă. Scârbă de mine însămi, de ţara mea, de oameni. Nu va fi uşor să ne reconciliem cu noi înşine, Germania va fi urmărită pentru totdeauna de acest coşmar.

— Voi eraţi coşmarul, a răspuns Ferdinand cu duritate.

— Ai dreptate şi, de altfel, ştii că sunt dintre oamenii care nu doresc să se sustragă câtuşi de puţin din faţa responsabilităţii ce le revine faţă de cele întâmplate. Eu eram aici, aş fi putut să-mi pun viaţa în joc, ca atâţia alţii, şi n-am făcut-o. Singura mea obsesie a fost să trăiesc şi să sper că se vor termina toate astea.

Îl găsise şi pe tatăl fiului ei. Găsise şi data internării lui la Auschwitz şi pe cea a executării sale. Ştia că nu-l va mai revedea niciodată, că de oriunde s-ar afla nu se va mai întoarce vreodată.

— Şi acum, Inge?

— Sper să pot găsi o slujbă mai bună.

I-a mărturisit, de asemenea, că în timpul războiului ajunsese să lucreze ca prostituată pentru trupe, ca să-i poată da de mâncare lui Günther.

— Când nu eram chemată la curățenie, n-aveam altă soluție decât să ies pe stradă. Mi s-a dat adresa unui local unde obişnuiau să vină ofițerii germani când erau în permisie la Berlin. M-am dus acolo de mai multe ori.

El ştia că acest fapt o marcase, dar Inge n-ar spune-o, nu şi-ar arăta slăbiciunea în fața nimănui. Singura ei obsesie era să meargă mai departe.

— Ce vrei să faci? o întrebă el.

— Mi-ar plăcea să-mi termin studiile şi să fiu profesoară; poate că o să reuşesc. Günther are şapte ani, nu mai are nevoie de mine atât de mult. Voi putea dispune de timp ca să învăț noaptea şi, între timp, să continui munca despre care ți-am vorbit.

Începuse să lucreze ca telefonistă într-un hotel şi se simțea mulțumită, cu toate că salariul era neînsemnat. Dar se descurca.

Inge era spartană, era obişnuită să supraviețuiască doar cu strictul necesar.

— Nu te-ai gândit să pleci în altă parte?

— Unde şi de ce? Nu, nu cred să fie o idee bună, aici… mă rog… aici ştiu cum pot trăi, iar în altă parte cu siguranță că m-ar costa mai mult. Nu pot risca din pricina lui Günther; el are dreptul la o viață mai bună şi această țară, în ciuda a tot ce ți-am spus înainte, o va scoate la capăt; o să vezi, poate că Germania va deveni chiar o țară a şanselor, aici totul trebuie refăcut.

— Continui să fii comunistă? a întrebat-o el curios.

— Nu, nu sunt nimic, sunt doar eu.

De fapt, întotdeauna fusese astfel, dar răspunsul ei l-a impresionat. Inge nu împlinise încă treizeci de ani şi vorbea ca o bătrână lipsită de credinţă.

— Şi tu ce eşti, Ferdinand? îl întrebase la rândul ei.

— Nu ştiu ce să-ţi răspund, dar noi, europenii, trebuie să le fim foarte recunoscători nu numai americanilor, ci şi prietenilor tăi ruşi. Au câştigat războiul împreună şi ne-au eliberat din infern.

— Da, îi datorăm mult măicuţei Rusia, doar ţi-am spus într-o zi că Stalin îşi aştepta momentul.

— Dar Pactul Molotov-Ribbentrop a fost o lovitură.

— A fost politică.

— Cea mai proastă politică, o pagină neagră în istoria comuniştilor.

— A tuturor comuniştilor?

— Da, a tuturor. În ţara mea, unii conducători comunişti vor acum să ne facă să credem că Hitler voia războiul cu Franţa şi că politica lui Stalin l-a frânat o vreme.

— Şi aşa a fost.

— Dar ce spui despre „cedarea" de către Hitler URSS-ului a ţărilor baltice şi a Poloniei de Răsărit?

— Tocmai spuneai că îi datorăm mult Rusiei.

— Dar eu mă gândesc la oameni, la soldaţi, la mame, mă gândesc la persoanele care s-au sacrificat.

— Dacă Napoleon n-a reuşit să le vină de hac ruşilor, cu atât mai puţin ar fi reuşit Hitler, a spus ea, schiţând un zâmbet.

Într-o zi, îi ceru lui Inge să-l însoţească acolo unde locuiseră unchiul şi mătuşa lui Miriam. Voia să o vadă pe portăreasă, doamna Bruning. Poate că acum îi va spune adevărul.

Inge încercă să-l facă să renunţe, ştiind că asta îl va sfâşia, dar acceptă să meargă cu el.

Doamna Bruning supravieţuise războiului şi era mai grasă decât atunci când o văzuseră ultima dată.

Când le deschise uşa, îi recunoscu de îndată şi se făcu

albă la față.

— Dumneavoastră...! Ce doriți...? V-am mai spus că nu ştiu nimic...

Dar observară amândoi că femeii îi lipseau aroganța şi tăria de care făcea paradă când svastica flutura în vânt la fereastra casei.

— Doamnă Bruning, de dumneavoastră depinde ce vi se va întâmpla, o amenință Ferdinand, luându-şi un aer important. Acum, noi suntem cei care facem liste ale colaboratorilor cu naziştii, ale celor care îi denunțau pe oamenii cumsecade... Vorbiți şi poate că mă hotărăsc să vă dau o şansă.

— Vorbiți, doamnă Bruning, n-aveți de ales, îi aruncă Inge.

Femeia îşi şterse sudoarea de pe frunte cu dosul palmei. Răspândea mirosul fricii. Şovăia, neştiind ce să facă, apoi îi invită să între.

— Soțul meu a murit, îi anunță ea. Am rămas singură, cu o fiică şi doi nepoți. Soțul fiicei mele a murit în Rusia. Dacă dumneavoastră mă denunțați... nu ştiu ce se va alege de noi...

Inge îl apucă de braț pe Ferdinand ca să-l oprească să o insulte pe femeie. Acea rugăminte devenea neruşinare în gura unei naziste. Dar singurul mod de a afla adevărul era să nu o preseze mai mult decât s-ar fi cuvenit.

— Vă ascultăm, doamnă Bruning, spuse Inge suav.

— Ea a ajuns dimineața, s-a supărat foarte tare când a văzut librăria. Eu i-am cerut să tacă, dar m-a insultat, mi-a spus că suntem nişte sălbatici, că ce fel de popor este acela care scoate cărțile în stradă, le arde şi îi face să dispară pe doi bieți bătrâni. M-a amenințat, pe mine... a îndrăznit să mă amenințe. I-am spus că e o cățea de jidoavcă şi s-a întors spre mine râzând şi spunându-mi că într-adevăr e jidancă şi că niciodată nu s-a simțit mai mândră de asta, ca în momentul acela. I-am poruncit să plece, iar ea râdea în continuare. Mi-a zis că cine sunt eu ca s-o dau afară din casa unchiului şi a mătuşii ei. Am

avertizat-o că dacă nu pleacă... Apoi, au venit ei. Fratele ginerelui meu era unul dintre şefii Cămăşilor Brune, iar un cumnat de-al meu lucra la Gestapo. Ea le-a ținut piept, le-a spus să nu pună mâinile pe ea, că e cetățeană franceză, că o să sune la ambasadă... Atunci, unul a lovit-o şi ea l-a muşcat de mână. Au lovit-o din nou şi au luat-o cu ei.

Lacrimile scăldau chipul lui Ferdinand. O vedea pe Miriam înfruntându-i pe acei sălbatici; ea, atât de rațională, atât de încrezătoare în puterea rațiunii şi în forța legii, se confruntase cu armata aceea a răului.

Inge îl strânse de mână, încercând, în zadar, să-l consoleze.

— Doamnă Bruning, spuneți-mi unde era cartierul general al acelor Cămăşi Brune şi în ce departament din Gestapo lucra cumnatul ginerelui dumneavoastră, îi ceru Inge cu o voce fermă.

Portăreasa notă totul pe o hârtie, în vreme ce plângea cerându-le să le fie milă de ea şi de nepoții ei.

— V-am ajutat... spuneți-le să țină seamă... v-am ajutat..., implora ea printre hohote de plâns. Eu nu ştiu ce s-a întâmplat după aceea, nimeni n-a spus nimic...

— Ştiți cum au murit Yitzhak şi Sara Levi? îi aruncă Inge cu răceală.

— Nu... nu ştiu nimic... nu ştiam că au murit...

— Într-o cameră de gazare. Vă imaginați ce înseamnă să mori aşa? Şi ştiți de ce au murit? continuă Inge.

— Nu... nu, gemu portăreasa.

— Pentru că răul există şi pentru că dumneavoastră faceți parte din el. Cred că meritați o moarte oribilă, dar nu mie îmi revine sarcina de a vă pedepsi astfel. Dumneavoastră veți răspunde pentru ceea ce ați făcut, doamnă Bruning, oamenii care au murit din vina dumneavoastră nu vă vor permite să vă găsiți odihna. Nu închideți ochii, doamnă Bruning, pentru că ei se află acolo...

Femeia plângea cuprinsă de isterie, simțindu-se

înconjurată de fantome.

— Acum plecăm, dar va veni cineva după dumneavoastră. Trebuie să fiți judecată şi să plătiți pentru ceea ce ați făcut, spuse Inge pe un ton sentențios, ştiind bine că femeia aceea nu va păți nimic.

Îl ducea de braț pe Ferdinand, de parcă ar fi fost vorba de un copil rătăcit. Îl simțea distrus, dezarmat, măcinat de o durere imposibil de suportat. Momentul acela fusese cel mai rău din toți anii aceia fără veşti de la Miriam. În sfârşit, era pe punctul de a o găsi şi nu putea suporta. Acum suferința prin care trecuse ea căpăta aspectul sordid al realității. Miriam înceta să mai fie o nălucă; redobândea substanță umană.

Timp de mai multe zile, însoțit de un funcționar de la ambasadă, a mers dintr-un loc într-altul, întâlnindu-se cu noii administratori ai oraşului, când cu americanii, când cu ruşii... Pretutindeni erau comitete care încercau să reconstituie ceea ce se întâmplase în Germania svasticii, căutând locurile unde s-ar fi putut afla dispăruții şi verificând listele celor asasinați în masă în lagărele de exterminare. N-a fost uşor să fie luat în seamă: cazul lui era unul izolat, unul între alte mii, dar a avut şansa ca un funcționar american, John Morrow, să fie impresionat de povestea lui.

Morrow era profesor de istorie la Oxford, un om care hotărâse să se înroleze ca să lupte împotriva naziştilor pentru că nu concepea o lume dominată de o mână de asasini şi psihopați. A mers la război din convingere morală, iar acum era numit la Berlin, la Cartierul General, încercând să ajute la eliminarea haosului şi instaurarea ordinii în oraşul acela.

— Vă înțeleg zbuciumul, domnule Arnaud: dacă soția mea ar fi dispărut, mi-aş fi pierdut mințile. Vă voi face o mărturisire: şi ea este evreică. Este din New York, dar bunicii ei au ajuns în America din Polonia, în căutarea unei vieți mai bune. Simt o furie adâncă atunci când văd ce au făcut naziştii. Au scris cea mai urâtă pagină din

istorie.

Astfel că John Morrow l-a ajutat, deschizând uşile care rămăseseră închise până atunci, până când a dat peste arhivele unui comisariat berlinez de cartier unde, la data de 21 aprilie 1939, Miriam fusese dusă după arestare. O notă succintă adeverea că arestata murise în aceeaşi zi în urma unui stop cardio-respirator şi că trupul ei fusese aruncat într-o groapă comună.

Ferdinand a plâns ca un copil citind hârtia aceea îngălbenită pe care un funcționar conştiincios o păstrase în arhiva unui comisariat de cartier.

L-au lăsat să plângă singur fără să încerce să-l consoleze. Ştiau că nimic din ceea ce i s-ar putea spune n-ar avea niciun sens pentru el.

Nu era nevoie de multă imaginație ca să se ştie ce s-a întâmplat: pe Miriam probabil că au lovit-o când au arestat-o în casa unchiului şi a mătuşii ei şi, de asemenea, la comisariat. A fost ucisă în bătaie. Atât de simplu, atât de crud.

Timp de două zile a umblat ca un strigoi, incapabil să vorbească, să mănânce sau să doarmă. Inge şi John au avut grijă să nu-l lase singur; se temeau că îşi va pierde mințile, că nu va mai dori să revină în lumea celor vii, cufundat cum era în prelungita şi tăcuta lui conversație cu Miriam.

Inge a fost cea care a luat hotărârea de a-l suna pe David, iar John, cel care a reuşit să-l găsească într-un kibbutz în apropiere de Haifa.

Ea a intrat în camera în care el era trântit pe pat şi cu privirea rătăcită în tavan. Purta o barbă de câteva zile şi mirosea a sudoare şi a lacrimi.

— Fiul tău e la telefon, scoală-te.

Profesorul părea să nu o audă, dar apoi întoarse ochii spre ea, privind-o fără să o vadă.

— David e la telefon, scoală-te, repetă Inge.

S-a ridicat anevoie, de parcă trupul i-ar fi cântărit o tonă, iar brațele şi picioarele nu l-ar mai fi ascultat. Inge

s-a apropiat şi i-a întins mâna ajutându-l să se scoale ca să-l ducă în salon.

Ferdinand a apucat receptorul, dar a rămas mut. Atunci, Inge i l-a luat din mână şi a vorbit ea ca să-i ceară lui David: „Tatăl tău e la telefon, vorbeşte-i".

Timp de câteva secunde, Ferdinand a rămas în continuare închis în tăcere, apoi a izbucnit în plâns. Inge a ieşit din salon şi s-a dus la bucătărie, lăsându-l singur, ştiind că acea conversaţie dintre tată şi fiu nu trebuia să aibă martori.

Acum, că trecuseră câteva luni de la cele întâmplate, Ferdinand se simţea şi mai recunoscător faţă de Inge. Îşi amintea de ea revenind în salon, aşezându-se dinaintea lui, apucându-l de mână şi spunând foarte încet:

— Eşti zdrobit, făcut complet zob, dar trebuie să-ţi revii încetul cu încetul; ori îţi revii, ori mori, dar eu nu cred că trebuie să mori, Miriam nu ţi-ar ierta-o. Mort, nu îi eşti bun la nimic, dar viu, îl poţi ajuta pe fiul tău, ceea ce ea dorea cel mai mult.

L-a însoţit la baie şi a dat drumul la duş.

— Spală-te, ai început să miroşi.

În ziua când părăsea Berlinul, John Morrow a venit să-l conducă la aeroport şi i-a înmânat un plic închis.

— Mi-ai cerut să fac cercetări în legătură cu părinţii lui Miriam şi iată ce am aflat. După cum poţi presupune, au murit într-un lagăr de exterminare. Aici este tot parcursul pe care l-au urmat: de la lagărul de la Pithiviers au fost duşi la cel de la Drancy şi, de acolo, la Auschwitz. Îmi pare rău. Germanii sunt principalii vinovaţi de cele întâmplate, dar n-au făcut-o singuri. Politicienii de la Vichy chiar nu ştiau ce însemna să-şi trimită concetăţenii la Auschwitz? Nu-mi vine să cred… Ştii, Ferdinand? Cred că, într-o zi, Europa va trebui să-şi facă un examen de conştiinţă, pentru că această nebunie este rodul antisemitismului, dar nu al unui singur nebun, ci şi al câtorva secole de persecuţie a evreilor; este rodul faptului de a-i considera vinovaţi pentru toate, de a-i prezenta ca

pe asasinii lui Isus Hristos. E ciudat, ei uită că şi Hristos a fost evreu, chiar dacă mesajul lui a fost universal... Şi stânga trebuie să-şi facă un examen de conştiinţă, Ferdinand, oricât de îngrozitor ar fi, toate astea s-au întâmplat pentru că a existat de secole un mediu prielnic. Tu eşti profesor la universitate, ca şi mine, şi avem obligaţia de a ridica glasul şi de a-i confrunta pe ai noştri cu propriile lor contradicţii. Pentru cele întâmplate nu există absolvire de răspundere penală.

În avion, a deschis plicul şi a citit acele câteva file în care, pe scurt, se relata tragedia părinţilor lui Miriam. Va trebui să-i povestească lui David nu numai cele petrecute cu mama lui, ci şi oroarea suferită de bunicii lui.

După patru zile, era cu fiul lui la Paris. Au plâns împreună până le-au secat lacrimile; au vorbit despre Miriam, despre bunici, despre trecut şi viitor.

— Îţi mulţumesc, tată, că m-ai trimis în Israel. Mi-ai salvat viaţa, tu ai văzut ce urma să se întâmple... şi eu care nu voiam să plec! Dacă aş fi rămas...

— Nu te mai gândi la asta. Ai plecat şi trăieşti, asta este ceea ce contează. Trebuie să trăieşti pentru tine, pentru mama ta, pentru bunicii tăi. Cu siguranţă că ei, când sufereau la Auschwitz, se gândeau la tine şi se simţeau uşuraţi ştiindu-te în siguranţă.

David se schimbase. Acum era un tânăr sigur pe sine, având un ideal pentru care să lupte.

— Da, sunt sionist, tată, sionismul nu este altceva decât reîntoarcerea în patria noastră, este ceea ce ar fi trebuit să facem cu multe secole în urmă; dacă am fi făcut-o atunci, asta nu s-ar mai fi întâmplat. De aceea, am creat grupuri ca să ne apărăm. Englezii sunt împotriva noastră; nu înseamnă că alcătuim o armată, tată, pentru că n-avem uniforme şi abia dacă avem arme, dar suntem hotărâţi să luptăm pentru pământul nostru. Noi, evreii, avem nevoie de o patrie. Altminteri, ni se va întâmpla la fel ca în Germania. De câte ori am fost expulzaţi din ceea ce credeam a fi fost ţările noastre,

casele noastre? Câte pogromuri vom mai avea de îndurat? S-a terminat, nu vom mai permite să fim duşi la abator ca nişte vite pentru că suntem evrei, nu ne vom mai simți cetățeni de mâna a doua. Voi lupta, tată, trebuie să o fac. Mama ar fi vrut să o fac. Tu mi-ai povestit: i-a ținut piept acelei scroafe de doamna Bruning, de aceea a fost lovită, de aceea a fost bătută până au omorât-o. Dacă ea ar mai fi în viață, ar gândi la fel ca mine şi te-ar încuraja să vii cu noi în Palestina. Sosesc în continuare imigranți în pofida opoziției englezilor, şi se pare că s-a alcătuit un comitet anglo-american care studiază oribila Carte Albă pe care englezii au impus-o în 1939 restrângând imigrația evreilor în Palestina. Porci nenorociți…

— David!

— Tată, acum evreii pot veni în patria lor şi asta şi fac. Aş dori atât de mult să fii cu mine acolo…

— Ai dreptate, David, trebuie să lupți. Pentru mine, ar fi o impostură să merg acolo; pot să te vizitez, să petrec o vreme cu tine, dar nu mă simt în stare să particip la visul tău de a construi un stat evreu. Dacă mama ta ar trăi… Este visul tău, David, eu te sprijin din tot sufletul, orice ai face, chiar dacă nu mi-ar plăcea. Îți cer doar să nu uiți câteva din lucrurile pe care le-ai învățat de la mama ta şi de la mine; să nu uiți că nu contează cum este numit Dumnezeu şi nici felul în care te rogi la El. Să nu devii fanatic, ți-o cer în numele mamei tale, ea n-ar fi fost niciodată astfel.

Şi atunci, fiul lui l-a privit foarte serios şi a început să plângă.

— Dumnezeu? Eu nu cred în Dumnezeu, tată, nu cred în Dumnezeu, pentru că i-am cerut să mi-o aducă pe mama înapoi şi n-a făcut-o. Dacă ar fi existat, n-ar fi îngăduit să moară şase milioane de nevinovați în camerele de gazare. Crezi că ei nu s-au rugat cerându-i îndurare şi milă? Unde era El? N-a vrut să împiedice moartea celor nevinovați? N-a putut? De ce a îngăduit ca mama mea să fie omorâtă?

— Fiule, nu-l învinui pe Dumnezeu pentru ceea ce a făcut Hitler.

— Dacă Dumnezeu există, a îngăduit un măcel. Voi mi-ați dat o educație laică; așa că să nu-mi vorbeşti acum despre Dumnezeu. Eu voi lupta pentru ca niciodată nimeni să nu mai poată ucide evrei fără să fie pedepsit. Voi lupta pentru ca evreii să aibă un cămin, pentru a nu mai fi persecutați. Eu n-am contat pentru El atunci când aveam nevoie de El, iar El a încetat să mai conteze pentru mine; ce ne poate face mai rău decât atât?

N-a avut răspunsuri pentru întrebările fiului său, după cum n-avea nici pentru ale sale; nici măcar nu ştia de ce îl preocupă Dumnezeu. Poate din pricina multelor ore de studiu şi de reflexie asupra catarilor sau a persecuției ereticilor, asupra Inchiziției şi a atâtor altor barbarii săvârşite de oameni în numele Lui.

Când s-a despărțit din nou de David a simțit că e sfâşiat pe dinlăuntru. Fiul său se întorcea în Eretz Israel, cum numea el Palestina.

Singurul lucru care îl lega de pământ, de propria lui existență, era David, astfel că trebuia să găsească modalitatea de comunicare pentru ca legătura să nu se rupă.

Acum îi era dor de momentul când se va reîntâlni cu fiul său, peste o lună sau două, de îndată ce va preda lucrarea despre fray Julián şi universitatea o va prezenta ca pe unul dintre studiile sale de cercetare a trecutului. Şi contele d'Amis aştepta cu nerăbdare rezultatul atâtor ani de muncă întreruptă de grozăviile războiului.

15

O lună mai târziu, când era pe punctul de a pleca în Israel ca să-l vadă pe David, directorul Departamentului de Istorie l-a convocat de urgență în biroul său. Acolo, fu surprins să găsească trei preoți alături de colegul său.

— Ferdinand, aceşti domni sunt părintele Nevers, de la nunțiatura din Franța, părintele Grillo, de la Secretariatul de Stat al Vaticanului, şi secretarul său, Ignacio Aguirre.

— Încântat, spuse el dându-le mâna, fără să înțeleagă motivul prezenței lor.

— Ei vă vor explica motivul vizitei lor şi cererea pe care ne-au făcut-o, îi spuse directorul departamentului.

Părintele Nevers şi părintele Grillo avură un schimb rapid de priviri prin care hotărâră care dintre cei doi să ia primul cuvântul. O făcu francezul.

— Profesore Arnaud, voi intra direct în subiect.

— Da, dacă sunteți atât de amabil, răspunse Ferdinand, din ce în ce mai mirat.

— Ştim că ați lucrat pentru contele d'Amis.

— Îmi pare rău că vă contrazic, dar nu este chiar aşa, îl întrerupse el; presupun că directorul departamentului vă va fi explicat că am întreprins o cercetare asupra unei cronici scrise de un călugăr dominican în timpul asediului fortăreței Montségur. Această cronică a ajuns în mâinile mele prin contele d'Amis, care dorea să o autentifice. Începând de atunci, contele a autorizat universitatea ca eu să studiez acest document, permițându-mi să încep o lucrare academică al cărei scop era lărgirea cunoştințelor pe care le avem în legătură cu ceea ce au însemnat persecutarea catarilor şi, mai cu seamă, configurarea Franței, aşa cum o cunoaştem azi. Aceasta este ceea ce am făcut, între altele, în ultimii ani. Am lucrat pentru universitate, nu pentru un particular. Rezultatul acestei munci a fost publicat sub egida universității.

— Dar dumneavoastră ați fost în legătură permanentă cu domnul conte d'Amis, spuse la rândul său părintele Grillo într-o franceză excelentă.

— Da, fireşte, a trebuit să cercetez în arhivele sale de familie, astfel că am fost destul de des la castelul d'Amis, vizitele mele frecvente fiind întrerupte de grozăviile războiului.

— Domnii aceştia cunosc deja lucrarea dumneavoastră publicată de universitate, interveni directorul departamentului, ceea ce m-a surprins în mod plăcut.

— Presupun că pe dumneavoastră vă deranjează faptul că se publică acum un studiu despre ceea ce a însemnat acea cruciadă împotriva catarilor, dar vă asigur că lucrarea mea este pur academică, n-am nicio intenție de a aduce prejudicii Bisericii pentru erorile ei din trecut, afirmă Ferdinand pe un ton în care se întrezărea o anume supărare.

— Domnule Arnaud, n-am venit să dezbatem acele împrejurări istorice, nici motivul acțiunilor Bisericii; în aceste momente, ceea ce ne preocupă este prezentul, nu ceea ce un studiu academic ar putea deduce din ceea ce s-a întâmplat în secolul al XIII-lea, îi răspunse reprezentantul nunțiaturii, părintele Nevers.

— Bine, atunci spuneți-mi ce doriți, îl somă Ferdinand.

— În anii aceştia, în pofida războiului, grupuri de… nu ştiu bine cum să-i numesc, cercetători germani şi francezi, au făcut săpături în zona localității Montségur, căutând… căutând o comoară şi ştim că dumneavoastră i-ați condus, afirmă părintele Nevers.

— Ah, nu! Nici vorbă de aşa ceva! Eu n-am condus nimic! protestă Ferdinand.

— Există martori care susțin că ați făcut-o.

— Vă voi explica exact ce am făcut şi ce nu, dar, înainte de asta, spuneți-mi ce se întâmplă, ce doriți…

Părintele Grillo îşi drese vocea. Ferdinand îl privi lung. Era un bărbat de vârstă mijlocie, cu părul grizonant, perfect pieptănat, tenul închis la culoare şi mâini fine şi

lungi. Avea în el ceva aristocratic.

— Domnule Arnaud, vă vom spune ce se întâmplă, spuse părintele Grillo. De câteva luni, ne parvin veşti despre lucrările pe care un grup de filonazişti le realizează în apropiere de Montségur. Din 1939, caută comoara catarilor, un tezaur despre care unii cred că este Graalul.

Ferdinand izbucni într-un hohot de râs care îi surprinse pe cei trei preoți şi pe directorul departamentului, care îl privi supărat.

— Vă rog! Presupun că dumneavoastră nu veți fi crezând aceste poveşti fantastice! Domnule, am cărți publicate despre această perioadă din istoria Franței şi despre persecutarea ereticilor. Într-un anumit capitol, am scris despre comoară, afirmând clar că nu erau decât monede şi bijuterii care au fost scoase de la Montségur pentru ca supraviețuitorii să poată duce mai departe credința Bunilor Creştini. Nu e niciun mister în legătură cu acel tezaur, niciunul. Nu este niciun Graal, nu există Graalul; dumneavoastră n-ar trebui să citiți cărți ezoterice sau pe ale acelui nazist, Otto Rahn, un tip strălucit, de altfel. Sunt istoric, nu povestitor, astfel că nu veți găsi nicio scriere de-a mea în care să-mi dau girul pentru teoria absurdă a Graalului.

— Atunci, care a fost relația dumneavoastră cu acele grupuri de lucru? întrebă directorul Departamentului de Istorie.

— Dumneavoastră ştiți foarte bine, răspunse mânios Ferdinand, pentru că v-am explicat de mai multe ori. Într-adevăr, nişte grupuri de tineri săpau în zonă pentru contele d'Amis; erau îndrumați de unul sau altul dintre profesorii universităților germane care, influențați de poveştile lui Rahn, erau siguri că vor găsi comoara catarilor. Aceste grupuri apăreau şi dispăreau; singurul lucru pe care mi l-a cerut contele într-o împrejurare a fost ca eu să examinez concluziile şi lucrările lor, dar întotdeauna am răspuns acelaşi lucru: că erau nişte concluzii false, absurde, că acolo nu era nicio comoară şi

că Graalul nu există, deşi nu mi-au spus niciodată în mod direct că l-ar căuta. Era micul tribut pe care trebuia să-l plătesc ca să ni se permită să cercetăm arhivele sale. Da, erau filonazişti cum spuneți dumneavoastră – şi îi privi pe preoți – de fapt, nu erau diferiți de atâția alți francezi care au colaborat cu Germania. Adevărul este că nu le-am acordat niciodată prea multă atenție. Nu-mi plăceau; cum nu-mi place nici contele. Singurul meu obiectiv era cercetarea, aprofundarea conținutului cronicii lui fray Julián. Despre asta era vorba în lucrarea mea; dacă ați citit-o, nu puteți avea îndoieli în această privință.

— Am fi dorit ca dumneavoastră să ne povestiți tot ce vă amintiți despre grupurile acelea, despre ceea ce căuta de fapt contele, insistă părintele Nevers.

— V-am mai spus: căutau comoara catarilor. Dumneavoastră ştiți că a existat un scriitor cu un stil pitoresc, Napoleon Peyrat, pastor al Bisericii Reformate, care a scris *Istoria albigenzilor*. În realitate, el a rescris istoria bazându-se pe mituri, legende, basme pentru copii… în sfârşit, trebuie să recunoaştem că era un bun povestitor, cum a fost şi Otto Rahn. Povestirile lui Peyrat au făcut ca tot ce este provensal să fie la modă şi ca unii să susțină nişte extravagante idei naționaliste în legătură cu regiunea Languedoc, pierdută în favoarea Franței. Alte personaje, de mai mică anvergură, ezoterici şi ocultişti, au născocit alte poveşti despre catari şi regiunea Languedoc; alt scriitor, Maurice Magret, a contribuit mult la impunerea acestei mode. A dedicat catarilor un capitol halucinant din lucrarea sa, *Noii magi*. Înainte de război, avea foarte mulți adepți, printre care chiar pe Otto Rahn, fără a-i mai numi pe alții.

— Şi ce legătură are contele d'Amis cu toate acestea? întrebă părintele Grillo.

— Este descendentul unei *perfecte*, o femeie arsă pe rug la Montségur. Cronica lui fray Julián a fost păstrată şi transmisă din tată în fiu timp de generații. Dacă această cronică ar fi căzut în mâinile Inchiziției,

deținătorii ei ar fi fost arşi pe rug, inclusiv Julián, cu toate că era dominican. Astfel că această cronică a fost întotdeauna înconjurată de un anumit mister; nu doreau să se afle despre ea pentru ca nimeni să nu-i poată considera eretici. Vă reamintesc că nu cu multă vreme în urmă, Pius al X-lea, care a fost, după cum ştiți, papă între 1905 şi 1914, când a reorganizat curia, a reintrodus Inchiziția pe care a denumit-o Congregația Sfântului Oficiu; cu alte cuvinte, Inchiziția există, dar neoficial. Iar amintirea a ceea ce s-a întâmplat cu fortăreața Montségur şi a persecuției ereticilor s-a transmis din generație în generație. Din conversațiile mele cu contele, am putut deduce că visează la independența regiunii Languedoc; cred că simpatiile lui față de Germania sunt proporționale cu disprețul pe care îl simte pentru Franța pentru că aceasta ar fi anexat, cum spune el, pământul său, regiunea Languedoc. După cum vedeți, există oameni care nu-şi asumă trecutul, pentru care trecerea timpului şi ceea ce s-a întâmplat de-a lungul veacurilor n-au importanță. Contele visează la independența regiunii Languedoc şi, ca atare, nutreşte puține simpatii pentru Biserica Catolică, dar acestea sunt speculațiile mele. Nu pot face afirmații categorice, deoarece contele a căutat întotdeauna să fie discret în această privință în momentul în care îşi exprima opiniile politice sau religioase.

— Asta e tot? întrebă părintele Grillo.

— Asta e tot ce ştiu şi ce vă pot povesti. Distinsul meu coleg îl cunoaşte şi el pe conte, ca şi alte persoane din această universitate; de foarte puțină vreme, i-am predat oficial rezultatul muncii mele. Eu cred că nu e foarte mulțumit de lucrare, că se aştepta la ceva mai mult, dar n-a spus nimic în această privință. În ceea ce priveşte posibilitatea de a încuraja căutarea comorii de către acele grupuri care fac săpături în Languedoc, mărturisesc că nu m-a preocupat.

— Domnule Arnaud, circulă zvonul că domnul conte d'Amis ar fi găsit ceva deosebit de important, afirmă

părintele Nevers.

— Şi ce este acel ceva atât de important? întrebă Ferdinand curios.

— Asta este ceea ce nu ştim, ceea ce am fi vrut să aflăm, spuse părintele Grillo. Să vă explic: în timpul războiului circulau nişte zvonuri cum că însuşi Heinrich Himmler{59} coordona din umbră săpăturile de la Montségur şi că agenţii lui erau în legătură cu unele dintre grupurile contelui. Chiar dacă ar părea o aiureală, potrivit unui alt zvon, Alfred Rosenberg{60} ar fi survolat localitatea Montségur la 16 martie 1944, dată care coincide cu împlinirea a şapte sute de ani de la capitularea fortăreţei. Şi apoi, cel mai alarmant dintre zvonuri: posibilitatea de a se fi găsit ceva care ar pune Biserica în pericol.

— Ce vă preocupă pe dumneavoastră? Despre nazişti pot crede orice; după ce au asasinat şase milioane de oameni în camerele de gazare, n-o să mă mir că teoreticianul nazismului, favoritul lui Hitler, Rosenberg, s-ar fi putut sui într-un avion ca să survoleze Montségur, sau că un personaj atât de sinistru ca Himmler să fi fost interesat de poveşti ezoterice. Nu, nu mă surprinde nimic din ceea ce mi-aţi putea povesti despre oamenii aceia, dar cred că pe seama castelului Montségur se ţes multe poveşti şi poate că în timpul războiului să fi existat oameni interesaţi de răspândirea acestora şi a altora asemănătoare. Majoritatea lucrărilor care se publică despre Montségur şi despre comoara catarilor se bazează pe astfel de poveşti, de aceea nu cred să se fi găsit ceva care să poată pună Biserica în dificultate, numai dacă nu cumva dumneavoastră, domnilor, aveţi un secret de nemărturisit pe care îl ţineţi sub şapte lacăte şi vă temeţi să nu fie dezvăluit. Ceea ce nu reuşesc să înţeleg este ce legătură are acest secret cu Montségur.

— Domnule Arnaud, Biserica nu are secrete de nemărturisit, răspunse supărat părintele Nevers.

— Mie mi-e totuna; m-ar interesa doar ca istoric şi în

aceste momente nici măcar în această calitate, răspunse Ferdinand cu o indiferență totală.

— Ce credeți dumneavoastră că este Graalul? îl întrebă cu o voce liniştită părintele Grillo, fără să ia în seamă tensiunea dintre părintele Nevers şi profesorul Arnaud.

— Nu ştiu, asta ar trebui să mi-o spuneți dumneavoastră, zise Ferdinand. Nu cred că potirul din care a băut Isus la Cina cea de Taină s-a păstrat timp de douăzeci de secole. Oare vreunul dintre apostoli s-a gândit în noaptea aceea la posteritate şi a hotărât să păstreze cupa aceea? Şi de ce nu farfuria în care au mâncat? E absurd, iar dumneavoastră ştiți acest lucru. Negoțul cu relicve nu m-a interesat niciodată. Înțeleg că există milioane de persoane care cred în mod sincer că un os sau altul este al vreunui sfânt sau că o bucată de lemn face parte din crucea pe care a fost răstignit Hristos, sau că potirul de la Cina cea de Taină s-a păstrat şi a ajuns până azi, dar toate astea sunt basme pentru copii în care sunt sigur că nici dumneavoastră nu credeți. Credința este altceva, Dumnezeu este altceva.

— Nu ştiam că sunteți şi teolog, îl ironiză părintele Grillo.

— Nici eu nu vă consider pe dumneavoastră idioți; dacă ați fi fost, n-ați fi supraviețuit două mii de ani, afirmă Ferdinand.

— Bine, am ajuns să ne recunoaştem reciproc anumite calități, admise părintele Grillo. Acum vine partea a doua: ne-ați putea ajuta să aflăm ce au găsit la Montségur?

— Nu e nimic de găsit, nu e nimic de aflat.

— Pentru Biserică, este important să ştie cu ce probleme se confruntă, spuse părintele Nevers.

— Dumneavoastră nu trebuie să vă confruntați cu nimic; poate doar cu nişte baliverne a căror inconsistență nu vă va fi greu să o demonstrați.

— Ați putea să-l vizitați pe conte şi să încercați să aflați? îi ceru fără ocolişuri părintele Grillo. Poate că unul dintre noi ar putea să vă însoțească.

— Relațiile mele cu contele sunt... ca să zic așa, încordate, tocmai pentru că m-am menținut departe de grupurile sale de lucru; în ceea ce vă privește pe dumneavoastră se vede de la distanță că sunteți preoți și nu cred ca domnul conte să simtă vreo dorință să se spovedească, dar dacă...

— Dar dacă...? întrebă părintele Grillo.

— Nu știu; dumneavoastră, răspunse el adresându-se tânărului, n-aveți înfățișare de preot, poate că ați putea trece drept unul dintre studenții mei.

Ignacio Aguirre tresări când simți toate privirile ațintite asupra lui și, la rândul său, îi ceru ajutor din priviri părintelui Grillo.

— Ah, tânărul Aguirre! Este un băiat capabil, cu multe calități, care se va putea realiza la Secretariatul de Stat, dar este doar un asistent, un copist; n-are încă nici formația, nici experiența necesară. De fapt, îl țin pe lângă mine pentru că superiorul lui mi-a cerut ca în aceste luni de vară să rămână alături de mine făcând practică, dar viitorul lui nu este încă hotărât. Nu și-a terminat încă studiile.

— Dacă dumneavoastră m-ați însoți la castel, contele și-ar da seama imediat că sunteți ceva mai mult decât, să zicem, un cărturar pasionat de istoria medievală. Se observă imediat că sunteți un om al Bisericii, cât despre părintele Nevers... Cred i-am văzut fotografia în ziare. De aceea mi-a venit ideea cu acest tânăr. În orice caz, pot să merg singur și să-mi încerc norocul, dar insist asupra faptului că domnul conte nu este chiar atât de mulțumit de lucrarea mea și nu știu cum mă va primi.

Părintele Grillo și părintele Nevers schimbară din nou între ei acele priviri din care păreau să se înțeleagă fără să mai aibă nevoie de cuvinte.

— Îl vom trimite cu dumneavoastră pe tânărul Aguirre; așa va căpăta experiență. Când puteți pleca? vru să știe părintele Grillo.

— Mâine, cel mai târziu poimâine. Peste zece zile plec

în călătorie, merg să-l văd pe fiul meu în Palestina, şi vă asigur că nu-mi voi amâna călătoria pentru nimeni.

— Nu vă cerem atât de mult, domnule Arnaud. Ştim cât aţi suferit dumneavoastră şi fiul dumneavoastră. V-am fi recunoscători dacă aţi putea afla ceva, răspunse părintele Nevers.

— Cred că tânărul acesta, sugeră Ferdinand, ar trebui să citească studiul meu despre fray Julián şi să se pună la curent cu ceea ce s-a scris despre catari. Dacă sunteţi de acord, poimâine vom pleca la castel. Îl voi suna pe conte ca să-i anunţ vizita noastră, sper că nu va refuza să ne primească. Ah! şi ar fi mai bine să vă îmbrăcaţi ca un student, altminteri cu greu veţi putea trece drept studentul meu.

16

În timpul călătoriei cu trenul, Ignacio Aguirre a insistat ca el să-i explice „adevărata” istorie a catarilor.

— Ştiu că ar trebui să fiu mai bine informat, dar nu este punctul meu forte.

Ferdinand se lungi în explicații. Dar cu puțin timp înainte de a ajunge în gară, scoase o scrisoare a lui David pe care o găsise în cutia poştală înainte de plecare.

Acum câteva zile am luat cina acasă la Hamza. Mama lui a pregătit miel cu mirodenii. Este cel mai bun miel pe care l-am mâncat vreodată. Eu le-am dus una din acele azimi pe care le facem în kibbutz şi un coş cu fructe din livada noastră. Hamza a râs şi mi-a spus că n-ar fi trebuit să mă deranjez să le aduc fructe, pentru că avea el grijă să ni le şterpelească din când în când. Am stat de vorbă până târziu. Ei cred că vrem să-i dăm afară de pe pământul lor şi mi-au povestit că liderii lor vor ca ei să nu aibă încredere în noi. Tatăl lui Hamza crede că, până la urmă, vom fi nevoiți să ne luptăm, dar eu le-am spus că putem evita acest lucru, că nu depinde decât de noi. Ieri, Hamza a venit să ia cina cu mine în kibbutz; l-am primit bine, la început, el se arată întotdeauna timid, apoi, când capătă încredere, se simte ca la el acasă. Îl miră faptul că împărțim totul, că mâncăm cu toții împreună, că nimeni nu posedă nimic şi că nu există categorii sociale. Aici, un inginer valorează tot atât de mult cât un țăran, toți facem aceeaşi muncă. Îi atrage atenția, de asemenea, faptul că toți copiii locuiesc împreună într-o casă comună, îngrijiți în fiecare zi de către două mame, pe când celelalte muncesc. I-am arătat toate cotloanele kibbutzului şi el mi-a mărturisit că,

uneori, când nu suntem atenți, ia câteva mere din arborii noştri. Am râs de povestea asta şi s-a mirat că nu m-am supărat, dar i-am cerut să încerce să nu fie văzut. Apoi, în timpul cinei, am căzut de acord că ar fi fost bine dacă s-ar fi putut forma un stat iudeo-palestinian, aşa cum a propus în 1937 Societatea Națiunilor. Dar liderii arabi au respins această idee şi eu i-am spus că a fost o greşeală, pentru că am fi putut alcătui un stat asemănător celui elvețian. În sfârşit, de-acum nu mai e cale de întoarcere, dar nu mai vreau ca într-o bună zi Hamza şi cu mine să trebuiască să ne înfruntăm unul cu celălalt pentru că aşa au hotărât politicienii.

Nici el, nici eu nu suntem atât de deosebiți, în ciuda faptului că venim din două lumi diferite. Apropo, Hamza spune că încep deja să fiu înțeles cât de cât când vorbesc în arabă. Adevărul e că el a învățat mai bine franceza decât am învățat eu limba lui. E foarte isteț, de fapt e cel mai bun prieten al meu. O să-ți facă plăcere să-l cunoşti. Doresc să vii, vei fi primit cu brațele deschise, ştiu că te va surprinde viața în kibbutz; este într-adevăr socialism pur. Ah! Era să uit: părinții lui Hamza mi-au spus că or să te invite la cină…

Scrisoarea continua să povestească şi alte întâmplări din viața de zi cu zi din acel colț al Palestinei.

Viața lui David nu era lipsită de privațiuni şi dificultăți, dar măcar era fericit, sau aşa i se părea lui Ferdinand din scrisorile pe care le primea atât de des.

— Veşti bune? întrebă Ignacio Aguirre.

— E o scrisoare de la fiul meu; da, e bine.

— E foarte departe?

— În Palestina. David este evreu, mama lui era evreică.

O spuse pe un ton sfidător care-l făcu pe preot să se înroşească.

— Ştim cât de mult aţi suferit, reuşi acesta să spună.

— Aţi făcut cercetări în privinţa mea? întrebă Ferdinand curios.

— Oh, nu! Nici vorbă, dar când au început să sosească veşti despre ceea ce se întâmpla la Montségur şi a ieşit la iveală numele dumneavoastră... mă rog, îmi închipui că nunţiatura de la Paris se va fi întrebat cine sunteţi.

— Înţeleg, aşa că pe lângă faptul că lucrarea mea despre fray Julián a fost citită, s-a vrut să se ştie de asemenea ce fel de om sunt, nu-i aşa?

Preotul nu răspunse direct la întrebare. Schiţă un zâmbet ca să câştige timp.

— Vă bucuraţi de recunoaştere din partea comunităţii universitare. Iar lucrarea dumneavoastră despre fray Julián este foarte interesantă, îl prezintă pe acesta ce pe un om în carne şi oase.

— Adevărul e că a fost un om în carne şi oase. Un om ca dumneavoastră şi ca mine, pe care l-au îmbolnăvit îndoielile. Voia să fie loial şi lui Dumnezeu, şi familiei sale ceea ce însemna să trăiască în impostură.

— El l-a trădat doar pe Dumnezeu; a rămas credincios familiei sale, unei familii care nu reuşea să-l accepte.

— Credeţi într-adevăr că l-a trădat pe Dumnezeu?

— Da, răspunse preotul.

— Eu nu cred că l-a trădat. A încercat pur şi simplu să împace două credinţe, dar nu s-a îndoit niciodată de Dumnezeu.

— Nu ştia pe care Dumnezeu să-L slujească.

— L-a slujit întotdeauna pe acelaşi Dumnezeu, întrucât nu există decât unul singur, oricum s-ar chema acesta, oricum s-ar ruga oamenii la El, oricum ar fi perceput. Şi n-a renegat niciodată crucea, dar îl scârbea ceea ce se făcea în numele ei. Dumneavoastră nu vi s-ar fi întâmplat acelaşi lucru?

Ignacio Aguirre şovăi să răspundă şi îşi puse aceeaşi întrebare. Cum s-ar fi simţit el? Ar fi putut suporta comportamentul fanatic al acelora pe care îi considera

fraţii săi întru credinţă?

— Oamenii nu pot fi judecaţi în afara contextului în care au trăit, răspunse preotul. Nu trebuie să ne apropiem de istorie cu ochii de azi.

— Acum înţeleg de ce, fiind atât de tânăr, lucraţi la Secretariatul de Stat.

Preotul izbucni într-un hohot de râs care îl descumpăni pe Ferdinand.

— Dar nu lucrez acolo! V-a explicat deja părintele Grillo: mă ţin acolo provizoriu, în timpul verii, pentru că superiorul meu, care este prieten cu părintele Grillo, i-a cerut să-mi dea de lucru ca să capăt experienţă. Fac de toate: arhivez, mă duc după cafea, trec scrisori pe curat, fac traduceri... De fapt, părintele Grillo m-a adus pentru că secretarul său este în concediu, cred că mama acestuia s-a îmbolnăvit şi lui i s-a dat o permisie ca să o viziteze. Aşa că m-am trezit cu acest cadou. Pentru că venirea în Franţa a fost un cadou.

— Dar vorbiţi destul de bine franceza.

— Sunt basc.

— Şi ce-i cu asta?

— Păi, am o mătuşă măritată cu un francez la Biarritz şi am petrecut cu ea şi cu verii mei câteva vacanţe. Se spune că am talent pentru limbile străine; îndrumătorul meu spune că dacă cineva este în stare să vorbească limba bască, atunci poate vorbi orice limbă.

— Nu vreau să fiu indiscret, dar cum s-a hotărât să devină preot un tânăr ca dumneavoastră?

— Pentru că am vocaţia de a-l sluji pe Dumnezeu. Părinţii mei m-au dus la seminar ca să învăţ: ştiţi că atunci când într-o familie nu sunt mulţi bani, un mijloc de a studia este acela de a merge la seminar, iar în cazul meu, mi-am găsit vocaţia. Ştiţi că pământul meu este cel al Sfântului Ignaţiu{61} şi un preot iezuit, ca şi el, rudă îndepărtată a tatălui meu, m-a ajutat; graţie lui am putut studia în anii din urmă la Roma.

— Sunteţi un tânăr de viitor; într-o zi poate ajungeţi să

fiți papă, deşi, fără sutană, nu păreți preot, ci un tânăr normal…

— Sunt iezuit, voi sluji acolo unde voi fi trimis, dar să ajung papă mi se pare dificil, nuanță Ignacio cu umor. Dar dumneavoastră sunteți credincios?

— În realitate, sunt agnostic, dar am un profund respect pentru cei care cred şi pentru Dumnezeu.

— În ciuda faptului că sunteți agnostic, vorbiți despre Dumnezeu ca şi cum pentru dumneavoastră ar exista.

— Nu, nu am certitudini, doar respect. Şi părinții mei sunt agnostici şi în timpul acestor ani nu am văzut nicăieri nici urmă de Dumnezeu, astfel că mi se pare aproape un miracol că mai sunt în continuare agnostic.

Conversația căpăta nuanțe prea personale. Până să ajungă la gară, Ferdinand hotărî să o deturneze spre catari şi fray Julián.

17

Raymond îi primi în poarta castelului. Fiul contelui devenise un băiat înalt şi robust. Pe chipul lui ieşeau în evidenţă ochii de un verde intens, îi privea cu curiozitate şi în acelaşi timp păstrând distanţa.

— Bine aţi venit, profesore, îl salută pe Ferdinand, şi dumneavoastră, domnule…

— Aguirre, spuse Ferdinand.

Preotul încă mai era puţin descumpănit de această situaţie.

— Tatăl meu se va întoarce mâine, dar când l-am sunat ca să-i spun că doreaţi să ne vizitaţi, mi-a cerut să vă primesc şi să mă pun la dispoziţia dumneavoastră. Am poruncit să vi se pregătească odaia în care aţi fost găzduit de obicei, iar dumneavoastră, domnule Aguirre, una chiar alături. Sper să vă simţiţi comod. Masa de prânz se va servi peste două ore şi, dacă veţi avea nevoie de mine pentru ceva, voi fi încântat să vă ajut.

— Ignacio este un excelent student; cred că va ajunge să ştie despre catari mai mult decât mine şi în aceste ultime luni m-a ajutat în munca mea, aşa că am crezut de cuviinţă că trebuie să-i arăt locul nopţilor mele de nesomn…

— Fireşte, profesore. Veţi merge la Montségur?

— Mi-ar face plăcere. I-am explicat lui Ignacio că, atunci când cineva se apropie de munte, simte ceva deosebit, îşi dă seama că acel pământ e impregnat de istorie.

— Aşa este, niciunul din cei care ajung aproape de Montségur nu poate rămâne indiferent, răspunse Raymond.

Văzură sosind un jeep cu doi bărbaţi: unul dintre ei, tânăr, celălalt, de vârsta lui Arnaud.

— Cei doi domni care sosesc sunt şi ei invitaţi ai tatălui meu, au fost într-o excursie, le explică Raymond, pe când

cei doi bărbați coborau din maşina de teren şi predau cheile unui servitor.

— Vi-i prezint pe profesorul Arnaud şi pe asistentul său, domnul Aguirre. Domnii Stresemann şi Randall.

Se salutară fără entuziasm şi, înainte de a urca în camerele lor, începură o conversație lipsită de importanță despre vreme şi frumusețea locurilor.

Nu trecuse mult timp când majordomul bătu la uşa lui Ferdinand ca să-l anunțe că Raymond îi aşteaptă să-i însoțească unde le-ar face plăcere să meargă.

Ferdinand şi Ignacio se întâlniră cu fiul contelui, dornic să între în rolul de gazdă.

— Aşadar, şi pe dumneavoastră vă pasionează istoria catarilor? îl întrebă el pe Aguirre.

— Da, profesorul Arnaud mi-a transmis entuziasmul său, răspunse tânărul preot, înroşindu-se la față pentru că a fost nevoit să răspundă la o întrebare atât de directă, dar, mai ales, pentru că a trebuit să mintă.

— Ați reuşit să cunoaşteți bine istoria lui fray Julián?

— Mă rog... da... de fapt... este o istorie pasionantă. Câtă suferință!

Hotărât să nu intervină, Ferdinand îi asculta pe cei doi tineri, în vreme ce porneau într-o plimbare în jurul castelului. Se gândi că poate Raymond va comite o indiscreție, cum i s-a întâmplat, în acea ocazie, cu David. Se observau în comportamentul lui educația rigidă pe care o primise, precum şi convingerea sa că, într-o bună zi, când va deveni conte d'Amis, va trebui să fie la înălțimea trecutului familiei sale sau măcar a ceea ce tatăl său îi inculcase că aşteaptă de la el.

— Nu admit intoleranța Bisericii care încearcă să-şi impună credința cu forța, pentru că e incapabilă să respecte convingerile aproapelui, de parcă ar fi deținătoarea adevărului absolut. Înainte ca Biserica să fi existat, erau alte religii, aşa că nu înțeleg de ce ar deține Biserica Catolică monopolul adevărului, exclamă Raymond.

— Deține adevărul revelat de Dumnezeu, răspunse Ignacio, stânjenit că nu poate să se întindă cu explicațiile, întrucât Ferdinand îi făcuse un semn să nu discute.

— Adevărul revelat? Ăsta e un basm pentru copii… spuse Raymond pe un ton sentențios, dar fără convingere. Câte concilii au trebuit să se țină pentru ca să se pună de acord asupra conceptelor în care catolicii trebuie să creadă? Nu există niciun adevăr revelat, ci doar o puternică maşinărie a puterii pentru dominarea naivilor.

— Dar dumneavoastră în ce credeți? îl întrebă Ignacio.

— Eu? În rațiune şi în dreptul locuitorilor acestui pământ să creadă în oricine doresc. Ştiți de ce Biserica Bunilor Creştini a fost pe punctul de a înfrânge Biserica Catolică? Pur şi simplu pentru că *perfecții* ei trăiau ca nişte buni creştini, în umilință şi sărăcie. De aceea Biserica a fost nevoită să termine cu ei: nu putea suporta exemplul lor. În familia mea au fost *perfecți*.

— Da, doña María, spuse Ignacio, căruia îi venea din ce în ce mai greu să se stăpânească să nu-i răspundă lui Raymond cum credea el că ar fi meritat.

— Doña María, fiica ei doña Marian, don Bertrand, fiii lor… continuă Raymond.

— Dar presupun că dumneavoastră nu sunteți catar…

— Nu, nu… v-am spus deja că eu cred doar în zeița rațiunii, dar acesta continuă să fie pământul catarilor, chiar dacă aceştia nu se manifestă ca atare.

— Mai există catari? întrebă Ignacio cu uimire.

— Bineînțeles că da! Nu se pot înăbuşi nici ideile, nici credințele. Nu există familie în Occitania care să nu descindă din catari.

Ferdinand îl asculta pe Raymond cu îngrijorare, întrucât în vorbele lui părea să se manifeste un anumit fanatism.

Au luat masa de prânz împreună cu ceilalți doi invitați ai contelui, care au spus că studiază doctrina catară.

Ignacio rămase tăcut, ascultându-l pe Ferdinand

respingând unele dintre teoriile celor doi cărturari, până când puse o întrebare care îi surprinse pe toți.

— Şi dumneavoastră credeți că există Graalul?

Ferdinand îl privi uimit, iar Raymond, curios, în vreme ce domnii Stresemann şi Randall păstrară tăcerea.

— Vă întreb pentru că am citit mult în această privință. Există istorici care cred că tezaurul catarilor era Graalul. Profesorul meu nu crede aşa ceva şi ne-a spus că este un basm, dar iertați-mă, profesore Arnaud, eu unul nu împărtăşesc convingerea dumneavoastră, explică Ignacio.

Nimeni nu părea să se grăbească să răspundă, inclusiv Ferdinand, care sesizase cu admirație capcana pe care încerca să le-o întindă tânărul preot.

— Teoria profesorului Arnaud poate fi tot atât de verosimilă precum cele care menționează că, efectiv, există o comoară ascunsă a catarilor şi că acea comoară ar putea fi Graalul, declară domnul Randall.

— Nu trebuie să se excludă nimic a priori, menționă domnul Stresemann.

— Da, noi, istoricii, excludem fanteziile şi elucubrațiile scriitorilor de romane ezoterice. Domnilor, cercetarea istorică este o ştiință pe care nu o putem lăsa să se contamineze de virusul imaginației debordante a celor care nu sunt oameni de ştiință, explică Ferdinand foarte serios. În ceea ce-l priveşte pe iubitul meu student… văd că n-am avut prea mult succes cu învățăturile mele şi asta, cu toate că a obținut calificativul „foarte bine” la materia mea şi cu timpul sper să devină asistentul meu.

— Şi dumneavoastră ce credeți că poate fi Graalul? întrebă Ignacio, simulând o inocență care nu înceta să-l surprindă pe Ferdinand. Se presupune că este cupa din care Hristos a băut la Cina cea de Taină…

— Ați citit lucrarea lui Wolfram von Eschenbach? întrebă domnul Stresemann.

— Da, este o lucrare foarte frumoasă. În *Parsifal*, Graalul este ceva mai mult decât un simplu potir, ceva care îi conferă o putere nelimitată deținătorului acestuia.

— Exact, încuviință invitatul acela care, după accent, părea alsacian.

— Măcar de l-ar găsi cineva exclamă Ignacio plin de entuziasm.

— Multă lume încearcă să-l găsească, dar nu se poate găsi ceva care nu există, spuse Ferdinand pe un ton sentențios, care părea să-l dezaprobe pe studentul său.

— Poate că l-au luat templierii, insistă preotul.

— E greşit să credem că templierii ar fi avut relații strânse cu catarii, asta am explicat şi la curs şi, după câte ştiu, a fost una dintre temele examenului final.

— Cum puteți fi dumneavoastră atât de sigur că templierii nu i-au protejat pe catari? întrebă domnul Randall cu un aer supărat.

— Nu o spun eu, faptele o demonstrează. Ordinul Templierilor avea castele şi comanderii în Languedoc şi relații bune cu seniorii acestor meleaguri, dar asta nu înseamnă că ar fi participat la conflictele lor. Singurul lucru cert este că templierii luptau împotriva musulmanilor şi în Spania şi nu considerau că misiunea lor ar fi fost aceea de a lupta împotriva altor creştini, chiar dacă aceştia ar fi fost eretici. Şi nici nu le-a cerut-o nimeni.

— Şi nu credeți că Sfântul Graal a putut fi adus de către templieri şi ascuns aici, în Languedoc? interveni Raymond.

— Nu, pentru că Graalul nu există, aşa că foarte greu ar fi putut aduce ceva ce nu există.

— Dar, profesore, există studii în care se afirmă foarte clar că templierii au găsit o încăpere ascunsă sub Templul lui Solomon, la Ierusalim, intrând astfel în posesia unor secrete importante, care le-au conferit multă putere şi că au putut şantaja Biserica. Aceasta se teme că s-ar putea răspândi…

— Astea sunt elucubrații ezoterice care nu se întemeiază pe nicio dovadă. Templierii au devenit o piedică pentru politica regelui Filip al IV-lea{62} al Franței,

care a vrut să unifice ordinele militare şi să le supună puterii Coroanei şi, bineînțeles, să rămână cu bunurile acestora. Regele era în conflict cu papa Bonifaciu al VIII-lea{63} şi a organizat o campanie împotriva lui, pentru că acesta se opunea ca monarhul francez să pună mâna pe impozitele asupra bunurilor Bisericii de care regele avea nevoie pentru că vistieria sa era secătuită în urma războiului împotriva Angliei. Iar omul său de încredere, consilierul Guillaume de Nogaret{64}, a fost brațul executant al politicii regelui împotriva papei şi a templierilor.

— Au fost acuzați că scuipau pe cruce aminti Raymond, schițând un zâmbet – ca şi catarii, care o respingeau.

— A existat un templier dat afară din ordin care a început apoi să-şi acuze frații de blasfemie, de sodomie, de practicarea unor ritualuri inițiatice secrete Acest om i-a servit pe tavă lui Nogaret pretextul pentru ca Filip să înceapă procesul împotriva Ordinului Templierilor. Nogaret l-a convins pe inchizitorul Franței, de altfel şi confesor al regelui, să înceapă cercetările asupra Ordinului Templierilor. În momentul acela, era deja papă Clement{65}, care l-a admonestat pe inchizitor şi s-a opus ca regele să-şi vâre nasul unde nu-i fierbea oala. Dar Filip, prin Nogaret, a organizat o nouă campanie împotriva papei; chiar şi aşa, Clement s-a opus cât a putut şi trebuie să amintim că, la început, templierii au fost declarați nevinovați de către suveranul pontif, care a hotărât, după aceea, că vor fi cercetate acțiunile cavalerilor, dar în mod individual, pentru a nu acuza ordinul în ansamblul său, dat fiind că unii templieri recunoscuseră acele practici de care erau acuzați, dar alții le-au retractat pe motiv că mărturisiseră sub tortură…

— Dar scuipau sau nu pe cruce? îl întrerupse Raymond pe un ton tăios.

Ferdinand observă privirea batjocoritoare a lui

Raymond, în acord cu intenția întrebării. Tânărul ar accepta doar un „da” sau un „nu”, puțin îi păsa de explicații sau de nuanțe.

— După ce au fost torturați, unii templieri au mărturisit crime înspăimântătoare, dar, după părerea mea, ținând seamă de documente, cu alte cuvinte, de fapte, Ordinul Templierilor n-a fost un ordin ezoteric, chiar dacă unii romancieri i-au prezentat ca pe nişte cavaleri misterioşi. Desființarea Ordinului Templierilor a survenit în urma unui conflict între regele Franței şi papă, pentru nişte motive care nu erau strict religioase. Filip, între alte lucruri, pretindea ca papa Clement să-l condamne pe predecesorul său Bonifaciu al VIII-lea pentru erezie, acțiune la care noul papă s-a opus, dar, cum nici Clement nu-l putea înfrunta fățiş pe rege, a sfârşit prin a ceda în privința templierilor.

— Nu mi-ați răspuns la întrebare, insistă Raymond.

— Dacă tu sau oricare dintre noi ar fi torturat, ar sfârşi prin a mărturisi ceea ce i s-ar cere, dar mărturiile obținute prin tortură nu sunt valabile. Oricât s-ar strădui mulți să prezinte Ordinul Templierilor drept un ordin misterios, lucrurile nu stau aşa. Templierii au avut ghinionul ca ultimul lor Mare Maestru, Jacques de Molay{66}, să nu fie un model de inteligență şi niciun politician versat. Nu voi spune că a avut vreo responsabilitate față de cele întâmplate, dar voi spune că nu era omul care să facă față unei situații atât de dificile ca aceea în care se afla ordinul.

— Aşadar, nu negați că ar fi scuipat pe cruce, afirmă Raymond satisfăcut.

— Ba da, o neg: toate aceste poveşti extravagante despre faptul că ar fi găsit Graalul şi ar fi aflat nişte secrete care ar fi putut pune Biserica în dificultate sunt basme; vă rog, nu confundați romanele cu istoria!

— Dumneavoastră le-ați declarat război romancierilor, observă Ignacio.

— Un roman care tratează istoria poate fi foarte

frumos, dar asta nu înseamnă că oferă o versiune reală a celor întâmplate.

Când s-a terminat masa de prânz, Raymond s-a oferit să-i conducă prin Carcassonne. A doua zi, la prima oră, urmau să plece la Montségur.

Lui Ferdinand i-a atras atenția abilitatea iezuitului de a-i câştiga încrederea lui Raymond; o făcea punând la îndoială adevărul istoric pentru a lăsa loc fabulației, care era terenul pe care de ani de zile se mişcau atât contele, cât şi fiul său.

Ignacio se arătă entuziasmat de Carcassonne, iar Ferdinand înțelese că în această privință era sincer.

Seara, pretextă o puternică durere de cap şi oboseală, ca să nu coboare la cină. Aşa stabilise cu Ignacio, întrucât prezența lui îl stânjenea pe fiul contelui, care părea să se simtă în largul lui cu preotul.

Cu toate acestea, cina a fost o decepție, fiindcă nici Raymond, nici ceilalți invitați n-au spus nimic important şi nici n-au dat vreun indiciu în legătură cu rezultatele activității lor de căutare a Graalului, iar Ignacio n-a îndrăznit să-i întrebe.

În dimineața următoare, s-au sculat în zori ca să plece la Montségur. Acolo, Raymond, lăsându-se purtat de magia locului, într-un moment în care Ferdinand s-a despărțit în mod deliberat de ei, îi mărturisi lui Ignacio ce anume căutau.

— Profesorul Arnaud este un sceptic. De aceea, lucrarea sa despre fray Julián este lipsită de pasiune, oricât de mult ar aprecia-o ceilalți. În realitate, tatăl meu se aştepta la mai mult.

— Şi la ce se aştepta?

— La vreun indiciu despre comoară.

— Dar cum era să ştie fray Julián unde se afla comoara?

— Doña María avea încredere în el; să nu uiți că ea a coborât de la Montségur împreună cu cei doi *perfecți* care duceau tezaurul.

— Ai dreptate, recunoscu Ignacio. Şi voi, care săpați de atâta vreme, nu l-ați găsit?

Raymond hotărî să aibă încredere în tânărul acela cu care se înțelegea atât de bine.

— N-am găsit nimic, ăsta-i adevărul. Nimic despre care să putem spune că este Graalul. Există savanți care cred că Graalul este o piatră cu puteri nelimitate căzută din cer şi care este păstrată într-un anume loc de pe aici. Alți cercetători cred că templierii au dus-o în Scoția şi că au îngropat-o la Edinburgh. Şi... mă rog, un profesor care a fost aici susține o altă teorie: crede că s-ar putea ca Graalul să nu fie un obiect.

— Şi atunci, ce este?

— Poate fi o persoană.

— O persoană?

— Tu crezi că Isus era celibatar?

— Mă rog, eu cred ceea ce am fost învățați cu toții...

— Există documente foarte vechi care atestă că s-a căsătorit cu Maria Magdalena şi că au avut chiar şi copii. Poate că Graalul sunt descendenții lui Isus.

Ignacio nu ştia dacă să râdă sau să se indigneze, dar hotărî să nu facă nici una, nici alta ca să nu-l pună în gardă pe tânărul acela care îi era totuşi simpatic.

— Şi cum au ajuns aici descendenții lui Isus?

— Poate odată cu Maria Magdalena sau poate sute de ani mai târziu. Poate că templierii vor fi găsit acele documente şi le vor fi păstrat cu sfințenie.

— Asta este ceea ce profesorul Arnaud ar numi basme ezoterice, pseudoliteratură ieftină.

— În realitate, pe profesorul Arnaud nu l-a interesat niciodată să găsească Graalul; toată strădania lui s-a concentrat asupra cronicii lui fray Julián. Când tatăl meu îi cerea să vină la castel şi să-l asculte pe vreun alt profesor, el se scuza; şi, dacă, din întâmplare, era aici, combătea întotdeauna orice teorie care nu se potrivea cu a lui şi nu asculta ceea ce i se spunea. Dar tatăl meu spunea că e mai important prestigiul lui, pentru că acesta

poate să deschidă uşile arhivelor pentru experţii noştri, şi acesta era de fapt lucrul care îl interesa.

— Până acum, n-aţi găsit nimic? întrebă din nou Ignacio.

— Nimic; ne bazăm doar pe aceste teorii despre care ţi-am vorbit mai înainte şi căutăm în continuare dovezi. Ele se află aici, e doar o chestiune de timp ca să le descoperim. Ţi-ar plăcea să lucrezi pentru noi? întrebă Raymond entuziasmat.

— Păi... adevărul este că ar fi foarte interesant, dar nu cred să pot... Să-ţi explic, trebuie să-mi termin studiile, încă nu sunt suficient de bine pregătit.

— Nu fi modest! Profesorul Arnaud spune că eşti cel mai bun student al lui.

— Da, dar asta nu înseamnă că ştiu tot. Dar desigur, mi-ar plăcea să aflu dacă veţi găsi ceva, ar fi pasionant...

— Dacă vreodată vrei să vii fără profesorul Arnaud, sună-mă. Vei fi bine primit şi te vei putea alătura grupurilor noastre de lucru, fie şi temporar. Acum, avem oameni care caută la Edinburgh, pentru că nu este absurdă ipoteza că Graalul a fost ascuns acolo de către templieri.

— Şi dacă îl veţi găsi, ce veţi face?

— Ştii ce spune fray Julián în cronica lui: cineva trebuie să răzbune sângele celor nevinovaţi, familia noastră nu poate lăsa nepedepsite crimele Bisericii Catolice. Ceea ce dorim noi este să o distrugem, să o facem să plătească pentru fanatismul ei şi pentru că a pus capăt libertăţii acestui ţinut. Este o responsabilitate pe care ne-am asumat-o noi, cei din familia D'Amis, din generaţie în generaţie, iar tatăl meu visează să fie el cel care va duce răzbunarea la îndeplinire.

— Dar tu crezi că e atât de uşor să distrugi Biserica?

— Da. Dacă punem mâna pe Graal, orice ar fi acesta, vom reuşi. I-o datorăm regiunii Languedoc. Mi-ar plăcea să vii din când în când pe aici, cred că te-ai înţelege bine cu tatăl meu şi, cu siguranţă, prin ceea ce ştii ai putea

contribui la cercetările noastre.

Ignacio îi zâmbi în vreme ce înghițea în sec ascultând toate acele enormități fără să răspundă. Deodată, i se păru că Raymond e nebun şi se temea şi mai mult de cum ar fi putut fi tatăl acestuia, contele d'Amis, pe care avea să-l cunoască în seara aceea.

Ceea ce nu ştia să evalueze era dacă acela era un grup de fanatici periculoşi ori paşnici. Zâmbi din nou, ştiindu-se observat de privirea lui Raymond.

— Presupun că eşti un om de onoare, aşa că îți cer să-mi promiți că nu vei comenta cu profesorul Arnaud nimic din ceea ce am vorbit. Ştiu că îi datorezi loialitate ca student, dar eu am avut încredere în tine... poate că n-ar fi trebuit să am, de aceea voi fi liniştit numai dacă îmi dai cuvântul tău.

Raymond îl privea foarte serios aşteptând acest angajament, iar Ignacio se simți un ticălos. Va trebui să se spovedească şi să-l roage pe Dumnezeu să-l ierte pentru ceea ce era pe punctul să facă. Se simți murdar când îi întinse mâna lui Raymond asigurându-l:

— Nu-ți face griji, voi păstra secretul.

— Ah! Şi nici tatălui meu să nu-i spui nimic... nu mi-ar ierta indiscreția. El crede că sunt prea încrezător... în sfârşit... sper să nu mă fi înşelat în ceea ce te priveşte.

Îi întrerupse Ferdinand, care se ținuse deoparte fumând câteva țigări în timp ce mergea de colo-colo şi simula un interes brusc pentru ruine.

— Cred că ar trebui să ne pregătim de plecare. Aş vrea să-l văd pe tatăl tău, Raymond, afirmă profesorul.

— Da, cum doriți.

18

Contele d'Amis fu rece şi distant cu Ferdinand, dar se arătă mai apropiat faţă de Ignacio, datorită interesului pe care fiul său i-l arăta tânărului. În seara aceea, au vorbit foarte puţin despre cronica lui fray Julián sau despre catari. Contele nu era prea vorbăreţ, iar invitaţii săi păreau posomorâţi. S-au retras cu toţii în odăile lor la terminarea cinei.

— Cât rău fac toţi romancierii ăştia de doi bani! exclamă Ferdinand după ce Ignacio îi relatase minuţios convorbirea sa cu Raymond.

— Iar în dumneavoastră n-au prea multă încredere, menţionă Ignacio.

— Neîncrederea e reciprocă. Ce personaje! Ceea ce este de necrezut e faptul că oameni cu educaţie şi serioşi pot crede aceste născociri puse în circulaţie de nişte indivizi lipsiţi de scrupule. Aşadar, îi avem printre noi pe descendenţii lui Isus! Într-o lume în care nu există secrete, pentru că n-au existat nici în trecut, şi nu vor exista nici în viitor, aflăm că, de-a lungul secolelor, au fost păstraţi ascunşi copiii lui Isus şi ai Mariei Magdalena. Dar aşa ceva ar fi fost imposibil de ascuns.

— Mă rog, asta sau Graalul este ascuns la Edinburgh.

— Sunt în stare să facă găuri prin toate castelele în căutarea unui obiect magic care există doar în mintea lor. Sunt bolnavi!

— Ţelul lor este distrugerea Bisericii Catolice, aşa mi-a spus Raymond, explică Ignacio.

Ferdinand începu să râdă.

— Dar cum le poate da prin minte o asemenea idioţenie! Să distrugă Biserica!

— Mă rog, mie nu mi se pare deloc amuzant, protestă Ignacio.

Ferdinand deveni serios şi îşi aţinti privirea în ochii îngrijoraţi ai lui Ignacio.

— Credeți că ei pot distruge mesajul lui Isus? Credeți că cei care au credință şi care cred în Dumnezeu vor înceta să mai creadă în El pentru că va reieşi că a fost om? Isus a fost evreu, un rabin şi, în societatea aceea, rabinii erau căsătoriți. Eu nu ştiu dacă a fost sau nu căsătorit, mi-e indiferent, dar cert este că nu dispunem de dovezi serioase în această privință. Îmi vine greu să cred că dacă, într-adevăr, a avut soție şi copii, acest fapt ar fi fost ținut secret de către apostoli, care erau oameni simpli, însurați, cu familie şi pentru care a avea nevastă şi copii era un lucru normal, astfel că nu cred că oamenii aceia s-ar fi înțeles în taină să o ascundă pe soția lui Isus. În ce scop? Ei nu inventau creştinismul, nu-şi puteau imagina ce pusese Isus în mişcare, ce avea să însemne mesajul Lui de-a lungul secolelor... În orice caz, dacă Isus ar fi fost însurat, acest fapt n-ar distruge Biserica, dar ar trebui să se accepte că preoții se pot căsători. Şi aşa cum un conciliu a decis că nu se puteau căsători, tot astfel, un alt conciliu va putea hotărî contrariul. Nimic mai mult. Sincer, nu cred că aceasta ar fi o problemă pentru niciun creştin.

— Şi dumneavoastră vă declarați agnostic! exclamă Ignacio, mirându-se de convingerea lui Ferdinand că Biserica nu poate fi distrusă.

— Agnostic, într-adevăr, dar nu prost. Pot înțelege motivele Bisericii de a prefera ca preoții să fie celibatari, dar nu mi se pare că edificiul s-ar putea nărui dacă Isus ar fi fost căsătorit, dar insist, nu există nicio dovadă istorică serioasă în acest sens, aşa că... subiectul e închis.

— Ceea ce caută ei este tocmai această dovadă.

— Nu o vor găsi, pentru că nu există.

— Dumneavoastră vorbiți ex cathedra! protestă Ignacio.

— Nu, eu vorbesc din bun-simț. Sunt sigur că Roma ar avea un mare număr de răspunsuri dacă ar apărea o astfel de dovadă. Dar, nu vă faceți griji, căci în afară de

speculații pseudoliterare nu se va găsi niciuna.

— E ciudat, dumneavoastră folosiți rațiunea ca să susțineți poziția Bisericii.

— Ce mai concluzie! Sunt istoric şi analizez lucrurile din această perspectivă. Familia d'Amis nu va putea arunca peste bord două mii de ani de catolicism, oricât de mult le-ar întuneca mințile dorința lor de răzbunare. Să nu vă faceți griji, Ignacio, şi să aveți ceva mai multă încredere în Biserica dumneavoastră. Important este că veți putea spune superiorilor dumneavoastră: „Misiune îndeplinită". Dumneavoastră sunteți spionul perfect.

De data aceasta a fost rândul lui Ignacio să râdă cu poftă. Nu se simțise câtuşi de puțin în apele lui ca în acele două zile să-l înşele pe Raymond; oricât de mult şi-ar fi spus că se prefăcea şi că aproape că mințea doar ca să apere o cauză nobilă; avea totuşi mustrări de conştiință.

— Nu mi-a plăcut deloc ceea ce am făcut, mărturisi el.

— N-ați făcut nimic de care ar trebui să vă ruşinați. Mie nu mi-ar fi povestit nimic, nici contele, şi nici Raymond. A fost un succes faptul că ați venit; plecați cu o informație precisă, aşa că Biserica dumneavoastră ştie acum cu ce probleme se va confrunta dacă în cele din urmă vor găsi ceva din ceea ce caută, ceea ce mi se pare foarte improbabil.

— Sper ca ceea ce am aflat să fie de-ajuns…

— Este, bineînțeles că este. Cel mai rău lucru care se poate întâmpla este să nu ştii cu ce te confrunți, dar, când ştii, este mai uşor să-ți organizezi apărarea. Veți vedea că părintele Grillo şi părintele Nevers văd lucrurile în felul acesta.

— Mi-e milă de Raymond. Este atât de tânăr dar mediul în care trăieşte l-a făcut să fie aşa. Tatăl lui i-a insuflat atâta fanatism, încât îl văd în stare de orice, spuse îngrijorat Ignacio.

— Da, este o victimă a tatălui său. Când l-am cunoscut, era copil şi primea nişte pedepse severe: tatăl

lui îl bătea când nu era la înălțimea a ceea ce aştepta de la el. A fost crescut în aceste condiții şi, din ceea am văzut, şi-a însuşit obsesiile absurde ale contelui. E păcat, dar în acest caz, chiar că nu putem face nimic nici dumneavoastră, nici eu. Cred că relația mea cu familia D'Amis a ajuns la capăt şi simt o uşurare.

— Pentru dumneavoastră a fost foarte importantă cronica lui fray Julián, nu-i aşa?

— Este foarte frumoasă. M-a mişcat până în adâncul sufletului când am citit-o şi este un document istoric important: un dominican, sub ordinele cumplitului fray Ferrer, care relatează la persoana întâi ceea ce se întâmplă pe cele două câmpuri de luptă. Dar este mai ales istoria unui conflict uman, expus în toată cruzimea lui. Mi se părea important să o fac cunoscută ca şi alți istorici să aibă acces la ea pentru a lămuri această perioadă din istoria Franței.

— Şi din istoria Bisericii.

— Într-o zi, Biserica va trebui să-şi ceară iertare pentru toate nebuniile pe care le-a săvârşit, declară Ferdinand.

Ignacio nu răspunse. Nu o putea face, pentru că trebuia să admită că şi pe el îl tulbura faptul că s-a putut ucide în numele lui Dumnezeu.

Ferdinand fu uimit să-l vadă pe tatăl său pe peron. Nu venise niciodată să-l aştepte la întoarcerea sa din vreo călătorie, astfel că, dacă se afla acolo, însemna că se întâmplase ceva grav.

Coborî iute din tren.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el fără nicio introducere.

— David… este la spital… a fost rănit într-o ambuscadă. E în stare gravă. Au anunțat azi-dimineață, te-au sunat acasă şi la universitate şi rectorul ne-a sunat pe noi… Mama ta ți-a pregătit valiza, iar eu am cumpărat biletele de tren şi de vapor. Dacă n-ai nimic împotrivă, vreau să te însoțesc.

Dar Ferdinand nu-l mai auzea. Chipul i s-a

schimonosit de durere şi părea să nu poată trage aer în piept. Era palid, cu ochii ieşiți din orbite, mut, incapabil să scoată vreun sunet. În buzunarul hainei, avea ultima scrisoare a lui David, cuvinte pline de bucurie, de chef de viață şi de speranță. Şi deodată cuvintele acelea scrise cu cerneală s-au prefăcut în cuvinte scrise cu sânge.

Ignacio nu ştia ce să facă, nici ce să spună, îl apucă apoi de braț cu putere şi îl îndemnă să păşească.

— Haideți, grăbiți-vă!

Merseră în tăcere până când Ferdinand îşi reveni din starea de şoc.

— E în viață? şopti el.

— Da, e în viață, dar în stare foarte gravă, răspunse tatăl său.

— Îşi va reveni, afirmă Ignacio, ne vom ruga şi îşi va reveni…

— Dumnezeu n-a fost niciodată alături de mine când am avut nevoie de El, spuse Ferdinand cu glasul stins, e multă vreme de când ne-a părăsit atât pe mine, cât şi pe fiul meu.

Profesorul îl privi pe tatăl său cu ochii înroşiți. Nu voia decât să i se răspundă la întrebare: Ce a pățit David? Ce i s-a întâmplat?

19

Ierusalim, în urmă cu mai multe săptămâni

— Hamza, trebuie să te hotărăşti. Tonul bărbatului nu admitea ezitări, iar ochii săi negri păreau să-i sfredelească cu privirea pe ai lui Hamza.

— Nu ne-au făcut nimic, de ce nu putem să vorbim, să ajungem la un acord? răspunse Hamza cu o urmă de provocare în glas, deşi îi era teamă de bărbatul acela.

— Lumea îi sprijină pe sionişti, acum câțiva ani au vrut să alcătuim împreună un singur stat, acum vor să împartă pământul nostru în două. Nu putem accepta aşa ceva! Ori ei, ori noi! strigă bărbatul.

— Te rog, calmează-te fiul meu este tânăr şi nu înțelege bine ce se întâmplă…, interveni tatăl lui Hamza.

— Să-ți explic, Rashid: ori fiul tău e trădător, caz în care tu însuți vei rezolva problema, ori este laş, şi atunci tot tu va trebui să o rezolvi, ori ni se alătură şi dovedeşte că e patriot.

— Nu sunt nici trădător, nici laş, Mahmud, protestă Hamza, doar că gândesc cu mintea mea.

— Taci! îl somă tatăl său, care era speriat pentru că ştia de ce era în stare Mahmud.

Hamza îşi înclină capul conştient de faptul că Mahmud nu-i lăsa nicio ieşire şi că, dacă nu-i dă ascultare, l-ar putea costa viața pe el şi pe familia lui. Fratele său, Ali, în vârstă de zece ani, aşezat pe jos lângă fratele său mai mic, îl observa cu ochi speriați. Cele două surori ale lor erau într-o odaie învecinată împreună cu mama lor; aceea era o conversație între bărbați.

— Vom lupta împreună cu frații noştri din Siria, din Iordania, din Egipt, din Iran… toți frații arabi ne sprijină. Nu putem lăsa ca evreii să ne ia pământul; îi vom azvârli în mare, spuse Mahmud pe un ton sentențios. Ori faci parte din Armata Salvării, ori din grupul nostru, ori mori

alături de ei, Hamza, tu hotărăşti.

— Va lupta alături de voi, spuse pe un ton hotărât Rashid, tatăl lui Hamza, iar eu, de asemenea. Suntem palestinieni şi buni musulmani. Ai dreptate, ăsta e pământul nostru, trebuie să luptăm pentru el, evreii sunt înşelători. Mai întâi, au venit să se stabilească lângă noi, iar acum vor să pună mâna pe tot. Îi vom azvârli în mare.

Hamza îl privi uimit pe tatăl său. Nu îl recunoştea în vorbele acelea pe care tocmai le spunea. Încă mai răsunau în urechile lui cuvintele de pace ale tatălui său, convingerea acestuia că lupta cu evreii va aduce doar nenorociri.

— Nu noi trebuie să plătim pentru ceea ce s-a întâmplat în Europa. Hitler nu şi-a făcut bine treaba, spuse Mahmud râzând. Dacă vor posesiuni, să li se dea California, sau Pădurea Neagră, sau regiunea Provence, dar să nu ne fie luate nouă; vor să ne fure pământul ca să fie cu conştiința împăcată.

— Ai dreptate, Mahmud, răspunse Rashid, ai dreptate, nu avem de ce să le cedăm pământurile noastre şi să devenim musafiri în propria noastră casă. Vom lupta; suntem hotărâți să murim.

— Pentru moment, e de-ajuns fiul tău cel mare. De el avem nevoie, dar să nu te îndoieşti că ți-i vom cere şi pe ceilalți fii ai tăi şi propria ta viață dacă va fi nevoie, spuse Mahmud pe un ton amenințător. Mâine voi trimite după tine, îi spuse lui Hamza în chip de salut la despărțire.

Când Mahmud şi oamenii lui plecară, Rashid se aşeză la masă ştiindu-se învins. Soția lui ieşi din odaie cu cele două fete, se apropie de el şi îi puse o mână pe umăr ca să-l îmbărbăteze.

— Ai procedat bine, Rashid, cu inteligență. Nu putem face altceva, spuse femeia.

— Nu putem sau nu vrem? o întrerupse Hamza mânios.

— Trebuie să ştii când nu mai ai loc de întors. Dacă nu-ți dai seama de asta, eşti pierdut.

— Ceea ce văd eu este că războiul ăsta a fost deja hotărât pentru noi toți; nu Mahmud a hotărât asta. Crezi că noi, săracii, contăm? Mahmud este doar unul dintre proştii cei mulți ce sunt de folos doar ca să moară şi să-i facă şi pe alții să moară. Acest război este organizat la Cairo sau la Damasc... Ceea ce ştiu într-adevăr este că noi şi cei care sunt ca noi trebuie să murim, răspunse Hamza.

— Nu-ți face iluzii, fiule, prietenii tăi evrei se vor apăra şi vor ucide, la fel ca noi, spuse mama lui.

— Şi dacă eu nu vreau să lupt? întrebă Hamza, sfidând-o pe mama sa.

— Ai două surori. Sunt logodite de-acum pentru când vor fi mai mari. Vor fi respinse. Dar, în plus, într-o zi o să ne trezim că livada noastră va fi distrusă. Iar în altă zi, îl vor obliga pe tatăl tău să te ucidă pentru că, altminteri, ne vor ucide pe toți. Nu eu am făcut legile, Hamza, le accept aşa cum sunt, iar tu trebuie să faci acelaşi lucru ca să nu aduci asupra familiei tale ruşinea, dezonoarea şi mizeria. Luptă, fiule, luptă.

Femeia se apropie de fiul său şi îl mângâie pe față, privindu-l cu milă. Zarurile fuseseră aruncate. Ei îi revenea sarcina de a-l sacrifica pe cel mai mare dintre fiii săi şi nu se putea împotrivi.

— Hamza, nu te mai poți vedea cu David, îi spuse tatăl său cu o voce obosită. Evită-l pe băiatul acela evreu. Este mai bine şi pentru tine, şi pentru el.

— Şi ce trebuie să-i spun? Bună, David, există nişte oameni care au hotărât că trebuie să ne ucidem. Ah! şi să nu te simți jignit, asta nu e nimic personal; tu şi cu mine suntem nimeni, nu contăm, obligația noastră este să ne ucidem când ni se spune că trebuie să o facem şi cu asta, basta. Cine va trage primul, tu sau eu?

Hamza făcea o parodie amară din ceea ce îi va spune lui David.

Tatăl, mama şi frații lui îl priveau cu milă. Îl vedeau suferind, dar, în acelaşi timp, se simțeau incapabili să-i

aline durerea. De acum încolo, Mahmud era unul de al lor. Trecuse de la fărâmițarea bulgărilor de pământ la comanda oamenilor şi era hotărât să facă tot ce i s-ar cere: avea încredere în sine şi în cauza pe care o slujea.

— Hamza, viața noastră depinde de tine, adăugă tatăl lui cu tristețe, nu te pot obliga să lupți, dar dacă nu o faci…

— O voi face, tată, o voi face consimți Hamza cu ochii scăldați în lacrimi, ieşind din casă în căutarea umbrelor nopții.

Merse multă vreme fără o țintă anume. În ciuda nopții întunecate, cunoştea fiecare palmă de teren şi n-avea nevoie să vadă.

Se născuse pe bucata aceea de pământ. Mama lui îl adusese pe lume în casa aceea modestă înconjurată de pomi fructiferi şi pe lângă care trecea un canal de irigații în care se bălăcea când era copil.

A fost fericit. N-avea nevoie de mai mult decât avea: familia sa, livada unde lucrau, plăcerea de a-l însoți pe tatăl său să vândă fructele şi legumele, călare pe măgar… Se bucurau de asemenea de cinele din patio, când unchii lui veneau în vizită şi se putea juca cu verii lui, cățărându-se în copaci şi ascunzându-se printre arbuşti.

Lumea lui se năruia pentru că deodată avea duşmani. Nişte duşmani pe care nu şi-i alesese el.

Se gândi la David. Ce-i va spune? Nu adevărul: ne organizăm ca să vă azvârlim în mare. Va trebui să-l evite, să încerce să nu se mai întâlnească cu el, să-l țină la distanță…

Îi veni poftă să râdă amintindu-şi când se văzuseră pentru prima oară. El îi spiona prin gard pe cei din kibbutz; de fapt, se uita după o fată de vârsta lui, cu părul auriu ca grâul şi nişte ochi frumoşi, albaştri, cu care îşi încrucişa privirile de fiecare dată când se întâlneau şi care îi trezea sentimente contradictorii. Lumea lui nu era una a femeilor, iar acestea nu l-au interesat prea mult, dar fata aceea părea atât de delicată,

atât de ireală, încât nu-l speria.

Îi zâmbea şi îl saluta cu mâna, iar lui îi bătea inima mai tare. I-ar fi plăcut să sară gardul şi să o ajute să culeagă portocale sau să curețe pământul de buruieni. Când l-a văzut pe David pentru prima dată, acesta pregătea pământul pentru semănat şi i se observa pe față un rictus de durere; din când în când, îşi ducea mâinile la şale şi se freca cu putere. Se vedea că nu lucrase niciodată pământul. Dar în kibbutz, toți munceau la fel, n-avea importanță de unde veneau sau cu ce se îndeletniceau înainte de a ajunge aici; trăiau de pe urma pământului.

David şi-a înălțat privirea şi l-a văzut. S-a ridicat în picioare şi a mers spre gard. Îi zâmbea, aşa că nu a luat-o la fugă ca în alte ocazii când îl prindea Iacob, şeful kibbutzului, un bărbat slab şi sever care părea să fie întotdeauna foarte prost dispus.

Au început să vorbească în engleză, limbă în care se descurcau amândoi şi peste câteva minute părea că se cunoşteau de când lumea. David i-a mărturisit că era zdrobit de oboseală şi că îl durea tot corpul; Hamza s-a oferit să-l ajute şi, spre surpriza lui, David a acceptat. A fost prima dată când a intrat în kibbutz şi a avut norocul să o vadă mai de aproape pe fata visurilor lui: era rusoaică, se numea Tania, avea cincisprezece ani şi abia ştia câteva cuvinte în engleză.

De atunci, intra şi ieşea din kibbutz ca la el acasă, la fel cum făcea şi David când venea la el, unde a fost întotdeauna bine primit. Acum, va trebui să-i spună să nu mai vină. Nici el nu va mai trece dincolo de gard.

Mahmud spusese că a doua zi va trimite după el ca să înceapă instrucția militară. Nu ştia să tragă cu arma, ştia doar să are, dar va trebui să învețe să mânuiască o armă şi să ucidă. Să ucidă. Cuvântul i se părea cumplit şi ireal. Cum e când ucizi? Ce va simți când va vedea un om prăbuşindu-se în fața lui? şi dacă va fi el cel care va cădea mort?

Continuă să meargă fără o țintă anume până când se simți epuizat. Nu ştia cât timp mersese; îi era totuna: se temea de sosirea dimineții.

— N-ar fi trebuit să ai atâta încredere în el; într-o zi, va trebui să ne înfruntăm, este inevitabil, spunea Iacob pe un ton sentențios adresându-se lui David şi grupului de tineri cu care stătea la taifas după cină.

— Este prietenul meu şi nu voi lupta niciodată împotriva lui. Putem să stăm de vorbă şi să discutăm despre deosebirile dintre noi, nu e niciun motiv să ne ucidem. Problema noastră o reprezintă englezii, nu palestinienii, argumenta David.

— Problema noastră o reprezintă toată lumea. Englezii au mai slăbit frâiele şi permit intrarea imigranților. Ştim că foarte curând va exista o nouă rezoluție a Națiunilor Unite propunând crearea a două state, dar arabii vor refuza, explica Iacob cu o urmă de nerăbdare.

— Eşti foarte sigur că vor spune nu, dar dacă îi veți consulta pe palestinieni, poate că veți avea o surpriză argumentă David.

— Continui să fii francez, îi răspunse un bărbat mai în vârstă care fuma pipă. Aici este Orientul, aici nu funcționează regulile democrației. Nimeni nu-i va consulta pe palestinieni; egiptenii, iordanienii, sirienii, saudiții vor hotărî pentru ei. Se organizează de ceva vreme. Am avut deja confruntări, ne-au atacat, în alte kibbutzuri s-au produs pierderi din pricina atacurilor de gherilă. De ce crezi că patrulăm pe lângă gard în fiecare noapte? Ne vor ataca, li se va ordona să o facă şi o vor face.

David avea de gând să replice, dar rămase tăcut. Toți îl respectau pe Saul, tipul cu pipă, un bărbat care se născuse în Palestina, ca şi părinții lui, bunicii lui şi părinții şi bunicii acestora. Toată familia lui rămăsese pe pământul acela sfânt de-a lungul veacurilor, supraviețuind romanilor, arabilor, cruciaților, mongolilor,

turcilor şi chiar şi protectoratului britanic. Saul făcea parte din Haganá, forțele defensive pe care le constituiseră ca să se apere de englezi şi de atacurile arabilor. Străbătea țara, mergea dintr-un loc într-altul, vorbea araba la perfecție şi putea fi confundat cu orice palestinian. Saul era o legendă, pentru că trăise într-unul dintre primele kibbutzuri, la Tell Hay, şi de asemenea un simbol al curajului şi al vitejiei pentru toți aceia care soseau în Eretz Israel, pentru că rezistase şi respinsese atacurile arabilor din Nord.

Erau puține lucrurile care scăpau privirii lui Saul, pentru că avea prieteni pretutindeni şi, cum spunea Iacob, surse de informație până şi în iad.

Continuară să vorbească încă o bucată de vreme despre ce ar putea surveni dacă, până la urmă, Națiunile Unite ar vota în favoarea creării a două state. Saul dădu asigurări că țările arabe vor respinge această formulă şi că atunci conflictele cu palestinienii se vor intensifica.

— Ne bizuim doar pe noi înşine, să nu uitați asta, le amintea Iacob. Nimeni nu va veni să ne ajute, aşa că va trebui să ne apărăm fiecare casă, fiecare piatră.

Iacob emana amărăciune. Era german, din München, şi sosise în Palestina în anul 1920 la insistențele tatălui său, care vedea cum creşte inflația monetară şi se extindea antisemitismul în Germania.

Ca şi alți tineri, Iacob îşi lăsase în urmă familia, căminul, prietenii, viața. Participase la întemeierea primei asociații muncitoreşti israelite şi apoi ajutase la crearea acelui kibbutz pe care acum îl conducea.

Părinții lui, la fel ca majoritatea familiei sale, muriseră în camerele de gazare. Era singurul supraviețuitor din mediul lui şi îşi pierduse zâmbetul pentru totdeauna.

Saul şi Iacob îi anunțară că de a doua zi aveau să dedice mai mult timp instrucției militare, atât bărbații, cât şi femeile. Nu mai era vorba pur şi simplu să se plimbe de-a lungul gardului cu puşca de vânătoare pe umăr. În plus, kibbutzul lor, la fel ca şi altele, urma să

producă arme uşoare şi muniţie.

— Şi cine ne va învăţa cum să le facem? întrebă cu ingenuitate Tania, tânăra rusoaică atât de îndrăgită de către Hamza.

— Vor veni oameni din Haganá, ei vă vor învăţa. Avem nevoie de mai multe arme, trebuie să fim pregătiţi. Nu ne sunt de ajuns câte avem din partea britanicilor şi a polonezilor. Nimeni nu ne dă nimic, chiar dacă oamenii noştri fac imposibilul ca să le obţină. Suntem prost înarmaţi comparativ cu arabii şi trebuie să ne putem apăra. Trebuie să învăţaţi să trageţi cu pistolul, cu mitraliera… De asemenea, să luptaţi cu mâinile goale sau cu un cuţit. Începând de mâine, vom consacra câteva ore instrucţiei, precum şi fabricării de arme, îi anunţă Saul.

— Atunci, este inevitabil…, şopti David.

— Aşa este şi cu cât îţi dai seama mai curând, cu atât mai bine pentru tine şi pentru toată lumea, replică Iacob. Înainte, erai hotărât să lupţi, spuneai că nu putem lăsa să ni se ia pământul, că doar dacă avem o patrie nu se va mai repeta ceea ce li s-a întâmplat mamei tale şi unchiului şi mătuşii ei. Nu-ţi aminteşti? De ce şovăi acum?

— Bineînţeles că vreau să lupt pentru acest pământ! Ştiu că noi, evreii, avem nevoie de o patrie şi că nu putem continua să trăim în ţări de împrumut care apoi ne tratează ca pe cetăţeni de mâna a doua sau ne ucid. Să nu te îndoieşti în această privinţă, doar că doar că eu cred că e posibil să trăim în pace cu palestinienii, că e posibil să ajungem la acorduri cu ei, că drepturile noastre sunt compatibile cu ale lor.

Pledoaria pătimaşă a lui David era bine primită de restul tinerilor. Saul îşi dădea seama că, în ciuda asprimii vieţii în kibbutz, a discursurilor care îi avertizau asupra pericolelor, ei aveau încredere nu numai în viitor, ci şi în semenii lor, oricare ar fi fost aceştia şi care erau sătui să aibă duşmani.

— Mâine vei veni cu mine, David. Trebuie să vizitez

câțiva prieteni palestinieni. Sunt şefi în comunitățile de care aparțin, familia mea şi familiile lor se cunosc dintotdeauna. Sunt prieteni, David, prieteni pe care îi iubesc şi împotriva cărora va trebui să lupt, iar ei vor trebui să lupte împotriva mea. Vei veni cu mine ca să-ți explice ce se va întâmpla, oricât de mult nu ne-ar plăcea.

David nu reuşea să adoarmă în noaptea aceea. Se trezi de vreo două ori scăldat în sudoare şi asediat de acelaşi coşmar: se vedea într-o încăierare, trăgând cu arma, şi apoi simțea o durere intensă în stomac şi se trezea zbuciumat. Se hotărî să se dea jos din pat şi să se aşeze la masă să citească, dar nu reuşea să se concentreze. Încă nu terminase cartea tatălui său despre fray Julián. Nu ştia de ce, poate simțea o aversiune, nu atât pentru acel călugăr care i se părea atât de slab de înger, ci pentru descendentul acestuia, contele acela pe care îl detesta din tot sufletul. În sinea sa se gândea că toate nenorocirile lui au început în castelul contelui d'Amis. De altfel, obsesia tatălui său pentru cronica lui fray Julián îi îndepărtase unul de celălalt. Nu i-a spus-o niciodată, dar îi reproşa că nu voia să recunoască ce fel de oameni erau contele şi prietenii lui; el n-avea îndoieli că era vorba de naziști sau măcar de simpatizanți ai acestora, oricât de mult i-ar fi spus tatăl lui că mare parte dintre francezi n-aveau motive să se simtă mândri de cele petrecute în timpul Regimului de la Vichy. Toată lumea privea în altă parte, era modul de a opune rezistență, spunea el. Dar nu era adevărat; au fost oameni care au opus într-adevăr rezistență, care i-au înfruntat pe naziști, care au murit luptând. Bunicul lui patern i-a vorbit despre republicanii spanioli, despre acei oameni care organizaseră Rezistența, care nu s-au predat şi care au luptat până la sfârşit.

Şi-a trecut mâna peste coperta cărții fără să se hotărască să o deschidă. Voia să o citească înainte de venirea tatălui său, ca să discute cu el despre ea, dar nu trecuse de pagina zece. Ştia că tatăl său nu-i va face niciun reproş dacă nu o citea, dar pentru el ar fi o

satisfacție dacă ar face-o. Va încerca a doua zi. În momentul acela, se simțea prea impresionat de conversația cu Saul şi Iacob. Nu voia să fie duşmanul palestinienilor, deşi ştia că aceştia n-aveau încredere în coloniştii evrei, pentru că aşa îi spuseseră Hamza şi tatăl acestuia, Rashid. „Problema, îşi spunea el, este că nimeni nu face nimic ca să ne aşezăm să stăm de vorbă unii cu alții şi să hotărâm cum vrem să trăim şi să ne organizăm. De ce nu se hotărăşte nimeni să facă acest efort? De ce?" Dacă i-ar lăsa pe Hamza şi pe el, cu siguranță că lucrurile s-ar aranja fără probleme; ar discuta în contradictoriu, într-adevăr, dar ar ajunge la un acord.

Poate că Hamza şi el vor trebui să se dedice politicii pentru a-i face pe ai lor să le vină mințile la cap.

20

Încă nu răsărise soarele când nişte lovituri seci în uşă îl treziră pe Hamza. Se frecă la ochi şi privi ceasul deşteptător. Dincolo de uşa odăii pe care o împărţea cu fraţii lui se auzea zgomot. Mama şi surorile lui s-or fi foind deja cu treburile casei, iar tatăl său tocmai le-o fi dând de mâncare animalelor înainte de a ieşi la câmp.

Nişte voci îi atraseră atenţia. Tatăl lui vorbea încet cu cineva; o clipă mai târziu deschidea uşa odăii.

— Scoală-te, Hamza, eşti aşteptat.

Se spălă în grabă şi se îmbrăcă încă şi mai iute. Îşi simţea bătăile inimii şi se gândea că ceilalţi le auzeau şi ei. Mama lui pusese pe masă o cană mare cu lapte de capră şi îi făcu semn să o bea repede.

Un bărbat, care stătea în picioare în pragul uşii, îl privi cu nerăbdare.

— N-avem toată ziua la dispoziţie. Trebuie să plecăm înainte ca evreii să se trezească. E mai bine să nu te vadă.

De abia sorbi o gură de lapte, îşi şterse buzele cu dosul palmei şi îi spuse bărbatului că e gata.

Ieşiră din casă fără să facă zgomot. Simţea în spate privirea părinţilor săi aţintită asupra lui. În ziua aceea, începea o nouă etapă a vieţii sale şi intuia că avea să fie mult mai rea decât cea pe care o lăsa în urmă.

Bărbatul îi spuse că se numeşte Mohamed şi că aveau să meargă pe jos până la şosea, unde îi aştepta un camion. Nu voise să vină cu el până acasă la Hamza ca să nu-i alerteze pe cei din kibbutz. După aceea vor merge să ia şi alţi băieţi, înainte de a ajunge la locul unde vor fi instruiţi să mânuiască armele.

Hamza îl cunoştea pe unul dintre băieţii pe care se duseseră să-l ia. Locuia într-o casă din apropiere şi familia acestuia era tot de ţărani, ca şi a lui; dar, spre deosebire de el, părea bucuros că i se schimbă viaţa.

— Eu o să încerc cu ăştia, îi spuse cu voce joasă, dar dacă nu ajungem să şi luptăm, mă duc la alții. Am un văr care are relații importante.

Un alt băiat pe care l-au luat de acasă era învățător într-un sat din apropiere, înalt şi zvelt, cu privirea strălucitoare, părea şi el fericit că fusese recrutat. Ceilalți, până la completarea numărului de zece, erau țărani ca şi el şi păreau şi ei satisfăcuți. Hamza începu să se gândească dacă nu cumva el era cel care greşea.

Camionul se hurducăia pe un drum neasfaltat. Mohamed i-a sfătuit să ocolească şoseaua şi, dacă britanicii îi vor opri, să spună că merg să muncească la o fermă din apropiere. De fapt, Mohamed îi ducea spre sud, aproape de frontiera transiordaniană.

Camionul opri lângă un grup de corturi ale unor beduini. Mohamed le spuse să coboare, dar să nu se îndepărteze de vehicul. Îi dădură ascultare şi timp de câteva minute nu s-a întâmplat nimic. Observară că femeile beduine, cu fața acoperită, păreau concentrate asupra oalelor în care pregăteau hrana. Nişte bătrâni erau aşezați dinaintea unui cort, fumând şi bând ceai. Mai încolo, un grup de copilandri alerga şi se juca. Deodată, se treziră înconjurați de o duzină de oameni ai deşertului înarmați cu puşti. Unul dintre ei, fără îndoială, şeful lor, îi vorbi lui Mohamed.

— Ai ajuns cu întârziere.

— Nu-i uşor să-i derutezi pe englezi şi pe evrei. Sunt peste tot şi acum se simt siguri, pentru că britanicii închid ochii la tot ce fac evreii.

— Ăştia sunt toți? întrebă şeful privind grupul de băieți condus de Mohamed.

— Ar trebui să sosească alt camion care să aducă şi mai mulți; vin cu un unchi al meu, dar au plecat după noi.

— Să începem cât mai repede.

Spre surprinderea tuturor, bărbatul care părea şeful beduinilor îşi dezvălui chipul.

— Sunt instructorul vostru, le spuse el, numele meu este Hussein. Sunt ofițer în Legiunea Arabă şi vă voi învăța să mânuiți arme, să puneți bombe şi să vă luptați corp la corp. Veți rămâne două zile, cel mult trei, aşa că fiți atenți şi nu pierdeți timpul şi nu mă faceți nici pe mine să-l pierd. Urmați-mă.

Îl urmară până la un loc unde erau mai mulți bărbați îmbrăcați ca beduinii. Hussein le dădu îmbrăcăminte asemănătoare cu cea pe care o purtau nomazii aceia.

— Aşa veți trece neobservați, spuse el, şi dacă vine cineva, vă vom face să treceți drept tineri din acest trib.

Apoi îi duse într-un loc plin de arme aşezate pe jos.

Nu li se oferise nici apă, nici mâncare; nu păreau dispuşi să piardă nicio clipă cu amabilități, ceva ciudat pentru oamenii deşertului. De abia trecuse o oră, când un alt grup de tineri sosiți din alte sate li se alătură. La fel ca ei, erau îmbrăcați ca beduinii.

Timp de mai multe ore s-au familiarizat cu diferitele arme: au fost învățați să monteze şi să demonteze pistoale, să facă o bombă artizanală sau să tragă cu puşca.

Hussein se arăta de neînduplecat. Nu-i lăsa să se odihnească nicio secundă în timpul instrucției. Când a început să se întunece şi ziua se îngâna cu noaptea, un beduin se apropie călare pe cal, schimbă câteva cuvinte cu Hussein şi acesta ridică mâna făcându-le semn să se oprească.

— Acum, veți bea şi veți mânca. Vă sfătuiesc ca după aceea să nu vă pierdeți timpul cu altceva, mergeți direct la culcare. Înainte de răsăritul soarelui voi fi din nou aici şi ziua de lucru va fi lungă. N-ați învățat îndeajuns, cu ceea ce ştiți n-ați putea nici măcar să supraviețuiți.

Acestea fiind zise, Hussein se urcă într-un jeep în care îl aşteptau trei bărbați şi dispăru înghițit de umbrele înserării.

— Nu ne-a chinuit prea rău, recunoscu Mohamed față de Hamza, în vreme ce se apropiau de un foc în jurul

căruia un grup de bărbați mâncau miel.

Lărgiră cercul, invitându-i să împartă cina cu ei. Bărbații vorbeau despre război. Va avea loc un război împotriva evreilor; frații din Iordania, din Siria şi din Egipt, din Arabia şi din atâtea alte țări promiseseră să-i ajute să-şi păstreze pământul sfânt. Nu vor împărți nimic cu evreii, de ce ar trebui să o facă?

Hamza asculta în timp ce mânca, preferând să nu vorbească. Nu putea discuta în contradictoriu cu atâția oameni convinşi de o cauză. L-ar socoti un trădător, nu l-ar înțelege. Să vorbească acolo despre avantajele de a avea un stat propriu şi de a înceta să mai fie sub protectoratul englezilor sau, înainte, al otomanilor, ar fi o opinie care ar da naştere la proteste. De ce nu puteau exista două state sau chiar unul singur împărțit cu evreii? După câte ştia el, n-au avut niciodată un stat, țara aceea n-a fost niciodată a lor, întotdeauna s-au aflat sub protecția altora, şi acum aveau de gând să respingă această şansă pentru că şefii lor spuneau că nu se vor lăsa îngenunchează. Cu toate astea, Hamza se gândea că întotdeauna fuseseră îngenunchează şi că acum era vorba tocmai de a înceta să mai fie astfel.

A dormit neîntors, învelit într-o pătură lângă spuza lăsată de foc. Era sleit de puteri şi încărcat de emoții. Aşa cum îi anunțase, Hussein se prezentă la patru dimineața, când era încă noapte neagră. Împreună cu Mohamed, i-a trezit fără menajamente.

În mai puțin de o jumătate de oră erau pregătiți să se antreneze din nou. Trebuiau să monteze şi să demonteze armele pe întuneric, să înainteze târându-se pe pământ… Până când nu s-a luminat de-a binelea, Hussein nu le-a permis să bea apă.

— Aveți zece minute ca să vă odihniți şi să beți apă, nicio clipă mai mult.

Într-adevăr, n-au avut nicio secundă de relaxare, înfometați şi însetați, au aşteptat să se întunece ca să revină în tabăra beduinilor, unde, de data aceasta,

Hussein se aşează lângă ei.

— Aţi învăţat câte ceva, explică Hussein, îndeajuns cât să ucideţi şi să încercaţi să evitaţi să fiţi ucişi. Dacă aveţi credinţă şi curaj, veţi rămâne în viaţă, dar, dacă şovăiţi, veţi muri. Să nu vă emoţioneze niciodată privirea unui duşman, nu contează dacă e soldat, femeie sau copil. El sau voi, viaţa voastră sau a lui, şi, dacă şovăiţi, o veţi pierde pe a voastră: de-acum vedeţi că regulile la care trebuie să vă supuneţi sunt foarte simple. Când trebuie să atacaţi, trageţi primii, fără să vă gândiţi.

— Când va fi război? întrebă învăţătorul.

— Nu ştiu, dar trebuie să fim pregătiţi. Evreii vor să rămână cu pământul nostru, trebuie să le dovedim că nu vor putea. Poate că războiul va fi evitat, poate că nu; politicienii discută în cadrul ONU ca să le dea ceea ce evreii numesc un „cămin". Să li-l dea, dar nu pe al nostru. Fraţii noştri se luptă şi ei cu armele politicii, trebuie să aşteptăm, dar, până când va sosi momentul, misiunea noastră este să le facem viaţa grea evreilor, să nu se simtă în siguranţă, să nu-şi poată cultiva pământul fără să poarte o puşcă pe umăr, să nu poată merge pe şosea fără teama de a fi atacaţi, femeile lor să se teamă să umble singure pe câmp, copiii lor să nu poată ieşi din împrejmuirile caselor sau ale kibbutzurilor lor. Îi vom ataca, le vom provoca pagube. Tactica e simplă. Ajungem într-un loc, îi luăm prin surprindere, îi ucidem şi plecăm. Să nu doarmă liniştiţi, acest pământ să devină mormântul lor dacă stăruie să rămână. Fiecare dintre voi va face parte dintr-un grup cu un şef; el va fi acela care va stabili obiectivele cu acordul nostru. Trebuie să ascultaţi ordinele. Familiile voastre ştiu că începând de acum înainte vor fi împrejurări când veţi pleca, dar nu le veţi putea spune unde şi nici ce veţi avea de făcut. Cel care nu se va supune sau ne va trăda va primi o pedeapsă care nu poate fi alta decât moartea, iar familia voastră va suferi şi ea consecinţele.

Se auziră nişte şoapte de protest. Tinerii dădeau

asigurări că dorința lor era să-i ucidă pe evrei şi să-i azvârle în mare. Dar Hussein nu părea impresionat de acele declarații de fidelitate. Nu se va şti despre ce fel de oameni este vorba până când nu le va veni vremea să ucidă, ceva ce aveau să facă foarte curând, întrucât cu cât ucideau mai repede, cu atât se vor simți mai integrați în grup şi mai angajați față de cauză. Sângele vărsat era cea mai trainică legătură între combatanți.

Mohamed îi trezi din nou în zori, îmboldindu-i să se suie degrabă în camion. Se întorceau acasă.

Beduinii, nepăsători, îi observau plecând; abia avură timp să-şi ia la revedere de la celălalt grup de tineri împreună cu care făcuseră instrucție.

Hamza se gândi că ce era mai rău venea de acum încolo.

21

Saul îl aştepta pe David aşezat în maşină, cu portiera deschisă şi motorul în funcțiune.

— Ai întârziat, îi spuse el fără să-şi ascundă supărarea.

— Îmi pare rău, nu credeam că vorbeați serios când mi-ați spus că azi voi merge cu dumneavoastră.

— Eu vorbesc întotdeauna serios, noi toți vorbim serios. Crezi că ăsta e un joc?

— Îmi pare rău, vă rog să mă scuzați.

Merseră în tăcere o bună bucată de vreme. David îl observa pe Saul; părea absorbit în gânduri. Nu îndrăznea să-i pună nicio întrebare, temându-se de un răspuns în doi peri. I se părea că bărbatul exagerase cu supărarea, deoarece întârzierea lui nu fusese mai mare de zece minute.

— Deschide torpedoul, îi dădu ordin deodată Saul, şi scoate pistolul. E vârât într-o geantă.

David îi dădu ascultare. Se pregătea să i-l dea când Saul îi făcu un semn refuzând din cap.

— Nu e pentru mine, pe al meu îl port în haină; este pentru tine; şoseaua spre Ierusalim nu este sigură. Acum două zile au fost uciși patru dintre ai noştri.

— Dar eu nu ştiu să trag bine! protestă David, simțind că un val de teamă îi străbate trupul.

— Dacă se va trage în noi, va trebui să tragi şi tu: ori te aperi, ori te laşi ucis, simplu ca bună ziua.

— V-am spus deja că nu ştiu să mânuiesc bine o armă. Până acum, în kibbutz, n-a trebuit să trag în nimeni.

— Ai avut noroc, dar alții nu l-au avut şi tu însuți ai văzut cum, într-o încăierare, nişte camarazi de-ai tăi au fost răniți. Dacă ai scăpat până acum, asta înseamnă că ai avut noroc.

Saul îi arătă cum se mânuieşte arma, insistând asupra faptului că nu era niciun mister.

Apoi, o bună bucată de vreme, rămaseră din nou

tăcuți, dar David observa că Saul era cu ochii în patru.

— Ce ştii despre băiatul ăla palestinian care ți-e atât de bun prieten? îl întrebă deodată.

— Despre Hamza? Este prietenul meu, mă învață araba, iar eu pe el, franceza; ne înțelegem în engleză, pe care, bineînțeles, o vorbeşte mai bine decât mine.

— Da, aici a trebuit cu toții să o învățăm ca să ne înțelegem cu britanicii. Dar, ce altceva mai ştii?

— Mă rog, dumneavoastră probabil că ştiți mai multe decât mine, v-am văzut odată vorbind cu Rashid, tatăl lui.

— Îi cunoaştem de multă vreme, livada lor e lipită de gardul nostru, am făcut comerț cu ei, iar porțile kibbutzului nostru au fost deschise întotdeauna pentru ei. Rashid e un tip cumsecade, presupun că şi băiatul lui este la fel, dar aş vrea să ştiu despre ce vorbiți şi ce gândeşte el despre ceea ce se întâmplă.

— Gândim la fel. Credem că dacă am fi lăsați să ne înțelegem direct, evreii şi palestinienii am putea ajunge la un acord, dar există oameni porniți să ne învrăjbească. Hamza împărtăşeşte şi el ideea mea că ar trebui să creăm un stat comun, o confederație, dar, dacă nu e cu putință, cel mai bine ar fi să existe două state. Orice, numai să nu luptăm.

— Dar va lupta. Şefii lor se vor ocupa de asta. Mahmud l-a vizitat deja.

— Mahmud? Cine este?

— Unul dintre şefii gherilei. Conduce un grup din zona noastră care a lansat deja mai multe atacuri asupra unui kibbutz şi a pregătit o ambuscadă pe şosea. Mahmud recrutează acum oameni din rândurile băieților din ferme şi din sate şi a fost acasă la Rashid. Pentru moment, se va mulțumi să-l ia pe Hamza.

— Dar asta nu e cu putință! Hamza nu va lupta! E împotriva războiului, nu crede că problemele se rezolvă prin împuşcături. El îşi iubeşte pământul, vrea ca țara lui să prospere, are demnitate, şi crede că se poate lupta fără să se ucidă.

— Toate astea sunt doar vorbe şi bune intenţii. Dar trebuie să se ţină cont de realitate, iar Hamza ştie acest lucru; nu va avea încotro şi va trebui să facă tot ce i se va cere.

— Şi ce i se va cere?

— Să ucidă, să pună umărul la azvârlirea noastră în mare. Asta este ceea ce spun unii lideri arabi. Ştii, Amin Husseini{67}, marele muftiu al Ierusalimului, a fost aliatul naziştilor, întotdeauna a fost bine primit de Hitler şi, din nefericire, influenţa lui a fost şi continuă să fie hotărâtoare pe aceste meleaguri.

— Nu ştiam…

— Atunci, a venit vremea să-ţi pierzi inocenţa.

David avea de gând să protesteze, dar Saul nu l-a lăsat.

— Ţine-te bine!

Trase deodată tare de volan şi trecu de cealaltă parte a şoselei, aproape fără să-i lase timp tânărului să se ţină de ceva. Câteva secunde, maşina derapă şi fu pe punctul de a se răsturna. O maşină care trecuse ca un bolid făcu aceeaşi manevră ca şi ei şi vira ca să treacă de cealaltă parte a şoselei.

— Ţine-te bine încă o dată!

Saul făcu din nou aceeaşi manevră, revenind la sensul de mers dinainte. Maşina care îi urmărea încă nu reuşise să se stabilizeze când vru să revină pe celălalt sens; de data aceasta derapă şi ieşi de pe şosea.

— Dar ce s-a întâmplat? strigă David tremurând de frică.

Mergeau de ceva vreme în urma noastră şi singurul mod de a afla dacă era o întâmplare sau ne urmăreau a fost acesta.

— Aţi fi putut să ne omorâţi!

— Da, eu aş fi putut să mor şi am fi sărit în aer, sau ei ar fi putut să tragă şi să ne termine. Nu erau multe opţiuni. Trebuie să iei hotărârea cea mai puţin proastă, deşi uneori toate sunt la fel de proaste.

— Sunteţi nebun! îi strigă David.

— Linişteşte-te! Nu vreau băieți isterici. Nu erai tu cel care spunea că noi, evreii, nu mai putem îngădui să fim uciși? Că avem nevoie de un cămin, de o patrie, de un pământ al nostru? Cum crezi că îl vom obține? strigă Saul. Crezi cumva că ni-l vor dărui? Nu, nu o va face nimeni, acum sunt oripilați de cele întâmplate, de asasinarea a şase milioane de evrei, dar vor uita şi, după o vreme, dacă până atunci n-am devenit puternici, ne vor ucide din nou. N-ai învățat nimic în tot acest răstimp?

David se simțea pe cât de furios, pe atât de umilit. Viața nu fusese uşoară pentru el de când a ajuns în Israel. Învățase ce înseamnă singurătatea, îşi zdrelise mâinile muncind pe câmp, spăla farfurii, schimba scutece, repara gardul, dădea de mâncare animalelor… Lăsase în urmă o viață confortabilă în care se simțea iubit de ai săi; ştia că tatăl lui avusese dreptate să-l trimită aici pentru că, în felul acesta, îi salvase viața, dar în acelaşi timp, el plătise un preț cumplit, numai de el ştiut, ca să şi-o păstreze. Da, el credea că trebuie să lupte ca să păstreze această bucată de pământ, dar lupta o văzuse întotdeauna ca pe ceva abstract. Deodată, i se spunea că trebuie să învețe să ucidă şi îşi reproşa faptul că îşi făcea scrupule, pentru că de fapt nu cu multă vreme în urmă visa să facă parte din Haganá.

Prietenia lui cu Hamza a fost cea care îl schimbase. Cu cât se adânceau mai mult în conversații şi cu cât îşi deschideau mai mult inimile unul față de celălalt, cu atât mai mult năzuința lor de a lupta era înlocuită de dorința de a dialoga, de a găsi prin intermediul cuvintelor o soluție pentru acele probleme care păreau de nerezolvat. El şi Hamza, să fie oare nişte proşti?

Saul greşea dacă credea că el nu învățase nimic de când a sosit în Israel. Învățase că face parte dintr-o societate pe care, până nu de mult, o simțea ca fiindu-i străină, învățase că acela era un pământ de pe care într-o zi au plecat strămoşii lui şi că singura posibilitate de a supraviețui era întoarcerea acolo; învățase că pe

Pământul Făgăduinței nu plouă cu mană şi că fiecare fruct pe care li-l dădea acest pământ îi costase ore de muncă şi sudoare. Învățase ce este singurătatea.

Dar nu-i spuse nimic din toate astea lui Saul; ştia că nimic din toate astea nu-l va impresiona, poate că nici n-ar fi reuşit să-l înțeleagă. Îl admira pe Saul, dar nu era ca el.

— Va trebui să luptăm cu toții. De-acum, nu mai e vorba să ne confruntăm cu britanicii, acum e vorba din nou de supraviețuire. Ori luptăm ca să rămânem, ca să avem o bucată din pământul acesta, ca să avem un stat, ori ne aşteaptă din nou diaspora şi asta până când vor hotărî să ne ucidă din nou. Îmi pare rău.

Saul rostise aceste ultime cuvinte cu un glas obosit. Continua să conducă în tăcere şi David fu cel care reluă conversația.

— Cum de ştiți de vizita, acelui… Mahmud… acasă la Rashid şi la Hamza?

— Pentru că este obligația mea să ştiu. Eu răspund de securitatea kibbutzului.

— Atunci, înseamnă că spionați familia lui Rashid…

— Atunci, înseamnă că viața ta şi a tuturor celor din kibbutz poate depinde de ceea ce ştiu sau nu ştiu eu. Până acum, n-am avut prea multe probleme, ți-am spus deja că Rashid e un om cumsecade, dar va trebui să se supună, el o ştie şi o ştiu şi eu.

— Niciodată n-ați avut încredere în mine în ceea ce priveşte apărarea kibbutzului.

— Nu-i adevărat. Tu ai patrulat ca şi ceilalți şi ai făcut de pază; dacă am fi fost atacați, ar fi trebuit să ne aperi.

— De ce nu mi-ați cerut să mă alătur organizației Haganá?

— Toate la timpul lor.

— Dar unii dintre prietenii mei au fost deja aleşi.

— Trebuie să înveți să accepți ceea ce se hotărăşte: dacă până acum nu ți-am cerut să te alături organizației Haganá este pentru că noi credem că nu eşti încă

pregătit.

— De ce? Credeți că nu pot fi un bun soldat?

— Asta se învață; de fapt, toți veți învăța să trageți cu arma, să folosiți explozivi, să utilizați armele de care vom putea dispune şi care nu sunt numeroase. Dar ca să faci parte din Haganá este nevoie de... mă rog, vei învăța încetul cu încetul.

— Credeți că sunt slab, că n-am curaj?

— Nu, nu cred asta. Eşti un supraviețuitor şi, ca să fii aşa, e nevoie de curaj.

— Atât de rău stăm cu armele, încât trebuie să le fabricăm? întrebă David, vrând sa schimbe vorba.

— Ştii de-acum că avem unele arme britanice şi poloneze, dar până acum nimeni nu voia să ne vândă nici măcar un pistol. De aceea, după război, am început să punem pe picioare mici fabrici clandestine şi am produs muniție şi arme mici. Dar vom avea nevoie de mult mai multe. De aceea, kibbutzul nostru va dispune de un atelier în care va trebui să muncim cu toții.

Saul opri maşina brusc şi îl invită să coboare. În depărtare, se zărea Ierusalimul strălucind sub razele blânde ale soarelui de la amiază. Văzut de acolo, părea cufundat în linişte. Rămaseră câteva minute în tăcere până când behăitul unei capre îi readuse la realitate.

— Hai, nu vreau să ajungem prea târziu.

— Încă nu mi-ați spus unde mergem.

— Vei vedea.

Conduse maşina până aproape de oraş, abătându-se pe un drum de pământ care îi duse până la o împrejmuire în spatele căreia se ridica o casă de piatră aurie, cu două etaje, înconjurată de arbori fructiferi şi de palmieri.

Saul se opri în fața gardului şi aşteptă. Doi palestinieni cu *kafia* pe cap şi purtând puşti pe umăr apărură deodată, dar Saul nu păru să-şi facă griji. Bărbații îl priviră şi unul dintre ei îi zâmbi. Apoi, deschiseră poarta, lăsându-i să treacă.

Erau şi alți bărbați înarmați care stăteau de pază în

grădina întinsă; în spatele casei se deschidea o imensă grădină semănând cu o livadă. Un grup de copii alerga râzând şi strigând. Unul dintre ei se apropie de maşină fluturându-şi mâna; probabil că nu avea mai mult de doisprezece sau treisprezece ani.

— Saul, ce bine că ați venit!

— Bună, Ibrahim! Fac prinsoare că nu ştii ce ți-am adus?

— Ți-ai amintit de ziua mea de naştere?

— Bineînțeles! Ia, du-te să deschizi pachetul şi după aceea să-mi spui dacă-ți place.

Saul vorbea în arabă, iar David constată că lecțiile primite de la Hamza îi permiteau să înțeleagă ceea ce spuneau. Fu uimit văzând familiaritatea copilului palestinian față de Saul şi faptul că în casa aceea erau atât de bine primiți.

O femeie tânără, de nu mai mult de treizeci sau treizeci şi cinci de ani, apăru în pragul casei. Era îmbrăcată după moda occidentală, cu o bluză şi o jachetă strânsă pe corp şi o fustă care îi ajungea aproape până la glezne; părul era foarte negru, la fel ca şi ochii.

— Saul, ce bucurie! Intră, vii la timp pentru o cafea, ştiu că o preferi ceaiului.

El îi apucă amândouă mâinile şi i le strânse în semn de salut şi de afecțiune şi apoi îl prezentă pe David.

— Ți-l prezint pe David Arnaud. E francez şi e de ceva vreme la noi.

— Trăieşte în kibbutz?

— Da, mama lui a fost ucisă în Germania.

— Îmi pare rău, murmură femeia, întinzându-i mâna şi salutându-l cu simpatie. Îți vine greu să crezi ce au făcut…

David nu ştia ce să spună. Schiță un zâmbet şi rămase tăcut.

— Poftiți. Abdul e cu nişte prieteni, dar va vrea să te vadă imediat, i-am trimis deja vorbă că ai venit.

Trecură în vestibul şi pe David îl surprinseră

sobrietatea şi eleganța casei. Femeia dispăru pe o uşă, făcându-le semn să aştepte. Un minut mai târziu se deschise altă uşă şi un bărbat înalt, brunet, îmbrăcat şi el după moda occidentală, cu costum şi cravată, deschise brațele ca să-l cuprindă pe Saul.

— Saul! Intră, dragă prietene, nu te aşteptam. Sunt cu câțiva prieteni, dar asta e o şansă ca să putem vorbi cu tine despre tot ce se întâmplă.

Saul îl prezentă lui Abdul şi David îşi dădu seama că se află în fața unui om deosebit, cu maniere elegante. Acesta i se adresă în engleză cu accentul claselor înalte ale societății, înainte ca Saul să-i spună că poate să vorbească şi să înțeleagă araba. Emana putere.

Trecură într-un salon larg în care o masă mare ocupa tot mijlocul încăperii. În jurul ei, mai multe canapele joase umpleau odaia. Zece bărbați, unii bând cafea, alții, ceai, stăteau de vorbă cu însuflețire. Îi primiră cu cordialitate şi le făcură imediat loc printre ei. După câteva minute de conversație neimportantă consacrată formalităților, Saul se adresă lui Abdul şi tuturor bărbaților prezenți.

— Suntem aproape de a obține ca Națiunile Unite să propună crearea a două state. Noi vom accepta; este o şansă pentru toți, dar veştile care ne parvin nu sunt bune: din ce în ce mai multe kibbutzuri sunt atacate, şoseaua spre Ierusalim a devenit o capcană şi unii dintre ai noştri au fost mitraliați Ce-mi puteți spune, dragi prieteni?

Bărbații îl ascultaseră îngrijorați în tăcere şi înainte ca Abdul să vorbească, o făcu un bărbat în vârstă, purtând pe cap *kafia*.

— Suntem divizați. Mulți dintre ai noştri nu vă vor aici. Mai întâi, au venit câțiva, iar apoi, din ce în ce mai mulți. Ai noştri se tem că veți pune mâna pe tot, că noi vom fi cei care vom plăti pentru ceea ce au făcut germanii.

— Şi tu ce crezi? îl întrebă Saul.

— Pe acest pământ n-a fost niciodată pace, dar este al

nostru; noi eram aici, şi acum, ce se va întâmpla? Cred că am putea trăi în pace, dar există forțe importante care cred contrariul, preferă să vă vadă alungați de aici, nu vor un stat evreu pe pământul nostru. Ce putem face noi?

— Să spuneți că putem trăi împreună şi în pace.

— Şi putem? întrebă bătrânul.

— Noi vrem să fie aşa; avem nevoie doar de un cămin.

— Răpindu-ni-l pe al nostru?

— Nu eram liberi nici înainte ca evreii să înceapă să sosească. Familia ta a fost întotdeauna aici, a mea, de asemenea, suportându-i pe britanici, pe turci, pe mongoli şi, mai înainte, pe arabi şi pe romani Dar credem că împreună putem trăi în pace.

— Conducătorii noştri religioşi nu văd aşa lucrurile, răspunse bătrânul.

— Principalul vostru conducător este un nazist şi voi o ştiți prea bine; Amin Husseini a fost prietenul lui Hitler şi v-a înveninat pe mulți dintre voi, inoculându-vă ura față de noi. Dar a venit vremea să li se spună nu nebunilor.

— Nu e atât de uşor, Saul, interveni Abdul. Crezi că n-am încercat? Mulți dintre noi călătorim de săptămâni bune, mergând dintr-un loc într-altul, stând de vorbă cu oamenii. Dar suntem divizați şi cei care credem că este cu putință să trăim împreună ne temem să nu fim catalogați drept trădători. Trebuie să dăruim pământul nostru evreilor? Şi de ce trebuie să o facem? Asta este ceea ce suntem întrebați. Acum suntem invadați, marginalizați, ei rămân cu totul… asta este ce se spune.

— Tu ştii, Abdul, că pământul pe care-l avem ori a fost al nostru, ori l-am cumpărat. N-am furat nimic nimănui, nu vrem să rămânem cu totul. Avem nevoie doar de o bucată de pământ ca să avem un cămin, un stat. Este momentul să aveți şi voi un stat şi să încetați de a mai depinde de alții, este momentul ca şi noi, şi voi să luăm în mână frâiele propriilor noastre popoare şi să facem ceva împreună.

— Nu va fi cu putință, interveni din nou bătrânul.

— Nu va fi dacă nu vrem să fie, afirmă Saul.

David îi asculta în tăcere. Nu înțelegea tot ce spuneau pentru că vorbeau repede, dar înțelegea îndeajuns ca să-şi dea seama că Saul şi oamenii aceia erau prieteni, se cunoşteau şi se respectau, că, dacă ar depinde de ei, n-ar exista confruntări.

— Şi de ce nu un stat palestinian în care să puteți trăi voi, evreii? propuse un bărbat de vârstă mijlocie, îmbrăcat după moda occidentală, ca şi Abdul.

— Nu, Hattem, răspunse Saul, nu vom trăi în niciun stat care să nu fie al nostru. Dacă tu vei guverna, ştiu că nimeni nu mă va persecuta, dar dacă va guverna altul? Noi, evreii, avem nevoie de o patrie şi nu poate fi decât aceea care a fost dintotdeauna. De aici au plecat mulți dintre ai mei, dar acum se întorc, iar alții au rămas. Noi spunem că putem trăi împreună, că trebuie să puneți capăt atacurilor asupra kibbutzurilor, n-avem de ce să ne confruntăm. Mai avem încă timp să evităm războiul.

— Eşti sigur că Națiunile Unite vă vor permite să întemeiați un stat? întrebă Hattem.

— Da, este foarte probabil. Statele Unite, Marea Britanie şi Franța sprijină crearea Statului Israel. Are vreun sens să vă opuneți? Acest fapt ne va duce la război şi toți vom pierde, şi voi, şi noi, doar că va trebui să ne ucideți pe toți, nu veți putea lăsa niciun evreu în viață, pentru că vom lupta cu toții. De data asta, nu ne vom lăsa uciși. Nu, asta nu se va mai întâmpla niciodată.

Au discutat vreme îndelungată fără să se pună de acord. Un servitor intra din când în când cu apă proaspătă, ceai, cafea şi fructe.

David se foia în fotoliu, obosit de nemişcare şi de discuția aceea, care vedea că nu duce nicăieri.

Invitații lui Abdul n-au plecat decât peste două sau trei ore; atunci au rămas ei singuri cu amfitrionul lor.

— Îmi pare rău, Saul, am pierdut, mărturisi Abdul ridicând mâinile într-un gest de neputință.

— Atunci…

— Atunci, vom fi în tabere diferite, vom lupta şi ne vom ucide, iar moartea ta şi a mea nu vor servi la nimic.

— Vei lupta?

— Trebuie să fiu acolo unde vor fi ai mei. Chiar dacă greşesc. Şi tu ai face acelaşi lucru.

— Da, Abdul, şi eu aş face acelaşi lucru. Mă voi ruga să nu ne întâlnim în nicio bătălie.

— Şi eu mă voi ruga pentru că nu mi-aş ierta să trebuiască să te ucid, frate drag.

Cei doi bărbați păreau emoționați. David îşi dădea seama că între ei afecțiunea era pe cât de profundă, pe atât de sinceră şi se întrebă ce anume îi unea. El, care îl judecase cu duritate pe Saul crezându-l incapabil să înțeleagă prietenia lui cu Hamza, descoperea că acesta e foarte puternic legat de bărbatul acela numit Abdul.

— Rămâneți să dormiți în noaptea asta la mine, îi invită el.

— Nu putem, trebuie să-i vizitez pe unii prieteni, răspunse Saul.

— Nu vom mai avea multe ocazii, se lamentă Abdul.

— Le vom căuta. Crezi că cineva poate distruge prietenia noastră? Nu, Abdul, chiar dacă ar trebui să ne ucidem şi tot am rămâne prieteni, eu te voi purta mereu în inima mea. Îți datorez viața, îi aminti Saul râzând.

— Dacă ai fost întotdeauna imprudent! răspunse Abdul cu un alt hohot de râs.

— Când eram mici am căzut într-un canal de irigații, îi explică Saul lui David care îi privea uluit, nu ştiam încă să înot, nici el nu ştia, dar s-a aruncat după mine şi m-a scos. Nu ştiu cum a reuşit, pentru că eu m-am agățat cu putere de gâtul lui şi Abdul dădea din mâini şi din picioare în apă, încercând să ne țină la suprafață pe amândoi. A reuşit să se prindă de ieşindul unei pietre şi să tragă de mine până când am reuşit să ieşim. Cred că n-am mai băut atâta apă toată viața.

— Nici eu, prietene, nici eu…

Abdul şi Saul au povestit o vreme alte întâmplări

amuzante de când erau mici. David îi vedea râzând în vreme ce îşi depanau amintirile, dar râsetele lor erau încărcate de nostalgie.

Apunea soarele când şi-au luat la revedere în pragul casei de la Abdul şi de la soția acestuia. Emoția pe care o simțeau amândoi era evidentă, ca şi tristețea soției lui Abdul.

Se urcau în maşină când Abdul îi strigă:

— Saul, aceasta va fi întotdeauna casa ta! Aici vei fi în siguranță, orice s-ar întâmpla!

Saul se dădu jos din maşină şi se îndreptă spre casă; cei doi bărbați se îmbrățişară din nou cu multă afecțiune, spre uimirea lui David când îi văzu pe cei doi bărbați, doi luptători, atât de emoționați pentru că vor trebui să se înfrunte şi să lupte.

— Eu locuiam în casa aceea, îi spuse Saul, arătându-i o construcție de piatră foarte asemănătoare cu cea a lui Abdul, situată la câțiva metri de locul unde se aflau.

— Şi nu mai locuieşte nimeni acolo.

— Părinții mei au murit, iar eu am început să lucrez cu grupurile de evrei care soseau la Eretz Israel. Şi cu toate că nu stau niciodată într-un loc fix, cea mai mare parte a timpului mi-o petrec în kibbutz.

Ajunseră în fața unui grilaj mai jos decât cel de la casa lui Abdul, dar, spre deosebire de aceasta, nu ieşi din ea niciun bărbat înarmat. Saul conduse maşina până în poarta casei, din care, în acel moment, ieşea un bătrân îmbrăcat în stilul tradițional al palestinienilor, cu *kafia* acoperindu-i capul.

— Saul!

Bătrânul îl îmbrățişă pe Saul şi intrară amândoi în casă, fără să-i acorde atenție lui David, care îi urma curios.

O femeie palestiniană cu o rochie lungă şi cu părul acoperit cu hijab{68} îl dădu la o parte pe soțul ei ca să-l poată îmbrățişa pe Saul.

— De cât timp n-ai mai venit! Ce ți s-a întâmplat? îi

reproşă femeia.

— Muncă, multă muncă, se scuză Saul, dar mă gândesc mereu la voi.

— Poți fi liniştit, îți păzim casa, de parc-ar fi a noastră, afirmă bătrânul.

— Ştiu.

Femeia fugi să aducă apă, ceai, fructe şi dulciuri, pe care le aşezase cu multă artă pe o tavă.

David observă că locuința avea o structură asemănătoare cu a lui Abdul, inclusiv salonul cu canapele de jur-împrejurul unei mese care ocupa mijlocul încăperii.

Se aşezară şi Saul ascultă istorisirile bărbatului despre ultima recoltă, noutățile din vecini şi durerea lui din oase din pricina vârstei.

— Va fi război, Marwan.

— Ştiu, Saul, ştiu, dar vom rămâne aici şi aşa îți vei salva casa.

— Nu vreau să-ți cer atât de mult.

— Nu-mi ceri, noi am hotărât aşa. Soția mea e de acord, iar fiii mei unii, da, iar alții, nu. Dar nu ne vom mişca de aici, e şi casa noastră. Aici m-am născut eu şi aici s-au născut copiii mei. Bunicul şi tatăl meu au trăit aici, i-au ajutat pe ai tăi să muncească pământul.

— Ştiu, Marwan, întotdeauna am fost prieteni, dar acum…

— Acum, va fi război, dar noi nu vom lupta. Noi vom rămâne să avem grijă de casa ta şi când se va termina totul, vei veni şi tu. Toate războaiele se termină, Saul, toate.

Saul şi Marwan au vorbit despre ce era de făcut în casă şi în grădină şi, spre surpriza lui David, Saul îi înmână o importantă sumă de bani lui Marwan.

— Dar n-avem nevoie! Am tot primit ajutorul pe care ni-l trimiți, o să-ți arăt socotelile.

— N-am nevoie să le văd. Banii ăştia sunt pentru cazul în care s-ar întâmpla ceva; e mai bine să ai o rezervă, nu

ştiu când o să mă pot întoarce.

— Dar e mult…!

— Sper să fie îndeajuns.

Femeia insistă să rămână la cină şi să doarmă acolo. Saul şovăi, apoi se lăsă convins, dar le spuse că până atunci mai aveau alte treburi de rezolvat.

— Şi acum unde mergem? vru să ştie David.

— La un kibbutz din apropiere. Trebuie să mă întâlnesc cu câțiva ofițeri din Haganá. Mă aşteaptă la ora şapte.

— Şi eu ce voi face?

— Nu-ți va prinde rău să asculți.

— Bine, şi palestinienii ăia care au grijă de casa ta… Se vede că țin la tine…

— Îi cunosc de când eram copil, le-aş încredința viața mea.

— Atunci, de ce îmi reproşezi că sunt prieten cu Hamza?

— Nu-ți reproşez nimic, ți-am atras pur şi simplu atenția în legătură cu ceea ce se va întâmpla. Şi eu sunt prieten cu Abdul. Am crescut împreună, am avut aceiaşi învățători, ne-am îndrăgostit amândoi de aceeaşi fată, o verişoară de-a lui; dar ştim amândoi că va trebui să luptăm unul împotriva celuilalt. L-ai auzit chiar pe el spunând-o.

— Toate astea mi se par o nebunie. Pe de o parte, avem prieteni palestinieni şi, pe de alta, ei ne atacă, noi ne apărăm, îi ucidem, ne ucid…

— Da, uneori şi mie îmi vine greu să înțeleg. Dar e foarte simplu: aceasta a fost patria noastră, au venit romanii, au cucerit-o şi, începând de atunci, invaziile n-au mai contenit. Mulți evrei au plecat şi, de-a lungul veacurilor, au trăit în alte locuri, integrându-se în societatea respectivă, dar ducând întotdeauna dorul acestui pământ. Nu o să-ți țin o lecție de istorie, vorbindu-ți de pogromuri sau de Inchiziție, până să ajungem la Holocaust. Acum e vorba să ne recuperăm

patria şi să nu mai existe pe lume vreun evreu fără cămin.

— Eu mă simțeam francez, doar francez, până când a dispărut mama mea. Nu îmi dădusem seama ce înseamnă să fii evreu. De fapt, nu mă simțeam evreu.

— Ei bine, acum ştii ce înseamnă.

— Suntem chiar atât de diferiți?

Saul se gândi la răspuns câteva secunde. În realitate, el nu se simțea diferit de Abdul, nici de Marwan, nici de atâția alți prieteni împreună cu care crescuse.

— Diferența rezidă în faptul că majoritatea evreilor care sosesc aici vin din Occident şi felul vostru de a vedea lucrurile şi de a organiza societatea este occidental. În asta constă diferența, prăpastia. Eu m-am născut aici, la fel ca toată familia mea, astfel că modul meu de a gândi este mai degrabă oriental decât occidental, de aceea înțeleg spaimele şi temerile lor, de aceea ştiu că este inevitabil ceea ce se va întâmpla.

— Dar ai încercat să-l convingi pe Abdul.

— Abdul este un şeic respectat de mulți alți şeici, pe el îl ascultă toți. El şi cu mine nu ne înşelăm, ştim ce este bine şi ce este rău în noi înşine, în ceea ce apărăm şi în ceea ce iubim. Ai lui au spus nu, iar el va fi de partea lor, chiar dacă ştie că greşesc. Bătrânul rege Abdullah{69} al Cisiordaniei era şi el partizanul înțelegerii cu noi şi ai văzut cum a fost ucis. Viața şi moartea n-au aceeaşi valoare în Orient. Asta nu înțelege Occidentul. Şi nici tu.

Ajunseră la un kibbutz situat la marginea deşertului Iudeei. Era fortificat şi se vedeau bărbați înarmați străbătând tot perimetrul.

Saul îl lăsă cu alți tineri în vreme ce el asista la reuniunea ofițerilor din Haganá. I-au arătat kibbutzul, mult mai mare decât al lui, şi l-au întrebat cum o scoteau la capăt când erau atacați. Mulți dintre tinerii care trăiau acolo făceau parte din Haganá şi erau îngrijorați de ceea ce ştiau că se apropie.

După o oră, Saul a venit să-l caute ca să se întoarcă la

Ierusalim.

— E o prostie să ne întoarcem, dar o s-o facem, Marwan şi nevasta lui s-ar supăra. Pe deasupra, cine ştie când o să mai pot dormi din nou acasă!

În noaptea aceea, David nu putu să închidă ochii; se întreba de ce îl luase Saul cu el. Dar era sigur că a făcut-o dintr-un anumit motiv: nu făcea nimic din întâmplare.

22

Mahmud observa cum pregăteau armele. Organizau trei grupuri alcătuite fiecare din cincisprezece oameni. Niciunul nu ştia care va fi obiectivul lor, singurul lucru pe care spusese a fost acela că trebuiau să fie gata înainte de răsăritul soarelui.

Hamza se gândea la David. Aproape că nu se văzuseră în ultimele zile. El îl evitase, dar şi David pe el. Se salutaseră prin gard, făcându-şi semne că se vor vedea mai târziu, dar niciunul dintre ei nu-l căută pe celălalt. Oare David bănuia ceva? se întreba Hamza, ca imediat să alunge acest gând: ce putea şti? Nimeni nu putea să-i fi spus că acum făcea parte dintr-un grup de gherilă.

Fusese şocat să nu-l vadă pe David vreme de vreo două zile.

„Poate că încetăm să mai fim prieteni pentru că nu mai avem încredere unul în celălalt. Eu am un secret şi poate că nici el nu mai are încredere în mine, sau are şi el un alt secret", se gândi el.

— Bine, aşa îmi place, arma curată, bine pregătită, îi spuse Mahmud, întrerupându-i gândurile; la noapte o să dovedeşti câte parale faci şi ce ai învățat.

Hamza nu răspunse şi rămase stând pe vine, trăgând în piept fumul ţigării. Acum fuma întruna, oricât de mult s-ar fi plâns mama lui. Tatăl lui era mai tăcut decât de obicei, iar firea îi devenise mai posomorâtă.

Hamza se întreba de ce Mahmud nu le spusese dinainte care era obiectivul lor; credea că era mai mult pentru a-şi arăta autoritatea decât datorită neîncrederii.

Abia la patru dimineața Mahmud începu să dea ordine.

— Grupul lui Ehsan va distruge satul; cel al lui Ali va ataca depozitul, iar al tău, Hamza, va ataca kibbutzul care se mărgineşte cu grădina casei tale. Cunoşti bine locul şi ai fost acolo de mai multe ori. O să intrați fără să fiți văzuți şi o să plasați încărcăturile de dinamită. Apoi

veți intra în camere şi veți trage înainte ca ei să aibă timp să se trezească; atunci când o să ieşiți, detonați dinamita. Eu o să vă însoțesc. Am ales grupul vostru ca să lupt în noaptea asta.

— În kibbutzul ăla trăiesc douăzeci de copii, spuse Hamza înspăimântat, vor muri…

— Da, poate că vor muri toți sau doar unii, dar asta pe noi nu ne interesează. Sunt evrei, răspunse Mahmud râzând printre dinți. Dacă n-ai curaj, nu veni, adăugă el amenințător.

Mahmud îl țintea drept în tâmplă. Hamza ştia că n-ar şovăi să tragă. Observa că Mahmud dorea să găsească o scuză ca să-l ucidă şi regretă dragostea sa pentru viață.

Ascultă instrucțiunile lui Mahmud stăpânindu-şi greața care încerca să-şi deschidă drum prin stomac. Simțea râsul sec al lui Mahmud delectându-se cu zbuciumul său. Aceea era o probă la care îl supunea ca să ştie dacă poate avea încredere în el. Dacă era în stare să-i ucidă pe cei pe care-i cunoştea, era în stare să ucidă pe oricine. Era o ecuație simplă şi cumplită.

Conduse grupul târându-se printre arbuşti ca să se apropie de gard. Cunoştea bine locurile pe unde patrulau oamenii din kibbutz. Tăiară gardul şi pătrunseră în incintă aproape fără să îndrăznească să respire. Auzi vocile celor care patrulau şi crezu că-l recunoaşte pe David.

Se rugă la Allah ca prietenul său să nu fie de pază în noaptea aceea. Dacă nu era, îşi putea salva viața; în caz contrar, nu ştia ce se poate întâmpla.

Le indică oamenilor cum să acționeze. Le arătase deja unde să plaseze încărcăturile explozibile: în atelier, în siloz, la bucătării, care la ora aceea vor fi pustii, în spațiul în care țineau tractoarele, în ocolul animalelor, în puț, ca să-i lase fără apă, în instalația de telefon… Camarazii lui se mişcau repede şi cu grijă printre umbrele nopții, în vreme ce el şi ceilalți oameni aşteptau momentul ca să-i ucidă pe cei care patrulau, să năvălească în camere şi să-

i mitralieze pe toți cei care dormeau. Ştia unde este camera lui David şi nu va intra acolo. Nu va permite nimănui să intre.

Nu zăboviră mult cu distribuirea încărcăturilor explozibile şi când se adunară din nou în grup, făcu un semn. Se desfăşurară în evantai şi începură să deschidă uşile cu o lovitură de picior mitraliindu-i pe cei care în momentul acela dormeau liniştiți. Într-un minut, țipetele sfâşiară liniştea nopții; pocnetul altor arme automate începu să le răspundă. Copiii plângeau, până când plânsul lor era întrerupt de un glonț.

Ieşit din minți, Hamza trăgea fără să se gândească, alergând dintr-un loc într-altul urmat de Mahmud, care părea să se complacă în haos şi în moarte.

Îi văzu pe unii din camarazii săi căzând sub gloanțele oamenilor din kibbutz; fu surprins să o vadă pe Tania trăgând în timp ce striga. Atunci îşi aminti că printre evrei nu se făcea distincție între femei şi bărbați în privința instrucției militare şi că acestea ştiau să mânuiască armele. Apoi, o văzu căzând, cu fața smulsă de mitralieră.

Deodată, s-a întâmplat ceea ce se temea mai mult. Îl văzu pe David cu un pistol în mână trăgând de la mică distanță. Fu surprins de lipsa de expresie de pe chipul prietenului său, de fermitatea cu care acționa. Întâlnirea a fost inevitabilă. Mahmud îl îndemna să înainteze spre zona din kibbutz pe care o apăra David, până când, deodată, se întâlniră față în față. David îl privi cu mâhnire, dar fără să fie surprins, de parcă ar fi aşteptat această clipă. Hamza avea de gând să-i spună să se ferească şi coborî pistolul. Nu se gândea să-şi ucidă prietenul, deşi exista riscul ca Mahmud să-l ucidă apoi pe el. Dar David n-a şovăit ca el. Înainta spre locul unde trăgea. Hamza simți o durere ascuțită în pântece şi îl auzi pe Mahmud strigând fără să înțeleagă ce-i spunea. Apoi îşi duse mâna la stomac şi îşi dădu seama că pierde sânge, îl privi din nou pe David şi putu observa

zbuciumul oglindit pe chipul prietenului său. Îi zâmbi în vreme ce arunca arma şi se prăbuşea.

Mahmud sări peste cadavru trăgând o rafală de automat împotriva acelui bărbat care tocmai îl omorâse pe Hamza. Puțin îi păsa de moartea camaradului sau, dar simți o mare satisfacție când îl văzu pe tânăr căzând lângă trupul lui Hamza. Prostănacul ăla şovăise, coborâse arma, chiar îi zâmbise asasinului său. Merita să moară ca un câine pentru laşitatea lui.

Dădu ordinul de retragere şi, pe când ieşeau din kibbutz, se auziră exploziile dinamitei. Se simțea satisfăcut, operațiunea fusese un succes: kibbutzul acela dispăruse de pe fața pământului.

Era o minune că mai era încă în viață. Gloanțele lui Mahmud i-au ciuruit un plămân, i-au făcut zob clavicula, i-au perforat stomacul şi i-au zdrobit un picior.

Timp de mai multe zile rătăci pe tărâmul morților. Doctorii care îl îngrijeau au fost surprinşi de rezistența inimii lui şi de faptul că nu renunța să lupte pentru viață.

Atacul kibbutzului fusese un măcel. Doar cinci copii şi-au salvat viața; dintre cei o sută de adulți au supraviețuit treizeci, printre care şi el.

Încă nu putea vorbi: o mască de oxigen îl ajuta să respire şi se simțea prea lipsit de puteri pentru a putea să deschidă ochii. Odată când i-a deschis i s-a părut că o vede pe Martine, poate şi pe Saul, dar nu era sigur.

Îi auzea pe medici spunând că nu l-au salvat încă din ghearele morții, că încă nu ştiau dacă avea să trăiască. Îi era totuna. Prefera să doarmă, să se cufunde în somnul provocat de medicamentele care i se administrau ca să-i potolească durerile. Când îşi recăpăta câtuşi de puțin cunoştința, îl vedea pe Hamza zâmbindu-i, venind spre el cu pistolul coborât. Da, văzuse limpede cum prietenul său n-a avut nicio intenție să tragă în el, dar el, în schimb, nu şovăise o clipă. L-a văzut căzând şi zâmbindu-i de parcă ar fi fost vorba de un joc, ca şi cum

ar fi vrut să-i spună ceva.

Privirea lui Hamza întipărită pe retina lui îl chinuia. Avea să-şi aducă aminte toată viaţa de chipul zâmbitor al lui Hamza şi de mâna lui coborând pistolul. În clipa aceea, Hamza îşi dovedise curajul, iar el, laşitatea. Clipa aceea îl va urmări ca un coşmar, iar el nu va accepta să devină un fugar. Mai bine să moară. De ce nu se preda inima lui? De ce se încăpăţâna să bată? Dacă ar avea putere, şi-ar smulge toate acele tuburi care îl ţineau prizonier în pat, care intrau şi ieşeau din trupul lui legându-l de nişte aparate care i se păreau monstruoase.

Atâtea eforturi ca să i se salveze viaţa, de ce? Dacă şi-o va recăpăta, şi-o va lua el însuşi. Asta era ceea ce dorea să le spună, dar nu-l auzeau, poate pentru că nu-i ieşeau cuvintele de pe buze.

— David, fiule, mă auzi?

I se păru că aude vocea tatălui său şi încercă să deschidă ochii, dar îşi simţea pleoapele grele. Era cu neputinţă. Era un alt vis, un alt coşmar.

— Doctore, credeţi că mă aude?

— Nu ştiu, nu vă pot spune; este un miracol că încă mai trăieşte, dar nu ştiu ce evoluţie va avea, nu ştiu nici dacă se va putea mişca sau nu... N-a murit pentru că îi rezistă inima, o inimă tânără şi puternică ce n-a încetat să bată. E în continuare în comă, nu ştiu cât timp va mai rămâne aşa...

Vocea tatălui său şoptindu-i cuvinte de îmbărbătare îi pătrundea în cotloanele minţii prin somnul acela din care părea că nu se poate trezi.

I se părea că aude şi vocea bunicului său încurajându-l să-şi deschidă ochii şi să lupte.

— Nu te lăsa, David, suntem aici, trăieşte, trebuie să trăieşti.

Uneori îi auzea cu mai multă claritate; alteori, sunetul se pierdea în negura minţii sale.

— Fiul meu suferă, ştiu asta, i se păru că-l aude pe tatăl său.

— Nu, nu suferă, este sedat, nu vă faceți griji, nu gândeşte şi nici nu simte, răspundea medicul.

— Vă înşelați, văd suferința în expresia de pe chipul lui. David suferă, suferă o durere profundă şi insuportabilă… faceți ceva… nu-l lăsați să sufere.

— Vă asigur că nu suferă, este complet sedat, este imposibil să simtă ceva.

— Fiul meu simte, doctore, fiul meu simte… eu ştiu asta, eu simt că simte.

Hamza îi zâmbea şi îl trăgea de mână. Nu era supărat pe el. A vrut să-i vorbească, dar nu-i ieşeau cuvintele de pe buze. Avea nevoie să-i ceară iertare pentru că l-a ucis, dar prietenul lui nu voia să-l asculte, doar îl trăgea de mână, luându-l cu el spre eternitate.

Ferdinand observă că mâna fiului său rămăsese înghețată. O strânse cu putere şi apoi strigă după infirmieră.

Intrară alți doi medici şi mai multe infirmiere, în vreme ce el se lăsa în seama lui Dumnezeu, cerându-i ca de data aceasta să nu-l părăsească.

Nu-şi amintea să se mai fi rugat din copilărie, şi atunci când o căuta pe Miriam. Atunci, Dumnezeu nu se îndurase de el; acum nu putea să-l părăsească din nou.

Se deschise uşa salonului în care fiul său zăcea monitorizat de două luni. Infirmierele ieşeau cu un aer crispat, ca şi când acestea tocmai ar fi suferit o înfrângere dureroasă, lăsându-i de-acum pe medici să se apropie de el.

Înainte de a i se spune orice, Ferdinand ştia ce avea să audă.

Țipă. Un țipăt sfâşietor, încărcat de o durere insuportabilă, îl susținură ca să-l împiedice să se dea cu capul de perete, îl siliră să se aşeze, în vreme ce o infirmieră îi descoperea brațul ca să-i injecteze un calmant, de parcă ar fi putut exista ceva care să-i aline durerea din suflet.

L-au îngropat în kibbutz, aproape de grilajul care îi despărțea de grădina lui Rashid. Ferdinand îl văzu pe bărbatul acela privindu-l din spatele copacilor şi recunoscu în ochii lui aceeaşi durere pe care o simțea şi el. Fiul lui îl omorâse pe fiul arabului şi un alt bărbat îl omorâse pe al acestuia.

N-aveau ce să-şi spună, nici măcar n-ar fi fost în stare să se consoleze unul pe celălalt.

Când ultima lopată de pământ acoperi mormântul, Ferdinand a ştiut că l-a pierdut definitiv. Viața lui era de-acum lipsită de sens. Tatăl său îl susținea, acoperindu-i spatele cu brațul, şi de cealaltă parte, Inge îl ținea de mână. Venise acolo împreună cu John Morrow. Ca întotdeauna, Inge era prezentă în momentele cele mai tragice ale vieții lui.

În spatele ei, Martine plângea în tăcere.

Miriam n-avea mormânt. Dispăruse într-o groapă comună la Berlin. Fiul său rămânea în acel colț de lume, într-o patrie pe care şi-o dorise, într-un loc unde proclamase că doar luptând s-ar putea evita ceea ce i se întâmplase mamei sale.

Un bărbat cu o pipă goală în mână se apropie de el.

— Nu există cuvinte ca să-l consolezi pe un bărbat care şi-a pierdut fiul, dar vreau să ştiți că asasinul lui e mort.

Apoi se întoarse cu spatele şi plecă. Ferdinand, nemişcat şi neştiind ce să facă sau să spună, o auzi pe Martine şoptindu-i o explicație.

— Se numeşte Saul şi este ofițer în Haganá. Azi-noapte, a răzbunat moartea lui David: l-a căutat pe bărbat şi l-a împuşcat, i-a aflat numele. Era vorba de Mahmud, un conducător al gherilei. Saul l-a ucis şi şi-a riscat viața ca să o facă. S-a dus singur, l-a surprins la el acasă luând cina cu câțiva dintre oamenii lui şi le-a luat viața tuturor.

— La ce îmi foloseşte moartea lui? întrebă Ferdinand.

— Ochi pentru ochi, dinte pentru dinte, asta este legea în Orient. Dacă unul de-ai noştri este ucis, trebuie să se

ştie că nu se vor putea ascunde, pentru că îi vom găsi şi îi vom ucide. Suntem singuri, Ferdinand, foarte singuri; înconjurați de duşmani din toate părțile, nu ne putem permite luxul slăbiciunii. Pentru Saul, n-a fost doar un răspuns pe care trebuia să-l dea; el ținea la fiul tău, ştia ce reprezenta Hamza pentru David şi s-a temut întotdeauna de momentul în care vor trebui să se înfrunte.

— David a fost cel care l-a ucis pe Hamza.

— Da, a tras în el, a fost învățat să se apere. Nu-ți poți imagina infernul din noaptea aceea, cincisprezece copii au murit asasinați

— Ştiu, Martine, ştiu. Nu judec pe nimeni, ştiu doar că fiul meu e mort şi că alt tânăr este şi el mort, că nici părinții lui, nici eu nu vom avea consolare. Ei au şi alți copii, mie nu-mi rămâne nimic, decât să aştept momentul propriei mele morți.

— Eşti un mare istoric…

— Sunt un om rătăcit în propria sa istorie.

23

Ignacio se ruga în capelă când se apropie de el un preot ca să-i spună că e sunat de la Vatican.

Se ridică, nervos, întrebându-se cine îl putea suna de la Roma într-o sâmbătă.

Glasul părintelui Grillo îl făcu să tresară. Îşi încheiase în urmă cu două luni activitatea temporară la Secretariatul de Stat şi revenise la studiile lui de la universitate. Perioada aceea petrecută între zidurile Vaticanului îl afectase, dar, de fapt, ceea ce îl marcase cel mai mult fusese ciudata lui călătorie în Franța.

— Ți-am promis că îți voi da veşti despre profesorul Arnaud. Tocmai am primit o telegramă de la Ierusalim. Fiul lui a murit, a fost îngropat acum câteva zile şi profesorul se întoarce în Franța.

— Dumnezeule, bietul om! exclamă Ignacio.

— Da, profesorul Arnaud este un om căruia Dumnezeu i-a trimis nişte încercări cumplite... probabil că e distrus.

— Nu-l avea decât pe fiul lui, murmură Ignacio, m-am gândit că Dumnezeu se va arăta milostiv cu el, salvându-i viața.

— N-a putut ieşi din coma profundă în care era; dacă a rezistat atâta timp, a fost pentru că inima lui era tânără, dar medicii n-au crezut niciodată că ar putea trăi.

— M-am rugat atât de mult pentru el..., spuse cu tristețe tânărul preot.

— Toți ne-am rugat.

— Credeți că mi-ați putea da adresa şi numărul de telefon al profesorului Arnaud?

— Ți le voi da când vei veni. Ai putea veni acum la birou?

— Acum?

— Da, am vorbit cu superiorul tău şi n-are nimic împotrivă să vii, doar dacă tu nu poți dintr-un motiv oarecare.

— Nu, n-am nimic deosebit de făcut, voi veni.

— Te aştept.

Apelul părintelui Grillo îl descumpăni. Ce puteau dori de la el într-o sâmbătă după-amiază cei de la Secretariatul de Stat?

Se revăzuseră de vreo două ori, în ocaziile în care părintele Grillo vizitase casa iezuiților, întâlniri afectuoase şi scurte, având foarte puțin timp la dispoziție ca să evoce întâmplările trăite în Franța.

Şi-l amintea pe profesorul Arnaud alergând pe peron urmat de tatăl său până când s-au pierdut în mulțime. Pe el îl duseseră la nunțiatură unde îl aşteptau părintele Grillo, părintele Nevers, nunțiul, şi doi bărbați care îi fuseseră prezentați ca fiind agenți ai serviciilor franceze de securitate, nerăbdători să ştie ce aflaseră la castelul d'Amis.

— E un grup ciudat. Ar putea fi calificați drept fanatici sau nebuni; adevărul este că încep să mă neliniştească. Ei cred că vor găsi Graalul şi fac speculații în legătură cu ceea ce ar putea fi acesta.

L-au ascultat foarte serioşi, îngrijorați, fără să-l întrerupă şi să-i pună întrebări până când a terminat de descris tot ce văzuse şi auzise la castel.

— Raymond, fiul contelui, este un biet băiat speriat de tatăl lui. Iar contele mi s-a părut tenebros. Cât despre invitații lui... domnul Randall este american, cu înfățişare de militar, vorbea puțin şi asculta mult, iar domnul Stresemann spunea că este un cercetător al istoriei catarilor şi fără îndoială este german.

Unul dintre oamenii din serviciile secrete franceze afirmase foarte clar că domnul conte d'Amis e un om inteligent, căruia, înainte de război, i se atribuiau legături cu regimul lui Hitler, dar care nu putuseră fi niciodată dovedite. Castelul lui a rămas întotdeauna ferit de priviri indiscrete şi grupurile acelea de tineri a căror activitate de căutare a vestigiilor arheologice o patrona păreau tot atât de nevinovate ca o dimineață limpede de primăvară. Chiar

şi aşa, persistau bănuielile că în spatele căutărilor arheologice era ceva mai mult.

— Aşadar, v-am povestit deja ce se întâmplă: ei caută Graalul. Cred că este un obiect magic care va conferi puteri extraordinare celui care îl posedă, sau că ar putea fi descendenții lui Isus şi ai Mariei Magdalena. Profesorul Arnaud râde de aceste teorii şi spune că sunt pseudoliteratură ieftină. Le spune că nu e cu putință să găsească Graalul, pentru că nu există.

Pentru francezi, problema nu era atât faptul că domnul conte d'Amis căuta Graalul, ci că întreținea relații cu o anumită societate secretă a unor vechi nazişti; unii fugiseră din Germania, răspândindu-se de-a lungul şi de-a latul lumii şi nu se putea exclude bănuiala că d'Amis ar fi acordat refugiu vreunuia dintre ei.

— Ceea ce ne putem permite cel mai puțin este scandalul de a avea nazişti refugiați în Franța, comentă îngrijorat unul dintre membrii serviciului de securitate.

Pentru Biserică, în schimb, problema se învârtea în jurul speculațiilor despre Graal. Părintele Grillo fusese de acord cu raționamentul profesorului Arnaud: „Este mai bine să ştim cu ce probleme ne confruntăm, pentru că aşa vom putea pregăti răspunsul".

Îl felicitaseră pentru cercetările sale. Părintele Grillo chiar a insinuat că în viitor ar putea să devină un bun diplomat şi să ajungă să lucreze la Secretariatul de Stat în mod permanent.

Şi acum, după câteva luni, îl suna la telefon părintele Grillo ca să-i anunțe moartea fiului profesorului Arnaud şi să-l invite la Vatican.

Se duse să-i spună părintelui superior că pleacă pentru că fusese chemat de părintele Grillo.

— Da, am vorbit cu el. Cred că asta e şansa ta.

— Şansa mea?

— Nu îți plăcea diplomația? Eşti pe punctul de a-ți termina studiile şi părintele Grillo spune că ai fost un bun secretar. Îți va spune el, se pare că secretarul său are

o boală de inimă şi medicul i-a recomandat o viaţă liniştită, ceea ce e de neimaginat la Secretariatul de Stat. Cred că îţi va oferi postul lui.

Ignacio nu-şi ascunse satisfacţia. Să lucreze la Vatican fusese pentru el o experienţă extraordinară şi dorea să se întoarcă acolo.

Părintele Grillo, din biroul său, vorbea la telefon în japoneză şi îi făcu un semn lui Ignacio să aştepte să termine convorbirea.

— Mă bucur că ai putut veni.

— Şi eu mă bucur că m-aţi chemat.

— Cu toate că nu ştii de ce?

Ignacio îşi plecă privirea, încercând să ascundă roşeaţa pe care o simţea pe frunte.

— Ţi-a spus deja superiorul tău? zise râzând părintele Grillo.

— Da, mi-a pomenit ceva…

— Dacă nu ai alte planuri, aş vrea să-ţi propun să lucrezi cu mine. Astă-vară ai făcut-o bine şi cunoşti deja puţin rosturile acestei case, vorbeşti la perfecţie engleza, franceza, spaniola, italiana şi cred că stăpâneşti şi araba destul de bine, ceea ce ne va fi foarte necesar.

— Şi limba bască.

— Ce spui?

— Vorbesc şi basca.

— Bine, în principiu nu cred că îţi va fi foarte necesar aici să vorbeşti în limba bască, dar nu se ştie niciodată. Vei putea să-ţi termini studiile în timp ce lucrezi aici?

— Cred că o voi putea face. Voi dormi ceva mai puţin noaptea.

— Să nu te îndoieşti de aceasta, dar nu numai pentru că va trebui să studiezi, ci şi pentru că aici nu există orar.

— Când doriţi să încep?

— Chiar acum.

Ignacio nu crâcni. Părintele superior avea dreptate: aceea era şansa lui şi nu putea să nu profite de ea.

— Am o mulțime de scrisori la care trebuie să răspund şi o problemă de rezolvat într-o dioceză din Franța. În plus, trebuie pregătită vizita pe care preşedintele Statelor Unite i-o va face papei. Iar secretarul de stat avea nevoie de documente ieri şi nu le-a primit nici azi…

Niciunul dintre ei n-a luat masa de prânz, dar au băut mai multe cafele foarte tari. Şi-au petrecut muncind restul dimineții şi o bună parte din după-amiază. Dar nu erau singurii din Secretariatul de Stat care lucrau, chiar şi cardinalul a trecut pe la birou să rezolve nişte treburi urgente, deşi era sâmbătă. Părintele Grillo avea dreptate: la Vatican nimeni nu se odihnea niciodată.

Era aproape ora nouă seara când părintele Grillo a anunțat că s-a încheiat ziua de lucru.

— Dat fiind că nu ți-am permis să iei masa de prânz, te invit la cină; e cel mai neînsemnat lucru pe care-l pot face.

L-a dus la o trattoria din Trastevere, puțin frecventată de turişti.

— Ți-ai petrecut toată ziua dorind să mă întrebi de profesorul Arnaud, îl încurajă părintele Grillo.

— Da, aş vrea să ştiu ce s-a întâmplat. Profesorul m-a impresionat. Se considera agnostic, dar vorbea despre Dumnezeu ca şi cum ar fi fost o prezență permanentă în viața lui. Cu siguranță că moartea fiului său a fost cumplită pentru el. V-am mai spus că vreau să-i scriu; simt că trebuie să o fac şi nu cred că v-ar deranja ceea ce i-aş putea spune.

— Nu numai că nu m-ar deranja, dar în curând vei pleca la Paris.

— La Paris? Am examene…

— Vom căuta să nu coincidă cu voiajul tău. Vreau să te întorci la castelul d'Amis şi să faci un raport de evaluare a situației. Dar nu vei pleca decât peste cel puțin două luni.

— Vreți să ştiți dacă au găsit ceva?

— Vrem să ştim ce fac, asta e tot. Activitatea acestui grup nelinişteşte. Prietenii noştri francezi ne cer să

colaborăm cu ei şi, cum interesul este comun, vom căuta să vedem ce putem face.

— Nu ştiu dacă mă vor primi…

— Ai spus că fiul contelui, Raymond, te-a invitat să mergi când doreşti.

— Da, dar astea sunt nişte lucruri care se spun la un moment dat; cred că nu i-am fost atât de simpatic şi contelui.

— În orice caz, vom încerca, dar nu acum. Îți voi spune eu când.

Era nervos. Când l-a sunat pe profesorul Arnaud, acesta se arătase foarte rezervat la telefon. A acceptat să-l primească fără niciun entuziasm. Iar acum se temea să îl întâlnească.

Nu se ridică să-l salute; i-a făcut doar semn să ia loc. În câteva luni, Ferdinand Arnaud devenise un bătrân. Părul alb, ochii stinşi, privirea crispată, mâinile cu pielea plină de pete… Îi venea greu să-l recunoască în omul acela pe bărbatul care îl însoțise cu luni în urmă la castelul d'Amis, plin de vitalitate şi de speranță în viitor, care număra zilele până la călătoria sa în Israel ca să-şi vadă fiul.

— Profesore, vă mulțumesc că m-ați primit.

Nu-i răspunse. Rămase tăcut, apatic, indiferent.

Ignacio înghiți în sec, nu ştia cum să abordeze acel subiect. Îşi dădea seama că nu-l putea interesa nimic din orice i-ar spune; nu-i putea oferi nici măcar o consolare, nimeni nu putea repara pierderea pe care o suferise.

— Regret moartea fiului dumneavoastră.

Ferdinand stătea în continuare nemişcat, mut, aşteptând ca preotul să termine de vorbit şi să plece lăsându-l în pace.

— Nu vreau să vă deranjez, doar… în sfârşit, simțeam nevoia să vă spun cât de mult regret şi că în aceste luni m-am rugat pentru dumneavoastră şi pentru fiul dumneavoastră.

Expresia lui Ferdinand continua să fie aceeaşi, spre

disperarea lui Ignacio care, distrus, se hotărî să plece.

— Plec, nu voiam să vă deranjez. Îmi pare rău că v-am inoportunat cu prezența mea.

Nu se ridicase bine de pe scaun că Ferdinand îi făcu semn cu mâna să se aşeze din nou.

— N-am nimic de spus, nici dumneavoastră, nici nimănui. Nu suport să mi se prezinte condoleanțe, nici să mi se vorbească despre David. De fapt, singurul lucru pe care-l aştept este momentul morții. Dacă aş avea curaj, n-aş mai fi aici.

Mărturisirea lui Ferdinand îl făcu knockout. Nu-şi găsea în continuare cuvintele ca să comunice cu el, ca să exprime faptul că îi simțea durerea ca pe a sa, că ar face orice i-ar sta în putință ca să-l ajute.

— Mă bucur că vă lipseşte curajul acela şi că vă aflați în continuare aici, reuşi el să-i spună, moartea dumneavoastră n-ar rezolva nimic.

— Asta o ştiu deja, dar m-ar ajuta ca să nu mai sufăr. Dumneavoastră nu ştiți cât de insuportabilă poate deveni durerea din suflet.

Nu, nu o ştia, aşa că nu se gândea să-l mintă spunându-i că ştia. Nu ştia ce înseamnă să pierzi femeia iubită, să o cauți cu disperare, ca să afli după ani de zile că a fost asasinată. Nu ştia ce înseamnă să pierzi un fiu şi că fiul acela ar fi luat şi el viața altora ca el. De fapt, viața lui se desfăşurase fără nimic relevant şi, deci, fără suferință. Aşa că nu-i putea spune că ştie cât suferă, pentru că nu putea să intuiască nici pe departe. Şi, totuşi, era preot şi presupunea că misiunea sa era şi aceea de a-i consola pe cei care suferă. Dar ar fi fost o impostură să o facă în momentul acela.

— Am acceptat să vă văd pentru că mi-a dat dispoziție rectorul. Nu voi mai rămâne aici multă vreme, plec, dar până atunci trebuie să las impresia că sunt un om normal.

— Unde veți merge?

— La mine acasă, să aştept momentul înmormântării

mele.

— Dumneavoastră nu sunteți vinovat de nimic.

— Nu, bineînțeles că nu. Să nu credeți că mă pedepsesc pentru că m-aş simți vinovat de ceva; pur şi simplu n-am chef să trăiesc. Aici am devenit un om nesuferit. Nu-i suport pe studenții mei, iar ei nu mă mai suportă pe mine. Mi-e indiferent dacă învață sau nu, dacă înțeleg sau nu ce le spun. Nu-i văd, zăresc dinaintea mea nişte forme ciudate care se mişcă şi vorbesc fără sens. E mai bine să plec şi asta voi face când voi termina cursul.

— Credeți că soția şi fiul dumneavoastră ar fi încântați?

— Într-o zi, v-am spus că sunt agnostic; dar acum, pentru mine lucrurile sunt mai clare: nu există nimic, nu există Dumnezeu. Astfel că nici soția mea, nici fiul meu nu există decât în mintea mea şi a celor care i-au cunoscut. Ei nu gândesc, nu simt, nu există; în consecință, nu pot fi nici încântați, nici dezamăgiți de ceea ce fac eu. Vă rog, scutiți-mă de falsele consolări preoțeşti.

— Nu era în intenția mea să vă supăr, înțeleg că dumneavoastră nu credeți în nimic, dar pentru mine soția şi fiul dumneavoastră există. Permiteți-mi ca şi eu să-mi apăr certitudinile.

— După cum veți înțelege, n-am chef să discut despre credințe; mi-e indiferent în ce credeți dumneavoastră. Spuneți-mi ce doriți, de ce ați cerut să mă vedeți.

— Simțeam nevoia să o fac, să vă spun cât de rău îmi pare pentru ceea ce vi s-a întâmplat. Ştiu că vă va veni greu să credeți că unui necunoscut îi poate păsa de ceea ce vi s-a întâmplat, dar fapt este că mie îmi pasă, şi nu pentru că sunt preot, îmi pasă ca ființă omenească. Poate că dumneavoastră sunteți prima persoană pe care am văzut-o suferind cu adevărat şi suferința dumneavoastră m-a afectat atât de mult, încât nu pot să nu mă simt implicat în această suferință.

— Asta este tot ce doreați să-mi spuneți? Rectorul mi-a

spus că vreți să vă întoarceți la castel.

— Aşa este, dar vă asigur că acest fapt n-are nimic de-a face cu dorința mea de a vă vedea.

— De ce vreți să vă întoarceți acolo?

— Pentru că serviciile de securitate dețin rapoarte îngrijorătoare despre activitățile contelui şi pentru că Biserica vrea să ştie dacă oamenii contelui au mai avansat cât de cât în căutările lor.

— Nu vă voi însoți.

— Nu v-am cerut-o.

— Mai bine.

— Cronica lui fray Julián nu mai înseamnă nimic pentru dumneavoastră?

— A fost o lucrare, nimic mai mult.

— Întotdeauna am crezut că a fost ceva deosebit pentru dumneavoastră.

— A fost, dar asta aparține trecutului. În prezent, nu mă interesează. Nu ştiu dacă v-ați dat seama că sunt mort.

24

De data aceasta, călătoria cu trenul i s-a părut obositoare. Privea înaintea lui şi vedea locul gol. În mai puțin de un an, viața lui suferise multe schimbări. Îşi terminase studiile cu note bune, lucra la Secretariatul de Stat, în vreo două împrejurări se aflase aproape de Sfântul Părinte… Familia lui se simțea mândră de el şi se făIea în fața vecinilor. Cu fiecare zi care trecea, simțea că nu a greşit luând hotărârea de a se fi făcut preot. Nimic nu-l putea satisface mai mult decât să-l slujească pe Dumnezeu acolo unde Biserica Lui ar fi putut avea nevoie de el.

Spera să fie la înălțimea misiunii încredințate. Nu-i va fi uşor; nu se simțea în apele lui minținд. Se temea, de altfel, că în orice moment îşi vor da seama de impostură. Când i-a telefonat lui Raymond, acesta părea că se bucură, dar apoi, când l-a anunțat că avea să vină la Carcassonne şi că ar dori să-l viziteze, a ezitat să-l invite. I-a cerut să aştepte câteva minute, câtă vreme îl consulta pe tatăl său dacă îl puteau primi. A simțit o uşurare când Raymond i-a spus că este invitat la masa de prânz. Astfel că şederea lui la castel va fi scurtă, întrucât invitația includea doar prânzul.

I se păru că Raymond e mai înalt decât data trecută. Cu siguranță că mai crescuse. Îl primi în poarta castelului cu cordialitate, dar privindu-l cu atenție, ca şi cum nu s-ar fi simțit bine în prezența lui.

— Mă bucur să vă revăd, îi spuse el strângându-i mâna, telefonul dumneavoastră a fost o surpriză.

— Sper să nu vă fi deranjat. Trebuia să vin la Carcassonne să caut nişte documente în arhivă şi m-am gândit să trec să vă salut, ați fost foarte amabili cu mine când am venit cu profesorul Arnaud.

— Ah, profesorul Arnaud! Se spune că a înnebunit.

Ignacio se simți deranjat de comentariu şi nu fu în

stare să se stăpânească.

— Înseamnă că ați fost greşit informat; profesorul se simte minunat.

— Ni s-a spus că moartea fiului său l-a răvăşit

— Mă rog, e normal în astfel de cazuri, imaginați-vă cum ar reacționa tatăl dumneavoastră dacă vi s-ar întâmpla ceva… Dar munca îl ajută să depăşească acest moment greu şi încetul cu încetul îşi revine.

Raymond n-a mai făcut alt comentariu, dar îşi aţinti privirea asupra lui Ignacio şi acesta înțelese că nu l-a crezut.

O porniră la plimbare prin grădinile castelului fără o țintă precisă, neştiind cum să înlăture sentimentul stânjeneală pe care îl încercau amândoi.

— Cum merge căutarea? întrebă direct Ignacio.

— Căutarea? La ce căutare vă referiți?

— La Graal. Când am fost aici, mi-ați povestit că erați pe punctul de a-l găsi.

— V-aş ruga să nu faceți nicio mențiune despre aceasta de față cu tatăl meu şi nici de față cu invitații lui. Am fost indiscret, am vorbit prea mult, ceva de neiertat pentru mine.

— Vă rog, nu vă faceți griji! Fireşte că nu voi spune nimic de față cu tatăl dumneavoastră. Dacă v-am întrebat este pentru că, în calitatea mea de viitor istoric, această misiune mi se pare extraordinară.

— Aşa este, într-adevăr, dar, din nefericire, încă n-am reuşit. Căutarea cere timp şi multă răbdare, dar tatăl meu este sigur că vom izbândi.

— În ziua aceea, chiar cu riscul de a fi prost-crescut, vă voi cere să-mi permiteți să văd ce ați găsit.

Raymond râse flatat. Se simțea puternic în fața acestui tânăr istoric care părea că-l imploră să-i permită să ia şi el parte la un succes nemeritat.

— Nu vă pot promite, nu depinde de mine, dar vă asigur că voi încerca.

— În ce fază vă aflați?

— Căutăm documente, avem oameni care fac cercetări în Scoția, continuăm săpăturile... nimic nou, dar îl vom găsi, să nu vă îndoiți, Graalul va fi al nostru.

Prânzul se desfăşură aproape în tăcere. Ca şi data trecută, contele se arătă tăios şi distant, cu riscul de a nu fi considerat un bun amfitrion.

Invitații contelui erau un grup eterogen alcătuit din băieți tineri de vârsta lui Raymond şi din bărbați de vârsta contelui. Niciunul n-a pomenit de motivele care i-au adus acolo.

După masa de prânz, dispărură cu toții invocând diverse motive. Raymond îl invită pe Ignacio la o cafea înainte ca maşina să-l ducă la Carcassonne.

— Ştiți? Pare din ce în ce mai evident că Graalul este sângele lui Isus. Dacă se va confirma acest lucru, adio, Biserică! Sunt jalnici aceşti preoți îngenuncheați în fața crucii, în fața unui obiect de tortură. Sunt bolnavi. Cel mai rău este că îi urmează un mare număr de proşti.

— Este o teorie interesantă, reuşi să spună Ignacio, dar greu de dovedit.

— Dacă s-ar răspândi, i-ar aduce prejudicii Bisericii. Poate că într-o zi voi scrie ceva în această privință; am vedea reacția.

— Să scrieți? Ce anume?

— O carte despre secretele de la Montségur, o culegere de legende... poate chiar un roman.

— Dar nimic din toate acestea n-ar constitui o demonstrație a ceea ce doriți să dovediți.

— Ştiți bine că dacă se repetă ceva de milioane de ori...

— Asta e o frază a lui Goebbels{70}.

— Dar asta nu o face să fie neadevărată.

— E vorba doar de a-i face rău Bisericii?

— E vorba de multe lucruri, dar şi de asta. Trebuie să plătească pentru ceea ce au făcut. Au vărsat mult sânge nevinovat; amintiți-vă de cronica lui fray Julián.

Se întoarse la Roma nemulțumit. Eşuase în încercarea

de a se apropia de profesorul Arnaud şi nici informaţia pe care o obţinuse la castel nu era extraordinară.

Părintele Grillo nu era de aceeaşi părere. Credea că Raymond îi spusese mai mult decât ar fi vrut.

— Vor începe să răspândească speculaţii în legătură cu Isus şi Maria Magdalena şi mulţi oameni vor fi înclinaţi să le creadă. Raymond însuşi ţi-a spus-o: obiectivul este acela de a-i aduce prejudicii Bisericii, îi vor găsi pe cei care să scrie una sau mai multe cărţi, pot umple librăriile cu romane, cu false eseuri... Vor încerca să polemizeze cu noi. Trebuie să fim pregătiţi pentru momentul în care se va întâmpla acest lucru şi să chibzuim asupra răspunsului.

— Cel mai bun răspuns este să nu răspundem, propuse Ignacio.

— Să nu spunem nimic?

— Aşa mă gândesc. Biserica nu trebuie să răspundă la născociri şi nici la teorii neobişnuite, nu poate răspunde decât la fapte.

— Îi voi transmite părerea ta secretarului de stat.

— Nu vă bateţi joc de mine.

— Nu-mi bat joc; când voi discuta cu el despre această chestiune, îi voi spune care este opinia ta. Poate ca sfatul tău să fie cel potrivit.

Părintele Grillo nu mai menţionă chestiunea decât peste o lună. Când intră în biroul lui, Ignacio înţelese după expresia chipului său că aducea veşti proaste.

— În primul rând, vreau să-ţi spun că secretarul de stat a hotărât să te ocupi de chestiunea franceză. De acum înainte, vei culege informaţii despre lucrările contelui şi ale prietenilor săi, vei citi cu atenţie tot ce se publică despre Graal; vei dispune de mijloacele de care vei avea nevoie. Cine şi-ar fi închipuit că un călugăr dominican aparţinând Inchiziţiei ne va da atât de mult de muncă şi atâtea bătăi de cap. Fray Julián a devenit un coşmar.

— Mă rog, bietul călugăr nu e vinovat de ceea ce fac

descendenții familiei sale.

— Cronica aceea... în sfârşit, nu o voi judeca. Este evident că bietul de el suferea.

— Presupun că, într-o zi, Biserica va trebui să-şi revizuiască unele acțiuni din trecut.

— Aceasta, Ignacio, nu este nici treaba ta, nici a mea; ne ajunge că trebuie să fim cu ochii în patru la ceea ce ar putea face familia lui fray Julián. Nu neglija importanța cronicii lui, pentru că este cauza tuturor problemelor. Şi... mă rog... trebuie să-ți dau o veste proastă; ştiu că te va afecta.

Ignacio îşi înghiți saliva şi schiță o rugăciune ca nu cumva să fie vorba de familia lui.

— Profesorul Arnaud a murit de un infarct. A avut un sfârşit trist. După cum se pare, nu mai fusese văzut de două zile şi cei de la universitate au fost îngrijorați; au luat legătura cu familia... în sfârşit, l-au găsit mort.

— Nu, n-a murit, era deja mort.

— Ignacio...!

Ignacio ieşi din birou cu Cronica lui fray Julián în mână. Ştia că acea carte îl legase pentru totdeauna de Ferdinand Arnaud.

Două zile mai târziu, Ignacio era la nunțiatura din Paris împreună cu părintele Nevers şi doi polițişti care veniseră să-l audieze.

Îi explicară că nu era nimic extraordinar în decesul profesorului Arnaud şi că autopsia confirmase infarctul miocardic.

Părintele Nevers era nervos. Nu-i plăcea această situație. De ce avusese profesorul Arnaud nefericita idee de a-i lăsa moştenire lui Ignacio Aguirre toate documentele sale referitoare la fray Julián, pe care se baza cercetarea sa istorică? Întrebarea aceasta şi-o punea şi poliția. De aceea polițiştii solicitaseră nunțiaturii să li se permită să stea de vorbă cu preotul spaniol.

Ferdinand Arnaud decedase din cauza unui infarct, dar

cu o zi înainte de a muri îşi pusese lucrurile în perfectă ordine şi lăsase o ladă de mărime considerabilă cu o adresă şi un nume înscris pe ea: „Ignacio Aguirre. Secretariatul de Stat. Cetatea Vaticanului”.

Bineînțeles că polițiştii au deschis lada şi au găsit nenumărate hârtii şi carnețele care pentru ei n-aveau niciun sens. În ele, Ferdinand scrisese cu litere apăsate cartea despre fray Julián, dar şi impresiile sale despre conte şi prietenii săi. În afara hârtiilor, era şi o scrisoare închisă şi sigilată, tot pentru Ignacio.

Pe masa din birou găsiseră şi o altă scrisoare adresată unei femei din Berlin, pe nume Inge Schmidt, cu care universitatea luase legătura. Polițiştii s-au arătat interesați să stea de vorbă cu doamna Schmidt.

Scrisoarea către doamna Schmidt nu părea să conțină nimic relevant, cu excepția faptului că i se indica adresa şi numărul de telefon ale unui notar din Paris cu care trebuia să ia legătura imediat. Îi mulțumea pentru că îl ajutase să nu se prăbuşească în momentele cele mai dificile ale vieții lui şi o îndemna să-şi caute fericirea.

— Pe această doamnă a făcut-o moştenitoarea bunurilor sale materiale: apartamentul din rue Foucault unde locuia, maşina şi toate economiile sale. O adevărată pleaşcă… le povestea unul dintre polițişti.

Cât despre scrisoarea către preot, polițiştii nu-şi dădeau seama dacă ar putea reprezenta vreun indiciu; de aceea insistaseră să-l vadă, întrucât, spuneau ei, nu îndrăzniseră să o deschidă, lucru de care Ignacio se îndoia, deşi plicul părea să aibă sigiliul de ceară intact.

— Vă asigur că nu ştiam că profesorul Arnaud avea să hotărască să-mi lase tocmai mie hârtiile sale cele mai valoroase, spuse Ignacio.

— Erați foarte buni prieteni? întrebă unul dintre polițişti.

— De abia se cunoşteau! afirmă părintele Nevers, deşi întrebarea nu-i fusese adresată lui.

— Era o persoană foarte specială pentru mine, mai

mult decât un prieten. Cât despre motivul pentru care a ales să-mi lase mie hârtiile lui, nu-l cunosc; poate că avea încredere în mine, poate că ştia…

— Ce ştia? întrebă poliţistul.

— Că voi avea nevoie în viitor de aceste hârtii, că aici pot fi nişte indicii despre ceea ce s-ar putea întâmpla.

— Dar la ce vă referiţi? Ce se poate întâmpla în legătură cu această cronică medievală? interveni celălalt poliţist, sătul de acea conversaţie care i se părea inutilă.

— Uitaţi cum stau lucrurile, nu pot să vă spun ce nu ştiu. Doar că mă simt foarte onorat că profesorul Arnaud mi-a lăsat moştenire hârtiile sale.

— A pregătit această ladă cu o zi înainte de a muri… Cu toate acestea, în urma autopsiei s-a constatat că a murit din cauze naturale, un infarct. De aceea nu înţelegem de ce a lăsat aceste două scrisori de rămas-bun.

— Era deja mort, afirmă Ignacio, spre stupoarea poliţiştilor şi a părintelui Nevers.

— Ce spuneţi? întrebă unul dintre poliţişti.

— Că era mort, încetase să mai trăiască, deşi continua să respire. A murit în ziua în care l-a îngropat pe fiul său David.

— Dar, Ignacio! Cum poţi spune aşa ceva? protestă părintele Nevers.

— Asta-i adevărul, poţi să fii mort în viaţă. Eu nu ştiam acest lucru, l-am aflat mai târziu, ultima dată când l-am văzut pe profesorul Arnaud. Nu aştepta decât să i se oprească inima; era o chestiune de zile.

— Ce lucruri teribile spui!

Ignacio nu dorea să rămână multă vreme la Paris, dar avea curiozitatea de a o cunoaşte pe acea frau Schmidt, despre care nu-l auzise niciodată vorbind pe profesorul Arnaud. De aceea, îi întrebă pe poliţişti dacă mai era încă la Paris.

— Da, trebuie să-şi aranjeze actele moştenirii. E cazată la hotelul Sena, pe malul stâng. E un hotel mic şi modest,

aproape de bulevardul Saint-Michel.

Părintele Nevers îşi încruntă fruntea văzând că Ignacio avea intenția de a o cunoaşte pe acea femeie.

— Dar de ce vrei să o cunoşti? Ce importanță are cine este? Nu ne priveşte viața profesorului Arnaud.

— Aveți dreptate, părinte, dar simt nevoia să o cunosc; poate că ea ştie de ce a hotărât profesorul Arnaud să-mi lase moştenire documentele lui.

— Ai scrisoarea profesorului Arnaud; cu siguranță că îți explică în ea motivul hotărârii sale.

Dar Ignacio nu se lăsă convins de părintele Nevers.

— Nu vă faceți griji pentru mine. Mă voi întoarce la Roma pe cont propriu.

— Dar nici măcar nu ştii dacă doamna aceea se află în hotel!

Ignacio nu replică; se dădu jos din maşină şi, zâmbind, îşi luă la revedere de la el.

— Vă voi suna, părinte, nu voi pleca fără să-mi iau rămas-bun de la dumneavoastră.

Recepționerul de la hotel îl privi curios. Nu era ceva obişnuit să vezi un preot în locul acela. Şi se miră şi mai tare când a întrebat de doamna Schmidt.

— Aveți noroc, pentru că a ieşit azi-dimineață devreme şi tocmai s-a întors, cu mai puțin de cinci minute în urmă. Luați loc pe scaunul acela, o voi anunța.

Lui Inge nu-i luă nici două minute ca să coboare la recepție şi se îndreptă spre Ignacio cu neliniştea oglindită pe față. Ce putea dori de la ea un preot?

— Bună ziua, ce doriți?

Pe el îl miră cum arăta ea. Se gândi că avea vreo treizeci de ani, dar ridurile din jurul ochilor şi rictusul feței erau urmele clare lăsate de suferința prin care trecuse.

— Iertați-mă că vă deranjez, doamnă Schmidt, mă numesc Ignacio Aguirre.

Numele lui nu-i spunea ei nimic. Nu auzise niciodată vorbindu-se despre el.

Îi explică cine este, iar ea îl ascultă fără să rostească o vorbă sau să-şi arate curiozitatea.

— Îl cunoşteați de multă vreme pe profesorul Arnaud? îndrăzni Ignacio să o întrebe pe femeia aceea cu o expresie de nepătruns.

— Da, ne cunoşteam de ceva vreme.

Ignacio se impacientă; ea nu părea dispusă să-i dea nicio explicație.

— Îmi pare rău că vă inoportunez, dar… în sfârşit, aş dori să ştiu ceva mai mult despre profesorul Arnaud; m-am pomenit cu o moştenire neaşteptată şi nu ştiu de ce. Am vrut să vă cunosc pentru că am aflat că dumneavoastră sunteți persoana căreia profesorul i-a lăsat tot ce avea. Vă rog, am putea merge undeva să bem o cafea şi să stăm de vorbă?

Inge şovăi câteva clipe; apoi îşi aținti privirea directă şi sinceră în ochii lui Ignacio.

— Dacă doriți, putem merge să bem o cafea şi să stăm de vorbă, dar nu cred că v-aş putea risipi nedumeririle. Nu mi-a vorbit niciodată despre dumneavoastră, n-avea de ce să o facă.

Ieşiră din hotel şi merseră pe jos până la o cafenea cu o terasă acoperită cu geamuri. În mod instinctiv, Ignacio căută un colț îndepărtat unde să nu fie deranjați.

Inge ceru o cafea, iar el un ceai şi aşteptară până când ospătarul le-a adus. Apoi începură să vorbească.

— Nu ştiu de ce profesorul Arnaud a hotărât să vă lase documentele sale; îmi pare rău, nu dețin acest răspuns, singurul de care aveți nevoie.

— Când l-ați văzut ultima dată pe profesorul Arnaud? vru să ştie Ignacio.

— La înmormântarea fiului său, în Palestina. Ne-am luat rămas-bun la aeroport; el se întorcea la Paris, iar eu, la Berlin. Era distrus. Pentru el, viața se încheiase în clipa în care David a fost înmormântat.

— Eram cu el când a primit vestea că fiul său a fost rănit mortal. L-am însoțit la castelul d'Amis; am stat

acolo numai două zile şi, la întoarcere, tatăl domnului Arnaud îl aştepta în gară ca să-i spună ce se întâmplase.

— Presupun că a fost un moment cumplit pentru el. Şi când l-aţi revăzut?

— Cu ceva vreme în urmă. Am fost la Paris ca să vorbesc cu el, eu trebuia să mă întorc la castel.

— Şi doreaţi ca el să vă însoţească, nu-i aşa?

— Mi-ar fi făcut plăcere, într-adevăr, dar m-am dus să-l văd mai ales pentru că simţeam nevoia să-i spun că regret moartea fiului său. Îi trimisesem o scrisoare de condoleanţe, dar nu primisem niciun răspuns.

— De ce era atât de important profesorul pentru dumneavoastră?

Ignacio îşi pusese această întrebare în repetate ocazii şi încă nu găsise răspunsul.

— Nu ştiu; poate din pricina conversaţiei pe care am avut-o în tren în legătură cu Dumnezeu, cu Biserica... M-a impresionat. M-am gândit că, deşi se declara agnostic, dovedea o credinţă demnă de invidiat în Dumnezeu şi în Biserică. M-a surprins şi aş fi dorit să continuăm conversaţia aceea.

— A suferit mult.

— Da, ştiu povestea cu soţia lui. Aţi cunoscut-o?

Atunci, Inge i-a explicat cum s-au cunoscut şi cum s-a stabilit între ei o anumită legătură sufletească în anii aceia în care o căuta pe Miriam. Cum au descoperit împreună ceea ce s-a întâmplat cu unchiul şi mătuşa lui Miriam, cum, mai târziu, doamna Bruning, portăreasa clădirii în care locuiau Sara şi Yitzhak, le mărturisise că ea fusese cea care a denunţat-o pe Miriam şi cum Miriam a fost luată de acolo.

— Iertaţi-mă că vă pun o întrebare foarte personală, dar dumneavoastră cu ce vă ocupaţi în anii aceia?

— Eram o tânără comunistă, logodită cu un comunist cu care am avut un copil. Părinţii mei nazişti m-au renegat. Sara şi Yitzhak m-au ajutat, mi-au dat de lucru, m-au tratat ca pe o fiinţă omenească. Dar dacă vreţi să

ştiți ce relație am avut cu naziştii, răspunsul este că sunt o supraviețuitoare, n-am plasat bombe în drumul lor, nici n-am ucis vreunul; n-am făcut nimic, doar am supraviețuit.

— Nu, nu vă întrebam aceste lucruri, iertați-mă, nu vreau să vă zgândăresc rănile.

— Nu le zgândăriți, n-am ce să-mi reproşez.

Ignacio nu îndrăznea să o întrebe dacă pe ea şi pe Ferdinand i-a legat şi altceva decât nenorocirea, dar Inge îşi dădu seama ce anume dorea preotul să ştie.

— Şi dacă vă întrebați dacă în anii aceia a fost ceva între noi, răspunsul este nu. Nu m-a privit niciodată ca pe o femeie, nici eu nu l-am privit ca pe un bărbat. Chiar dacă vă vine greu să credeți, prietenia dintre un bărbat şi o femeie este cu putință.

— Nu, nu-mi vine greu să cred.

— În situația aceea disperată în care ne aflam, niciunul dintre noi n-avea nevoie de amor, nu de acel gen de amor. Cred că am ajuns să fim mai uniți decât dacă ne-am fi vârât amândoi în acelaşi pat.

El se înroşi la față, cu toate că în felul de a vorbi al lui Inge nu exista nici cel mai mic semn de provocare.

— Şi acum că ştiți ceva mai multe despre mine, de ce credeți că mi-a lăsat hârtiile lui?

— Nu ştiu, de fapt nu ştiu nimic despre dumneavoastră. Pe profesorul Arnaud îl fascina cronica lui fray Julián, era foarte importantă pentru el, dar, în acelaşi timp, simțea o anume repulsie față de conte. Acesta nu l-a ajutat prea mult. De fapt, contele d'Amis n-a făcut-o pentru că nu-i putea spune că prietenii lui făceau parte din grupul de asasini care i-au luat viața soției sale. Aşa că domnul conte şi prietenii săi s-au dovedit a fi indiferenți față de disperarea profesorului, iar acesta nu le-a iertat-o niciodată. Nu-i plăceau ideile lor şi nici obsesia lor pentru Graal, nici credința lor că ar fi fost posibilă independența Occitaniei. Cred că domnul conte spera că naziştii îl vor ajuta să obțină ca Occitania să se

desprindă de Franța. Poate că toate astea îl nelinişteau pe profesor mai mult decât lăsa să se vadă şi poate că a hotărât să aibă încredere în dumneavoastră ca să-i ţineţi piept contelui la momentul potrivit. Dar repet: nu ştiu de ce v-a lăsat hârtiile acelea, nu mi-a vorbit despre dumneavoastră.

— După ce s-a întors din Israel, n-aţi mai vorbit cu el?

— Ba da, l-am sunat de vreo două ori. Şi i-am scris mai multe scrisori la care mi-a răspuns. Dar vă asigur că n-a spus nimic despre dumneavoastră, îmi pare rău. Nici n-avea de ce să-mi spună; faptul că eram prieteni nu înseamnă ca eu să ştiu totul despre el.

— Vorbiţi despre profesor la prezent, ca şi cum ar fi în viaţă.

— Pentru mine, este şi va fi întotdeauna în viaţă.

— Şi acum, ce veţi face?

— Ceea ce am dorit întotdeauna să fac şi el mi-a cerut să fac: îmi voi termina studiile, apoi voi preda, voi fi profesoară. Ferdinand a fost foarte generos cu mine; mi-a lăsat toate economiile lui şi casa. O voi vinde, el mi-a cerut-o în scrisoare. Voi studia din nou şi îmi voi creşte fiul fără să fiu împovărată. El îmi cere să fiu fericită, sau măcar să încerc. De fapt, el mi-a dăruit fericirea; reluarea studiilor este ceea ce-mi doream mai mult, era visul meu ascuns.

— Ce aţi studiat?

— Filologia germană.

— Veţi avea noroc.

Inge ridică din umeri. Nu credea în noroc, ea era doar o supraviețuitoare.

Ignacio îşi spuse că n-are nimic în comun cu femeia aceea, doar cu câţiva ani mai în vârstă decât el şi care, totuşi, suferise ceea ce el probabil că nu va suferi niciodată. Simţea că destinele lor se uniseră pentru că aşa dorise profesorul Arnaud.

— Vă voi da adresa mea de la Roma în cazul în care într-o zi veniţi pe acolo; de asemenea, aş dori să ştiu unde

să vă găsesc dacă voi veni la Berlin. Profesorul Arnaud ne-a făcut moştenitorii săi…

— Şi credeți că acest fapt vă leagă de mine? întrebă ea cu o nuanță ironică în glas.

— Da, cred că acest fapt mă leagă de dumneavoastră. Nu ştiu de ce, dar aşa cred, mai bine zis, aşa simt. Poate că odată veți avea nevoie de ajutor; dacă aşa va fi, amintiți-vă de mine. Voi face tot ce îmi va sta în puteri să vă ajut.

— Eu nu cred în Dumnezeu, răspunse ea.

— Nu v-am întrebat în ce credeți. De ce spuneți asta?

Inge se ridică şi îi întinse mâna ca să-şi ia rămas-bun.

— Vă văd tulburat de moartea lui Ferdinand şi n-ar trebui să fiți. A murit fiindcă pentru el nu mai avea sens să trăiască. Acum şi-a găsit pacea.

O văzu ieşind din cafenea cu un pas ferm şi se gândi că femeia aceea nu va avea niciodată nevoie nici de el, nici de nimeni. Ea însăşi i-o spusese: era o supraviețuitoare. Şi supraviețuise deja la ceea ce a fost mai rău. Îi telefonă părintelui Nevers să-şi ia rămas-bun.

— Rămâi la cină.

— Nu, prefer să mă întorc la Roma. Am mult de lucru, părintele Grillo nu poate rămâne fără secretar; cu puțin noroc, voi prinde ultimul zbor.

De fapt, avea nevoie să fie singur ca să citească liniştit scrisoarea profesorului Arnaud.

A avut răgazul şi a putut s-o citească în avion. Rupse cu o anume emoție plicul alb care conținea mai multe file acoperite cu un scris mic şi înghesuit, dar citeț.

Profesorul Arnaud îi spunea că toate acele hârtii având legătură cu lucrarea lui despre cronica lui fray Julián nu mai aveau niciun sens pentru el, dar…

…poate că într-o zi, dumneavoastră veți găsi în ele ceva care să vă ajute să faceți față faptelor pe care contele, cu ideile sale năstruşnice, le-ar putea săvârşi, cu toate că ştiți de-acum că, după părerea

mea, nu va găsi niciodată nimic, pentru că nu e nimic de găsit. Puțin îmi pasă de treburile celor vii, întrucât nu mă mai simt ca făcând parte din această lume, dar dumneavoastră sunteți tânăr şi vă păstrați intactă încrederea în omenire, astfel că puteți face ceva pentru ea: luptați ca să împiedicați vărsarea de sânge nevinovat.

De-a lungul istoriei s-a vărsat mult sânge pentru că unii oameni se cred zei şi, fără să le pese, seamănă moartea în lume, fiindcă, pentru ei, ceilalți oameni sunt doar carne cu o formă, dar fără glas, fără suflet. Nu îi văd, nu îi aud, nu le pasă dacă mor, numai să servească intereselor lor. S-a vărsat, de asemenea, mult sânge în numele lui Dumnezeu, ce contradicție! Ce va fi gândind Dumnezeu despre aceşti oameni care au folosit şi folosesc numele Său ca să ucidă? Nu credeți că Biserica ar trebui să reflecteze la toate aceste lucruri? Şi să facă, într-adevăr, ceva; de ce nu începeți chiar dumneavoastră?

Fray Julián cerea sus şi tare ca, într-o zi, cineva să răzbune sângele celor nevinovați, dar cred că este mai bine ca acesta să nu se mai verse deloc. Răzbunarea nu le foloseşte la nimic morților…

Ignacio nu-şi putu stăpâni lacrimile. Scrisoarea aceea era ceva mai mult decât un testament: era o cerere ca el să facă ceva, să-şi dedice viața pentru a împiedica uciderea celor nevinovați. Profesorul Arnaud i-a cerut lui Inge să fie fericită, iar lui, să dea un sens vocației sale de preot, un sens diferit de cel pe care el însuşi şi-l imaginase. Ar putea şi ar şti oare să o facă?

A ajuns la Roma în toiul nopții. Era sleit de puteri, dar se simțea incapabil să doarmă. Deschise lada în care profesorul Arnaud îşi aşezase cu grijă hârtiile şi începu să călătorească în vremea în care trăise fray Julián. Era

convins că Dumnezeu făcuse ca destinul său să se împletească cu al acelui călugăr dominican care cerea sus şi tare răzbunare în numele celor nevinovați.

PARTEA A TREIA

1

Sâmbătă, la Atena, în zilele noastre

Bărbatul privea neatent de la balconul camerei sale cum soarele blând al dimineții se oglindea în marmoră, făcând-o să pară şi mai albă şi strălucitoare. Deşi nu era încă ora opt, în piața Sintagma, traficul era la apogeu. Limuzine negre aşteptau în poarta hotelului Marea Britanie ca să-i transporte pe unii dintre bancherii, politicienii şi întreprinzătorii care erau cazați în vechiul şi somptuosul hotel, toți aceştia fiind participanți la Reuniunea la Nivel Înalt pentru Dezvoltare care se ținea la Atena.

Pentru o clipă, bărbatul se gândi că el, la fel ca unii dintre oamenii aceia care trăgeau sforile la nivel mondial, prefera hotelul Marea Britanie altora mai moderne şi mai sofisticate din Atena. Şi nu doar pentru că hotelul era situat în inima oraşului, în fața Parlamentului, ci şi pentru că Marea Britanie continua să păstreze farmecul vechilor hoteluri europene.

Se uită distrat la ceas, ştiind că dispune de timp înainte de a ajunge la întâlnirea stabilită cu unii participanți într-un discret palat situat într-o zonă rezidențială din împrejurimile oraşului. De fapt, în acel palat urmau să se ia hotărârile care aveau să aibă consecințe asupra cetățenilor din întreaga lume în următoarele luni şi în următorii ani. Dar aceasta era ceva ce nu ştiau sutele de jurnalişti care veniseră să informeze despre Reuniunea la nivel înalt pentru dezvoltare şi, cu atât mai puțin, cetățenii naivi.

Îşi căută telefonul mobil pe care îl lăsase pe măsuță şi formă numărul unui alt mobil; nu trecu nicio secundă până când i-a răspuns cineva la apel.

— Bună ziua, conte, îi spuse bărbatului care îl auzea la sute de kilometri distanță, voiam să mă asigur că

treburile merg în continuare foarte bine.

Conversația a fost scurtă, de numai două minute, şi când închise telefonul zâmbi satisfăcut. Totul mergea foarte bine. Timp de o clipă, lăsă să-i zboare imaginația şi îl văzu pe contele d'Amis aşezat în fotoliul de lemn tapisat cu catifea verde, în spatele mesei masive de stejar din biroul său, îmbrăcat impecabil şi cu părul pieptănat în aşa fel încât să nu i se mişte nici un singur fir de la locul lui.

A avut noroc să-l găsească pe acel conte d'Amis. O perlă pierdută în oceanul vieții, o perlă care se integra perfect în planul său.

În munca lui nu-şi putea permite nicio greşeală; se baza pe faptul că oamenii puternici aveau încredere în el, ştiindu-l capabil să obțină ceea ce doreau ei. În definitiv, nu doreau decât ca alții să-şi murdărească mâinile ca ei să-şi atingă obiectivele. Iar lui nu-i păsa că mâinile sale vor fi mânjite; de multă vreme devenise insensibil la orice miros neplăcut. Era prea bine plătit ca să mai aibă scrupule.

Nişte ciocănituri discrete în uşă i-au întrerupt firul gândurilor. O cameristă îl întrebă, prevenitoare, unde putea lăsa tava cu micul dejun şi ziarele din ziua aceea. Aruncă o privire pe prima pagină a ziarului Herald Tribune, în vreme ce se aşeza pregătindu-se să mănânce.

Pe prima pagină îşi împărțeau titlurile Reuniunea la Nivel Înalt pentru Dezvoltare şi un recent atentat islamist într-un cinematograf din Frankfurt soldat cu cincizeci de morți şi aproape o sută de răniți. Îşi turnă o ceaşcă de cafea şi se concentră asupra lecturii.

Zâmbi constatând naivitatea jurnaliştilor care calificau reuniunea drept „istorică". De fapt, reuniunea era paravanul perfect pentru ca anumiți oameni puternici să se poată întâlni în văzul întregii lumi fără să atragă atenția. O duzină de bancheri, şase sau şapte conducători de companii multinaționale, câțiva politicieni retraşi, dar influenți, făceau parte dintr-un club select

care n-avea nume, nici scop social, nici sediu, nici număr de telefon. Erau oameni cu putere, care puteau influența economia mondială prin investiții şi retrageri de investiții, al căror unic obiectiv era profitul şi pentru care țările şi cetățenii acestora erau doar nişte desene pe o hartă mare pe care credeau că o pot împărți după bunul lor plac.

Aceşti oameni erau respectați şi respectabili, figuri importante, inaccesibile pentru muritorii de rând. Erau oameni în afara oricăror suspiciuni, care nu-şi mânjeau mâinile.

Odată citite ziarele, aprinse televizorul şi căută o rețea care transmitea în direct închiderea reuniunii la nivel înalt. Când crainicul anunță ultimul discurs, se ridică, stinse aparatul, îşi aranjă cravata în fața oglinzii şi, înainte de a ieşi din cameră, sună la recepție pentru ca portarul să aibă pregătită maşina în fața ieşirii din hotel.

După câteva minute, bărbatul pătrunse în traficul haotic din Atena, care nu-l împiedică să ajungă la timp la întâlnire.

Ascuns în spatele unor arbori centenari, palatul nu se vedea din stradă, de care îl separa un grilaj înalt.

Se vedea că proprietarii săi mimau conservarea stilului neoclasic atât de caracteristic primei jumătăți a secolului al XIX-lea.

Nimeni nu-l întrebă unde merge, nici pe cine doreşte să vadă. Mai întâi, se deschise poarta ca să i se permită să intre cu maşina pe domeniu. După ce parcă, un majordom tăcut, care de abia i-a dat bună ziua, îl însoți până într-un salon şi îi ceru să aştepte acolo. Pe fereastră, putu vedea că începeau să sosească limuzinele negre care se opreau la poarta palatului, din care coborau acei oameni ale căror interese influențau politica mondială.

— Bună ziua.

Se ridică să-l salute pe bărbatul care tocmai intrase în salon: înalt, cu părul grizonant, de o vârstă nedefinită, elegant, cu inconfundabilul accent al clasei superioare

britanice şi cu înfăţişarea celui obişnuit să comande.

Proprietarul acelui palat nu pierdu vremea cu divagaţii, ci intră direct în subiect.

— Bine, informaţi-mă.

— Înainte de a veni, am vorbit cu contele d'Amis; totul decurge conform planului.

— Sunteţi sigur că nu faceţi o greşeală având încredere în contele acela?

— Sunt sigur. Este personajul perfect ca să ne ducem planul la îndeplinire. Este un om dezechilibrat, obsedat… da, este omul potrivit. Până acum, face tot ce îi cer, fără să comită erori.

— Când este prevăzută finalizarea planului?

— Mai lipsesc încă unele amănunte, poate că peste o lună totul va fi gata.

— Să nu întârziaţi.

— Pentru ca planul să reuşească, e nevoie de pregătire, de timp şi de bani.

— Ştiu, dar timpul este un material sensibil şi rar, de care nu dispunem în acest moment. Aţi urmărit reuniunea la nivel înalt?

— Da.

— Câte cuvinte inutile s-au spus acolo! Dar, în sfârşit! Ceea ce doreşte opinia publică este să-i spunem că lumea va merge mai bine şi că e posibil să trăim fericiţi toţi împreună, ca şi cum ar fi suficient să baţi din palme ca toate fiinţele omeneşti să se prefacă în îngeri.

— Ziarele spun că această reuniune a fost un succes.

— Da, asta spun şi ştiţi ce s-a hotărât? Nimic, absolut nimic. Comunicatul bazat pe consens este un lung compendiu al bunelor intenţii. Ţările dezvoltate vor aproba planurile de dezvoltare în ţările mai puţin dezvoltate. Se vor deschide căi de dialog între ţări cu culturi diferite, respectând specificul fiecăreia şi deosebirile dintre ele, et caetera, et caetera. Cu alte cuvinte, nimic… În sfârşit, acum am o lungă întrevedere cu domnii care mă aşteaptă, care va fi, fără îndoială,

foarte productivă. Trebuie să le comunic ceva?

— Nu, v-am spus deja că totul decurge conform planului. Dumneavoastră ştiţi că niciodată nu mă laud cu victoria înainte de vreme, dar cred că planul va reuşi, va fi dus la bun sfârşit şi va avea succesul pe care îl doriţi cu toţii.

— Până acum n-aţi dat greş…

— Nu, n-am făcut-o, domnule, şi sper să pot continua să vă îndeplinesc sarcinile, ca în toţi aceşti ani.

— Sursele energetice nu pot sta în mâinile acelor ignoranţi… e de necrezut că unii nu-şi dau seama de pericol. Nu există decât un singur mod de a isprăvi cu ei, de a face ca lumea să-şi dea seama că este necesară confruntarea…

— Să sperăm că planul va servi pentru asta.

— Va servi, bineînţeles că va servi. Politicienii pot spune ce vor ei, dar opinia publică, sensibilizată în prealabil, este cea care îi forţează să meargă într-o direcţie sau alta. Noi vom sensibiliza opinia publică. De cât timp n-aţi mai vizitat Londra?

— Am fost acum patru zile, domnule.

— Aha! Am uitat că dumneavoastră sunteţi prezent pretutindeni. Atunci, veţi fi văzut că la Londra sunt de toate, mai puţin londonezi. Există cartiere care par o prelungire a Pakistanului… Musulmanii se arată din ce în ce mai hotărâţi, iar Guvernul, din ce în ce mai slab, preocupat de respectarea drepturilor omului…, de parcă oamenii aceia i-ar fi recunoscători! Vor să ne distrugă! Să termine cu civilizaţia noastră!

— Da, asta este evident.

— Este evident pentru oricine nu e prost. Apropo, aţi găsit greu acest loc?

— Nu, n-a fost greu să ajung aici.

— Acest palat aparţine familiei soţiei mele; ea n-a vrut niciodată să-l vândă, dintr-un motiv sentimental, şi trebuie să recunosc că ne e de folos într-o astfel de ocazie. Voi sta la Atena vreo două zile după care mă voi întoarce

la Londra; dacă e vreo noutate, sunați-mă.

— O voi face.

— Ştiți? Trebuie să vă spun că suntem mulțumiți de munca dumneavoastră... dumneavoastră reuşiți să faceți ceea ce pentru alții pare imposibil...

2

În aceeaşi sâmbătă, la castelul d'Amis, în sudul Franței

— Domnule, a sosit presa.

Raymond de la Pallisière, cel de al douăzeci şi treilea conte d'Amis, se ridică din fotoliu, unde verifica nişte hârtii, ca să ia din mâinile majordomului ziarele care îi soseau în mod regulat în fiecare dimineață.

Rămas singur, se instală din nou în fotoliu, lângă o fereastră mare şi aproape de şemineul care încălzea încăperea.

Pe măsuța joasă pe care o avea în față aşează cele zece ziare pe care le citea în fiecare zi: cinci franțuzeşti, patru germane, şi *Herald Tribune*.

Moştenise acest obicei de la tatăl său, care, în fiecare dimineață, după ce primea ziarele de la Carcassonne, se închidea cu ele în birou, de parcă ar fi fost vorba de o slujbă.

De fapt, nu numai în această privință îl imita pe tatăl său; aproape toată rutina sa zilnică era o copie a ceea ce fusese viața înaintaşului său.

De când a murit tatăl lui, aproape că nu făcuse schimbări la castel; numai cele strict necesare pentru a se garanta în continuare confortul său şi al invitaților săi.

Personalul de serviciu s-a schimbat treptat, de-a lungul anilor.

Se gândi la actualul său majordom, un bărbat de vârstă mijlocie, educat şi meticulos, care îi anticipa întotdeauna dorințele. Avusese noroc cu el, pentru că pe cel dinainte a trebuit să-l concedieze pentru incompetență.

În realitate, lumea se schimbase atât de mult, încât a dispune de un majordom era aproape o excentricitate pe care şi-o permiteau doar nişte bătrâni ca el, cu toate că prietenii şi cunoscuții săi spuneau că nu arată vârsta pe

care o are. Rămăsese drept, cu privirea verde strălucitoare şi părul blond care, încărunțind, îi conferea o înfățişare impunătoare.

Întotdeauna citea mai întâi *Herald Tribune*, aşa cum o făcea şi tatăl lui odinioară.

Din nou, ştirea despre atentatul de la Frankfurt ocupa prima pagină. Poliția nu arestase niciun suspect, deşi atentatul fusese revendicat de un grup islamist care ținea în şah țările Uniunii Europene şi care îşi spunea Cercul.

Liderii Cercului amenințaseră că nu le vor permite europenilor să trăiască în pace şi, de fapt, acum îşi duceau amenințarea la îndeplinire. Atentate precum cel de la cinematograful din Frankfurt se succedau la un anumit interval şi rareori poliția reuşea să facă nişte arestări importante.

Oamenii din Cerc aveau un obiectiv foarte clar: să-i nimicească pe „cruciați" şi să recucerească pământurile care, în opinia lor, aparțineau musulmanilor: al-Andalus{71}, incluzând Portugalia şi o parte din Franța, Balcanii et caetera. Şi, bineînțeles, să-i şteargă de pe fața pământului pe evreii din Israel. Acesta era programul lor, căruia i se dedicau cu zel şi cu fanatism şi nimic nu părea să-i poată opri.

Potrivit ziarului *Herald Tribune*, nu se găsiseră „resturi importante" în apartamentul în care membrii comandoului islamist s-au sinucis ca să nu cadă în mâinile poliției şi Raymond se întrebă la ce se refereau când vorbeau despre „resturi importante", pentru că era evident că, totuşi, ceva găsiseră.

Ziarele germane ofereau informații esențiale şi precise despre atentat, despre şocul produs în societatea germană, despre victimele de la cinematograf, despre victimele exploziei care aruncase în aer clădirea în care se sinuciseseră membrii comandoului, despre pagubele provocate.

Raymond se simți neliniştit fără să ştie de ce; se ridică să-şi toarne un pahar de calvados{72}, deşi era dimineață;

nu era încă ora unsprezece, dar calvadosul devenise cel mai bun tovarăş al său şi, atât în momentele fericite, cât şi în cele de încordare, îi era absolut necesar.

Îşi turnă un pahar generos şi apoi hotărî să sune pe cineva la telefon. Nu o făcu de la aparatul care se afla pe masa de scris din birou, ci căută într-unul din sertarele mesei şi scoase un mobil; formă un număr şi aşteptă până când auzi la celălalt capăt al firului vocea unui bărbat.

— Bună ziua, voiam să vă întreb despre cele întâmplate la Frankfurt…

Răspunsul bărbatului păru să-l liniştească. Apoi, fără să mai spună vreun cuvânt, închise telefonul şi îl puse din nou cu grijă în sertar. Se uită apoi la ceas; mai rămâneau doar câteva minute până când aveau să sosească membrii consiliului de administrație a fundației Memoria Catară, pe care îl prezida de la moartea tatălui său.

Mulți dintre membrii fundației erau fiii fondatorilor Asociației pentru Memoria Catarilor, înființată de tatăl său ca să dea un aer de respectabilitate căutării Graalului şi a comorii catarilor.

Raymond se gândi la efortul şi la banii pe care tatăl său şi prietenii acestuia îi investiseră în această căutare eşuată, dar credea că, până la urmă, toate aceste eforturi nu fuseseră inutile. Regiunea Languedoc renăscuse; peste tot erau afişe anunțându-i pe turişti că au sosit în Țara Catarilor, sau logotipul desenat ca marcă turistică în formă de disc, sau nenumăratele cafenele-restaurant şi magazinele de suveniruri unde cuvântul „catar” era o constantă. Unii dintre bărbații care făceau parte din Consiliul pentru Memoria Catară erau negustori bogați al căror angajament față de trecut era la fel de puternic ca şi al său. Erau moştenitorii unei țări care le fusese smulsă prin forța armelor şi pe care acum o guvernau în felul lor prin intermediul legilor moderne ale comerțului.

Din Consiliu, în afară de occitani, făceau parte în

continuare fiii cavalerilor germani prieteni ai tatălui său, învinşi în cel de al Doilea Război Mondial, deşi unii reuşiseră să supravieţuiască tocmai graţie generozităţii şi străduinţei familiei D'Amis. Unii îşi schimbaseră numele de familie şi naţionalitatea, alţii reuşiseră să treacă neobservaţi în propria lor ţară. Dar, pe toţi îi unea aceeaşi credinţă, ca şi pe părinţii lor odinioară, aceea de a se considera oameni superiori şi, deci, diferiţi.

Căutau în continuare, pentru că ştiau cu toţii că tezaurul catarilor exista şi nu renunţau la strădania de a-l găsi. Fundaţia lui era mai mult decât o spunea denumirea, aşa cum, la vremea sa, asociaţia creată de tatăl său fusese şi ea mai mult decât atât. Era un Ordin, ordinul unor cavaleri angajaţi în căutarea secretului catarilor.

Toţi erau bucuroşi văzând că în fiecare an soseau tineri din toată lumea seduşi de ecoul vechii erezii.

Ţara Catarilor supravieţuise celor care au distrus-o şi vechea lor credinţă continua să rămână înrădăcinată în inima oamenilor.

Majordomul ciocăni uşor în uşă înainte de a intra.

— Domnule, musafirii dumneavoastră au sosit deja.

În ziua aceea, era un consiliu important, un consiliu la care nu participau toţi membrii fundaţiei, ci doar cei din Ordinul Catarilor, confreria întemeiată de tatăl său. Un Ordin secret, alcătuit din cinci bărbaţi cu care împărtăşea un vis: un vis de răzbunare.

Raymond se îndreptă spre salon unde îl aşteptau membrii confreriei. Salutul a constat dintr-o uşoară înclinare a capului, apoi i-a invitat să ia loc.

— Domnilor, am veşti bune: totul decurge conform planului nostru. Încă nu pot indica o dată concretă, dar în mai puţin de o lună răzbunarea noastră va fi dusă până la capăt.

Bilbao

În aceeaşi zi şi la aceeaşi oră, foarte departe de acolo, Ignacio Aguirre se plimba fără o țintă anume gândindu-se la conversația pe care tocmai o avusese cu Ovidio Sagardía, discipolul său preferat.

Vântul sufla cu putere, aducând cu sine mirosul îndepărtat al mării. Bătrânul preot îşi spuse că nu mai avea răbdarea de odinioară, când consacra oricât de multe ore ar fi fost necesare pentru problemele tinerilor preoți.

Acum, retras la Bilbao, oraşul său natal, Vaticanul, care fusese toată lumea lui, i se părea îndepărtat. Din când în când, telefonul îl făcea să tresară la apelul vreunui cardinal sau episcop care avea nevoie de informații despre vreun eveniment din trecut la care el luase parte.

Făcuse un drum lung de când, aproape din întâmplare, ajunsese ca preot voluntar în Secretariatul de Stat şi, de acolo, la etajul al treilea, unde se urmărea minut cu minut tot ce se petrecea în lume. Aici erau analizate informațiile. După ce le selecta, le rezuma şi apoi trimitea rapoarte către sferele înalte de putere ale Bisericii, cu alte cuvinte, la cabinetele cardinalilor şi la cel al Papei însuşi.

De fapt, cariera lui, dacă o putea numi aşa, o datora acelei călătorii pe care a făcut-o în Franța cu mulți ani în urmă ca secretar al părintelui Grillo, omul care l-a ajutat să devină încetul cu încetul ceea ce ajunsese să fie.

Îşi amintea limpede tot ce trăise în zilele acelea, călătoria la castelul contelui d'Amis; scurta, dar profunda relație cu profesorul Ferdinand Arnaud, îngrijorarea sa, reflectare a preocupării superiorilor săi pentru ceea ce părea a fi renaşterea catarilor; *Cronica lui fray Julián* şi acele hârtii pe care i le lăsase moştenire profesorul, convins că într-o zi i-ar putea fi de ajutor.

În călătoria aceea, începuse să se cimenteze ceea ce avea să fie viața sa ecleziastică.

A trăit cu intensitate, simțindu-se un privilegiat pentru şansa de a-l fi slujit pe Dumnezeu acolo unde superiorii

săi credeau că e mai multă nevoie de el; de aceea era iritat de Ovidio Sagardía, un călugăr iezuit ca şi el, pe care îl ajutase să se instaleze în întortocheata lume de la Vatican pentru că avea încredere în el, în credința lui, în inteligența sa speculativă, în capacitatea sa de muncă, în calitățile sale diplomatice, în vocația sa sacerdotală şi deodată… da, deodată, Ovidio s-a prăbuşit şi a hotărât să renunțe la tot pentru că voia să devină paroh într-un loc oarecare.

Se certaseră de mai multe ori la telefon, dar în cele din urmă zbuciumul lui Ovidio era atât de mare, încât acceptase să-l ajute să facă o schimbare în carieră. Înțelegerea la care ajunseseră consta în a-l primi pentru un sezon în casa lui de la Bilbao pentru ca, atunci când preotul se va fi reîntâlnit cu sine însuşi, să decidă unde va putea sluji mai bine Biserica, pentru că despre asta era vorba: să-l slujească pe Dumnezeu şi pe ceilalți.

Da, îşi dedicase viața aceste slujiri. De fapt, cariera lui sacerdotală fusese determinată de profesorul Arnaud atunci când i-a încredințat misiunea de a ajuta la evitarea vărsării de sânge nevinovat. Viața lui Arnaud fusese marcată la rândul ei de acea *Cronică a lui fray Julián*, care devenise pentru acesta o obsesie. Dar călugărul dominican striga în gura mare să fie răzbunat sângele celor nevinovați, în vreme ce profesorul Arnaud l-a pus în fața unei provocări diferite: să împiedice vărsarea de sânge.

Cu puțin timp înainte de a vorbi cu Ovidio, vorbise cu secretarul de stat, care îi spusese că, în pofida hotărârii preotului de a-şi părăsi în curând locul de muncă, îl convocase la o reuniune pentru a discuta în legătură cu atentatul de la Frankfurt. La Vatican, erau îngrijorați de acest atentat, revendicat de Cerc, rețeaua de fanatici islamişti care prin acțiunile lor reuşeau să țină în şah toate serviciile de informații din Occident. „Cum să împiedice vărsarea în continuare de sânge nevinovat?” îl întrebase cardinalul pe Ignacio Aguirre, fără ca acesta să

ştie să-i dea un răspuns.

3

Cetatea Vaticanului

Ovidio Sagardía nu era atent la ceea ce spunea omul acela. De fapt, se plângea de soarta lui, întrebându-se: „Sunt un spion? Cum s-ar mai putea numi ceea ce fac? Chiar ştiind acest lucru, mă irită faptul că sunt tratat ca atare. Mă întreb cum de-am ajuns până aici, în ce moment a luat-o viața mea pe un drum greşit?”

— Aveți vreo opinie?

— Iertați-mă, eminență, mă gândeam la ceea ce tocmai relatau aceşti domni, răspunse preotul în mod mecanic.

Glasul răspicat al cardinalului îl readusese la realitate. Era cald în încăpere, sau poate că era deprimarea cea care îi dădea această impresie. Era copleşit de privirile cardinalului şi ale celor doi bărbați care-l însoțeau. Şi ei erau spioni, doar că el îl slujea pe Atotputernicul, iar ei, guvernele lor.

— Bine, părinte, vă rog să aveți bunătatea să ne spuneți ce credeți, îl îndemnă cardinalul.

— Aş avea nevoie să-mi dați mai multe informații. De fapt, ceea ce ne-ați relatat poate să însemne ceva sau poate să nu însemne nimic. Singurul lucru de care păreți siguri este faptul că Cercul a comis atentatul.

— N-avem mai multe informații, spuse pe un ton istovit bărbatul cu păr argintiu. Măcar de-am fi avut! De aceea v-am cerut ajutorul. Şi într-adevăr, Cercul a revendicat masacrul de la cinematograful din Frankfurt.

Cardinalul nu răspunse, iar el hotărî să tacă la rândul său. Ştia ce gândea superiorul său: că nu le erau datori acelor oameni. Ştia că e stânjenit de prezența celor doi bărbați pe care a trebuit să-i primească în absența directorului departamentului de Analiză a Politicii Externe, episcopul Pelizzoli. Ministrul de Interne insistase la Secretariatul de Stat şi cardinalul fusese de acord să-i

primească.

— Este o şaradă, afirmă bărbatul tânăr, de parcă ar fi vorbit în sinea lui.

Îi observă câteva clipe, încercând să evalueze ce fel de oameni şi de spioni erau. Cel mai în vârstă, cel cu părul argintiu, răspundea la numele de Lorenzo Panetta. Se arăta sigur pe sine, deloc impresionat de fastul acelui birou al cărui tavan fusese pictat de Rafael. Era un înalt responsabil cu siguranța Statului, un fost spion care urcase treaptă cu treaptă până când a devenit politician.

Cel mai tânăr, ce vârstă o fi având? Nu mai mult de treizeci şi cinci de ani, avea o înfățişare de militar, dar părea nu numai impresionat de locul acela, ci şi copleşit de problema care îi adusese până în acel birou de la Vatican. Îi fusese prezentat ca Matthew Lucas, era american şi lucra ca ofițer de legătură al unei agenții de spionaj din țara sa cu organismul care coordona lupta împotriva terorismului în Uniunea Europeană.

Hotărî să iasă din letargia care îl cuprinsese şi să devină din nou cel care sperau să fie. Îşi ridică umerii şi îşi aținti privirea pe hârtiile care îi fuseseră înmânate, citindu-le, de această dată, cu multă atenție.

— Când spuneți că au fost găsite aceste hârtii? întrebă el fără să se adreseze în mod special nici unuia dintre cei doi bărbați.

— Fac parte din resturile găsite în apartamentul în care s-au sinucis oamenii Cercului, răspunse cel cu părul argintiu; de fapt, nu sunt nişte hârtii, ci fragmente din care laboratorul a putut reconstitui câteva fraze. Asta s-a întâmplat acum patru zile.

— Şi de ce v-au alarmat atât de mult?

Cei doi se priviră înainte ca bărbatul mai în vârstă să răspundă.

— Nu mai e nimic de adăugat la cele relatate. Brigada antiteroristă din Interpol îl urmărea de luni de zile pe Milan Karakoz. În afară de traficul de arme, face şi trafic de informații. Este unul dintre traficanții care

aprovizionează cu arme Cercul. Are de asemenea legături cu asasini plătiți. O „bijuterie”!

— Şi nu credeți că „bijuteria” dumneavoastră are probabil suficientă experiență ca să nu comită erori şi să evite ca numele său să apară într-un text ajuns în posesia unor terorişti?

— Cu siguranță că acest Karakoz nu ştie că numele său a apărut pe o bucată de hârtie printre resturile unui apartament din Frankfurt, afirmă bărbatul cu păr argintiu.

— După cum puteți vedea în raport, interveni Matthew Lucas, un grup de terorişti islamici urmau să fie arestați de poliția germană; credem că sunt aceiaşi care în urmă cu două zile au aruncat în aer un cinematograf din centrul oraşului Frankfurt, unde au murit peste treizeci de persoane, printre care cinci copii. Şi ştiți bine cum reacționează aceşti oameni: preferă să moară decât să fie arestați. S-au aruncat în aer când poliția le-a ordonat să iasă din apartamentul în care se refugiau. Înainte de asta au ars un mare număr de documente, din care au rămas bucățele minuscule care au fost examinate în laborator. S-au putut salva câteva cuvinte de pe acele hârtii: „Karakoz”, cu care bănuim că aveau legături, cu siguranță că le livra arme. Alte cuvinte au fost „Mormânt”, „Crucea de la Roma”, „Vineri”, „Saint-Pons”, despre care nu ştim dacă e numele unui loc, al unei persoane, sau şi una şi alta, „Lothar” şi nişte fragmente dintr-o carte, care nu ştim la ce se referă: „Cerul nostru nu este deschis pentru făpturi…” şi „sângele”. Restul e ars. Nu mai sunt alte litere, nu ştim cum continuă.

— Ați uitat cuvântul „Sfântul”…, adăugă Lorenzo Panetta. Îl puteți citi în raport, mai era un rest de hârtie pe care fusese scris „va curge sângele din inima Sfântului…” şi din nou cuvântul „cruce”.

— Da, toate astea le-ați explicat deja şi se găsesc aici în raport, dar nu înțeleg ce are a face Vaticanul cu toate acestea. Îmi pare rău.

Cardinalul îl privi indispus. De îndată ce vor pleca cei doi bărbați, cu siguranță că îl va mustra, şi pe bună dreptate, în realitate, nu simțea nici cel mai mic interes pentru ceea ce relatau şi singurul lucru pe care îl dorea era să ceară ca această sarcină să-i fie încredințată altcuiva, să nu se conteze pe el.

— Părinte Ovidio, aceşti domni nu s-ar afla aici dacă n-ar crede că toate acestea sunt importante. După părerea mea, sunt importante. Obligația noastră este să colaborăm cu prietenii noştri la rezolvarea acestei probleme. Şi asta vom face.

Intervenția cardinalului nu lăsa loc îndoielilor şi preotul îşi înclină capul, ştiindu-se învins.

— Ar trebui să lucrăm în echipă, sugeră Matthew Lucas.

— Aşa va fi, domnule Lucas, spuse cardinalul, Vaticanul va colabora cu Centrul de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene. Părintele Sagardía va lua legătura cu dumneavoastră de îndată ce va putea examina toate informațiile pe care ni le-ați oferit. Vă asigur că vom trata cu toată seriozitatea această chestiune.

Cei doi bărbați se priviră, conştienți că Eminența Sa considera încheiată audiența. Uşa biroului se deschise şi intră un preot.

— Secretarul meu vă va însoți.

Saluturile de despărțire au fost scurte şi cei doi bărbați părăsiră biroul, îngrijorați de starea de apatie în care căzuse părintele Ovidio. Când uşa se închise, izbucni furtuna.

— Ei bine, ce se întâmplă? întrebă cardinalul, fără să-şi ascundă nemulțumirea.

— Iertați-mă, eminență, dar cred că nimic din ceea ce ne-au relatat nu poate fi motiv de alarmare.

— Cu alte cuvinte, dumneavoastră credeți că Panetta, cel mai mare expert în lupta antiteroristă pe care îl avem în Italia, care colaborează cu agenții în cadrul Centrului

de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene, şi în cadrul NATO, a venit aici ca să ne sperie, de parcă am fi nişte copii de şcoală. Iar domnul Lucas, un specialist în mişcările teroriste islamice, care aparţine de Agenţia americană antiteroristă şi de siguranţă, este un alarmist. Vă rog, Ovidio! Ce se întâmplă cu dumneavoastră?

Ovidio Sagardía a fost tentat să-şi lase din nou capul în jos şi să nu răspundă la întrebarea directă a cardinalului. Dar ştia că acesta nu se va mulţumi doar cu atât şi că va insista până când îi va spune adevărul.

— Eminența Voastră ştiți foarte bine ce se întâmplă cu mine: vreau să las toate acestea, am nevoie să mă regăsesc pe mine însumi, dar, mai cu seamă, să îl regăsesc pe Dumnezeu.

Cei doi bărbați păstrară tăcerea uitându-se unul în ochii celuilalt.

— Dumneavoastră ştiți că voi pleca peste câteva zile, că am reuşit să fiu numit la conducerea unei parohii. Este ceea ce îmi doresc, să fiu paroh într-un cartier, să ajut oamenii, să mă simt util, să trăiesc conform Evangheliei…

Tăcu la un gest al cardinalului. Se simțea pierdut, pentru că ştia că nimic din ce ar fi spus n-ar fi zdruncinat hotărârea de neclintit a acelui principe al Bisericii.

— Îmi pare rău, Ovidio, parohia dumneavoastră va trebui să aştepte măcar până când se întoarce monseniorul Pelizzoli. Înainte de a vă fi chemat, m-am consultat cu el şi crede că sunteți persoana potrivită ca să vă ocupați de această treabă. El are încredere în dumneavoastră mai mult decât aveți dumneavoastră încredere în dumneavoastră înşivă. Sunteți preot, iezuit, un soldat al lui Dumnezeu şi aveți o datorie față de Biserică. Obligația unui preot este să slujească acolo unde Biserica ne cere să o slujim; nu e vorba despre ceea ce dorim, ci despre ceea ce datorăm şi cui îi datorăm. Dumneavoastră aveți un talent extraordinar de a analiza, de a cerceta, de a trece neobservat. Sunt daruri de la Dumnezeu. Până acum, le-ați pus în slujba Bisericii; nu

renunțați, Ovidio, nu o faceți acum.

— Vreau să fiu doar preot.

— Sunteți ceea ce sunteți, un preot în prima linie a bătăliei. Un iezuit care ştiți că nu puteți face ceea ce vreți, ci ceea ce trebuie făcut, iar acum vreți să fugiți.

— Dumneavoastră ştiți că nu fug! strigă preotul.

— Treceți printr-o criză! O ştiu! răspunse cardinalul strigând la rândul său. Credeți că sunteți singurul preot care trece printr-o criză şi care se întreabă ce face cu viața lui?

— Eu nu pun sub semnul întrebării sacerdoțiul meu, ci ceea ce fac, ceea ce am făcut până în acest moment. Nu cred că am trăit după cum ne-a poruncit Domnul Nostru Isus Hristos.

Cardinalul a înțeles că a pierdut şi că dacă în clipa aceea încearcă să-l înduplece, îl va pierde pe preot pentru totdeauna.

— Bine, cine ar putea să se ocupe de această problemă?

— Poate Domenico. În plus, este un expert în islam şi, dacă toate astea au vreo legătură cu un grup de islamişti, el este cel mai potrivit.

— Îi voi spune Sfântului Părinte că plecați; va dori să vă vadă, ştiți bine cât de mult vă apreciază.

— Mulțumesc.

— Nu, nu-mi mulțumiți, nu mi-ați lăsat altă opțiune.

— De ce credeți că preotul s-a arătat atât de recalcitrant? Ne-a tratat de parcă am fi fost nişte nebuni care ne-am prezentat la Vatican să spunem o poveste despre OZN-uri.

— Da, a fost foarte dezagreabil, răspunse Lorenzo Panetta, dar presupun că va trebui să facă ceea ce i se ordonă.

— Vaticanul este impresionant, spuse Matthew Lucas. Nu mi-am imaginat niciodată că voi putea să-l văd pe dinăuntru, adică să pot vedea mai mult decât bazilica sau

muzeele. Şi cardinalul m-a impresionat.

— Este un personaj important în nomenclatura Curiei; deşi nu se ocupă direct de serviciile de informații ale Vaticanului, se poate spune că toate informațiile ajung până în biroul său.

— Serviciile de informații ale Vaticanului?

— Comandante, la ce şcoală v-ați format? Nu ştiți că Vaticanul dispune de unul dintre cele mai bune servicii de informații din lume? Nimic nu scapă urechilor lor, dar țin cu dinții de informațiile pe care le obțin. Dacă ne vor ajuta, ne va fi mai uşor.

— Dumneavoastră ați insistat să ne ajute, de ce? Doar pentru că pe o bucată de hârtie scrie „Sfânt" şi pe alta „Dumnezeul de la Roma"?

— Acesta ar fi un motiv suficient, dar, de altfel… să vă explic, am impresia că avem de-a face cu mult mai mult decât suntem în stare să ne dăm seama şi că avem nevoie de aceşti preoți ca să ne ajute.

— Atunci, dumneavoastră sunteți singurul care crede asta. La Bruxelles nu toți sunt de acord ca Vaticanul sa fie implicat în această poveste.

— Ştiți? Există o diferență enormă între politicienii şi analiştii care n-au ieşit niciodată din biroul lor şi cei ca şi mine, care au învățat pe stradă.

— Ați învățat?

— M-am format pe stradă, urmărind delincvenți. Vă asigur că ştiu când am de-a face cu un caz cu implicații foarte mari.

— Dar dumneavoastră, iertați-mă… sunteți de ani de zile într-o funcție înaltă.

— Da, dar priviți mâinile mele şi priviți-le pe ale dumneavoastră.

— De ce?

— Ale dumneavoastră sunt de funcționar, ale mele… în sfârşit, nu mai contează. Am o presimțire, dar în orice caz nu avem nimic de pierdut dacă ne vor ajuta creierele de la Vatican.

— Am mai multă încredere în ajutorul pe care ni-l pot oferi experții adevărați. Veți ajunge la timp la reuniune?

— Mâine după-amiază voi fi la Bruxelles ca să particip la afurisita aceea de reuniune. Sper ca poliția germană să ne trimită nişte informații în plus şi ca prietenii dumneavoastră de la CIA să nu fie zgârciți şi să ne informeze dacă au ceva despre proştii ăia în arhivele lor.

— Despre cine?

— Despre sinucigaşi, Matthew, despre sinucigaşi.

— Eu n-aş spune că erau nişte proşti, dovadă că au reuşit să arunce în aer un cinematograf din centrul oraşului Frankfurt, cu bombe furnizate de către inevitabilul Karakoz; în ultimul timp apare în toate afacerile murdare.

— Teroriştii plătesc bine şi în numerar, de aceea dăm mereu peste Karakoz. Pe ăsta îl interesează doar banii. Este o ființă respingătoare.

Lorenzo Panetta îşi parcă maşina la terminalul A din aeroportul Fiumicino. Matthew Lucas se dădu jos din maşină ținând în mână o mică geantă. Cei doi bărbați se despărțiră cu un „pe mâine”.

A doua zi, aveau să se vadă la „reuniunea de criză” convocată de directorul Centrului de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene. Lorenzo Panetta era directorul adjunct al acelui organism şi unul dintre cei mai străluciți analişti ai săi.

4

Mohamed Amir se simțea amețit. Nu numai că îi era frică, ci şi foame, şi sete. Nu ştia dacă poliția germană era pe urmele lui sau dacă îl considerau mort împreună cu ceilalți frați care se jertfiseră cu numele lui Allah pe buze. Creştinii ar spune că se salvase printr-o minune. De fapt, chiar aşa fusese. Temându-se că poliția va veni să ia cu asalt casa, vărul său Yussuf îi ceruse să meargă la baie şi să ardă toate hârtiile. Asta făcea când a auzit vocea unui polițist care îi soma să iasă cu mâinile sus. L-a auzit pe Yussuf dându-i ordin să plece. A deschis fereastra de la baie, a sărit pe cornişă şi de acolo, alunecând pe un burlan gros, a reuşit să ajungă pe cornişa etajului interior. Ştia că într-unul dintre apartamente locuia un cuplu care la ora aceea era la serviciu, dar polițistul dăduse ordin ca edificiul să fie evacuat şi probabil că nu va găsi pe nimeni în niciunul dintre apartamente. A avut noroc: a împins fereastra şi aceasta s-a deschis. Nu i-a fost greu să se strecoare în apartament, temându-se totuşi că poliția s-ar fi putut afla înăuntru. Dar nu era nimeni, astfel că a căutat un loc unde să se ascundă. A auzit apoi explozia; țipetele şi fumul au inundat clădirea. Yussuf şi ceilalți frați preferaseră să se jertfească, decât să cadă în mâinile poliției. Erau nişte martiri de care Cercul va fi mândru.

Pentru moment, se simți confuz şi speriat, temându-se că în orice clipă poliția îl va aresta, dar, ca printr-o minune, nu s-a întâmplat nimic. Ştia că la mijlocul după-amiezii aveau să sosească proprietarii apartamentului, în cazul în care poliția nu i-ar fi anunțat pe toți locatarii despre explozie. Dacă în momentul acela poliția nu va fi plecat, el s-ar afla în pericol, dar până atunci mai erau câteva ore bune, astfel că trebuia să aştepte în linişte.

Ascunzătoarea aleasă îi amintea de jocurile din copilărie. Se băgase sub pat; zgomotele şi strigătele de

afară ajungeau până acolo.

Cum i-au găsit? Cine i-a trădat? În cine se putea încrede dacă reuşea să iasă din apartament?

Spera ca toate hârtiile să fi ars, ca astfel să fi fost şterse toate indiciile care duceau la alți frați şi mai ales la cei care, Allah să-i ocrotească! luptau pentru cauza lor sfântă.

Vărul său Yussuf era şeful celulei şi la ora aceea o fi stând lângă Allah, desfătându-se în Paradis. Zâmbi imaginându-şi-l pe Yussuf înconjurat de frumoase hurii. Murise ca un martir şi părinții lui vor fi mândri de el. Se va duce să-i viziteze de îndată ce va fi cu putință, dacă va scăpa cu viață din acel apartament.

Orele i se păreau interminabile, dar nu îndrăznea să se mişte de sub pat. Auzea de acolo zgomotul sirenelor, strigătele, ordinele.

Era ora şase când auzi zgomotul uşii. Ieşi târându-se de sub pat. Auzi vocea doamnei Heinke, părând să vorbească la telefonul mobil. Îi povestea cuiva ce se întâmplase; spunea că din fericire fuseseră luate deja rămăşițele trupurilor teroriştilor din apartamentul de deasupra, şi că în momentul acela calmul părea să fi revenit în clădire. Se plângea că nimeni nu o anunțase dinainte despre cele întâmplate, că ar fi putut rămâne fără casă, şi povestea cu lux de amănunte că, la ora aceea, locatarii se întorceau la casele lor şi că pe stradă erau două maşini ale poliției care făceau de pază. Soțul ei – îi explica ea interlocutorului său – era plecat într-o călătorie şi nu va sosi până în seara zilei următoare, astfel că era liniştită ştiind că poliția păzeşte locul.

Mohamed Amir îşi spuse că avea noroc. Nu-i va fi greu să o reducă la tăcere pe femeia aceea, o doamnă de vârstă mijlocie, zveltă şi sperioasă. Trebuia doar să găsească momentul potrivit pentru ca aceasta să nu aibă timp să dea alarma.

Doamna Heinke îşi văzu de treabă în salon şi apoi în bucătărie; nu se îndreptă decât mult mai târziu spre

cameră, unde, când intră, o mână puternică îi astupă gura. Apoi, se prăbuşi fără cunoştinţă la pământ ca urmare unui pumn care a izbit-o în tâmplă. Când îşi reveni în simţiri, avea ochii acoperiţi cu o eşarfă şi un căluş în gură care o împiedica să scoată cel mai mic sunet.

Soţul ei o găsi douăzeci şi patru de ore mai târziu într-o stare apropiată de nebunie; poliţia n-a fost în stare să o facă să-l descrie pe agresorul său.

De fapt, domnul Heinke trecuse la intrare pe lângă Mohamed Amir, dar nu-i acordase atenţie tânărului, astfel că nici el n-a putut să ofere vreun indiciu poliţiei, care a ajuns la concluzia că unul dintre membrii comandoului reuşise să scape şi, după ce s-a ascuns în casa familiei Heinke, ieşise liniştit în stradă.

Apartamentul sinucigaşilor era situat într-un cartier popular, Sachsenhausen, pe malul sudic al râului Main. Un loc pitoresc, cu străzi pietruite şi un mare număr de prăvălii în care se vinde cidru.

Fugind de la locul exploziei, Mohamed Amir o pornise pe jos spre Cartierul roşu, în centrul oraşului Frankfurt, aproape de staţia de cale ferată, o zonă pe care cetăţenii onorabili încercau să o evite, unde era uşor să te aprovizionezi cu cele mai tari droguri.

Mohamed se oprise în faţa unui magazin cu aparate electrocasnice, nu pentru că l-ar fi interesat ce era expus în vitrină, ci ca să vadă în geam dacă cineva îl urmărea. Era sleit de puteri. Trebuia să ia o hotărâre, cunoscând riscul la care se expunea nu numai pe el, ci şi ceilalţi fraţi. N-avea multe alternative: trebuia să plece din Frankfurt şi avea nevoie de ajutor, astfel că va încerca să urmeze întocmai recomandările lui Yussuf şi să se asigure că nimeni nu-l urmărea înainte de a se apropia de casa cumnatului vărului său. Când constată că nimeni nu părea să-l ia în seamă, traversă strada, intră cu pas grăbit în clădire şi urcă scările din trei în trei până la etajul al doilea.

Şovăi câteva clipe; nu ştia care era uşa la care trebuia să sune şi în cele din urmă apăsă pe soneria de la cea din mijloc.

Zăboviră să-i deschidă, dar Mohamed avea impresia că cineva îl examina prin vizor. N-a ştiut de unde răsărise, dar a simțit deodată la spate lama rece a unui briceag.

— Ce vrei?

Bărbatul îi vorbea în arabă, motiv pentru care, în ciuda spaimei care îl chinuia, se simți mai liniştit.

— Îl caut pe Hassan, spuse el cu glas încet, neîndrăznind să facă nicio mişcare, ațintindu-şi ochii la uşa care rămânea închisă.

— Cine eşti?

— Mohamed, vărul lui Yussuf. Îl cunosc pe Hassan, el îți poate spune cine sunt.

— De ce ai venit?

— Am nevoie de ajutor.

— De ce?

— Asta i-o voi spune lui.

Deodată, uşa se deschise şi bărbatul din spatele lui îl împinse înăuntru. Timp de câteva secunde îşi pierdu simțul orientării pentru că în jurul lui totul era în întuneric; simți apoi că două mâini îl înşfăcau şi îl împingeau din nou cu atâta forță, încât căzu pe jos.

— Ridică-te!

Simți o uşurare când recunoscu glasul lui Hassan şi se ridică anevoie în picioare. Cineva aprinse lumina şi se trezi în mijlocul unei camere mari unde, în afară de Hassan, îl observau şase bărbați. Unul dintre ei avea un briceag enorm în mână şi presupuse că era cel care-l interogase în fața uşii.

Mohamed aşteptă ca Hassan să-i vorbească. Simțea un respect deosebit pentru omul acela, cel mai înțelept din câți cunoscuse vreodată. Lui îi datora faptul că putuse studia într-o şcoală coranică din Pakistan. Acolo îşi găsise sensul vieții, renunțând pentru totdeauna la pretenția lui de a deveni un occidental. Am de zile visase să se poată

contopi cu Granada, oraşul lui, dar nu reuşise acest lucru. Era altfel decât proştii ăia de colegi ai lui de clasă. Era diferit, pentru că îl trădau trăsăturile. „Maurul" îl numeau cu dispreț unii spanioli, alții îl tratau cu deferență, dar nu era altceva decât politețea cu care te porți cu cineva străin.

Se gândea că cei care erau nelalocul lor erau tocmai cei care îşi băteau joc de el.

Învățase la şcoala publică şi apoi fusese bursier; mai întâi, la institut şi mai târziu, la universitate. Cu o bursă Erasmus aterizase în Germania, la Frankfurt, unde locuiau unchiul şi mătuşa lui şi vărul său Yussuf cel care îl prezentase lui Hassan, imamul care îi lumina, dându-le speranță. Yussuf se însurase cu sora mai mică a lui Hassan, o femeie mai mare decât vărul său cu câțiva ani şi care îi dăruise doi copii. Soția lui Yussuf nu era prea nurlie, dar vărului său îi era totuna; pentru el era o onoare să se înrudească cu imamul comunității sale închise.

Hassan a fost cel care l-a învățat să nu se mai disprețuiască pe sine şi să transfere disprețul asupra necredincioşilor. Tot el a fost care l-a ajutat să înțeleagă Coranul şi care l-a îndepărtat de o viață fără sens, în care femeile şi alcoolul erau o constantă.

Femeile... acele tovarăşe de studiu pentru care sexul însemna mai puțin decât suflarea nasului.

Când şi-a terminat studiile de turism, a călătorit cu Yussuf în Pakistan şi acolo a promis că va face parte din armata tăcută, care de data asta va duce la sfârşitul creştinilor şi a civilizației lor decadente. Atât de decadentă, încât nu-şi dădeau seama cum profitau ei de resorturile democrațiilor lor corupte ca să se infiltreze în aşteptarea zilei când le vor smulge tuturor inimile.

— Ai făcut o imprudență venind aici. Poliția germană de caută, Interpolul de caută; de fapt, te caută toate blestematele de agenții de securitate din Europa.

— Yussuf mi-a spus să vin dacă sunt în dificultate.

— Yussuf, a şoptit imamul. Acum e cu Allah bucurându-se de Paradis, cum de nu eşti cu el?

— Am reuşit să scap. Am sărit pe fereastră şi m-am vârât în apartamentul de jos. Nimeni nu m-a căutat acolo.

— De ce eşti în viaţă? insistă imamul.

— Yussuf mi-a poruncit să ard hârtiile şi asta făceam când politia a asediat clădirea. În momentul acela, vărul meu şi fraţii martiri au declanşat explozibilii care erau legaţi de corp şi... au zburat.

— Şi tu de ce n-ai făcut-o?

— Eu n-am avut timp să-mi pun încărcătura explozivă, ardeam hârtiile şi... am acţionat instinctiv, am fugit.

— Ai fugit, afirmă Hassan cu asprime, şi ce vrei?

— Să mă ajuţi să scap.

— Unde vrei să mergi?

— Unde crezi că trebuie să merg? întrebă Mohamed cu umilinţă, plecând capul.

— Ar trebui să fii în Paradis, acela era locul tău, aici eşti o problemă.

Mohamed Amir nu îndrăzni să-şi ridice ochii din pământ şi aşteptă judecata imamului.

Hassan se plimba dintr-un loc într-altul al camerei, în vreme ce restul bărbaţilor aşteptau, ca şi Mohamed, în tăcere, sentinţa acestuia.

— Dat fiind că trăieşti, îţi vei asuma responsabilitatea faţă de soţia lui Yussuf; are doi copii şi are nevoie de un bărbat care să aibă grijă de ei. Apoi veţi pleca... în al-Andalus. Acolo vă veţi putea ascunde. Tatăl tău mai locuieşte acolo?

— Da... părinţii mei sunt la Granada şi fraţii mei, de asemenea...

— Bine, te vei întoarce la ai tăi împreună cu soţia şi copiii tăi.

Ştia că nu-i putea replica imamului, în pofida valului de scârbă care îl invada. Să o ia de nevastă pe soţia vărului său i se părea mai curând o pedeapsă divină,

decât o obligație față de Yussuf.

Fátima, sora lui Hassan şi nevasta lui Yussuf, era prea grasă pentru gustul lui Mohamed şi împlinise patruzeci de ani, în vreme ce el avea treizeci. Se simți dărâmat, dar alungă imediat gândul acela despre soția unui martir. Pentru el va fio onoare să o facă soția lui, aşa cum îi poruncea imamul. În plus, asta însemna să se înrudească cu Hassan şi acest fapt era într-adevăr un privilegiu.

— Acum, ce trebuie să fac? întrebă el tulburat.

— Vei merge acasă la un frate. Acolo, vei fi în siguranță până când îți vom pregăti documentele şi mijloacele de a pleca de aici ca să te întorci în Spania. Dar mai întâi, te vei însura cu Fátima. Şi acum, povesteşte-ne în amănunt toate cele întâmplate. Acțiunea voastră a însemnat o lovitură dură pentru germani. Sunt speriați, la fel ca americanii şi englezii. Ştiu că nu pot dormi liniştiți, că suntem pretutindeni. Dar nu ne văd, pentru că ei nu ne pot vedea, sistemul lor îi împiedică să ne vadă.

5

Părintele Domenico îl observa pe Ovidio Sagardía cu coada ochiului pe când acesta stătea de vorbă cu monseniorul Pelizzoli.

Episcopul încerca să-l convingă pe preot să amâne râvnita sa întoarcere în Spania, la o parohie din Bilbao, ca asistent al altui preot iezuit care era pe punctul de a se pensiona.

— Ce crezi că înseamnă „va curge sângele din inima Sfântului...”? îl întrebă indispus episcopul pe părintele Ovidio.

— Nu ştiu, nu m-am gândit. Îmi pare rău, nu-mi stă capul la asta, mărturisi Sagardía.

— Dar ai nişte obligaţii aici! afirmă pe un ton sever monseniorul Pelizzoli. Hai, Ovidio, te porţi ca un copil! Unde este preotul din tine? Amână-ţi călătoria! Suntem îngrijoraţi! Sfântul Părinte este neliniştit pentru toate acestea, crede... crede că e ceva, ceva întunecat care pluteşte în aer, o ameninţare. Ştii că Biserica trăieşte momente de nelinişte, că avem prea mulţi duşmani; trebuie să fim uniţi şi, mai ales, ca cele mai bune capete ale noastre să nu plece, să ne ajute să gândim, să facem faţă problemelor.

— Nu e niciun lucru pe care eu să-l pot face şi pe care să nu-l poată face Domenico şi restul echipei, insistă cu încăpăţânare Ovidio Sagardía.

— Ovidio, nu-mi place că trebuie să-ţi spun acest lucru, dar... Am vorbit cu superiorii tăi, cu prepozitul Companiei lui Isus, le-am explicat că avem nevoie de tine şi...

— Doamne Sfinte! Dar ce este asta? Sunt doar un preot, nu sunt nimic altceva decât un preot!

— Eşti un om inteligent, unul dintre cele mai bune capete pe care le avem. Un analist extraordinar, un om care în alte ocazii a dovedit că ştie să găsească un ac în

carul cu fân, iar noi avem de căutat într-un car imens cu fân, nu ştim de unde să începem, nu găsim rezolvarea acestei probleme, nici noi, nici experții în lupta antiteroristă ai Interpolului, nici cei ai Centrului de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene. Bâjbâim cu toții. Îți cer doar să te gândeşti, să analizezi această informație.

Era pe punctul să spună nu, dar îl întrerupse o ciocănitură seacă în uşă ca preludiu al apariției secretarului episcopului.

Secretarul se apropie de monseniorul Pelizzoli fără să le acorde atenție celor doi preoți. Ieşiră amândoi din încăpere fără să se deranjeze să le dea explicații interlocutorilor săi.

— Nu te înțeleg, Ovidio, îi spuse părintele Domenico, pari un copil înfuriat, atitudinea ta nu corespunde cu ceea ce ai fost.

— Şi ce am fost, Domenico? Spune-mi tu ce am fost. Țin slujba doar pentru mine, n-am avut ocazia să fiu un păstor, un adevărat păstor care să-şi ajute semenii. Ți se pare chiar atât de ciudat că vreau să fac un popas pe drum şi să slujesc cauza căreia m-am consacrat?

— Ai slujit bine biserica, ai fost în stare să ne luminezi când eram în întuneric şi te-ai îngrijit de Sanctitatea Sa…

Ovidio îl întrerupse cu un gest obosit.

— Spui că m-am îngrijit de papă? Nu-mi voi ierta niciodată că am fost pe punctul de a-mi pierde viața tocmai pentru că nu mi-am făcut bine treaba. Eram înfumurat pentru că fusesem numit să coordonez serviciul de securitate a Sfântului Părinte şi am păcătuit prin îngâmfare. N-am putut evita ca Ali Agca să atenteze la viața lui. Am coşmaruri în care îl văd pe papă căzând mort în fața mea.

— Sfântul Părinte nu ți-a reproşat niciodată nimic, întotdeauna ți-a arătat că te prețuieşte prin afecțiunea pe care ți-o poartă şi la Vatican toată lumea are în continuare încredere în tine.

— Aşa este, afirmă episcopul Pelizzoli, care intrase din nou în încăpere fără ca niciunul dintre cei doi preoți să-şi dea seama de prezența lui. Ovidio, eşti aşteptat la secretariatul Sanctității Sale. Acum!

Când preotul părăsi încăperea, monseniorul Pelizzoli oftă. Îl aprecia sincer pe iezuitul acela pe care îl cunoscuse cu ani în urmă. Părintele Aguirre l-a recomandat ca să lucreze în discretul departament pe care presa de senzație îl califica drept „Serviciul Secret al Vaticanului". În realitate, el şi colaboratorii săi se dedicau strângerii şi analizării informațiilor din toate părțile lumii ca să ajute Secretariatul de Stat şi, în consecință, pe Sfântul Părinte, să ia hotărâri pământeşti şi să înțeleagă cauza multelor evenimente care se petreceau în fiecare zi în afara zidurilor Vaticanului.

Nu făceau nimic extraordinar în acel departament de analiză, dar uneori Ovidio însuşi glumea şi spunea că aparțineau „Serviciului Secret al lui Dumnezeu". Lui i-ar fi plăcut să fie la fel de convins ca şi părintele Aguirre că departamentul acela era realmente util, pentru că, în unele ocazii şi fără să iasă la iveală în fața opiniei publice, făcuseră o muncă de mediere în conflicte care păreau de nerezolvat.

Era vorba, după cum spunea bătrânul iezuit, „să încerce să împiedice vărsarea de sânge nevinovat".

Episcopului Pelizzoli îi atrăsese întotdeauna atenția asupra importanței pe care o avea pentru părintele Aguirre acea cronică a unui anume fray Julián, pe care el o citise la îndemnul maestrului său, dar recunoştea că niciodată nu îi produsese emoția care se părea că i-o producea acestuia.

„Această cronică mi-a schimbat viața", obişnuia să-i spună părintele Aguirre. El nu reuşea să-l înțeleagă, oricât de mult îl respecta pe bătrânul iezuit care-şi dedicase viața medierii în conflicte care păreau să fie imposibil de soluționat.

Episcopul îşi luă la revedere de la părintele Domenico

şi rămase singur, adâncit în gânduri, citind încă o dată acele fraze incoerente care fuseseră salvate din foc. Se gândi că nimic nu e întâmplător şi că dacă nişte bucăţele de hârtie nu fuseseră mistuite de flăcări a fost pentru că aşa dorise Providenţa. Dar de ce? Serviciile secrete italiene şi mai ales Interpolul şi recent înfiinţatul Centru de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene, dedicat aproape în exclusivitate terorismului islamic, credeau că Vaticanul putea să facă puţină lumină în această problemă, datorită unor cuvinte şi fraze salvate din foc. Dar unde era firul conducător? Încercau de două zile să dezlege misterul şi nu vedeau nicio lumină; ştia că avea nevoie de inteligenţa speculativă a lui Ovidio, de imaginaţia debordantă a acelui iezuit, capabil de nişte raţionamente insolite care, apoi, se dovedeau, în general, a fi juste. Nu-i mai rămânea decât să aştepte ca preotul să se întoarcă din apartamentele private ale Sfântului Părinte şi nu i-a trecut prin minte un remediu mai bun decât să se roage lui Dumnezeu cerându-i să domolească încăpăţânarea iezuitului basc.

— Nu-i atât de dificil.

Toate privirile se aţintiră asupra femeii care tocmai rostise acea frază categorică.

— Nu-i atât de dificil? întrebă pe jumătate iritat, pe jumătate curios Lorenzo Panetta, directorul adjunct al Centrului de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene.

— Mă rog, nu vreau să spun că va fi uşor, dar nu mi se pare cu neputinţă. Măcar avem un indiciu. Lăsaţi-mi câteva secunde ca să văd dacă am dreptate

Matthew Lucas îşi ascunse un zâmbet. De o săptămână, o duzină din cei mai buni analişti europeni şi americani ai mişcărilor teroriste islamice îşi storceau creierii şi deodată Mireille Béziers, o nou-venită, „piloasa”, nepoata unui general francez numit la cartierul general al NATO de la Bruxelles, îi asigura că enigma acelor cuvinte

şi fraze răzlețe salvate dintre hârtiile arse de teroriştii sinucigaşi nu era atât de dificil de descifrat.

Nici măcar la Vatican părintele Domenico nu ajunsese la vreo concluzie, aşa că fata aceea nu o să le dea o lecție tocmai lor.

Mireille Béziers lucra de trei ani în Centru, fiind rotită pe la diferite secții, iar de două zile fusese repartizată la departamentul de Analiză. După cum se părea, fata făcuse presiuni asupra alor săi ca să fie lăsată să între în *sancta sanctorum*{73} a Centrului şi reuşise.

Avea vreo treizeci de ani şi un bun dosar academic. Licențiată în Istorie, vorbea araba la perfecție, motiv pentru care importantul său unchi reuşise să pună o vorbă bună pentru ea ca să fie admisă în Centru.

Tatăl ei a fost diplomat şi fata trăise primii ei ani de viață în Siria; a trecut apoi în Liban, Israel, Yemen, Tunisia până când a revenit în Franța ca să-şi facă studiile universitare. Unchiul ei spunea despre ea nu numai că vorbea araba la perfecție, dar chiar „gândea" de parcă ar fi fost arăboaică, atât de bine îi cunoştea pe arabi.

Şeful departamentului, Hans Wein, şi directorul adjunct, Lorenzo Panetta, o acceptaseră în silă. N-aveau nevoie de mai mulți analişti, comentau ei, şi cu atât mai puțin de o tânără de treizeci de ani fără experiență. Opoziția lor a fost zadarnică; în cele din urmă, fusese transferată de la ultimul ei post, arhiva, la Departamentul de analiză şi iat-o acum aici.

— Ei bine? insistă Lorenzo Panetta. Ați găsit în sfârşit piatra filosofală?

Toți au schimbat între ei zâmbete complice la ironia directorului adjunct, dar Mireille nu păru să se simtă vizată. Privea cu seriozitate transcrierea cuvintelor salvate din foc la Frankfurt: Karakoz, Mormânt, Crucea de la Roma, Vineri, Saint-Pons…

— Saint-Pons poate fi… Saint-Pons-de-Thomieres? se aventură tânăra.

— De ce? vru să ştie Lorenzo Panetta.

— Ei bine, pentru că dacă intri pe internet şi cauți sintagma, aproape tot ce găseşti se referă la Saint-Pons-de-Thomieres. Poate că e o prostie, dar există nume care singure nu spun nimic, dar legate între ele... Mă rog, nu ştiu, poate pentru că sunt din Montpellier...

— Știți, domnişoară Béziers? E greu să vă înțeleagă cineva.

Vocea înghețată a lui Hans Wein făcu să amuțească şoaptele personalului departamentului.

Wein era un şef cumsecade, dar riguros şi metodic, care n-a fost văzut niciodată râzând. Nu era un om care să demonstreze că ar avea prejudecăți, dovadă că reuşise să integreze în departament un grup heterodox de colaboratori din mai multe țări ale Uniunii Europene şi cu specialități diferite; printre ei se aflau avocați, informaticieni, istorici, sociologi, antropologi, matematicieni et caetera. El îi căuta pe cei mai buni pentru departamentul de Analiză şi, ce-i drept, excludea intuiția şi presimțirile; pretindea de la cei care lucrau cu el să gândească şi să acționeze logic.

— Bine, vreau să spun că sunt multe probabilități ca Saint-Pons să fie această localitate din Sud-Estul Franței, un loc minunat, bineînțeles. Cu Lothar e mai complicat. Există un personaj în *Don Quijote*... un anume Lotario care-i face curte unei tinere, Camila. Avem şi alți Lothar{74}, regi ai Sfântului Imperiu Romano-Germanic, undeva pe la anii 800. Acei Lothar s-au confruntat cu alți regi din epocă, îşi disputau moştenirea carolingiană

— Impresionant! o întrerupse Matthew Lucas ironic.

Dar Mireille nu sesiză ironia şi continuă să vorbească entuziasmată.

— Un alt Lothar important a fost Lotario di Segni, cunoscut ca Papa Inocențiu al III-lea{75}. Şi mă rog, există o operă a lui Haendel care se numeşte chiar aşa, Lotario, despre care muzicologii spun că este o piesă ceva mai ciudată printre multele compoziții ale acestui muzician

genial.

Se lăsă o tăcere grea. Hans Wein îşi aţinti privirea albastră de oţel în ochii lui Mireille până o făcu să se înroşească. Lorenzo Panetta îşi drese nervos glasul şi majoritatea membrilor echipei păreau să fie absorbiţi de propriile lor computere, fără să-şi ridice privirea. Toţi, mai puţin Matthew Lucas, care se ridică în picioare şi aplaudă.

— Bravo! Foarte imaginativă! Dar ştii că investigăm un grup islamist? Oamenii care s-au sinucis la Frankfurt au făcut-o strigând „Allah este mare!”.

— Ştiu, se apără ea, dar, chiar şi aşa, aceste nume…

— Mireille, de obicei, aceste lucruri sunt mai complicate.

Laura White, femeia care tocmai vorbise, era asistenta lui Hans Wein. Directorul Centrului nu făcea o mişcare fără ea şi, deşi nu prea se dădea în vânt să aducă elogii, obişnuia să se felicite pentru că se putea bizui pe ea în echipa lui.

— Singurul lucru pe care l-aţi făcut a fost să căutaţi pe internet, afirmă pe un ton supărat Matthew Lucas, şi ne citiţi ce aţi găsit în reţea, de parcă aţi fi făcut o descoperire. Cu ce credeţi că ne ocupam înainte de venirea dumneavoastră?

— Mă rog… era un mod de a începe, se apără Mireille.

Hans Wein se întoarse cu spatele şi se îndreptă spre biroul său. I se citea enervarea pe faţă, ca preambul al furtunii ce avea să se stârnească în departament.

Lorenzo Panetta şi Laura White îl urmară până în birou. Lorenzo se gândea că repartizarea lui Mireille pentru cazul de la Frankfurt fusese o greşeală; ar fi trebuit să i se dea o altă însărcinare. Cel mai rău era că greşeala fusese a lui, pentru că el a fost cel care i-a spus să se alăture grupului care se ocupa de sinucigaşii de la Frankfurt.

Odată intrat în birou, Hans Wein îşi dădu în voie drumul la gură.

— Fata aia e o proastă! Vreau să plece! Acum! Chiar acum! Sună la departamentul de personal şi să o ducă unde vor. Dacă e nevoie, o să vorbesc cu comisarul de Interne al Uniunii, cu preşedintele Comisiei Europene, cu cine o fi nevoie! Pentru Dumnezeu! Să i se dea o slujbă, dar nu în departamentul „meu".

— Da, trebuie să facem ceva, fata e prea crudă ca să lucreze aici, deşi e de ceva timp în instituție şi cel puțin e de încredere, spuse Lorenzo Panetta.

— Şi nevastă-mea e de încredere, dar nu lucrează aici! strigă Hans Wein.

— Hai, linişteşte-te! Țipând, nu rezolvăm nimic. O să vorbesc la personal, dar mai întâi ar trebui să-i sugerăm ei să-şi ceară transferul. Doar nu o să provocăm o criză din pricina acestei fete. Ştii cum sunt politicienii: îşi datorează favoruri unii altora şi cel care a plasat-o în Centru a făcut-o pentru că îi datorează o favoare cuiva de la NATO, de la Comisia Europeană sau naiba ştie cui, aşa că nu o putem disponibiliza cu una, cu două. Pe de altă parte, cu toate că i se spune „piloasa", majoritatea celor care lucrează în această instituție a intrat aici cu pile, iar fata are un dosar bun, n-a muncit prost acolo unde a fost.

— Nu face pe avocatul diavolului, îi aruncă şeful său.

— Nu cred că ar trebui să ne facem mai multe griji decât e nevoie, interveni Laura, e evident că lui Mireille îi lipseşte experiența, dar nu e proastă, poate cam naivă. Dar, dacă nu vă place, cel mai bine ar fi să-i solicităm transferul.

În ciuda afişelor cu FUMATUL INTERZIS care se găseau prin tot edificiul, Hans Wein aprinse o țigară. Ori fuma, ori avea să o dea afară pe Béziers.

Lorenzo profită de moment ca să aprindă la rândul său o țigară. Se plânse că trebuia să fumeze pe ascuns în clădirea aceea, la fel cum făceau jumătate dintre cei care lucrau acolo. Fumatul devenise aproape un delict; totul pentru păstrarea sănătății, dar el era de părere că moda

corectitudinii politice devenea treptat dictatura corectitudinii politice.

Diatribele împotriva lui Mireille, ca şi ţigările fumate clandestin în biroul şefului, erau o supapă de defulare; amândoi ştiau că le va fi dificil să scape de fata aceea.

Laura deschise o fereastră pentru ca fumul să se piardă în ceaţa dimineţii. Şi ea fuma, dar mai puţin decât şeful ei.

— Află discret ce posturi libere sunt în instituţie unde să o putem încadra pe domnişoara Béziers, îi ceru Hans Wein.

— O voi face, răspunse ea pe când ieşea din birou.

— Laura valorează mult, spuse Lorenzo Panetta.

— Da, e o şansă să putem conta pe ea. În plus, nu e ambiţioasă şi îi place munca, răspunse Hans Wein.

— De ce spui că nu e ambiţioasă?

— Pentru că o licenţiată în Ştiinţe Politice care vorbeşte patru limbi ar putea opta pentru un alt post decât acela de asistentă a mea şi, dacă l-ar solicita, m-aş vedea moralmente obligat să o sprijin.

— Da, ai dreptate, e o şansă să putem dispune de Laura.

6

Pilotul anunță că peste zece minute vor ateriza pe aeroportul Sondica. Ovidio puse cu grijă în servietă hârtiile care îi absorbiseră atenția în timpul zborului la Bilbao.

Secretarul Papei îi ceruse să ajute la dezlegarea misterului care părea să se ascundă în frazele acelea care fuseseră salvate din incendiul de la Frankfurt. N-avea importanță unde s-ar fi aflat; ca să gândească, n-avea nevoie să fie la Vatican. I se cerea doar să gândească, să-şi dedice o parte din timp desluşirii textelor de pe acele resturi de hârtie arsă. Nimic nu-l împiedica să facă acest lucru de la noul său post din acea parohie situată într-un cartier nou care se dezvolta alături de Marele Bilbao. Acolo, îl aştepta părintele Aguirre, de fapt persoana cea mai importantă din viața lui, omul care îi descoperise vocația sacerdotală şi care-l ajutase să fie cineva în viață, să facă o carieră la Vatican.

Închise ochii ca să încerce să-şi amintească mai bine trăsăturile acelui preot de-acum bătrân şi care, într-o zi, la fel ca el acum, a părăsit Vaticanul ca să revină pe meleagurile natale şi să predice printre ai săi.

El se făcuse iezuit din pricina părintelui Aguirre, plecase la Roma ca să fie aproape de cel pe care-l considera tatăl său spiritual şi se lăsase pe mâinile acestuia, permițându-i să-i dirijeze viața sacerdotală, orientând-o mai întâi spre diplomația Vaticanului, apoi spre cel de al treilea etaj al Vaticanului unde erau instalate birourile despre care presa obişnuia să fabuleze. În realitate, se îndeletniceau cu analiza a tot ce se întâmpla în lume şi coordonau, de asemenea, securitatea papei şi a Bisericii.

Părintele Aguirre împlinise deja optzeci şi patru de ani, dar părea cu câțiva ani mai tânăr, înalt, zvelt, semeț, în ciuda reumatismului care îi provoca o durere permanentă

de spate, cu privirea albastră şi părul alb ca neaua, bătrânul iezuit îşi aştepta discipolul cu nerăbdare.

Cei doi bărbaţi se îmbrăţişară cu emoţie. Maestrul şi elevul se reîntâlneau pe pământul lor, după atâţia ani, şi aveau multe să-şi povestească.

Întotdeauna se temuse că Ovidio avea să ia hotărârea aceea, dar nu credea că atât de curând; alegerea momentului era ceea ce îl intriga şi îl îngrijora în egală măsură pe acel bătrân iezuit deprins să cunoască sufletele chinuite.

— Să mergem, te voi duce acasă. Dorim să te simţi comod, ţi-am pregătit o cameră care sper să fie pe gustul tău, cu toate că trăim modest. Mikel e dornic să te cunoască. Este un bun preot, dar e unul dintre puţinii iezuiţi care n-a simţit chemarea de a merge pe alte meleaguri; crede că aici sunt multe de făcut. A lucrat la întreprinderea navală până când s-a închis şantierul şi acum dă lecţii de religie la şcoală. Are artroză, ca şi mine.

— Mă voi simţi foarte bine, sunt sigur. Şi vreau să vă mulţumesc că m-aţi primit, că m-aţi ajutat să mi se permită să vin. Ştiu că n-a fost uşor.

— Sfântul Părinte te apreciază şi el este înainte de orice un păstor care doreşte ce e mai bine pentru ai săi; să nu crezi că mi-a fost greu să-i fac să înţeleagă că trebuiau să te lase să vii, cu toate că ştii de-acum că nu sunt de acord cu hotărârea ta, cred că greşeşti; dar te-ai angajat să termini o treabă şi trebuie să o duci până la capăt.

— O voi face. E o chestiune foarte ciudată şi ceea ce sugeraţi este... mă rog, adevărul e că n-am citit hârtiile până când nu m-am urcat în avionul care mă aducea aici. Nici măcar în ziua când mi-au fost înmânate, nici în conversaţiile cu superiorii mei nu mi-am dat realmente seama de ciudăţenia acestor hârtii. Sper că mă veţi putea ajuta...

— Nu trebuie să le văd. Este un secret al Vaticanului, iar tu te-ai angajat să păstrezi tăcerea.

— Să fim serioşi! Dumneavoastră aţi făcut acelaşi

angajament ca şi mine. Sunteți de la biroul…

— Eram… dar există locuri de unde nu se pleacă niciodată.

Străbătură oraşul Bilbao ca să ajungă în cartierul Begoña, unde blocurile noi de locuințe se îngrămădeau unele într-altele. Ovidio se gândi că aceste cartiere muncitoreşti nu mai erau acele locuri triste ale copilăriei sale şi se bucură pentru aceasta.

El se născuse lângă estuar, într-o casă unde toți erau la fel de săraci ca şi familia lui. În amintirile sale predomina cenuşiul, cenuşiul fațadei casei, cenuşiul plumburiu al cerului de la Bilbao, cenuşiul şorțului mamei sale, al fustelor surorilor sale, al fierului din fabrică. Lumea copilăriei sale era lipsită de culoare sau poate că toate culorile pe care el şi le putea aminti păleau în fața exploziei cromatice care era întreaga Italie şi, mai mult decât orice, Vaticanul, unde marii maeştri pictaseră fiecare ungher, câştigându-şi nemurirea.

Îşi dădu seama că totul i se părea mic, chiar şi munții care se iveau printre blocurile de ciment. Mic, şi chiar insipid, se gândi el, şi regretă în aceeaşi clipă. Şi nu pentru că acela era oraşul în care se născuse, ci pentru că dacă începea să creadă că ceea ce îl înconjura n-avea niciun mister, i-ar trăda pe cei care aveau încredere în el şi s-ar trăda pe sine însuşi.

Avea nevoie să redobândească umilința pierdută vreme de atâția ani cât călătorise prin aproape toată lumea ca să vegheze la securitatea Sfântului Părinte şi care îl adusese în preajma puternicilor zilei, ca să discute cu cei care hotărau politica, economia, în definitiv, mersul lumii.

Luase prânzul şi cina în prea multe palate, în prea multe saloane rezervate din restaurante de lux. Dormise în paturi moi şi avusese întotdeauna la dispoziție o maşină care să-l aştepte şi un asistent, oriunde s-ar fi aflat.

Da, slujise Biserica, dar acum avea nevoie să-i slujească pe cei mai nevoiaşi fii ai Bisericii, pe cei care îşi

pierduseră credința sau care o păstrau foarte anevoie.

El îi mulțumea lui Dumnezeu că n-a încetat să creadă, că în inima lui nu-şi găsise adăpost nicio îndoială.

Blocul în care se găsea locuința lui avea patru nivele şi arhitectura lui funcțională indica faptul că acolo locuiau oameni modeşti.

Părintele Mikel îi aştepta la intrarea în imobil, nelinişti de sosirea noului chiriaş. Un roman care, credea el, nu va suporta să stea mult timp printre ei, departe de măreția Vaticanului.

Mikel Ezquerra era în pragul pensionării, împlinise şaizeci şi cinci de ani şi era paroh al acelui cartier şi în plus preda întru-un colegiu din apropiere. Pentru el fusese o experiență, uneori dură, aceea de a fi nevoit să împartă casa cu părintele Aguirre.

Acum îşi spunea că nu va şti să se descurce fără el, dar la început nu avusese încredere în „romanul" acela care ocupase funcții importante în Curie şi despre care se spunea că a fost iscoada Vaticanului.

Dar părintele Aguirre se încăpățânase să locuiască într-o casă de cartier împreună cu alți iezuiți; nu avuseseră încotro şi trebuise să-l accepte. El, cu reticență, părintele Santiago, cu satisfacție. Dar părintele Santiago era şi el un om deosebit. În timpul zilei, muncea într-o fabrică de ciment, nopțile compunea muzică şi îi citea pe clasici în original. Pentru părintele Santiago, greaca veche, aramaica{76}, araba sau latina nu aveau secrete. Prin natura sa, era pe cât de vesel, pe atât de bun la suflet şi, cu toate că nu era basc, ci andaluz, se adaptase bine pe meleagurile Sfântului Ignațiu.

Casa era modestă, dar spațioasă. Un apartament cu patru camere, o sufragerie, o baie mică şi o terasă. Camerele erau minuscule, de abia având spațiu pentru un pat, o masă şi un scaun şi dulapul încastrat în perete. Dar totul era curat, cu miros de flori de levănțică şi de lavandă.

— A venit Itziar să dea o mână de ajutor, explică

părintele Mikel, ştii bine cât e de amabilă. S-a prezentat spunând că vrea să facă puțină curățenie pentru ca noul preot să nu se sperie şi să plece.

— Itziar se ocupă de organizația Caritas{77} în parohie; e o femeie foarte bună şi foarte disponibilă şi o bucătăreasă extraordinară, adăugă părintele Aguirre.

Părintele Santiago nu sosise încă, dar, după cum explică părintele Mikel, nu se întorcea niciodată înainte de ora şapte, pentru că mânca la fabrică.

Ovidio îşi desfăcu bagajul, conştient de lipsa de spațiu. Se întrebă unde avea să-şi pună cărțile când vor sosi de la Roma. Îşi dădu seama cât de inutilă îi va fi aici îmbrăcămintea pe care o aducea în cele două valize. Costume şi haine preoțeşti, mai multe perechi de pantofi, cămăşi... Nimic din ceea ce avea nu-i va servi în cartierul acela în care bărbații munceau în fabricile din apropiere, iar majoritatea femeilor avea grijă de familie şi de casă, cu excepția, bineînțeles, a tinerelor.

Se va adapta oare la viața de aici? O dorise cu fervoare, fără să le dea ascultare celor care îi cereau să mai reflecteze. Ajunsese să idealizeze schimbarea care acum devenise realitate. „Smerenie, îşi spunea el, trebuie să fiu smerit."

Au luat masa de prânz în trei, vorbind despre toate şi despre nimic. Părintele Mikel îl întrebă despre viața de la Vatican, deoarece după cum spunea el părintelui Aguirre nu-i plăcea să povestească nimic despre anii îndelungați petrecuți la Roma.

Cum era papa? Care erau cardinalii cu cea mai multă putere? Cunoşteau problema bascilor?

Ovidio a răspuns cu diplomație la nenumăratele întrebări ale părintelui Mikel sub privirea amuzată a părintelui Aguirre, până aproape de ora trei, când părintele îşi luă la revedere de la cei doi prieteni ai săi ca să meargă la ore la colegiu.

— Îmi pare rău că vă las, dar am ore până la cinci şi jumătate; apoi, merg direct la biserică să oficiez o slujbă

funerară la şase. Dacă nu eşti obosit, treci după aceea pe la biserică; nu e departe de aici şi aşa vei începe să cunoşti oamenii. La şapte e o reuniune a organizației Caritas, iar la opt, slujba.

— Voi veni, îl asigură Ovidio, sunt dornic să-i cunosc.

— Atunci, mâine, vei putea ține slujba de la şapte şi în felul acesta Ignacio nu va trebui să se mai scoale cu noaptea în cap.

— Îmi place să mă scol cu noaptea în cap, protestă părintele Aguirre.

— Înțeleg, dar ar trebui să te îngrijeşti puțin mai mult. Poate că pe tine o să te asculte mai mult, spuse el adresându-i-se lui Ovidio, medicul i-a spus să se îngrijească şi să se odihnească, dar face numai ce pofteşte. Ah! Şi te vei obişnui, dar nu e zi în care să nu recitească ceva din cronica acelui călugăr eretic.

— Fray Julián, răspunse Ovidio cu un zâmbet.

— Da, fray Julián, toți au citit cartea şi adevărul e că este interesantă, dar Ignacio e obsedat de ea.

Când rămaseră singuri, părintele Aguirre scoase o sticlă de tescovină şi turnă doar un deget într-un pahar, iar în celălalt, puțin mai mult.

— Vom sărbători reîntoarcerea ta acasă, dar te va costa. Nu, nu va fi uşor; şi mie mi-a fost greu, a existat chiar un moment când am fost pe punctul de a mă întoarce la Roma pentru că mă sufocam; în plus, trufia mă încerca zilnic când citeam ziarele sau mă uitam la televizor, ştiind că în spatele ştirilor e întotdeauna mai mult decât se vede, decât se spune şi mi se părea de necrezut că mă aflam în afara jocului. Au trecut ani până când am scăpat de trufie şi am reuşit să mă simt împăcat cu mine însumi.

Mărturisirea părintelui Aguirre îl uimi. Bătrânul iezuit era încă în stare să-i citească în suflet şi intuia confuzia împotriva căreia lupta în clipa aceea.

— Voi suporta şocul, răspunse el zâmbind; la urma urmelor, eu am ales asta.

— Dar de ce? De ce acum?

— Din lehamite şi pentru că eu cred că am pierdut calea. Am ales să fiu preot ca să-i slujesc pe ceilalți, şi simt că n-am făcut-o până acum; dacă mesajul lui Hristos are un sens, acela este să trăieşti ca El, ajutându-i pe cei care au cu adevărat nevoie de ajutor. Ce am făcut eu?

— Aşadar, îmi reproşezi că te-am dus la etajul al treilea…

— Nu! Să nu credeți aşa ceva! Vă mulțumesc pentru toate ocaziile pe care mi le-ați oferit, pentru faptul că m-ați ajutat, să nu mă credeți nerecunoscător. Mi-ar părea rău să interpretați greşit…

— Nu o fac. Te înțeleg, Ovidio, nici nu-ți închipui cât de mult te înțeleg, dar vreau să ştiu motivul.

— Atentatul împotriva Papei m-a făcut să sufăr foarte mult; n-am încetat să mă simt vinovat.

— Papa nu te-a învinuit niciodată pentru cele întâmplate.

— Papa era îngăduitor cu greşelile tuturor. Niciodată nu mi-a făcut nici cel mai mic reproş şi cum îmi simțea frământarea, nu puține au fost ocaziile când a încercat să mă consoleze, dar chiar şi aşa… A fost ca şi cum mi-aş fi dat seama că eram cufundat în lumea pământeană, nimic din ceea ce făceam nu avea vreo legătură cu dimensiunea spirituală a oamenilor. De abia aveam timp să reflectez, să mă gândesc la Dumnezeu, aparțineam serviciului Său de informații, dar nu aveam timp nici măcar un minut pentru a mă simți în comuniune cu El, pentru a mă ruga cu adevărat şi nu într-un mod mecanic, cum ajunsesem să o fac. Şi dumneavoastră aveți dreptate, acest lucru va fi dur pentru mine, dar îi va prinde bine sufletului meu.

— Ne vom ruga ca aşa să fie.

Mai târziu se îndreptară spre biserică pentru a-i întâlni pe părintele Santiago şi pe părintele Mikel. Primul era la o reuniune cu mai mulți tineri membri ai organizației Caritas, în timp ce al doilea tocmai încheia slujba

funerară. Părintele Mikel îl prezentă mai multor enoriaşi, iar părintele Santiago îi strânse mâna cu putere şi îl bătu pe umăr în chip de salut de bun-venit, pentru ca apoi să-l invite să participe la întâlnirea cu tinerii şi să-l pună la curent cu activitățile pe care le desfăşura cu ei.

— Vă simțiți bine aici? vru să ştie o fată.

— Da, dar e multă vreme de când am plecat de aici, răspunse Ovidio.

— Ce părere aveți despre ceea ce se întâmplă aici? întrebă un tânăr înalt cu un aer nervos.

— Dar ce se întâmplă aici, după părerea ta?

— Nu ne lasă să fim liberi, răspunse băiatul pe un ton strident.

— Gata! îl întrerupse părintele Santiago. Ne aflăm aici ca să vedem cum îi putem ajuta pe cei mai nevoiaşi din cartier şi în ceea ce priveşte faptul că nu ne lasă să fim liberi…

— Dumneavoastră, ca andaluz, nu ne înțelegeți, cu toate că sunteți un preot simpatic, îl întrerupse o altă fată.

— Tu crezi că fiind andaluz sunt incapabil să înțeleg ce se întâmplă aici? Pentru moment, se întâmplă ca în cartierul nostru să fie un grup de imigranți români care o duc groaznic, care trăiesc ca vai de lume în barăci mizerabile şi au copii neşcolarizați şi pentru asta suntem azi aici, ca să vedem cum să-i ajutăm.

— Hai, lăsați-ne să vorbim cu preotul cel nou! ceru alt tânăr.

— Preotul cel nou este de acord cu părintele Santiago, răspunse Ovidio, şi lasă-mă să-ți spun că eu nu cred că noi, oamenii, suntem diferiți pentru că ne-am născut într-un loc sau într-altul şi, cu atât mai puțin, că n-am putea înțelege problemele dintr-un anumit loc pentru că nu ne-am născut acolo. Într-adevăr, sunt basc, dar nu asta e important pentru mine; pe mine mă interesează ființele omeneşti, nu certificatul lor de naştere şi, cu atât mai puțin, acord importanță certificatului meu de naştere.

Tinerii îl priveau în tăcere, gândindu-se dacă le plăcea sau nu acel preot care spunea că puțin îi pasă că este basc.

— Şi, mă rog, a reuşit cineva să stea de vorbă cu şeful acelui clan de imigranți țigani din România, aşa cum v-am dat sarcină?

— Da, eu am fost la el ieri. Un tip mai mult decât ciudat. Mi-a spus că vor sta aici atât timp cât o să le convină, că odraslele lor nu vor merge la nicio şcoală, că nu sunt catolici şi că tot ceea ce vor este să muncească, explică unul dintre tineri.

— Şi eu am fost acolo, să stau de vorbă cu femeile. Spun că nu îi vor lăsa pe copiii lor la şcoală, că ele îi învață ceea ce trebuie să ştie, dar că primesc de la noi tot ce le putem da. Mi-au cerut haine şi jucării, adăugă una dintre fete.

— Consilierul e supărat pe primar, pentru că, spune el, trebuie să se facă ceva cât mai repede, înainte ca acele barăci mizerabile să devină o aşezare stabilă, spuse una dintre fete.

— Iar noi, ce credeți că putem şi trebuie să facem? întrebă părintele Santiago.

Pornind de aici, s-a iscat o discuție în care fiecare a dat idei şi a făcut propuneri, care au prins contur încetul cu încetul până la concretizarea unui plan simplu.

Ovidio asculta în tăcere în vreme ce îi observa pe tinerii aceia şi pe părintele Santiago, față de care a simțit imediat simpatie.

Când s-a încheiat reuniunea, cei patru preoți s-au îndreptat spre casă, discutând despre problemele zilei şi prezentându-l pe Ovidio câtorva vecini cu care s-au întâlnit pe drum.

După cină, părintele Santiago propuse să spună rozariul spre uimirea lui Ovidio. Deodată, îşi dădu seama că nu mai spusese rozariul de mulți ani de zile şi îşi reproşă faptul că, în vreme ce repeta Ave Maria, imaginația i-o lua razna. Categoric, avea nevoie să se

reîntâlnească cu sacerdoțiul.

La ora unsprezece, părintele Mikel spuse că e timpul să meargă la culcare. Ovidio se simțea obosit şi tulburat după atâtea emoții trăite.

7

Mohamed o privi pe Fátima neştiind ce să-i spună şi apoi pe cei doi copii care aşteptau curioşi să rupă tăcerea care se instalase între ei. Aceea era familia lui, îi spusese Hassan, silindu-l să aibă grijă de ei ca de propriii săi fii şi să o cinstească pe Fátima.

Fátima, cu ochii plecați, se gândea la soarta care o va aştepta alături de bărbatul acela mai tânăr, în a cărui privire citea repulsie. Ea ştia că e lipsită de farmec, că nicio părticică din trupul ei nu îi va fi pe plac acelui bărbat cu care i se ceruse să se căsătorească. Se întrebă dacă o va maltrata sau dacă, dimpotrivă, va face precum primul ei soț, care se mărginea să se culce cu ea când se lăsa ispitit de alcool. Asta se întâmplase de câteva ori, dar în restul timpului nici nu o atingea, fapt pentru care îi era recunoscătoare, pentru că nu găsea nicio satisfacție în acele întâlniri intime, dar se simțea mulțumită că a putut zămisli doi copii pe care îi iubea la nebunie.

Copiii, având cinci şi, respectiv, şase ani, erau speriați de bărbatul acela pe care unchiul Hassan le-a poruncit să-l trateze ca pe propriul lor tată.

Nu înțelegeau de ce tatăl lor s-a dus în Paradis abandonându-i, lăsându-i acolo în seama acelui tată străin, de care le era teamă.

— Mâine vom pleca la Granada, acasă la părinții mei. Acolo vom fi în siguranță.

Nici Fátima, nici copiii ei n-au răspuns. Ştiau că aparțin acelui bărbat, pe care vor trebui să-l urmeze pretutindeni. Cu toate acestea, femeia simți un ghimpe de neliniște pentru ceea ce i-ar putea rezerva soarta. Aici, în Frankfurt, era cineva, sora lui Hassan, pe care toți îl respectau, dar în Granada va ajunge să depindă de soacra ei, ca şi copiii ei, şi acesta era lucrul de care se temea cel mai mult: soarta pe care ar putea să o aibă micuții. Mohamed nu ştia, dar ea cu greu i-ar putea dărui

alți copii, deoarece începuse să aibă simptome de menopauză. Se va mulțumi soțul ei cu copiii vărului său?

— Acum, odihniți-vă, călătoria nu va fi ușoară.

Mohamed Amir ieşi din încăpere şi oftă. Fátima nu era pe placul lui, aşa că va amâna cât se va putea de mult momentul în care se va culca cu ea. Femeia să doarmă cu copiii ei; o să vadă el dacă va găsi destul curaj ca să doarmă cu ea când vor ajunge la Granada.

Hassan îi asigurase că poliția nu ştia cine era membrul comandoului care fugise. Poliția căuta un bărbat fără chip, fără identitate, astfel că avea o şansă de a ieşi din Germania şi a ajunge în Spania. Va călători cu propriul său paşaport, însoțit de Fátima şi de copiii acesteia. La Granada trebuia să se integreze într-o celulă de membri „în adormire" şi ducea instrucțiuni pentru aceştia.

Pe Mohamed nu înceta să-l doară stomacul, nu numai din pricina neliniştii pe care i-o provoca viitorul, ci şi a unei fraze enigmatice pe care o strecurase printre recomandări Hassan, pe care îl admira atât de mult: „Fă ordine la tine acasă, ca să nu trebuiască să o facem noi".

La ce se referea? Despre Fátima nu putea fi vorba, tocmai se căsătoriseră şi până ieri fusese sub ocrotirea lui Hassan. Copiii erau prea mici ca să aibă vreo legătură cu acel avertisment care sunase mai mult a amenințare. Iar părinții lui erau buni musulmani. La ce se referea Hassan?

N-a dormit bine în noaptea aceea, asaltat de coşmarul care îl urmărea din ziua când fugise din acel apartament din Frankfurt unde se jertfiseră vărul lui şi prietenii lor. Visase că şi el sărise în aer, că era mort, dar după moarte nu-l aşteptau frumoasele hurii, ci doar întunericul, un imens spațiu negru prin care se învârtea până ameța, de parcă ar fi fost o minge.

Când se trezi, o găsi pe Fátima închizând o geantă în care pregătise alimente pentru călătorie. Valizele erau închise, aşezate la uşa de la intrare şi micul dejun servit pe masă. Copiii erau aşezați, în linişte, temându-se să

nu-l supere pe bărbatul acela pe care trebuiau să-l numească tată.

— Vom pleca peste o jumătate de oră, îi spuse el ca să zică ceva.

Femeia încuviință cu privirea şi aranja în geantă un pachet plin cu chifle. Îl auzise pe fratele său Hassan spunându-i noului ei soț să nu plece înainte de ora opt, să încerce să pornească la drum când oamenii vor fi pe străzi şi ei vor putea trece neobservați pe sub ochii poliției.

Vor călători cu maşina până în Spania. Un Volkswagen Golf, de care dispuneau atât de mulți muncitori germani şi imigranți. O maşină discretă care nu va atrage atenția.

Când Mohamed ieşi de la toaletă, Fátima îşi aranja baticul care îi alunecase din păr în timpul pregătirilor. Era îmbrăcată într-o djellaba{78} sub care purta nişte pantaloni şi o bluză groasă de lână, precum şi nişte cizme căptuşite. Copiii erau şi ei înfofoliți în nişte hanorace bleumarin şi purtau şi ei cizme rezistente la ploaie.

Mohamed îi privi, spunându-şi sa că aceea era familia lui şi că îi jurase lui Hassan că îi va ocroti. Oftă, îngrijorat de această responsabilitate.

— Să mergem.

Deschise uşa şi, fără să privească în urmă, coborî scara urmat de Fátima şi de copiii acesteia. A simțit că în momentul acela începea restul vieții lui.

Mireille căută cu privirea un loc unde să se aşeze. Cei de la birou nu o invitaseră să li se alăture ca să ia împreună masa de prânz în barul de zi al Centrului. Ştia că o numeau „piloasa”, de parcă vreunul dintre ei ar fi ajuns acolo numai meritelor sale, fără recomandarea cuiva. Nu-i arătau niciun fel de apreciere, bineînțeles că nici ea nu le purta nicio simpatie.

Nu îi vor înlesni situația; şi ca şi cum n-ar fi fost de-ajuns, s-a repezit să vorbească în dimineața aceea. Îşi alesese prost momentul. În orice caz, ştia că pe lângă

epitetul „piloasă”, acum vor adăuga că e nebună sau excentrică.

Văzu un loc liber la colțul unei mese şi se aşeză, fără să fie atentă pe cine avea în preajmă. Nu-i era foame, era deprimată; se întreba dacă nu cumva fusese ridicolă şi asta o umilea față de sine însăşi, precum şi față de colegii ei, şi se gândea cum să-şi ia revanşa față de ei.

— Pot să iau loc?

Lorenzo Panetta era în picioare cu o ceaşcă de cafea în mână. Îi zâmbea, ceea ce o surprinse.

— Da, vă rog, luați loc.

— Vă căutam.

— Ca să mă concediați?

— Să fim serioşi, Mireille!

— Am făcut o gafă, ştiu, îmi pare rău. Înțeleg că vreți să scăpați de mine. Presupun că ați venit să-mi sugerați să-mi cer transferul.

— Ştiți, cred că aveți o problemă: că nu gândiți ce spuneți, îi dați drumul aşa cum vă trece prin cap şi asta e o eroare, o gravă eroare, mai ales dacă aveți de gând să vă dedicați activității în serviciile secrete.

— Aveți dreptate, e defectul meu principal; sunt incapabilă să-mi țin gura şi asta mi-a creat o mulțime de neplăceri. Dar, mă înşel? N-ați venit să-mi cereți să plec?

Lorenzo Panetta îşi aținti privirea asupra lui Mireille, încercând să pătrundă dincolo de ceea ce vedea. Tânăra îi susținu privirea, iar el, pentru prima dată, îşi dădu seama că tânăra era mai atrăgătoare decât părea la prima vedere.

Mireille se ascundea într-o îmbrăcăminte searbădă ca să treacă neobservată, dar avea nişte ochi negri strălucitori, la fel de negri ca şi culoarea părului. Era subțirică, chiar prea subțirică pentru gustul lui Panetta, dar avea stil, stilul inconfundabil al femeilor care aparțin unei clase sociale care n-a trebuit să-şi facă niciodată griji pentru cât costă o franzelă sau un biftec.

— Vreau doar să vorbesc cu dumneavoastră despre

povestea de azi-dimineață, unde doreați să ajungeți?

— Doar nu credeți că sunt nebună?

— De fapt, cred că ați putea fi, dar, mai ştiți? Sunt un polițist bătrân care nu exclud niciodată o pistă, oricât de absurdă ar părea aceasta.

Îl privi uimită. Nu prevăzuse aşa ceva. Cum era cu putință ca directorul adjunct al Centrului să se deranjeze să stea de vorbă cu ea după cele petrecute la birou? Oftă adânc, înainte de a-l întreba:

— Şi când ați hotărât să-mi dați o şansă?

— Nu ştiu dacă vă voi da o şansă. Vreau doar să-mi spuneți dacă ați ajuns la vreo concluzie după ce ați navigat pe internet.

— Ce spune şeful?

— Hans Wein? Va trebui să-l întrebați pe el.

— Nu-i sunt simpatică. De fapt, sunt antipatică pentru întregul departament.

— Vă lamentați?

— Lăsați-mă să o fac, mă simt îngrozitor.

— Haideți, Mireille, vreau să ştiu dacă ați ajuns la vreo concluzie.

— Încă nu, dar… mă rog, nu mi se pare cu neputință să le găsesc vreun sens acelor cuvinte disparate.

— Vorbiți-mi aşa încât să pot urmări firul argumentației dumneavoastră.

— Dacă vi se pare că ceea ce spun nu e chiar atât de aiurea, îl veți convinge pe Hans Wein să-mi mai dea o şansă?

— Va trebui să i-o cereți dumneavoastră personal. În departament, există nişte reguli nescrise cărora ne supunem cu toții. Nu joci după cum te taie capul şi, mai cu seamă, înainte de a emite sentințe categorice, trebuie să te gândeşti de două ori.

— Dar asta vă reduce din posibilități! Activitatea în serviciile secrete, cum o numiți dumneavoastră, ar trebui să lase cale liberă speculațiilor, formulării de combinații multiple, oricât de nebuneşti ar fi, la gândirea

împreună…

— Regulile, Mireille; trebuie să te supui regulilor.

— Dumneavoastră v-ați supus întotdeauna regulilor?

— Cum credeți că am ajuns până aici? Am fost polițist mulți ani, am lucrat pe stradă, dar chiar şi pe stradă sunt nişte reguli. Trebuie să ştii să te strecori printre ele, ăsta e secretul ca să le supraviețuieşti birocraților. Este cel mai bun sfat pe care vi-l pot da.

Mireille zâmbi recunoscătoare şi începu să-i explice motivul extravagantelor sale deducții.

— Să vă explic, sunt din Montpellier, aşa că m-am gândit că Saint-Pons ar putea fi acelaşi Saint-Pons-de-Thomieres din regiunea mea; de aceea am căutat pe internet, ca să aflu dacă mai există şi alte sate sau localități cu acest nume. Şi trebuie să vă spun că nu mai există.

Lorenzo Panetta ridică din sprâncene şi fu pe punctul de a se ridica de la masă, gândindu-se că acea conversație avea să fie pierdere de timp; era ceva în femeia aceea care realmente îl descumpănea. Nu era deloc proastă, de asta era pe deplin sigur.

— Continuați.

— Bine, aşadar poate că e vreo legătură între Saint-Pons-de-Thomieres şi Lothar.

— Ah, da?

— Văzând împreună aceste două nume, Lothar şi Saint-Ponce…

— Împreună? Dacă-mi amintesc bine, aceste nume n-au apărut împreună, ci printre resturi de hârtii arse, şi nici măcar nu erau scrise pe aceeaşi foaie.

Mireille îi susținu privirea şi simți un fior. Îşi dădea seama că foarte amabilul Lorenzo Panetta era un om extrem de perspicace, un om cu care nu te puteai juca.

— Saint-Pons este în Sudul Franței, insistă ea.

— Care Saint-Pons?

— Saint-Pons-de-Thomieres.

Gestul cu mâna al lui Lorenzo o întrerupse. Mireille îl

privi, rămânând în aşteptare.

— Bine, spuneți-mi, ce legătură pot avea acele cuvinte cu un grup de terorişti islamici care hotărăsc să se arunce în aer în centrul oraşului Frankfurt când poliția urma să-i aresteze?

— Mă rog, în realitate, niciuna. Eu m-am limitat pur şi simplu la a spune că acele cuvinte aveau un sens.

— Dacă ar fi apărut împreună pe aceeaşi hârtie, poate, dar nici chiar aşa. Dumneavoastră, cum sunteți din Montpellier, spuse el ironic, ați găsit un sens pentru Saint-Pons.

— Aveți dreptate, am fost cam stupidă, îmi pare rău. M-am lăsat purtată de entuziasm, îmi pare rău, sincer.

De ce se preda atât de repede? Spera ca ea să se apere. Dar, deodată, părea să accepte că tot ce a spus era o prostie solemnă. Îl descumpănea comportamentul tinerei. Era ceva în ea ce nu reuşea să desluşească.

— Nu vă reproşați nimic, e bine că încercați să căutați răspunsuri chiar şi în ceea ce s-ar putea dovedi a fi în aparență absurd; înseamnă că nu sunteți dintre persoanele care se predau.

— Este chiar atât de groaznic că am intrat în Centru printr-o recomandare?

Întrebarea directă a lui Mireille îl luă prin surprindere. Reieşea evident faptul că se simțea realmente prost din pricina antipatiei manifestate de colegii ei.

— Nu, nu este groaznic, dar ştiți că întotdeauna deranjează faptul ca unora să li se deschidă uşa, când alții au trebuit să urce multe trepte până să ajungă undeva. Pentru dumneavoastră formalitățile au fost simplificate.

— Da, dar am un bun dosar academic, vorbesc perfect araba, cunosc țările arabe pentru că am trăit în ele. Nimeni nu mi-a făcut cadou titlurile universitare.

— Va trebui să vă câştigați respectul lor pentru ca să fiți socotită una de-a lor şi pentru asta... în sfârşit, cel mai bun lucru pe care îl puteți face este să fiți discretă, să

nu atrageți atenția, să vă arătați umilă şi cu dorința de a învăța de la veterani.

— Le pot duce şi cafeaua, răspunse Mireille, fără să-şi poată stăpâni tonul mânios al vocii.

— Da, puteți să faceți şi asta şi chiar şi aşa nu e sigur că veți reuşi. Puteți doar să încercați.

— Nu ştiu dacă merită osteneala.

— Asta numai dumneavoastră o puteți hotărî. Bine, mă bucur că am stat de vorbă şi, dacă nu mă înşel, e vremea ca amândoi să ne întoarcem la serviciu.

Ieşiră din barul de zi unul lângă altul, dar în tăcere, fiecare adâncit în propriile sale gânduri prin care, în momentul acela, examinau amănunțit conversația pe care tocmai o avuseseră. Amândoi căutau fisuri, contradicții, ceva deosebit în cele auzite din partea celuilalt.

Când intrară împreună în sala de analize, îi priviră toți uimiți, dar niciunul nu spuse nimic.

— Şi acum, la treabă. Cred că vă veți simți mai bine în grupul doamnei Villasante. Este o activitate mai speculativă.

Mireille rămase tăcută, neştiind ce să spună. Andrea Villasante nu era o persoană comodă, avea o fire nesuferită şi era exigentă cu membrii echipei sale. Bineînțeles, era preferata şefului. Hans Wein considera că Andrea Villasante era chintesența persoanei adecvate muncii în departament, nu numai datorită capacității sale profesionale şi pentru că era o reputată psihologă, ci şi datorită felului ei de a fi. Andrea de abia zâmbea, petrecea ore întregi absorbită în muncă, nu lăsa loc pentru familiarități, nici pentru glume. Ce festă i-a jucat Lorenzo Panetta.

Andrea ocupa un colț din enorma sală, împreună cu alte cinci persoane care lucrau direct sub îndrumarea ei. Cu paşi hotărâți se îndreptă spre locul unde erau Lorenzo şi Mireille.

— Doreai să vorbeşti cu mine? îl întrebă ea pe Lorenzo pe un ton sec.

— Mireille Béziers va lucra direct cu tine. Îți va fi de ajutor: vorbeşte araba şi a trăit mulți ani în țările arabe, astfel că ea cunoaşte bine lumea aceea şi poate ajuta la lămurirea motivului unui asemenea fanatism.

— De acord. Luați loc acolo, lângă fereastră, e o masă liberă, îi arătă lui Mireille aproape fără să o privească.

Neîndrăznind să crâcnească, Mireille o urmă pe Andrea cu o expresie dezolată. Spanioloaica n-ar umbla cu menajamente şi ar da-o afară în stradă la cea mai mică greşeală. De altfel, se bizuia pe toate binecuvântările şefului, Hans Wein.

Simți un ghimpe de invidie față de Andrea. Ajunsese acolo prin merite proprii, nimeni nu-i făcuse niciun cadou. Era cea mai bună expertă din Europa şi, cu siguranță, din lume, în psihologia teroriştilor. Studiase şi analizase deținuți din Brigăzile Roşii{79}, din IRA, ETA, talibani, tutsi şi hutu{80}, sârbi, croați şi bosniaci, participanți la masacre şi la purificări etnice în fosta Iugoslavie, petrecând luni, chiar ani, vizitându-i în închisori, câştigând încrederea unora. Suferise chiar şi câte o agresiune. Dar Andrea Villasante nu se dăduse niciodată îndărăt de la strădania sa de a încerca să examineze amănunțit mințile asasinilor, de a dori să înțeleagă de ce o ființă omenească este în stare să devină o fiară pentru semenii săi.

Când Andrea şi-a terminat studiile de psihologie, a dat concurs ca să lucreze ca funcționară la un penitenciar din Spania şi acolo a început să aibă de-a face cu terorişti ETA.

Nu s-a măritat, nici n-avea copii şi la cei cincizeci de ani ai săi părea să nu aibă alt obiectiv decât acela de a-şi consacra toate puterile şi energiile pentru realizarea aceleaşi dorințe arzătoare: să descifreze mintea teroriştilor, indiferent în numele cui ar fi ucis.

Mireille o urmă pe Andrea până la masa pe care o va ocupa începând din momentul acela. Se gândi că şefa ei nu e urâtă, dar nici îndeajuns de frapantă ca să deranjeze

alte femei, să le distragă atenția bărbaților şi să stârnească antipatia unora şi a altora. De statură mijlocie, cu un păr şaten scurt, ochii căprui, n-avea un kilogram în plus, dar nici nu-i lipsea vreunul, şi se îmbrăca întotdeauna cu nişte deux-pieces-uri impecabile de culoare închisă.

— Luați loc, o să vă explic cum lucrăm în această secție. După aceea, pentru orice întrebare pe care ați avea-o, adresați-vă Dianei Parker.

Mireille se aşează ascultătoare, hotărâtă să nu iasă din scenariu. Dacă ar face-o, ar fi dată afară din joc şi acesta era ultimul lucru pe care îl dorea.

Pe când Andrea îi explica în ce avea să constea munca ei, nu-şi putu îndepărta privirea de la Matthew Lucas. Americanul avea oglindită pe chip o expresie de antipatie, de antipatie față de ea, şi se întrebă de ce, dar constată imediat că sentimentul era reciproc. Nici ei nu-i plăcea Matthew. Simțea o profundă neîncredere față de funcționarii aroganți de la agențiile americane de informații, CIA sau oricare alta. Se comportau ca şi cum asupra lor ar fi căzut responsabilitatea de a salva lumea, iar europenii ar fi fost toți nişte naivi stângişti condiționați de opinia publică din țările lor care punea întotdeauna libertatea înaintea siguranței.

Oftă resemnată. Îi fusese greu să ajungă până acolo şi nu putea să strice totul din motive personale.

— Hai, că nu e chiar atât de groaznic să lucrezi în echipa noastră.

Diana tocmai o readucea la realitate. Îi zâmbi. Erau cam de aceeaşi vârstă şi părea simpatică; cel puțin se arătase întotdeauna amabilă față de ea. Ştia că e licențiată în Antropologie şi că vorbeşte şi ea araba. Mireille îşi spuse că poate va ajunge să fie prietenă cu englezoaica aceea cu păr blond, lung şi ochi albaştri, chiar dacă era mâna dreaptă a Andreei Villasante.

8

Călătoria a fost lungă şi obositoare. De la Frankfurt, au ajuns până la Strasbourg, apoi au traversat Franța şi au trecut Pirineii pe la Perpignan şi, pe şoseaua de coastă, până la Granada. În total, le-a luat patru zile care i s-au părut nesfârşite, fiind îngrijorat să nu fie oprit la un control de rutină pe orice şosea şi arestat.

Dar necredincioşii nu păreau să aibă suspiciuni față de o familie; copiii mici i-au fost de mare ajutor ca să risipească neîncrederea din privirile lor.

Deşi îi era frică, se simțea fericit din momentul în care intrase în provincia Granada, copleşită de parfumul florilor de portocali, lămâi şi levănțică. Erau aromele copilăriei sale. Încă mai păstra în memorie fiecare colț al oraşului, pentru că era al lui, mai mult al lui decât al acelor necredincioşi care îndrăzneau să-l dezonoreze prin prezența lor. Într-o zi, îi vor expulza pe toți necredincioşii şi pământul sfânt al strămoşilor săi va reveni stăpânilor lui legitimi. De fapt, recucerirea începuse cu precauție, dar fără cale de întoarcere. Erau din ce în ce mai mulți granadini care îşi îndreptau ochii spre adevărata credință şi îl aclamau pe Allah ca fiind singurul lor Dumnezeu. Comunitatea musulmană se extindea pretutindeni sub ochii spaniolilor care, mânați de dorința lor arzătoare de toleranță şi pentru ca nimeni să nu-i poată acuza că persecută alte rase sau religii, se lăsau cuceriți fără să opună rezistență.

Simți că i se accelerează pulsul când ajunseră la poalele cartierului Albaicín. În cartierul copilăriei sale exista o importantă comunitate musulmană, iar aspectul lui nu era diferit de al oraşelor de pe cealaltă parte a Strâmtorii Gibraltar.

Se bucură văzându-le pe femei cu baticul acoperindu-le părul şi multe dintre ele îmbrăcate în stil tradițional, cu galabiya{81} acoperindu-le de la gât până la glezne.

Florilor de portocali li se alătura mirosul de piele din prăvăliile meşteşugarilor cățărate pe străduțele înguste şi abrupte. Case albe cu acoperişuri de olane cafenii, înconjurate de portocali şi chiparoşi.

În Piața Lungă, Arcul Greutăților aminteşte de vechea splendoare nazarită{82}, ca şi bazinul de la vechea moschee din piața Sân Salvador.

Când ajunse la casa tatălui său, se simți în siguranță. Nimic rău nu i se putea întâmpla în locul acela, unde fusese atât de fericit, în ciuda dificultăților pe care le-a avut tatăl său ca să-l scoată la liman. Dar reuşise cu ajutorul mamei sale. El, muncind în construcții, ea, menajeră cu ora în casele burgheze din oraş. Atunci, cartierul Albaicín era un loc pe care necredincioşii îl părăsiseră şi unde trăiau doar cei care nu puteau locui în altă parte.

În ultimii ani, comunitatea musulmană începuse să crească şi să recupereze, în acelaşi ritm, acea parte a oraşului care în urmă cu secole strălucea în propria sa lumină.

Lăsase maşina la câțiva metri de casa tatălui său. Le ceru Fátimei şi copiilor acesteia să-l aştepte până când va verifica dacă familia lui era acasă.

Ciocăni la uşă, mai întâi cu blândețe, apoi cu putere, şi auzi imediat vocea cântată a mamei sale.

— Vineee! Vineeee!

Când femeia deschise uşa, lăsă să-i scape un țipăt în care se amestecau deopotrivă neliniştea şi bucuria.

— Fiule! Mohamed! Allah mi-a auzit rugăciunile! Fiule, eşti aici! îl strânse cu putere la piept şi Mohamed îşi lipi obrazul de gâtul mamei sale şi simți mirosul suavei colonii de lămâie cu care se parfuma femeia.

— Mamă, fii liniştită, sunt bine! Şi tatăl meu?

— Credeam… credeam că ai suferit o nenorocire… Tatăl tău tocmai a plecat, acum munceşte noaptea, ca paznic pe un şantier. De-acum e prea bătrân ca să mai urce pe schele. Dar, intră, fiule, intră. Ce bucurie!

— Şi sora mea?

Mama lui îi dădu drumul şi lăsă să-i cadă braţele de-a lungul trupului, de parcă ar fi părăsit-o deodată puterile.

— Sora ta e bine, nu va întârzia să sosească.

Mohamed îşi aminti că Hassan îl avertizase în legătură cu sora lui, dar de ce? Hotărî să o întrebe mai târziu pe mama lui, acum trebuia să i-o prezinte pe Fátima şi pe copii.

— Mamă, m-am însurat, am nevastă şi copii.

— Dar când te-ai însurat? N-o să-i placă tatălui tău că ai făcut-o fără permisiunea lui!

— Soţia mea este sora mai mică a lui Hassan. Fátima era măritată cu Yussuf, care a murit ca un martir. Hassan mi-a făcut onoarea de a mă accepta în familia lui dându-mi-o pe sora sa. Are doi copii care acum sunt ai mei şi care vor fi nepoţii tăi. Te vei ocupa de Fátima şi de ei…

Mama lui îl privi în ochi şi îşi dădu seama cât de mult se schimbase fiul ei.

Diferenţa, a ştiut-o imediat, era că îşi pierduse inocenţa.

Nu mai era tânărul idealist, încrezător într-un viitor mai bun. În ochii lui se oglindea neliniştea şi teama, dar şi hotărârea.

— Soţia ta va fi fiica mea, iar copiii ei vor fi nepoţii mei şi sper ca în curând să ai proprii tăi copii; ca să-mi înveseleşti bătrâneţea. Unde sunt?

— Mă aşteaptă în maşină, am lăsat-o în piaţetă, îi aduc acum.

Fátima se întreba cum o va primi soacra ei. Era încredinţată de faptul că, fiind sora lui Hassan, aceasta îi va fi de folos ca să fie tratată cu respect şi deferenţă, aşa cum o făceau membrii comunităţii din Frankfurt, dar nu era pe deplin sigură.

Soacra ei o îmbrăţişă, îi sărută afectuos pe copii şi îi invită pe toţi să între.

— Oţi fi obosiţi de pe drum şi cu siguranţă că vă e

foame. O s-o aşteptăm pe Laila să sosească şi o să cinăm împreună. Între timp, o să vă arăt unde vă puteți instala. Mohamed şi cu tine puteți ocupa vechea lui cameră, iar alături, e o alta mai mică pe care o folosim ca debara, dar care va servi pentru copii.

— Câtă vreme îi instalezi, o să merg să-l văd pe tata, spune-mi unde e şantierul ăla.

— Nu, e mai bine să aştepți până mâine. Tatălui tău nu-i place să-l deranjăm în timpul lucrului, numai dacă nu e ceva extrem de urgent.

Mohamed nu protestă. Ştia că mama lui are dreptate. Tatăl lui se putea supăra dacă se prezenta pe neaşteptate la el la slujbă. Era un om discret şi conştiincios, care încerca să treacă neobservat.

Descărcă bagajele şi îi instrui încă o dată pe copii să fie cuminți.

— Tatăl meu, le spuse el, este un om drept, dar nu şovăie să pună mâna pe curea dacă e nevoie. Nu-i plac țipetele, nici să se alerge prin casă. Să nu murdăriți nimic şi să nu scoateți o vorbă dacă nu sunteți întrebați.

Micuții încuviințară speriați. Simțeau nervozitatea mamei lor în fața acelei femei în vârstă care era mama lui Mohamed, noul lor tată. Şi Granada li se părea un oraş ciudat, diferit de Frankfurt, unde se născuseră.

După o oră, fiind deja noapte, se deschise poarta din stradă şi se auziră nişte paşi repezi pe dalele de argilă arsă.

Laila intră în camera de zi şi scoase un strigăt vesel, în vreme ce îl îmbrățişă pe fratele ei…

— Tu, aici! Ce bucurie! Azi e o zi mare! De ce n-ai anunțat că soseşti?

Mohamed asculta zâmbind pălăvrăgeala surorii sale şi simți un val de tandrețe față de ea. O iubea foarte mult pe Laila; sora lui avea doar cu trei ani mai mult decât el; fusese confidenta lui când erau mici şi îi acoperise năzbâtiile, pentru ca tatăl lor să nu-l bată cu cureaua. Mică de statură, rebelă şi curajoasă, mereu dispusă să-i

ajute pe cei mai slabi decât ea, inclusiv toți câinii şi toate pisicile abandonate pe care le întâlnea prin cartierul Albaicín şi care sfârşeau prin a găsi un loc de pripas în patioul din spatele casei, spre disperarea mamei şi supărarea tatălui lor.

Laila era mărunțică, la fel ca şi mama ei, cu ochi mari, căprui, cu părul negru şi pielea foarte albă. Nu era o frumusețe, dar avea atâta forță şi hotărâre în privire, încât era greu să nu te dai bătut în fața ei când dorea ceva.

Mohamed a fost surprins să o vadă cu părul descoperit, îmbrăcată într-o fustă şi un jerseu ca orice fată occidentală, dar nu spuse nimic: era prea bucuros ca să înceapă o ceartă cu sora lui, la urma urmelor erau în casă, unde nu o putea vedea nimeni.

Mama lui a servit cina în camera de zi şi au vorbit banalități o bună bucată de vreme; Mohamed voia să afle despre serviciul tatălui sau, despre vechii prieteni, despre schimbările din Granada, despre situația politică din Spania.

Savura unul dintre dulciurile pregătite de mama sa când o întrebă pe sora lui despre studiile acesteia.

— Am terminat Dreptul, sunt avocată.

— Bine, nu mă miră, întotdeauna ți-a plăcut să aperi pe toată lumea, răspunse Mohamed.

— Inclusiv pe tine, replică Laila.

— Da e adevărat, întotdeauna ai fost o soră bună, recunoscu Mohamed cu afecțiune. Lucrezi?

— Da, la universitate, la catedra de Drept Internațional. Sunt asistenta. Nu sunt bine plătită, dar suficient cât să fiu independentă. Colaborez de asemenea cu un cabinet de avocatură pe care l-au deschis nişte prieteni din facultate când şi-au terminat studiile.

— Aşa că eşti avocată cu adevărat! exclamă Mohamed cu mândrie.

— Da, sunt avocată, afirmă Laila zâmbindu-i fratelui ei.

— Am văzut că nu porți hijab.

— Nu-l port, dar m-am gândit ca în anumite împrejurări să mi-l pun, pentru ca unele femei să fie mai liniştite; de fapt, nu ele, ci familiile lor. Poate că aşa nu vor mai fi atât de neîncrezătoare şi voi putea să le predau în continuare.

— Să le predai? Ce anume?

Nervozitatea mamei sale îl alarmă tot atât de mult cât faptul de a intuit în privirea surorii sale o strălucire sfidătoare.

— Le învăț Coranul. Ne rugăm, vorbim despre adevărata semnificație a Coranului. Am deschis o mică şcoală coranică pentru femei. Mă rog, de fapt pentru toată lumea, dar pentru moment, am reuşit să le fac să vină doar pe câteva femei. Voi, bărbații musulmani, sunteți prea machistas{83} ca să acceptați ca o femeie să conducă rugăciunea şi să predea învățătura Sfântului Coran.

Mohamed se ridică în picioare roşu de mânie şi izbi cu pumnul în masă, făcând să se răstoarne cana cu apă.

— Dar tu nu poți face aşa ceva! Este o profanare!

Laila îl privea fără să i se mişte un muşchi de pe față, fără să ia în seamă reacția violentă a fratelui ei.

— Ah, da? Şi cine spune asta? Unde e scris că nu pot să predau şi să conduc rugăciunile? Spune-mi în ce loc din Coran se interzice să o fac.

O privi dezolat. Studiase aprofundat Cartea Sfântă atunci când, grație lui Hassan, a putut merge în Pakistan să se pregătească asemeni unui bun credincios ca să devină un soldat al lui Allah. Sora lui săvârşea o blasfemie asumându-şi un rol care le era interzis femeilor.

— Eşti femeie.

— Ştiu. Sunt femeie şi sunt mândră de asta, nu e niciun păcat să fii femeie. Sunt femeie şi Allah m-a făcut la fel de inteligentă, sau poate şi mai inteligentă, decât mulți bărbați. Sunt credincioasă şi studiez Coranul de ani de zile. Ştiu că pot să predau învățătura Coranului şi să

conduc rugăciunile altor credincioşi. Ştiu că nu e niciun rău să fii femeie, că nu sunt mai presus decât tine, dar nici mai prejos.

— Eşti nebună! strigă Mohamed sub privirile temătoare ale mamei şi ale soției sale.

— Asta spune şi tata, răspunse Laila fără să ridice glasul, dar eu cred că voi sunteți cei care vă înşelați. Ori islamul se adaptează la secolul al XXI-lea, ori vom fi eşuat.

— Eşuat? Cine va fi eşuat?

— Noi, credincioşii. Nu putem continua să privim în trecut; lumea se schimbă în fiecare clipă şi nu e posibil să faci cale întoarsă. Alte religii, chiar şi scrâşnind din dinți, au fost nevoite să accepte acest lucru. Important este spiritul, nu litera. Cred că există un Dumnezeu, viața n-ar avea sens fără Dumnezeu, iar noi, ființele omeneşti, de la începutul vremurilor, l-am intuit pe Dumnezeu şi l-am interpretat în felul nostru, chiar l-am manipulat în funcție de interesele pământeşti. Important nu e doar ca Mahomed să dea asigurări că i-a apărut arhanghelul Djibril{84}, important este că a ştiut să-i unească pe arabi şi să ne canalizeze spiritualitatea, învățându-ne că există un singur Dumnezeu, îndepărtându-ne de idolii împrumutați de la alte neamuri. El l-a interpretat pe Dumnezeu în felul lui, aşa cum creştinii îl interpretează pe Dumnezeul lor în felul lor, sau evreii o fac în felul lor. Îl interpretăm pe Dumnezeu în funcție de cultura noastră, în funcție de mediul în care ne-am născut, în care ne-am dezvoltat, dar Dumnezeu este acelaşi şi, bineînțeles că este o monstruozitate să ucizi în numele lui Dumnezeu.

Ultimele cuvinte ale Lailei au fost pentru Mohamed ca o lovitură de pumnal. Sora lui îl condamna. Cum îndrăznea? Tatăl lor obişnuia să spună că fătuca aceea avea să le facă necazuri şi avea dreptate. Laila a devenit un monstru care săvârşea blasfemii.

— Ajunge, Laila! Mama lor întrerupse cearta dintre cei doi frați. Du-te în camera ta şi odihneşte-te, o să vorbeşti

altă dată cu fratele tău despre despre toate astea.

— Dar cum e cu putință să fi îngăduit ca sora mea să devină o stricată? strigă Mohamed.

— Cum îndrăzneşti să mă insulți? Nu vezi mai departe de lungul nasului! Eşti un biet om, incapabil să gândeşti cu mintea ta. Ce te sperie atât de mult? Te sperie adevărul?

— Adevărul! Care adevăr? Adevărul tău? Calci în picioare învățăturile sfinte ale Profetului nostru! Cum îndrăzneşti?!

— Până şi în Iran există o şcoală de femei la Qom şi o conduce o femeie, o *muchtahida*[85].

— Tăceți din gură amândoi! interveni din nou mama lor. Ce o să gândească Fátima? O să creadă că suntem nebuni cu toții…

— Singurul lucru pe care îl va gândi este că sora mea săvârşeşte blasfemii şi că părinții mei îi permit, spuse Mohamed.

Fátima îşi lăsă capul în jos, speriată, neîndrăznind să intervină. Era scandalizată de atitudinea Lailei, dar, în acelaşi timp, o admira. I se părea curajoasă şi nu numai atât: Allah să o ierte! dar îi plăcuse ceea ce spusese; dacă ar putea merge să o audă la şcoala coranică… dar nu, nu va merge acolo. Mohamed nu i-ar permite niciodată.

— La Frankfurt am fost avertizat, acum înțeleg de ce.

— La Frankfurt?

Vocea tremurată a mamei sale îl făcu pe Mohamed să-şi dea seama că îşi exprimase gândul cu voce tare. Da, la Frankfurt, Hassan îl avertizase în legătură cu sora lui, cerându-i stăruitor să intervină, să rezolve problema în familie, sau va trebui să intervină comunitatea.

— Măi să fie, nu ştiam că sunt atât de renumită! îl ironiză Laila.

— O să vorbesc cu tatăl nostru despre toate astea. Dar vreau să ştii că nu mai poți continua în felul ăsta. Nu numai că îți aduci prejudicii ție însăți, dar îi vei aduce prejudicii şi familiei noastre.

— N-ai niciun drept asupra mea şi nicio putere. Sunt o ființă liberă, liberă, Mohamed, înțelege odată.

— Liberă! Ce înseamnă că eşti liberă? Îi datorezi supunere tatălui nostru şi mie, care sunt fratele tău! Onoarea ta este onoarea noastră.

— Onoarea mea, cum spui tu, este a mea şi, deci, netransferabilă. Copiii nu plătesc pentru erorile părinților şi nici părinții, pentru ale copiilor. În Drept, fiecare individ este singurul responsabil pentru faptele sale. Cât despre supunere… îmi pare rău că te dezamăgesc, dar n-am de ce să mă supun ție şi nimănui. Îl respect pe tatăl nostru, respect modul lui de viață, cultura lui, tradițiile lui, dar asta nu implică obligația de a mi le asuma în totalitatea lor. Îi iubesc pe părinții noştri, cum te iubesc şi pe tine, dar sunt majoră şi caut să trăiesc în acord cu conştiința mea.

— Allah să ne ocrotească de atâta nebunie! Cum de ni s-a întâmplat aşa ceva? Ce nenorocire pentru familie!

Laila se ridică în picioare şi îl privi cu milă pe fratele său. Avea de gând să-l mângâie pe păr, dar se stăpâni. Ştia că el avea să-i respingă gestul de tandrețe.

— Ştii, Mohamed? Eu sunt cea care deplâng faptul că te-ai schimbat atât de mult. Mă gândeam că ai putea fi diferit, că vei fi învățat ceva, nu numai în timpul copilăriei tale aici, ci şi la Frankfurt, deşi am fost alarmată când ni s-a spus că ai plecat în Pakistan ca să studiezi la o şcoală coranică. M-am rugat să nu te pierzi şi să nu te pierd; naiva de mine, mi-am păstrat speranța că nu ți se va fi spălat creierul. Pot să văd ce au făcut din tine şi crede-mă că mă simt profund nefericită în momentul ăsta.

— Laila, las-o baltă, du-te să te odihneşti, insistă mama sa.

— Nu, nu o să merg încă la culcare. Este vineri şi am aranjat cu nişte prietene să ieşim în oraş. Nu o să mă întorc târziu.

Mohamed o privi pe sora şi apoi pe mama sa, neştiind ce să spună. Era istovit din pricina discuției. Se simțea

sfâşiat pe dinlăuntru. Roşeaţa îi acoperea faţa şi gâtul. Ceasul lui arăta unsprezece noaptea şi sora lui se pregătea să iasă, sau asta crezuse el că a înţeles. Era oare cu putinţă ca aşa să fie şi ca mama lui să nu fi avut nicio obiecţie?

Ea parcă îi citi gândul şi ridică mâna într-un gest care părea să-i ceară să se liniştească.

— Sora ta iese când vrea. Niciodată nu se întoarce prea târziu, e o fată cu scaun la cap şi prudentă.

— Sora mea iese singură noaptea? Asta caracterizează o femeie decentă? Şi tu îi permiţi? Şi tatăl meu? Ce spune tatăl meu? Cum e cu putinţă ca tatăl meu să accepte această situaţie? Ar trebui s-o omoare.

— Taci! Cum spui aşa ceva? E sora ta!

— Este o femeie stricată!

— Taci! Cum e posibil să nu înţelegi? Unde crezi că trăim? Aici e Spania, ai uitat? Iar tu vii de la Frankfurt. Acolo femeile sunt altfel decât cele de aici? Aici nu e satul nostru din Maroc, o ştii bine; aici femeile au drepturi, chiar şi acolo încep să le aibă. Sora ta are dreptate în unele lucruri pe care le spune. Lumea s-a schimbat…

— Mamă! Şi tu ai înnebunit?

Mohamed lovi din nou cu pumnul în masă şi copiii izbucniră în plâns. Rămăseseră tăcuţi, temându-se să nu se facă observaţi, dar încordarea lor deveni insuportabilă şi nu putură să se stăpânească. Fátima încercă să-i liniştească, îngrozită de reacţia pe care ar putea să o aibă soţul ei. Dar Mohamed se mărgini să-i poruncească să-i ducă pe copii la culcare. Fátima se ridică iute şi cu un copil de fiecare mână ieşi degrabă din camera de zi, temându-se ca soţul ei să nu se răzgândească şi să-şi poată descărca furia pe spinarea ei. N-ar fi primul bărbat care s-ar elibera de frustrare chinuindu-şi nevasta sau copiii.

În camera de zi, rămaseră faţă în faţă Mohamed şi mama sa. Femeia susţinea privirea mânioasă a fiului ei, ştiind că acesta n-ar îndrăzni să fie nerespectuos cu ea.

— Lasă-mă singur.

— O să te las după ce strâng vesela. Ar trebui să te odihneşti şi să-ți limpezeşti ideile. Sunt o femeie neştiutoare, dar îmi dau seama că te-ai schimbat, nu ştiu dacă în Pakistan sau la Frankfurt, nu ştiu nici cine te-a făcut să te schimbi, nici de ce. Dar pot citi în ochii tăi nenorocirea.

— Taci, mamă, şi lasă-mă!

Femeia nu insistă. Ieşi din camera de zi şi se întoarse după un minut cu o tavă mare pe care începu să aşeze meticulos farfuriile şi tacâmurile. Mohamed parcă nici nu era acolo, cufundat cum era în gândurile sale, dar mama lui putea citi pe chipul fiului său descumpănirea şi suferința. Intui deodată că sosirea lui Mohamed va atrage asupra lor o mare nenorocire şi nu se putu stăpâni să nu se înfioare.

9

Laila cobora cu paşi grăbiți străduțele din cartierul Albaicín. Avea întâlnire într-un pub situat în centrul Granadei. O aşteptau două dintre colegele ei de birou. Pubul Generalife era de obicei punctul de întâlnire a unei bune părți din tineretul oraşului. Laila ştia că acolo avea să se întâlnească cu mulți prieteni şi cunoscuți, mai ales la sfârşit de săptămână.

Când intră, prietena ei Paula îi făcu semne ca să-i arate unde erau aşezate.

— Ai întârziat, o dojeni Paula.

— Da, pentru că fratele meu tocmai a sosit. Nu l-am văzut de multă vreme. Ştii că trăieşte în Germania.

— Nu l-am mai văzut de un veac, e tot aşa frumos? întrebă prietena ei Carmen.

— Da, ca întotdeauna, răspunse Laila fără chef.

— Era foarte frumos şi, cândva, avea succes la femei, insistă Carmen.

— Era. Acum s-a însurat şi are doi copii.

— S-a însurat! Când? vru să ştie Paula.

— Nu de multă vreme.

— Şi copiii? întrebă curioasă Carmen.

— Sunt din prima căsătorie a nevesti-sii.

— S-a fript! exclamă Carmen.

— De ce?

Laila dorea să încheie conversația, dar nu voia să pară nepoliticoasă cu cele mai bune prietene ale ei.

— Păi, pentru că fratele tău e mai tânăr decât noi cu doi sau trei ani, aşa că probabil că merge pe treizeci şi să se însoare cu una cu doi copii, chiar că s-a fript. Şi-a terminat studiile?

— Da, ştii că a făcut Turismul şi că a plecat în Germania ca să învețe bine limba. Acolo avem familie… până una-alta, ați luat deja cina?

— Da, răspunse Paula, am luat nişte gustări. Să nu

uit, m-a sunat Alberto ca să-mi spună că o să treacă pe aici cu Javier; trebuie să sosească dintr-un moment într-altul.

Laila ceru o apă tonică şi luă distrată o ţigară din pachetul pe care Paula îl avea pe masă.

— Iar fumezi? o întrebă aceasta.

— Nu, adevărul e că sunt un pic nervoasă; de altfel, nu m-am lăsat de tot de fumat şi din când în când aprind câte o ţigară.

Carmen începu să le povestească amănuntele unei întâlniri pe care o avusese chiar în aceeaşi după-amiază cu un nou client care era în proces de divorţ. Spre uşurarea Lailei, cele trei prietene se angrenară într-o lungă conversaţie; prefera să uite pentru o vreme confruntarea cu fratele ei.

Carmen şi Paula nu numai că erau cele mai bune prietene ale ei, dar o integraseră în cabinetul de avocatură pe care îl deschiseseră amândouă împreună cu Javier.

Le cunoscuse în facultate. Ele veneau de la un colegiu de călugăriţe, în vreme ce Laila învăţase la o şcoală publică. Acolo, la început, fusese privită ca o lighioană ciudată. Dar Laila le-a demonstrat nu numai că era inteligentă şi capabilă să obţină cele mai bune note din clasă, dar şi că era o bună colegă, întotdeauna dispusă să-i ajute pe ceilalţi.

Nu fusese uşor să ajungă să fie tratată ca una de-a lor. Mai cu seamă pentru că tatăl ei se opunea ca ea să facă gimnastică la fel ca celelalte fete, o obliga chiar să poarte *hijab* când mergea la şcoală. Până în ziua când Laila s-a răzvrătit. N-a spus nimic ca să nu-l jignească pe tatăl ei, dar de îndată ce se îndepărta câţiva metri de casă îşi scotea baticul şi a convins-o pe mama ei să-i cumpere un trening la fel cu acela pe care îl purtau celelalte colege ale ei de clasă. Mama ei l-a cumpărat şi s-au jurat să păstreze secretul, ca tatăl ei să nu se simtă ruşinat.

Dar Lailei nu-i plăcea câtuşi de puţin faptul că îl înşela

pe tatăl ei şi se temea de reacţia pe care ar fi putut să o aibă acesta dacă ar fi aflat că mama ei o ajutase, nu pentru că ar fi maltratat-o, faptă de care îl ştia incapabil, ci pentru adânca durere pe care i-ar provoca-o minciuna. Astfel că, atunci când a împlinit optsprezece ani, fiind pe punctul de a intra la Facultatea de Drept, s-a aşezat să stea de vorbă cu tatăl ei ca să-i explice că n-avea de gând să-şi pună *hijab*-ul, că se simţea spanioloaică şi că va opta pentru această naţionalitate de îndată ce-i va fi cu putinţă.

Tatăl ei a ţipat, văitându-se de nenorocirea de a avea o astfel de fiică, apoi a ameninţat-o că o va trimite în Maroc şi că o va mărita cu un om cumsecade care îi va scoate din cap acele idei absurde. Fratele ei asistase la discuţie pe jumătate speriat, pe jumătate tulburat; gândea la fel ca tatăl său, dar o adora pe sora lui şi îi venea foarte greu să se gândească la faptul că urma să fie trimisă în Maroc.

De fapt, pe vremea aceea, Mohamed era într-o mare dilemă între ce era bine şi ce era rău. Fusese la aceeaşi şcoală ca şi Laila; ieşea cu persoane de vârsta lui şi nu i-ar fi trecut prin minte să se poarte cu fetele altfel decât cu prietenii săi, între alte motive şi pentru că ele nu s-ar fi lăsat. Dar, în plus, directoarea colegiului nu permitea niciun fel de manifestare machistă. Doña Piedad era feministă şi ar fi retezat din rădăcini orice intenţie de discriminare. De fapt, doña Piedad a fost aceea care a convins-o pe mama ei să-i permită Lailei să-şi dea bacalaureatul şi tot ea a ajutat-o să obţină o bursă ca să poată merge la universitate.

Mohamed avea un profund respect pentru directoarea colegiului, care prin simpla ei prezenţă era în stare să-i facă să tacă pe toţi copiii din clasă şi asta fără să fi rostit vreodată un cuvânt mai tare decât celălalt; femeia aceea emana autoritate.

În cele din urmă, Laila ieşise învingătoare. Acum, nu se mai ascundea de tatăl ei când ieşea din casă cu capul descoperit. Tatăl ei a acceptat vrând-nevrând noua

situație. Laila căuta să se îmbrace fără să atragă atenția şi fustele ei îi ascundeau întotdeauna genunchii. Nu purta tricouri mulate ca alte fete de vârsta ei, nici decolteuri, dar, cu excepția acestor detalii, se îmbrăca la fel ca celelalte. Ştia că a câştigat o bătălie importantă cu tatăl ei, dar nu voia ca acesta să se simtă total învins şi, cu atât mai puțin, ca ruşinea să-l facă să-şi plece ochii la vederea ei.

Când Alberto şi Javier intrară în pub, Paula le făcu semn cu mâna ca să le atragă atenția.

Alberto avea un magazin chiar în colțul străzii unde aveau cabinetul de avocatură. Javier era asociatul lor, specialist în Drept comercial, în vreme ce ele se ocupau cu Dreptul familiei.

Javier era vărul lui Carmen şi coleg de facultate.

— Ați luat cina? întrebă Javier.

— Da, am luat nişte gustări. Voi? răspunse Carmen.

— Alberto şi cu mine suntem flămânzi, dar, dacă voi ați mâncat, comandăm ceva aici şi apoi plecăm în altă parte. Ce-i cu tine, Laila?

Întrebarea lui Javier o făcu să tresară. Era absorbită, gândindu-se la discuția cu fratele ei, şi de abia le acorda atenție prietenilor săi.

— E ciudată, spuse Paula. Ar trebui să fie bucuroasă pentru că fratele ei tocmai s-a întors din Germania. Hai, fato, înviorează-te!

— Dar n-am nimic, sunt doar puțin obosită.

— Adevărul e că te speteşti predându-le învățături religioase acelor femei, protestă Paula.

— Hai, lăsați-o în pace, interveni Carmen, are dreptul să aibă o zi mai proastă. Sau vouă nu vi se întâmplă niciodată?

— Cum îți merge la şcoala ta? vru să ştie Alberto.

— Bine, vin din ce în ce mai multe femei, suntem deja cincisprezece. Nu e rău deloc. Sper să crească numărul, dar când am început, m-aş fi mulțumit cu mult mai puține.

— Azi l-am văzut din nou pe individul ăla încruntat, spuse Carmen, cel care le insultă când urcă în cabinetul de avocatură. Nu ți-am spus, dar l-am amenințat că sun la poliție şi a plecat. Un cretin nenorocit!

Laila îşi muşcă buza. Paula şi Carmen nu numai că se bizuiau pe ea ca avocată; îi cedaseră o sală, pe care ea a transformat-o în şcoală coranică; acolo se întâlnea cu femeile musulmane ca să vorbească despre Coran; se rugau şi studiau şi, în plus, Laila le ajuta cât putea pentru că le cunoştea greutățile familiale. Unele erau foarte tinere şi trăiau un conflict dur cu părinții lor, apărând parcele de libertate. Nu voiau să poarte batic, voiau să iasă în oraş cu fete şi băieți precum ceilalți tineri de vârsta lor, învățaseră la şcoală că toate ființele omeneşti sunt egale, iar Constituția spaniolă garanta că nimeni nu poate fi discriminat din motive de sex sau de religie.

Trăiseră schizofrenia de a fi într-un fel la şcoală şi în alt fel în mediul familial şi căutau disperate echilibrul dintre cele două lumi opuse.

În ultima lună, s-au trezit cu neplăcuta surpriză că un tânăr musulman făcea de pază în stradă, în fața intrării în cabinetul de avocatură, şi le insulta, spunându-le să plece la casele lor.

Javier şi Alberto îl mustraseră pentru atitudinea lui, iar el i-a avertizat că vor plăti scump faptul că le primesc pe femeile acelea, dar până în acel moment lucrurile n-au mers mai departe de atât.

— Va trebui să chemăm poliția, spuse Javier, pentru că individul ăla poate fi nebun.

— Da, trebuie să fie, dacă urmăreşte un grup de fete care se strâng într-un cabinet de avocatură ca să se roage, adăugă Alberto.

— E un fanatic. Ceea ce nu ştiu este până unde e dispus să ajungă.

O privire pe Laila mirați pentru că exprimase ceea ce gândeau cu toții, dar nu îndrăzneau să o spună ca să nu

o jignească.

— Bine, aşadar cel mai bine ar fi să facem o reclamație, insistă Javier, şi vom vedea după aceea cine este şi ce se întâmplă.

— Eu ştiu cine este, afirmă Laila.

— Ştii cine este? Şi de ce nu ne-ai spus? vru să ştie Carmen.

— Nu ştiu cum îl cheamă, dar l-am văzut prin cartierul Albaicín. Umblă cu un grup de băieți care... în sfârşit, sunt toți nişte fanatici.

— Păi atunci, ar trebui să avem grijă, spuse Paula îngrijorată, ca nu cumva într-una din zilele astea să ne tragă o sperietură.

— Cel mai bine ar fi să caut alt loc unde să mă întâlnesc cu elevele mele. În felul acesta vor înceta să vă mai deranjeze.

— Ce prostie! interveni Javier.

— Nu e nicio prostie. Ați fost foarte generoşi față de mine, dar nu vreau să aveți probleme din cauza mea. Asta n-are nimic de-a face cu voi, astfel că voi căuta o locuință ieftină ca să-mi deschid şcoala coranică.

— Nici vorbă de aşa ceva! spuse Paula. Nu te vom lăsa singură; dacă e un fanatic, să fie arestat, tu nu faci nimic rău. Vrea să vă intimideze.

— Cred că ar trebui să te consulți cu cineva despre ceea ce se întâmplă şi să vezi dacă țicnitul ăla e periculos sau face doar pe grozavul, argumentă Alberto.

— Tatăl meu îl cunoaşte pe prefect. Ar putea să-l întrebe ce se face în astfel de cazuri, afirmă Paula.

— Bine, hai să nu ne mai gândim la cretinul ăla şi să bem ceva pe aici, pe undeva, că doar de asta am muncit din greu toată săptămâna.

Hotărârâ să lase deoparte această problemă, aşa cum propunea Javier. Cu toate că era îngrijorată, Laila hotărî să-i însoțească pe prietenii ei ca să uite de cearta cu fratele său.

10

Darwish deschise poarta casei cu un gest obosit. Lucra toată noaptea ca paznic pe un şantier, ceea ce, la vârsta lui era mai bine decât să fie urcat pe schele, dar, chiar şi aşa, era sleit de puteri.

Se duse la bucătărie sigur că o va găsi pe soția lui pregătind micul dejun. Laila o fi dormind pentru că era sâmbătă şi nu lucra; şi el avea în față două zile de odihnă.

Când intră în bucătărie, soția lui era căzută pe gânduri pregătind cafeaua şi nu-şi dădu seama de prezența lui.

— Bună, nevastă!

Femeia se întoarse, nervoasă, şi Darwish citi teama în privirea ei.

— Ce se întâmplă? întrebă el alarmat.

— Nimic, nimic, a venit Mohamed. Acum doarme cu nevasta şi copiii, dar, dacă vrei, îl anunț…

— Fiul meu? Dar… când?

— A sosit aseară şi… o să-ți povestească el, s-a însurat cu sora lui Hassan, nevasta lui Yussuf…

— Dar, ce spui, femeie? Explică-mi bine, că nu te înțeleg.

— Yussuf a murit… după cât se pare; mă rog, fiul nostru o să-ți povestească. Fapt e că s-a însurat cu nevasta aceluia şi acum avem doi nepoți.

Darwish fu mirat de nervozitatea soției sale şi de lipsa ei de bucurie la sosirea fiului lor. Vorbea despre el ca şi cum ar fi fost vorba de un străin.

— Ce se întâmplă, femeie?

— Nimic, ce să se întâmple?

— Sunt obosit, mi-e somn, vin acasă, mă anunți că a sosit fiul nostru şi mi-o spui de parcă ar fi o nenorocire, de ce? Atât de mult îți displace că s-a însurat? Într-adevăr, ar fi trebuit să-mi ceară permisiunea, dar dacă s-a însurat cu sora lui Hassan, pentru noi este o onoare şi

Mohamed o să ne explice de ce a făcut-o fără să ne anunțe.

— Da, bineînțeles. Ți-e foame?

— Puțin, dar prefer să mă odihnesc. O să beau un pahar cu lapte cu ceva dulce şi o să mă duc să dorm puțin, dar să mă trezeşti de îndată ce se scoală fiul meu. Şi Laila?

— Doarme.

— Bine, dar l-a văzut pe fratele ei?

— Aseară.

— Nu mai ai nimic să-mi spui?

Darwish începea să se enerveze din pricina atitudinii nevestei sale. Nu înțelegea de ce era atât de speriată, nici nervozitatea pe care o trădau mişcările şi privirea ei rătăcită. Era o femeie bună la suflet şi fusese o mamă excelentă, care şi-a dat toată silința la îngrijirea celor doi copii ai lor. Şi ea muncise din greu în afara căminului, făcând curățenie în locuințele familiilor burgheze din oraş, ceea ce contribuise, fără îndoială, la bugetul familiei şi la faptul că cei doi copii au putut face studii superioare.

Se aşează pe scaun şi oftă. O să aştepte să vorbească cu Mohamed şi să o cunoască pe soția acestuia. Era prea obosit ca să mai ia în seamă şi starea de spirit a nevestei lui.

Nu se trezi până la ora două după-amiază. Îi era greu să deschidă ochii din pricina oboselii, dar soția lui insista să se scoale, amintindu-i că Mohamed era acasă.

— Lasă-mă câteva minute să mă spăl. Unde este fiul meu?

— Sunt în camera de zi şi e deja ora mesei.

— De ce nu m-ai anunțat până acum?;

— Mohamed mi-a cerut să te las să te odihneşti…

— Şi Laila?

— A plecat azi-dimineață; trebuie să sosească.

— Bine, o să mâncăm împreună. Sper că ți-ai dat toată silința; de doi ani nu l-am mai văzut pe fiul nostru.

— Am pregătit cuşcuş cu miel, ştiu că vă place la toţi.

Când Darwish a intrat în camera de zi, de abia a avut timp să-l privească pe fiul său pentru că acesta l-a îmbrăţişat imediat.

Fátima îi observa stând în picioare într-un colţ, împreună cu copiii ei.

Darwish îi ură bun venit în familie şi îi salută pe copii, încercând să se obişnuiască cu gândul că sunt nepoţii lui şi că aşa trebuie să-i trateze începând din clipa aceea. Întrebă de Laila şi soţia lui, nervoasă, îi spuse că nu se întorsese încă.

— O s-o aşteptăm, n-o să întârzie. Sâmbăta, mâncăm întotdeauna împreună; este una din puţinele zile când sora ta nu lucrează.

— Ar trebui să vorbim despre sora mea, spuse Mohamed pe un ton sentenţios, sub privirea îngrijorată a mamei sale.

— Despre Laila? De ce? întrebă Darwish, intuind răspunsul.

— Nu poartă hijab şi, după cum ea însăşi mi-a povestit, a deschis o şcoală unde predă învăţătura Coranului. Sunt ruşinat.

— Ruşinat? Sora ta nu face nimic de care ar trebui să te ruşinezi, răspunse Darwish. Este impulsivă, dar e o bună credincioasă şi nu s-a abătut niciodată de la cărarea Coranului... Dar o să vorbim despre Laila mai târziu; acum, fiule, povesteşte-mi despre tine şi despre soţie şi copii şi dă-mi veşti de la Frankfurt. Trebuie să ştii, Fátima, că îl considerăm pe fratele tău Hassan călăuza noastră spirituală şi că este o onoare că tu ai unit cele două familii.

Mohamed îi porunci soţiei sale să meargă cu copiii la bucătărie să o ajute pe mama lui, ca să rămână singur cu tatăl său. Când cei doi bărbaţi se aşezară faţă în faţă, fără martori, Mohamed îi relată tatălui său cu lux de amănunte tot ce se întâmplase la Frankfurt.

Darwish simţea fiecare cuvânt al fiului său ca pe un

pumnal în stomac. Una era să împărtăşeşti ideile Cercului, să-i protejezi pe membrii acestuia, să visezi că într-o zi islamul va fi religia tuturor şi creştinii nu vor avea altă soluție decât să se convertească – de fapt, la Granada, erau din ce în ce mai mulți spanioli care renunțau la religia lor ca să se convertească la islam – dar cu totul altceva era să-l audă pe fiul său recunoscând în fața lui că devenise un mujahedin dispus să ucidă şi să moară şi, ceea ce era cel mai surprinzător, că participase la atentatul din cinematograful de la Frankfurt, unde muriseră treizeci de persoane şi că, de asemenea, se aflase în acel apartament din Frankfurt unde grupul de mujahedini fusese nevoit să se sacrifice pentru ca poliția să nu-i aresteze. Ştia că Yussuf murise, dar nu-şi imaginase prezența acolo a propriului său fiu. Doar Mohamed se salvase ca să poată distruge nişte hârtii despre care spunea că le-a făcut bucățele şi că apoi le-a ars.

Darwish îl privea pe fiul său cu neîncredere, ştiind că acesta aştepta aprobarea din partea lui, dar se simțea sfâşiat. Fiul său participase la măcelul de la cinematograf şi el văzuse la televizor imaginile trupurilor sfârtecate, inclusiv ale unor copii. Îşi spuse că în Irak mureau copii în fiecare zi şi că în Palestina nu era săptămână în care armata israeliană să nu împuşte vreun nevinovat. Îşi spuse că erau în război şi că în război se ucide şi se moare şi că singurul lucru pe care cineva nu-l poate simți este mila, pentru că aceasta te face slab de înger. Dar în ciuda acestei cugetări, simțea o împunsătură de greață în capul stomacului. În vreme ce îl privea pe Mohamed, devenit un alt om. Poate că fiul său era aşa cum el ar fi vrut să fie; altminteri, nu i-ar fi permis să meargă, mai întâi la Frankfurt, sub protecția lui Hassan şi mai târziu în Pakistan; el îşi dăduse seama că dacă Mohamed începea acea călătorie nu va mai fi niciodată el însuşi, dar acum se întâlnea cu această realitate care îi lăsa un gust amar.

— De ce ați ales un cinematograf? Acolo erau femei şi copii, îndrăzni el să spună cu timiditate.

— Acolo erau duşmani şi de aceea au murit. Sau crezi că femeile acelea nu se bucură atunci când ne văd pe noi căzând în Irak sau în Palestina? Fiii lor sunt viitorii luptători; dacă vor creşte mari, vor pleca să lupte împotriva noastră. Tată, sper că nu începi să renunți la convingerile tale…

— Fiule!

— Să nu vezi femei şi copii, să vezi ceea ce sunt: duşmani, duşmani în ariergardă pe care trebuie să-i nimicim. Nu e greu să ucizi atunci când ştii de ce ucizi.

— Şi tu de ce o faci?

Laila era de câteva minute în prag şi auzise mare parte din explicațiile fratelui său fără ca nici acesta, nici tatăl lor să-şi fi dat seama de prezența ei. Relatarea lui Mohamed îi smulsese lacrimi din străfundul ființei sale. Nu-l putea recunoaşte pe fratele ei în asasinul pe care-l vedea în camera de zi a casei lor stând de vorbă cu tatăl lor.

— Laila! strigă tatăl ei, tresărind. Ieşi de aici! Asta e o conversație între bărbați.

— Între bărbați? Ce a povestit Mohamed este oribil! Cum ai putut face aşa ceva? Cum ai putut? strigă Laila cu ochii înecați în lacrimi.

— Ieşi de aici! îi porunci furios fratele ei. Ieşi înainte de a te lua la bătaie, nenorocito! Şi acoperă-ți capul, dacă nu vrei să ți-l acopăr eu.

— Îndrăzneşte! Îndrăzneşte! strigă Laila.

Mama lor şi Fátima intrară în camera de zi speriate de țipete. Laila se refugie plângând în brațele mamei sale.

— E un asasin! El i-a ucis pe acei bieți oameni din cinematograful de la Frankfurt… Oh, Milostivule! Cum ai îngăduit aşa ceva?

Fátima îşi lăsă capul în jos, pe jumătate ruşinată, pe jumătate înspăimântată. Ea ştia că Mohamed participase la măcelul de la Frankfurt, ca şi Yussuf, primul ei soț, dar

acest fapt, până în momentul acela, îi prefăcuse în eroi în ochii ei, pentru că viziunea ei asupra realității era aceeaşi cu a fratelui său Hassan şi a comunității, dar lacrimile Lailei au emoționat-o şi au făcut-o să aibă îndoieli.

Laila ieşi din camera de zi şi se închise plângând în odaia ei, în vreme ce mama sa insista să-i deschidă uşa. Darwish şi Mohamed nu se clintiseră din camera de zi, în vreme ce Fátima se refugiase din nou în bucătărie cu cei doi micuți ai ei, speriată de ceea ce s-ar putea întâmpla.

Cei doi bărbați au mâncat singuri şi au stat de vorbă până seara târziu, când Darwish se îndreptă spre odaia Lailei şi îi porunci să iasă imediat. Când Laila deschise uşa, de abia i se vedeau ochii, umflați de plâns.

— Spală-te pe față şi vino în camera de zi, trebuie să vorbim, îi porunci tatăl ei.

O porni alene spre baie, unde îşi dădu pe față cu apă rece, încercând să-şi înece noi lacrimi ce-i alunecau pe obraji. Când în sfârşit se prezentă în camera de zi unde o aşteptau tatăl şi fratele ei, se simțea epuizată şi împuținată.

— Mă vei asculta şi te vei supune, pentru că altminteri poți atrage nenorocirea asupra acestei familii, îi spuse tatăl ei, dar Laila nici măcar nu răspunse, plecându-şi capul. Suntem în război, Laila, chiar dacă tu nu vrei să vezi lucrurile astfel. A sosit momentul să ne apărăm şi să plătim pentru toate afronturile şi umilințele la care ne-au supus creştinii în ultimele secole. Ne-au dat la o parte încetul cu încetul, ne-au spoliat şi ne-au disprețuit, încercând chiar să ne nimicească şi mulți dintre conducătorii noştri s-au lăsat corupți de Occident. Dar Allah vrea ca această situație să se termine şi de aceea i-a inspirat pe unii dintre oamenii sfinți să fie în fruntea unei noi comunități de credincioşi, unde cei cu inima curată vor trebui să se sacrifice pentru ca drapelul islamului să fluture din nou de-a lungul şi de-a latul lumii.

— Ucigând oameni nevinovați? îndrăzni ea să întrebe cu glasul stins.

— Chiar nu înțelegi? exclamă furios tatăl ei.

— Nu, nu înțeleg. Nu înțeleg fanatismul. Nu înțeleg de ce nu putem trăi împreună musulmani şi creştini. Nu înțeleg de ce noi, ființele omeneşti, ne străduim să facem din deosebire o prăpastie de netrecut. Nu înțeleg, pentru că nu cred că Allah este diferit de Dumnezeul creştin sau de Dumnezeul evreilor…

Laila nu putu să vorbească mai departe pentru că fratele ei se ridică cu o iuțeală extraordinară şi îi trase o palmă peste obraz care o făcu să se clatine.

— Eşti o blasfematoare! strigă Mohamed, ridicând pumnul care se izbi de chipul surorii lui.

Tatăl lor se interpuse între cei doi ca să-l împiedice pe Mohamed să o lovească din nou pe Laila. Se simțea neputincios în fața acestei situații.

Soția lui năvăli din nou în camera de zi, zbierând la rândul ei când a văzut-o pe fiica sa cu buza spartă, cu un ochi învinețit şi curgându-i sânge în urma loviturii încasate.

— Allah să se îndure de noi! Ce am făcut? țipă mama, speriată, îmbrățişând-o pe Laila.

— Voi purtați vina pentru toate astea! strigă Mohamed, adresându-li-se părinților lui. N-ar fi trebuit niciodată să-i îngăduiți să ajungă atât de departe. Tu, mamă, l-ai înşelat pe tatăl meu, ascunzându-i greşelile Lailei, tu eşti răspunzătoare!

Femeia îşi plecă speriată capul. Nu-l recunoştea pe fiul ei în tânărul acela plin de mânie care țipa la ea amenințător, dar nu îndrăzni să-i răspundă, nici măcar nu încercă să se apere, ştiind că, dacă rostea un singur cuvânt, ar putea spori şi mai mult furia lui Mohamed. Nu ştia nici cum ar reacționa soțul ei. Până în ziua aceea, fusese un om cumsecade care nu o lovise niciodată nici pe ea, nici pe Laila, dar acum vedea în ochii soțului ei o strălucire deosebită pe care nu ştia cum să o interpreteze. Îmbrățişând-o pe Laila şi stăpânindu-şi lacrimile, îşi spuse că singurul lucru pe care putea să încerce să-l facă

era să o protejeze pe fiica sa cu propriul ei trup dacă Mohamed va mai încerca să-şi lovească sora.

Secundele i se păreau o veşnicie până când, în cele din urmă, soțul ei vorbi.

— Ia-o cu tine şi să nu iasă din odaie până când nu spun eu. Laila trebuie să se supună, Mohamed are dreptate.

Cu mare greutate reuşi să o ridice în picioare pe fiica ei şi să o scoată din camera de zi. Fátima aştepta în pragul bucătăriei îndreptându-se cu paşi repezi ca să o ajute să o ducă pe Laila în odaia ei. O culcară amândouă în pat şi îşi spuseră din priviri ce trebuiau să facă.

Fátima rămase lângă tânără, în vreme ce mama acesteia ieşea din încăpere ca să caute trusa medicală pentru a-i îngriji rănile.

Laila de-abia putea vorbi. O durea capul şi ochiul, avea vederea tulbure şi buzele umflate de la pumnul primit.

Cu gesturi îndemânatice, mama ei îi curăță rănile, în vreme ce Fátima îi susținea capul. Mama ei îi dădu un analgezic, întrebând-o încet pe Fátima:

— Crezi că ar trebui să o vadă un medic?

— Nu, nu… O să se facă bine, dacă ar veni un medic, ar putea… să ne denunțe şi asta ar fi cumplit pentru toți. Nu-ți face griji, Laila se va face bine.

Femeia o privi şi încuviință. Fátima îl proteja pe Mohamed; de fapt, pe ei toți, dar chiar ştiind că nora ei are dreptate, simți un ghimpe de remuşcare pentru că nu îndrăznise să facă ceea ce credea că ar fi trebuit să facă, şi anume ca fiica ei să fie văzută de un medic.

— Ar trebui să-i dau ceva ca să doarmă, propuse Fátima. Mâine se va simți mai bine.

— Nu ştiu… poate că ar trebui să aşteptăm… Ocupă-te de bărbați şi de copiii tăi, eu o să rămân cu Laila.

Fátima ieşi din încăpere, încercând să nu facă zgomot pentru ca nici soțul, nici socrul ei să nu fie atenți la ea. Îi era frică, frică de Mohamed, frică de ceea ce se întâmpla în casa aceea.

Copiii erau în bucătărie, jucându-se în liniște. Mama lor îi avertizase că nu trebuiau să deranjeze şi, cu atât mai puțin, să-l supere pe noul lor tată, de care micuților le era teamă în mod instinctiv. Aşa că, aşezați pe jos, se jucau cu nişte maşinuțe de plastic fără să facă zgomot.

Mohamed şi tatăl lui stăteau în continuare de vorbă în camera de zi şi deşi închiseseră uşa, din când în când, auzea vocea stridentă a soțului ei. Îi mângâie pe cap pe micuți şi le şopti că trebuie să fie cuminți şi să se culce curând ca să nu-i supere pe oamenii mari. Copiii nu îndrăzniră să protesteze şi ea putu vedea în ochii lor cât de speriați şi de trişti se simțeau. Dar Fátima nu se lăsă mişcată mai mult de o secundă de chipul întristat al copiilor ei. Aşa stăteau lucrurile şi nu se putea face nimic. Laila îi era simpatică, dar încăpățânarea ei fusese pe punctul de a provoca o nenorocire. Femeile trebuiau să se supună bărbaților şi să accepte ca ei să gândească şi să hotărască pentru ele. Nu ştia ce avea de gând Laila, dar, în orice caz, îşi spunea ea, cumnata ei greşea.

Mohamed şi tatăl lui discutau despre cele întâmplate.

— Asta este casa mea şi eu sunt cel care hotărăşte ce e de făcut. Dacă sora ta merită o pedeapsă, este responsabilitatea mea să o pedepsesc, aşa că…

— Dar, tată! îl întrerupse Mohamed. Nu eşti în stare să o pui la punct. E o ruşine că umblă fără văl şi uită-te la ea cum se îmbracă nu se deosebeşte de creştine. Mă surprinde faptul că n-are niciun strop de modestie şi că îndrăzneşte să ne înfrunte. Trebuia să se pună capăt acestei situații. Nu trebuie să se mai întoarcă la cabinetul acela de avocatură unde lucrează şi trebuie să fie obligată să nu mai scandalizeze Cercul, întâlnindu-se cu bune musulmane cărora le umple capul cu fanteziile ei. Laila predând învățătura Coranului! Ce nebunie! Trebuie să fie împiedicată să o mai facă, dacă nu vrem ca frații noştri să ne judece pentru impietate. Hassan m-a avertizat că ori suntem în stare să punem capăt acestei situații, ori o va face comunitatea. Ce fel de bărbați suntem dacă nu

reuşim să le facem pe femeile din casa noastră să ni se supună?

— Mâine o să vorbesc cu ea, dar tu las-o în pace, spuse tatăl lui pe un ton hotărât.

— Dar dacă nu vei reuşi să o faci să-i vină mintea la cap, atunci o s-o fac eu.

Sună telefonul şi Mohamed ridică receptorul cu un gest hotărât.

— Cine este? întrebă el.

Ascultă o clipă, înroşindu-se din nou de mânie.

— Nu, Laila nu este acasă şi să nu o mai sunați. Dumneavoastră nu aveți permisiunea să întrebați de sora mea.

Tatăl său îl privi, sperând că-i va spune cine este, dar Mohamed lovi cu pumnul în masă şi începu din nou să țipe.

— Un bărbat întreabă de Laila! Neruşinatul ăla îndrăzneşte să sune acasă la noi, dar cum de ați acceptat aşa ceva?

— Mohamed, aici e Spania; fiule, închipuie-ți, nu e uşor să-i interzici totul. Laila trebuie să muncească, să aibă relații cu oamenii. Ai trăit aici şi în Germania, ştii că femeile şi bărbații muncesc împreună şi ştii că în Maroc se întâmplă la fel la oraş, dar important este cum se comportă ele şi te asigur că sora ta n-a făcut niciodată nimic de care să trebuiască să ne ruşinăm, e o fată bună şi o bună credincioasă…

— Dar, cum o aperi? Nu-ți dai seama ce înseamnă tot ce face Laila? Ce sens are lupta noastră dacă femeile noastre se comportă ca nişte târfe ordinare?

— Fiule, ca să câştigăm acest război trebuie să fim prudenți şi să nu atragem atenția. Nu o putem închide pe Laila, trebuie să muncească mai departe…

— De acum înainte se va comporta diferit şi nu va ieşi fără văl; nu i-o voi permite.

Tată şi fiu se priviră epuizați. Stăteau de vorbă de multe ore şi confruntarea cu Laila lăsase urme asupra

amândurora. Era vremea ca fiecare să rămână singur cu sine însuşi şi să mediteze.

— De ce nu o duci pe soția ta să cunoască Granada? Încă nu e prea târziu şi mama ta poate să vă lase cina pregătită şi să se ocupe de copii.

— Da, îmi va face bine să ies puțin.

Mohamed ieşi din camera de zi în căutarea Fátimei, dar ar fi preferat să iasă la plimbare fără ea. Nu că l-ar fi deranjat femeia, întrucât căuta să treacă neobservată, dar chiar şi aşa o simțea ca pe o povară. Îşi spuse că nu împărțiseră încă patul şi că nu putea amâna acest moment mai mult timp de-acum încolo, dat fiind că atât familia lui, cât şi a Fátimei sperau să aibă copii. Simți un ghimpe de repulsie în capul pieptului, pentru că nevasta lui nu-i era pe plac din punct de vedere fizic şi nu ştia cum avea să fie în stare să o posede. Gândul îl înfurie şi mai tare şi avu chef să intre în bucătărie să o ia la bătaie, dar se stăpâni pentru că, la urma urmelor, era sora lui Hassan şi acesta s-ar putea simți ofensat dacă sora lui ar fi lovită.

— Nevastă, plecăm, spuse el, somând-o să-l urmeze.

Fátima nu îndrăzni să crâcnească şi, schimbând o privire cu copiii ei, le făcu semn să nu întrebe nimic, în vreme ce ea îşi netezea galabiya şi îl urma pe soțul ei spre poartă. Spera ca soacra ei să se ocupe de micuți şi, cu toate că ar fi vrut să i-o ceară, ştia că nu trebuie, pentru că Mohamed n-ar tolera nicio întârziere, aşa că ieşi din casă fără zgomot, mergând cu un pas în urma soțului ei şi neîndrăznind să-i spună nimic.

La ora aceea, Granada mirosea a flori de portocal şi Mohamed începu să se simtă mai liniştit pe măsură ce recunoştea ungherele copilăriei sale învăluite în aroma inconfundabilă a acelor flori minuscule care se făcea simțită doar noaptea ca să îmbete simțurile.

Coborâră străzile abrupte ale cartierului Albaicín până ajunseră pe malul râului, unde la ora aceea grupuri de tineri se întâlneau în barurile din zonă.

Mohamed oftă amintindu-şi de anii trăiți în Granada, când el însuşi venea la aceste baruri cu prietenii lui. Se gândi să-i povestească Fátimei, dar o simțea ca pe o străină şi nu putea să o facă părtaşă la amintirile şi emoțiile lui, astfel că se pierdu din nou în gânduri, desfătându-se să privească fiecare colțişor regăsit.

Deodată, îşi aminti că în apropiere era un pub unde obişnuia să se întâlnească cu prietenii lui şi se îndreptă într-acolo, regretând compania Fátimei. Acel pub nu era locul unde să-ți duci nevasta. La Palatul Roşu obişnuiau să se strângă „cămilele", traficanții de narcotice din zonă înainte de a ieşi pe străzi să distribuie drogurile. El fusese unul dintre aceştia înainte de a pleca în Germania. La şaisprezece ani a început să vândă haşiş cu amănuntul şi se felicita pentru banii obținuți din această activitate.

A devenit „cămilă" pentru că Ali, cel mai bun prieten al lui, i-a propus afacerea: el va aduce haşişul din Maroc, iar Mohamed şi prietenii lui îl vor vinde încasând un comision bun. A acceptat înțelegerea fără să se gândească şi a devenit, pe lângă distribuitor, şi consumator. Când aspira fumul negru de haşiş simțea că i se ascuțeau simțurile şi că lumea era a lui. Cel mai bun lucru dintre toate era faptul că, devenind distribuitor de droguri, i se deschiseseră uşi care, altminteri, i-ar fi fost interzise: uşile tuturor acelor domnişori care locuiau în zonele rezidențiale ale oraşului şi care veneau la el implorându-l să le vândă „rahat". La ocazii, îl invitau chiar şi la unele dintre petrecerile lor. Se desfătase de minune cu fetele acelea atât de frumoase care îi acceptau mângâierile în schimbul haşişului.

Hotărî să între la Palatul Roşu să vadă dacă îl găseşte pe vreunul dintre vechii lui colegi şi să cumpere o porție de haşiş. Era lucrul de care avea nevoie ca să se poată culca cu Fátima şi îşi spuse că nu va afla nimeni. Ştia că, dacă ar ajunge la urechile lui Hassan că începuse din nou să fumeze, l-ar da afară din Cerc.

Hassan îl avertizase înainte de a-l trimite în Pakistan şi

a-l accepta între oamenii săi: nici vorbă de droguri, nici gând să se comporte ca acei creştini corupți în stare să-şi ucidă mama pentru o doză.

Dar Hassan era departe, iar el trebuia să-i facă Fátimei onorurile patului şi doar după o porție bună de haşiş va fi în stare să facă față.

— Rămâi aici o clipă, merg să văd dacă e vreun prieten.

— Aici, singură? îndrăzni Fátima să spună.

— Femeie, n-o să ți se întâmple nimic! Durează doar o clipă.

Împinse uşa şi zâmbi văzând că nimic nu se schimbase în Palatul Roşu; chiar şi Paco era tot în spatele tejghelei.

— Ia te uită cine-i aici! exclamă Paco văzându-l. Unde ai fost? Ai dispărut de ani de zile; ai zis nu ştiu ce de o bursă şi până azi, nimic.

— Bună, Paco, cum merge treaba?

— Ca de obicei, fără schimbări. Mă rog, unii dintre colegii tăi au fost băgați la zdup pentru că au făcut pe deştepții.

— E atâta vreme de când nu mai ştiu nimic de ei… ce ştii despre Ali şi despre Pedro?

— Ali a dispărut ca tine, iar Pedro e la puşcărie la Cordoba. L-au prins cu un transport de pastile care ar fi putut aproviziona jumătate din Spania.

— Şi despre Ali nu ştii nimic?

— Ce se zvoneşte. Unii zic că s-a întors în Maroc, alții, că l-a prins poliția şi că e în vreo închisoare ispăşindu-şi condamnarea, alții, că a devenit un fanatic şi că trage cu arma în Irak, cine poate şti? Era cam țicnit. Şi tu, cu ce te lauzi?

— Cu nimic deosebit, mi-am terminat studiile în Germania şi m-am întors să-mi văd părinții. Ah, şi m-am însurat!

— Aoleu! Dar, cum ți-a venit în minte să te însori?

— Nu mi se pare atât de neobişnuit apropo, ştii de cineva care să aibă marfă bună?

— Cu alte cuvinte, căsătoria nu te-a scos din „rahat”.

Uite, ăla de la masa din fund, care e maur ca şi tine, are de toate.

Mohamed ezită să se adreseze bărbatului pe care i-l semnalase Paco. Se temea că ar putea fi recunoscut şi că ar ajunge la urechile lui Hassan, dar hotărî să rişte; ori fuma haşiş, ori nu se va putea culca cu Fátima.

Zăbovi două minute ca să cumpere un baton de haşiş şi ieşi din local, dându-i asigurări lui Paco că va reveni curând, deşi în realitate n-avea intenția să o facă.

— Să mergem să mâncăm ceva înainte de a ne întoarce acasă.

Fátima îl privi surprinsă. Nu se aştepta ca soțul ei să o invite să mănânce în oraş, era conştientă de faptul că simțea repulsie față de ea.

Merseră pe jos unul lângă altul fără să scoată o vorbă până când ajunseră la un mic bar de unde se vedea Alhambra{86}. Mohamed o conduse la o masă din fund, iar el se îndreptă spre tejghea. Două minute mai târziu, un ospătar se apropia cu o tavă pe care ducea două sticle de Coca-Cola, o farfurie cu brânză şi două porții de omletă cu cartofi.

Mâncară fără să se privească unul pe celălalt, dar, în cele din urmă, Mohamed o luă prin surprindere, întrebând-o de Laila.

— Ce părere ai despre sora mea?

Fátima simți că îi ardea fața în timp ce căuta cuvintele cu care să-i răspundă soțului ei.

— E o fată bună şi acum, că tu eşti aici, cu siguranță că se va comporta mai bine, spuse ea temându-se să nu-l supere pe soțul ei.

— Părinții mei au fost prea îngăduitori cu ea, n-au ştiut să o îndrume pe calea cea bună şi acum… mi-e ruşine din pricina ei.

— Nu… n-ar trebui… ea… e o fată bună.

— E o proastă! Noroc că suntem aici şi că o s-o pot îndrepta.

Nu spuse mai mult. Cu un gest ceru nota şi, de îndată

ce a plătit, se ridică urmat de Fátima. Merseră din nou în tăcere până în cartierul Albaicín.

Găsiră casa în întuneric. Auziră nişte şoapte din odaia părinților lui şi se îndreptară spre camera lor, unde copiii dormeau liniştiți pe o saltea aşezată pe jos.

— Du-i în camera de alături; n-ar trebui să fie aici.

Fátima tresări auzind ordinul soțului ei, ştiind ce anume avea să urmeze. Nu spuse nimic: îi trezi pe micuți şi trase de saltea până o duse în cealaltă odaie, acolo îi mângâie pe păr şi îi îndemnă să adoarmă din nou. Apoi, oftând, se întoarse în dormitor, unde îl găsi pe Mohamed fumând haşiş. Nu spuse nimic, se aşeză pe pat şi aşteptă poruncile soțului ei, rugându-se în tăcere ca să nu fie prea greu de suportat ceea ce avea să urmeze.

11

Ovidio recitea concentrat hârtiile pe care i le dăduse episcopul Pelizzoli. Scrisese pe foi diferite fiecare dintre cuvintele salvate de la incendiu şi le avea aşezate pe masă, de parcă ar fi fost un puzzle

— Dar chiar că eşti dus pe gânduri, îi spuse părintele Mikel, privindu-l cu coada ochiului, în vreme ce îşi aprindea o ţigara.

— Adevărul este că m-am împotmolit, mărturisi Ovidio, şi nu ştiu de unde să o apuc.

— Ar trebui să le spui celor de la Roma să te scutească de aceasta treabă, pentru că, altminteri, nu o să te poţi concentra asupra parohiei. Iartă-mă că ţi-o spun, dar te văd mai preocupat de hârtiile alea decât de enoriaşii noştri. E foarte greu să împaci treaba aceea pe care ţi-au încredinţat-o la Roma cu problemele de aici.

— Aveţi dreptate, dar n-am altă soluţie decât să duc la bun sfârşit ceea ce mi s-a cerut, se scuză Ovidio.

— Iar tu, Ignacio, ai putea să încetezi de a mai citi cronica aceea a lui fray Julián, pe care cu siguranţă că o ştii deja pe dinafară, şi să-i plângi de milă acestui tânăr.

Părintelui Aguirre, aşezat într-un fotoliu lângă balcon şi parând absorbit în lectura acelei relatări, nu-i scăpase, de fapt nicio vorba din conversaţie. Lăsă cartea şi se ridică, apropiindu-se de Ovidio.

— Ştii Mikel? Ovidio n-are altă soluţie decât să studieze aceste hârtii pentru că aşa a hotărât Sfântul Părinte, spuse părintele Aguirre cu o sfârşeală în glas.

— Însuşi papa! exclamă părintele Mikel. Mă rog, dacă i-a cerut-o papa… dar trebuie ca alţii să-i poată face treaba lui Ovidio, pentru că, dacă o să o ţină tot aşa, nu se va mai putea concentra asupra treburilor de aici, continuă să bombăne părintele Mikel.

— Şi cine suntem noi ca să judecăm hotărârile papei? Slujim Biserica acolo unde ni se cere să o slujim, şi fără

să crâcnim, răspunse părintele Aguirre.

— De acord, n-am nimic de zis. Doar că mi-e milă să-l văd toată ziua pe tânărul ăsta preocupat de hârtiile acelea. Ar trebui să-i dai o mână de ajutor pentru că tu te pricepi la astfel de lucruri.

— Ce fel de lucruri? întrebă părintele Aguirre.

— Cum ce fel de lucruri? Adică, la secrete! Zilele trecute l-am auzit pe Ovidio spunându-ți ceva despre măcelul de la Frankfurt, care nu înțeleg ce legătură are cu Biserica. Iar tu... mă rog... se vorbeşte mult şi se spune că, de când ai venit, te-ai străduit ca, aici, oamenii să înceteze să se mai ucidă unii pe alții.

— Şi ai fi zis că nu-ți dai seama de nimic! exclamă râzând părintele Aguirre. Dar, după cate ştiu, ne străduim cu toții, nu-i aşa?

— Bineînțeles, omule! răspunse râzând părintele Mikel. Şi dacă pot să vă dau o mână de ajutor, cu dragă inimă.

— Nu, nu poți, răspunse, iute, Ignacio Aguirre.

— Ştiți, părinte? Uneori, mă gândesc că nu se justifică atâta secretomanie. Ce e rău ca Mikel şi Santiago să ştie la ce lucrez? Eu am încredere în ei, cum...

— Cum n-ai avut încredere în nimeni în ultimii treizeci de ani termină fraza părintele Aguirre.

— Da, într-adevăr.

— Dar trebuie să respecți regulile; este singurul mod de a evita problemele. Şi în munca noastră regula de aur este discreția.

— Aşa e, dar...

— Ovidio, eu mi-aş lăsa viața pe mâna lui Mikel sau a lui Santiago dar există nişte chestiuni pe care nu li le-aş încredința; nu pentru că n-aş avea încredere, ci pentru că e mai bine pentru ei.

— Ceea ce spuneți dumneavoastră are un rost la Roma, dar aici... îmi pare rău, părinte, aici nu văd ce sens ar avea.

— Tu vei şti cum trebuie să acționezi. Eu îți amintesc doar regulile la care suntem supuşi.

— Nu, nu-mi povesti nimic, interveni părintele Mikel; dacă Ignacio spune că nu trebuie să o faci, atunci nu o face, dar măcar el să te ajute, pentru că şi el a umblat cu secrete. Mă duc să-l caut pe Santiago, care e cu copiii din cor, aşa că profitaţi de acest timp.

Mikel Ezquerra se duse în odaia lui să-şi pună pardesiul şi tzapela[87] şi apoi îşi luă la revedere de la colegii săi cu un laconic pa!

— Ce om! spuse râzând părintele Aguirre. Ce mai caracter!

— E bun ca pâinea caldă, răspunse Ovidio.

— Aşa e, într-adevăr. Ţi-am spus că i-aş încredința viața mea.

— Dar nu i-ați arăta aceste hârtii, nu-i aşa?

— E ciudat că pui în discuție unul dintre fundamentele îndeletnicirii noastre.

— Fapt e că aici lucrurile par diferite. Roma e foarte departe, ca şi intrigile de la Vatican. Cred că totul e mai simplu decât vedem când ne aflăm cufundați în vâltoarea de acolo. Ştiți? Eu nu numai că mi-aş încredința viața părintelui Mikel şi părintelui Santiago, dar le-aş încredința şi aceste hârtii.

— Nu trebuie să o faci, Ovidio, spre binele tău şi spre binele lor. Şi faptul că nu o vei face n-are nicio legătură cu încrederea.

— Dar dumneavoastră chiar că ați putea să-mi dați o mână de ajutor…

— Nu, n-ar trebui să o fac, dar o voi face. Te-ai împotmolit şi nu ştiu de ce.

— Poate că depărtarea mă împiedică să gândesc ca înainte. Aici totul este diferit.

— Bine, povesteşte-mi şi o să văd dacă te pot ajuta sau nu.

Ovidio puse în ordine hârtiile pe masă şi începu să-i relateze întâlnirea sa cu Lorenzo Panetta şi Matthew Lucas; apoi îi explică minuțios tot ce ştia despre cazul măcelului de la Frankfurt. Părintele Aguirre îl asculta fără

să i se mişte un muşchi şi, din când în când, închidea ochii ca şi cum ar fi avut nevoie să facă abstracție de tot ca să înțeleagă ce îi povestea Ovidio. Când acesta îşi termină expunerea, aranjă din nou pe masă hârtiile pe care avea scris câte un cuvânt găsit în acele resturi de file salvate din apartamentul de la Frankfurt în care teroriştii se aruncaseră în aer.

Pe Ovidio îl surprinse expresia de amărăciune şi durere care părea să se fi întipărit pe chipul bătrânului preot.

— Ce părere aveți despre cele relatate?

Părintele Aguirre îl privi stăruitor şi, scoțând un oftat de regret, îi răspunse:

— Voi încerca să-ți dau o mână de ajutor, deşi n-ar trebui să o fac.

— Dar de ce? vru să ştie Ovidio, care privea îngrijorat chipul posomorât al bătrânului iezuit.

— Dacă aş fi avut un fiu, mi-ar fi plăcut să fie ca tine. Poate că de aceea mă port ca atare cu tine, în mod inconştient, răspunse părintele Aguirre.

— Vă mulțumesc, dumneavoastră sunteți pentru mine mai mult decât un tată, reuşi să spună emoționat Ovidio.

— Sunt întrebări la care nu-ți voi răspunde, pentru că nu pot, pentru că nu trebuie şi pentru că nu vreau. Dar voi încerca să te ajut.

— Mulțumesc.

— Bine, să începem. Spune-mi la ce concluzii ai ajuns.

— Asta e problema, că n-am ajuns la niciuna. Bâjbâi în întuneric. Aceste cuvinte par să nu aibă nicio legătură între ele: „Karakoz”, „Mormânt”, „Crucea de la Roma”, „Vineri”, „Saint-Pons”, „Lothar”, „cruce”… Frazele, scoase din context, sunt absurde: „cerul nostru nu este deschis pentru făpturi”, „sânge”, „va curge sângele din inima Sfântului”… Nu reuşesc să desluşesc semnificația lor, dar simt în ele un ton amenințător, nu ştiu de ce.

Părintele Aguirre se concentra în lectura schemelor trasate de Ovidio, în vreme ce acesta continua să vorbească mai mult cu sine însuşi decât cu preotul.

— Nu-mi imaginez ce fel de hârtii sau de documente erau cele care conțineau aceste cuvinte, dar sunt singur că n-au nicio legătură cu Coranul. Şi nici nu sunt dintr-o carte, pentru că, dacă priviți fotocopiile, veți vedea că unele sunt cuvinte scrise de mână şi nu de aceeaşi mână. În unele, coincide grafia, în altele, este evident faptul că au fost scrise de persoane diferite. M-am gândit să cer un examen grafologic; nu că ne-ar dezvălui ceva epocal, dar măcar ar arăta ceva despre autori. Singurul cuvânt clar este „Karakoz", care se referă la un traficant de arme.

— De unde e? vru să ştie părintele Aguirre.

— E sârb bosniac. Un personaj obscur care a luptat în războaiele din fosta Iugoslavie şi care acum se îndeletniceşte cu traficul de arme. În rapoartele serviciilor de informații se menționează că numitul Karakoz poate face rost de orice armă i s-ar cere, fiind doar o chestiune de preț. După părerea Interpolului, în ultimii ani, a fost unul dintre furnizorii grupurilor islamiste şi, fără îndoială, el a fost cel care a vândut explozibilii pentru măcelul de la cinematograful din Frankfurt.

— Aşa că singura pistă solidă pe care o ai este Karakoz. A fost interogat?

— După cât se pare, nu vor să-i atragă atenția; preferă să-l țină sub control ca să vadă dacă face vreo mişcare care să conducă la o pistă solidă. Dar nu e uşor să se facă acest lucru: se mişcă precum un țipar şi apare şi dispare fără să lase vreo urmă.

— Karakoz este unul dintre capetele ghemului.

— Ce vreți să spuneți?

— Imaginează-ți că acest caz este un ghem. Într-un capăt îl avem pe Karakoz şi, dacă tragem de el, vom ajunge la celălalt capăt. Aşa că, ori aştepți ca Interpolul şi Centrul de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene să-ți povestească ce află treptat despre personaj, ori încerci să afli tu prin mijloacele tale, ceea ce fără îndoială e mai dificil.

— Se presupune că singurul lucru pe care îl am de

făcut este să mă gândesc ce înseamnă aceste cuvinte.

— Un nou atentat, este evident; ceea ce nu ştim este unde, cum şi când.

Ovidio Sagardía privi uimit la părintele Aguirre. Afirmația acestuia a fost ca o bombă. Bătrânul iezuit îl observa fără să-şi poată ascunde un zâmbet.

— Dar, fiule, este evident! Dacă n-ai fi fost atât de orbit de propriile tale probleme ai fi văzut acest lucru, aşa cum au înțeles Panetta şi Lucas. Nu poți fi atât de prost! Nu e nevoie să lucrezi în nicio centrală a serviciilor de informații ca să ştii că există un plan bine stabilit de una sau mai multe persoane, hotărâte să provoace o ciocnire între Occident şi islam. Cel mai rău este faptul că fanatismul islamist găseşte aliați în anumite sectoare cărora nu le prinde deloc rău, pentru interesele lor, să avem un nou „război rece", atâta doar că acesta este diferit şi se caută ca religia să fie declanşatorul. Ştii? Nu pot să cred că eşti atât de naiv; chiar mai mult de atât, mă dezamăgeşti.

Ovidio înghiți în sec, ruşinat. Muncise jumătate din viața lui pentru Departamentul de analiză a politicii externe şi deodată se comporta ca un novice; mai rău decât atât, ca un incapabil. Părintele Aguirre avea dreptate.

— Îmi pare rău. E adevărat că am fost foarte preocupat de mine însumi. De luni de zile nu mă gândesc la altceva, decât la mine…

— Şi asta te-a prefăcut în prostănac? îi reproşă supărat părintele Aguirre.

— Nu; sper că nu.

— Sunt sigur că din 11 septembrie, chiar dinainte, episcopul Pelizzoli v-a pus pe toți la treabă în legătură cu cele ce se întâmplă şi se mişcă în lumea islamică. N-a întărit legațiile Vaticanului cu unii dintre analiştii noştri? N-a stabilit că problema islamică este astăzi o prioritate? Nu e nevoie să-mi răspunzi, îl cunosc bine pe Luigi Pelizzoli şi este orice vrei, numai un incapabil nu, este

una dintre minţile cele mai strălucite ale Bisericii. De aceea, presupun că s-a dedicat acestui conflict. Iar tu, realmente, nu stai bine deloc. Eşti iezuit, înţeleg criza prin care ai trecut, înţeleg că aveai nevoie să părăseşti Vaticanul, dar nu admit să nu raţionezi şi ca problema ta să devină singura ta preocupare. Bine, acum eşti aici; spune-mi ce vrea în mod exact Pelizzoli să faci.

— Să mă gândesc, să găsesc un fir conducător printre aceste fraze. Presupun că trebuie să încerc să aflu dacă în spatele lor există o ameninţare, deşi nici episcopul, nici acei doi agenţi secreţi nu mi-au spus nicio clipă nimic în această privinţă.

— Nu e nevoie să ţi se spună ceea ce este evident. După părerea mea, ceea ce ţi s-a cerut nu poţi face singur de aici. Ai nevoie de mijloace, de ajutor, de o bună bază de date, să ştii ce anume descoperă Interpolul, Centrul european de coordonare antiteroristă, CIA... în sfârşit, nu poţi face nimic fiind închis în această locuinţă de la periferia proletară a oraşului Bilbao.

— Asta este condiţia pe care am pus-o şi pe care au acceptat-o.

— Atunci, e mai bine să fii cinstit cu tine însuţi şi cu Biserica. Eu îţi spun că aici nu poţi face singur treaba asta. Va trebui să mergi la Bruxelles, să te întâlneşti cu cei din centrul acela de coordonare, să-i vezi pe cei de la Interpol, să fii în legătură cu departamentul nostru de la Vatican şi, dacă mă asculţi, va trebui să afli câte ceva pe cont propriu despre nemernicul acela de Karakoz, oriunde s-ar ascunde. Informaţia se află în stradă.

— Rostul nostru este acela de a analiza informaţiile, se apără Ovidio.

— Bineînţeles, dar nimeni nu ni le face cadou, trebuie să le căutăm. Departamentul nostru de analiză a politicii externe dispune de date mai bune decât multe guverne. Ştii de ce? Pentru că noi suntem pretutindeni, pe toate străzile, în toate colţurile planetei. Dar asta o ştii deja, aşa că nu mă obosi, comportându-te de parcă n-ai ştii

cum merg aceste treburi.

— Mă surprinde că vorbiți în felul acesta, spuse Ovidio.

— Mă rog, o fac ca să te stârnesc; de-acum ştiu că tocmai din acest motiv ai vrut să părăseşti Vaticanul. Îi voi cere iertare lui Dumnezeu pentru că ți-am făcut rău cu bună ştiință.

— Chiar atât de uşor?

— Îți cer şi ție iertare.

— Sunteți nemaipomenit!

— Nu sunt omul minunat care crezi tu că aş fi. Sunt doar un om, un bătrân preot iezuit. Nu mă idealiza, acceptă-mă aşa cum sunt.

Rămaseră tăcuți, privindu-se în ochi. Pe Ovidio îl surprindea duritatea din raționamentul părintelui Aguirre, dar acesta nu se înşela. Ştia că bătrânul preot are dreptate.

— Presupun că voi putea împăca ambele interese, cel al Bisericii şi al meu, afirmă el cu o nuanță de cinism.

— Vei vedea dacă poți.

— Nu mă voi întoarce la Vatican. Rămân, voi lucra de aici, chiar dacă ar trebui să merg dintr-un loc într-altul. Îmi place ceea ce fac acum, de fapt nu ştiam cum este să ai de-a face cu oameni normali, nici ce probleme reale au oamenii. Aici găsesc acum adevăratul sens al sacerdoțiului.

— Nimeni nu ştie mai bine decât tine ce anume poți face. Dar, dacă vei continua cu acest caz, te sfătuiesc să-l iei în serios şi nu ca pe o problemă oarecare, pentru că de tine depinde salvarea unor vieți. Spune-mi, ce îți sugerează unele dintre aceste cuvinte?

— Lothar… există mai mulți Lothar importanți în istorie, dar, în principiu, Lothar al nostru ar trebui să fie contemporan. Cât despre Saint-Pons, apare ca un mic sat în sudul Franței; asta ar putea presupune că acolo există o celulă islamistă sau că e locul ales pentru un atentat. Presupun că cei din Centrul de coordonare antiteroristă de la Bruxelles or fi investigând.

— Nu e rău…

— Vă mulțumesc pentru încurajare, dar, de fapt, nu ştiu nimic. Mă gândesc că aceste cuvinte trebuie să însemne ceva, dar n-au sens venind din partea unor terorişti islamişti.

— Nu exclude nicio pistă, oricât de extravagantă ți s-ar părea. În orice caz, sunt liniştit să văd că n-ai pierdut chiar atât de mult timpul cum mă făceai să cred.

— Apoi e fraza: „va curge sângele din inima Sfântului…”. O frază misterioasă care nu-mi spune nimic şi pe care mi-e greu să o pun în legătură cu grupul de fanatici de la Frankfurt.

— N-ai altă soluție decât să tragi de capătul ghemului şi singura pistă solidă este Karakoz. Insist să stai de vorbă cu acei doi domni care au venit să vă vadă la Vatican şi să-ți spună tot ce au aflat despre acest personaj până în momentul de față. Mi se pare că nu există multe alte opțiuni. Înainte, ai spus că se mişcă precum un țipar, dar trebuie să aibă undeva un domiciliu.

— Conform acestui dossier{88}, Karakoz petrece perioade îndelungate la Belgrad, dar şi în Muntenegru, a fost văzut chiar şi în unele foste republici ale URSS, este unul dintre furnizorii gherilei cecene; a aterizat cu mai multe ocazii pe aeroportul din Beirut, în Yemen, la Damasc, dar şi la Paris, la Londra, la Amsterdam… Raportul spune că e un tip discret, care nu se comportă ca un gangster. Nu obişnuieşte să frecventeze cluburile de noapte, nici nu i se cunosc legături cu alte femei. Bea vodcă şi fumează țigări de foi. Asta este tot ce se pare că se ştie despre el. Chestiunea este să aflăm dacă grupul de la Frankfurt a stabilit o legătură directă cu Karakoz, sau dacă grupul în cauză avea alți şefi deasupra lor care s-au ocupat să cumpere armele şi explozibilii de la Karakoz.

— Presupun că în această privință au probabil deja o idee cei de la Centrul de coordonare antiteroristă. Astfel că…

— Că n-am altă soluție decât să plec la Bruxelles, răspunse Ovidio, izbucnind într-un hohot de râs.

— Tu hotărăşti…

— Nu voi avea altă soluție dacă vreau să nu rămâneți cu impresia că sunt un prost.

— Într-adevăr, răspunse, râzând, părintele Aguirre.

— Mi s-a jucat o festă.

— Da, ți-au jucat-o. Dar, dacă Luigi Pelizzoli a insistat să te vâre în acest caz, este pentru că el crede că poți fi de ajutor mai mult decât alții, astfel că ai obligația să o faci.

— De câte ori vi s-a cerut ajutorul de când ați părăsit Vaticanul?

— Viața mea nu e ca a ta, circumstanțele mele n-au nicio legătură cu ale tale, aşa că nu-ți pierde timpul făcând comparații. Dar să-ți fie limpede un lucru: eu am slujit Biserica acolo unde a avut nevoie de mine, unde superiorii mei au considerat că trebuia să o fac şi o voi face în continuare.

— Dar ați fost lăsat să veniți aici…

Părintele Aguirre nu răspunse şi se cufundă din nou în hârtiile împrăştiate pe masă.

— Adevărul e că acest caz este o adevărată provocare pentru serviciile de informații; fără îndoială, este „cazul” vieții tale, în care vei da măsura a ceea ce eşti.

— Ia te uită! Nu-mi uşurați treaba.

— Nu sunt eu cel care nu ți-o uşurează. E un caz afurisit, te asigur.

Se priviră şi Ovidio avu impresia că e ceva nedesluşit în cuvintele părintelui Aguirre; dar nu îndrăzni să mai insiste.

— Îl voi suna pe monseniorul Pelizzoli şi îi voi cere permisiunea să merg la Bruxelles. Presupun că vreo două zile îmi vor fi de-ajuns.

— Nu presupune nimic: ai o treabă de făcut; fă-o, dar fără să te condiționezi pe tine însuți nici de timp, nici de altceva. Dar, ştii ceva? Această conversație mă oboseşte. De fapt, rezistența ta este cea care mă oboseşte. Poate că

ar trebui să-l suni pe episcop şi să-i spui că renunți definitiv; poate că acesta ar fi lucrul cel mai cinstit.

Părintele Aguirre se ridică şi ieşi din încăpere, lăsându-l pe Ovidio perplex şi indispus. Sperase ca bătrânul preot să fie de partea lui, să-i înțeleagă dezinteresul de a începe să se gândească la atentatul de la Frankfurt care i se părea atât de departe de noua lui viață din Spania. Dar, în schimb, maestrul său îl îndemna să se dedice sută la sută acestui afurisit de caz şi vedea conturându-se în el profunda decepție pe care i-o provoca atitudinea lui.

Ovidio îşi spuse că şi el era surprins de propria lui încăpățânare, aproape copilărească, dar se scuză, gândindu-se că avea dreptul de a fi un simplu preot şi de a nu vedea mai departe de problemele enoriaşilor săi. Simți din nou sfâşierea lăuntrică, aceeaşi care îl chinuise în ultimele luni.

Auzi zgomotul uşii închizându-se. Părintele Aguirre plecase, lăsându-l singur ca să ia o hotărâre.

Apucă telefonul şi formă numărul direct al monseniorului Pelizzoli, care răspunse de îndată. Timp de o jumătate de oră îi explică fostului său superior neînsemnatele progrese pe care le făcuse şi îl întrebă apoi dacă socotea nimerit să se deplaseze la Bruxelles şi poate chiar şi la Belgrad. S-ar putea ca la nunțiatură cineva să ştie ceva relevant despre Karakoz. El ştia din experiență cât de multe informații despre problemele cele mai diverse pot ajunge să aibă nunțiaturile.

— Le-am cerut deja în mod discret fraților noştri de la Belgrad să ne spună dacă ştiu ceva interesant despre Karakoz. De fapt, ceea ce ne-au relatat nu e mult mai mult decât se ştie la Bruxelles, dar, dacă socoteşti că e nimerit să mergi acolo, fă-o. Voi suna ca să fii primit şi să ți se înlesnească accesul la cele de care ai putea avea nevoie. În ceea ce priveşte călătoria ta la Bruxelles, nu există, de asemenea, niciun inconvenient. Tu eşti cel care te ocupi de acest caz.

— Mă rog… nu chiar, protestă Ovidio.

— Avem încredere că vei fi în stare să găseşti un indiciu care să ne lumineze. Suntem îngrijorați de ceea ce ar putea însemna aceste cuvinte, aceste fraze enigmatice.

— Nu m-am răzgândit în privința a ceea ce cred că trebuie să fac.

— Nici nu ți-am cerut aşa ceva, răspunse cu duritate episcopul.

— Voi face tot ce pot.

— Avem toată încrederea.

— La oficiul nostru s-a ajuns la vreo concluzie?

— La niciuna solidă, dar s-ar cuveni să faci schimb de păreri cu frații care lucrează la acest caz; e mai bine ca toți să tragem în aceeaşi direcție. Ai putea veni la Vatican înainte de a merge la Bruxelles şi la Belgrad.

Ovidio a fost pe punctul de a refuza, dar nu s-a simțit în stare. De altfel, ştia că episcopul are dreptate. Ori se ocupa de caz, ori îl lăsa baltă, dar nu putea continua să se eschiveze de la această responsabilitate.

— Aşa voi face.

— Cum îți merge la Bilbao?

— Mă simt foarte bine. Aici pot ajunge să fiu împăcat cu mine însumi.

— Mă bucur că e aşa, şi părintele Aguirre?

— Tocmai a ieşit. E foarte bine, la fel de energic şi de bun la suflet ca întotdeauna.

— Îmi închipui. Te ajută?

— Opune rezistență, mărturisi Ovidio.

— Tipic pentru el; va dori să faci față propriei tale responsabilități; totuşi, ascultă-l. Are multă experiență şi ştie să vadă dincolo de ceea ce suntem în stare să vedem noi, ceilalți. Cu siguranță că are deja o idee destul de precisă în ceea ce priveşte acest caz.

— Dacă e aşa, nu mi-a spus-o.

— Şi nici nu ți-o va spune, decât dacă va crede că e strict necesar.

— Nu înțeleg…

— Fiule, cum o să-l înțelegi pe părintele Aguirre? Pe

lângă faptul că este maestrul meu este şi prietenul meu şi n-am reuşit niciodată să-l înțeleg, nici... nici măcar să-l cunosc cu adevărat, mărturisi episcopul spre uimirea lui Ovidio. Bine, pune-te în mişcare şi vino să mă vezi când ajungi la Vatican. Voi vorbi cu superiorii tăi, cu înaltul prelat al Ordinului tău ca să ți se permită să faci un popas în drumul pe care ai început să-l străbați ca preot la Bilbao.

Ovidio se concentră din nou asupra hârtiilor pe care le avea dinaintea lui, gândindu-se cât era de absurd să îmbine între ele nişte cuvinte aparent fără nicio legătură între ele şi să mai ajungă şi la o concluzie logică. Cât despre fraze, trebuia să le găsească şi lor contextele, iar sarcina nu era deloc uşoară.

Se făcuse noapte când s-au întors cei trei colegi de apartament. Părintele Mikel Ezquerra se certa cu părintele Santiago, în vreme ce părintele Aguirre îi soma să înceteze discuția.

— Dar Santiago nu înțelege nimic! protesta părintele Mikel.

— Ba tu eşti cel care vede realitatea printr-o lentilă care deformează totul, se apără părintele Santiago.

— Nu reuşeşti să pricepi problema!

— Ba o pricep foarte bine! Dar nu sunt de acord cu diagnosticul, nici soluția propuse de tine.

Intrară bombănind în camera de zi. Părintele Aguirre le cerea să înceteze să se mai certe.

— Dar ce vi se întâmplă? vru să ştie Ovidio.

— Ăsta crede că ce se întâmplă aici este din vina noastră, răspunse părintele Mikel.

— Ce se întâmplă, unde?

— Păi, în Țara Bascilor. Tu eşti de aici şi, mă rog, ştii cum stau lucrurile, dar Santiago le vede cu ochi de granadin şi...

Părintele Santiago, blajin din fire, sări în sus şi i se adresă mânios părintelui Mikel.

— Adică numai bascii pot să vorbească şi să-i înțeleagă

pe basci, chinezii pe chinezi, francezii pe francezi! Ce mai prostie! Faci rău fiind ambiguu față de tinerii aceia, le sădeşti rătăcirea în suflete.

— Asta chiar că e prea mult! Nu sunt ambiguu şi o ştii foarte bine, doar că prefer să-i ascult şi să-i conving, nu să-i condamn din capul locului.

— Răul trebuie condamnat din capul locului, nu există nuanțe posibile, replică părintele Santiago.

— Putem lua cina?

Întrebarea părintelui Aguirre îi făcu să lase cearta deoparte. Ovidio îşi retrase hârtiile, în vreme ce părintele Mikel punea masa, iar părintele Santiago, urmat de părintele Aguirre, intra în bucătărie ca să încălzească mâncarea pe care le-o lăsase pregătită harnica Itziar.

Toți se concentrară în savurarea supei de peşte şi a sardelelor pane preparate de Itziar.

Când terminară cina, părintele Aguirre îi invită să spună rozariul ca să mediteze, să-şi elibereze spiritul de tensiunile zilei şi ca să încerce să se apropie de Dumnezeu, după cum le-a spus el.

Odată încheiată rugăciunea, părintele Aguirre le propuse să bea un păhărel de lichior de porumbe înainte de a merge la culcare.

— Nici vorbă! Ce, e sărbătoare? întrebă ironic părintele Mikel.

— Nu, dar poate că o să ne cadă bine la toți să gustăm lichiorul, stând puțin la taclale înainte de a merge la culcare, răspunse părintele Aguirre.

— Mie mi se pare o idee grozavă, sublinie părintele Santiago.

— N-am mai băut lichior de porumbe de ani de zile, mărturisi Ovidio.

— Chiar că ai pierdut nişte lucruri umblând prin lume, spuse părintele Mikel, în vreme ce se pregătea să toarne patru minuscule păhărele de lichior.

Cei patru preoți dădură pe gât lichiorul de porumbă, fiecare adâncit în gândurile sale, până când părintele

Mikel îi readuse la realitate.

— Mâine trebuie să ne întâlnim cu tinerii aceia; au nevoie de răspunsuri.

— Răspunsul este clar: nu există justificare ca să se comporte ca nişte sălbatici şi să-i intimideze pe colegii lor. Nu-i putem scuza, spuse părintele Santiago pe un ton supărat.

— Nu ştiu despre ce vorbiți. De acelaşi lucru ca mai înainte? vru să ştie Ovidio.

Părintele Santiago i-o luă înainte colegului său Mikel ca să-i răspundă lui Ovidio.

— Da. O să-ți explic în două cuvinte. Astăzi a venit să ne vadă o fată de la institut, speriată pentru că un grup de flăcăi de vârsta celor care îşi dau bacalaureatul îl tot amenință pe fratele ei pentru că nu se alătură la *kale borroka*{89}. Îl fac laş, spaniol, câine et caetera. Ieri, le-au aruncat un cocteil molotov pe terasa casei. Din fericire, în momentul acela, nu era nimeni acolo. Dar azi, l-au înconjurat în patio şi l-au bătut. Nimeni n-a mişcat un deget, nimeni n-a văzut nimic. Doar sora lui a încercat să-l ajute şi bestiile alea i-au învineți un ochi. Ea se teme că lucrurile vor merge şi mai departe; se teme pentru viața fratelui ei şi a venit să ne ceară ajutor, pentru că îi cunoaştem pe sălbaticii ăia, şi ea crede că putem avea o anumită influență asupra lor dacă le vorbim. Eu cred că, în afară de a le vorbi, trebuie să le spunem că, dacă se vor mai atinge de un fir de păr al acelui băiat, dacă vor mai arunca un cocteil molotov în casa lor, îi vom duce de urechi la Ertzaintza{90}. De aceea m-am certat cu Mikel. El nu e de acord cu ultima parte.

Părintele Aguirre îl observa pe Ovidio curios să afle ceea ce gândeşte. Preotul, absorbit cum era în chestiunile sale personale, nu reuşea să pătrundă în problemele reale ale comunității pe care dorea să o slujească.

Pe chipul lui Ovidio se oglindea confuzia şi indispoziția după ce auzise ceea ce spusese părintele Santiago.

— Nu se poate rămâne neutru în fața violenței, reuşi el

să spună.

— Dar nu-i putem denunța! Dacă o vom face, nu vor mai avea încredere în noi! protestă părintele Mikel.

— Şi dacă ne facem că nu vedem ceea ce se întâmplă, nici fata aceea, nici fratele ei şi mulți alții ca ei nu vor mai avea încredere în noi, afirmă ritos părintele Santiago.

— Lucrurile nu sunt atât de simple, cel puțin aici. Acest popor a suferit mult, spuse părintele Mikel.

— Şi suferința le dă dreptul să provoace şi mai multă suferință? întrebă Ovidio.

— Să fim serioşi! Tu ai plecat de la Bilbao de multă vreme, dar nu se poate să fi uitat ce am pătimit aici! insistă părintele Mikel. Nu spun să nu facem nimic, bineînțeles că putem face ceva, dar nu ce spune Santiago.

— Tinerii ăştia trebuie să învețe să deosebească binele de rău. Nu putem fi complicii lor la rău, nu le putem spune că, dorind independența Țării Bascilor, sunt îndreptățiți să facă orice, numai ca să o obțină.

— Mie mi se par nişte laşi, spuse părintele Aguirre pe un ton sentențios. Trebuie să fii foarte laş ca, fiind într-un grup de cinci, să iei la bătaie un coleg şi să-i tragi un pumn surorii acestuia. Ei sunt laşi, dar şi toți cei care se fac că nu văd ceea ce se întâmplă. Nu putem rămâne impasibili în fața răului.

Părintele Mikel nu-şi putu ascunde o expresie de dezolare, dar tot nu se dădea bătut.

— Sigur că trebuie să acționăm. Mâine voi merge să-l văd pe directorul institutului. De asemenea, vreau să vorbesc cu profesorii şi să merg în clasa acelor tineri; trebuie să vorbim cu ei şi să le atragem atenția că fapta lor nu poate rămâne nepedepsită. Dar, dacă pierdem încrederea lor, va fi şi mai rău. N-au prea multe repere despre ce e bine şi ce e rău. Unul dintre ei are tatăl la puşcărie, celălalt, un frate; trebuie să te pui în pielea lor, insistă părintele Mikel.

— De ce e tatăl lui la puşcărie? întrebă Ovidio.

— Pentru un atentat. Făcea parte dintr-un comandou

care a atacat o patrulă a Gărzii civile; au murit trei dintre ei.

— Adică stă la puşcărie pentru omor, spuse Ovidio pe un ton sentențios, fără urmă de compasiune în glas.

— A omorât pentru că el crede că această țară nu e liberă, pentru că el crede că este singura modalitate de a se recunoaşte faptul că Euskadi{91} are nişte drepturi. Nu-l scuz, se grăbi să nuanțeze părintele Mikel, îți explic doar cum se percep lucrurile aici.

— Şi ca să câştige această libertate pun capăt vieții altora, începu să spună Ovidio.

— A altora care reprezintă opresiunea, se grăbi să răspundă părintele Mikel.

— Unde punem limita? întrebă Ovidio cu asprime.

— Limita? Nu te înțeleg, răspunse părintele Mikel cu un glas alterat.

— Da, spune-mi, în ce circumstanțe putem justifica omorul, tortura, bătaia celui care nu gândeşte ca noi? Să zicem că aici au motive, dar în Irlanda? Nu-i putem uita nici pe ceceni, nici pe palestinieni, până şi Bin Laden are motive ca să declare jihadul{92} şi...

— Nu trişa, Ovidio! spuse supărat părintele Mikel.

— Trişez? Nu, tu eşti cel care trişezi față de tine însuti. Sunt la fel de basc ca şi tine şi când eram copil îi auzeam pe oamenii mari vorbind de o nouă patrie care va fi o Arcadie. Dar Arcadia nu există, nu existam decât noi, oamenii, şi suntem egali, nu contează unde ne-am născut, sau unde trăim. Oameni suntem, cu toate defectele şi calitățile pe care le purtăm cu toții în noi, ființele omeneşti. Când îți pierzi mama durerea este aceeaşi, fie că te-ai născut aici, fie în China; când cineva te umileşte, durerea umilinței ți se înfige în suflet fie că eşti basc, fie scoțian. Dacă nu câştigi destul cât să-ți întreții familia, disperarea este aceeaşi aici sau la Sevastopol.

— Ai fost atât de mult timp plecat, încât...

— Am fost atât de mult timp plecat, încât am învățat că

pământul nu e nimic fără oameni, că ceea ce contează sunt ființele omeneşti.

Părintele Aguirre şi părintele Santiago ascultau în tăcere duelul verbal dintre Ovidio şi Mikel. Amândoi îşi apărau pozițiile cu înflăcărare

— Eu sunt împotriva violenței, Ovidio, te asigur, spun doar că datoria noastră este să ştim unde ne exercităm ministerul, să înțelegem sentimentele oamenilor. Altminteri, nu putem face nimic pentru ei.

— Atunci, înțelege durerea acestui copil bătut şi a surorii sale maltratate? Ce fel de patrie nouă se poate construi pe cadavrele celor care nu gândesc ca ei? Ştii? Mi-ar plăcea să te însoțesc la institut să-i vad pe acei tineri.

— Atunci, vino; poate că aşa vei vedea lucrurile în alt fel.

— Voi încerca, dar nu cred să pot, mâine plec.

— Unde? vru să ştie părintele Mikel.

— Bine, ştii că trebuie să termin o lucrare pe care o aveam de făcut înainte de a veni aici şi s-a dovedit a fi mai complicată decât credeam. Trebuie să merg la Roma şi la Bruxelles, presupun că nu voi lipsi mai mult de o săptămână. Îmi pare rău, pentru că ce doresc eu mai mult este rutina acestei noi vieți, dar am un angajament şi responsabilitatea de a termina ceea ce fac acum.

Nu l-au întrebat mai mult. Au vorbit în continuare generalități până când părintele Aguirre le-a propus să meargă la culcare.

12

Lorenzo Panetta îl primi pe Ovidio Sagardía la aeroport. La Bruxelles, ploua torențial şi vântul făcea şi mai dezagreabilă dimineața.

Ovidio telefonase de la Roma, propunând o întrevedere pentru schimb de impresii. Polițistul veteran acceptă imediat, nerăbdător să-l audă pe acest preot care, conform tuturor rapoartelor, era „starul" serviciului de informații al Vaticanului, deşi, după cum se părea, hotărâse să se retragă.

Centrul de coordonare antiteroristă era situat într-un edificiu din apropierea sediului NATO şi în el lucrau mai multe sute de persoane.

Colaborau cu el în mod permanent ofițeri de informații ai agențiilor europene şi ale altor țări. Matthew Lucas era unul dintre aceştia.

Ovidio a fost surprins de marea cantitate de mijloace de care dispunea Centrul, care îi fusese arătat cu mândrie de către şeful acestuia, Hans Wein, şi de Lorenzo Panetta însuşi.

Când, în cele din urmă, se adunară în biroul lui Hans Wein, Matthew Lucas şi Andrea Villasante li se alăturară.

— Spuneți-mi, ați ajuns la vreo concluzie în legătură cu această problemă? îl întrebă Hans Wein fără înconjur.

— Nu; sincer, nu. Am examinat cuvintele găsite pe resturile de hârtie, am făcut cu ele diferite combinații şi am cerut un examen grafologic, dar presupun că şi dumneavoastră veți fi făcut acelaşi lucru. Este evident că unele dintre aceste cuvinte au fost scrise de mâini diferite. N-am găsit o legătură posibilă între niciunul dintre ele şi continui să mă întreb în legătură cu toate şi cu fiecare în parte dintre cuvintele şi frazele găsite. Nici împreună, nici separat nu par să aibă vreun sens.

— Nici noi n-am avansat prea mult, explică Hans Wein, ne-am împotmolit şi noi. Singura speranță este ca

numitul Karakoz să ne conducă la vreunul dintre şefii comandoului, dar va fi greu. Oamenii ăştia acționează în mod izolat, nu se cunosc unii pe alții, au autonomie ca să hotărască unde şi când să dea lovitura.

— Dar există un cap care gândeşte, afirmă Lorenzo Panetta, de asta sunt sigur.

— Eu nu sunt atât de sigură, observă Andrea. Siguranța dumneavoastră se întemeiază tocmai pe faptul că nu aparțin de o organizație bine articulată.

— Îmi pare rău, Andrea, în această privință nu sunt de acord cu tine. Cred că există pe undeva unul sau mai multe capete. Nu spun că n-ar exista celule care să poată acționa în mod independent, dar marile atentate au o motivație specifică, nu sunt rodul hazardului.

— Mă rog, măcar într-o privință trebuie să fim în dezacord, răspunse ea zâmbind.

— După părerea mea, teroriştii din Frankfurt n-aveau intenția de a deveni martiri. Aveau alte planuri, probabil viitoare atentate. Chestiunea este că, dacă Andrea are dreptate şi aceste grupuri sunt independente unele față de altele, planurile lor, oricare ar fi fost acestea, s-au dus odată cu ei pe lumea cealaltă. Dacă, dimpotrivă, Lorenzo are dreptate, atunci un alt grup poate să-l fi recuperat pe martor şi să încerce să ducă mai departe aceste planuri, din care avem doar acele cuvinte rămase pe resturile de hârtii arse, despre care nu ştim ce vor să însemne.

Ascultau atenți disertația lui Hans Wein, conştienți de dificultatea pe care o ridica.

— Mâine plec la Belgrad, îi informă Ovidio. Deşi dumneavoastră aveți informații precise despre Karakoz, pe care sper că mi le puteți arăta, voi încerca să obțin ceva mai mult pe teren.

Matthew Lucas îl observă cu coada ochiului, plin de aşteptări. Ce putea obține un preot pe care să nu-l fi putut racola deja serviciile de informații din țările occidentale, pe lângă sateliți şi antenele de ascultări telefonice? Ovidio îşi dădu seama de privirea

neîncrezătoare a americanului.

— Ştiți, domnule Lucas? Cu siguranță că aveți dreptate să gândiți ceea ce gândiți acum, dar există întotdeauna un amănunt rătăcit pe care noi, preoții, îl putem aduce şi poate că acest amănunt este important. Sau nu; se va vedea.

— Vă rog să nu credeți că sunt reticent! se scuză Matthew Lucas, îngrijorat că se dovedise a fi atât de transparent pentru acel iezuit.

— Bine, şi acum aş vrea să aflu ce îmi puteți spune despre acest caz.

Lorenzo Panetta schimbă o privire rapidă cu Hans Wein şi acesta, cu un gest aproape imperceptibil, îi arătă că el va fi acela care va face rezumatul situației.

— Continuăm să-l ținem pe Karakoz sub supraveghere zi şi noapte; în mod curios, nu s-a mişcat din Belgrad de trei săptămâni. Dacă n-am şti cine este, aproape că am putea crede că e un negustor şi un anodin tată de familie. Este extrem de grijuliu în conversațiile sale telefonice, se referă la tranzacții comerciale fără să specifice marfa şi fără să dea niciun amănunt relevant. După atentatul de la Frankfurt, a devenit şi mai precaut decât înainte, ca şi cum ar bănui că este supravegheat. În orice caz, nu-l vom pierde din ochi, pentru că, la un moment dat, va trebui să facă o mişcare. Nu se poate ocupa de afacerea lui criminală stând pe scaun în birourile sale de la Belgrad sau de la Podgorica. Omul ăsta se plimbă fără probleme prin toate republicile fostei Iugoslavii. Karakoz este cea mai bună scrisoare de recomandare de care avem nevoie ca să ajungem la vreun şef al Cercului. Cât despre cuvinte, nici noi n-am reuşit să le găsim sensul. Este imposibil de ştiut în ce context se aflau, dacă erau într-o scrisoare, într-un raport, într-un pliant turistic, astfel că putem să greşim şi să lucrăm în direcția contrară dacă vom fi obsedați de aceste cuvinte, dar nici nu renunțăm să le analizăm în continuare.

— Aveți informații că s-ar pregăti vreun alt atentat?

întrebă Ovidio de-a dreptul.

— Cercul a declarat război Occidentului, astfel că, în orice moment şi oriunde, putem fi luaţi prin surprindere; dar ca să răspund la întrebarea dumneavoastră, n-avem nicio informaţie precisă. Este ca şi cum după Frankfurt ar fi hotărât să aştepte să slăbim măsurile de securitate. Atât Interpolul, cât şi noi, precum şi alte agenţii îşi cercetează sursele obişnuite, dar, pentru moment, n-avem nimic care să ne atragă atenţia. Cei răi s-or fi ascuns în bârlogurile lor, punând la cale următoarea lovitură.

— Presupun că veţi trimite pe cineva la Saint-Ponce…

— Da; de câteva zile acolo sunt nişte oameni care observă, stând de vorbă cu unii şi cu alţii, dar Saint-Pons-de-Thomieres este un sat liniştit unde nici măcar numărul imigranţilor nu este important; e greu de ştiut unde să cauţi.

— Înseamnă că mergeţi pe bâjbâite, spuse Ovidio pe un ton sentenţios.

— Din nenorocire, da. De aceea nu v-am descurajat în legătură cu voiajul dumneavoastră în fosta Iugoslavie; este puţin probabil să vi se relateze ceva ce noi să nu fi aflat, dar nu se ştie niciodată.

— Cred că voi da o raită şi pe la Saint-Pons.

— Dumneavoastră veţi hotărî, important este să ştim ce anume faceţi.

Noaptea pusese stăpânire peste Bruxelles. Femeia mergea cu un pas vioi, fără să privească în urmă. Era obosită de ziua de muncă intensă şi nerăbdătoare să ajungă acasă ca să se poată odihni. Când intră în clădirea în care se afla micul ei apartament, portarul îi înmână un plic care fusese adus pentru ea în după-amiaza aceea. Aruncă o privire rapidă să vadă numele expeditorului, îi mulţumi portarului şi se grăbi să ia ascensorul.

Ajunsă în apartament, fără măcar să-şi scoată pardesiul, deschise plicul, care conţinea o cartelă de

telefon mobil ieftină. O montă în telefonul ei. Apoi, merse la bucătărie ca să bea un pahar cu apă, se uită la ceas, îşi puse un trening şi nişte adidaşi, se uită din nou la ceas şi hotărî să aştepte câteva minute. Portarul urma să plece curând şi ea prefera să iasă fără ca el să o vadă. N-avea nicio importanță dacă o vedea, dar se simțea mai în siguranță astfel.

Aşezată pe canapea, nemişcată, închise ochii şi îşi lăsă imaginația să-i rătăcească pe un traseu neprevăzut care se termina întotdeauna în acelaşi fel: ea cu el, pe plaja aceea, sau în cafeneaua aceea, sau în apartamentul de pe Costa del Sol[93], ea şi el râzând, ea şi el stând de vorbă până la ore târzii din noapte despre un viitor mai bun, ea şi el visând, ea şi el iubindu-se cu disperare.

Când a trecut un răstimp dictat de prudență, ieşi din nou în stradă. Merse cu paşi lenți, ca şi cum s-ar fi plimbat. Apoi, se îndepărtă de casă ba alergând, ba mergând cu pas vioi şi, când depăşi câteva străzi, scoase mobilul din buzunarul pantalonului şi formă un număr. Câteva secunde se temu că nimeni nu-i va răspunde la apel, apoi auzi limpede vocea lui. Nu slăbi pasul, ci continuă să meargă în timp ce vorbea.

— Nu e nicio noutate, nu se ştie nimic, niciun indiciu, doar explozivul vândut de prietenul tău. De aceea este supravegheat zi şi noapte, ei cred că, dacă îl urmăresc pe el, vor ajunge la capătul firului.

De la celălalt telefon, i se puse o întrebare la care ea a răspuns.

Conversația n-a durat mai mult de două minute, timp suficient cât să-i dea toate informațiile de care avea nevoie. Apoi vârî din nou mobilul în buzunar şi se întoarse acasă. Acolo scoase cartela din telefon şi o rupse în două bucăți pe care le aruncă în vasul de toaletă. Se temea că într-o zi se va înfunda, dar era mai sigur decât să arunce cartela într-o ladă de gunoi. Bruxelles era un oraş plin de spioni. Spioni din toate țările, de la toate agențiile, neavând încredere unii într-alții,

supraveghindu-i pe prieteni şi pe duşmani.

Îi era somn; a doua zi, ceasul deşteptător va suna la şase şi jumătate dimineața, aşa că hotărî să facă un duş înainte de a se vârî în pat.

Era pe punctul de a se culca atunci când soneria telefonului o făcu să tresară. Îl apucă îngrijorată, vorbi două minute şi, când îl închise, oftă epuizată. În noaptea aceea avea să doarmă mai puțin decât prevăzuse. După zece minute ieşi din nou din apartament.

Matthew Lucas intră în restaurant cu Ovidio Sagardía. Hans Wein îi încredințase sarcina de a-l invita pe preot la cină, iar acesta acceptase cu mare plăcere.

Wein se considera ateu, dar simțea o ciudată fascinație pentru Biserica catolică, pentru maşinăria ei care fusese în stare să supraviețuiască două mii de ani. În plus, vizita sa la Vatican îl impresionase, iar Sagardía nu era un preot ca toți ceilalți: era un analist din serviciul de informații în slujba Bisericii, chiar dacă acel departament din Vatican era denumit în mod eufemistic Departamentul de analiză a politicii externe.

Chelnerul le arătă o masă goală în fundul restaurantului. Spre surprinderea amândurora, la masa de alături se întâlniră cu Mireille Béziers.

— Măi să fie, asta chiar că e o coincidență! spuse tânăra.

— Bună seara, răspunse Matthew Lucas pe un ton sec.

Ovidio Sagardía o salută cu o înclinare a capului. Nu-i fusese prezentată această tânără, dar o văzuse prin Centru.

Mireille nu făcu gestul de a le prezenta bărbatul cu care lua cina, şi nici ei nu îl salutară. Şi Matthew Lucas, şi Mireille erau vizibil stânjeniți, dar ar fi fost o impolitețe să ceară să li se dea o altă masă.

În vreme ce examinau lista de bucate, atât Matthew Lucas cât şi preotul îi observau cu coada ochiului pe Mireille şi pe însoțitorul acesteia, un bărbat brunet,

chipeş, cu trăsături inconfundabile: era maghrebian, putea fi la fel de bine din Maroc sau din Algeria. Nu era greu de observat că bărbatul avea o anumită poziție socială: se vedea după înfățişarea lui, mai cu seamă după mâinile fine şi îngrijite, după îmbrăcămintea pe care o purta, chiar şi după maniere.,

Mireille şi bărbatul vorbeau în arabă şi se observa că se simțeau în largul lor unul cu celălalt.

Ovidio Sagardía şi Matthew Lucas au discutat generalități; preotul îşi dăduse seama de antipatia americanului față de fata aceea şi se întreba care să fie motivul.

Însoțitorul lui Mireille ceru nota de plată şi înmână un card de credit American Express Gold. Odată semnată chitanța, lăsă un bacşiş gras pe masă. Ea îi salută pe preot şi pe Matthew Lucas cu un gest al mâinii; însoțitorul ei nici măcar nu-i privi.

— Scuzați-mă dacă sunt indiscret, dar cine este tânăra aceea? Mi s-a părut că am văzut-o în Centru, îl întrebă Ovidio pe Matthew Lucas.

— Se numeşte Mireille Béziers. Unchiul ei este un militar important din NATO şi a plasat-o pe nepoata lui în Centru.

— Văd că nu vă e foarte simpatică.

— Nu-mi plac oamenii cu pile.

— Poate că are o anumită calitate, răspunse râzând Ovidio Sagardía.

— Eu nu-i găsesc niciuna. Ceea ce nu ştiu este cine poate fi bărbatul acela.

— Nici asta n-aveți de ce să o ştiți.

— Este maghrebian.

— Da.

— Departamentul nostru se îndeletniceşte cu investigarea terorismului islamic.

— Şi ce legătură are asta cu omul acela?

— Păi e ciudat să vezi pe cineva din Centru cu un maghrebian.

— Dumneavoastră nu cunoaşteţi niciunul?

Matthew îşi dădu seama că preotul îi interpreta greşit vorbele şi se înfurie în sinea lui că a dat naştere acestei confuzii.

— Ba da, mai mulţi.

— Atunci? Nu aveţi încredere în toţi cei care nu sunt occidentali?

— Tatăl meu este evreu din New Jersey, iar mama mea aparţine Bisericii Episcopaliene{94}. Vă asigur că n-am prejudecăţi rasiale, nici religioase.

— Una dintre problemele fiinţelor omeneşti, ale tuturor, fără excepţie, este neîncrederea faţă de cei care sunt diferiţi de noi. Nu-i înţelegem şi ne simţim stânjeniţi, temători.

— Vă asigur că nu e cazul meu, dar în această profesie devii puţin paranoic şi sfârşeşti prin a nu avea încredere în nimeni. Purtăm o bătălie împotriva unui duşman invizibil.

— Ştiu, dar modalitatea de a o câştiga nu este aceea de a-i trata ca delincvenţi pe toţi cei care nu sunt ca noi.

Matthew se înroşi, simţind în acelaşi timp o iritare faţă de preotul care îl trata ca pe un copil.

— Şi cum aţi trăit contradicţia de a avea un tată evreu şi o mamă episcopaliană? îl întrebă deodată Ovidio.

— În realitate, n-am trăit nicio contradicţie. Tatăl meu nu mergea niciodată la sinagogă, nici mama mea la biserică. Am trăit fără religie. Când am împlinit şaisprezece ani, părinţii mei ne-au trimis pe sora mea şi pe mine la Ierusalim în casa unor unchi; acolo am înţeles ce înseamnă să fii evreu douăzeci şi patru de ore pe zi. Am rămas în Israel mai mult decât prevăzuseră părinţii mei, până la vârsta de optsprezece ani, şi m-am îndrăgostit nebuneşte de o beduină israeliană.

— O beduină israeliană?

— Da, ştiţi bine că în Israel există palestinieni şi arabi cu cetăţenie israeliană. Părinţii Sairei sunt beduini, dar din când în când se instalau aproape de Ierusalim şi

munceau la ferma unchilor mei, mă rog, fermă e mult spus: trei mii de metri pătrați de teren pe care îl cultivau.

— Nu trebuie să-mi povestiți nimic, Matthew, nu vă judec.

— Cred că m-am exprimat greşit când m-am referit la bărbatul care o însoțea pe domnişoara Béziers şi vreau să vă spun că nu sunt antiarab, nici antimusulman, nici antinimic. Dar lăsați-mă să vă spun povestea Sairei. A fost marea mea iubire timp de doi ani, de la şaisprezece la optsprezece ani; eram hotărât să mă însor cu ea, ceea ce nu era deloc pe gustul tatălui ei şi îl îngrijora şi pe unchiul meu. A trebuit să mă întorc la New Jersey ca să merg la universitate, dar Saira şi cu mine ne-am jurat unul altuia că vom aştepta cât va fi nevoie şi că până la urmă vom avea câştig de cauză şi ne vom căsători.

— Şi ce s-a întâmplat?

— Vă puteți imagina. Am intrat la Harvard, apoi în armată şi, când m-am întors la Ierusalim, Saira avea o căsnicie fericită şi doi copii minunați. Sfârşitul poveştii.

— Poveste cu care vreți să-mi demonstrați că n-aveți prejudecăți. Vă spun din nou că nu era nevoie. Dar lăsați-mă să vă spun că aveți prejudecăți, le aveți în privința acelei fete, Mireille. Nu vă place, vă enervează şi gândiți rău despre ea până acolo încât îi căutați nod în papură pentru că ați văzut-o luând cina cu un bărbat cu înfățişare de maghrebian.

Matthew Lucas îşi plecă ochii stânjenit. Preotul tocmai îi trăsese o muştruluială, dar şi-o câştigase pe bună dreptate. Se simți ca un prost pentru că se justificase față de preot povestindu-i despre Saira.

Ovidio îşi dădu seama de starea de spirit a lui Matthew şi hotărî să-l scoată din încurcătură, aşa că schimbă subiectul conversației întrebându-l ce părere are despre atentatul de la Frankfurt.

Au stat de vorbă o bună bucată de vreme până când privirile iritate ale chelnerului îi făcură să se ridice în picioare şi să considere cina încheiată.

A doua zi, preotul trebuia să zboare la Belgrad, dar în forul său interior călătoria i se părea inutilă şi hotărî să-şi schimbe planurile; se va întoarce la Roma, la Vatican, şi odată ajuns acolo se va gândi dacă merită sau nu osteneala să meargă la Belgrad, pentru că, dacă mergea, nu o putea face sub adevărata lui identitate.

13

Milan Karakoz ieşi din biroul său înconjurat de duzina de bodyguarzi cărora le încredința zilnic propria sa viață. Luptase cot la cot cu bărbații aceia, ucigând mai mulți oameni decât îşi putea aminti. Şi-ar da viața pentru el, aşa cum şi el şi-ar da-o pentru ei; erau uniți prin sângele pe care îl vărsaseră împreună.

— Acasă, îi porunci el şoferului care porni imediat motorul luxosului Mercedes blindat.

Karakoz aprinse o țigară şi rămase tăcut. Lângă el, Dusan, locotenentul său, citea un mesaj pe care cineva tocmai i-l trimisese pe telefonul mobil.

— Ar trebui să ne mişcăm, spuse el, închizând capacul mobilului.

— Ştii că acum nu trebuie să o facem, altfel s-ar năpusti asupra noastră ca hienele. Suntem supravegheați la orice oră; îți citesc chiar şi mesajele în acelaşi timp cu tine.

— Presupun că le va fi greu să descifreze: „Bunicuța ta vrea să te vadă, îi e dor de tine".

— Nu e foarte original.

— Nu, dar nici nu e uşor să o găsească pe bunicuța mea. Poate că ar trebui sa merg eu…

— Nu! Tu eşti la fel de cunoscut ca şi mine; e de notorietate că ce ştiu eu ştii şi tu, ar fi o prostie să te duci undeva. Dar va trebui să trimitem pe cineva care să nu trezească bănuieli.

— La cine te-ai gândit?

— La Borislav.

— Măi să fie, asta chiar că e o surpriză!

— N-ar trebui să fie pentru tine.

— Nu e pregătit.

— Pentru ce vreau eu, este. E vorba să se ducă la Londra, să meargă la locul prevăzut, să culeagă informația şi să se întoarcă.

— Cu ce pretext?

— Cu cel mai simplu: să o viziteze pe sora lui care trăieşte acolo în exil.

— Te încrezi prea mult în Borislav.

— Nimeni nu-l asociază cu mine.

— Nu ştim asta.

— Ba da, asta chiar că o ştim. Ocupă-te să organizezi totul. Dă-i instrucțiuni foarte simple, nu-l speria.

— Nu-i va fi uşor să găsească un motiv ca să obțină o învoire de la spital.

— Motivul este foarte simplu: sora lui vrea să-l vadă, nu s-au văzut de pe vremea blestematului de război, aşa că l-a invitat la Londra şi el nu poate şi nici nu vrea să refuze invitația. Ştii? N-am vrut niciodată ca acest tânăr să se apropie de noi; preferam să-l țin în rezervă ca să-l folosesc într-un moment ca acesta. Nimeni nu-l va bănui.

— De acord. Când vrei să plece?

— De îndată ce organizezi totul, dar lasă-i timp ca să anunțe la spital. Nimeni n-ar înțelege dacă ar lăsa totul baltă. Pregăteşte invitația din partea surorii lui ca să o poată arăta.

— El doreşte cu înflăcărare să lucreze cu tine.

— Asta e o bună ocazie pentru început. Avem nevoie de informații directe.

Maşina se opri în fața unei clădiri care în mod evident fusese restaurată. Doi oameni străjuiau intrarea şi la fiecare capăt al străzii se vedeau de asemenea bodyguarzi atenți la sosirea şefului lor.

Karakoz se dădu jos din maşină, urmat de Dusan. Casa lui ocupa toată clădirea de trei etaje. La parter, în afară de un birou, de un salon de primire şi de zona de servicii, fuseseră amenajate două încăperi pentru bodyguarzi. La cele două niveluri superioare locuia familia Karakoz: mama lui, o bătrână care trecuse deja de optzeci de ani; o mătuşă văduvă, tot de vârsta mamei sale, precum şi soția şi cei patru copii ai lor.

Nevasta lui Karakoz îi ieşi în întâmpinare puțin cam

tulburată.

— Milan, vreau să vorbesc cu tine, mi s-a întâmplat ceva foarte ciudat la piață.

Karakoz şi Dusan intrară în alertă şi o urmară amândoi pe femeie pe scări în sus până la bucătărie, unde în momentul acela mama şi mătuşa lui Karakoz găteau.

— Să-ți explic, azi-dimineață am fost la piață; fii liniştit, ca întotdeauna, m-a însoțit Branko. Era lume multă, aşa cum e de obicei joia; când eram deja pe punctul de a pleca, o femeie s-a ciocnit de mine, nu mă întreba cum era pentru că aproape că n-am avut timp să o văd, în fine, s-a scuzat şi a mers mai departe, dar, când am ajuns acasă şi am deschis coşul de cumpărături, am găsit acest plic. Probabil că femeia a fost cea care mi l-a băgat în coş. Nu l-am deschis.

Dusan întinse mâna şi examină cu grijă plicul înainte de a i-l da lui Karakoz.

Plicul era de mărime normală şi înăuntru se ghiceau mai multe file.

Karakoz îl deschise şi zâmbi.

— Nu-i nimic, nu-ți face griji, este un prieten care a găsit un mijloc destul de ingenios de a lua legătura cu mine.

Soția lui îi întoarse zâmbetul şi începu să trăncănească despre cât de scumpă era viața şi câte eforturi făcea ea ca să facă economii. Milan Karakoz o ascultă câteva minute şi apoi ieşi din bucătărie, după ce le sărută pe mama şi pe mătuşa lui şi le lăudă bucatele.

Odată ajuns în biroul de la parter, începu să citească atent misiva. Dusan aştepta ca şeful său să termine, observând de la fereastră strada păzită de bodyguarzi.

Când Karakoz termină de citit, îi întinse scrisoarea lui Dusan pentru ca acesta să o citească la rândul lui.

— Nu se ştie nimic, afirmă Dusan.

— Nu, nu se ştie nimic, aşa că pentru moment prietenii noştri pot sta liniştiți şi noi, de asemenea. E incredibilă

povestea despre cuvintele pe care le-au salvat printre resturile de hârtii arse şi, chiar dacă cu greu vor putea trage o concluzie, trebuie să fim cu băgare de seamă.

— Presupun că prietenii noştri vor schimba unele planuri, cugetă Dusan.

— Asta deja nu mai este treaba noastră, dar trebuie să recunoaştem că de data asta ne-au suflat informațiile de sub nas. Bine, o să vedem cu ce îi vom putea lua prin surprindere.

— Nu mai e nevoie să-l trimiți pe Borislav la Londra.

— Nu, nu mai e nevoie, putem lăsa această călătorie pentru altă dată; dar trebuie să ne mişcăm, nu putem sta în continuare cu brațele încrucişate.

— Suntem supravegheați. În scrisoare ni se aminteşte că cei din Centrul antiterorist de la Bruxelles țin sub control toate comunicațiile noastre şi că sunt o mulțime de sateliți care se învârt deasupra capetelor noastre, aşa că să fim prudenți.

— Dusan, lasă-mă să fiu eu cel care hotărăşte ce se poate face şi ce nu. Iată ceea ce vom face: mergem în Cecenia. Avem o afacere de care trebuie să ne ocupăm. Pregăteşte totul.

Karakoz îi întoarse spatele locotenentului său şi se porni să caute distrat nişte hârtii într-un fişet. Dusan ieşi din încăpere fără să mai spună vreun cuvânt. Ştia că nu se discută cu şeful său.

Rămas singur, Karakoz se aşează la masa de scris şi deschise computerul. N-avea încredere în aparat şi nu păstra niciodată informații importante în fişierele computerului, dar nici nu se putea lipsi de tehnologia secolului al XXI-lea. A lucrat puțin, dar nu se concentra, pe deasupra îl preocupa faptul că cineva se putuse apropia de soția lui cu atâta uşurință, chiar dacă persoana care o făcuse lucra în mod evident pentru Cerc; dar, chiar şi aşa, trebuia să sporească măsurile de siguranță în jurul familiei sale.

Karakoz îşi spuse că trebuia să înceapă să fie mai

prudent; simpatia lui personală pentru Cerc îi putea aduce probleme, iar el era om de afaceri. Chiar şi aşa, dorea cu înflăcărare ca Cercul să le provoace creştinilor cât mai multe pagube cu putință; o meritau pentru că făceau pe atotputernicii, dar, în plus, asta însemna afaceri, vânzări de material, de la explozivi la arme de toate calibrele.

Pentru moment, nu trebuia să mai întârzie călătoria în Cecenia, deşi, dacă se gândea bine, putea să lase această treabă pe seama lui Dusan şi să se concentreze asupra comenzii pe care o primise din partea Cercului prin scrisoarea pe care soția lui o primise la piață. În momentul acela, nu dispunea în totalitate de armele care i se cereau, dar nici nu era vreo problemă să facă rost de ele. În republicile foste sovietice se putea cumpăra orice, chiar şi o ogivă nucleară.

Neliniştit, începu să se plimbe prin birou dintr-o parte într-alta, oprindu-se din când în când lângă fereastra mare ca să privească strada.

Rănile oraşului începeau să se cicatrizeze: comunitatea internațională se străduia să şteargă urmele războiului, iar populația zâmbea şi trăia din nou liniştită.

Se gândi din nou la Sarajevo. Înainte de război, trăise acolo o lungă perioadă de timp, dar acum devenise capitala Bosniei. Revenise în oraş sub o falsă identitate ca să vândă arme.

Nu era surprinzător să vezi multe femei cu văl, inclusiv fete tinere, cu toate că locuitorii din Sarajevo ştiau că fuseseră salvați nu de către brigăzile fraților musulmani care veniseră să lupte, ci pentru că Occidentul, Uniunea Europeană şi Statele Unite împiedicaseră ducerea până la capăt a purificării etnice organizate de sârbi şi de croați. Dacă Occidentul n-ar fi intervenit, s-ar fi isprăvit cu acei musulmani. Dar lui îi era totuna; acum, mulți dintre ei erau cei mai buni clienți ai lui. Aşa că faptul de a nu fi fost anihilați fusese providențial.

Chiar şi aşa, Karakoz se gândi că sârbii nu le datorau

nimic creştinilor; cel puțin el nu se simțea îndatorat față de ei: lăsaseră sârbii să fie zdrobiți, nu le păsa că aceştia mureau, tot interesul lor se concentra pe evitarea uciderii bosniacilor. Dar asta ținea deja de trecut, îşi spuse el, acum era om de afaceri şi afacerea lui era moartea celorlalți, îi era totuna cine murea şi de ce. Şi avea un client foarte special, care nu discuta niciodată prețul, fie al armelor, fie al asasinilor plătiți. Dar această ultimă comandă se dovedea a fi mai complicată decât şi-a putut închipui.

Se aşează din nou la masa de scris. Simțea o anume jenă în stomac care se datora acelei scrisori pe care i-o predase soția lui. Cercul îl anunța că numele său apăruse printre hârtiile găsite la Frankfurt. Idioții ăia nu-şi făcuseră bine treaba. Cum a fost cu putință să nu se fi asigurat să nu rămână nicio rămăşiță din documentele arse?

Interpolul era pe urmele lui de ani de zile, iar de câteva luni, şi Centrul de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene pusese ochii pe el. Da, trebuia să aibă grijă, dar nu putea rămâne inactiv; în plus, oamenii lui şi-ar pierde respectul pentru el dacă ar vedea că îi este frică.

Monseniorul Pelizzoli n-a fost surprins de faptul că Ovidio s-a întors la Vatican. De cum l-a sunat de la aeroportul Fiumicino cerând permisiunea de a rămâne câteva zile la Roma şi de a lucra în vechiul său birou, episcopul înțelesese că iezuitul hotărâse să facă față provocării de a desluşi cazul; dar, cu siguranță, se gândi el, o fi ceva mai mult, căci Ovidio trecea printr-o criză care nu ştia cum se va termina.

Când preotul intră în biroul său, îl primi ca şi cum s-ar fi despărțit cu o zi înainte. Ovidio îi explică amănuntele călătoriei sale la Bruxelles şi hotărârea sa de a nu călători la Belgrad.

— N-are rost să mă prezint la Belgrad să întreb de Karakoz. Dacă merg, trebuie să o fac în mod clandestin.

Altminteri, singurul lucru pe care îl voi face va fi să pierd timpul.

— În mod clandestin? Explică-te, îi ceru uimit episcopul.

— Da, poate că aş obține nişte informații despre Karakoz dacă rămân o vreme la Belgrad şi reuşesc să trec neobservat; dar chiar şi aşa, nu sunt deloc sigur că ceea ce aş putea obține merită osteneala. Interpolul şi Centrul au mijloace adecvate ca să fie pe urmele personajului; de fapt, ştiu când se mişcă şi unde merge, astfel că am renunțat la ideea de a merge la Belgrad.

Pe episcop nu-l surprinse raționamentul lui Ovidio Sagardía; la urma urmelor, era iezuit, iar iezuiții fuseseră avanpostul Bisericii în locurile cele mai îndepărtate; mai mult decât atât, mulți trăiseră în clandestinitate în strădania lor de a răspândi şi de a apăra Evanghelia. Se gândi la iezuitul Miguel Agustin care în anii douăzeci ai secolului trecut trăise în Mexicul anticlerical sub diferite înfățişări: cerşetor, măturător, şofer… Alt iezuit, Edmond Campion, predicase clandestin în Anglia Reformei, pe la anul 1581.

— Şi ce propui? întrebă episcopul, întrerupându-i firul gândurilor.

— Cred că ar trebui să rămân câteva zile; la Bilbao, nu dispun de suficiente mijloace ca să caut mobilurile acestui caz.

— Tu hotărăşti, Ovidio, fă ce crezi necesar. L-ai anunțat pe părintele Aguirre?

— Nu, încă nu l-am anunțat; am venit direct de la aeroport. Bine, dar să nu uiți să o faci. Unde o să stai?

— Încă nu ştiu.

— Poți rămâne aici…

— Mă voi gândi mai târziu. Acum aş vrea să caut în arhivele noastre şi la centrul nostru de documentare… nu mi se pare că acele cuvinte salvate din foc corespund modului islamiştilor de a gândi, dar presupun că părintele Domenico ştie acest lucru mai bine decât mine.

— La ce anume te gândeşti?

— Că e ceva ciudat în toate astea, ceva ce până în acest moment nu reuşim să vedem, deşi se află sub nasul nostru.

— Spune-mi ce crezi că este.

— Nu ştiu! Dar frazele acelea… am recitit Coranul, am căutat unele texte ale gânditorilor arabi, şi acesta nu e stilul lor, felul lor de a se exprima.

— Dar la Centrul antiterorist n-au nici cea mai mică îndoială că atentatul de la Frankfurt este opera Cercului. Domnul Panetta şi domnul Lucas au spus-o foarte clar şi, de altfel, Cercul a revendicat atentatul. O face întotdeauna.

— Nici eu n-am îndoieli că a fost Cercul, dar… nu ştiu, intuiesc că e mai mult decât atât, mult mai mult. De aceea vă cer permisiunea să rămân o vreme, sper că nu mult, pentru că n-o să vă vină să credeți, dar mi-e dor de viața pe care am început-o la Bilbao. Iar colegii mei sunt extraordinari.

— Fă ce crezi că e mai bine ca să duci la bun sfârşit sarcina pe care ți-am încredințat-o, fiul meu. Nu-ți fixa termene, să nu te preseze timpul.

— Sper să nu trebuiască să rămân prea multe zile.

— Bine, îl voi chema pe Domenico.

— Vă mulțumesc.

— Continui să ai reticențe în privința lui Domenico?

— Absolut deloc, ştiți că îl apreciez, dar avem modalități de lucru diferite.

— Da, le aveți. Un iezuit şi un dominican, dar amândoi la fel de eficienți în slujba Bisericii.

Pe Ovidio Sagardía îl costase timp şi răbdare ca să ajungă să se înțeleagă cu Domenico Gabrielli, un om pe cât de precaut şi de suspicios, pe atât de meticulos şi de obsedat de muncă. După părerea sa, lui Domenico îi lipsea imaginația; iar Domenico se gândea că lui Ovidio tocmai asta era ceea ce îi prisosea: imaginația.

— Monseniore, pot să-mi ocup vechiul meu birou?

— Mă tem că nu. Am reamenajat secția, dar voi spune să ți se caute un loc adecvat ca să lucrezi cât timp vei fi aici.

— Vă mulțumesc, răspunse Ovidio pe un ton sec şi oarecum sâcâit.

În realitate, îl deranja faptul că biroul său încetase să mai fie al lui.

— Nu fi contrariat din pricina biroului.

— Nu, absolut deloc.

— Hai, să fim serioşi, pe mine nu mă poți înşela! Ai plecat, iar noi trebuie să mergem mai departe.

— Înțeleg, monseniore, înțeleg.

— M-aş bucura să fie aşa. Şi acum, la treabă!

Episcopul dădu dispoziție să fie chemat Domenico. Ştia că trebuie să-l sprijine pe iezuit în fața dominicanului, mai ales pentru că acesta nu-l înțelegea pe Ovidio şi, cu atât mai puțin, îi putea intui criza. Pentru Domenico, nu se cădea ca un preot să aibă ezitări, căci pentru el nu era nimic mai presus decât slujirea Bisericii; din acest motiv, se simțea un privilegiat şi îi mulțumea în fiecare zi lui Dumnezeu pentru că îi pusese în inimă dorința de a se face preot. Se simțea privilegiat şi pentru că îşi îndeplinea funcția la Vatican, la acel al treilea etaj unde se analiza tot ce se petrecea în lume şi efectele pe care le-ar fi putut avea aceste evenimente asupra Bisericii.

Timp de o oră, episcopul a moderat întâlnirea dintre Ovidio şi Domenico; le ceru apoi să-şi unească eforturile pentru că era important ceea ce era în joc.

Când rămaseră singuri, Ovidio observă în privirea lui Domenico faptul că acesta nu reuşea să înțeleagă de ce se întorsese. De fapt, nici el nu ştia; în ultimul timp, se lăsa prea tare mânat de impulsuri, cu toate că influența părintelui Aguirre fusese hotărâtoare. Maestrul său îl aşezase în fața unei realități pe care el încerca să o ocolească şi în această realitate se afla rezolvarea problemei în suspensie care avea legătură cu un atentat al teroriştilor islamici la Frankfurt.

14

Tânărul mergea cu paşi grăbiţi pe una din străzile în pantă care duc în inima cartierului Albaicín. Înalt, musculos, cu părul creţ şi ochi negri ca tăciunele, încerca să treacă neobservat, temându-se să nu-l recunoască cineva. De aceea alesese noaptea ca să se apropie de casa familiei Amir. Spera ca Mohamed să fie acolo şi era liniştit să ştie că la ora aceea Darwish, capul familiei, muncea pe şantier. Îi era teamă de Darwish pentru că îşi amintea că, în trecut, le reproşa comportamentul atât lui, cât şi propriului său fiu. De fapt, Darwish a făcut tot ce a putut ca să rupă prietenia lui cu Mohamed; de aceea îl trimisese pe fiul său la Frankfurt.

Ali aflase de întoarcerea lui Mohamed de la un prieten care mergea în continuare pe la Palatul Roşu şi care îl auzise pe Paco povestind că revenise „micul maur german". Firește că fusese surprins când Omar i-a trimis vorbă că dorea să-l vadă de urgență. Nu era uşor să-l vadă pe Omar; era o mare onoare, pentru că era cel mai mare reprezentant al Cercului în Spania şi nu vorbea niciodată cu simplii mujahedini ca el.

Îi datora lui Omar schimbarea destinului său, la fel ca atâția alții pe care acesta îi salvase de la mizeria morală în care trăiau. El dăduse un sens vieții lor, aducându-le aminte de existența lui Allah Atotputernicul şi de cuvintele lui Mahomed, Profetul.

Lumea se putea schimba, dar musulmanii trebuiau să se unească toți ca unul, într-o singură comunitate, ca să se confrunte cu duşmanul creştin, slab şi descumpănit.

Astfel că Ali încetase să mai fie o „cămilă" ocazională, ca să devină un luptător dispus să ucidă şi să moară.

La început, Omar îi încredințase vreo două misiuni fără importanță, constând în a face pe curierul pentru diferitele celule ale grupului. Apoi, într-o zi, îl întrebase până unde ar fi dispus să meargă; răspunsul lui l-a

satisfăcut, pentru că l-a trimis în Maroc să colaboreze cu alți frați la aruncarea în aer a unui hotel din Tánger frecventat de străini. Operațiunea a fost un succes; au murit cincisprezece turişti: opt spanioli, doi americani, trei britanici şi un cuplu de francezi căsătoriți de curând.

Poliția nu reuşise să dea de ei şi nu era de mirare, dat fiind că Omar gândise totul până în cel mai mic amănunt. Acum, Omar îi cerea să iasă la lumină şi să se reîntâlnească cu vechiul său tovarăş, Mohamed Amir.

Când ajunse în poarta casei, privi la dreapta şi la stânga ca să vadă dacă îl observă cineva. Apăsă apoi cu putere pe sonerie, auzi nişte paşi şi se deschise poarta.

Mohamed îl privi pe tânărul al cărui chip îşi pierdea conturul în penumbră, dar nu zăbovi mai mult de o secundă până să-l recunoască pe vechiul său prieten.

— Ali!

Cei doi tineri se aruncară unul în brațele celuilalt copleşiți de emoție. Împărtăşiseră atâtea lucruri împreună de când familiile lor emigraseră din Maroc căutând de lucru în Spania! Au mers împreună la şcoală şi tot împreună au visat ce vor face când vor fi mari. Au fumat prima lor țigară de foi pe ascuns în toaletele şcolii şi tot împreună au început să vândă haşiş cu amănuntul şi să fumeze departe de privirea părinților. Casa lui Ali, situată cu două străzi mai sus, era pustie de aproape trei ani de când părinții lui se întorseseră în satul lor natal după ani de muncă şi de făcut economii. Tatăl lui deschisese acolo o frizerie unde muncea fericit, ajutat de frații mai mici ai lui Ali. Surorile lui primiseră oferte avantajoase de căsătorie şi, cu toate că erau nişte copile, cea mai mare având şaptesprezece ani, iar cea mică cincisprezece, îşi întemeiaseră deja propriile lor familii.

— Intră, intră... Am întrebat de tine, dar n-au ştiut să-mi spună pe unde umbli... Cum ai aflat că sunt aici?

— Prin Paco; mă rog, printr-un prieten care merge în continuare pe acolo. Mi s-a spus că te-ai însurat... nu-mi vine să cred!

— Da, m-am însurat cu sora lui Hassan al-Jari. A fost prima soție a vărului meu Yussuf.

— Ştiu că a murit ca un erou.

— Aşa este. Pentru mine a fost o mare onoare că Hassan mi-a încredințat-o pe sora lui. Acum, am doi copii. Dar intră, îi voi spune mamei mele şi Fátimei să ne pregătească ceva de mâncare; trebuie să vorbim.

— Da, Mohamed, pentru asta am venit.

Se instalară în camera de zi şi vorbiră despre copilărie, în vreme ce femeile le serveau cina. Când au terminat de mâncat şi au rămas singuri, Ali începu să-i spună lui Mohamed motivul vizitei sale.

— Omar mi-a povestit despre atentatul de la Frankfurt. Te felicit şi mă bucur că eşti în viață.

— Nu mi-ar fi păsat dacă muream, îl asigură Mohamed, făcând pe grozavul.

— Ştiu, nici mie nu-mi pasă dacă mor.

— Dar… Omar… Îl cunoşti? Ştii cine este?

— Da, sunt membru al Cercului. Omar m-a salvat. Cum a fost?

— Am stat la închisoare. M-au prins într-o operațiune antidrog. Acolo erau şi alți deținuți musulmani. Unul dintre ei ne vorbea despre sensul vieții şi al morții, despre cum nu trebuia să ne irosim timpul când se purta o bătălie, care putea fi hotărâtoare, între musulmani şi creştini. Acum putem într-adevăr să învingem.

— De ce era acolo omul acela?

— Era acuzat că a ascuns la el acasă un membru al organizației noastre şi că numele său apărea în agenda altor mujahedini arestați în alte părți ale lumii. Nişte câini turbați! Dar îi mulțumesc lui Allah că l-am cunoscut. El mi-a deschis ochii către lumină şi acum, ca şi tine, ştiu care este sensul vieții.

Ali îi povesti amănunțit că omul acela îi dăduse o adresă din Granada unde, când a ieşit de la închisoare, a fost primit şi ajutat să devină un luptător al lui Allah. Nu l-a scutit nici de amănuntele atentatului de la Tánger şi

cei doi simțiră din nou că se restabilesc, mai solide decât oricând, vechile lor legături de prietenie. Viața îi făcuse să devină acelaşi fel de oameni.

— L-aş putea cunoaşte pe Omar? Hassan mi-a spus că nu trebuie să încerc să intru în legătură cu el, decât dacă el mă cheamă. M-a anunțat că asta s-ar putea întâmpla în orice moment, pentru că trebuia terminată o operațiune care fusese zădărnicită prin moartea lui Yussuf şi a fraților de la Frankfurt.

— El vrea să te vadă. Hassan i-a trimis vorbă că vii şi ce anume se aşteaptă din partea ta. Nu-i spune că ți-am zis, dar cred că Omar are o misiune pentru tine şi e posibil ca şi eu să particip, dar nu ştiu despre ce e vorba.

— O misiune?

Tonul vocii lui Mohamed avea o urmă de alarmă. Încă nu-şi revenise din stresul atentatului de la Frankfurt.

— Da, aşa cred. Dar Omar va fi cel care ți-o va spune. Trebuie să mergi să-l vezi.

— Când?

— Peste două zile o să vin să te caut. Va trebui să fii pregătit.

— Dar la ce oră? Unde o să mergem?

— Încă nu ştiu. Omar se mişcă de colo-colo.

— Presupun că are o acoperire.

— Bineînțeles! Este proprietarul mai multor agenții de voiaj. Călătoreşte, nu numai prin toată provincia, ci prin toată Andaluzia. Omar e în legătură permanentă cu Hassan şi este călăuza noastră, toți îi dăm ascultare.

— Ştiu; am auzit vorbindu-se despre el în Germania, dar nu mi-am imaginat niciodată că o să ajung să-l cunosc.

— Păi, o să-l cunoşti… îmi vine mai greu să ți-o spun, dar Omar este îngrijorat de sora ta Laila.

Mohamed deveni încordat, venele de la tâmpla dreaptă începură să-i zvâcnească, provocându-i o durere bruscă de cap.

— Ce îl poate îngrijora pe un om ca Omar la o femeie

neînsemnată ca Laila?

— Sora ta nu ține seamă de reguli, nu se comportă… iartă-mă că ți-o spun, prietene, dar nu se comportă ca o bună musulmană. Le strică pe femeile din comunitatea noastră, se întruneşte cu ele şi le vorbeşte despre Coran, conduce rugăciunile… Ştii că acest lucru este interzis. Pe deasupra, pare creştină, se îmbracă la fel ca femeile creştine, merge în nişte locuri unde o bună musulmană nu s-ar duce niciodată.

— Sora mea e foarte tânără şi e plină de bunăvoință.

— Sora ta provoacă scandal, trebuie să renunțe la ceea ce face, trebuie să renunțe. Mohamed, ştiu cât de mult o iubeşti pe Laila, dar te avertizez, dacă nu reuşeşti să o faci să-şi abandoneze activitățile, Omar va trebui să ia o hotărâre care va fi tristă pentru toți. Vorbeşte cu tatăl tău, el este şeful casei tale, el va şti cum să acționeze, deşi mulți dintre oamenii noştri îl consideră răspunzător pentru răul comportament al Lailei.

— Problema o vom rezolva în familie, replică Mohamed.

— Ar fi mai bine să fie aşa, pentru că, altminteri, nu cred ca Laila să aibă prea multe posibilități să continue ceea ce face.

Vorbiră încă o vreme despre vechile timpuri, despre copilăria şi adolescența lor pe străzile singuratice din Albaicín. Păstrau intactă afecțiunea unuia pentru celălalt, dar nu mai erau liberi să se ajute aşa cum o făcuseră cu vreme în urmă.

Îşi luau la revedere în poartă când o văzură sosind pe Laila.

— Ali! Ce surpriză!

— Bună, Laila.

— E multă vreme de când nu te-am mai văzut în această casă; credeam că ai plecat din Granada.

— Aşa a fost.

— Mă bucur să te văd, pleci deja?

— Da, am venit doar să-i fac o vizită lui Mohamed.

Îşi luă la revedere de la ea în fugă şi se pierdu cu paşi

repezi în umbra cartierului Albaicín.

Laila intră în casă urmată de fratele ei. Nu-şi mai vorbeau din ziua în care o lovise. De fapt, prezența lui Mohamed alungase liniştea din casă. Tatăl ei părea să-l venereze pe fiul său, iar în ochii mamei lor se citea teama. Cât despre Fátima, se mişca prin casă ca o umbră, iar fiii ei păreau terorizați. Nu se comportau ca toți copiii: nu alergau, nu strigau, nu cântau.

— Să mergem în sufragerie, trebuie să vorbesc cu tine.

Mâinile fratelui ei o împinseră de la spate spre odaie; simți un val de furie, dar reuşi să se stăpânească, pentru că dacă ar protesta, ar fi şi mai rău.

— Am fost răbdător cu tine, ți-am dat şansa să te îndrepți, dar persişti în atitudinea ta şi asta înseamnă că trebuie să iau măsuri care nu-ți vor plăcea.

— Mă amenințI, Mohamed? întrebă Laila în şoaptă.

— Te avertizez, dându-ți o ultimă şansă. Nu provoca nenorocirea ta şi a familiei noastre.

În tonul vocii lui Mohamed, în afară de iritare, era şi o urmă de zbucium pe care Laila îl percepu cu uimire.

— Ți-am spus-o în ziua aceea şi ți-o repet şi azi: sunt cetățeană spaniolă, majoră şi n-ai nicio putere asupra mea. Nu-mi poți face nimic, Mohamed. Respectă-mă, aşa cum şi eu te respect pe tine. Nu fac nimic de care ar trebui să mă ruşinez şi care ar putea face de ruşine familia noastră.

— Insişti să te întâlneşti cu femeile acelea, să conduci rugăciunile, să interpretezi Coranul. Trebuie să încetezi cu toate astea.

— Nu fac nimic rău, o să-ți demonstrez. Aş vrea ca mâine să mă însoțeşti acasă la o persoană foarte deosebită, un bărbat sfânt care-ți va putea spune că sunt o bună musulmană. După ce îl vei asculta, poate că nu o să mai gândeşti în continuare la fel. Ştii, Mohamed? Nu o să mă las covârşită de fanatism, nici măcar de al tău. Te rog, însoțeşte-mă mâine.

Mohamed îşi aținti privirea în ochii surorii sale ezitând

dacă să o lovească încă o dată sau nu. Se simțea neputincios fată de încăpățânarea Lailei, care era sigur că avea să le aducă o mare nenorocire. Cu toate acestea, deveni curios să afle unde voia să-l ducă sora lui.

Nu-i răspunse şi, ca să nu o plesnească, ieşi din cameră. Laila, care văzuse oglindită violența în privirea fratelui său, oftă uşurată. Plecă în odaia ei, ştiind că în seara aceea scăpase ca prin urechile acului de o altă bătaie.

15

Prin perdelușele de la fereastră, Carmen şi Paula îl observau pe tânărul care supraveghea de pe trotuarul din față poarta clădirii unde îşi aveau cabinetul de avocatură. Laila era cu un grup de femei, de fiecare dată mai numeros, care veneau să cunoască, entuziasmate, interpretarea dată de ea Coranului.

Intuiau că omul acela avea să le facă necazuri şi, chiar dacă nu îndrăzneau să o spună cu voce tare, se temeau că i s-ar putea întâmpla ceva Lailei.

— Ăla nu este Mohamed? întrebă Paula, arătând spre celălalt capăt al străzii unde tocmai apăruse fratele Lailei.

— Seamănă, dar nu ştiu. E atâta vreme de când nu l-am văzut, răspunse Carmen.

Prietenele se priviră fără să rostească un cuvânt când văzură că tânărul care părea să fie fratele Lailei şi omul de pe trotuarul din față se priveau ca şi cum s-ar fi recunoscut, dar fără să scoată o vorbă. Apoi, Mohamed intră pe poartă şi nu trecură nici două minute când auziră soneria de la uşă.

— Probabil că el este, exclamă Carmen, mă duc să deschid.

Mohamed se arătă circumspect față de cele două prietene ale surorii sale. Răspundea monosilabic la flecăreala celor două avocate, care îi cerură să aştepte în biroul uneia dintre ele până o anunțau pe Laila.

El le privi stingherit şi se simțea stânjenit cp se lăsase dus de impulsul de a veni la biroul unde lucra sora lui, să-i spună că este dispus să o însoțească pentru a-l întâlni pe presupusul om sfânt.

Au trecut câteva minute până când a auzit mai multe voci de femei vorbind în arabă. Ar fi vrut să asculte mai atent, dar Paula şi Carmen continuau să-i pună întrebări, lăudând-o pe Laila.

— Este o excelentă avocată, comentă Paula,

majoritatea femeilor care vin la cabinet vor ca ea să se ocupe de procesele lor şi, cum Laila a câştigat mai multe, clientele o recomandă unele altora.

— Azi, tribunalul tocmai ne-a notificat un alt proces câştigat de Laila, spuse Carmen. O poveste cumplită, de violență casnică. Soțul o bătea pe soția lui în fața copiilor, aceştia au suferit nespus de mult văzând-o pe mama lor plângând disperată din pricina loviturilor. El nega totul, dar sora ta e ca o furnicuță, a reuşit să demonstreze că în casa aceea era un infern.

În cele din urmă, uşa biroului lui Carmen se deschise şi apăru sora lui. Laila îl privi uimită, neştiind ce să facă, nici ce să spună. Mohamed se ridică din fotoliul pe care şedea şi încercă să zâmbească, mai mult din obligație, decât pentru că ar fi vrut să o facă.

— Am venit să te caut; ieri mi-ai vorbit despre o persoană pe care aş dori să o cunosc, nu ştiu dacă ai timp acum.

— Da… sigur că da… tocmai am terminat reuniunea cu femeile şi n-am nicio întâlnire prevăzută. Aveam de gând să mai lucrez puțin înainte de a veni acasă, dar pot continua mâine.

— Atunci, să mergem, răspunse Mohamed cu o anume bruschețe.

Îşi luară la revedere de la Carmen şi de la Paula şi ieşiră în tăcere, stânjeniți unul față de celălalt. Mohamed îl căută din priviri pe tânărul maghrebian, dar nu mai era acolo. Nu a ştiut de ce, dar s-a simțit uşurat.

— Cine este acel om sfânt? vru să ştie Mohamed.

— De fapt, îl cunoşti, dar probabil că nu-ți aminteşti de el.

— Cine este? insistă Mohamed.

— Jalil al-Basari.

— Nu-l cunosc.

— Este din Fez, dar trăieşte de mai mulți ani la Granada. Când eram mici, tatăl nostru îl invita câteodată la noi acasă. Venea uneori să o vadă pe fiica lui, care e

măritată cu un spaniol. Când a rămas văduv, a părăsit oraşul Fez şi a venit să trăiască în casa fiicei sale.

— Şi tu crezi că eu cunosc astfel de oameni!

— Sunt oameni cumsecade. Jalil este învățător, predă într-o şcoală coranică. Este un *alim* respectat în Maroc şi aici, de asemenea. Vorbeşte despre pace, despre înțelegere între oameni, predică respectul între toate ființele umane şi apără drepturile pe care le avem noi, femeile.

— Nu cred că merită osteneala să mă duci să-l cunosc pe acel Jalil. Dacă asta este ceea ce gândeşte, nu e unul dintre ai noştri.

— Nu-l cunoşti, nu-l judeca încă. Ai încredere în mine, o să vezi cum, doar auzindu-l, îți vei simți inima reconfortată şi vei crede şi mai mult în Milostivul.

— Unde locuieşte omul acela?

— Aproape de aici, în centru.

— Şi de ce nu locuieşte în cartierul Albaicín?

— Ți-am spus deja că locuieşte în casa fiicei sale. Ea predă ore la şcoala publică unde sunt mulți copii din țara noastră; îi învață să vorbească spaniola şi îi învață obiceiurile de aici, încearcă să întindă punți între cele două lumi. Este o femeie foarte amabilă şi e întotdeauna bine dispusă.

— Şi soțul ei cu ce se ocupă?

— Are o prăvălie în care vinde cafea, ceai şi mirodenii; e un om bun la suflet şi respectuos cu soția lui. Au trei copii mici, o să vezi.

Mohamed o urmă pe Laila până ajunseră la o clădire unde putu zări prăvălia ginerelui lui Jalil, un local spațios plin de lumină unde, pe mai multe şiruri de rafturi, se vedeau diferite tipuri de cafea, ceai, marmelade, miere şi mirodenii.

Laila intră în prăvălie şi îl salută veselă pe Carlos, ginerele lui Jalil. Bărbatul îi strânse mâna lui Mohamed şi le ceru să treacă în spatele prăvăliei, unde în momentul acela era soția lui, Salima, pregătindu-i un ceai tatălui ei,

bunul Jalil.

Salima o îmbrățișă afectuos pe Laila, în vreme ce îl observa curioasă pe Mohamed.

— V-am vorbit deja de fratele meu; am dorit să-l cunoaşteți.

Privirea lui Jalil era pierdută în gol, dar mişca din cap înspre Laila. Pe Mohamed îl impresionă înfățișarea elegantă a bătrânului, care era îmbrăcat cu o impecabilă djellaba albă din lână fină, la fel de albă ca şi părul său. Îi observă şi mâinile cu degete lungi şi zâmbetul plin de beatitudine.

— Aşadar, tu eşti Mohamed, afirmă Jalil. Laila ne-a vorbit mult despre tine.

Mohamed rămase tăcut, fascinat de bătrânul acela cu înfățișare elegantă, în ciuda faptului că era modest îmbrăcat.

— Este o onoare să vă cunosc, reuşi el să spună.

Bătrânul zâmbi. Putea simți tulburarea tânărului în momentul acela.

— Vino, aşază-te lângă mine. Veți bea o ceaşcă de ceai cu noi. Salima, fata mea, îi poți servi cu ceai pe prietenii noştri?

— Da, tată, pregătesc acum ceştile. Nu vreți să gustați din dulciurile făcute de mine?

— Cu ce te ocupi, Mohamed? îl întrebă Jalil, ştiind că tânărul nu se aştepta la o întrebare atât de directă.

— Acum sunt în vacanță, dar am studiat Turismul şi am lucrat în Germania.

— Ai de gând să rămâi mai multă vreme?

— Depinde… poate că va trebui să plec, dar de fapt nu ştiu.

— Am înțeles, spuse bătrânul, concentrându-se să bea ceaiul.

Laila observă stânjeneala fratelui său, dar hotărî să nu facă nimic ca să-i uşureze situația. Ştia că nu se simte în largul lui în fața lui Jalil şi că a fost surprins să o vadă pe Salima îmbrăcată ca o occidentală, cu pantaloni şi fără

un batic care să-i acopere părul.

— Mâine o să vină la tine o femeie din partea mea, îi spuse Salima Lailei, este mama a două fete de la şcoală; am reuşit să o conving că nu mai poate continua să îndure în tăcere ca soțul ei să o maltrateze.

Salima îl privi cu coada ochiului pe Mohamed care se foia stânjenit pe scaun. Dar hotărî să continue discuția.

— E o fată tânără, n-are nici treizeci de ani. Nu e zi în care să nu apară cu vreo lovitură pe față, dar ieri, în afară de un ochi învinețit, avea şi un braț rupt. Copilele sunt terorizate pentru că sunt martorele violenței tatălui lor față de mamă. Mă tem că într-o zi lucrurile vor merge şi mai departe. Vezi dacă o poți ajuta.

— Ştii bine că totul depinde de ea, dacă vrea să facă plângere pentru rele tratamente. Ca urmare, îi putem face rost de un domiciliu provizoriu ca să stea împreună cu alte femei maltratate, până se aranjează situația ei legală. Eu nu pot face nimic pentru ea dacă ea nu vrea.

— Ştiu, ştiu… dar ascult-o. Nu e uşor pentru nicio femeie să facă pasul ăsta, să-ți denunți soțul este întotdeauna cumplit. Mi-e atât de milă de ele să le văd suferind şi să ştiu că le aşteaptă infernul până la moarte…

— O să fac tot ce pot.

Jalil şi Mohamed ascultau în tăcere conversația femeilor. Pe Mohamed îl enerva faptul că bătrânul nu intervenea ca să le mustre pe Salima şi pe Laila pentru ceea ce îşi propuneau să facă.

— Tu ce părere ai despre soțul care îşi maltratează soția? îl întrebă pe neaşteptate Jalil pe Mohamed.

— Cred că nimeni n-are dreptul să se amestece în treburile unei familii şi, cu atât mai puțin, să o sfătuiască pe o soție să-şi denunțe soțul. Coranul spune cum trebuie să fie pedepsită soția când comite o greşeală. Fireşte că pedeapsa trebuie să fie proporțională cu greşeala comisă. Nu mi-ar plăcea ca sora mea să intervină într-o problemă particulară a unei bune familii

musulmane.

— De unde ai scos-o că perechea despre care vorbesc este musulmană? replică Salima. Pentru informarea ta, amândoi sunt spanioli, de aici, din Granada, şi sunt creştini.

— Chiar şi aşa, nu cred că cineva trebuie să se amestece în treburile lor. Dacă o bate, ştie el de ce o face.

— Şi ție ți se pare drept? vru să ştie Jalil.

— Bineînțeles că da! O să punem cumva în discuție Cartea Sfântă?

— Te-am întrebat dacă consideri dreaptă maltratarea altei ființe umane, indiferent din ce cauză, insistă bătrânul.

— Este scris în Coran…

— Te rog, Mohamed, lasă în pace Coranul! Noi, oamenii, n-am încetat să facem grozăvii în numele Coranului şi al Bibliei! Căutăm scuze în textele sacre ca să justificăm ceea ce nu e justificabil.

Tonul vocii lui Jalil al-Basari era plin de energie, dar şi de căldură, părea chiar că schițează un zâmbet şugubăț care îl irită peste măsură pe Mohamed.

— Sora mea mi-a spus că sunteți un om sfânt, un *alim* respectat şi dau peste un bătrân care pune sub semnul întrebării Sfântul Coran.

— Crezi că am pus sub semnul întrebării Sfântul Coran? Spune-mi de ce crezi asta?

— N-am venit acasă la dumneavoastră ca să ne certăm. Vă mulțumesc pentru ospitalitate, dar acum trebuie să plecăm, afirmă Mohamed, privind-o pe sora lui.

— De ce anume fugi, Mohamed? întrebă din nou bătrânul Jalil.

— Fug? Eu nu fug de nimic!

În tonul vocii lui Mohamed erau note de isterie şi de frică.

— Atunci, termină-ți ceaiul şi nu te grăbi să scapi de o conversație cu un bătrân.

Mohamed lăsă capul în jos, resemnat. Omul acela îl

descumpănea; se gândi că sub înfățișarea sa venerabilă se ascundea un lup viclean, hotărât să-şi înfigă colții în el de îndată ce n-ar fi cu băgare de seamă.

— Să lăsăm Coranul şi să vorbim despre bine şi despre rău. Eu nu cred că vreo ființă umană are dreptul să umilească, să tortureze, să facă orice fel de rău, oricare ar fi acesta, altei ființe umane. Din nefericire, sunt prea multe ocaziile în care noi, oamenii, ne comportăm ca nişte adevărate fiare cu ceilalți oameni şi totul pentru că aceştia nu gândesc ca noi, pentru că nu împărtăşesc acelaşi crez şi se roagă într-un mod diferit sau nu se roagă deloc, pentru că doresc să trăiască într-un mod diferit de cel în care credem noi că trebuie să trăiască… În sfârşit, sunt multe lucrurile care ne enervează şi ne despart de ceilalți şi, cu toate acestea, niciunul dintre ele nu este cu adevărat un motiv care să justifice faptul că facem rău. Să zicem că tu ucizi pentru că ai pretenția de a pedepsi o ofensă a duşmanilor tăi, sau îți maltratezi soția pentru că nu a fost vrednică, sau minți ca să nu te simți umilit în fața comunității. Oricare dintre aceste fapte sunt rele în esența lor. Important este să dominăm răul pe care-l purtăm înlăuntru, să luptăm împotriva lui de-a lungul vieții, încercând să facem în aşa fel încât să nu ne conducă demonii, ci noi să fim aceia care să-i supunem. Nu, Mohamed, nu se justifică faptul ca un bărbat să-şi maltrateze soția, nici fiul, nici câinele, nicio floare. Crezi că Allah se bucură odată cu tine dacă o snopeşti în bătaie pe soția ta? Va simți mai degrabă compasiune pentru suferința ei şi nimic pentru mânia ta.

Jalil al-Basari rămase tăcut în vreme ce dădea peste cap ceaşca de ceai. Salima îi observa cu coada ochiului pe Mohamed şi pe Laila şi putu citi în ochii prietenei sale disperarea care pusese stăpânire pe ea.

— Trebuie să sosească nişte prieteni pentru rugăciunea de seară. Puteți rămâne? întrebă Salima ca să rupă tăcerea ce se instalase între ei.

— Am nişte treburi de făcut, se scuză Mohamed.

— Atunci, eu o să mai rămân puțin, afirmă Laila.

— Nu! Tu vii cu mine.

— Nu, mai rămân puțin aici, îmi place să-l ascult pe Jalil, mereu învăț câte ceva.

— Nu-ți face griji. Dacă se face târziu, soțul meu şi cu mine o vom conduce pe Laila acasă.

— Sora mea trebuie să vină cu mine acum.

— Nu, rămân.

Lui Mohamed îi ardea din nou fața. Simțea că mânia îl macină pe dinlăuntru, dar nu voia să se manifeste dinaintea acelor străini.

— Trebuie să-mi dai ascultare, Laila, e mai bine să ne întoarcem împreună, dacă întârzii va trebui să te aşteptăm cu cina.

Scuza i se păru ridicolă chiar şi lui, dar nu-i trecuse altceva prin minte ca să încerce să o facă pe sora lui să-l însoțească. Ceea ce era într-adevăr hotărât era că Laila avea să cunoască rigorile curelei pentru că îl pusese în această situație. Când vor ajunge acasă o va biciui şi conştiința lui, îşi spuse el, nu va avea de suferit pentru lacrimile şi durerea surorii sale.

— Mi-ar plăcea să rămâneți amândoi, interveni Jalil; cred că te vei putea simți la largul tău stând de vorbă şi rugându-te cu noi. Nu-ți va face rău.

— Bine…

Mohamed nu găsea noi scuze.

— E hotărât, rămâneți; prietenii noştri probabil că nu vor întârzia să sosească.

Nu trecură mai mult de câteva minute până când Carlos, soțul Salimei, intră în încăperea din spatele prăvăliei ca să-i anunțe că au sosit credincioşii.

Cu grijă şi delicatețe, Salima şi Laila îl ajutară pe Jalil să se ridice în picioare şi pe o scară interioară urcară la etajul care le servea drept locuință.

Mohamed fu surprins să constate că sora lui îi cunoştea pe toți cei care alcătuiau acel grup de credincioşi şi fu scandalizat de naturalețea cu care se

tratau între ei bărbaţii şi femeile, după judecata lui, fără rezerve, fără pudoare. Avea chef să le reproşeze unora dintre femei faptul că nu purtau părul acoperit cu văl şi că, după îmbrăcăminte, păreau să fie creştine, şi nu musulmane, dar hotărî să tacă, pentru că se simţea rătăcit în acel grup.

Se aşezară pe pernele dispuse pe podea în jurul lui Jalil, care ocupa un scaun jos. La dreapta lui Jalil, femeile, la stânga lui, bărbaţii.

— Ce părere aveţi dacă azi vom reflecta asupra violenţei? întrebă Jalil.

Murmurul de încuviinţare îl făcu să zâmbească pe bătrân.

— Înainte de a sosi voi, vorbeam despre dreptul soţului de a o pedepsi fizic pe soţie. Prietenul nostru Mohamed crede că nouă, bărbaţilor, ne-a fost dat acest drept în Sfântul Coran.

Un bărbat care avea probabil mai mult sau mai puţin vârsta lui Jalil ridică mâna.

— Fără îndoială, prietenul nostru Mohamed cunoaşte bine Coranul. De exemplu în Sura[95] 4, aleya[96] 34, se spune: „Bărbaţii sunt protectorii femeilor, pentru că Allah i-a hărăzit pe unii cu calităţi deosebite faţă de alţii şi pentru că ei cheltuiesc din avuţiile lor pentru întreţinerea lor, iar femeile cinstite arată supunere şi păzesc cinstea lor, chiar şi în taină, ceea ce protejează Allah. Dacă vă temeţi de infidelitatea lor, atunci, sfătuiţi-le şi lăsaţi-le singure în culcuşul lor şi bateţi-le! Dacă ele vă dau ascultare, atunci, nu căutaţi pricină împotriva lor! Căci Allah este Falnic şi Măreţ!”

Mohamed îl privi cu recunoştinţă pe bărbatul acela care tocmai recitase din memorie acel verset din Coran care nu lăsa loc de îndoială asupra autorităţii bărbatului de a-şi pedepsi soţia. Simţi o uşurare constatând că în acel grup ciudat nu se comportau toţi ca nişte necredincioşi.

— Credincioşii creştini şi credincioşii evrei se

îndepărtează de multă vreme de la litera Bibliei; o consideră drept Carte Sfântă inspirată de Dumnezeu, dar ei spun că atunci când Dumnezeu a inspirat Cartea, a făcut-o ținând seamă de cum era lumea pe vremea aceea. Astfel că ei rămân cu spiritul Cărții, nu cu litera ei şi nu pentru că n-ar fi buni credincioşi, ci pentru că ei cred că Dumnezeu a vrut ca lumea să se schimbe de la o zi la alta, de la un an la altul, de la un secol la altul. Lucrul cel mai important este credința în Dumnezeu, nu dacă profetul Ilie s-a înălțat la cer într-un car de foc.

Această intervenție a lui Carlos, soțul Salimei, îl lăsă năucit pe Mohamed. Era un necredincios.

— Vreți să spuneți că nu trebuie să urmăm învățăturile Sfântului Coran? întrebă Mohamed.

— Vreau să spun că spiritul Sfântului Coran este cel care trebuie să ne călăuzească. Putem citi în Sura 49, aleya 16: „Tu spune-le: Oare voi vreți să-L învățați pe Allah despre credința voastră, în timp ce Allah ştie ce anume se află în ceruri şi pe pământ? Într-adevăr, Allah este Atotştiutor!”. Şi spune mai departe: „Într-adevăr, Allah cunoaşte tainele din ceruri şi de pe pământ şi Allah vede faptele voastre!”

Toți cei prezenți îl ascultau pe bărbat cu atenție. Nimeni n-a replicat, conştienți că seara aceea avea un nou protagonist: pe Mohamed.

Jalil nu-i putea vedea, dar părea să ştie unde se află fiecare şi, adresându-i-se lui Mohamed, îi spuse:

— Allah este milostiv. În Sura 53, aleya 32, se spune: „Cât priveşte pe cei care se feresc de păcate mari şi de fapte de ruşine în afară de cele întâmplătoare – Domnul Tău este darnic în privința iertării lor. El vă cunoaşte pe voi de când v-a creat din pământ şi de când v-a plămădit în pântecele mamelor voastre. Deci, să nu credeți în puritatea sufletelor voastre! Căci, El ştie cine anume se poartă cu evlavie!”

— Mă simt reconfortat când ascult Sfântul Coran, spuse un tânăr plin de entuziasm. Chiar ştiind că Allah

vede tot şi ştie tot, mă gândesc la milostivirea lui şi de aceea îi aştept iertarea pentru toate greşelile pe care le-aş putea săvârşi.

— Da, dar nu e vorba doar să faci ceea ce nu se cuvine, sublinie Jalil, şi apoi să aştepţi milostivirea lui Allah; El aşteaptă mai mult din partea noastră.

Tânărul îşi lăsă capul în jos ruşinat că se lăsase dus de entuziasm, deşi era convins că mila lui Dumnezeu va atinge tot ce va face în viaţă.

Mohamed îşi drese vocea înainte de a se hotărî să vorbească. Bătrânii aceia cunoşteau Sfântul Coran mai bine decât el, dar în timpul petrecut în Pakistan, la şcoala coranică la care îl trimisese Hassan, dedicase textului sfânt multe ore de studiu, atât de multe, încât ştia că Jalil şi prietenul său scoteau acele citate din context, interpretându-le, după părerea lui, într-o manieră prea puţin ortodoxă. Hotărî să rişte şi să facă paradă de cunoştinţele sale din Coran.

— „Am pregătit un rug aprins pentru necredincioşii care nu au crezut în Allah şi în Profetul său", recită el închizându-şi ochii pe jumătate. „Împărăţia cerurilor şi a Pământului aparţine lui Allah; el iartă pe cine voieşte şi aplică pedeapsa divină cui doreşte. El este îngăduitor şi Milostiv."

— Tocmai ai amintit tu însuţi: este îngăduitor şi milostiv, îi răspunse Jalil, în Sura 4, aleya 40, se spune: „Allah nu face nedreptate nici cât atârnă un atom, iar binefacerea o măreşte şi dă, din partea Sa, o răsplată mare". Aşa este Allah, aşa ni se spune în Sfântul Coran că este. Atotputernicul ne poate pedepsi când vrea, cum vrea, pe noi şi pe necredincioşi, toate fiinţele de pe Pământ, dar Coranul nu încetează să ne amintească îngăduinţa şi mila lui Allah faţă de noi, bieţii păcătoşi. Mă bucur că tu cunoşti bine Coranul, Mohamed; acum, e important să-l interpretezi bine şi să ştii să simţi îngăduinţa şi mila lui Allah faţă de oameni.

— Cu alte cuvinte, în cele din urmă, reduceţi Sfântul

Coran la îngăduința şi mila lui Allah? întrebă sfidător Mohamed.

Jalil rămase tăcut doar o secundă, apoi, înainte de a răspunde, îşi aţinti asupra lui privirea goală.

— Să fim îngăduitori şi milostivi cu semenii noştri este o sarcină titanică pentru noi, bieţii muritori. De câte ori nu ne enervăm şi nu le maltratăm cu vorba şi cu fapta pe fiinţele noastre iubite! O facem pentru că nu suntem în stare să fim îngăduitori faţă de greşelile lor şi cu atât mai puţin milostivi. Priveşte în inima ta şi întreabă-te de câte ori ai fost milostiv cu ceilalţi. Cu siguranţă că răspunsul nu-ţi va plăcea. Nici mie nu-mi place, când îmi pun această întrebare.

— „Cel care săvârşeşte o faptă rea sau îşi chinuieşte propriul său suflet, dar apoi se roagă lui Allah pentru iertare, acela va găsi pe Allah Iertător şi Milostiv!", recită cu voce tare un alt bătrân.

Noaptea învăluise oraşul când Jalil declară încheiată reuniunea. Mohamed fu surprins să vadă că era aproape ora zece. Mama lui şi Fátima or fi îngrijorate. Le spusese că merge să o caute pe Laila şi de atunci au trecut aproape cinci ore.

Sora lui îşi luă la revedere cu afecţiune de la acel grup eterogen. Mohamed îşi dădu seama că toţi o apreciază.

Ieşiră din casă în tăcere şi tot în tăcere merseră pe jos până în Albaicín.

Mohamed avea nişte sentimente contradictorii. Pe de o parte, se simţise bine printre oamenii aceia, pe de alta, se gândea că era un grup de naivi, dispuşi să vadă iertarea în fiecare rând din Coran. Nesocoteau tot ceea ce nu era în concordanţă cu dorinţele lor de îngăduinţă şi milostivire.

Când au ajuns acasă, le-au găsit pe mama lor şi pe Fátima în camera de zi aşteptându-i cu o expresie de îngrijorare pe chip. Mama lui se îndreptă cu paşi iuţi spre Laila şi oftă uşurată constatând că fiica ei nu fusese supusă nici unei violenţe; apoi îi zâmbi fiului său şi îi

invită să poftească la masă.

Laila se scuză spunând că e obosită şi că a doua zi trebuia să se trezească dis-de-dimineață pentru că avea prima oră de curs la opt. Mohamed nu-i acordă nicio atenție surorii sale şi se îndreptă spre odaia în care Fátima întinsese masa de seară.

Mâncă în tăcere, singur, în vreme ce soția lui îl servea cu capul plecat.

O privi cu coada ochiului şi gândi că nu-i găseşte în continuare niciun farmec, cu toate că se culcase cu ea de vreo două ori cu singurul scop ca ea să nu se poată plânge rudelor ei că soțul său o neglijase. Hassan nu i-ar ierta o asemenea ofensă.

Formele Fátimei erau ascunse de djellaba, dar el ştia că trupul soției sale nu era atrăgător şi că părul, acoperit cu *hijab*-ul, era de o banală culoare castaniu-închis şi aspru la pipăit.

Ar trebui să se culce din nou cu Fátima şi pentru asta păstra într-un sertar o tabacheră plină cu haşiş. Doar cu capul plin de aburii drogului se simțea în stare să o facă. Spera ca Fátima să rămână însărcinată şi, cu această scuză, să se îndepărteze de ea pentru o vreme, dar până în acel moment nu ghicea la ea niciun simptom care l-ar fi putut înştiința că a conceput un fiu.

Tocmai termina de mâncat o rodie când mama lui intră în camera de zi şi se aşează în fața lui.

— Azi după-amiază a venit Ali şi a întrebat de tine.

— Şi ce a zis?

— Că va reveni mâine. Fiule, nu-mi place prietenul tău.

— Păi, după câte ştiu, eşti prietenă cu mama lui sau cel puțin erați prietene când mergeam la şcoală.

— Din nefericire, mama lui nu mai este aici. Dar nu-mi pasă de familia lui; îmi pasă de tine şi nu vreau să intri în bucluc. Dacă umbli cu Ali, o să sfârşeşti rău.

— De ce?

— E înhăitat cu oameni periculoşi, nu sunt ca noi.

— Şi cum suntem noi?

— Tu te-ai schimbat. Nu ştiu ce ți-au făcut la Frankfurt şi în Pakistan, dar nu mai eşti acelaşi.

— Sunt bărbat, mamă.

— Da, un bărbat pe care mă tem că alții îl manevrează de parcă ar fi un copilaş.

— Mă manevrează? Tonul vocii lui Mohamed se ridicase şi în privire i se oglindea o mânie reținută. Sunt bărbat, mamă. Un bărbat cu familie şi cu dorința de a face din această lume un loc mai bun, unde noi, musulmanii, să nu mai fim cetățeni de mâna a doua, unde să fim tratați cu respect. Trebuie să-i pedepsim pe necredincioşi şi asta vom face. Allah ne va răsplăti pentru această faptă.

— Şi cine a spus că trebuie să pedepsim pe cineva? De ce nu suntem în stare să trăim unii cu alții în pace? Pământul este al tuturor, este loc pentru toți. Să-l lăsăm pe fiecare să se roage la Dumnezeul său aşa cum a fost învățat de copil.

— Mamă, cum poți vorbi aşa!

— Pentru că sunt bătrână şi am văzut prea multă suferință în jurul meu.

— Nimeni nu-ți va face rău, ai încredere în mine.

— Nu mă tem pentru mine, ci pentru tine. Stai departe de Ali.

— De ce-ți faci griji din pricina lui Ali?

— Umblă cu cei mai răi dintre ai noştri, cu oameni care propovăduiesc ura. Este manipulat ca o marionetă şi acelaşi lucru vor dori să-l facă şi cu tine. Îți vor spune că eşti mujahedin, că trebuie să îndeplineşti o misiune sfântă, dar va fi o minciună, nu vor dori decât să mori pentru ei.

— Orice mamă s-ar simți mândră ca fiul ei să devină martir.

— Eu, Mohamed, mă mulțumesc să fii în viață. Nu vreau mai mult.

— Nu vorbeşti ca o bună musulmană! Chiar nu-ți dai seama ce se petrece în lume?

— Ba da, îmi dau seama că există oameni înverşunaţi să distrugă alţi oameni, dar ei nu se plasează în prima linie a bătăliei, ci vă trimit acolo pe voi, pe fiii noştri. Vă ademenesc cu vorbe care vă umplu inima, dar îţi jur că nu ştiu de ce muriţi.

Mohamed se ridică brusc şi ieşi furios din încăpere. Nu voia să se certe cu mama lui. Ce ştia ea?! Era o femeie ignorantă care cu greu învăţase să scrie şi să citească. Nimic din ce ar spune n-avea valoare, pentru că ea nu înţelegea ce se petrece în jurul ei. Era o femeie cumsecade, nimic mai mult.

16

De dimineață, când Laila ieşea din casă, fu surprinsă să-l întâlnească pe Ali care, în momentul acela, se pregătea să sune la uşă.

— Bună dimineața.

— E acasă fratele tău?

— Da, dar nu ştiu dacă s-a trezit; aşteaptă să o chem pe mama.

Laila intră din nou cu pas grăbit, căutând-o pe mama ei în bucătărie.

— Ali e la poartă. Vine să-l caute pe Mohamed.

— La ora asta?

— Da, anunță-l.

— Nu-mi place…

— Nici mie, mamă, dar nu putem face nimic. Fratele meu este bărbat şi el este cel care trebuie să-şi decidă soarta.

— Nu, încă nu e bărbat, e un copil.

Femeia o privi pe fiica sa cu îngrijorare şi ieşi apoi din bucătărie ca să-l anunțe pe fiul ei. Neliniştea îi strângea ca într-un cleşte capul pieptului.

Ali îl aştepta pe Mohamed în camera de zi. Era nervos din pricina întârzierii prietenului său. Instrucțiunile lui Omar erau precise şi nu admiteau amânare. Când în sfârşit apăru Mohamed, îi ceru să-l urmeze fără alte explicații.

— M-ai făcut să aştept, îi reproşă el.

— Dormeam, dar m-am grăbit, am stat doar un minut la duş şi nici măcar nu mi-am băut cafeaua.

Coborâră cu paşi iuți pe străduțele înguste din Albaicín; cu toate insistențele lui Mohamed pentru ca Ali să-i spună unde mergeau, acesta păstra tăcerea.

Ajunşi în centrul Granadei, Ali îl conduse pe malul râului, în vreme ce privea întruna îndărăt.

— La ce te uiți? îl întrebă Mohamed, enervat.

Nu primi răspuns pentru că în momentul acela o maşină de teren se opri lângă ei şi Ali îl împinse pe prietenul său înăuntru. La volan era un bărbat de vârstă mijlocie, cu părul negru şi mustață retezată, care nici măcar nu-i salută. Nici Ali nu spuse nimic, astfel că Mohamed hotărî să facă acelaşi lucru.

Lăsară oraşul în urmă, îndreptându-se spre autostrada care face legătura dintre Granada şi coastă. Omul conducea cu îndemânare şi viteză. Nu trecuseră două ore când au ajuns în dreptul unei porți de fier, care se deschise făcând loc unui drum la capătul căruia se vedea o imensă vilă cu o arhitectură modernă.

Doi bărbați se apropiară de maşină, aşteptând ca vizitatorii să coboare. Unul dintre ei îl îmbrățişă pe Ali cu afecțiune; apoi îi conduse înăuntrul casei.

Salonul era mare, cu o masă joasă la mijloc, în jurul căreia erau dispuse trei canapele şi mai multe scaune.

— Aşteptați aici, le spuse bărbatul.

Ali şi Mohamed rămaseră în picioare, fără să îndrăznească să ia loc.

— Asta este casa lui Omar? întrebă Mohamed cu o voce abia auzită.

— Aşa este, e casa mea.

Mohamed tresări. Nu-l văzuse intrând pe bărbatul care tocmai îi răspundea şi nici măcar nu ştia cum de îl putuse auzi.

— Fii binevenit, Mohamed, Allah fie cu tine.

— Mulțumesc, răspunse el buimăcit.

— Ai întârziat, Ali, spuse Omar pe un ton de reproş.

Ali nu încercă să se justifice, ci îşi plecă ochii ruşinat.

— Înțeleg că n-ați putut ajunge mai devreme. Luați loc, n-am mult timp la dispoziție.

Cei doi tineri îi dădură ascultare acelui bărbat de vârstă nedefinită: putea să aibă la fel de bine patruzeci sau cincizeci de ani. Înalt, cu o ținută seniorială, părul negru înspicat cu fire albe şi ochii mai negri decât noaptea.

Se vedea că era obişnuit să comande fără ca nimeni să îndrăznească să-l contrazică.

O femeie de acum bătrână, îmbrăcată cu djellaba şi cu părul acoperit de *hijab*, intră în salon cu o tavă pe care erau trei ceşti de cafea şi o farfurie cu dulciuri.

Omar aşteptă ca bătrâna să iasă şi apoi continuă să vorbească.

— Vreau să faceți parte dintr-un grup care să ducă la bun sfârşit o misiune care va da lovitura definitivă necredincioşilor. După aceea, ne vor cere îndurare şi puterea lumii va fi pentru totdeauna în mâinile noastre, ale credincioşilor. Vărul tău Yussuf urma să se ocupe de această misiune. Ți-a vorbit despre ea?

— Nu, afirmă Mohamed, Yussuf era discret; dar eu ştiam că pune ceva la cale. Îşi petrecea ziua studiind hârtii, câteodată era sunat la telefon şi evita ca noi să auzim conversația. Pleca în călătorie fără să zică unde dar nu ne-a spus niciodată nimic, nici mie, nici celorlalți din comandou.

— Yussuf se bucura de toată încrederea mea şi a lui Hassan. Acum voi veți fi aceia care veți duce misiunea la capăt. Nu va fi uşor şi, în cazul în care veți fi arestați, va trebui să vă sacrificați viața ca să nu vorbiți; oamenii care vor participa alături de voi şi-au luat deja acest angajament.

Ali şi Mohamed îi jurară lui Omar că erau dispuşi să-şi dea viața şi că pentru ei nu era bucurie mai mare decât să se întâlnească cu Allah în Paradis.

— Dacă veți cădea în mâinile necredincioşilor, e mai bine să vă luați viața cu propriile voastre mâini, pentru că, dacă veți ieşi nevătămați, vă vom lua-o noi şi nu va fi nicio onoare pentru voi, nici pentru familiile voastre. Va trebui să purtați permanent asupra voastră o pastilă.

— O pastilă? întrebă surprins Mohamed.

— Da, o pastilă. Ultima soluție, dacă nu puteți muri în luptă, ca nişte războinici.

— La Frankfurt aveam centuri încărcate cu explozibili

ca să ne aruncăm în aer în cazul în care poliția ar fi încercat să ne aresteze. Asta este ceea ce au făcut Yussuf şi tovarăşii noştri, ceea ce şi eu ar fi trebuit să fac dacă vărul meu nu mi-ar fi poruncit să distrug hârtiile.

— Nu te mai scuza pentru că n-ai murit la Frankfurt. Allah hotărâse că trebuia să trăieşti. Poate că vei muri în această misiune sau poate că nu. Centurile cu explozibili sunt o posibilitate pe care o avem mereu la îndemână, dar această misiune este deosebită. Vor fi momente când veți acționa pe față, momente periculoase în care nu veți putea merge cu centurile cu explozibili. Ştiu că moartea provocată de înghițirea unei pastile vi se poate părea mai puțin eroică, dar nu putem risca.

Mohamed şi Ali încuviințară fără să-şi ascundă dezamăgirea. Cei curajoşi, se gândeau ei, nu mor înghițind o pastilă, dar nu-l puteau contrazice pe Omar, care ştia mai multe decât ei.

— Acum vă voi da amănunte despre această misiune. Ascultați.

Timp de două ore care nu se mai sfârşeau, le explică ce se aştepta de la ei. Mohamed şi Ali îl urmăreau extaziați.

— Îi vom lovi unde îi doare mai mult: în trei dintre sanctuarele lor cele mai venerate. Este vorba de distrugerea celei mai sacre dintre relicvele creştinilor: crucea pe care zic ei că a fost răstignit Isus Hristos. Există sute de bucăți din această cruce. Noi vom distruge sanctuarul unde se găseşte bucata cea mai mare din lemn, la Santo Toribio, în Cantabria. Santo Toribio este unul din locurile în care creştinii celebrează Anul Sfânt{97}. Doar Ierusalimul, Roma şi Santiago de Compostela împart acest privilegiu. Şi noi avem şansa ca în acest an Anul Sfânt să fie celebrat acolo, în Cantabria, unde vor fi mii de pelerini din toată lumea adorând bucata aceea de lemn. Vom distruge şi relicva care se află în bazilica Sfintei Cruci de la Ierusalim din Roma şi vom distruge Sfântul Mormânt de la Ierusalim. Nu vor putea trece cu vederea acest afront; ziarele, radiourile,

televiziunile, când vor da ştirea, vor trezi conştiința adormită a creştinilor; nici chiar cei care-şi spun laici, agnostici sau atei nu vor putea trece cu vederea afrontul. Tragedia lor va fi că nu vor şti ce să facă şi nu vor face nimic. Se vor ridica imediat glasuri chemând la calm, la înțelegerea dintre musulmani şi creştini, vor spune că e opera unor nebuni şi a unor fanatici, dar important e că îşi vor lăsa capul în jos şi nu se vor mai confrunta cu noi pentru că le e frică de noi, foarte frică.

Ochii lui Omar străluceau de emoție. Savura cu anticipație momentul în care relicvele vor sări în aer, făcute bucăți. Bău puțină apă înainte de a continua.

— Cu secole în urmă, ne-au decimat purtând crucea drept stindard; acum, noi vom distruge o parte din această cruce. După aceea, Europa va fia noastră; va fi doar o chestiune de timp.

Nu, nu puteau da greş. Dacă totul ieşea bine, Occidentul va fi rănit de moarte şi va cădea ca un fruct putred.

Mohamed zâmbea în sinea lui, mândru de a-i fi urmat mult admiratului său văr Yussuf la conducerea comandoului care trebuia să realizeze această misiune.

— Tu vei îndruma acțiunea, dar Salim al-Bashir va fi cel care va coordona amănuntele, care va organiza grupul, infrastructura, căile de salvare... Lui va trebui să-i ceri mijloacele de care vei avea nevoie. Toți veți fi ca unul, el va fi capul, iar voi, membrele. Ne bucurăm de un avantaj: vom avea cunoştință despre unele lucruri pe care creştinii le-ar putea descoperi despre noi.

— Cum? întrebă Ali, curios.

— Asta, prietene, nu ți-o pot spune şi nici tu nu trebuie să mă întrebi.

— Dar nu va fi periculos ca acelaşi comandou să se ocupe de cele trei atentate?

— Asta e o chestiune care îl priveşte pe Salim al-Bashir.

— Când îl vom cunoaşte? vru să ştie Mohamed.

— Curând. Va veni în Spania, dar acum pregăteşte unele amănunte ale misiunii. El va lua legătura cu voi; trebuie să fiţi pregătiţi să plecaţi imediat. În ceea ce priveşte familiile voastre, să ştiţi că sunt familiile noastre şi că le vom ocroti dacă vi se întâmplă ceva. Apropo, Mohamed, ştiu că ai probleme cu sora ta…

Mohamed îşi lăsă capul în jos speriat. Uitase de Laila, entuziasmat cum era de a-şi asuma o bună parte din responsabilitatea acestei misiuni. Acum însă trebuia să facă faţă acestei probleme.

— Sora mea e foarte tânără. E plină de bune intenţii; dar nu vă faceţi griji, voi rezolva problema.

— Ştiu că pentru tine a însemnat o mare neplăcere să constaţi că sora ta a luat-o razna, dar trebuie să înţelegi că nu putem face excepţii. Ori se comportă corect, ori, în caz contrar, vom adopta o hotărâre care va servi drept exemplu şi altor femei.

— Ea este spaniolă, bâigui Mohamed.

— Şi eu, răspunse sec Omar, dar pentru noi nu există altă lege decât Sfântul Coran. Nu-ţi voi cere să o pedepseşti dacă nu te simţi în stare să o faci, dar dacă nu o faci tu… atunci, poate că mă înşel în privinţa ta şi că nu eşti omul potrivit pentru cea mai importantă misiune pe care Cercul o va duce la bun sfârşit. Pentru această misiune am nevoie de oameni care să fie loiali numai faţă de noi.

— Nu e nevoie să intervii, o să mă ocup eu, îl asigură Mohamed.

— Aşa să fie. Acum, începeţi să lucraţi. O să vi-l prezint pe Hakim, care va face şi el parte din comandou. Are experienţă, ca şi Salim, în acest gen de acţiuni. Hakim a luptat în Bosnia şi a fost câteva luni în Irak. Înainte, a participat la aruncarea în aer a unui autobuz la Paris şi a făcut parte şi din comandoul care a pus bomba la consulatul danez de la Viena. Este expert în explozibili, a fost bine instruit în Afganistan. E un tip grozav, rece, cu nervi de oţel. Singura lui problemă este că nu vorbeşte

deloc bine englezeşte. În această treabă, eşti avantajat față de toți ceilalți, Mohamed; ştiu că vorbeşti limba germană aproape la perfecție şi că stăpâneşti engleza. Ali vorbeşte doar araba şi spaniola, dar va fi îndeajuns.

— Şi Salim?

— Salim este extraordinar. E profesor la o prestigioasă universitate din Regatul Unit, este cetățean britanic. De fapt, s-a născut la Londra, dar este sirian de origine. E un om în afara oricărei suspiciuni. Articolele sale din presă cheamă la moderație şi apără ideea conform căreia este posibilă înțelegerea dintre comunități. Toată lumea este încântată de el: colegii lui de la universitate, ziarele, guvernele europene. Este un om impecabil, fără alt trecut decât studiul.

— Atunci, n-a participat niciodată la vreo acțiune? întrebă Mohamed.

— Dimpotrivă! Toate cele la care a participat au avut succes, pentru că le-a pregătit minuțios. V-am spus deja că Salim este creierul, să țineți seama de asta. Voi sunteți obişnuiți să acționați, iar el, să gândească.

— Nu suntem prea puțini, dată fiind anvergura misiunii? îndrăzni Ali să spună timid.

— Nu veți fi singuri. Vor fi mai mulți membri ai Cercului gata să vă ajute de câte ori veți avea nevoie, dar să nu uitați: pentru ca această operațiune să iasă bine, condiția este tăcerea, nu trebuie să existe nicio scurgere de informații. De aceea e mai bine să nu fie prea multă lume amestecată. În principiu, e mai mult decât suficient câți sunteți. Salim al-Bashir a studiat toate amănuntele, el este cel care a hotărât. El este cel care are oamenii de legătură ce ne sunt atât de utili.

— Eu îl cunosc pe Hakim, afirmă Ali.

— Ştiu, v-a ajutat în acțiunea de la Tánger.

— Este un om amabil.

— Este eficient, răspunse Omar, şi asta este ceea ce contează.

— Ştiu că este un fiu bun, care are grijă mereu de tatăl

şi de fraţii lui, şi că soţia lui a murit în timpul naşterii primului lor copil şi că el nu s-a mai recăsătorit, insistă Ali, în ciuda frunţii încruntate a lui Omar.

— Viaţa lui particulară nu ne priveşte. Hakim se bucură de sprijinul şi de încrederea mea. Ştiu că este omul indicat pentru această misiune şi acesta e singurul lucru care contează. Ah, era să uit! Mohamed, ţi-am vorbit de sora ta şi nu l-am menţionat pe Jalil. Ştiu că ea te-a dus să-l cunoşti, că ai participat la o reuniune a lor. Stai departe de Jalil, nu e de-ai noştri; este un bătrân naiv care crede că lumea poate fi condusă cu vorba bună şi cu rugăciuni.

Mohamed se simţea despuiat în faţa lui Omar. Cum era cu putinţă ca acesta să ştie de vizita lui în casa lui Jalil? Deodată, îşi aminti de tânărul acela care stătea în faţa edificiului în care era biroul Lailei. Probabil că era o iscoadă a lui Omar şi simţi un brusc atac de panică. Nimic nu-i scăpa omului pe care-l avea acum în faţă şi îşi dădu seama că Laila era cu adevărat în primejdie.

— Acel Jalil este un om bun. Nu cred să facă rău cuiva, răspunse el cu teamă.

— Este un om nesuferit. Se încăpăţânează să predice pacea, uitând că duşmanul nostru este puternic şi că trebuie să-l nimicim, că doar atunci vom putea să vorbim despre pace şi să fim mărinimoşi.

— Nu cred ca Jalil să prezinte vreun pericol, îndrăzni să replice Mohamed.

— Nu este periculos, pentru că nu-i vom permite să fie, aşa că nu-l mai frecventa. Nu acasă la el trebuie să mergi să te rogi. La Granada, vei găsi moschei ca să o faci şi imami dispuşi să-ţi călăuzească spiritul şi să te ajute să urmezi drumul ales.

Omar îl privi stăruitor şi Mohamed a înţeles că nu-i dădea un sfat, ci o poruncă.

Deodată, o copilă năvăli în salon, urmată de bătrâna care le servise cafeaua.

— Tată! Tată! E adevărat că o să mă laşi să merg în

excursie cu şcoala? Mama spune că nu, dar eu vreau să merg, te rog!, de data asta.

— Rania! Ce fel de maniere sunt astea?

În ciuda supărării din vocea lui Omar, Mohamed putu vedea că acelui om de neînduplecat i se îmblânzise privirea. Era sigur că fetița îndrăznise să-l întrerupă pe tatăl său pentru că ştia că nu o va pedepsi pentru asta. Copila n-avea mai mult de zece ani şi avea părul acoperit cu hijab. Era îmbrăcată în uniforma de şcoală, iar fusta gri îi ajungea aproape până la glezne.

— Îmi pare rău, tată, îmi pare rău.

Rania îşi lăsă capul în jos ca şi cum s-ar fi căit că l-a deranjat pe tatăl ei, dar ridică imediat bărbia şi, zâmbind, îl întrebă:

— O să mă laşi? Este o excursie prin capitală, vom merge la Alhambra.

— Dar tu cunoşti deja Alhambra, răspunse Omar.

Aşa e, dar n-am fost niciodată cu prietenele mele şi o să ne distrăm bine.

— O să mai vorbim. Acum, du-te la mama ta.

Copila nu insistă şi ieşi urmată de bătrână, care avea să o mustre pentru comportamentul ei.

— E fiica mea cea mică, scuzați-o.

Nici Ali, nici Mohamed nu îndrăzniră să spună ceva. Asistaseră în tăcere la scenă şi se întrebau dacă până la urmă Omar avea să-i permită Raniei să meargă în excursie.

— Trăind aici, partea proastă este că trebuie să luptăm încontinuu împotriva influenței obiceiurilor creştine, care le înnebunesc pe femeile şi pe fiicele noastre. Într-o zi, ei vor ajunge să trăiască în conformitate cu normele noastre, dar până în momentul acela... în fine, să continuăm. Despre ce vorbeam? Ah, da, despre Jalil.

— Nu-ți face griji, îl voi evita pe bătrân, încuviință Mohamed.

— Aşa trebuie să faci. Bine, vă sunt clare lucrurile? Dacă este aşa, e momentul să-l vedeți pe Hakim.

— E aici? întrebă Ali.

— Nu, nu e aici, dar veți fi conduşi acolo unde se află. Trăieşte într-un sat de pe munte, un sat care e al nostru, am cumpărat pe rând toate casele şi deja n-au mai rămas creştini. Hakim vă aşteaptă cu masa de prânz.

Omar se ridică şi îşi luă la revedere de la cei doi bărbați. Mohamed nu ştia de ce, dar îl simți deodată preocupat. Poate că fata care a dat buzna îl supărase mai mult decât lăsase să se vadă.

Se îmbrățişară şi se sărutară în poarta casei unde automobilul de teren îi aştepta ca să-i ducă până acasă la Hakim.

Mergeau deja de o oră. Mohamed îşi spuse că, atunci când vor sosi, va fi trecut deja ora mesei. Îi era foame, dar nu-i spuse nimic lui Ali, pentru că prietenul său, căzut pe gânduri, tăcea privind peisajul. Nici şoferul nu spunea nimic, aşa că înțelese că ceea ce se aştepta de la el era să-şi țină gura.

Maşina părăsi şoseaua principală şi o luă pe un drum neasfaltat. În depărtare se zărea un munte, iar la poalele lui erau răspândite mai multe case zugrăvite cu var. Au mai mers încă aproape o jumătate de oră până să ajungă şi, când erau deja acolo, Mohamed fu surprins să dea deodată peste o mică livadă.

Satul era mic, n-avea mai mult de cincizeci de case şi era înconjurat de grădini din care răzbătea o mireasmă intensă de fructe şi de flori de portocal.

În mijlocul satului, la umbra mai multor smochini, era un bazin de o mărime considerabilă. Nu se vedea suflet de om, ceea ce nu era de mirare, dat fiind că era trecut de ora trei după-amiază.

Şoferul opri maşina în fața unei case situate în afara satului. Pe când aşteptau să li se deschidă, Mohamed observă că, în partea din spate a casei era o grădină.

Un bărbat de statură mijlocie şi cu ținută atletică le deschise poarta. Barba îi acoperea mare parte din figura pe care ieşeau în evidență un nas coroiat şi nişte ochi

căprui.

— Bine ați venit, poftiți, vă aşteptam.

Interiorul era în penumbră; bărbatul, care se mişca vioi, îi conduse până la o încăpere care dădea într-o galerie din care se ajungea în grădină. În fața galeriei, o mică fântână împrăştia mai multe şuvoaie de apă producând o senzație de răcoare.

— Luați loc, ni se va aduce ceva de mâncare.

Mohamed şi Ali îi dădură ascultare şi se instalară pe canapea, în vreme ce Hakim se aşeză alături pe un fotoliu.

Intră un tânăr îmbrăcat cu o djellaba lungă. Purta barbă ca Hakim şi lui Mohamed i se păru că-i găseşte o anume asemănare cu acesta.

— Fratele meu Ahmed, spuse Hakim în chip de prezentare.

Ahmed ducea o tavă cu o cană cu apă. O puse pe masă şi ieşi fără să spună nimic.

— Este fratele meu mai mic. A studiat la Universitatea din Granada şi cred că o cunoaşte pe sora ta.

Mohamed se foi stânjenit pe canapea; nu-i plăcea să i se amintească de Laila, astfel că nu-i răspunse lui Hakim şi îşi concentră atenția asupra paharului cu apă pe care se pregătea să-l bea.

— Ahmed a găsit calea cea dreaptă, la fel ca şi alți tineri. Înainte, nu voia să-şi plece urechea la argumentele noastre, era sigur că creştinii îl considerau un egal al lor. Îi apăra cu vehemență pe prietenii săi granadini, îi plăcea să meargă la universitate, ambianța aceea de libertate, până când a înțeles că nu va fi niciodată unul de-al lor, ci doar un „maur” mai mult, aşa cum suntem numiți noi cu dispreț.

O femeie, îmbrăcată şi ea în djellaba şi purtând *hijab*, intră în cameră, urmată de Ahmed. Duceau împreună două tăvi cu mai multe farfurii cu salată, brânză, humus{98}, curmale şi portocale. Nu rostiră nicio vorbă: pe cât de repede intraseră, pe atât de repede ieşiră din

încăpere.

— Este sora mea mai mare, văduvă ca şi mine, astfel că se ocupă de casa mea. Are doi copii mici care locuiesc şi ei aici.

Ali şi Mohamed ascultau în tăcere explicațiile lui Hakim despre situația sa familială.

Hakim îi îndemnă să mănânce şi, cât timp au stat la masă, au discutat subiecte neimportante. Până când sora lui Hakim nu le-a servit cafeaua, acesta nu a început să vorbească despre operațiune.

— Omar v-a explicat în amănunt în ce constă misiunea?

— Da, răspunseră la unison Mohamed şi Ali.

— Şi sunteți pregătiți? E mai bine să vă gândiți serios, pentru că nu va fi uşor. E posibil ca vreunul dintre noi să-şi piardă viața în această acțiune…

— Dacă mor, sper să fiu în Paradis cu Allah, spuse Ali pe un ton categoric.

— Ce contează dacă mori? Importantă este misiunea, adăugă Mohamed plin de entuziasm.

— Este o onoare să mori, dar morți, nu vom servi la nimic; important este să îndeplinim misiunea. Aşa că încercați să trăiți până în ultima zi; după aceea, nu mai contează. Aşadar, vreau să vă pregătiți temeinic, aşa că veți veni aici în fiecare zi. Vreau să fiți în formă bună şi, în plus, trebuie să învățați să mânuiți cu uşurință explozibili, vă asigur că nu e lesne. Planul este acesta: la opt fix, veți ajunge la mine acasă pentru antrenament; vom pune la punct treptat toate amănuntele, vom studia temeinic locurile, Santo Toribio, bazilica Sfintei Cruci de la Ierusalim din Roma, biserica Sfântului Mormânt. Aceste ultime două atentate, în principiu, vor fi duse la bun sfârşit de alți frați, dar trebuie să fim pregătiți în caz că ne revine nouă această onoare. Am fost combătuți cu crucea, este simbolul lor; aşadar, noi vom distruge acest simbol pentru totdeauna. Să aşteptăm ca Salim al-Bashir să ne comunice faptul că a sosit momentul.

— Oamenii din sat nu se vor mira de prezența noastră? vru să ştie Ali.

— Satul este al nostru şi toți cei care trăim aici facem parte din Cerc. Prezența femeilor şi a copiilor dă satului aspectul de normalitate. Autoritățile nu ne deranjează: plătim impozitele şi aici nu sunt încăierări şi nici scandaluri. Muncim şi ne rugăm în moschee, suntem cetățeni exemplari. Într-o anumită împrejurare, televiziunea a făcut nişte reportaje despre această oază, care e dată drept exemplu pentru împământenirea musulmanilor în Spania. Tu, Mohamed, spune familiei tale că ai găsit de lucru aici. Avem o cooperativă care comercializează produse din livezile noastre; spune-le că ne vei da o mână de ajutor în contabilitate. Tu, Ali, nu trebuie să dai explicații nimănui, părinții tăi sunt în Maroc, iar fratele tău este unul de-al nostru.

— Eu am încredere în familia mea, interveni Mohamed.

— Tatăl tău este un om cumsecade, iar mama ta, o femeie exemplară, dar nu fac parte din Cerc, replică Hakim.

— Tatăl meu ştie despre povestea de la Frankfurt.

— Ştie deja prea mult. Nu-i poți spune nimic despre această misiune. Soția ta este sora lui Hassan şi ştie că nu trebuie să te întrebe nimic şi nu o va face. Cât despre sora ta… ți s-o fi spus că n-avem încredere în ea.

— Laila nu face nimic rău, îi luă apărarea Mohamed.

— Nu este o bună musulmană. Crede că poate interpreta Coranul după cum îi convine şi se sprijină pe bătrânul Jalil ca să se justifice. Nu, Mohamed, n-avem încredere în Laila. În orice caz, în Cerc, nimeni nu ştie nimic despre ceea ce fac ceilalți şi suntem obligați să păstrăm tăcerea.

Mohamed nu vru să-l contrazică pe Hakim; se gândi că îi lipseau argumentele ca să o facă.

Penumbra înserării cuprinsese cerul când Mohamed şi Ali lăsară în urmă satul lui Hakim. Drumul de întoarcere l-au făcut tot în tăcere, niciunul dintre cei doi

neîndrăznind să comenteze nimic în fața şoferului care îi transporta în automobilul de teren înapoi la Granada.

17

Salim al-Bashir savura vinul care strălucea precum rubinul prin delicata cupă de cristal.

— Excelent, spuse el privindu-l pe bărbatul care, aşezat în faţa lui, îl observa amuzat.

— Ştiu, e un Château-Petrus din ’82, o recoltă excelentă.

— Da. Ştiu că aşa este.

Un chelner luă farfuriile de pe masă şi le anunţă deserturile, specialitatea casei. Salim să lăsă ispitit de o mousse[99] de ciocolată, în vreme ce însoţitorul său ceru cafea şi un pahar de calvados.

— Şi acum să vorbim despre afaceri.

Salim al-Bashir îşi aţinti privirea asupra bărbatului. Îi era simpatic, de fapt se gândea că, în ciuda deosebirilor aparente, amândoi aveau multe lucruri în comun.

Interlocutorul său era mai bătrân decât el; de vârstă nedefinită, putea să aibă la fel de bine şaizeci sau şaptezeci de ani. Înalt, cu o constituţie solidă, cu părul alb şi o privire verde şi tăioasă în care se putea citi, pe lângă hotărâre, şi duritate, îşi spuse că Raymond de la Pallisières este evident un aristocrat.

— Nu vă faceţi griji, lucrurile merg bine. Astăzi mi s-a comunicat că echipa este deja alcătuită. Oameni cu experienţă.

— Ca la Frankfurt?

Salim îl privi stăruitor înainte de a răspunde.

— Sunt oameni pregătiţi şi, mai cu seamă, credincioşi cauzei…

— Cărei cauze? întrebă râzând bărbatul mai în vârstă.

— Cum, cărei cauze? Ei se supun ordinelor şi cred că vor schimba lumea, la fel ca dumneavoastră şi ca mine.

— Dumneavoastră credeţi că veţi schimba lumea?

— De fapt, o schimbăm deja. Priviţi-i pe liderii dumneavoastră umblând ca nebuni după noi, preocupaţi

să nu ne jignească, crezând că suntem nişte copii care putem fi satisfăcuți dându-ni-se dreptate. Sunt nişte proşti, cât se poate de proşti, îi disprețuiesc. Occidentul este condamnat din pricina prostiei lor.

— Occidentul este condamnat pentru că a pierdut perspectiva, pentru că vrea să-şi smulgă rădăcinile, pentru că nu are valori, pentru că predominantă este lozinca „scapă cine poate”… Odată cu căderea Zidului, a început sfârşitul Occidentului.

— Ştiți? Nu vă înțeleg. Câteodată, parcă ați deplânge faptul că… Mă rog, în esență, suntem de acord. În plus, dumneavoastră vreți să-i umiliți pe oamenii voştri, ca şi noi, nu-i aşa?

— Da, vreau să-i umilesc… vreau să fac un rău specific, să răspund talionic: ochi pentru ochi şi dinte pentru dinte, nimic mai mult.

— Vi se pare puțin?

— Mi se pare îndeajuns. Dar să vorbim despre afaceri: nimeni nu se îndoieşte de dumneavoastră?

— Dar de dumneavoastră?

— De ce ar trebui să se îndoiască? Sunt un membru respectabil al comunității mele, un om în afara oricărei suspiciuni.

— Şi eu, de asemenea, şi în plus sunt musulman, drept pentru care au mai multă grijă; se tem să nu mă jignească şi să-i acuz de rasism sau de ceva mai rău.

— Şi studenții dumneavoastră?

— Studenții mei mă iubesc; încearcă să fie corecți din punct de vedere politic. Îmi veți spune într-o zi cum m-ați găsit?

— Îmi veți repeta aceeaşi întrebare de fiecare dată când ne vom vedea?

— De securitatea mea depind mulți dintre frații mei şi, dacă ați fost în stare să dați de mine, alte persoane, care nu sunt la fel de amabile ca dumneavoastră, ar putea de asemenea să mă găsească.

— Sunteți o persoană publică, un profesor care mergeți

dintr-un loc într-altul vorbind despre Cruciade din punctul de vedere al arabilor. Nu e greu să fiți găsit.

— Profesorul nu e greu de găsit, dar de mine, cel care sunt în realitate, este greu de dat.

— Secretul dumneavoastră este în siguranță.

— Poate că aşa e, altminteri…

— De ce aveți nevoie?

— Am adus o listă detaliată cu toate cele necesare. Şi bani, vom avea nevoie de o sumă importantă. Un milion de euro.

— Sunteți nebun, Salim! V-am avansat deja alte sume.

— Nu, nu sunt nebun, conte; ceea ce vrem dumneavoastră şi cu mine este dificil şi riscant. Organizarea, ducerea acțiunii la bun sfârşit va costa, dar în plus trebuie să țin seamă de posibilitatea ca vreunul din oamenii mei să fie ucis şi familia lui să aibă nevoie de ajutor.

— Această treabă ne interesează pe amândoi şi ştiți deja ce părere au asociații mei…

— Noi ne punem viețile în joc şi vă asigur că acestea costă peste un milion de euro.

— Vom suporta cheltuielile pe din două, Salim, aşa trebuie să fie. Asociații mei nu sunt proşti, nu vă încredeți în propria dumneavoastră propagandă, Salim, nu comiteți greşeala de a ne subestima.

Salim al-Bashir susținu privirea verde şi înghețată a contelui d'Amis şi înțelese că acesta nu va da îndărăt niciun pas, aşa că acceptă.

— În regulă, aşa va fi.

— Când veți avea tot planul pus la punct, vreau să mă sunați. Trebuie să ne coordonăm şi, înainte de a face ceva, vreau să cunosc toate detaliile şi să fiu sigur că totul poate ieşi bine.

— Va trebui să învățați să aveți încredere. Eu am încredere în dumneavoastră pentru că ştiu cum sunteți, spuse Salim aşteptând să vadă reacția bărbatului.

— Sunteți sigur? Aveți noroc, pentru că eu nu reuşesc

să ştiu cine sunt. Bine, acum, să punem capăt acestei minunate întâlniri. Mâine trebuie să mă scol dis-de-dimineață. Rămâneți la Paris?

— Da, trebuie să văd o persoană care este absolut necesară pentru operațiune; voi rămâne pentru sfârşitul de săptămână. Luni trebuie să fiu la Londra, am primul curs la ora nouă, iar după-amiază țin o conferință la sediul unui ONG care militează pentru înțelegerea dintre Orient şi Occident.

— Atunci, să ne odihnim. Vreți să vă duc într-un anumit loc?

— Nu, prefer să merg pe jos; nu e frig şi îmi place să mă plimb prin Paris.

Salim ceru nota de plată şi le *maître*{100} i-o înmâna imediat, dar n-a plătit el, ci însoțitorul său, fapt pentru care Salim se bucură. Facturile la restaurantul Apicius erau întotdeauna piperate, dar merita să plătească oricât pentru acel cap de vițel cu sos picant, din care ieşea în evidență aroma de capere şi arpagic.

Cei doi bărbați se despărțiră în uşa restaurantului cu o strângere puternică de mâini. O maşină neagră îl aştepta pe însoțitorul lui Salim, care se pierdu de îndată în noaptea din Paris.

Salim o luă pe bulevardul de Villiers. Avea o cameră rezervată la hotelul Lutece, în bulevardul Raspail, pe malul stâng al Senei. Cu siguranță că ea o fi ajuns.

În vreme ce se plimba, nu-şi putea lua gândul de la bărbatul cu care împărtise cina: contele d'Amis era un nobil în vârstă, distant şi sever. Prezentările le făcuse un alt profesor, când el participa la Paris la un congres despre Evul Mediu. Colegul său i-a cerut să-l însoțească la cină; lua masa cu un aristocrat interesat de istoria medievală. A acceptat; n-a putut refuza să ia cina la restaurantul La Tour d'Argent.

S-au făcut înțeleşi unul de către celălalt, până când, în cele din urmă, după alte multe întâlniri, contele hotărâse să i se destăinuie pentru ca planul care acum era în curs

de desfăşurare să fie dus la bun sfârşit. Cum de aflase D'Amis că acel profesor respectabil era unul dintre conducătorii Cercului din Europa, era ceva ce contele nu voise niciodată să-i dezvăluie. Cert este că el era în continuare îngrijorat, conştient de faptul că exista o breşă în securitatea sa şi a organizației, oricât îl asigura Raymond d'Amis că secretul său era în siguranță, că lui puțin îi păsa dacă erau aruncate în aer toate capitalele țărilor din Europa, pentru că îi ura pe conducătorii acestora pentru slăbiciunea şi lipsa lor de curaj. Rataseră ocazia de a stăpâni lumea; acum erau răspunzători pentru decadența acesteia: n-au decât să facă față problemei; lui nu-i păsa, spunea el, era bătrân şi era mai aproape de moarte decât de viață.

Salim credea că ajunsese să-l cunoască bine, dar uneori era ceva care-i scăpa. Nu reuşea să înțeleagă acea privire de om chinuit pe care o avea uneori prietenul său francez.

Poate că avea o legătură cu acea fiică rebelă pe care nu o cunoştea. Viitoarea contesă d'Amis trăia în Statele Unite, nevrând să ştie de tatăl ei.

Barul hotelului Lutece era plin de lume şi, cu toate că avea poftă să bea ceva, se îndreptă spre recepție ca să ceară cheia de la cameră.

— Aveți un mesaj, domnule al-Bashir.

Recepționerul îi înmână un plic închis pe care Salim nici măcar nu-l privi, îi mulțumi şi merse spre ascensor. Urcă în camera lui şi acolo rupse plicul. Înăuntru nu era decât un număr: „507". Oftă. Ieşi din nou din cameră şi se opri la a doua uşă după a sa, bătând uşor în ea. Uşa se întredeschise şi silueta ei învăluită într-un halat de mătase gri, îi ridică moralul.

— Intră, am avut noroc. Am întrebat dacă mi se poate da o cameră la acest etaj, spunând că ultima oară am locuit într-una minunată, şi cel de la recepție a fost foarte amabil.

— Nu trebuie să te faci observată, protestă Salim.

— Crezi că mă fac observată dacă spun că mi-ar plăcea să mi se dea o cameră la etajul al cincilea?

— Ştii de-acum că trebuie să fii cât mai puțin vizibilă, ca nimeni să nu te observe şi este o greşeală să ceri o cameră la un anumit etaj.

— Ce importanță are? Aşa suntem mai aproape.

Femeia se lipi de trupul lui Salim, dar acesta o dădu deoparte cu blândețe.

— Nu-mi oferi ceva de băut? îi ceru el.

— Ba da, sigur că da, ce preferi, şampanie sau whisky?

— Suntem în Franța, aşa că să închinăm cu şampanie. Doamna mea, aveam chef să vă văd, îi spuse el pe un ton şugubăț.

— Nu mă mir, răspunse ea continuând pe acelaşi ton.

Salim o privi stăruitor, ezitând dacă să o întrebe sau nu despre noutățile pe care le-ar putea avea de la Centrul de coordonare antiteroristă, dar îşi dădu seama că, dacă o făcea, i-ar provoca nelinişte. Va aştepta până a doua zi.

18

Raymond d'Amis se găsea în apartamentul său situat în Île-de-la Cíte. Se învârtea prin birou gândindu-se la cina sa cu Salim. Recunoştea că era inteligent şi minuțios, dar se temea că excesul de încredere în sine însuşi ar putea face ca operațiunea să eşueze.

Majordomul intră în birou ca să-l întrebe dacă avea nevoie de el sau se putea retrage.

— Culcați-vă; voi mai rămâne puțin să citesc.

— Da, domnule conte, noapte bună.

Când rămase singur, Raymond dădu peste cap paharul de calvados şi găsi în agendă un număr de telefon. Căută într-un sertar un plic în care păstra mai multe cartele de mobil şi vârî una în propriul său aparat. Oftă. Nu-i plăcea omul cu care urma să vorbească, ştia că interesele acestuia erau diferite de ale sale, dar şi că răzbunarea ar fi fost imposibilă fără el. Îl căutase, îi propusese un plan ca să-şi poată duce răzbunarea până la capăt, îi dăduse numele lui Salim şi-i explicase cum poate să-l întâlnească. De fapt, individul acela îl manipula de luni de zile, trăgând nişte sfori invizibile ca să ducă la îndeplinire un plan din care el voia doar răzbunarea.

— Bună seara, Mijlocitorule.

Bărbatul care îi răspunse rosti doar o frază.

Îndată ce închise telefonul, îşi puse haina şi se îndreptă aproape în vârful picioarelor spre uşă: nu voia să-l trezească pe majordom. Ieşi în stradă şi o porni pe malul Senei. Nu-i plăcea să se plimbe noaptea, dar aşa îi indicase interlocutorul său.

O maşină se opri lângă el. Se deschise portiera şi o voce îl invită să intre.

— Bună seara, conte.

— Bună seara.

— A fost satisfăcătoare cina dumneavoastră cu Salim al-Bashir? Da, ca întotdeauna.

În vreme ce maşina dădea raite prin Paris, contele îi relată acelui bărbat, pe care îl numea Mijlocitorul, amănuntele conversației sale cu Salim. Răspunse la toate întrebările acestuia şi ascultă toate ordinele pe care i le dădu.

— Acum vom pune în aplicare cea de a doua parte a planului. Peste câteva zile, va lua legătura cu dumneavoastră o sârboaică numită Ylena. Are motive personale să-i urască pe musulmani.

— Cum va lua legătura cu mine?

— Veți lua o cameră într-un hotel, dumneavoastră hotărâți dacă aici, în Paris, la Toulouse, pe Coasta de Azur sau unde vă convine. Ea se va caza în acelaşi hotel şi va veni în camera dumneavoastră. Nimeni nu vă va vedea împreună, veți putea sta de vorbă departe de privirile şi urechile indiscrete. Ylena va fi şefa celuilalt comandou. Dumneavoastră aveți instrucțiunile pentru ea; trebuie doar să i le dați şi să o ajutați să le înțeleagă. Karakoz este cel care ne-a înlesnit legătura. N-a fost uşor să găsim un grup care să facă tot ce dorim. Ştiți deja că eu cred ca numai banii nu sunt de-ajuns pentru ca lucrurile să iasă bine; trebuie să ai un motiv aşa cum aveți dumneavoastră, ca Salim sau ca Ylena. Bineînțeles că Salim nu trebuie să cunoască existența Ylenei, nici ea pe cea a lui Salim. Amândoi sunt doar nişte piese ale unui puzzle.

— La fel ca şi mine, murmură Raymond d'Amis.

— Toți facem parte din puzzle. Dumneavoastră aveți un motiv diferit de al Ylenei şi al lui Salim.

— Şi dumneavoastră?

— Eu mijlocesc afacerile. Nu e greu de înțeles. Reprezint un club foarte select de persoane care se gândesc la viitor şi care, pentru a edifica acest viitor prosper, trebuie să mişte unele piese, să provoace o confruntare, să înlăture câțiva duşmani este pentru binele omenirii, dar pentru a obține binele, uneori trebuie să faci puțin rău. Dar din ceea ce se va întâmpla, vom

câştiga cu toţii, chiar dacă la început va fi haos şi confuzie; noul răsare doar din cenuşă.

— Iar dumneavoastră faceţi cu putinţă ca dorinţele domnilor din acel club select să fie duse la îndeplinire.

— Negociez în numele lor. Caut persoane ca dumneavoastră, oameni care au un motiv să facă anumite lucruri şi îi ajut să le facă. Dumneavoastră visaţi să distrugeţi Crucea; bine, o veţi distruge. Salim vrea să lovească Occidentul acolo unde crede el că îl va durea mai mult; şi el îşi va vedea dorinţa îndeplinită. Din motive diferite, doriţi acelaşi lucru. Misiunea mea era să vă întâlnesc şi să vă fac să lucraţi împreună. Este simplu: lucrurile sunt mai uşoare dacă oamenii au un motiv, mai ales atunci când e vorba să ucidă. Nu-mi plac asasinii profesionişti: ucid fără motiv, doar pentru bani, aşa că nu sunt dispuşi să se sacrifice. Dar dumneavoastră aţi fi în stare să muriţi pentru ceea ce doriţi: să vedeţi distrusă Crucea, iar Salim, de asemenea; asta este ceea ce vă face să fiţi nişte oameni speciali.

— Asta este ceea ce ne face să fim mai manevrabili pentru dumneavoastră.

— Spuneţi-i cum doriţi. Important este planul, iar planul este perfect. Crucea detestată de dumneavoastră, care se păstrează în Spania, la Roma şi la Ierusalim vor fi făcute praf, nu se va putea găsi nici măcar o aşchie. Imediat după ce se va întâmpla asta, va intra în acţiune Ylena la Istanbul, făcând să sară în aer pavilionul de la Topkapî{101} unde se păstrează relicvele Profetului. Spada lui Mahomed, părul din barba lui, mantia, totul va sări în aer. Ah! Imaginaţi-vă ce se va întâmpla. Musulmanii din toată lumea vor cere răzbunare şi chiar în Istanbul vor începe atacurile faţă de comunitatea creştină... Da, vom realiza confruntarea dintre creştini şi musulmani. Mai întâi, vom distruge mai multe relicve creştine, apoi pe cele ale Profetului... Nimeni nu va putea pune stavilă urii dintre cele două comunităţi, oricât de mult s-ar strădui politicienii occidentali. Vor chema la calm, dar nimeni nu-

i va lua în seamă. Vă amintiți acele caricaturi ale lui Mahomed pe care le-a publicat ziarul danez *Jyllands-Posten?* Au fost manifestații şi morți din pricina acelui afront; aşa că imaginați-vă ce se va întâmpla când milioane de musulmani vor afla că „au fost aruncate în aer" cele mai prețuite relicve ale Profetului lor.

— Da, dar să nu credeți că reacția Occidentului va fi aceeaşi. Creştinii nu se vor revolta, doar se vor lamenta. În Europa, deja nimeni nu mai crede în nimic, uneori mă gândesc că cea mai bună răzbunare este faptul că aceşti contemporani ai mei reneagă Crucea fără ca să le-o ceară cineva.

— Nu fiți naiv, nu vor putea trece cu vederea atentatele din Spania, din Italia şi din Israel, săvârşite, pe deasupra, de fanatici islamişti.

— Să sperăm că planul lui Salim al-Bashir n-are lacune.

— Planul lui nu va avea lacune, prietene, vom face în aşa fel încât să se ştie cine a stat în spatele atentatelor: Cercul se va face simțit peste tot.

— Ylena va fi arestată?

— Asta depinde de îndemânarea ei. Cel mai probabil este că nu va supraviețui. Şi dacă va fi prinsă, trebuie să se sinucidă.

— Şi dacă nu o face?

— Ea ştie ce i se va întâmpla dacă va fi prinsă în viață. Va prefera să moară, decât să-şi petreacă restul zilelor într-o închisoare turcă, pentru că a distrus nici mai mult nici mai puțin decât relicvele lui Mahomed.

— Ne poate denunța.

— Pe cine?

— Pe mine.

— Imposibil, nimeni nu vă va fi văzut vreodată cu ea, şi oricât s-ar cerceta, tot ce s-ar putea afla ar fi că ați fost, împreună cu alte sute de persoane, oaspeți în acelaşi hotel. De aceea vă sfătuiesc să căutați unul mare, unde să intre şi să iasă multă lume. Poate că ar fi mai bine să o

vedeți aici, la Paris, sau pe Coasta de Azur.

— Karakoz o cunoaşte pe Ylena?

— Dumneavoastră nu-i puteți vorbi despre Karakoz. Dar o cunoaşte şi ştie că nu vrea decât răzbunare. A reuşit să intre în legătură cu ea prin nişte prieteni comuni. Mai întâi, a verificat dacă mai trăieşte şi dacă se află în acelaşi sat; mai târziu, prin nişte legături, a făcut în aşa fel încât să verifice până unde ar fi în stare să meargă. Karakoz a organizat totul de la distanță. Fata aşteaptă de câteva luni acest moment. O vor însoți doi dintre frații ei şi un văr.

— Cum e cu putință ca acest Karakoz să aibă legături cu oameni ai Cercului, el fiind sârb?

— Karakoz este sârb bosniac şi are legături peste tot, spuse Mijlocitorul, se mişcă prin fosta Iugoslavie ca la el acasă şi prin țările arabe, de asemenea. Nimeni nu-i pune întrebări, pentru că plăteşte bine, de aceea are buni informatori; în plus, produsele pe care le vinde sunt de cea mai bună calitate, garantate. Pe piața armelor, cel mai bun este Karakoz, de asta recurg toți la magazinul lui universal.

— Karakoz cunoaşte existența noastră a tuturor şi dumneavoastră aveți încredere în el…

— Prietene, Karakoz este om de afaceri şi ştie că discreția şi tăcerea sunt baza prosperității sale. El vinde arme la toată lumea, nu-l interesează cine va fi ucis.

— Voi cumpăra direct de la Karakoz armele pentru Ylena?

— Da. Dumneavoastră aveți deja numărul de telefon al omului lui Karakoz din Paris; i se spune Iugoslavul. Dar să nu uitați că Salim nu trebuie să ştie de existența Ylenei, nici Ylena de cea a lui Salim. E mai bine ca fiecare comandou să acționeze în mod separat şi ca nimeni să nu poată face legătura între ele. Dacă Salim ar şti ce ne propunem, ar încerca să ne împiedice; dumneavoastră ştiți că e un fanatic. Pentru el, relicvele lui Mahomed sunt sacre.

— Da, e un fanatic căruia îi place vinul bun.

— Toți avem contradicții… Cât despre Ylena, încă nu ştie care este obiectivul; dumneavoastră i-l veți descrie amănunțit, îi veți da bani, îi veți spune de unde să ridice armele. De îndată ce îi veți plăti Iugoslavului, el vă va înmâna documentele false pentru Ylena şi pentru comandou şi va face în aşa fel încât să i se livreze armele chiar la Istanbul. În următoarele zile vă voi prezenta planul detailat pentru Ylena, hotelul în care trebuie să se cazeze la Istanbul, cum să ajungă până acolo, cum să pătrundă la Topkapî… în sfârşit, toate amănuntele.

— Mă veți suna dumneavoastră?

— Da, peste vreo două zile.

— Catarii erau împotriva violenței, îi răspunse contele pe un ton supărat, dar uneori este singura alternativă.

— Mi-e indiferent în ce credeți dumneavoastră, la cine se roagă Salim sau pe mâna cui se lasă Ylena. Dumneavoastră toți veți ucide în numele lui Dumnezeu. Mă rog, atitudinea dumneavoastră este foarte prozaică, dar nu ne interesează nici pe mine, nici pe cei pe care-i reprezint. Obiectivul nostru este altul: trebuie să agităm lumea, trebuie să redefinim frontierele, trebuie să punem în funcțiune fabrici.

— Dumneavoastră dirijați orchestra.

— Aşa este. Vă voi lăsa aici, sunteți aproape de casă.

Raymond se dădu jos din maşină, scârbit. Niciodată nu-i plăcuse omul acela, exista în el o anumită vulgaritate, în ciuda costumelor sale cu o croială impecabilă. Tonul vocii îi trăda originea, dar, cu toate acestea, avea nevoie de el. Pe când mergea pe jos spre casă, se gândi cum se introdusese în viața lui.

Se prezentase la castel fără un anunț prealabil. A spus că îi cunoaşte pe vechii prieteni ai tatălui său, patrioți germani care au trebuit să se ascundă după război.

Nu l-a luat pe departe şi i-a arătat o ediție de lux a acelei cronici a lui fray Julián.

— Dumneavoastră veți răzbuna sângele celor

nevinovați; tatăl dumneavoastră a murit fără să o poată face.

Contele l-a ascultat extaziat, în vreme ce îi expunea planul. Un plan simplu, pentru care era nevoie doar de bani şi să crezi în cauza aceea, iar el avea ambele calități. De la această conversație, trecuse aproape un an; de atunci, bărbatul începuse să organizeze tot dispozitivul, cu precizie şi răbdare, făcând în aşa fel încât toți cei care urmau să participe să se întâlnească, iar punctul de întâlnire era el, Raymond, conte d'Amis, a cărui viață fusese dedicată de la naştere cauzei sacre a catarilor. El nu avea curajul de a fi ca *perfecții*, dar era măcar un *credente*, aşa cum fuseseră mulți dintre strămoşii săi.

Era ultimul din stirpea lui, deşi avea o fiică, Catherine. Dar fusese crescută de soția lui, iar el nu o cunoştea, astfel că doar cu greu l-ar putea înțelege.

Nici soția lui nu l-a înțeles. Nancy era americancă. Atunci când s-au cunoscut, ea locuia cu părinții ei pe Riviera franceză.

Tatăl lui Nancy era poet şi pictor, iar mama ei ținea o galerie de pictură. Ea era fiică unică şi mai mult decât răzgâiată, neavând niciun țel în viață.

Raymond n-ar fi trebuit niciodată să se însoare cu ea, dar s-a îndrăgostit. Tatăl lui i-a atras atenția că făcea o greşeală, că fata aceea nu era ca ei. A avut dreptate. Dar a aşteptat ca tatăl lui să moară ca să se însoare. Poate că era prea în vârstă pentru căsnicie, era pe punctul de a împlini patruzeci de ani şi a comis prima sa mare greşeală.

L-a părăsit la aproape un an după căsătorie, când el i s-a destăinuit şi i-a explicat misiunea sacră căreia i se dedicase. Nancy s-a înfuriat şi i-a cerut să-i scoată din viața lor pe toți prietenii lui, pe acei tineri care, ca şi el, luptau pentru o cauză, erau patrioți ai unei lumi diferite de a ei, alcătuite din oameni superiori.

Era însărcinată când a plecat de la castel, spunându-i că e nebun şi că din cauza copilului pe care îl purta în

pântece n-avea să-l denunțe, dar l-a amenințat că va povesti tot dacă se apropia de ea sau dacă îşi cerea copilul ce urma să se nască.

El s-a ținut de cuvânt şi ea, de asemenea: nu s-au mai revăzut; a aflat că avusese o fată, Catherine, şi în fiecare lună trimitea prin avocatul său o sumă de bani pentru întreținere. Ştia că mamă şi fiică trăiau în cartierul Village din New York, unde Nancy deschisese o mică galerie de artă. Ea nu-i permisese să o cunoască pe fiica lui şi când el a implorat-o prin avocat, Nancy i-a telefonat amenințându-l.

Ultima ştire pe care a avut-o despre ea a fost că era foarte bolnavă.

19

Ovidio era de câteva zile la Roma şi avea senzaţia că nu plecase niciodată din oraş. Nu mai ocupa acelaşi loc în birou şi toţi ştiau că lucrează provizoriu; cu toate acestea, el se cufundase din nou în muncă, de parcă nu plecase niciodată.

— E ca şi cum ai căuta un ac într-un car cu fân.

Ovidio îşi ridică privirea de pe computer la sosirea lui Domenico, persoană cu care împărţea povara şi responsabilitatea investigaţiei.

— Da, ştiu, nici eu nu reuşesc să dau un sens nici unuia dintre aceste cuvinte, pot însemna atâtea lucruri… Ai vorbit cu Bruxelles-ul?

— Acum o clipă m-a sunat Lorenzo Panetta, se pare că s-a mişcat Karakoz; îmi trimite raportul prin e-mail, presupun că-l vom avea dintr-un moment într-altul!

— Atâta timp cât nu există un mandat de arestare… De fapt, este urmărit de ani de zile şi n-a fost arestat niciodată; se preferă să se ştie cu cine are relaţii, cui vinde, cine îi furnizează armele. Dar Karakoz este extrem de grijuliu şi, după cum relatează Panetta, conversaţiile lui telefonice sunt lipsite de substanţă, la fel ca şi cele ale locotenentului său, un anume Dusan. După cât se pare, acţionează prin curieri, dă ordine şi primeşte comenzi prin intermediul acoliţilor răspândiţi în toată lumea: ei îi transmit ceea ce se doreşte a se cumpăra de la el, iar el le furnizează. În majoritatea ocaziilor, nu-i vede pe adevăraţii cumpărători. Lui îi este totuna. Şi dacă cineva vrea să-l vadă, el spune unde, dar locul său preferat este Belgradul. Acolo se simte în siguranţă şi protejat, este oraşul lui, apare şi dispare din el cum pofteşte şi, după cum se vede, e dificil să i se urmărească traseul.

— Karakoz continuă să fie singurul indiciu solid pe care-l avem, capătul ghemului…

— Da, chestiunea este dacă greşim sau ne pripim

atunci când vom trage de acest capăt. Să nu uit, Lorenzo Panetta mi-a spus că soseşte astă-seară la Roma; vine să petreacă sfârşitul de săptămână şi ar vrea să ne vadă. Mi-am permis să-l invit la cină la mine acasă. Bineînțeles, contez pe tine pentru cină, cred că ne vom simți mai bine şi vom vorbi mai liniştiți, îți convine?

Ovidio acceptă imediat, surprins de atitudinea lui Domenico, care i se părea schimbat; acum se arăta mai puțin şovăitor şi lipsit de încredere față de el. Ceea ce nu ştia era de ce şi îşi spuse că poate fusese şi vina lui că nu se înțelesese cu dominicanul.

Lorenzo Panetta se văzuse obligat să accepte invitația preotului. În calitatea sa de director adjunct al Centrului de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene era responsabil cu relațiile profesionale cu Vaticanul.

Era obosit, îşi promitea un sfârşit de săptămână departe de încordarea din Centru, dar va trebui să-şi prelungească ziua de lucru cu câteva ore, pentru că cina aceea asta era lucru peste program.

Era curios să afle cum o fi casa acelui preot, situată în incinta Cetății Vaticanului. Şi-o imagina sobră, cu mobile greoaie, şi plină de tablouri cu fecioare şi cu sfinți.

Îi deschise uşa însuşi Domenico şi prima surpriză a fost să-l vadă îmbrăcat în blugi şi o cămaşă cu carouri.

— Dacă mi-ați fi spus că această cină e atât de neprotocolară, vă asigur că aş fi venit fără cravată, dar de fapt vin direct de la aeroport.

Domenico Gabrielli râse satisfăcut pentru că îl luase prin surprindere pe acel polițist având faima de a fi unul dintre cei mai buni anchetatori europeni.

— Poftiți. Ovidio n-a sosit încă, dar nu va întârzia.

— Ovidio?

— Părintele Sagardía, dar nu e nevoie să folosim aceste formule de adresare, nu credeți? Îmi puteți spune Domenico, cred că ne vom simți mai bine dacă vom renunța la formalism.

Cea de a doua surpriză a fost decorarea casei. De fapt, aproape că nu erau mobile, iar pereții erau goi. Salonul, funcțional şi modern. Părea că ar fi cumpărat fotoliul, masa şi scaunele dintr-un magazin cu decorațiuni minimaliste.

Cea de a treia surpriză au fost florile: erau mai multe vaze minuscule şi transparente cu câte o margaretă, una singură; nu încăpeau mai multe.

Ovidio nu întârzie să sosească şi nici el nu-şi putu ascunde surpriza pe care i-o producea casa lui Domenico.

Acesta se dovedi a fi un excelent bucătar. Pastele erau delicioase, iar escalopurile cu lămâie au fost foarte lăudate de către invitați.

— Îmi pare rău că n-am avut timp să pregătesc un desert bun, se scuză cu falsă modestie Domenico, în vreme ce punea pe masă un platou cu rondele de ananas.

— Dar ştiți să faceți şi deserturi? întrebă Lorenzo Panetta.

— Nu este ceea ce îmi reuşeşte cel mai bine, dar, dacă am timp, sunt în stare să fac nişte tarte bună cu piersici.

Până când nu s-a servit cafeaua şi un pahar de *grappa*{102}, cei trei bărbați n-au intrat în subiect.

— Dumneavoastră ați citit mesajul electronic pe care vi l-am trimis azi-dimineață şi nu e mult de adăugat. Am interceptat o convorbire a unui delincvent cunoscut sub numele de Iugoslavul, un tip făcând parte din drojdia societății pariziene. Este sârb ca şi Karakoz, dar a ajuns la Paris cu ani de zile înainte de începutul războiului, a făcut pe bodyguardul şi pe bătăuşul în cluburile pentru celibatari şi, într-o bună zi, a făcut saltul la marile afaceri ale lui Karakoz. Are chiar un birou care se ocupă de import şi export.

— Şi, mai precis, ce au vorbit Karakoz şi omul acela? vru să ştie Domenico.

— Aveți totul în raport. Iugoslavul l-a sunat pe Karakoz ca să-i spună că „bătrânul" a intrat în legătură cu el, că dorea o altă comandă, dar care să fie predată în Serbia şi

pe care o va plăti în numerar. Iugoslavul însuşi se va duce să încaseze banii. Karakoz i-a dat sarcina de a o supraveghea pe fata care avea să-l viziteze pe bătrân. Asta e tot. Astfel că avem oameni care îl urmăresc pe Iugoslav zi şi noapte, la fel ca şi pe Karakoz.

— Noi n-am avansat mult. De fapt n-am avansat deloc, recunoscu Ovidio.

— După cum ştiți, bănuim că grupul de comandou sinucigaş de la Frankfurt avea şi o altă misiune şi poate că tocmai pregăteau un alt atentat, problema este când, unde... este exasperant, acele cuvinte salvate de pe hârtiile arse n-au niciun fel de semnificație. Unele cuvinte provin din pagini de carte şi, dacă ar fi aşa, de ce ar arde o carte? Dar ceea ce mă îngrijorează realmente este faptul în sfârşit bănuiesc că numitul Karakoz a devenit atât de precaut pentru că ştie că suntem pe urmele lui.

— Ce spuneți? întrebă Domenico, uluit.

— Întotdeauna a fost prudent, pentru că ştie că e un personaj cunoscut ca un cal breaz de toate agențiile de securitate, astfel că face tot ce poate ca să nu atragă atenția; iar după atentatul de la Frankfurt a devenit foarte suspicios şi conversațiile lui sunt şi mai anodine decât erau înainte. E clar că şi-a sporit măsurile de siguranță.

Ovidio şi Domenico rămaseră tăcuți, cântărind vorbele lui Panetta. De fapt, nu le spusese ceea ce gândea şi nici de ce anume se temea realmente: că ar fi existat undeva o scurgere de informații şi că numitul Karakoz fusese pus în gardă că era urmărit îndeaproape.

Panetta stătuse în cumpănă dacă să le spună sau nu şi optase pentru a se abține; nu comentase acest lucru nici măcar cu Hans Wein, dar se gândea să o facă lunea următoare, la birou. Wein lipsea de câteva zile din Bruxelles şi n-a vrut să-i spună ceea ce bănuia la telefon, şi nici prin poşta electronică.

— Şi de ce credeți că acest Karakoz se gândeşte că e urmărit cu mai multă atenție decât înainte? întrebă

Ovidio, suspicios.

— N-am spus că numitul Karakoz nu ştie nimic, am spus că a devenit mai suspicios după atentatul de la Frankfurt. Armele şi explozibilii pe care le-a utilizat comandoul el le-a vândut.

— Continuați să credeți că Biserica vă poate ajuta? vru să ştie Ovidio.

— Să vă explic, nu e normal să se găsească hârtii în care să se vorbească despre sfinți, despre crucea de la Roma… Aşa că este evident că, dacă va fi un atentat, nu trebuie exclusă ideea că Biserica ar putea fi obiectivul.

— Dar aceasta nu este în logica fanaticilor islamişti. Nu sunt proşti şi țările arabe nu sunt interesate ca fanatismul islamic să lovească într-o instituție ca Biserica. Vă spun sincer, nu cred ca Biserica să fie obiectivul.

— Aveți dreptate, nu este în logica acelor oameni, nu le convine, dar, chiar şi aşa, nu excludeşi această posibilitate, răspunse Panetta.

— Am discutat această chestiune la biroul de la Vatican şi, sincer, am exclus-o. Din partea lor, ar fi o eroare strategică de o asemenea magnitudine, încât nici cei mai fanatici n-ar fi în stare să o comită. În plus, domnule Panetta, vă amintesc că acele cuvinte sunt răzlețe, doar nişte cuvinte care au fost găsite printre resturile de hârtie arsă, nu ştim la ce se referă. Este foarte riscant să ne hazardăm în ideea că Biserica poate fi obiectul unui atentat islamist, insistă Domenico.

— Lucrez de mulți ani în acest domeniu şi vă asigur că, oricât de mult ne-am strădui să urmăm logica teroriştilor, este greu să o facem; ei au propria lor logică. Uneori, spunem nu, nu vor face una sau alta pentru că le-ar dăuna în fața opiniei publice, dar o fac. Credeți-mă, teroriştii vor fi mereu în stare să ne ia prin surprindere. S-a gândit cineva că ar fi capabili să arunce în aer Turnurile Gemene? Sau să pună bombe în două trenuri din Madrid când Spania a înclinat întotdeauna în

favoarea cauzei arabe şi a fost țara unde au ieşit în stradă cei mai mulți manifestanți împotriva războiului din Irak? Când ei comit atentate, căutăm să înțelegem motivul, elaborăm teorii în această privință. Dar ei ne-o iau întotdeauna înainte, iar noi căutăm după aceea logica faptelor săvârşite de ei.

— Chiar şi aşa, eu aş exclude această posibilitate, insistă Domenico.

— Oare n-au existat atentate împotriva sinagogilor? le reaminti Panetta.

— Ba da, au existat, şopti Ovidio.

— Bine, atunci, din prudență, nu vom exclude nimic. Acum ne vom concentra asupra Iugoslavului, vom vedea ce va produce această pistă, cine este „bătrânul" acela despre care vorbeşte, dacă există într-adevăr vreun „bătrân", dar trebuie să aşteptăm să facă vreo mişcare. Vă voi ține la curent.

Lorenzo Panetta îşi luă la revedere de la cei doi preoți după ce i-a mulțumit dominicanului pentru masă. Nu se gândise niciodată că va fi invitat la o cină în incinta Vaticanului şi, cu atât mai puțin, să se întâlnească cu doi preoți despre care la o primă vedere, după aspectul lor, nimeni n-ar fi spus că erau aşa ceva.

— Mai bea o *grappa* înainte de a pleca, îl invită Domenico pe Ovidio, în vreme ce îi umplea paharul minuscul cu lichid transparent.

— Crezi într-adevăr că nebunii ăia din Cerc nu sunt în stare să atenteze împotriva Bisericii?

— N-ar obține niciun beneficiu. Noi condamnăm invadarea Irakului şi îi cerem în mod constant Israelului să respecte drepturile poporului palestinian, papa întreține un dialog deschis cu imami şi doctori... în legea musulmană ce sens are să-şi piardă bunăvoința Bisericii? Nu vor face nimic împotriva noastră. Nu din motive morale, ci pur şi simplu pentru că nu le convine.

Domenico vorbea cu o asemenea siguranță şi fermitate, încât Ovidio nu se simți în stare să-l combată. Seara

decursese mult mai bine decât se aşteptase şi n-avea chef să o strice cu una dintre acele discuții în care se angrenau amândoi şi care îi lăsa epuizați şi indispuşi.

La miezul nopții, îşi luă la revedere de la dominican; era obosit şi avea nevoie să se gândească, să se regăsească pe sine însuşi.

20

Pentru Salim al-Bashir sfârşitul de săptămână la Paris s-a dovedit a fi rodnic. Întâlnirea lui cu femeia aceea nu numai că fusese agreabilă pe plan personal, dar îl şi liniştise: Centrul de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene nu ştia nimic, nici despre el, nici despre Cerc. Umblau pe bâjbâite, dar erau pe urmele lui Karakoz, convinşi că prin acesta vor ajunge la celălalt capăt a ghemului. Dar Cercul îl anunţase deja pe Karakoz şi acesta ştia să se îngrijească de interesele sale, astfel că îşi va fi luat măsurile necesare ca să se protejeze.

Cercul avea încredere în Karakoz pentru că era abil şi inteligent şi, mai ales, pentru că n-avea altă credinţă decât banul. Nu a greşit niciodată faţă de ei; bineînţeles că şi ei l-au plătit fără să se tocmească, pentru că nici Karakoz nu admitea tocmeala.

Din tot ceea ce îi povestise, singurul lucru care îl îngrijora a fost o frază pe care a scăpat-o într-o doară: „Ştii, îi spusese ea zilele trecute, l-am găsit pe Panetta verificând toate dosarele personalului din departament, nu ştiu ce căuta. Poate că n-are încredere în cineva."

Nu a vrut să o alarmeze, dat fiind că ea nu dăduse importanţă faptului, dar lui i s-a părut într-adevăr neliniştitor. Dacă era greu pentru Centrul de coordonare antiteroristă să dea de Cerc, n-ar fi imposibil să sfârşească prin a bănui vreo scurgere de informaţii şi atunci ar ajunge la ea. Asta presupunea un risc pe care nu şi-l putea permite, aşa că sosise momentul să se debaraseze de femeie.

Încă mai examina cele trei atentate care urmau să fie înfăptuite. Deplasarea unor oameni care aveau să fie căutaţi de poliţia din aproape toată lumea putea fi foarte complicată, dar le era din ce în ce mai uşor să se mişte prin Europa: milioane de fraţi trăiau acum printre proştii aceia de occidentali plini de bunăvoinţă care credeau în

naivele lui îndemnuri la pace şi la alianța dintre civilizații.

În orice caz, trebuiau să acționeze cât mai curând, deoarece aveau avantajul că Centrul de coordonare antiteroristă nu ştia nimic.

Femeia îi promisese să-l sune dacă se întâmpla ceva nou. Ştia că o va face, de fapt ar face orice i-ar cere. Deodată, îi trecu o idee prin minte şi zâmbi; găsise soluția pentru această problemă: o putea folosi ca bombă umană împotriva unuia dintre obiective. Era o manieră frumoasă de a-şi încheia relația şi de a rezolva problema. N-ar fi prima femeie occidentală dispusă să moară în numele islamului. Tocmai găsise soluția pentru două probleme, ceea ce îi dădea o mare satisfacție.

În curând, se va întâlni la Granada cu comandoul. Omar aranjase ca în oraş să aibă loc un seminar despre cele trei religii monoteiste şi era invitat să participe. Prezența lui la manifestări de genul acesta era obişnuită, astfel că n-ar mira pe nimeni călătoria sa la Granada. În momentul acela, va fi luat deja o hotărâre fermă.

După cum îi spusese Omar, Mohamed, Ali şi Hakim erau deja în Nordul Spaniei, la Santo Toribio, amestecați printre sutele de pelerini care în zilele acelea vizitau sanctuarul ca să dobândească indulgența papală din Anul Sfânt.

În ceea ce priveşte atentatul de la Roma, da, îi făcea plăcere să o prefacă pe amanta sa într-o bombă umană. Şi-o imagina cu părul acoperit cu *hijab* strigând că se jertfeşte în numele lui Allah. Râse în sinea lui satisfăcut de acea idee macabră; la urma urmelor, îi era grețos de devotată.

Soneria telefonului îl făcu să tresară. O secundă mai târziu, râse din nou, de data aceasta fără rezerve: Departamentul de ştiințe politice al Universității Harvard îl invita să țină o conferință despre o posibilă alianță între occidentali şi musulmani. Acceptă încântat. Retribuția va fi excelentă şi, în plus, îi va spori prestigiul academic. Îl vor asculta nici mai mult nici mai puțin decât viitorii

conducători ai lumii, care se formau la Harvard... Le va spune ce doreau să audă, nu erau în stare să înțeleagă altceva. Americanilor şi europenilor din elitele intelectuale le repugna să creadă că diferendele nu se puteau rezolva vorbind, cedând; nu voiau să aibă probleme şi erau dispuşi la orice sacrificiu, numai să le evite. Erau ca nişte copii.

Raymond mângâia *Cronica lui fray Julián* de parcă ar fi avut nevoie ca aceasta să-i dea puteri pentru ceea ce se pregătea să facă. O lasă apoi pe masă şi ieşi din *suite*{103} uitându-se instinctiv la ceas: era doua după-amiază. Spera ca în momentul acela să nu fie multă lume pe culoar: se temea că o cameristă sau oricare alt oaspete l-ar putea vedea îndreptându-se spre altă cameră.

Alesese hotelul Crillon pentru întâlnirea sa cu Ylena. Ca să-şi justifice şederea în hotel având un apartament în Paris, comandase zugrăvirea şi redecorarea băilor. Mijlocitorul insista mereu pe lângă el că nu trebuie să lase lucruri făcute pe jumătate. Nu-i fusese uşor să aleagă hotelul dar până la urmă hotărî că n-avea să-şi sacrifice propria comoditate pentru o întâlnire pe furiş. În aceeaşi dimineață, Mijlocitorul îi telefonase ca să-i spună un simplu număr, cel de la camera Ylenei.

Îl surprinse înfățişarea femeii. Prea înaltă, prea blondă, cu ochi prea albaştri, prea frapantă pentru o misiune în care era nevoie să fie aproape invizibilă, ca nimeni să nu o observe.

Avea probabil între douăzeci şi trei şi douăzeci şi cinci de ani şi pe chipul ei se citea mânia.

— Aveți deja instrucțiunile pentru mine? îl întrebă ea de îndată ce se salutară.

— O parte, îmi permiteți să intru şi să iau loc?

O simțea încordată, stânjenită, dorind să termine cat mai curând.

— E mai bine să vă relaxați; aici nu ne poate vedea şi auzi nimeni şi ceea ce avem de discutat nu se poate face

în grabă.

Îi arătă un scaun şi se aşeză în faţa lui. Îi despărţea o masă rotundă.

— Peste câteva zile vă voi înmâna patru bilete de avion, pentru dumneavoastră şi tovarăşii dumneavoastră, dar înainte de asta am nevoie de fotografii ca să vi se facă paşapoartele.

— Le-am adus. S-a produs o schimbare: vor veni fratele, verişoara şi vărul meu.

— Şi de ce această schimbare? întrebă Raymond alarmat.

— Pentru că verişoara mea a suferit la fel ca şi mine, răspunse ea privindu-l cu mânie.

— Şi celălalt frate al dumneavoastră?

— Rămâne să aibă grijă de mama mea. Am rămas doar trei din şapte fraţi. Au fost ucişi în război, ca şi tatăl meu. Cineva trebuie să supravieţuiască, aşa am hotărât.

— Şi verişoara dumneavoastră, câţi ani are?

— Este mai mare decât mine.

— V-am întrebat câţi ani are.

— Patruzeci. Şi-a pierdut soţul şi fiica cea mică. Ylena oftă cu nerăbdare. Încă nu mi-aţi explicat misiunea.

— Ce vi s-a spus?

— Că în sfârşit mă voi putea răzbuna pe brigada musulmană. Nimănui nu i-a păsat ce ne-au făcut nouă, sârbilor, nimănui.

— Răzbunarea dumneavoastră nu se va îndrepta exact împotriva acelor oameni.

— Ştiu, dar vreau ca musulmani ca ei să plângă aşa cum am plâns eu.

— Nu e simplu, dar vom izbândi. Este vorba de a le da musulmanilor o lovitură din care nu-şi vor mai putea reveni: distrugerea relicvelor lui Mahomed.

— Relicve? Musulmanii au relicve? întrebă Ylena, nevenindu-i să creadă.

— Da. În palatul sultanilor de la Istanbul, numit Topkapî, un sultan a poruncit să se construiască un

pavilion, cunoscut sub numele de Pavilionul Mantiei Sacre; acolo se păstrează capa lui Mahomed, sigiliul, spada, câteva fire de păr din barba sa. Se păstrează, de asemenea, un stindard din lână neagră. Aşa cum creştinii luptau împotriva musulmanilor purtând crucea pe care a murit Isus, tot aşa, în momente de dificultate, turcii scoteau stindardul Profetului în procesiune pe străzile Istanbulului.

— Şi cum le vom distruge? întrebă Ylena.

— Cu o bombă, fireşte. Fratele şi verii dumneavoastră vor trebui să meargă la Istanbul ca turişti, cât despre dumneavoastră... e greu să treceţi neobservată; e mai bine să mergeţi când va sosi momentul atentatului, dar căutaţi să vă îmbrăcaţi discret şi să nu faceţi nimic care să atragă atenţia. Să nu mergeţi toţi patru împreună la Topkapî, e mai bine să o faceţi separat, dar dumneavoastră să nu mergeţi singură, aţi atrage atenţia.

— Ce paşaport voi avea?

— Bosniac. Veţi trece drept bosniaci din Sarajevo, e mai bine.

— Sunt sârboaică bosniacă şi cunosc bine oraşul Sarajevo.

— Secretul e să se modifice unele lucruri, dar nu toate. Dacă aţi vrea să treceţi drept englezoaică sau suedeză, cu siguranţă că n-aţi avea probleme din pricina înfăţişării dumneavoastră, dar, de îndată ce aţi vorbi, s-ar observa că nu sunteţi nici una,nici alta. Sunteţi bosniacă şi sunteţi în vacanţă, simplu ca bună ziua.

— Şi bomba?

— Bomba o veţi duce într-un scaun cu rotile. Veţi trece drept invalidă. Va fi singurul mod de a înşela măsurile de securitate, dar trebuie să ştiţi că veţi scăpa cu viaţă doar cu mare greutate.

— Unde vom plasa ceilalţi explozibili?

— Tot în scaun. Mi s-a spus că prietenii dumneavoastră vor şti să o facă şi că fraţii şi vărul dumneavoastră au luptat în război.

— Aşa este.

— Bine, atunci vor ascunde explozivul în scaun, pe şezut, într-un braţ, unde le va veni mai uşor. Vor trebui să-l plaseze la Istanbul. Ar fi absurd să riscaţi să treceţi graniţa cu un scaun încărcat cu explozibile.

— Şi armele le vom primi tot la Istanbul?

— Da, la fel ca şi explozivul. Ori fratele, ori verişoara dumneavoastră, e totuna, va împinge scaunul. Sunteţi o turistă invalidă, o victimă a războiului, a bombardamentelor. Nu puteţi umbla, aşa că mergeţi într-un scaun de invalid. Dar insist că trebuie să vă ascunderi înfăţişarea. E greu să nu fiţi remarcată şi trebuie să treceţi drept o bosniacă oarecare. V-aţi putea vopsi părul într-o nuanţă mai închisă la culoare sau să-l acoperiţi cu un *hijab*...

— Am adus deja fotografiile pentru paşapoarte, spuse Ylena.

— Este vorba de siguranţa dumneavoastră; şi credeţi-mă dacă vă spun că o fată ca dumneavoastră atrage atenţia mult mai mult decât vă puteţi imagina.

— De acord, o voi face, îmi voi schimba culoarea părului.

— Îmbrăcămintea pe care o veţi purta va fi anostă, nimic frapant. Să aveţi picioarele acoperite cu un pled, amintiţi-vă că asta vă va face să treceţi drept invalidă. Dacă mă gândesc bine, este mai potrivit să existe încă o femeie în comandou, este mai credibil ca o musulmană să nu călătorească însoţită numai de bărbaţi. Chiar şi aşa... cum nu era prevăzut, trebuie să consult pe cineva.

— Pe cine

— Asta nu vă priveşte. Să nu credeţi că o operaţiune de acest calibru se improvizează sau poate fi organizată de o singură persoană.

— Nu, asta o ştiu deja.

— V-am spus că mi se pare mai bine să fie încă o femeie. Daţi-mi fotografiile.

Ylena îi înmâna un plic în care păstra fotografiile

pentru paşapoarte.

Raymond observă pe îndelete chipurile rudelor Ylenei, verii şi fratele ei. Verişoara ei avea o figură plăcută, dar nu se compara cu frumusețea Ylenei; nu le va atrage atenția bărbaților.

— — Când îmi veți da paşapoartele şi banii?

Mai întâi, voi cere avizul în privința schimbărilor; apoi, ne vom revedea. Dar am nevoie să-mi dați o nouă fotografie de-a dumneavoastră. Ați putea să vă vopsiți părul chiar azi, să vă faceți o fotografie şi să mi-o dați astă-seară sau cel mai târziu mâine de dimineață?

— Da. O voi face eu însămi. Voi cumpăra vopsea şi în două ore îmi voi schimba culoarea părului.

— Ați putea merge la un coafor…

— Dumneavoastră singur ați insistat să nu atrag atenția.

— Aveți dreptate, dar dacă vă puteți cumpăra o pălărie, ceva care să vă ascundă părul, atunci când veți cere nota de plată şi veți părăsi hotelul…

— Suntem în Paris. Pe cine poate mira faptul că o femeie îşi schimbă culoarea părului?

— E ciudat ca o persoană cu o culoare de păr ca a dumneavoastră să şi-l vopsească. Orice femeie ar face tot ce i-ar sta în putință, numai să aibă această culoare. Dar, în sfârşit, nu mi se pare că trebuie să ne mai pierdem timpul cu părul dumneavoastră. Acționați în consecință, vă voi da bani ca să faceți aceste mici cumpărături.

Ylena acceptă cele două sute de euro pe care i i-a dat Raymond. Deschise apoi uşa camerei ca să verifice că nu era nimeni pe culoar şi îi făcu semn să iasă.

El nu se simți în siguranță până când nu reveni în apartament şi îşi turnă un calvados. Avea mai multe ore la dispoziție înainte de a se întâlni din nou cu Ylena, aşa că se va duce să vadă mersul lucrărilor din apartamentul său, dar mai întâi îl sună pe Mijlocitor ca să-i comunice schimbările din plan.

21

Hans Wein îl asculta îngrijorat pe Lorenzo Panetta. Dacă bănuielile lui Panetta se confirmau, ar însemna o lovitură dură pentru prestigiul Centrului şi ar pune sub semnul îndoielii eficiența acestuia în comparație cu alte agenții de informații.

— După părerea mea, argumenta Panetta, ar trebui să fie cercetați din nou toți membrii Centrului, inclusiv noi. Nu poate rămâne nicio îndoială. Prefer să mi se spună că m-am înşelat şi că văd năluci acolo unde nu sunt decât pereți.

— Dar bănuieşti pe cineva? îl întrebă direct şeful său.

— Nu, sincer nu. Am cerut rapoartele de securitate despre toți membrii departamentului şi n-am fost în stare să găsesc nici urmă de bănuială în curriculum-ul nimănui dintre cei care lucrează aici. Dar asta nu înseamnă nimic, doar că eu pot să mă fi înşelat. Măcar de-ar fi aşa!

— Ai verificat şi dosarul lui Mireille Béziers?

— Bineînțeles că da, şi n-am găsit nimic extraordinar. Să nu ne lăsăm duşi de prejudecăți; ştiu că Matthew a fost surprins să o vadă cinând cu un tânăr cu înfățişare de maghrebian, dar asta nu înseamnă nimic, Mireille a trăit în mai multe țări arabe; în plus, nu putem să ne lăsăm conduşi de paranoia şi să vedem un terorist în spatele fiecărui musulman. Dacă fata ar fi avut ceva de ascuns, nu s-ar fi dus să ia cina în restaurantul cel mai frecventat din Bruxelles.

— Ştii că ce se ascunde cel mai bine este ceea ce se află la vedere, îi replică Wein.

— Ştiu, dar, sincer, nu cred ca Mireille să lucreze pentru Cerc. Tu însuți ai spus că trebuie să trecem din nou cu toții prin filtrele de securitate, protestă Hans Wein.

— Bineînțeles, şi Mireille nu va face excepție.

— Ți-e simpatică fata.

— Cred că este inteligentă şi hotărâtă. Are doar o problemă: că e prea entuziastă.

— În meseria noastră, excesul de entuziasm poate fi o catastrofă. În orice caz, am cerut deja la Personal să i se găsească un loc liber în altă parte; peste o vreme dictată de prudență îi voi semna transferul.

— De ce peste o vreme dictată de prudență şi nu imediat?

— Pentru că nu vreau să am probleme cu unchiul ei, care ar suna la jumătate din Comisia Europeană ca să protesteze pentru felul în care este tratată iubita lui nepoată. Presupun că peste o săptămână sau două va fi transferată.

Lorenzo râse. Hans Wein era un tip transparent, căruia îi venea greu să-şi ascundă sentimentele, chiar dacă se arăta întotdeauna moderat în manifestări.

— După părerea mea, ar trebui să ceri imediat un control de securitate. Îi voi spune Laurei să facă demersurile necesare. Nu, nici măcar Laura nu trebuie să ştie.

— Te rog, Lorenzo! Am tot atâta încredere în Laura câtă am şi în tine!

— Atunci, să n-ai încredere în nimeni, nici măcar în mine, până când Securitatea nu-ți va spune că o poți face. Şi eu am încredere în Laura, dar controalele de securitate trebuie să fie făcute fără ca nimeni să ştie că este cercetat, aşa că va trebui să nu i-o spui nici măcar ei.

— De acord, vom face cum spui tu.

Lorenzo Panetta dădea să intre în biroul său când Matthew Lucas năvăli în încăpere precipitându-se; îi făcu un semn să se apropie.

— Ce se întâmplă, Matthew?

— Şeful este?

— Da, fireşte.

— Am interceptat o convorbire între Iugoslav şi un

număr de telefon mobil; era Dusan, locotenentul lui Karakoz. Am putut obține numărul; bineînțeles, este vorba de una dintre acele cartele care se poate cumpăra din orice magazin, deşi urmărim pista.

— Mergem să-l vedem pe Wein! răspunse Panetta. Este prima veste bună pe care o avem după atentatul de la Frankfurt.

Matthew le relată cu puține cuvinte directorului şi directorului adjunct al Centrului tot ce se referea la convorbirea aceea.

Iugoslavul primise apelul de la un bărbat. Vocea, explică Matthew părea să aparțină unui om în vârstă; conversația a fost scurtă: „Ea a venit, am fotografiile, am nevoie de o parte din comandă la destinație. Vă voi trimite lista şi fotografiile. Au fost unele schimbări. Totul trebuie să fie pregătit în două săptămâni."

Iugoslavul a protestat cu privire la timp, spunând că va face tot posibilul, dar fără a garanta nimic. Convorbirea a avut loc pe raza Parisului, dar n-au putut determina zona.

În ceea ce priveşte conversația cu Dusan, iugoslavul se plângea de timpul scurt pe care îl avea pentru misiune şi dificultățile cu „scaunul nenorocit".

— Ce a vrut să spună cu „scaunul nenorocit"? a întrebat Hans Wein cu vocea ridicată.

— Orice ar fi, continuă Matthew, asta înseamnă că Karakoz are o altă comandă de onorat prin omul său din Paris. Ceea ce nu ştim este pentru cine, nici pentru ce. Laboratorul confirmă că vocea bărbatului aparține unui francez de vârstă înaintată; este o voce cultivată, nu a vreunei gorile din drojdia societății.

Laura White, asistenta lui Hans Wein, bătu încet la uşă înainte de a intra.

— Şefu', vă sună comisarul de la Interne, puteți vorbi?

— Da, fă-mi legătura.

Asistenta lui Wein îi privi curioasă pentru că vedea reflectată încordarea pe chipurile celor trei bărbați, dar

nu întrebă nimic. Hans Wein nu suporta curiozitatea şi lipsa de discreție.

Matthew şi Lorenzo părăsiră încăperea pentru a-i permite lui Wein să vorbească în liniște.

— Poate am dat de ceva sau poate nu e nimic, spuse Matthew.

Lorenzo Panetta îi făcu un semn ca să nu facă niciun comentariu, ceea ce nu-i scăpă privirii perspicace a Laurei.

Când intrară din nou în biroul lui Wein, Lorenzo, se simți obligat să-i explice lui Matthew motivul gestului său.

— Poate fi doar presimțirea unui fost polițist, dar după atentatul de la Frankfurt, Karakoz a devenit foarte prudent, mult mai prudent decât era în mod obişnuit, ca şi cum ar şti că suntem pe urmele lui.

— Bine, răspunse americanul, e normal să fie bănuitor. Este vârât în toate rahaturile şi ştie că există o grămadă de servicii de securitate care doresc să-l înhațe, nu-i aşa?

— Ba da, dar… în sfârşit, o s-o spun de-a dreptul: e posibil să avem o scurgere de informații, explică Panetta.

— Ce? Asta nu e cu putință! protestă Matthew. Toți suntem supuşi la verificări periodice de securitate.

— Da, şi am cerut să fim supuşi încă unui control; singurul lucru pe care-l avem de făcut este să fim mai prudenți. Până când Securitatea nu-şi va termina treaba, toate noutățile acestui caz nu vor ieşi din această încăpere, replică tăios Hans Wein.

— Aveam de gând să-i cer doamnei doctor Villasante să asculte înregistrarea ca să-şi spună părerea în legătură cu vocea acelui bărbat necunoscut, spuse Matthew.

— Atunci, va trebui să mai aşteptăm ca să i-o dăm. E totuna dacă Andrea va asculta această înregistrare acum sau peste trei zile. În orice caz, nu putem face nimic. Trebuie să aşteptăm în continuare ca Iugoslavul, Karakoz şi oricare dintre prietenii acestuia să facă o nouă mişcare şi pentru asta cel mai bine este ca noi să nu întreprindem

nimic. Vom fi în alertă, şi nimic mai mult, iar pe dumneavoastră, Matthew, vă rog să fiți discret. N-aş vrea ca acest Centru să devină ținta batjocorii celorlalte agenții.

— Nu vă faceți griji, ştiu să păstrez secretele, replică Matthew ironic, dar permiteți-mi să vă spun că nu vă împărtăşesc presimțirea. Nu-mi imaginez pe nimeni din Centru lăsând să se scurgă informații, în afară de…

— Vă gândiți la Mireille? sări Lorenzo. Nu fiți nedrept cu ea!

— Nu sunt, dar poate că fără să fi avut intenția a făcut vreun comentariu în prezența unuia dintre prietenii ei arabi, care la rândul lor pot avea alți prieteni. În sfârşit… Mireille Béziers mi se pare singurul punct slab din acest serviciu.

— Nu vreau să devin apărătorul ei, n-am de ce, protestă Lorenzo Panetta. Dar mă revoltă prejudecățile şi nedreptățile. În orice caz, va fi cercetată şi, pentru liniştea dumneavoastră, aflați că e prevăzut transferul ei peste o perioadă scurtă de timp…

— Asta chiar că mi se pare o veste bună. Fata asta nu se potriveşte aici.

— Da, nu e foarte populară între oamenii serviciului. E ciudat, nu reuşesc să înțeleg de ce irită pe toată lumea, spuse Panetta mai mult pentru sine decât pentru interlocutorii săi.

— Şi cu toate astea, aveți încredere în ea, răspunse Matthew Lucas.

— Da, văd că are chef de muncă, este inteligentă şi imaginativă şi, dacă ar fi lăsată, ar putea fi eficientă.

— Una din presimțirile dumneavoastră? îl ironiza Matthew.

— Da, o presimțire de bătrân dulău maidanez.

În scurtul timp liber de care dispuneau la amiază, merseră la barul de zi al Centrului.

Andrea o invită pe Mireille să ia loc alături de unele

dintre femeile din departament. Nu era doar Laura White, asistenta şefului, ci şi Diana Parker, mâna ei dreaptă.

Mireille acceptă resemnată. Andrea Villasante era o femeie rece, nu o văzuse niciodată zâmbind, dar recunoştea că încerca să o integreze în echipă, oricât de greu i-ar fi venit să-şi ascundă puțina simpatie pe care o simțea față de ea.

— Ceva se mişcă, observă Laura White.

— Ce? întrebă sec Andrea.

— Nu ştiu, dar i-am văzut pe şefu' şi pe Panetta îngrijorați şi mai prudenți decât de obicei, se hazardă Laura. Nu ştiu ce au de gând, dar vor ca nimeni să nu afle.

— Poate că sunt presupunerile tale, aici sfârşim cu toții prin a deveni paranoici, prin a studia gesturile celui pe care-l avem în față, spuse Diana.

— Nu mi se pare că ar fi un subiect de conversație potrivit faptului că şeful este îngrijorat de ceva sau că ar ascunde ceva, le-o reteză scurt Andrea. Aici, fiecare trebuie să ne facem datoria.

Laura se înroşi, conştientă că făcuse o gafă, tocmai ea care făcuse din tăcere şi din discreție cea mai mare calitate a ei.

— Nu mă judeca greşit, Andrea, era doar un comentariu banal, se apără Laura.

— Nimic din ceea ce se spune aici nu este banal şi, cu atât mai puțin, ceva care se referă la directorul şi la directorul adjunct al acestui organism. Nu-mi plac speculațiile şi nici comentariile.

Tăcură cu toatele, conştiente de proasta dispoziție a Andreei. Cel mai rău lucru care se putea întâmpla era ca aceasta să-i povestească lui Hans Wein despre indiscreția Laurei şi singurul mod de a nu o stârni pe Andreea era să nu protesteze şi nici să nu spună nimic.

Matthew Lucas se apropie de ele cu o ceaşcă de cafea în mână.

— Pot să iau loc? întrebă el şi, înainte de a auzi

răspunsul, se şi aşezase.

Mireille nu putu evita o expresie de neplăcere. Americanul făcea tot posibilul ca să fie dată afară din departament şi criticile lui găsiseră terenul fertil în cugetul lui Hans Wein. Aşa că ea considera că în atribuțiile ei de serviciu nu intra să-şi petreacă jumătatea de oră de pauză cu omul acela, drept pentru care se ridică în picioare ca să plece. De altfel, avea ceva de făcut.

— Mă duc afară să fumez o țigară, spuse ea în loc de salut.

O văzură ieşind ca şi cum s-ar fi grăbit. Nici Matthew nu-şi ascunsese stânjeneala pe care i-o provoca apropierea de Mireille.

— Este o bună colegă, afirmă Diana Parker, ațintindu-şi privirea albastră asupra lui Matthew. Chiar dacă ție nu-ți place.

— Mie n-are de ce să-mi placă; singurul lucru care ni se cere acelora dintre noi care ne ocupăm cu această treabă este eficiența, nimic mai mult, răspunse Matthew.

— Nu-mi place să se vorbească nici de bine, nici de rău despre persoanele din departament, le-o tăie din nou, sec, Andrea, ridicându-se şi părăsind grupul care încă nu-şi terminase cafeaua.

— Ce o fi cu ea azi?! se întrebă Laura.

— E iritată de câteva zile, admise Diana, de când a venit din week-end… dar e o persoană extraordinară.

Nimeni nu răspunse. Dădură cafeaua peste cap şi se întoarseră la birou.

Panetta îl aştepta nerăbdător pe Matthew.

— Unde ați fost? întrebă directorul adjunct al Centrului.

— Să beau o cafea… s-a întâmplat ceva? întrebă Matthew surprins.

— Poftiți în biroul meu.

Femeile îi observau cu coada ochiului pe Panetta şi pe Matthew. Era evident că se întâmpla ceva despre care şefii nu voiau să afle restul departamentului.

Matthew aşteptă ca Lorenzo Panetta să-i spună ce se întâmpla. Italianul îşi aprinse o ţigară, în ciuda privirii reprobatoare a lui Matthew.

— Nu mă priviţi de parcă aş fi un delincvent, îi reproşă Panetta, în vreme ce deschidea fereastra ca să aerisească biroul, mi se pare culmea să nu poţi fuma o ţigară.

— Ştiţi că vă face rău, dar nu numai dumneavoastră, ci şi nouă, ca fumători pasivi. E vorba despre drepturi, al dumneavoastră şi al celorlalţi.

Panetta îl privi pe Matthew supărat, apoi stinse ţigara pe care tocmai o aprinsese şi oftă resemnat.

— Oamenii noştri i-au urmărit pe doi dintre oamenii Iugoslavului. Ştiţi unde au fost acei doi îngeraşi? Ei bine, nici mai mult, nici mai puţin decât la hotelul Crillon, unul dintre hotelurile cele mai luxoase din Paris şi probabil din lume.

— Ce făceau acolo?

— Aparent, nimic. Au stat jos aproape de recepţie, au băut vreo două pahare la bar, s-au plimbat discret prin hol şi sunt tot acolo, sau cel puţin erau acolo acum două ore.

— Şi de ce au fost urmăriţi acei doi bărbaţi?

— Pentru că ştim că sunt oamenii de cea mai mare încredere ai Iugoslavului. E ciudat… Aş vrea să ştiu ce fac la Crillon…

— Ori protejează, ori urmăresc pe cineva care locuieşte acolo, deduse Matthew…

— Da, probabil că e vorba de unul dintre aceste lucruri. Sau că Iugoslavul va veni la Crillon ca să se întâlnească cu cineva; şi atunci, ei verifică terenul, să fie degajat.

— Nu şi-au dat seama că sunt urmăriţi?

— Nu, pentru moment, nu; lucrăm cu echipe bune, avem peste treizeci de persoane cu ochii pe Iugoslav.

— Presupun că doi bătăuşi atrag destul de mult atenţia într-un hotel ca acela, spuse Matthew, îngrijorat.

— Mă rog, nu merg descheiaţi la cămaşă, nici

arătându-şi bicepşii. Caută să treacă neobservați.

— Şi acum…

— Acum, aşteptăm. Putem fi în fața unei piste. Convorbirile interceptate, acei doi bărbați la Crillon… vom vedea dacă ne apropiem sau nu de Karakoz.

— Şi de Cerc, acesta este principalul nostru obiectiv.

— Ca să ajungem la Cerc, trebuie să tragem de capul ghemului dinspre Karakoz. Poate că este singura breşă în securitatea acelor fanatici.

22

Era aproape nouă când Raymond bătu din nou la uşa de la camera Ylenei. De data aceasta, se întâlnise cu o cameristă la ieşirea din apartamentul său, dar femeia nu-i acordă atenţie. El intră în ascensor şi apăsă pe butonul pentru etajul al treilea, unde se afla camera Ylenei. O pereche aştepta liftul, aşa că nu îndrăzni să iasă şi merse mai departe, până în holul de la parter. Odată ajuns acolo, merse la bar şi ceru un calvados. Nu-i plăcea să bea singur în public, dar nu voia să-l vadă nimeni la etajul al treilea.

Ylena îl va aştepta. După ce dădu paharul pe gât, ieşi din hotel fără o ţintă anume, ignorând insistenţa portarului de a-i chema şoferul. Umblă aproape o oră înainte de a se întoarce.

Acum, avu noroc şi urcă singur în lift; apăsă din nou pe butonul corespunzător etajului unde era apartamentul său, dar după ce urcă un etaj, apăsă pe butonul pentru etajul al treilea, temându-se că se va întâlni din nou cu vreun oaspete şi că acesta îl va împiedica să ajungă la camera Ylenei. Îşi spuse că norocul era de partea sa pentru că nu se întâlni cu nimeni pe culoar. Ea deschise uşa imediat.

— Vă aşteptam, îi reproşă ea nerăbdătoare.

— N-am putut veni mai devreme, răspunse el în vreme ce examina transformarea femeii.

Părul Ylenei era acum blond-închis şi nu-i mai cădea pe spate, pentru că şi-l tăiase până în dreptul urechilor. Tunsoarea nu putea fi mai nereuşită; se vedea cât de colo că fusese opera ei. Dar rezultatul era cel care conta şi acum Ylena devenise mai puţin frapantă, mai vulgară, în ciuda acelor imenşi ochi albaştri care exprimau în continuare o mânie stăpânită cu greu.

— Aveţi aici fotografiile. E vreo problemă din pricina schimbărilor?

— Nu, nu este. Acceptăm să meargă verişoara dumneavoastră în locul fratelui dumneavoastră.

— Când îmi veți da paşapoartele şi banii?

— Peste câteva zile, cel mult trei sau patru.

— Şi armele şi explozibilii?

— V-am mai spus înainte. Pe astea le veți primi la Istanbul.

— Ce trebuie să fac până când îmi veți da paşapoartele?

— Ar trebui să vă întoarceți printre ai dumneavoastră. Vă vom chema când va fi totul gata.

— Şi nu atrag atenția dacă voi călători atât de mult?

— Este un risc pe care trebuie să ni-l asumăm, pentru că, dacă rămâneți aici fără să aveți nimic de făcut, veți atrage de asemenea atenția. În orice caz, astea sunt instrucțiunile şi trebuie să le îndepliniți fără a crâcni. În această operațiune este de vitală importanță să nu aveți idei proprii.

— Ce vreți să spuneți?

— Că totul a fost studiat până în cel mai mic amănunt şi că nu trebuie să introducem nicio schimbare şi nicio noutate, decât numai dacă ar fi strict necesar. Se va lua legătura cu dumneavoastră, vi se va înlesni călătoria şi vi se va fixa locul de întâlnire; până atunci, începeți să studiați împreună cu rudele dumneavoastră planul operațiunii.

Raymond îi înmânã un plic mare de culoare maro. Un plic obişnuit, care nu atrăgea atenția.

— Înăuntru este un plan al Istanbulului, o carte cu principalele monumente şi locuri de interes turistic, precum şi un pliant cu orarele de vizitare a palatului Topkapî, a Sfintei Sofia, a moscheilor… Am inclus şi modul de a ajunge dintr-un loc într-altul al oraşului în autobuz. După cum veți vedea, totul e foarte simplu, dar trebuie să studiați temeinic. În carte, veți găsi o istorie amănunțită a palatului Topkapî şi ce se poate vizita, firește că se dau informații precise despre pavilionul în

care se găsesc relicvele Profetului. Şi sunt două fotografii cu modul în care sunt dispuse vitrinele. Desigur că fratele şi vărul dumneavoastră vor trebui să înceapă să se gândească în ce loc din scaun vor plasa explozivul. Şi încă ceva: sunteți în continuare dispusă să vă sacrificați viața?

Ylena îl privi fără urmă de surpriză, ca şi cum ar fi răspuns până acum la această întrebare de o mie de ori.

— Credeam că v-am mai spus-o înainte. Să nu vă îndoiți, răspunsul este da. Acelaşi pe care i l-am dat şi bărbatului care m-a pus în legătură cu dumneavoastră.

Apoi, spre surprinderea lui Raymond, se aşează şi îl invită cu un gest să facă acelaşi lucru. Şi aşa, față în față, Ylena îi explică de ce nu-i păsa dacă moare.

— Eu aveam doisprezece am când în satul meu a sosit un detaşament de musulmani. Am fost printre primele violate: eram în casa unei mătuşi, în afara satului şi, când i-am văzut, am luat-o la goană să anunț că veneau musulmanii. Dar ei m-au prins înainte de a ajunge în sat; unul dintre camioane s-a oprit brusc lângă mine şi s-au dat jos mai mulți bărbați. Cel care comanda m-a privit de sus în jos şi eu am tremurat de frică, pentru că privirea aceea m-a dezbrăcat. M-a împins pe marginea drumului şi m-a trântit la pământ; apoi s-a descheiat la şliț şi s-a aruncat deasupra mea. La început, am rămas liniştită, fără să reacționez. Eram înspăimântată, dar am simțit o durere ascuțită între picioare şi atunci m-am apărat, am început să dau din picioare, să țip, i-am zgâriat fața. El a început să mă lovească, nu ştiu câte palme şi câți pumni mi-a tras, a fost un moment în care mi-era greu să văd, pentru că îmi curgea sângele pe toată fața. M-a violat cu cruzime şi apoi mi-a tras un picior în pântece. Dar, după el, m-au violat ceilalți bărbați din camion, cred că au fost douăzeci sau douăzeci şi cinci, nu ştiu. Mi-am pierdut cunoştința de mai multe ori; atunci îmi aruncau apă pe față ca să mă trezesc şi să ştiu ce îmi făceau. Mă dureau măruntaiele, de parcă m-ar fi ars pe dinăuntru.

Raymond o asculta îngrozit. Vocea Ylenei era vlăguită; părea că povesteşte ceva banal. Ceea ce îl surprindea cel mai mult era rigiditatea de pe chipul ei, care nu-şi schimba expresia.

— M-au găsit a doua zi. Nu puteam nici să vorbesc, nici să merg, nici să plâng. Eram inconştientă, în comă, mai mult moartă decât vie. Sângele se făcuse crustă în jurul meu. M-au dus la spital şi acolo au reuşit să mă readucă la viață. Au trebuit să mă opereze şi să-mi scoată tot. Bestiile alea... mi-au distrus uterul, ovarele... şi, în plus, m-au mutilat. Da, după tot ce mi-au făcut, m-au mutilat, pentru cazul în care într-o zi aş fi reuşit să mă refac şi mi-ar mai fi rămas dorința de a avea un bărbat în preajmă. Ştiți? Cel mai rău a fost faptul că nu i-a păsat nimănui. Masacrul pe care l-au săvârşit în satul meu, violurile... toate astea nu s-au spus la ştiri, noi eram sârbi bosniaci şi în războiul acela ne revenise rolul celor răi. Când oamenii noştri distrugeau vreun sat şi le violau pe femeile lor, totul devenea ştire internațională, dar, dacă sârboaicele erau violate, nu-i păsa nimănui, toată lumea era de partea bosniacilor. Ei şi-au organizat bine propaganda şi au beneficiat de ajutorul acelor brigăzi musulmane de voluntari din toate țările islamice. Ei păreau să fie singurele victime. Noi eram creştini, dar creştinilor din restul lumii nu părea să le pese de ceea ce ne făceau musulmanii, îi apărau tot pe ei, protestau împotriva a ceea ce li se întâmpla lor. Nici măcar puternica Biserică de la Roma n-a făcut nimic eficient... V-am mai spus că aproape toată familia mea a fost ucisă de acei mercenari, iar eu... eu sunt doar un rest de femeie fără viitor, care n-am nimic de oferit, pentru că nu-mi pot oferi nici măcar mie însămi ceva. Nu-mi pasă dacă voi muri. De fapt, m-au ucis în ziua aceea, aşa că mi-e totuna dacă voi sări în aer la Istanbul în acelaşi timp cu toate acele relicve. Măcar le înapoiez prin asta ceva din răul pe care ni l-au făcut. Nu mă mai întrebați dacă sunt gata să mor, nu mai insistați. Să ştiți că eu sunt deja

moartă.

Raymond se ridică de pe scaun fără să-şi arate vreo emoţie. De fapt, nu-i era deloc milă de femeia aceea. Era doar un instrument în plus în răzbunarea lui, pentru el, creştinii ori musulmanii erau totuna; erau o parte din preţul pe care trebuia să-l plătească, cel pe care îl stabilise Mijlocitorul: Crucea în schimbul relicvelor lui Mahomed şi apoi marea confruntare. Din aceasta va câştiga Mijlocitorul. Iar el, Raymond, voia doar să vadă Roma umilită şi în felul acesta să-i răzbune pe acei nevinovaţi care au udat Occitania cu sângele lor.

— Nu ieşiţi din hotel până mâine. Luaţi un taxi ca să mergeţi la gară. Iar noi vom lua legătura cu dumneavoastră.

Când ajunse la el în apartament, îşi turnă un pahar de calvados şi apoi căută telefonul mobil în care introduse o cartelă nouă.

— Bună seara.

Mijlocitorul îi răspunse de la celălalt capăt al liniei. Era mulţumit de mersul planului. Raymond de la Pallisière, cel de al douăzeci şi treilea conte d'Amis, tocmai primise ordinul să nu se mişte din Paris până când el nu-l va suna.

Unul dintre poliţiştii francezi detaşaţi la Centrul de coordonare antiteroristă sesiză privirea pe care cei doi oameni ai Iugoslavului i-o adresară femeii care în momentul acela plătea nota hotelului.

Era ora unsprezece dimineaţa şi holul hotelului era plin de lume, oaspeţi care voiau să-şi achite contravaloarea facturii şi alţii noi care soseau.

Poliţistul se prefăcea de aproape o oră că citeşte ziarul şi îşi bea cafeaua, exact acelaşi lucru pe care părea să-l facă unul din oamenii Iugoslavului, pe când celălalt era aproape de uşa de la intrare, într-un loc de unde putea vedea pe oricine intra sau ieşea din hotel.

Privirea omului Iugoslavului poposi câteva clipe asupra

Ylenei, dar îşi întoarse imediat ochii şi se concentră din nou asupra ziarului. Poliţistul o observă pe femeie şi se gândi că e atrăgătoare, dar, în afara ochilor albaştri care ieşeau în evidenţă pe faţa ovală, nu văzu la ea nimic deosebit. Femeia părea nelalocul ei în hotelul acela. Nu purta bijuterii, nici nu era îmbrăcată cu prea mult gust: nişte pantaloni negri, un jerseu de mătase neagră, un şal care nu părea să fie de marcă înfăşurat la gât; de umăr, îi atârna o geantă neagră şi care nu etala niciuna dintre acele mărci prohibitive pentru muritorii de rând ca el.

Se gândi că fata petrecuse poate noaptea cu cineva, dar respinse imediat ideea văzând-o plătind nota în numerar. Nici asta nu era normal: cine plăteşte în numerar în ziua de azi şi, mai cu seamă, într-un hotel precum Crillon? Poate că se înşela şi era o simplă turistă dar, pentru orice eventualitate, şuieră în transmiţătorul pe care-l avea ascuns şi al cărui microfon părea să fie o nevinovată insignă de pe reverul hainei.

— Poate că nu e nimic, dar va ieşi o femeie de aproximativ un metru optzeci înălţime, părul blond-închis şi ochi albaştri, e îmbrăcată în negru şi subiectul a privit-o. Nu ştiu, dar nu pare o clientă obişnuită a hotelului.

— E frumoasă? îi răspunse ironic unul din colegii lui care aşteptau afară. Poate că individul are fler şi i-a plăcut femeia, continuă el.

— E posibil, fiţi atenţi la reacţia celuilalt subiect.

Ylena ieşi din hotel purtând, în afară de geantă, o valiză mică de culoare neagră. Un comisionar o însoţi la uşă stăruind să i-o ducă. Portarul se oferi să-i oprească un taxi, ceea ce ea acceptă imediat. Două minute mai târziu, se pierdea în traficul din Paris.

Omul Iugoslavului care supraveghea uşa nu se mişcă, nici nu o privi pe Ylena. Colegul său din interiorul hotelului tocmai îl suna pe mobil.

— Nu te uita, aici e cineva din partea concurenţei. Tocmai mi-am dat seama.

Un minut mai târziu poliţistul care rămăsese în hotel

auzi vocea colegului său.

— Alarmă falsă. Am văzut-o ieşind pe fată; nu era rea, dar tipul nici n-a privit-o şi nici n-a urmărit-o.

— De ce nu trimiteți pe unul de-ai noştri să o urmărească?

— Auzi, spune-mi tu de ce! Eu îți spun că nici nu s-a uitat la ea şi te asigur că am cercetat zona; pe aici nu mai sunt oameni de-ai Iugoslavului. Nu ne face să ne pierdem timpul şi nu-l pierde nici tu. Caută să nu-ți scape subiectul, pentru că asta chiar că ar fi o problemă.

Polițistul încuviință fără tragere de inimă. Ceva îi spunea că omul Iugoslavului o privise într-un fel special pe femeia aceea şi că acest interes n-avea nimic de-a face cu înfățişarea tinerei. Dar hotărî să se supună. Dacă subiectul îşi lua tălpăşița, cel care va avea probleme va fi el.

23

— Aici a trăit Beato de Liébana[104] în secolul al VIII-lea. Dumneavoastră, fără îndoială, îi cunoaşteți cu toții *Comentariile la Apocalipsa Sfântului Ioan*. Beato a fost un călugăr foarte ieşit din comun care a îndrăznit chiar să polemizeze cu arhiepiscopul de Toledo şi al întregii Spanii care apăra doctrina adopționistă[105]. Dar importante sunt textele pe care le-a scris, care încă de pe atunci s-au bucurat de o mare răspândire şi au fost ilustrate cu minunate miniaturi. Beato a scris, de asemenea, un imn în care, pentru prima dată, se susținea faptul că Santiago cel Mare[106] propovăduise în Spania; acest imn a fost într-adevăr premonitoriu, pentru că, aproape imediat după aceea, la Compostela, a fost găsit mormântul Apostolului şi…

— Atunci, de ce se numeşte această mănăstire a Sfântului Toribio, în loc să fie închinată lui Beato? întrebă o femeie întrerupând explicațiile ghidei, care o privi agasată la rândul ei, pentru că nu era prima dată că o întrerupea.

— Tocmai aveam de gând să vă explic acum. Această mănăstire a fost întemeiată în epoca vizigotă. Pe atunci, se numea a Sfântului Martin de Tours[107]. Tradiția ne-a lăsat moştenire două legende: una se referă la episcopul de Palencia, Toribio, care în secolul al VI-lea cutreiera aceste meleaguri încercând să-i convertească pe păgâni; cealaltă se referă la faptul că Sfântul Toribio de Astorga, renumit pentru că a combătut erezia priscilianistă[108], a fost şi pe el aici, şi tot el a fost cel care în secolul al V-lea peregrinase prin Țara Sfântă şi a adus numeroase relicve; este posibil ca printre ele să se găsească cea mai mare bucată din Adevărata Cruce. În secolul al XI-lea, călugării din abație urmau regula sfântului Benedict şi printre comorile mănăstirii se aflau şi moaştele sfântului Toribio şi…

— Şi putem vedea bucata din Crucea lui Hristos? o întrerupse femeia din nou pe ghidă spre disperarea acesteia.

— Da, fireşte. Dumneavoastră veți dobândi indulgența papală tocmai pentru că aici se află cea mai mare bucată din Cruce. Există dovezi că din cele mai vechi timpuri veneau la mănăstire oameni de pretutindeni ca să se închine la Cruce şi să se roage la sfântul Toribio, care are faimă de sfânt făcător de multe minuni. Când vom intra în mănăstire, îi veți putea admira mormântul sub o efigie policromă din mijlocul bisericii. Papa Iuliu al II-lea{109} a fost cel care a dat în anul 1512 bula prin care se instituia indulgența de o săptămână pentru cei care veneau la mănăstire în anii în care sărbătoarea Sfântului Toribio cădea într-o duminică. Mănăstirea se află de asemenea pe ruta aşa-numitului Drum Francez, care-i duce pe pelerini până la Compostela. Ah! Şi o curiozitate: ştim că cel puțin din secolul al XVI-lea veneau multe familii cu persoane bolnave, bolnavi mintali, pentru că tradiția dădea asigurări că *Lignum Crucis*{110} era în stare să-i vindece pe posedații de diavol şi…

— Dar, atunci, indulgența papală se poate dobândi doar pentru o săptămână? o întrebă pe ghidă alt pelerin.

— Nu, nu, asta voiam să vă explic. Papa Paul al VI-lea{111} a extins indulgența săptămânală la toate zilele din an care pornesc de la sărbătoarea Sfântului Toribio într-o duminică pe tot anul următor. Astfel că episcopul deschide Poarta Iertării şi, începând din acel moment, toți pelerinii care ajung în decursul anului aflat sub ocrotirea Sfântului din Liebana se vor putea bucura de indulgență deplină pentru iertarea păcatelor lor. Este ceea ce veți obține şi dumneavoastră de îndată ce, odată ajunşi, vă veți spovedi, veți asculta liturghia şi vă veți împărtăşi. Ierusalimul, Roma, Compostela şi Caravaca, în provincia Murcia, au şi ele acest privilegiu.

— Atunci, mănăstirea, din ce secol este? vru să ştie un alt pelerin.

— Actuala biserică a început să fie construită la mijlocul secolului al XIII-lea şi este în stil gotic mănăstiresc cu influenţă cisterciană{112}. Dar încă se mai păstrează vestigii ale vechii construcţii romanice. În secolul al XVII-lea, s-au făcut lucrări de extindere la mănăstire şi de atunci datează minunata galerie pe care o veţi putea admira. Şi veţi fi interesaţi să aflaţi că acea capelă în care se păstrează *Lignum Crucis* este în stil baroc şi că a fost ridicată cu aportul „indienilor", adică emigranţii din Cantabria care s-au îmbogăţit în America de Sud. Veţi vedea, este spectaculoasă, atât prin frumuseţe, cât şi prin sobrietate. Fragmentul din Cruce este păstrat într-o carcasă de argint aurită realizată de orfevrieri în anul 1778.

Mohamed şi Ali ascultau atent explicaţiile ghidei. Autobuzul turistic lăsase în urmă satul Potes şi urca pe coasta care ducea la mănăstire.

— Acum veţi vedea muntele Viorna, pe al cărui versant se află mănăstirea Santo Toribio. Apropo, am uitat să vă spun că aceste văi au reprezentat un refugiu sigur pentru creştinii care fugeau de ocupaţia arabă.

Călătoriseră cu trenul de la Granada la Madrid şi de acolo la Santander. Se înscriseseră în excursia la Santo Toribio printr-o agenţie de voiaj, ca nişte turişti oarecare. Căutând să treacă neobservaţi, se îmbrăcaseră fără stridenţe. Purtau blugi, cămăşi curate şi călcate, adidaşi şi aveau părul îngrijit. Fireşte că mulţi pelerini îi priviseră cu neîncredere şi curiozitate. „Sunt mauri"; auzeau ei că se şopteşte în spatele lor „oare pe ăştia de ce îi interesează Santo Toribio?". Ei căutau să fie amabili cu toţi membrii grupului de excursionişti, ajutându-le pe doamnele mai în vârstă să urce şi să coboare din autobuz, oferindu-se să le cumpere apă când se opreau să facă un popas. O femeie nu-şi putu învinge curiozitatea şi îi întrebă de ce merg la Santo Toribio.

— Vreţi să dobândiţi indulgenţa papală? îi întrebă ea cu suspiciune.

— Nu, doamnă, dar călătorim prin Cantabria şi nu putem să nu ne oprim ca să cunoaştem sanctuarul. Să ştiți că pentru musulmani, Isus este un mare profet. Evreii au fost cei care l-au răstignit, aminti Ali, şi răspunsul păru să o satisfacă pe femeie care, din momentul acela, le zâmbea afectuoasă.

— Ne place atât de mult Cantabria, încât vom reveni cu familiile noastre, sublinie Mohamed.

Priveliştea locului unde se ridica mănăstirea Santo Toribio le păru spectaculoasă. Pe versantul muntelui, acoperit de copaci şi de verdele naturii, stâncile străluceau sub soarele blând al amiezii.

Când coborâră din autobuz, ghida le arătă Poarta Iertării.

Pe ei i-a mirat absența paznicilor, a polițiştilor şi a oricărui corp de securitate care să protejeze mănăstirea. Se plimbară în jurul mănăstirii Santo Toribio, urcară pe stânci ca să o contemple şi apoi coborâră din nou. Nimeni nu părea să-i bage în seamă. Intrară şi ieşiră din biserică de mai multe ori, observară cu grijă capela *Lignum Crucis*, unde pelerinii se înghesuiau, rugându-se cu voce tare.

Începu slujba şi toți cei care erau acolo urmăreau cu devoțiune cuvintele preotului, convinşi că păcatele lor vor fi şterse dintr-o trăsătură de condei odată trecută Poarta Iertării şi după ce s-au spovedit şi împărtăşit.

Nimeni nu împiedica apropierea de capela *Lignum Crucis*, protejată de un grilaj; dimpotrivă, oricine se putea prosterna pe treptele care conduceau la mica incintă unde era expusă relicva… Oricine ar fi putut arunca în aer capela aceea dacă nu ezita să se jertfească, aşa cum erau dispuşi să facă atât Ali, cât şi Mohamed. Pe ei îi aştepta Allah în Paradis şi Paradisul lor era mai dătător de satisfacții decât Raiul creştinilor.

Au numărat în gând paşii făcuți de la Poarta Iertării până la capelă, au studiat celelalte căi de acces şi au făcut rost de mai multe cărți despre locul acela, din mica prăvălie a mănăstirii. Acum ştiau deja că misiunea aceea

nu numai că era realizabilă, ci şi că nu ridica nici cea mai mică problemă. În acel loc îndepărtat din Cantabria, pe acele meleaguri, la umbra masivului Picos de Europa{113}, nimeni nu părea să suspecteze pe nimeni; nici călugării, nici autoritățile locale nu se aşteptau ca cineva să fie în stare să distrugă acel loc şi cu atât mai puțin să distrugă în mii de bucățele *Lignum Crucis.*

Salim era un geniu pentru că alesese Santo Toribio. Cum era cu putință ca aceşti creştini să fie atât de proşti încât să lase fără protecție mănăstirea unde spuneau ei că se păstrează cea mai mare bucată din Crucea pe care fusese răstignit profetul Isa{114}? Să termini cu *Lignum Crucis* era o sarcină pentru copii; oricine ar fi putut să o facă. Nici măcar nu se cerea curaj: doar o bună încărcătură de dinamită şi mănăstirea aceea ar zbura până în înaltul cerului.

Mohamed trase concluzia că singurii vinovați pentru distrugerea Crucii lor aveau să fie creştinii, pentru că n-au protejat-o cum s-ar fi cuvenit.

Când slujba s-a terminat, au făcut acelaşi lucru ca şi ceilalți pelerini: fotografii ale mănăstirii, ale capelei *Lignum Crucis*, ale mormântului sfântului Toribio, ale priveliştii… zeci de fotografii care le vor servi ca să-şi fixeze mai bine obiectivul. Erau nerăbdători să se întoarcă şi să-i povestească lui Omar, dar mai ales să-l cunoască pe Salim, care peste câteva zile va fi la Granada şi promisese că se întâlni cu ei. Îl vor linişti: *Lignum Crucis* va înceta să mai existe.

„Ce ar fi în stare să facă pelerinii aceia împreună cu care îşi petrecuseră ziua?" se gândiră Ali şi Mohamed. Au râs pentru că ştiau că toți creştinii se vor lamenta când se va întâmpla acest lucru, dar că nu vor face niciodată nimic.

Occidentul nu voia să aibă probleme şi modul de a nu le avea era să privească în altă parte; acesta era marele avantaj al Cercului.

24

Raymond dormea când l-a trezit telefonul mobil. Vocea precipitată a avocatului său de la New York îl făcu să tresară. La început, nu înțelegea ce-i spune, apoi rămase tăcut, neştiind ce să răspundă, în vreme ce omul său de încredere îi repetă vestea.

— Soția dumneavoastră a murit ieri. Mi s-a comunicat că era internată de ceva vreme într-un spital din Cleveland, luptând cu un cancer de pancreas. Îmi pare rău că v-am trezit ca să vă dau această veste. Am aflat acum câteva clipe; eram într-o călătorie şi avocatul soției dumneavoastră nu m-a putut găsi mai devreme. Având în vedere cele întâmplate, am hotărât să nu mai aştept până mâine... Vreți să-mi dați vreo instrucțiune?

Nu ştia ce să-i spună. Se uita la ceas; era ora două şi, de altfel, ce instrucțiuni îi putea da? Nu se putea prezenta la Cleveland. În ce calitate? Era tatăl unei fiice pe care nu o cunoştea, care nu dorise niciodată să ştie nimic despre el. Dacă se ducea, risca să fie dat afară... nu... de fapt, nu ştia ce să spună.

— Conte, mă auziți? Ați înțeles ce v-am spus?

— Da, da... v-am auzit; de fapt, n-am nicio instrucțiune să vă dau... poate să vorbiți cu fiica mea şi să-i spuneți că sunt la dispoziția ei pentru orice ar avea nevoie... da, asta ar fi cel mai bine, sunați-o şi vorbiți cu ea. Nu mă veți deranja dacă mă veți suna încă o dată în cazul că ar apărea ceva nou.

Se ridică din pat şi îşi puse halatul de mătase pe care îl lăsase pe un scaun din apropiere. Se duse apoi în salon, deschise mobila-bar şi scoase sticla de calvados. În ciuda orei, avea nevoie de un pahar ca să facă față gândului că este văduvul unei femei pe care nu o mai văzuse de aproape treizeci de ani. Cu toate acestea, vestea căzuse ca o bombă, cu siguranță pentru că Nancy făcea parte din visurile lui cele mai ascunse şi din momentul cel mai

plenar al vieții sale, când s-a simțit îndrăgostit pentru prima şi ultima dată.

Pentru o clipă, simți impulsul de a o suna pe Catherine, dar, dacă fiica sa avea doar pe jumătate firea mamei ei, îi va închide telefonul şi va refuza să vorbească cu el. Era deja o femeie în toată firea, care cu ani în urmă îi spusese foarte clar avocatului său că nu avea nici cea mai mică dorință de a-şi cunoaşte tatăl şi nici de a întreține vreo relație cu el; iar cu ocazia majoratului, Catherine hotărâse că, fiind adultă din punct de vedere legal, nu avea de ce să depindă de nimeni şi, cu atât mai puțin, de tatăl ei, drept pentru care îi solicitase să întrerupă trimiterile lunare de bani.

Avocatul nu a reuşit să o convingă de contrariu. De atunci, Catherine a refuzat să întrețină orice legătură cu el. Nici Nancy, la rândul ei, nu a mai vorbit cu avocatul. Mamă şi fiică au tăiat slaba legătură care le unea cu el.

Bău dintr-o înghițitură paharul de calvados şi îşi turnă altul. Nu ştia ce să facă. Poate că ar trebui să meargă la New York şi să aştepte ca fiica sa să se întoarcă de la Cleveland. Poate că în aceste circumstanțe, Catherine îi va accepta compania.

Nu reveni în pat, ci aşteptă telefonul avocatului său; acesta sună peste o oră.

— Conte, am reuşit să vorbesc cu avocatul fiicei dumneavoastră; îmi pare rău, mi-a spus că ea nu vrea să ştie nimic de dumneavoastră. Mi-a recomandat să vă spun că e mai bine să nu încercați să mai luați legătura cu ea. Îmi pare rău că vă dau aceste veşti proaste.

— Nu vă faceți griji, de fapt… nu-mi spuneți nimic nou, dar când va fi înmormântată Nancy?

— Mâine, la prima oră, îi vor incinera trupul la Cleveland. Acolo a locuit în ultimii trei ani tratându-şi boala. Avocatul fiicei dumneavoastră nu mi-a dat multe detalii, dar cred că am înțeles că ea se va întoarce în curând la New York, unde, după cum ştiți, au ținut deschisă galeria de artă.

Da, o ştia bine. Ani de zile comandase cumpărarea de tablouri de la galerie, ca un mijloc de a se asigura că Nancy şi fiica lor aveau suficiente venituri ca să trăiască; multe din operele acelea le-a dăruit treptat, iar altele încă se mai păstrau ambalate în pivnițele castelului. Nu-i plăcea arta modernă. Raymond oftă simțindu-se învins, dar, chiar şi aşa, era ceva în el care se revolta. Pentru prima dată în viața lui nu suporta situația de a nu putea face nimic.

Ceasul arăta ora trei şi jumătate. A doua zi, trebuia să se întâlnească cu Iugoslavul ca să termine de stabilit comanda pentru atentatul de la Istanbul. Întâlnirea va fi la fel precum cea cu Ylena: bărbatul va rezerva o cameră la hotelul Crillon şi acolo, departe de ochii indiscreți, în afară de concretizarea valorii economice a operațiunii şi a formei de plată, vor vorbi despre plan. Iugoslavul îi comunicase deja că şeful său, Karakoz, prefera să fie plătit în numerar, sau prin transfer bancar în Elveția sau în Luxemburg, unde avea adrese fiscale pe numele unor avocați pe care îi plătea cu generozitate.

În cele din urmă, luă o hotărâre despre care ştia că e greşită: va anula întâlnirea cu Iugoslavul şi va merge la New York. Mijlocitorul va trebui să înțeleagă că nimeni nu rămâne văduv în fiecare zi şi că poate aceea era ocazia de a se apropia de Catherine, oricât de mult s-ar fi opus aceasta.

Căută mobilul şi formă numărul de acasă al Iugoslavului.

Vocea bărbatului părea că vine de dincolo de mormânt, împleticită, cu mânia celui care fusese trezit dintr-un somn adânc.

— Mâine nu ne vom putea vedea, afirmă Raymond fără alt preambul.

— Dar cine naiba sunteți? Ce spuneți? strigă Iugoslavul.

— Trebuia să ne vedem mâine la Crillon, dar nu va fi cu putință. Trebuie să călătoresc la New York, vă voi suna

când mă voi întoarce.

— Ce spuneți? E imposibil! Trebuie să ne vedem mâine dacă vreți ca operațiunea să meargă mai departe. Ce joc e ăsta? Auziți, nu e momentul să vă dați jos din barcă.

Iugoslavul era mai supărat pentru că fusese trezit din somn, decât pentru schimbarea planurilor.

— Trebuie să plec într-o călătorie, v-am mai spus, soția mea a murit, se scuză Raymond pe un ton jalnic.

— Şefului meu nu-i va plăcea.

— Nu-mi pasă ce-i place şefului dumneavoastră. Şi el are nevastă, aşa că îmi va înțelege situația.

— Când vă veți întoarce?

— Nu ştiu, cel mult peste trei sau patru zile; lucrați la ce era prevăzut. De fapt, cu mine trebuie să vă înțelegeți doar asupra detaliilor.

— Cu dumneavoastră trebuie să ne înțelegem asupra plății, nuanță Iugoslavul, iar acesta nu e un detaliu neînsemnat.

— Puteți aştepta câteva zile; de fapt, marfa va mai avea nevoie de timp ca să fie folosită, aşa că nu se va produce nicio întârziere.

— Noi încasăm în avans.

— Veți încasa până la ultimul dolar, vă asigur.

— Să n-aveți nici cea mai mică îndoială că aşa va fi. Dacă nu, luați-vă rămas-bun de la castel şi de la tot ce apreciați.

— Nu mă amenințați!

— Ah, am uitat că vorbesc cu un conte adevărat! Să vă ia dracu' şi să ştiți că o să opresc operațiunea până când vă veți îndeplini partea dumneavoastră! Noi nu lucrăm gratis şi nici nu acordăm credit nimănui! Vă voi suna la întoarcere.

Raymond întrerupse convorbirea; se simțea epuizat după discuția cu omul acela. Formă apoi un alt număr, cel de la castelul d'Amis.

Majordomul, care avea aparatul chiar pe noptiera de lângă pat, nu întârzie să răspundă.

— Castelul d'Amis.

— Bună seara sau bună dimineața, Edward.

— Bună seara, domnule. Ce se întâmplă? întrebă el alarmat.

— Nimic, nimic, Edward, nu-ți face griji, doar că trebuie să plec într-o călătorie pentru ceva neprevăzut. Plec la New York cu primul avion în care găsesc loc liber. Voi lipsi câteva zile, nu ştiu câte, patru, cinci, cel mult o săptămână. Ocupă-te de tot.

— Bineînțeles, domnule conte. Unde vă găsesc în cazul în care ar trebui să comunic cu dumneavoastră? vru să ştie eficientul majordom.

— Mă voi instala la hotelul Plaza, ca întotdeauna, dar mă poți găsi sunând pe mobil; ar fi cel mai bine, dar voi suna eu, nu-ți face griji. E de aşteptat ca, în aceste zile cât nu voi fi în țară, să nu se întâmple nimic. Până peste două săptămâni, nu vom avea oaspeți la castel, aşa că în principiu nu trebuie să-ți faci griji pentru nimic.

— Sunt la dispoziția dumneavoastră ca întotdeauna, domnule conte.

— Bine, te voi suna, Edward.

— Să vă odihniți, domnule.

— Mulțumesc, noapte bună.

Când închise telefonul îşi spuse că măcar în privința lui Edward putea fi liniştit. Majordomul n-avea nevoie de ajutor ca să conducă viața la castel în absența lui. Îşi turnă din nou un pahar de calvados şi luă telefonul, care era lângă mobila-bar, ca să ceară la recepția hotelului să i se rezerve un bilet clasa întâi pentru primul avion cu destinația New York.

Hotărî apoi să-l sune pe Mijlocitor şi căută din nou mobilul; exact în momentul acela îşi dădu seama că folosise telefonul mai mult timp decât cel permis dacă voia ca apelurile să nu fie urmărite. Vorbise peste măsură de mult cu Iugoslavul şi apoi sunase la castel. Simți o sudoare rece străbătându-i spinarea. Ce făcuse? Era improbabil ca să-l urmărească cineva sau să-l bănuiască,

dar Mijlocitorul se arătase întotdeauna mai rigid în privința adoptării măsurilor extreme de securitate, iar el tocmai omisese unele dintre cele mai elementare.

Şocul veştii morții lui Nancy adăugat paharelor de calvados îi buimăcise mintea mai mult decât era dispus să recunoască.

Încercă să se liniştească spunându-şi că din conversația cu Iugoslavul nu se putea desprinde nimic care ar ridica suspiciuni; cât despre cea cu majordomul, nu avea nicio importanță. Nu, nu voia să se comporte ca un paranoic; încălcase una dintre măsurile de siguranță, dar nu atât de grav încât să-i pună în pericol planul de răzbunare. Singurul lucru pe care ar fi trebuit să-l facă era să schimbe cartela la telefonul mobil, cum făcea după fiecare apel către Mijlocitor, şi să nu-i fi telefonat în noaptea aceea, ci a doua zi de pe aeroport ca să-l anunțe că pleacă la New York.

Zece minute mai târziu îl sună recepționerul de la Crillon ca să-i confirme că avea bilet de avion pentru a doua zi la ora douăsprezece.

Se simți cuprins de euforie pentru simplul fapt de a şti că era deja pornit la drum şi ceru să fie trezit la opt. Mai avea încă timp să tragă un pui de somn şi să încerce să împrăştie efectele alcoolului.

Lorenzo Panetta intră fără să bată la uşă în biroul lui Hans Wein.

Directorul Centrului de coordonare antiteroristă nu a putut evita să-l privească cu un anume reproş pentru întrerupere.

— Am pus mâna pe el!

— Ştiu, tocmai am vorbit cu Parisul şi îmi trimit chiar acum un e-mail.

— Şi eu am vorbit cu ei, am deja transcrierea conversației acelui conte cu Iugoslavul şi e de necrezut. Au vorbit îndeajuns cât să se poată localiza apelul.

— Ceea ce nu ştiu este unde ne vor conduce toate

astea, spuse Wein. Karakoz are mulți clienți şi ne-am trezit că printre aceştia, în afara Cercului, este şi un conte francez, ceea ce ne pune pe o pistă care nu este cea pe care o căutam.

— Dar trebuie să o urmărim, replică Panetta.

— Noi căutăm legătura dintre Karakoz şi Cerc pentru ca, plecând de acolo, să putem face ceva împotriva acestui grup de fanatici. Nu urmărim niciun conte, chiar dacă are relații cu un om al lui Karakoz. Trebuie să-mi consult superiorii înainte de a trage mai departe de acest fir.

— Pentru Dumnezeu, Wein, este primul lucru pe care-l avem după mult timp!

— N-avem nimic! Doar o conversație între un aristocrat şi un traficant de arme, dar, după câte ştiu eu, niciunul dintre cei doi nu aparține Cercului şi nu suntem autorizați să-l cercetăm pe acest cetățean francez.

— Ştii că în cursul oricărei anchete dai peste alți delincvenți şi alte delicte, uneori în legătură cu ceea ce se caută, alteori, nu, dar e vorba tot de delincvenți.

— Interceptările sunt autorizate ca să ajungem la Cerc prin Karakoz. Ştiu că îndeplinirea strictă a regulilor produce uneori întârzieri; dar nu vom face nimic din ceea ce nu suntem autorizați.

— Nu propun contrariul, Wein, cred pur şi simplu că nu trebuie să excludem o nouă pistă, oricât de mult ar părea că ne îndepărtează de Cerc. Cere toate aprobările necesare, dar obține să putem trage şi de acest fir. Dacă nu conduce nicăieri, îl abandonăm, şi să se ocupe poliția din Paris, dar măcar să încercăm.

Matthew Lucas îşi vârî capul pe uşa biroului lui Wein, cerând permisiunea să între.

— Intră, Matthew, îmi închipui că ai fost deja informat, îi spuse directorul Centrului.

— Da, e minunat şi de necrezut!

— Trebuie să fim prudenți, replică Wein.

— Da, bineînțeles, dar este o pistă importantă, insistă

Matthew.

— Care nu ştim dacă ne conduce acolo unde vrem să ajungem, sau ne poate distrage atenția ducându-ne în altă parte, care nu intră în sfera noastră de acțiune. Suntem un centru de coordonare împotriva terorismului, nu poliție, şi tare mă tem că acea convorbire a contelui cu Iugoslavul n-are nicio legătură cu ceea ce căutam noi.

Matthew Lucas rămase tăcut căutând cu privirea sprijinul lui Lorenzo Panetta, care părea distrat.

— Bine, dar în orice caz vom urmări această pistă, reiteră americanul.

— O vom face dacă ni se va da permisiunea. Trebuie să-i informez pe superiorii mei. După ce o voi face, o să vă spun ce putem şi ce nu putem face.

— Când ieşiră din biroul lui Wein, Lorenzo îi făcu un semn lui Matthew să-l însoțească în biroul lui.

— Ce spun şefii dumneavoastră? îl întrebă Lorenzo.

— Îmi închipui că nu vor cere permisiunea ca să meargă mai departe cu interceptările. După câte ştiu, francezii sunt cât se poate de dispuşi să continue. Sunt primii surprinşi de a fi dat peste un respectabil aristocrat vorbind cu un delincvent de cea mai joasa speță.

— Mă veți ține la curent? îi ceru Lorenzo.

— Bineînțeles, dar sper ca Wein să obțină permisiunea şefilor săi. Ar fi absurd să nu urmărim această pistă şi să nu vedem unde conduce. Apropo, mi se va trimite un dosar despre acest conte.

— Şi eu l-am cerut, presupun că îl am deja în computer.

— Atunci, oamenii Iugoslavului care supravegheau hotelul Crillon o făceau din pricina acestui conte, spuse Matthew.

— Aşa se pare. Cu toate acestea, toate informațiile indică faptul că Cercul pregăteşte un nou atentat şi ştim că armele le cumpără de la Karakoz. Ori au schimbat prăvălia, ori…

— Nu ştiu, nici eu nu-mi explic ce face un aristocrat

francez stând de vorba cu un traficant de arme. De altfel, acest conte l-a sunat pe Iugoslav la numărul său privat şi din conversaţie se deduce că pun la cale ceva nemaipomenit. Cred că trebuie să-l supraveghem, să nu-l pierdem din vedere.

— Bine, în acest moment zboară la New York şi acolo vă asigur că francezii nu-l vor pierde din ochi nicio clipă. Cât despre telefoanele de la castel, francezii le vor controla şi noi, de asemenea. Apropo, aveţi deja raportul de securitate despre oamenii din acest departament?

— Nu, încă nu. Suntem cercetaţi din nou şi se verifică toate datele; vor mai trece vreo două zile până ni se va spune ceva.

— Crezi că doamna doctor Villasante ar putea asculta înregistrarea convorbim dintre Iugoslav şi conte?

— Da, ar fi interesant să cunoaştem opinia Andreei, dar trebuie să aşteptăm ca Hans Wein să-şi consulte şefii; până atunci, putem doar să aşteptăm.

— Bine, în cazul meu voi căuta să fac ceva mai mult. Voi cere laboratorului nostru să studieze această înregistrare şi voi compara vocea contelui cu o altă înregistrare pe care o avem cu Iugoslavul. Vă amintiţi ca a vorbit cu un bărbat cu voce de persoană în vârstă care se referea la un scaun? Poate că e acelaşi…

— Fir-ar să fie! Mie ar fi trebuit să-mi treacă prin cap!

25

Salim al-Bashir zâmbea satisfăcut de aplauzele publicului care asista la conferința sa. Cucerise toată asistența spunându-i ce voia să audă: că era posibilă conviețuirea paşnică între musulmani, creştini şi evrei; că islamul era o religie paşnică şi că nu trebuiau să fie confundați cei care profesau această religie cu cei care puneau bombe sau deturnau avioane; că era intolerabil ca ziarele occidentale să-i califice pe autorii acestor acte drept „terorişti islamici": „Oare atunci când un creştin asasinează pe cineva, jurnaliştii îl califică drept asasin creştin? Nu, nu o fac, îl califică drept simplu asasin, dar în Occident există prejudecăți față de islam. Da, aşa este, oricât de greu le-ar veni multora să recunoască, şi de aceea ne jignesc atunci când, pentru a explica faptul că cineva a săvârşit un act de violență, se adaugă religia subiectului întotdeauna când acesta profesează credința islamului. Eu le cer jurnaliştilor să mediteze în această privință".

Pledase, de asemenea, pentru respectul „față de cultura şi normele noastre, pe care nu încercăm să le impunem nimănui. Atunci, de ce vă temeți că soțiile şi fiicele noastre aleg să poarte *hijab*-ul? Pe cine jignim că nu mâncăm carne de porc şi că cerem ca în şcoli copiii noştri să fie respectați şi să nu fie obligați să mănânce ceea ce este împotriva religiei noastre? Conviețuirea este posibilă începând de la respect, respectul pentru deosebire, pentru că dacă nu se respectă deosebirea, copiii noştri vor sfârşi prin a se simți de nicăieri şi vor creşte dezorientați, mânioşi şi umiliți pentru că vor trebui să ascundă ceea ce sunt. Instituțiile Statului trebuie să ajute comunitatea musulmană să trăiască în pace, conform obiceiurilor şi culturii sale, înlesnindu-ne posibilitatea de a ne educa fiii ca buni musulmani. Împreună putem combate violența, doar că există un

secret: respectul şi toleranța, pentru că, din nefericire, Occidentul se consideră tolerant şi aşa este față de sine însuşi, dar nu față de ceilalți. Fiecare să se roage la Dumnezeu aşa cum vrea să se roage şi să nu fie persecutat din acest motiv, aşa cum suntem noi, musulmanii".

Îi căută privirea lui Omar, şeful Cercului din Spania, care trecea drept om de afaceri, operator turistic şi unul dintre şefii cei mai respectați ai comunității musulmane din peninsulă. Schimbară o privire încărcată de ironie: acolo se aflau membri marcanți ai politicii şi culturii spaniole, aplaudându-l pe el, şeful operațiunilor teroriste ale Cercului, pe care îl considerau un respectabil profesor. Era foarte uşor să tratezi cu occidentalii: trebuia doar să le spui să nu-şi facă griji pentru nimic, că viața lor nu avea de ce să se schimbe, că puteau rămâne în continuare cufundați în cultura lor hedonistă fără să se preocupe de ceea ce se întâmpla în jurul lor, atenți doar la ei înşişi.

Occidentalii nu voiau să aibă probleme; de aceea erau dispuşi să-l creadă pe cel care le-ar spune că nu le vor avea. Şi asta era ceea ce el le explica acum: să-i lase pe musulmani să facă orice, că dacă o făceau, nu se va întâmpla nimic... în vreme ce ei continuau să se extindă ca o pată de ulei până când vor acoperi totul, până când catedralele din întreaga Europă vor deveni moschei. La urma urmelor, era o destinație mai demnă decât aceea pe care necredincioşii o dădeau unora dintre bisericile lor, pe care le transformau în restaurante, până şi în discoteci, cum se întâmplă deja în Anglia... Meritau să piardă totul pentru că nu se respectau pe ei înşişi, pentru că nu credeau în nimic.

Dumnezeu, spuneau toți guru din cultura occidentală, e un lucru din trecut, al fanaticilor, al oamenilor care nu şi-au potrivit ceasul la ora Istoriei şi care invitau la viață şi la distracție, la consum şi la nimic altceva. De aceea îi vor învinge. Era uşor să distrugi o societate care nu crede

în nimic.

Când coborî de pe estrada de unde îşi ţinuse conferinţa, Salim al-Bashir se văzu înconjurat şi salută o parte din publicul numeros care îl aplaudase cu câteva minute în urmă. Apoi se îndreptă spre o sală alăturată unde îl aştepta un mare grup de jurnalişti care au repetat aceleaşi întrebări pe care i le puneau mereu alţi jurnalişti de-a lungul şi de-a latul lumii. Toţi voiau să ştie ce crede el despre Cerc. L-au întrebat, de asemenea, despre ultimul atentat săvârşit de acest grup la Frankfurt şi despre comunicatele acestei organizaţii revendicând al-Andalus. Întrebările despre situaţia din Orientul Apropiat, despre drama poporului palestinian, despre consecinţele războiului Statelor Unite împotriva Irakului au încheiat evenimentul.

Nu putu părăsi decât după o oră salonul oficial însoţit de Omar şi de alţi fraţi din Cerc, care treceau drept nişte paşnici oameni de afaceri.

Aşezat lângă Omar, care conducea o maşină de teren, cei doi bărbaţi rămaseră aproape tăcuţi până când ieşiră din Granada, siguri deja că nu sunt observaţi.

— Ai avut mare succes, îl felicită Omar.

— Mulţumesc; ţi-am mai spus că secretul este să le spui ceea ce vor să audă.

— Presa te va ridica în slăvi. I-am auzit pe unii jurnalişti făcând comentarii pozitive despre conferinţa ta.

— Da, presupun că le vor face cu toţii; până acum, le-au făcut întotdeauna.

— Vom merge la mine acasă, acolo vom lua cina cu câţiva dintre oamenii noştri. Îi vei cunoaşte pe Mohamed şi pe Ali, care aşteaptă instrucţiuni de la tine.

— Da, planul este simplu. Are mai mult efect dacă atentatele vor avea loc în aceeaşi zi şi la aceeaşi oră.

— Tu eşti şeful operaţiunilor, dar cred că pe creştini i-ar speria mai tare dacă atentatele ar fi în zile consecutive; când încă nu şi-au revenit după unul, să fie loviţi de un altul.

— Ştii, Omar? Dacă s-a renunțat la această idee a fost pentru că, odată ce se produce un atentat, toate serviciile antiteroriste intră în stare de alertă. Şi dacă până cu o zi înainte sunt relaxați făcându-şi treaba ca pe o rutină, din momentul în care se produce un atentat, sporesc măsurile de securitate în aeroporturi, pe căile ferate şi în toate locuirile susceptibile de a fi atacate. Umplu străzile cu polițişti şi cu soldați, îi strâng cu uşa pe informatori; în plus, oricine are înfățişare de arab devine suspect şi vreunul dintre ai noştri poate fi arestat într-un control de rutină, astfel că e mai bine să loveşti în trei locuri în acelaşi timp.

Fără să-şi ia ochii de pe şosea, Omar încuviință explicațiile şefului de operațiuni ale Cercului.

— Încă ceva, cine era fata aceea din primele rânduri şi care atunci când a venit rândul întrebărilor mi-a pus mai multe? Era maghrebiană şi nu purta *hijab*-ul care să-i acopere părul.

— Se numeşte Laila Amir; este sora lui Mohamed, ți-am vorbit despre ea. Femeia asta ne creează o grămadă de probleme.

— M-a pus în încurcătură când m-a întrebat dacă nu cred că Profetul a greşit atunci când a afirmat că femeile trebuie să fie subordonate bărbatului, iar adulterinele să fie biciuite şi lapidate…

— Ai ştiut să o faci să tacă spunându-i că e o conferință în care se vorbeşte despre politică, nu despre teologie, dar că ai putea vorbi cu mare plăcere despre aceste teme cu altă ocazie.

— Da, dar ar fi putut să-mi strice conferința. Din fericire, publicul era de partea mea şi au văzut în ea o provocatoare. Trebuie să faci ceva cu femeia asta şi cât mai repede.

— I-am dat un ultimatum lui Mohamed.

— Dacă n-a fost în stare să rezolve problema cu sora lui, cum vom putea avea încredere în el?

— Hassan mi l-a recomandat. Este sigur că e omul

potrivit şi că, atunci când se va ivi ocazia, va accepta să-şi dea viața pentru succesul misiunii.

— Nu mă interesează dacă moare sau nu, ceea ce mă interesează este dacă e în stare să ucidă.

— Este, pentru asta nu-ți face griji, dar trebuie să înțelegi că nu e uşor să-ți ucizi sora.

— Astea sunt regulile noastre. Nu va fi prima femeie care moare pentru că a provocat dezonoarea familiei sale.

— Ar fi o greşeală să o facă acum. Laila este foarte cunoscută în Granada, a devenit un simbol pentru ceea ce poate fi o musulmană integrată şi emancipată. Dacă ar fi găsită moartă, ar avea loc o anchetă care acum nu ne convine. Ți-am mai spus că e avocată, lucrează într-un cabinet cu alți avocați; vor cere o anchetă.

— Rezolvă problema de îndată ce poți.

Casa lui Omar era supravegheată în mod discret de către oameni ai Cercului care treceau drept servitori, țărani, grădinari, până şi portari. Şeful organizației din Spania ştia că nu-şi poate permite nici cea mai mică greşeală, pentru că securitatea oaspetelui său era primordială.

Salim salută familia lui Omar înainte de a se aşeza la masă ca să prezideze acea cină la care participau doar bărbați.

Unii asistaseră la conferință şi îi aduseră lui Salim mari laude; alții îl priveau recunoscători că aveau ocazia să-l aibă atât de aproape. Salim al-Bashir era un mit pentru toți luptătorii din Cerc.

Salim nu le vorbi despre operațiunea care era în curs de desfăşurare, oricât de mult ar fi dorit toți să afle când îi va lovi din nou Cercul pe creştini. El le reamintea că dacă Cercul devenise o fortăreață aproape inexpugnabilă era pentru că nimeni nu ştia mai mult decât strictul necesar.

Mohamed Amir şi Ali, la fel ca şi Hakim, îl ascultau în tăcere şi se simțeau importanți ştiindu-se aleşi pentru următoarea misiune. La sfârşitul cinei, în vreme ce

oamenii îşi luau rămas-bun de la Salim, Omar le făcu un semn celor trei să rămână.

În biroul acestuia, cu ferestrele închise şi doi oameni păzind uşa, Salim al-Bashir le explică amănuntele atentatelor.

— Mohamed, te vei ocupa de mănăstirea din Santo Toribio, aici, în Spania. Am citit raportul pe care l-ai făcut; mă bucur să aflu că Ali şi cu tine aţi inspectat temeinic terenul, dar recunosc că mă îngrijorează excesul vostru de încredere.

— Am spus adevărul. Nu există nicio măsură de securitate, cel puţin nu era când am vizitat noi mănăstirea. Lucrul de care vom avea nevoie va fi o puternică încărcătură explozivă ca să aruncăm în aer grilajul care protejează capela şi capela însăşi în care se păstrează acea bucată din Cruce. Când am fost noi, Crucea putea fi văzută prin grilaj, dar ni s-a spus că se celebrează slujbe solemne când este expusă, pentru ca toţi pelerinii să o poată vedea. Dar trebuie să ţinem seamă de problema pe care o reprezintă grilajul, astfel că explozivul trebuie să fie în stare să-l distrugă.

— Veţi avea explozivul, dar din ceea ce aţi descris în raport va fi greu să lăsaţi încărcătura şi să puteţi scăpa.

Mohamed şi Ali rămaseră tăcuţi, temându-se de ce ar putea să le spună Salim în continuare.

— Dacă lăsaţi o geantă abandonată printre pelerini chiar în faţa capelei, chiar dacă ar fi sute dintre ei înghesuiţi ca să vadă acea bucată de lemn, tot ar putea cineva să-şi dea seama; chiar dacă, să zicem, vor adopta vreun anume tip de măsură de securitate şi nu vor lăsa să se intre în mănăstire cu rucsacuri… Nu, nu putem risca, am putea suferi un eşec.

— Putem încerca, bâigui Ali.

Salim văzuse schiţându-se o strâmbătură de nelinişte pe chipul lui Mohamed; nervozitatea lui Ali era evidentă.

— Ştii de ce au succes operaţiunile noastre? Îţi voi spune eu: pentru că noi nu riscăm; nu încercăm nişte

lucruri, noi le facem. Nu contează sacrificiul pe care va trebui să-l facem. Mă mândresc că ştiu să aleg oamenii pentru misiunile noastre, călăuzit de sfatul unor bărbaţi înţelepţi ca Hassan sau ca Omar. Să se fi înşelat oare când au spus despre voi că sunteţi adevăraţi *mujahedini?*

Cei doi tineri, ruşinaţi, lăsară capul în jos. Dacă nu îndeplineau poruncile lui Salim vor fi consideraţi nişte laşi, poate chiar trădători, şi vor pierde încrederea şefilor lor, ceea ce le-ar putea atrage moartea. În orice caz, se ştiau deja condamnaţi.

— Dacă nu sunteţi oamenii care credem că sunteţi, e mai bine să plecaţi acum. Vă asigur că Cercul are oameni viteji care doresc să vă ia locul.

Salim rămase tăcut, în vreme ce Omar îi privea mânios pe cei doi tineri; părea pe punctul de a-i lovi. Cel care a vorbit a fost Hakim, de-acum luptător veteran al Cercului, omul care se oţelise în atentate în Maroc şi care acum era şeful satului Caños Blancos{115}.

— O vom face, nu te teme, pregătim atentatul de săptămâni întregi. Vom şti să ducem la bun sfârşit ceea ce se aşteaptă din partea noastră.

— Nu, Hakim, pe tine te vreau altundeva. V-am spus deja că atentatele vor fi toate în aceeaşi zi şi, dacă e posibil, la aceeaşi oră. Mohamed şi Ali se vor ocupa de Santo Toribio, alte persoane, despre care nu trebuie să ştiţi cine sunt, vor fi răspunzătoare de atacarea bazilicii Sfintei Cruci de la Ierusalim din Roma, iar tu, Hakim, va trebui să distrugi relicvele care se păstrează în biserica Sfântului Mormânt de la Ierusalim. Este partea cea mai dificilă a operaţiunii, unde riscăm cel mai mult. Acolo nu putem face greşeli. Vreau să călătoreşti la Ierusalim cât mai degrabă; am adus dosarul cu toată documentaţia despre Sfântul Mormânt. Acolo te aşteaptă fraţii din Cerc care te vor ajuta să distrugi locul acela. Le-am putea cere *fedayinilor*{116} palestinieni să ne ajute şi să facă ei această treabă în numele nostru, dar noi trebuie să o facem, trebuie să poarte amprenta noastră, doar a noastră. Acolo

vei avea arme, explozibili şi ajutorul de care vei avea nevoie, dar va trebui să o faci tu. Este partea cea mai riscantă a misiunii. Evreii nu sunt atât de încrezători ca spaniolii şi italienii, aşa că au iscoade peste tot. Evreii nu-şi pot permite să fie acuzaţi de comunitatea internaţională că nu sunt în stare să apere relicvele creştine. Aceasta ar reactiva polemica în legătură cu transformarea Ierusalimului în oraş internaţional, idee pe care o refuză din toate puterile. Dacă distrugem relicvele care sunt în custodia lor în biserica Sfântului Mormânt, vom reuşi ca unii dintre prietenii noştri jurnalişti occidentali să prezinte fapta ca pe o nouă asasinare a lui Isus, de care vor fi vinovaţi evreii, care au permis ca Sfântul Mormânt să fie aruncat în aer. Europenii sunt atât de antisemiţi, încât vor fi încântaţi să-i poată critica o dată mai mult. Şi nu pentru că le-ar păsa, fiindcă nu mai cred în nimic, ci pur şi simplu, ca să-i poată acuza pe sionişti. Nu mai e nevoie să-ţi spun ce aştept de la tine, Hakim.

— Nu trebuie să-mi ceri nimic, voi face ceea ce am de făcut.

Fermitatea lui Hakim îi făcu pe Mohamed şi pe Ali să se simtă şi mai ruşinaţi. Ajunseseră să-l cunoască bine pe Hakim datorită vremii îndelungate pe care o petreceau în Caños Blancos. Îi erau devotaţi pentru integritatea şi curajul lui şi îl considerau un şef drept, a cărui autoritate nimeni nu o discuta în sat.

— Fratele tău te poate înlocui ca şef în Caños Blancos.

— Este o onoare pe care i-o încredinţezi familiei mele ca să rămână în continuare în fruntea satului.

Salim al-Bashir îşi aţinti privirea asupra lui Mohamed şi a lui Ali, aşteptând ca acei doi tineri să spună ceva. Mohamed a fost cel care a vorbit primul.

— Nu va rămâne nimic din Santo Toribio, îl asigură Mohamed, poţi avea încredere în noi.

— O putem face, adăugă Ali, încercând să imprime fermitate vocii sale.

— Bine, vă voi face rost de exploziv. Nu vreau ca Omar să-l cumpere de la furnizorii obişnuiţi; vi-l voi trimite peste câteva zile. Omar, agenţia ta are prevăzută organizarea vreunei călătorii pentru ca pelerinii andaluzi să dobândească indulgenţa papală la Santo Toribio?

— Aştept doar să-mi spui data. Am nevoie de timp ca să fac publicitatea şi anunţurile în parohii oferind călătorii la Santo Toribio pentru dobândirea indulgenţei. Am două autocare rezervate pentru asta.

— Mohamed şi Ali vor merge într-unul din aceste autocare. Ca nişte simpli pelerini, la fel cum au făcut când au fost să examineze terenul. E mai sigur ca explozivul să meargă cu ei într-un autocar plin cu pelerini, care va trece neobservat. Iar în ceea ce priveşte explozibili, cel mai bine este să le aducem cu unul dintre autocarele tale de pe linia Parisului.

— Ştii că am unul singur care merge la Paris o dată pe săptămână.

— N-avem nevoie de mai mult.

— Am putea profita de călătoria unui grup de pensionari care vor petrece acolo opt zile; şoferul va fi unul dintre oamenii noştri; la întoarcere, va aduce încărcătura explozivă.

— Bine, acum vom încheia aceste amănunte. Important este ca Mohamed şi Ali să ştie ce au de făcut, ce aşteptăm din partea lor. Hakim, tu ştii cum trebuie să se ajusteze încărcăturile de explozibili pe corp; arată-le înainte de a pleca.

— Când va trebui să fiu la Ierusalim? Aş vrea să-mi aranjez afacerile înainte de misiune.

— Vei avea timp, dar nu trebuie să-ţi ia peste zece sau cincisprezece zile, cel mult.

— Va fi de ajuns.

Salim îi făcu un semn lui Omar pe care acesta îl interpretă ca trebuind să îi concedieze pe cei trei tineri, astfel că se ridică în picioare spunându-le că reuniunea se încheiase şi că în curând aveau să primească

instrucțiunile pentru a porni misiunea.

Hakim, Mohamed şi Ali ieşiră din încăpere în tăcere, fiecare adâncit în propriile sale gânduri.

— O vor face? îl întrebă Salim pe Omar de cum rămaseră singuri.

— Da, nu-ți face griji.

— N-am îndoieli în privința lui Hakim, dar Mohamed şi Ali… nu ştiu, parcă n-ar avea destulă credință.

— Nu e uşor să te hotărăşti să mori. Sunt tineri şi se gândeau că au toată viața înainte. Voi suna la Frankfurt şi voi vorbi cu Hassan; la urma urmelor, Mohamed este acum cumnatul lui, nu va fi de prisos să-i reamintească obligațiile față de noi.

— Fă-o şi acum spune-mi, când vor călători bătrânii aceia la Paris?

— Peste patru zile.

— Atunci, prietene, voi avea totul pregătit pentru ca la întoarcere să aducă explozivul. Trebuie să recunosc că agenția ta de voiaj este un excelent paravan. Putem transporta orice avem poftă aproape prin toată lumea fără ca poliția să bănuiască nimic. Cine să suspecteze un autocar cu bătrâni care merg să petreacă o săptămână la Paris?

— N-ai spus cine va face treaba la Roma, întrebă Omar, curios.

Salim râse în vreme ce se ridica în picioare.

— Chiar şi pentru tine va fi o surpriză. Dar îți va plăcea, o să vezi cum îți va plăcea surpriza. Şi acum, prietene, aş dori să mă odihnesc. Am mult de lucru, mâine trebuie să fiu la Roma.

Omar îl însoți pe Salim până în odaia pe care i-o pregătiseră ca să se odihnească. Ferestrele erau întredeschise şi parfumul de flori de portocal părea să impregneze totul.

— Ce noroc ai să trăieşti la Granada! îi spuse Salim înainte de a închide uşa.

A doua zi, la douăsprezece de dimineață, Salim îl sună

de la aeroportul din Granada pe unul dintre locotenenții săi ca să-i dea dispoziția de a lua legătura cu Karakoz. Trebuia să aibă pregătit materialul peste o săptămână, nicio zi mai târziu. Apoi aşteptă nerăbdător plecarea avionului său cu destinația Roma şi escală la Madrid. Ea îl va aştepta la hotel. A fost foarte bucuroasă când a sunat-o ca să-i propună să petreacă sfârşitul de săptămână la Roma. Se uită la ceas şi se gândi că încă mai avea timp să-i telefoneze contelui; la urma urmelor, el plătea o parte din operațiune. Mobilul contelui nu răspundea şi hotărî să-l sune la castel. Ştia că nu e o imprudență: relațiile cu el erau publice şi pe amândoi îi unea pasiunea pentru istorie. Raymond fusese să asculte unele din conferințele sale şi nu şi-au ascuns niciodată întâlnirile în cele mai bune restaurante pariziene.

— Castelul d'Amis.

Zâmbi auzind vocea piţigăiată a majordomului.

— Bună ziua, Edward, sunt profesorul al-Bashir, contele se află la castel? Aş vrea să vorbesc cu el.

— Îmi pare rău, domnule profesor, contele este într-o călătorie, se va întoarce peste câteva zile.

Salim rămase tăcut câteva secunde. Raymond nu-i spusese că avea de gând să călătorească şi asta îl îngrijoră.

— A plecat într-o călătorie? Fir-ar să fie, voiam să vorbesc urgent cu el şi nu răspunde la mobil!

— Poate că domnul conte îl are închis din cauza diferenței de fus orar.

— Aha! Şi pot întreba unde se află?

Acum, Edward a fost cel care rămase tăcut neştiind dacă trebuia să dea această informație, dar se hotărî să-i spună, fiindcă profesorul era un prieten foarte apreciat al contelui.

— Este la New York; domnului conte i s-a întâmplat o nenorocire: soția sa a murit.

— Cât de rău îmi pare, ştiți când se va întoarce?

— Nu, domnule, deşi a a spus că nu va fi plecat prea

mult. Este posibil ca până a ajuns contele, contesa să fie deja îngropată. Era foarte grăbit.

— Sigur, înțeleg. Oricum, voi mai insista la telefon, dar dacă sună, spuneți-i că trebuie să vorbesc urgent cu el şi, bineînțeles, transmiteți-i condoleanțele mele.

— Desigur, aşa voi face.

Salim închise telefonul, supărat. Spera că moartea contesei, despre care Raymond nu vorbise niciodată, nu va întârzia planurile care erau deja în desfăşurare. Cu siguranță contele nu era un sentimental care trebuia să-şi elibereze durerea prin întreruperea activităților sale, deoarece în caz contrar operațiunea ar fi compromisă şi asta nu era dispus să permită să se întâmple. Credea că asocierea lui cu contele d'Amis era ciudată. De fapt, el se întreba cum a putut să-l găsească, dar, în orice caz, aveau un inamic comun: Crucea. Raymond îl căutase ca să facă ceea ce el nu se simțea capabil să facă: să pedepsească catolicii. Şi o va face, sigur că o va face, deşi din motive diferite. În plus, contele plătea pentru întreaga operațiune, chiar dacă el credea de fapt că era responsabil doar de o parte. El a plătit deja sume importante pentru a face lucrurile să pornească, iar Salim a fost amuzat să gândindu-se la contele d'Amis care urma să finanțeze o operațiune a Cercului.

Vocea metalică din aeroport i-a anunțat zborul. Salim îşi spuse că se va bucura de un weekend splendid cu acea femeie care era atât de loială față de el.

26

Vinerea, la amiază, sute de angajați ai Centrului de coordonare antiteroristă din Bruxelles părăseau în grabă clădirea, nerăbdători să înceapă sfârşitul de săptămână.

Andrea Villasante intră în biroul lui Hans Wein.

— Aveți nevoie de mine în acest sfârşit de săptămână? îl întrebă ea.

— Nu, Andrea. Odihniți-vă, eu o să mai rămân puțin să lucrez, dar sper să mă pot odihni şi eu.

— Dacă nu vă deranjează, aş dori să plec puțin mai devreme.

— Mergeți, de altfel e aproape ora de plecare.

— Adevărul e că…

— Nu-mi dați explicații! o întrerupse Hans Wein. Dumneavoastră munciți fără să vă pese de orar, aşa că nu trebuie să vă scuzați dacă plecați cu o jumătate de oră mai devreme. Profitați de sfârşitul de săptămână, o să ne vedem luni.

De îndată ce a ieşit din biroul lui Wein, Andrea se îndreptă spre locul unde şedea Laura White.

— Sâmbăta asta nu voi putea veni la partida de squash; îmi pare rău, va trebui să-ți găseşti altă parteneră.

— Nu-ți face griji, Andrea; chiar acum aveam de gând să-ți spun că nu pot juca şi că va trebui să o lăsăm pentru săptămâna viitoare.

— Ce ocupate sunteți amândouă! spuse ironică Diana Parker, adjuncta Andreei.

— Mă rog, nu aşa de ocupată ca tine, care n-ai timp niciodată să vii să joci squash cu noi, răspunse Laura.

— Nu sunt ocupată, doar că mie nu-mi place să vin la clubul vostru, parcă aş fi la serviciu. Prefer să rămân acasă, unde vă place să vă invit la cină. În vreme ce voi faceți mişcare, eu mă îndeletnicesc cu gătitul; fiecare se relaxează cum i se pare mai bine.

Mireille le asculta fără să spună o vorbă. Se întreba dacă şi ea va deveni o fată bătrână singuratică, fără alt orizont decât munca şi având vreo relaţie sporadică cu alt funcţionar ca şi ea. Numai gândul ăsta o deprima. Nu, nu voia să ajungă ca Laura White sau Andrea Villasante, nici ca Diana Parker, toate trei devotate trup şi suflet muncii, nemaiavând timp pentru viaţa personală. Sau cel puţin asta era ceea ce credea despre ele, pentru că nu aveau alt subiect de conversaţie decât munca; chiar şi Diana, mult mai prietenoasă decât Andrea şi decât Laura, părea şi ea obsedată de profesie.

A sperat ca nimeni să nu-i ceară să rămână să lucreze tocmai în acest sfârşit de săptămână, cu toate că era greu să o facă cineva pentru că, de fapt, aproape că nu mai apelau la ea.

Când Lorenzo Panetta se pregătea să intre în biroul lui Wein, văzu că Laura îşi punea ochelarii în poşetă şi îşi elibera masa de lucru.

— Pleci?

— Încă nu, dar sper să mă odihnesc în acest sfârşit de săptămână.

— Fă-o, ai o mină obosită.

Panetta intră în biroul lui Wein, care tocmai închidea telefonul.

— Am fost sunat de la Paris, spuse Wein.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Lorenzo cu nerăbdare.

— Ai avut dreptate, a fost un succes faptul că am păstrat controlul telefonic al castelului d'Amis, dar şi eu am procedat bine când le-am cerut permisiunea superiorilor noştri; altminteri, am fi putut intra într-un conflict.

— Da, presupun că da, dar spune-mi, ce s-a întâmplat?

— Nu-ţi imaginezi cu cine este prieten contele.

— Nu, dar dacă numitul conte are relaţii cu Iugoslavul, poate fi prieten cu oricine.

— Chiar acum mi se va transmite raportul şi

transcrierea convorbirii. Îți spune ceva numele de Salim al-Bashir?

— Nu, nu-mi spune nimic, cred... Ar trebui să-mi spună?

— Nici eu nu ştiam cine este, dar tocmai mi s-a spus. Este un reputat profesor de istorie care trăieşte în Anglia. Are publicate mai multe cărți despre Cruciade şi, după cât se pare, se bucură de un mare prestigiu internațional. Este consultat chiar şi de conducători politici ca să trateze chestiunea înțelegerii dintre musulmani şi occidentali.

— Înțeleg, şi este prieten cu contele?

— Da, după cât se pare.

Cei doi bărbați se priviră aşteptând parcă să vadă cine va fi primul care va exprima un gând incorect din punct de vedere politic. Panetta se hotărî să fie el acela, dat fiind că îl cunoştea bine pe Hans Wein şi teama acestuia de a fi interpretat în mod greşit.

— Aşadar, avem un conte francez care are relații cu un traficant de arme şi, în acelaşi timp, este prieten cu un profesor al cărui nume de familie este Bashir. Interesant, nu-i aşa? Mai cu seamă pentru că sunt doi oameni „curați", în afara oricărei suspiciuni.

— Ai ceva nou în legătură cu contele? vru să ştie, la rândul său, Hans Wein.

— Da, acum două ore mi s-a trimis biografia lui completă. Straşnic personaj! Demn moştenitor al tatălui său. Uite, ai aici hârtiile, totul e foarte ciudat. Prezidează o fundație care se numeşte Memoria Catară, iar tatăl său a fost filonazist. După cât se pare, a căutat Graalul cu ajutorul anumitor personaje din Germania lui Hitler şi, în timpul ocupației, castelul său a fost vizitat de un anume lider nazist. Pentru căutarea Graalului a avut la dispoziție profesori germani şi grupuri de tineri naziști. Chiar şi Biserica a ajuns să fie îngrijorată. Aici se află totul, îi spuse el şefului său arătându-i hârtiile, e interesant să le citeşti.

— Oamenii de la Paris îşi fac bine treaba, afirmă Hans Wein.

— Şi americanii, de asemenea. Matthew Lucas tocmai mi-a remis un raport despre tot ce a făcut contele de la sosirea sa la New York; în plus, laboratoarele lor au confirmat că în înregistrarea aceea contele era cel care a vorbit cu Iugoslavul despre acel misterios scaun.

— Cred că îți voi cere ca în acest sfârşit de săptămână să rămânem să lucrăm, începu să spună Wein.

— Da, şi eu cred că trebuie să rămânem. Cui îi mai spunem să rămână?

— Nimănui.

— Dar, de ce? Te rog, Lorenzo, nu există nicio scurgere de informații! Securitatea a confirmat că tot personalul este curat.

— Ştiu, şi mă bucur, dar... Două secretare sunt suficiente; cred că ne vom putea descurca fără să le cerem oamenilor să rămână.

— Nu sunt de acord... ai putea măcar să-i ceri Laurei. Andrea mi-a spus că azi vrea să plece mai devreme, dar i-am putea spune Dianei să ne ajute.

— Te rog, Hans! Nu e nevoie ca tot departamentul să fie de serviciu. Cred că o putem scoate la capăt şi singuri.

— Bine, vom face cum spui, dar e ultima dată când nu dispunem de oamenii din departament.

— Hans, sunt sigur că scurgerile de informații pleacă de la nucleul nostru. Nici măcar nu spun că este din rea intenție, dar instinctul meu...

— Instinctul tău! Lorenzo, să lucrăm cu fapte, nu cu presimțiri. Bine, lasă-mi hârtiile şi cheamă-l pe Matthew dacă poate veni după prânz.

Laura White bătu la uşă înainte de a intra. O însoțea Andrea Villasante.

— Ce se întâmplă? întrebă direct spanioloaica. Vă văd mergând de colo-colo. E vreo ştire nouă?

— Nu! spuseră cei doi bărbați la unison.

— Nu e nicio noutate, se grăbi să spună Panetta.

— Andrea, profită de sfârşitul de săptămână, adăugă Hans Wein.

— De acord, am venit să vă spun că plec. Ne vedem luni.

O văzură ieşind, întrebându-se curioşi unde-şi va petrece sfârşitul de săptămână. Andrea era o femeie extrem de discretă, căreia nu i se cunoşteau aventuri amoroase la Bruxelles şi care îşi dedica muncii tot timpul. Lorenzo se gândi că, de fapt, femeia aceea sobră şi eficientă e o enigmă.

Laura White îi observa pe Hans Wein şi pe Lorenzo Panetta, încercând să afle ce gândesc cei doi bărbaţi.

— N-aveţi de ce să mi-o spuneţi, dar intuiesc că se întâmplă ceva.

— Hai, Laura, nu fi suspicioasă! răspunse Panetta. Revizuim nişte hârtii, treburi de rutină.

— Atunci, n-aveţi nevoie nici de mine…

— Ai un plan minunat pentru sfârşitul de săptămână? o întrebă Lorenzo, zâmbind.

— Chiar aşa, în acest sfârşit de săptămână am de gând să fiu fericită.

— Atunci, dă-i drumul! Nu-ţi face griji.

Laura spera ca Hans Wein să considere încheiată ziua ei de lucru.

— Duceţi-vă liniştită şi odihniţi-vă, îi recomandă superiorul ei.

Nu ieşise bine Laura pe uşa biroului, când Diana Parker, asistenta Andreei Villasante, se ivi în cadrul uşii.

— Voi pleca puţin mai devreme, vă deranjează?

— Nu, bineînţeles că nu, răspunse Hans Wein; de fapt, mai sunt doar zece minute până când începe weekendul.

— N-aveţi nevoie de mine, nu-i aşa?

— Nu, nu vă faceţi griji; nu e niciun motiv ca să rămâneţi să lucraţi mai mult decât e nevoie, afirmă Wein.

— Şi Mireille pleacă… în sfârşit, fata nu îndrăzneşte să intre aici, dar m-am oferit să v-o spun în numele ei. Nu cred că doriţi să rămână, spuse Diana cu un zâmbet

ironic.

— Bineînțeles că domnişoara Béziers poate pleca deja, răspunse Wein.

— De acord, plecăm, petrecere frumoasă la sfârşit de săptămână.

Când Diana Parker ieşi, Laura îi privi din nou cu neîncredere, intuind că cei doi bărbați puneau ceva la cale.

— Aveți numărul meu de mobil… dar vă avertizez: voi admite apeluri doar dacă izbucneşte al treilea război mondial.

Hans Wein rămase tăcut, gânditor, când Laura ieşi din birou. Şi Lorenzo părea cufundat în gânduri.

— E ciudat, după cum se pare, toate femeile din departament au planuri pasionante pentru sfârşitul de săptămână. În cazul Dianei, nu mă miră, nici în al Laurei, dar Andrea, şopti Lorenzo mai mult pentru sine decât aşteptând ca Hans Wein să-i răspundă.

— Mă rog, nu e treaba noastră ce fac şi nici nu e atât de ciudat ca doamna Villasante să aibă ceva de făcut la sfârşit de săptămână. Poate că pleacă la Madrid să-şi vadă familia.

— E posibil; dar… în sfârşit, mă duc la mine în birou.

— Ah! Aşteaptă, nu pleca, îmi intră acum în computer transcrierea convorbirii acelui Bashir cu majordomul de la castel

Cei doi bărbați studiară vreme îndelungată dosarele referitoare la ultimele evenimente şi amândoi păstrară o tăcere prudentă în legătură cu impresiile lor cele mai intime. Au tras de firul lui Karakoz şi au dat peste personaje nebănuite.

Hans Wein ajunse la concluzia că Lorenzo trebuia să ia imediat legătura cu Vaticanul. La urma urmelor, în trecut Biserica fusese îngrijorată de activitățile ezoterice ale unui conte d'Amis; poate că ştiau ceva care ar putea să-i ajute sau, în orice caz, să le completeze informațiile pe care le aveau despre acea familie aristocratică.

Lorenzo Panetta se duse în biroul său ca de acolo să sune la departamentul de Analiză al Vaticanului, deşi era trecut de ora trei şi nu credea să poată găsi pe cineva la ora aceea. A avut o mare surpriză când îi răspunse părintele Ovidio.

Îi explică pe scurt ultima informație obținută, promițându-i să-i trimită un e-mail urgent cu informații mai precise. Părintele Ovidio îl asigură că va vorbi imediat cu episcopul Pelizzoli şi că vor lua legătura cu el dacă găseau într-adevăr ceva în arhivele lor referitor la contele d'Amis.

— Trebuie să aveți ceva pentru că, după spusele anchetatorilor francezi, în arhivele lor figurează faptul că Vaticanul le-a solicitat informații şi o colaborare discretă.

— De îndată ce voi vorbi cu episcopul, vă voi suna, dar spuneți-mi: ce legătură are asta cu atentatul de la Frankfurt?

— Nu ştiu; de fapt, poate că niciuna, dar este singurul lucru pe care-l avem. Am tras încetul cu încetul de capătul firului lui Karakoz şi asta este peste ce am dat…

— Un conte care prezidează o fundație despre catari, şopti Ovidio.

— Mă rog, de fapt catarii au devenit o reclamă turistică pentru regiune, nici asta nu e atât de ciudat.

— Vă voi suna de îndată ce pot vorbi cu episcopul.

Ovidio rămase pe gânduri fără să ştie foarte bine ce să facă. Trebuia să-l sune pe monseniorul Pelizzoli, dar, la ora aceea, episcopul lua masa la ambasada Spaniei, iar el ezita dacă să-l deranjeze sau să aştepte să se încheie prânzul.

Până să ia o hotărâre, îl sună pe mobil pe Domenico, care plecase cu o jumătate de oră mai devreme să ia masa.

— Eşti foarte departe? îl întrebă pe dominican.

— Încă n-am ieşit din Vatican, de ce?

— Am veşti de la prietenii noştri de la Bruxelles, şi sunt foarte ciudate.

— În mai puțin de cinci minute ajung acolo.

Monseniorul Pelizzoli citea cu atenție raportul pe care Ovidio i-l pusese în mapă. Tocmai se întorsese de la prânzul cu ambasadorul spaniol la Sfântul Scaun şi îi găsise pe Ovidio şi pe Domenico îngrijorați şi încordați din pricina raportului trimis de Centrul de coordonare antiteroristă.

— Fă-mi legătura cu părintele Aguirre, îi cedru el secretarului său.

Două minute mai târziu, auzi la celălalt capăt al firului vocea energică a lui Ignacio Aguirre. Nu pierdu timpul cu formalitățile.

— Ignacio, trebuie să vii imediat. Cercetând atentatul de la Frankfurt, Centrul de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene a dat peste Raymond de la Pallisière, conte d'Amis.

Se lăsă o tăcere la capătul firului. Monseniorul Pelizzoli ştia că vestea i-a atras atenția bătrânului său maestru. Dintr-odată, Ignacio Aguirre se întâlnea cu un trecut despre care ştia că n-avea să fie niciodată pe deplin îngropat.

— Nu, nu înseamnă că acest conte are vreo legătură cu atentatul, dar se urmărea pista unui traficant de arme care avea telefonul interceptat şi... în sfârşit, e complicat să-ți explic şi, mai ales, la telefon. Îți pot cere să vii cât mai curând? Da, Ovidio se ocupă în continuare de acest caz... Îți mulțumesc, secretarul meu va avea grijă să găseşti un bilet electronic la aeroport. Îți voi trimite o maşină la Fiumicino. Vom lua cina împreună astă-seară, dar mă tem că va fi la birou.

După ce îi dădu instrucțiuni secretarului său, îi ceru să-i cheme pe părintele Ovidio şi pe părintele Domenico. Cei doi preoți intrară în birou cu o expresie îngrijorată. Episcopul nu umblă cu ocolişuri.

— Părintele Ignacio Aguirre va sosi la Roma chiar astă-seară şi va coordona rezolvarea acestui caz; amândoi veți

lucra la ordinele sale.

Stupoarea se oglindi pe chipul celor doi preoți. Ovidio a fost cel care a îndrăznit să întrebe de ce.

— Pentru că părintele Aguirre îl cunoaşte pe contele d'Amis de foarte mulți ani. Biserica a fost îngrijorată la un moment dat de activitățile tatălui actualului conte. Căuta Graalul şi comoara catarilor. În sfârşit, era o perioadă dificilă, după cel de al Doilea Război Mondial. Se pare că însuşi Himmler a fost implicat în povestea aceea. Nu există un expert în catari mai mare decât părintele Aguirre, dar, mai cu seamă, nu există nimeni care să ştie mai multe decât el despre această familie, pe care, de altfel, a cunoscut-o bine. Chiar acum îl voi suna pe Lorenzo Panetta la Bruxelles; cred că îi putem ajuta, dar nu ştiu foarte bine în ce fel.

Când Lorenzo Panetta intră în biroul lui Hans Wein, acesta îşi dădu seama că se întâmpla ceva important.

— Hans, n-o să-ți vină să crezi, dar la Vatican au informații şi, încă multe, despre contele d'Amis. Există un bătrân iezuit care chiar îl cunoaşte şi care a fost cu mai multe ocazii la castelul acestuia. Episcopul Pelizzoli mi-a spus că acel conte este un fanatic şi că de îndată ce va ajunge acest iezuit, un anume părinte Aguirre, ne vor suna. S-au oferit chiar să ni-l trimită pe acest preot la Bruxelles dacă vom considera că e oportun.

— Când poți vorbi cu acest iezuit?

— După cât se pare, trăieşte în Spania, la Bilbao, dar a pornit deja la drum spre Roma; cred că diseară vom putea vorbi cu el.

— Dacă ceea ce îți relatează este important, fă-l să vină.

— Da, bineînțeles. Doamne, Dumnezeule, cum se complică totul!

— Liniştește-te, Lorenzo, poate că n-avem nimic. Rapoartele despre acel Salim al-Bashir îl descriu ca pe o chintesență a cetățeanului cumsecade; în plus, are

cetățenie britanică.

— De ceva vreme citesc unele din declarațiile şi conferințele acestui profesor şi ştii ce-mi atrage cel mai mult atenția? Că n-a condamnat niciodată un atentat. Deplânge faptul că nu există punți de înțelegere între musulmani şi occidentali şi că Occidentul nu are sensibilitate față de musulmani; cere să se stabilească aceste punți ca să se evite şi mai multe nenorociri, şi nu mai ştiu câte alte fraze găunoase, dar nici o singură vorbă de compătimire pentru victimele atentatelor comise de Cerc. Doar explicații de ce se întâmplă ceea ce se întâmplă. Nu-mi place acest Salim al-Bashir. Nu ştiu de ce, dar nu-mi place deloc.

— Ar fi mai bine să nu o spui cu voce tare, pentru că trece drept omul-cheie în relațiile europenilor cu musulmanii şi este considerat un moderat.

— Am cerut la Roma să fie urmărit în mod discret câtă vreme e acolo; apoi vom cere şi la Londra…

— Renunță la această cerere! Nu-l putem urmări, n-a făcut nimic, nu e suspectat de nimic. Una este contele d'Amis, care are relații cu Iugoslavul, şi altceva un profesor specialist în Cruciade care îl sună pe un conte care prezidează o fundație despre catari.

— Dar…

— Lorenzo, pentru Dumnezeu, nu-i putem cerceta pe toți cetățenii care au relații cu contele! Sau cel puțin nu o putem face dacă nu suntem siguri că e ceva mai mult la mijloc.

— E ceva mai mult decât se pare.

— E posibil, nu spun că nu e aşa, dar nu vreau să fim acuzați că avem prejudecăți. Trebuie mai întâi să vorbesc cu ofițerul britanic de legătură şi să fie ei cei care vor decide.

— Ce mai aştepți ca să o faci? întrebă Lorenzo, stăpânindu-şi cu greu supărarea.

— Să fie găsit. Este vineri după-amiază şi a plecat în weekend.

— Splendid! Răii îşi fac de cap şi nici nu ştiu că la sfârşit de săptămână încetăm să mai fim cu ochii pe ei.

Ieşi din birou furios şi aproape că se ciocni cu Matthew Lucas care sosea în momentul acela.

— Lorenzo, aduc mai multe veşti despre conte şi fiica sa. Ea are o fire cam dură. Am fotografii ale amândurora, separat, fireşte, pentru că ea a refuzat să-l vadă; am şi o copie a transcrierilor convorbirilor lui în Statele Unite.

Se întoarseră în biroul lui Wein. Lorenzo nu-şi putea stăpâni un anume sentiment de ciudă față de şeful său pentru că, după părerea lui, acesta era excesiv de scrupulos față de norme. Nici el n-ar fi încălcat vreodată legea ca să-i urmărească pe delincvenți, dar riscase luând anumite decizii, ceea ce Wein refuza să facă. Ca să acționeze, avea nevoie de aprobări scrise şi ştampilate; altminteri, prefera să rămână cu brațele încrucişate, ceea ce uneori însemna să se piardă un timp prețios.

Matthew le făcu un rezumat al raportului pe care li l-a înmânat.

— Contele d'Amis n-a reuşit să o vadă pe fiica lui. E o femeie de vreo treizeci de ani care a trăit în umbra mamei sale, proprietara unei galerii de artă foarte cunoscute la New York.

— Asta o ştim deja, spuneți-ne ce a făcut la New York, îl întrerupse Panetta nerăbdător.

— A stat cea mai mare parte a timpului la hotel, unde s-a întâlnit de trei ori cu avocatul său, un om care conduce unul dintre cabinetele cele mai prestigioase şi mai scumpe din oraş. Dar, cu toate acestea, n-a reuşit să o convingă să vină să-l vadă pe tatăl ei. Numita Catherine s-a dovedit a fi de neînduplecat. În raport, veți găsi transcrierea unei convorbiri dintre Catherine şi propriul ei avocat spunând că tatăl ei este un „porc de nazist" şi că numai gândul la el îi provoacă greață.

— Cu cine a mai vorbit contele? întrebă Hans Wein.

— Cu nimeni, doar cu avocatul său; a sunat de două ori la castel, dar asta o ştiți deja pentru că aveți

transcrierile.

— Da, conversații normale, de rutină, ca să afle cine l-a căutat la telefon, nimic mai mult, răspunse Wein.

— În aceste momente, contele îşi face bagajele, are rezervat un zbor în cursul dimineții pentru Paris. Se întoarce înfrânt. În raport, e numărul zborului.

— Bine. Vom anunța centrul de la Paris ca să-l urmărească de cum ajunge la aeroport, vom vedea dacă se întâlneşte până la urmă cu Iugoslavul, îi asigură Hans Wein cu un anumit entuziasm.

— Presupun că ați solicitat la centrul din Roma să fie pe urmele acelui Salim al-Bashir, vru să ştie Matthew.

— Tocmai am revocat această solicitare, răspunse Panetta fără să-şi ascundă resentimentul, şeful nu autorizează această urmărire.

— Dar, de ce? întrebă Matthew.

— Pentru că Salim al-Bashir este un cetățean britanic ireproşabil pe care nu-l putem pune sub supraveghere pentru simplul fapt de a-l fi sunat pe contele d'Amis. Vă amintesc că în ultimele două zile contele a fost sunat de mai multe persoane: un notar din Carcassonne, directorul unui ziar local, bancherul său de la Paris, un ilustru om de afaceri occitan, în sfârşit, oameni obişnuiți. Nu putem deveni paranoici considerându-i suspecți pe toți cei care au relații cu contele. Salim al-Bashir este specialist în Cruciade şi contele prezidează o fundație care se numeşte Memoria Catară. Ştim în plus că asistă la conferințe şi congrese despre Cruciade, mai ales la cele referitoare la catari; imaginează-ți că trebuie să începem să-i cercetăm pe toți profesorii şi experții care au avut sau care au relații cu el pe această temă…

— Dar n-ar fi de prisos să-l cercetăm pe acel Bashir, protestă Matthew.

— Îmi pare rău, Matthew, cred că ai prejudecăți. Dacă ar fi american, mi-ai cere să-l cercetez? răspunse Hans Wein.

Matthew Lucas se simți jignit de cuvintele directorului

Centrului de coordonare antiteroristă.

— Sper că nu greşiţi, Wein; dacă se întâmplă ceva, dumneavoastră veţi purta răspunderea. Dacă dumneavoastră credeţi că prejudecăţile îmi umbresc munca, puteţi cere agenţiei mele să mă elibereze din funcţia de ofiţer de legătură cu acest Centru.

— Haideţi, să nu exagerăm! le-o tăie Lorenzo Panetta. Trebuie să ştiţi că nu sunteţi singurul care face aceste aprecieri! Şi eu cred că trebuie să-l urmărim pe Salim al-Bashir; mi se pare o greşeală că nu o facem.

Hans Wein îi privi pe amândoi. Îl îngrijora atitudinea lui Panetta şi a lui Matthew, dar era sigur că el acţionează corect, în conformitate cu normele.

— Nu doream să te jignesc, Matthew… mă rog, cel mai bine ar fi să-l găsim o dată pentru totdeauna pe ofiţerul de legătură al MI 6{117} şi britanicii să fie cei care să decidă. La urma urmelor, Salim al-Bashir este supus al Majestăţii Sale. Dar, mai întâi, voi vorbi cu superiorii noştri. Nu vreau surprize şi nici reproşuri dacă ceva iese prost. Al-Bashir este, după cum se pare, un personaj influent şi ar ieşi cu scandal dacă s-ar şti că l-am supravegheat. Dar până când nu voi avea toate aprobările nu vom face nimic, iar cu ofiţerul de legătură al MI 6 vreau să vorbesc eu, aşa că aşteptaţi să vă dau ordinul.

Matthew Lucas şi Lorenzo Panetta ieşiră foarte indispuşi din biroul directorului Centrului. Cei doi oameni simţeau că se pierde un timp preţios şi că Salim al-Bashir putea fi o pistă care să-i conducă într-un loc pe care niciunul dintre cei doi nu îndrăznea să şi-l imagineze.

— Ştiţi ce cred că ar trebui să facem? întrebă Matthew.

— Aveţi grijă cu ideile care nu sunt corecte din punct de vedere politic, răspunse italianul.

— Ar trebui să avem pe cineva la castel. Nu ştiu, poate că am reuşi să-l mituim pe majordom sau pe vreunul dintre servitori.

— După câte ştiu, oamenii de la Paris încearcă acum

să obțină informații direct de la sursă, dar cu siguranță că contele îşi plăteşte foarte bine personalul: nimeni nu vrea să vorbească, nici locuitorii din zonă nu se arată prea dornici să colaboreze. Pentru ei, contele este un fel de zeu; familia D'Amis i-a protejat întotdeauna pe localnici şi aceştia nu înțeleg rațiunea pentru care şi-ar încălca loialitatea față de conte.

— Chiar şi aşa, ar trebui să încercăm, insistă Matthew.

— Bine, lasă-mă să mă gândesc cum să facem.

— Ați cerut într-adevăr la Roma să nu fie urmărit acel Bashir?

— Într-adevăr, am cerut-o.

— Mare păcat…

— Chiar aşa…

27

Salim al-Bashir era în brațele amantei sale.

Femeia sosise la Roma cu o oră înaintea lui şi se instalase în hotelul pe care el i-l indicase, Bernini Bristol, un edificiu situat în centrul oraşului, care, fără îndoială, cunoscuse vremuri mai bune.

La fel ca şi în alte ocazii, rezervaseră camere separate. Salim se arăta foarte strict cu măsurile de securitate: niciodată nu intrau sau nu ieşeau împreună din hotelurile la care stăteau, şi luau întotdeauna prânzul sau cina în restaurante mici şi puțin frecventate în care cineva cu greu i-ar fi putut recunoaşte.

— O să-mi spui de ce această grabă ca să vin la Roma? îl întrebă ea mângâindu-l pe frunte.

— Aveam chef să te văd.

Zâmbi satisfăcută de răspuns. Îl iubea pe Salim mai mult decât pe oricine pe lume, viața ei căpătase un sens de când erau împreună; înainte de a-l cunoaşte, era o fată bătrână care se simțea din ce în ce mai nelalocul ei lucrând în Centru, unde toate eforturile erau îndreptate spre combaterea terorismului islamic. Oricât de mult ar fi încercat să o ascundă, oamenii din Centru n-aveau încredere în musulmani. Pentru ei, toți erau nişte potențiali terorişti. Puțin le păsa de ceea ce se întâmpla în Palestina, de mizeria din Pakistan sau de cât de mult umileau occidentalii țările islamice încercând să le facă să înțeleagă că le sunt superiori. De fapt, meritau să fie pedepsiți. Da, Occidentul merita o pedeapsă, Salim avea dreptate.

El îi propuse să iasă la plimbare şi să mănânce ceva, iar ea acceptă recunoscătoare, doar ca să fie alături de el.

Ieşi prima din hotel şi o luă pe jos înspre la piazza de Spagna, aşa cum îi indicase Salim; zece minute mai târziu, ajunse şi el şi se îndreptară spre L'Antica Enoteca{118} din via de la Croce{119}. Aici, comandară două

pahare de vin alb şi o farfurie cu brânzeturi şi cârnaţi; era prea târziu să mănânce de prânz şi prea devreme pentru cină.

— Cum merg treburile pe la Centru? o întrebă el, mângâind-o pe mână.

— Ca întotdeauna, nu sunt multe noutăţi. Sunt în continuare obsedaţi de Karakoz, ei cred că, mergând pe acest fir, vor ajunge la Cerc.

— Şi au aflat ceva nou?

— Nu, de fapt, nu. Ţi-am spus deja că au interceptat telefoanele şi că au dat peste numerele unora dintre oamenii Cercului, dar fără rezultat.

— Şi despre atentatul de la Frankfurt, ce spun?

— Continuă să fie obsedaţi să găsească un sens cuvintelor de pe bucăţile de hârtie, dar a fost în zadar. Ţi-am povestit deja la Paris că au cerut ajutorul Vaticanului, dar şi preoţii sunt descumpăniţi.

— Nu li s-a părut curios că pleci din ţară la sfârşit de săptămână?

— Cred că în acest weekend toată lumea va fi în străinătate. Noi, funcţionarii, fugim din Bruxelles la sfârşit de săptămână.

— Mai bine aşa. Nu vreau să ai necazuri.

— Nu mi-ar păsa, răspunse ea privindu-l cu pasiune.

— Dar mie, da; am nevoie de tine.

— E prima dată când îmi spui aşa ceva.

— Încă n-ai aflat că te iubesc, îi zâmbi el.

— Da, presupun că da…

— Hai să ne plimbăm, e o după-amiază splendidă şi vreau să te duc într-un loc foarte special.

Merseră pe jos vreme îndelungată, fără măcar să-i spună unde se duceau. O strângea de mână şi i-o săruta de fiecare dată când îl întreba.

Deodată, el se opri în faţa porţii unei biserici.

— Vino, să intrăm, o invită el, trăgând-o înăuntru.

— Într-o biserică? Eşti nebun! Ce să facem aici?

— Ştii cum se numeşte această bazilică? continuă

Salim să vorbească fără să ia în seamă uimirea care se desena pe chipul femeii.

— Este o bazilică?

— Da, bazilica Sfintei Cruci de la Ierusalim. A fost construită la porunca împăratului Constantin{120} pentru ca mama sa, sfânta Elena, să păstreze relicvele pe care le adusese de la Ierusalim.

— Păi, nu pare chiar atât de veche…

— A fost restaurată de-a lungul secolelor: în Evul Mediu şi ulterior, în secolul al XVIII-lea. Şi o să vezi că, între coloanele antice, sunt intercalate unele în stil baroc.

— Cum de ştii atât de multe despre această bazilică? întrebă ea mirată.

Salim zâmbi şi, apucând-o de mână, o trase înăuntru.

Femeia îi şopti că, într-adevăr, era impresionantă, în vreme ce el i-o arăta de parcă ar fi fost a lui.

— Unde sunt relicvele? vru ea să ştie.

— Vom merge acum să le vedem; sunt într-o capelă care a fost construită în 1930. Se ajunge pe scara aceea, la stânga corului.

Coborâră treptele în tăcere şi Salim îi arătă comorile păstrate acolo.

— Sunt trei fragmente din Adevărata Cruce, iar aici sunt doi spini din coroana lui Hristos, iar aceea e o bucată de burete; ah! şi traversa crucii…

Ea râse încetişor, strângându-l de mână ca să-l scoată din gândurile în care se adâncise.

— Eşti incredibil! Doar nu-ți închipui că toate aceste lucruri sunt autentice? Cum să fie spinii din coroană?!

— Taci şi priveşte. Acolo se află unul dintre arginții pe care i-a primit Iuda pentru a-l fi trădat pe Isus, şi acela este degetul Sfântului Toma care a atins rana profetului Isaia. Sub paviment au pus pământ de pe Golgota.

— Ce absurd! Ăsta e un basm pentru copii proşti. Nimeni cu o judecată sănătoasă nu poate crede că vreunul dintre aceste lucruri este autentic. N-o să-ți povestesc eu ție ce a însemnat negoțul cu relicve de-a

lungul secolelor. Şi ca să vedem asta am făcut plimbarea? Nu te înțeleg! Doar nu crezi că mă interesează relicvele, ştii bine că sunt atee.

— Nu spune asta! o somă Salim, punându-i un deget pe buze, ca şi cum în felul acesta ar fi putut evita vorbele ei.

— Mă rog, adevărul e că nu sunt atee, se scuză ea, dar am abandonat religia de ani de zile.

Urcară din nou la parter. Ea nu îndrăzni să rupă tăcerea pe care Salim o aşternuse între ei. Când ieşiră din bazilică începea să se lasă întunericul.

Femeia, văzând chipul crispat al lui Salim, începu să fie îngrijorată. Îi răspundea la întrebări în monosilabic şi o lăsase de mână.

O porniră pe jos spre centrul oraşului şi ea începu să simtă panica. Nu ştia ce se întâmplă, care este cauza indispoziției lui Salim, dar admitea într-adevăr că vizitarea acelei bazilici îi despărțise fără să ştie de ce.

Când ajunseră aproape de hotel, Salim îi ceru să intre el primul.

— Urc imediat la tine în cameră, spuse ea.

— Nu; dacă nu te deranjează, aş vrea să rămân singur. Ne vedem mâine.

— Dar de ce? strigă ea. Ce se întâmplă? Ce am făcut? Spune-mi!

— Hai, liniştește-te şi, mai ales, nu țipa, nu atrage atenția. Simt nevoia să fiu singur, asta e tot.

— Şi pentru asta mi-ai cerut să vin la Roma? Spune-mi ce-i cu tine, te rog!

— Trebuie să mă respecți, nu-mi poți impune prezența ta. Vreau să fiu singur, ți-am mai spus că vom vorbi mâine.

Ea îl apucă de braț, dar el se desprinse cu o mişcare bruscă, îndreptându-se spre hotel şi lăsând-o în stradă cu ochii plini de lacrimi.

Salim urcă în cameră, fiind sigur că ea n-o să accepte şi că mai devreme sau mai târziu o să bată la uşă şi o să-l

roage să o lase să intre. O cunoştea ca pe buzunarul său şi ştia că depinde de el, că ar face orice i-ar cere, dar ca să-i pretindă să se sinucidă avea nevoie de tact şi de o pregătire prealabilă.

Două ore mai târziu, auzi nişte ciocănituri timide în uşă; se duse să deschidă, ştiind că era ea.

Avea ochii roşii, iar chipul ei oglindea o adâncă tulburare. Părea pierdută şi fragilă, pustiită.

El nu spuse nimic, dar ținu uşa deschisă, privind-o cu indiferență.

— Lasă-mă să intru, te rog, îl imploră ea.

— De ce nu accepți că nu vreau să stau cu tine, şopti el.

Ea începu să plângă acoperindu-şi fața cu mâinile.

— Vrei să ne vadă toată lumea? Asta e dorința ta? o întrebă el supărat.

— Te rog, lasă-mă să intru! Am nevoie să înțeleg…

Salim îi întoarse spatele lăsând-o în prag, dar fără să închidă uşa. Ca un câine bătut, femeia intră, închise uşa cu grijă şi îl urmă în cameră.

— Pentru numele lui Dumnezeu, spune-mi ce am făcut de te-am supărat atât de mult!

Salim se aşeză pe marginea patului şi o privi cu răceală, ceea ce făcu să-i înghețe şi mai tare sufletul.

— Te rog, Salim…!

Femeia căzuse în genunchi dinaintea lui, încercând să-i îmbrățişeze picioarele, dar el o respinse.

Ea începu să plângă cu sughițuri, iar el nu se mişcă privindu-i deznădejdea, ştiind că era distrusă şi, cu fiecare clipă care trecea, mai împuținată, mai lipsită de voință.

Nu păru să se lase înduioşat de ea decât după ce o umili şi îşi arătă disprețul timp de două ore.

— Vrei să ştii ce se întâmplă? Bine, îți voi spune.

Femeia îl privi recunoscătoare, îl iubea nespus de mult, ştia că n-ar putea trăi fără el.

— Tu nu crezi în nimic, eşti ca toate femeile care se

culcă cu oricine, căutând plăcerea.

— Nu, nu! Ştii că te iubesc, gemu ea.

— Nu, nu mă iubeşti, eşti o necredincioasă, nu crezi în nimic, nu respecți nimic. Azi mi-am dat seama că nu-ți găseşti loc în viața mea. Dacă nu respecți credințele poporului tău, cum le vei respecta pe ale mele şi cum mă vei respecta pe mine? Islamul este cel mai important, cel mai sfânt din viața mea. În sfârşit, a sosit momentul să încheiem această relație.

— Nu!

Țipătul femeii a fost sfâşietor. Încercă din nou să-l îmbrățişeze, dar el se desprinse, lăsând-o întinsă pe jos, scâncind ca un animal rănit.

— Voi face tot ce-mi ceri, dar, te rog, nu mă lăsa! Voi face tot ce doreşti! Voi crede în ceea ce crezi şi tu! Cere-mi orice doreşti, dar nu mă lăsa!

El zâmbi în sinea lui. O disprețuia, o disprețuia pe femeia aceea trântită la picioarele lui, implorându-l să facă orice ar fi dorit cu ea. Era o târfă, o stricată oarecare, cum erau toate occidentalele pe care le-a cunoscut, indiferent dacă erau căsătorite sau celibatare.

— Vreau o femeie pe care să o respect, iar eu să fiu respectat pentru ceea ce este ea. Vreau alături de mine o bună musulmană, o soție leală şi fidelă care să-mi dea ascultare, care să fie dispusă la cele mai mari sacrificii pentru mine. Vreau o femeie care nu este ca tine şi cum tu nu vei putea fi niciodată.

— Voi fi cum vrei tu! Îți jur că îți voi da ascultare, voi face tot ce îmi ceri, tot ce îmi ceri...! Nu pot suporta gândul să te pierd, nu pot! gemea şi plângea neconsolată.

— Peste câteva zile mă vei fi uitat şi vei fi în patul altcuiva.

— Nu! Nu! Pe tine te iubesc! Eşti singurul bărbat pe care l-am iubit! Te rog... te rog...!

O lăsă să plângă şi să-l implore încă o bucată de vreme până când glasul femeii începu să se stingă şi ochii deveniră două linii roşii pe chipul umflat.

— Ridică-te.

Dar ea nu răspunse şi nici nu se mişcă de pe jos unde rămăsese aşezată, îmbrățişându-şi genunchii cu brațele, ca şi cum ar fi dorit să se apere de o nenorocire.

— Ascultă-mă! îi porunci el cu o voce aspră.

Încercă să se ridice în picioare, dar aproape că nu mai avea putere. Era epuizată şi se simțea mai mult moartă decât vie.

— Nu cred în tine, dar… El o privi cu coada ochiului ca să vadă efectul ultimelor cuvinte şi putu să observe o sclipire în ochii ei. Dacă vrei să fii cu mine, va trebui să te schimbi şi să fii dispusă să sacrifici totul. Totul înseamnă totul.

— O voi face, bâigui ea.

— Eşti sigură că vei fi în stare să te schimbi?

— Voi face orice, numai să fiu cu tine.

— Vreau să te converteşti la adevărata credință, să fii o bună musulmană.

Nici măcar nu se miră auzind cererea, o acceptă imediat cu supunere, aşa cum el ştia că ea avea să o facă.

— Voi fi o bună musulmană, mă voi converti. Nu te iubesc decât pe tine.

— Dacă eşti hotărâtă… atunci… bine, poate că…

— Te rog, Salim, nu mă lăsa, ştii că voi face tot ce doreşti!

— Doresc alături de mine o bună musulmană, o femeie curajoasă care să-mi împărtăşească lupta şi credința. Doresc o femeie care să creadă ca şi mine că Occidentul trebuie să capituleze cu orice preț în fața islamului. Doresc o femeie care să mă ajute să reuşesc acest lucru.

— Te voi ajuta, cred ce crezi şi tu.

Simți din nou un val de dispreț față de ea. Cum a fost posibil să fi reuşit să-i înfrângă atât de uşor voința? Femeia aceea era o marionetă de care începea să-i fie scârbă.

— Dacă spui adevărul, vom fi împreună; în caz contrar…

— Spun adevărul, o ştii bine, afirmă ea cu o voce care de abia putea fi auzită.

O ajută să se ridice în picioare şi o însoți până la baie.

— Spală-te pe față. Voi suna la room-service ca să aducă un ceai de tei; ai nevoie de aşa ceva.

Când ieşi din baie, camerista adusese deja ceaiul, pe care îl bău sub privirea atentă a lui Salim.

Se simțea ca o zdreanță, ruşinată că îşi arătase cu atâta disperare dependența față de el.

Putea citi în ochii lui Salim cât de mult o disprețuia şi se gândi că încă nu ştia de ce viața ei suferise acea întorsătură neaşteptată.

Salim fusese întotdeauna atent şi se purta ca un cavaler, o răsfățase, făcând-o să se simtă de parcă ar fi fost o prințesă medievală… şi deodată… deodată părea un altul, un bărbat care o speria, dar îşi spuse că, în ciuda tuturor acestor lucruri, va face orice numai să rămână în continuare cu el, chiar dacă ar trebui să-şi pună *hijab*-ul şi să renunțe la viața ei profesională şi să se rupă de lume pentru restul vieții ca să se dedice lui; orice, numai să nu-l piardă.

— Ți-e foame? o întrebă Salim.

— Nu, nu mi-e foame.

— Mie, da. Voi ieşi să mănânc ceva; du-te în camera ta, te voi suna la întoarcere.

Ar fi vrut să protesteze, dar ochii lui Salim străluceau amenințători, aşa că îşi lăsă capul în jos şi termină de băut ceaiul.

Ajunsă la ea în odaie, se trânti pe pat începând să aştepte ca el să o sune. Camerista îi pusese cămaşa de noapte lângă pernă; ea se gândi câte iluzii îşi făcuse când cumpărase acel obiect de mătase de la magazinul Perla ca să-i pară atrăgătoare lui Salim. Acum cămaşa aceea de noapte devenise un obiect de îmbrăcăminte inutil, nu-l va mai putea purta în fața lui; de fapt, trebuia să învețe ce dorea de la ea.

Aşteptă nerăbdătoare cu privirea fixă pe ceas în vreme

ce secundele i se păreau nesfârşite. Salim nu o sună decât trei ore mai târziu, când ea aproape că nici nu mai spera să o facă.

Îi porunci să urce în camera lui; ea se ridică din pat şi se îndreptă spre baie, îngrozindu-se de imaginea pe care i-o restituia oglinda.

Avea chipul roşu şi umflat. În numai o după-amiază părea să fi îmbătrânit. Nu, oglinda nu-i arăta o femeie atrăgătoare şi veselă, cum credea ea că fusese, ci o femeie învinsă. Cu gesturi rapide, îşi puse pe față un strat subțire de machiaj şi îşi acoperi uşor genele cu rimel. Nu îndrăzni să-şi vopsească buzele cum făcea întotdeauna, pentru că nu ştia cum va reacționa Salim, noul Salim. Apoi îşi puse o bluză curată şi se pregăti să se întâlnească cu bărbatul pe care-l iubea mai mult decât propria sa viață.

Salim deschise uşa, invitând-o să intre cu o strâmbătură, care voia să pară un zâmbet, la care ea răspunse recunoscătoare.

— Ai reflectat? o întrebă Salim.

Nu a ştiut ce să răspundă. Se temea că orice ar spune îl va supăra din nou, aşa că de abia şopti un „da".

— Mă bucur că este aşa. Sper să înțelegi că femeia care este cu mine nu poate fi o stricată ordinară. Ceea ce aştept din partea ta este să ştii să te comporți ca o femeie decentă, ca şi cum ai fi o bună musulmană.

— O voi face, voi face tot ce îmi ceri. Nu te voi dezamăgi.

— Asta aştept… altminteri…

Ea tremură, văzând mânia ivindu-se pe chipul lui.

— Ştii că voi face orice doreşti, îi repetă ea.

— În acest caz, a sosit momentul să-ți asumi lupta mea ca fiind şi a ta, să înțelegi de ce fac ceea ce fac, să-mi împărtăşeşti suferințele şi visurile, să te sacrifici aşa cum o fac eu. Eşti dispusă?

— Da.

— Chiar dacă te-ar putea costa viața?

Simți un fior la întrebarea lui Salim, înțelegând că nu este una retorică. Nu i-a fost greu să răspundă, pentru că îşi spuse că n-ar fi în stare să trăiască fără el.

— Viața mea este a ta, Salim, ar trebui să o ştii deja. Până acum, am făcut tot ce mi-ai cerut: i-am trădat pe şefii mei, i-am înşelat pe prietenii mei şi sunt dispusă să fac mult mai mult, tot ce îmi ceri.

— Culcă-te şi odihneşte-te, îi porunci Salim în vreme ce începea să-şi scoată hainele ca să se bage în pat.

28

Când intră în biroul episcopului Pelizzoli, lui Ignacio Aguirre nu-i scăpă privirea încărcată de reproşuri a lui Ovidio.

Ignacio ținea în mână, în afara unei serviete doldora, vechea sa ediție a cărții *Cronica lui fray Julián*.

— Ştii, Ignacio, îi spuse episcopul Pelizzoli. Am senzația că acum eşti pe cale să închei un ciclu.

— Da, aşa se pare. Profesorul Arnaud a crezut că, într-o bună zi, va trebui să mă înfrunt cu familia D'Amis.

— Profesorul Arnaud? întrebă curios părintele Domenico, acela care, la fel ca şi Ovidio Sagardía, nu reuşea să înțeleagă despre ce vorbeau episcopul şi bătrânul iezuit.

— Profesorul Arnaud a fost un istoric, specialist în perioada aceea din istoria Franței în care s-a extins erezia catară. Tatăl actualului conte d'Amis i-a cerut profesorului Arnaud să-i autentifice cronica lui fray Julián. Profesorul a lucrat la editarea acesteia şi a avut o relație profesională cu acel conte în virtutea căreia a putut observa că unele personaje filonaziste germane călătoreau dus-întors, înaintea şi în timpul războiului. Contele n-a avut niciodată încredere în el şi nici el în conte, dar chiar şi aşa, profesorul a văzut şi a auzit multe lucruri la castel.

— Nu pot să cred că acea cronică a lui fray Julián are vreo legătură cu atentatul de la Frankfurt! exclamă Ovidio.

— Cu siguranță că nu, dar că trăgând de firul lui Karakoz s-a ajuns la contele d'Amis, care este un personaj cel puțin ciudat, afirmă episcopul.

— Şi profesorul acela Arnaud, unde este? vru să ştie părintele Domenico.

— E mort. A murit de durere.

— De durere?

Curiozitatea lui Domenico sporea din ce în ce mai mult.

— A suferit mai mult decât putea suporta. Şi-a pierdut soția, asasinată în Germania nazistă. Era evreică. La scurt timp după sfârşitul războiului, singurul lor fiu, David, a murit în Israel într-o confruntare cu un grup de arabi. În aceeaşi zi, profesorul a murit şi el.

— În aceeaşi zi cu fiul său! exclamă îndurerat Ovidio.

— Fizic, i-a supraviețuit o vreme, dar, în ziua în care şi-a îngropat fiul, a murit şi el.

Cei doi preoți îşi dădură seama că moartea profesorului aceluia îl marcase pentru totdeauna pe Ignacio Aguirre şi, acum, prin Raymond d'Amis, trecutul îşi făcea din nou simțită prezența în viața iezuitului.

Părintele Aguirre se aşează în fața episcopului Pelizzoli şi începu să citească documentația pe care acesta i-o pregătise. Episcopul şi cei doi preoți păstrau tăcerea, aşteptând ca el să spună ceva.

După aproape o oră, când termină de citit, îşi înălță capul şi vorbi adresându-i-se episcopului.

— Luigi, s-ar putea ca eu să fiu mai de folos la Bruxelles.

— Aşa crezi?

— Da, ar trebui să fiu alături de restul echipei care investighează.

— Îl vom suna pe directorul Centrului de coordonare antiteroristă. E mai bine să vorbeşti cu el şi să hotărăşti după aceea. Din partea mea, nu există niciun inconvenient ca să faci ceea ce crezi că e necesar. Secretarul de stat mi-a dat ordine categorice ca să colaborăm cât putem.

Un minut mai târziu, Ignacio Aguirre vorbea cu Hans Wein. Bătrânul iezuit ascultă ultimele noutăți şi se oferi să plece imediat la Bruxelles. Putea zbura cu primul avion de a doua zi. Wein acceptă oferta.

Părintele Aguirre îşi aținti privirea obosită şi adâncă asupra episcopului Pelizzoli.

— Ei bine, întrebă episcopul, care este prima ta

concluzie?

— Luigi, nu exclude posibilitatea ca D'Amis să fie în stare să între în cârdăşie cu vreun grup criminal ca să aducă prejudicii Bisericii.

— E posibil ca acele cuvinte de pe hârtiile arse la Frankfurt să aibă o semnificaţie mai clară, acum când ştim că la mijloc se află contele.

—— Ce vrei să spui? întrebă episcopul, speriat.

După părerea mea, comandoul de la Frankfurt ar fi putut pregăti un alt atentat. După cum mi-aţi spus voi, cuvintele acelea provin de pe hârtii diferite dar, pentru mine, fiind D'Amis la mijloc, acum au o altă semnificaţie.

— Dar nu există niciun indiciu că acel conte ar avea vreo legătură cu atentatul de la Frankfurt! De fapt, ceea ce se ştie este că are relaţii cu Karakoz, afirmă episcopul, îngrijorat.

— Şi ce poate dori un aristocrat francez de la un traficant de arme? Ceea ce spuneţi voi despre acest Karakoz este nu numai că vinde arme, dar şi că închiriază mercenari pentru orice fel de treburi. Ştim de asemenea că numitul Karakoz vinde arme Cercului, cu alte cuvinte există o conexiune, oricât de slabă ar părea, între D'Amis şi teroriştii Cercului.

Episcopul îl privi uimit pe Ignacio Aguirre. Cu toate că bătrânul iezuit fusese maestrul său şi tot ce ştia învăţase de la acesta, continuau să-l uimească vioiciunea sa mentală, capacitatea sa nelimitată de a pune în legătură elemente aparent contradictorii, pentru a căuta coerenţă în interiorul haosului. Nu îndrăznea să creadă că Aguirre ar fi putut avea dreptate, dar ar fi pentru prima dată când s-ar înşela în soluţionarea unui caz.

— În ceea ce priveşte acele cuvinte care au fost salvate din foc... Ştiu, sunt cuvinte răzlеţe, dar, de exemplu, numele „Lotario" poate avea acum un sens.

— De ce? întrebă Ovidio.

— Pentru contele d'Amis are sens. Lotario dei Conti{121} a fost ales papă cu numele de Inocenţiu al III-lea şi el a

fost acela care a inițiat cruciada împotriva albigenzilor.

— Dar nu există nicio dovadă că acest cuvânt s-ar referi la papa Inocențiu al III-lea, protestă Domenico.

— Nu, nu există, dar „sângele”… nu credeți că ar putea fi sângele celor nevinovați? Fray Julián scria în cronica că într-o zi cineva va răzbuna sângele celor nevinovați.

— Fray Julián. Pentru Dumnezeu, părinte, sunteți obsedat de cronica aia! a exclamat Ovidio supărat. Doar nu credeți că are legătură cu atentatul de la Frankfurt?

— Nu ştiu, dar de ce să eliminăm ideea aşa rapid? Îl cunosc pe Raymond de la Pallisière. A fost educat în ură.

— „Va curge sânge din inima Sfântului…”, murmură părintele Domenico.

— Asta poate însemna un atentat în altă parte. Apoi avem cuvântul „cruce”… dacă urau ceva catarii, aceasta era crucea, a continuat părintele Aguirre.

— Nu mai există catari, părinte, afirmă Domenico.

— Sigur că nu mai există catari, dar asta ştim noi. Raymond de la Pallisière crede că este gardianul acelei erezii şi că lui îi revine sarcina de a răzbuna sângele care a fost vărsat. Nu ştiu dacă ați călătorit în Occitania, dar dacă ați fi făcut-o, ați fi văzut că aceşti catari au devenit o reclamă turistică. Au existat comunități hippi care trăiau în acea zonă şi credeau că modul lor de viață era similar cu cel al catarilor. Au existat şi grupuri esoterice care voiau să măsoare vibrațiile cosmice în castelele din regiune. Au existat chiar secte în care adepții lor au fost invitați să se sinucidă pentru a ajunge la perfecțiune şi la Dumnezeu. S-au scri cărți care susțineau ideea că moştenirea catară nu este altceva decât cea a descendenților lui Isus, fără a menționa că n-au încetat săpăturile în Montségur pentru căutarea comorii… Şi în acea parte a Franței, puteți auzi mulți oameni vorbind despre un trecut glorios al trubadurilor şi doamnelor distruşi de rege şi Biserică. Chiar şi cei mai umili se cred descendenți ai unui cavaler sau unui trubadur. Catarii nu există, dar sunt cei care insistă să-şi spună

descendenții, discipolii... Raymond de la Pallisière este un descendent al unei familii în care erau *perfecți*. Tatăl său a căutat comoara catarilor, ajutat de naziști, convinși că această comoară era un anumit obiect care i-ar conferi putere absolută celui care l-ar avea. Profesorul Arnaud râdea de ei și n-a vrut niciodată să acorde o prea mare atenție acelor comentarii pe care le auzea la castel, dar a avut inspirația de a scrie tot ce auzea pe niște foi răzlețe. Contele l-a educat pe Raymond astfel încât acesta să aibă un singur scop în viață: recuperarea comorii catare, și, poate, răzbunarea sângelui celor nevinovați. Raymond a trăit într-un mediu opresiv, în care totul s-a învârtit în jurul acestei nebunii. Când l-am cunoscut, era un tânăr care își dorea cu ardoare să fie cineva, să se afirme în ochii părintelui său. Conform notelor profesorului Arnaud, credea că tatăl său înființase o societate secretă ca să protejeze moștenirea catară și să caute tezaurul acestora. După cum părea, era o asociație culturală în care, la început, profesorul Arnaud a fost invitat să activeze, dar când contele și-a dat seama că interesul acestuia pentru catari era doar academic, a încercat să facă în așa fel încât el să nu afle mai mult decât sar fi cuvenit despre activitățile lor.

— Dumneavoastră vorbiți de sângele celor nevinovați, spuse părintele Domenico.

— Da, s-a vărsat mult sânge. Să nu crezi că judec Biserica, este alcătuită din oameni, iar istoria ei trebuie înțeleasă în contextul fiecărei epoci. Asta nu justifică erorile, doar le explică. Crezi că cineva trebuie să moară pentru că are convingerea că există un Dumnezeu al binelui și un Dumnezeu al răului? Catarii credeau că lumea era creația Dumnezeului celui rău...

— Iertați-mă, părinte, dar obsesia dumneavoastră pentru cronica lui fray Julián vă face să amestecați elemente eterogene. Nu știu de ce contele d'Amis are relații cu oamenii lui Karakoz, dar de aici până la a sugera că ar putea organiza un atentat împreună cu

Cercul… vă rog să nu o luați ca pe o lipsă de respect, dar după părerea mea, asta e o aberație.

Ovidio Sagardía înghiți în sec după ce îşi spuse opinia sa în mod răspicat. Nu se simțea în largul său confruntându-se cu omul pe care îl admira cel mai mult şi căruia îi datora întreaga sa carieră ecleziastică, dar pentru prima dată îl vedea pe părintele Aguirre ca pe un bătrân incapabil să analizeze cu rigoare şi detaşare ceea ce se întâmpla.

Simplul fapt de a se fi lovit de Raymond d'Amis îl făcuse să argumenteze posibilitatea unui atentat organizat pe jumătate de conte şi pe jumătate de Cerc. La Bruxelles va fi luat drept un bătrân excentric sau ceva şi mai rău.

— Înțeleg că nu-mi împărtăşeşti bănuielile şi bine faci vorbindu-mi sincer, dar tare mă tem, Ovidio, că, oricât de aberant ți s-ar putea părea ceea ce am spus, am dreptate, îl cunosc pe Raymond de la Pallisière şi ştiu de ce e în stare.

— Îl cunoaşteți? Dumneavoastră ați spus că l-ați văzut de vreo două ori şi asta, cu cât timp în urmă? Cu şaizeci de ani? răspunse Ovidio, sfidător.

— Nu-ți imaginezi în ce mediu a crescut, nici cum era tatăl lui… de altfel, am hârtiile profesorului Arnaud; sunt note răzlețe, impresiile sale despre ceea ce auzea şi vedea ceva la castel… nu, nu greşesc.

Pentru prima dată, discipolul se simțea superior maestrului său, astfel că Ovidio îi replică din nou părintelui Aguirre.

— Cercul nu s-ar încrede niciodată în cineva care n-ar fi musulman. Dacă e greu să ajungi la ei este tocmai pentru că n-au încredere în nimeni. De altfel, de ce ar avea nevoie de acest conte? Până acum au comis atentatele ei singuri şi din nefericire au avut succes, aşa că de ce să se alieze cu un străin?

— Nu am răspunsuri la toate întrebările, doar o teorie, care cred că este corectă, oricât de aberantă ți s-ar părea.

— Chiar aşa de simplu? Centrul de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene îşi stoarce creierii de săptămâni întregi căutând o pistă solidă şi, deodată, dumneavoastră... mă rog, veniți dumneavoastră şi considerați că acest caz e rezolvat, că domnul conte d'Amis este complicele Cercului.

Vorbele lui Ovidio erau pline de indignare.

— Da, într-adevăr, şi ştii de ce s-au aliat? Ei bine, ca să atenteze împotriva Bisericii, afirmă părintele Aguirre susținând privirea sfidătoare a lui Ovidio.

— Dar este o absurditate! exclamă părintele Domenico.

— Bine, să nu mai pierdem timpul cu discuțiile, interveni episcopul. Rolul nostru este acela de a ajuta Centrul de coordonare antiteroristă de la Bruxelles cu informațiile de care dispunem. Şi pe mine mă surprinde ipoteza părintelui Aguirre; nu pot să cred că Cercul este interesat să atace Biserica, dar...

Bătrânul iezuit îi privi, fără să lase impresia că ar fi contrariat.

— Luigi, mi-ai cerut să vin şi iată-mă aici; îmi pare rău că nu-ți plac concluziile mele.

— Nu este asta, nu este asta. Nu e vorba despre ce mi-ar plăcea mie, ci despre ceea ce poate fi real... sincer, Ignacio, nu sunt în stare să-ți urmăresc raționamentul ca să ajung la concluzia la care ai ajuns tu. Eu nu văd lucrurile atât de clar, admise episcopul.

— Bine, n-aveți de ce să mă luați în seamă, poate că mă înşel; în orice caz, lasă-mă să-mi expun concluziile la Bruxelles. Cu siguranță că vor gândi ca voi, că sunt un bătrân rupt de realitate, obsedat de trecut. Măcar de-ați avea dreptate! De la Bruxelles mă voi întoarce direct la Bilbao.

— E deja târziu; e mai bine să mergem să ne odihnim. Nu ştiu ce ne aşteaptă mâine. Şi acum, aş dori să merg cu părintele Aguirre să luăm cina, dat fiind că mâine pleacă în călătorie .

29

Lorenzo Panetta ținea în mână o ceaşcă de cafea din care bea cu sorbituri mici, în vreme ce recapitula ultimele evenimente.

— Să sperăm că iezuitul acela care-l cunoaşte pe contele d'Amis o să ne relateze ceva într-adevăr substanțial.

Hans Wein se freca la ochi, ascultându-l pe Lorenzo Panetta şi, la fel ca Matthew Lucas, făcea eforturi ca să nu caşte. Nu se odihniseră de douăzeci şi patru de ore, urmărind cu înfrigurare informațiile care soseau întruna la Centru.

— Şi părintele Ovidio? vru să ştie Matthew.

— Nu va veni părintele Ovidio, ci un alt spaniol, un iezuit care, după cum se pare, a condus vreme de mulți ani Departamentul de analiză al Vaticanului.

— Şi îl cunoaşte pe contele d'Amis… şopti Matthew Lucas.

— Da, aşa se pare, să vedem ce o să ne relateze când va sosi. Vine direct la Centru. Nunțiatura a trimis o maşină să-l ia de la aeroport. Apropo, în ultimul e-mail trimis de la Paris ni se spune că domnul conte este la hotelul Crillon de când a aterizat şi că, până în acest moment, n-a vorbit cu nimeni, explică Lorenzo.

Câteva ciocănituri seci în uşă îi alertară pe cei trei bărbați.

Hans Wein îşi aranja cravata în mod instinctiv, în vreme ce Panetta şi Matthew Lucas îşi ațintau privirea asupra uşii, dar fără să li se mişte un muşchi.

O secundă după ce Hans Wein a spus „poftiți!", intră țeapăn şi cu pas ferm un bătrân cu înfățişare distinsă.

— Sunt părintele Aguirre, se prezentă el într-o engleză corectă.

— Poftiți, poftiți. Vă aşteptam, spuse Wein, ridicându-se ca să-i strângă mâna preotului şi să-l invite să ia loc.

— Lorenzo Panetta, directorul adjunct al Centrului, şi Matthew Lucas, ofițerul nostru de legătură cu Agenția antiteroristă a Statelor Unite, îi prezentă Wein pe cei doi bărbați.

Îşi strânseră mâinile şi pe Matthew îl surprinse fermitatea preotului.

— O cafea? propuse Lorenzo Panetta.

— Dacă e posibil, vă mulțumesc, răspunse Ignacio Aguirre.

— Sigur că da; chiar dacă e duminică, Centrul tot mai funcționează, chiar şi numai pe jumătate.

Lorenzo ieşi din birou şi îi ceru unei secretare să facă tot ce-i stă în putință ca să-i aducă preotului o cafea care să poată fi băută.

Ignacio Aguirre nu pierdu timpul cu divagații şi, la fel cum făcuse la întâlnirea cu episcopul Luigi Pelizzoli, îşi expuse şi aici teoria fără ocolişuri.

— Domnilor, cred că este posibilă o alianță între contele d'Amis şi Cerc pentru a ataca Biserica. Cred că Biserica va fi obiectul următorului atentat al Cercului.

Cei trei specialişti în antiterorism îl priviră cu stupoare.

Afirmația preotului îi şocase.

— Pe ce vă bazați ca să faceți această afirmație? întrebă directorul Centrului.

— Îl cunosc pe Raymond d'Amis şi ştiu că a fost educat astfel încât să urască Biserica. Se consideră apărătorul esenței doctrinei catare.

— Nu voi discuta cu dumneavoastră posibilitatea ca domnul conte d'Amis, din orice fel de motive, să dorească să atace Biserica, dar veți fi de acord cu mine că nu este probabil ca Cercul să aibă aceleaşi motive ca ale contelui, spuse Matthew Lucas.

— Asta este ceea ce trebuie să aflăm: dacă Cercul are vreo relație cu contele, sau dacă pur şi simplu şi Cercul şi contele cumpără arme şi informații de la aceeaşi persoană, de la Karakoz. La Roma mi s-a spus că a fost interceptată o convorbire a contelui cu un profesor

britanic, sirian de origine, nu-i aşa?

— Ba da şi, după câte ce ştim, Salim al-Bashir este în afara oricărei bănuieli. Este un profesor cu un prestigiu recunoscut şi care trece drept un islamist moderat, cu relații importante. Tocmai am primit un raport de la britanici şi ei n-au găsit niciun motiv ca să-l suspecteze pe Bashir; mai mult decât atât, guvernul Grațioasei Sale Majestăți obişnuieşte să-l consulte când se iveşte orice conflict cu comunitatea musulmană, spuse Hans Wein, privindu-i cu coada ochiului pe Lorenzo şi pe Matthew.

— Totuşi, eu n-aş exclude nimic a priori, răspunse părintele Aguirre.

— Iertați-mă, dar raportul colegilor noştri britanici nu lasă loc îndoielilor, afirmă sâcâit Hans Wein.

— Dumneavoastră aveți mai multă experiență, dar, dacă eu aş fi acela care ar trebui să caute căpetenia sau căpeteniile Cercului, n-aş face-o la periferiile oraşelor; acolo veți găsi doar carne de tun.

Lorenzo Panetta şi Matthew Lucas îl observau surprinşi şi cu o anumită admirație pe bătrânul iezuit în confruntarea sa plină de tact cu directorul Centrului de coordonare antiteroristă.

— Pentru dumneavoastră nu este suficient raportul serviciului de informații britanic? întrebă Lorenzo.

— Vă rog, nu mă interpretați greşit, sugerez doar că n-ar trebui să excludeți atât de repede pista Salim al-Bashir.

— Profesorul Bashir nu constituie nicio pistă.

Tonul lui Wein trăda supărarea.

— Bine, nu sunt eu acela care să spună cum trebuie să vă orientați munca. Vă voi explica tot ce ştiu despre Raymond de la Pallisière.

Cei trei bărbați au ascultat în tăcere şi fără să întrerupă relatarea părintelui Aguirre, care nu a uitat niciun amănunt legat de ciudata sa relație cu familia D'Amis. Când a terminat, a deschis o veche mapă de piele neagră şi a scos nişte cărți pe care i le-a înmânat

fiecăruia dintre ei.

— Aceasta este *Cronica lut fray Julián*; dacă dispuneți de ceva timp ca să o citiți, poate că îl veți înțelege mai bine pe conte. În afară de faptul că este o lucrare frumoasă, care merită în orice caz să fie citită, este o adevărată lecție despre ororile pe care le provoacă fanatismul, oricare ar fi simbolul acestuia.

— În acest caz, fanatismul catolic, şopti Matthew Lucas.

— Într-adevăr, domnule Lucas, ca preot, nu mă simt mândru de această pagină din istoria noastră. Întotdeauna m-am gândit că dacă există ceva pe care Atotputernicul nu le-o va ierta oamenilor este faptul că ucid în numele său. O credință nu se poate impune prin forță şi prin vărsare de sânge. La credință trebuie să se ajungă prin rațiune.

— Credeți că e cu putință ca rațiunea să se împace cu credința? întrebă Lorenzo Panetta, fără să-şi ascundă curiozitatea şi scepticismul.

— Vă asigur că aceasta este calea, cea mai bună cale de a ajunge la Dumnezeu.

— Bine, să nu discutăm despre teologie, îl întrerupse Hans Wein. Ceea ce ne-ați relatat este o informație complementară, dar valoroasă, ca să ştim cu ce probleme ne confruntăm.

Vreme de încă o oră, preotul le explică celor trei bărbați tot ce ştia despre Raymond de la Pallisière şi tatăl acestuia, precedentul conte d'Amis. Le vorbi despre notele profesorului Arnaud, pe care ajunsese să le ştie aproape pe dinafară, şi despre tot ce se arhivase treptat la Vatican în legătură cu neocatarismul, care părea că începe să reînvie în actuala Occitanie.

Hans Wein, la fel ca şi Lorenzo Panetta şi Matthew Lucas, l-au ascultat fără să-l întrerupă, încercând să desluşească vreo pistă reală în cuvintele preotului, dar oricât de pasionantă li s-ar fi părut relatarea, nu reuşeau să găsească motivul pentru care Cercul s-ar fi aliat cu

aristocratul pentru a comite un atentat.

Iezuitul putea vedea scepticismul reflectându-se pe chipul celor trei bărbați, dar, cu toate acestea, nu renunța. Obligația lui era să le spună ceea ce gândeşte; după aceea, ei vor hotărî dacă erau doar ideile unui bătrân nebun, sau dacă aveau vreun sâmbure de adevăr.

— Permiteți-mi să vă întreb: aveți vreun informator la castel?

— Cei care muncesc la castel îi sunt pe deplin loiali contelui şi întâmpinăm multe dificultăți ca să obținem informații din interior, îi răspunse Lorenzo Panetta.

— E de importanță vitală să reuşiți să aflați ce se întâmplă în castelul d'Amis.

— Am încercat, dar până acum cu un succes neînsemnat, admise Panetta.

— Vă mulțumim mult pentru informațiile pe care ni le-ați dat, spuse Hans Wein. Veți rămâne la Bruxelles?

— Doar dacă dumneavoastră credeți că vă pot fi de folos.

Hans Wein n-a ştiut ce să răspundă. De fapt, ceea ce auzise i se părea prea fantastic. Dar el era un înalt funcționar, un om politic, cum îi plăcea lui Panetta să-i reproşeze, şi, în consecință, nu uita că preotul acela, care reprezenta Vaticanul, încercase să-i convingă că următorul atentat al Cercului va fi împotriva Bisericii. Aşa că nu-l putea concedia aşa, dintr-odată.

— Am dori să ne bizuim pe colaborarea dumneavoastră. Trebuie să analizăm tot ce ne-ați spus şi să le împărtăşim ipoteza dumneavoastră colegilor noştri francezi care sunt pe teren, urmărindu-i pe contele d'Amis şi pe omul lui Karakoz. Şi dacă îmi permiteți, aş vrea să vă invit la masă şi să vorbim în continuare despre ceea ce ne-ați relatat.

— Sunt la dispoziția dumneavoastră.

Luni dimineața, la ora şapte fix, obosit şi cu cearcăne, Hans Wein ținea prima şedință din săptămâna aceea cu

Lorenzo Panetta.

După prânzul cu părintele Aguirre se reîntorsese la birou, unde a rămas până noaptea târziu în aşteptarea evenimentelor. În cele din urmă, atât el, cât şi Panetta şi Matthew Lucas, au hotărât să se ducă să se odihnească, ştiind că săptămâna care avea să înceapă promitea să fie complicată. Şi acum erau aici, citind primele mesaje electronice trimise de reprezentanții Centrului de la Paris.

Restul echipei nu începu să vină decât de la opt. Prima a fost Laura White, asistenta lui Wein.

Lui Lorenzo i-a atras atenția încordarea care i se citea pe față. Şi ea avea cearcăne şi era mai palidă decât de obicei, pentru că nu se machiase. Femeia nu arăta bine. Lorenzo se gândi că poate era bolnavă.

— Cum a fost sfârşitul de săptămână? o întrebă el curios, în ciuda privirii reprobatoare a lui Hans Wein, care considera un amestec neîngăduit în viața privată a colaboratorilor săi să li se pună acestora întrebări despre treburi particulare.

— Bine, mulțumesc. Aveți nevoie de mine?

— Nu, mulțumesc, Laura, rezolvăm chestiuni de rutină, răspunse Wein.

Laura ieşi fără să spună nimic.

— E ciudată, comentă Lorenzo.

— Nu ştiu de ce spui asta, eu văd că e ca de obicei, i-o tăie Wein.

Raportul francezilor menționa faptul că domnul conte călătorise la castelul d'Amis, fără ca pentru moment să fi luat legătura cu Iugoslavul.

Nu se deranjase să dea curs vreunuia dintre numeroasele apeluri primite în timpul scurtei sale absențe, inclusiv aceluia al profesorului Salim al-Bashir. Încercase doar să vorbească cu fiica sa. O sunase la apartamentul ei de la New York, dar nu i-a răspuns nimeni. Apoi, i-a telefonat avocatului, care i-a explicat pe un ton obosit că domnişoara De la Pallisière nu va vorbi cu el, aşa cum i-o mai repetase în ultimele trei zile. De

altfel, clienta sa plecase într-o călătorie şi el nu ştia când se va întoarce.

— Fiica se arată intransigentă, spuse Lorenzo pe un ton sentenţios, nu va vorbi cu tatăl ei.

Primiseră şi un raport despre ultimele mişcări ale lui Karakoz şi, după cum se părea, traficantul se evaporase într-una din vechile foste republici sovietice, unde se dusese ca să se aprovizioneze cu arme.

Până la zece, Matthew Lucas încă nu sosise.

— Bună ziua, să-mi spuneţi şi mie ce se întâmplă cu femeile din Centru, spuse el în chip de salut.

Hans Wein îl privi agasat: detesta acest gen de comentarii. Dar Lorenzo îi zâmbi curios

— Laura de abia m-a salutat, m-am întâlnit pe drum cu Andrea Villasante şi e cătrănită rău de tot; până şi Diana Parker, asistenta Andreei, a evitat să-mi dea bună-ziua şi pare supărată. Nu mai zic nimic de Mireille Béziers, pentru că această domnişoară nici măcar nu salută, dar nici ea nu arată bine. Cearcănele îi ajung... în sfârşit, după cum se vede, doamnele n-au avut un weekend reuşit.

— Aveţi vreo noutate? îl întrebă Hans Wein, supărat de spusele americanului.

— Niciuna.

— Nici noi, spuse Panetta, presupun că va trebui să aşteptăm.

— Cred că ar trebui să insistăm să ne infiltrăm la castel. Trebuie doar să-l găsim pe acela care ar pretinde un preţ pentru informaţii, afirmă Matthew.

— Sunt de părerea dumneavoastră; preotul ne-a făcut chiar ieri aceeaşi sugestie, dar oamenii de la Paris insistă că nu e chip, a fost răspunsul lui Lorenzo.

— Şi dacă am introduce pe cineva? insistă Matthew.

— Vă rog, să fim chibzuiţi! îl întrerupse Hans Wein.

În momentul acela, Laura White intră în birou.

— Tocmai a sosit de la Personal. Şi îi întinse lui Hans Wein o hârtie.

— Perfect! Se pare că măcar o dată oamenii ăştia îşi fac bine treaba. O transferă pe domnişoara Béziers!

Hans Wein nu-şi ascundea satisfacția pe care i-o producea vestea.

— Vrei să-i spun să vină să te vadă? întrebă Laura.

— Nu, nu, prefer să fie Lorenzo cel care să-i explice că a fost mutată la Departamentul de relații instituționale. Acolo se va simți mai bine; la urma urmelor, e fiica unui diplomat.

Lorenzo Panetta îl privi indispus pe şeful său. Nu credea că el ar trebui să fie acela care să o disponibilizeze pe Mireille, dar aşa era Hans Wein.

Mireille stătea pe scaun vorbind la telefon când Lorenzo se apropie de masa ei. Observă că Matthew Lucas a avut dreptate. Fata arăta rău şi părul ei negru întotdeauna lucios părea spălăcit, lipsit de viață. Fu curios să vadă dacă într-adevăr observațiile lui Matthew în legătură cu Andrea Villasante şi cu Diana Parker corespundeau şi ele cu realitatea şi fu surprins să vadă chipul Andreei. Nu numai că părea contrariată, dar gesturile ei denotau oboseala; părea absentă. Nici Diana Parker nu avea o înfățişare mai bună şi se întrebă ce or fi făcut la sfârşit de săptămână ca să apară toate în starea aceea.

— Mireille, aş vrea să vorbesc cu dumneavoastră. Mergem să bem o cafea?

Mireille încuviință, ridicându-se fără să protesteze, şi îl urmă ca şi cum n-ar fi simțit niciun interes pentru ce i-ar fi putut spune.

În barul de zi nu era multă lume la acea oră a dimineții, dar chiar şi aşa Lorenzo alese un colț unde să poată vorbi în linişte cu Mireille.

Comandară două cafele şi Lorenzo îşi dădu seama că Mireille era distrată, cu gândul departe.

— Vă preocupă ceva?

— Nu, de ce?

— Nu ştiu, aşa mi s-a părut.

— Nu vă faceți griji pentru mine şi spuneți-mi cărui

fapt datorez onoarea ca directorul adjunct al Centrului să mă invite la o cafea.

Lui Lorenzo nu-i scăpă amărăciunea din vorbele tinerei şi se întrebă ce putea să i se fi întâmplat. Hotărî să nu umble cu ocolişuri.

— Mireille, ați fost transferată la Departamentul de relații instituționale.

— Ah, da? Bine, atunci toată lumea e mulțumită, nu-i aşa?

Îi atrase atenția faptul că Mireille nu părea surprinsă, dar mai ales că accepta fără o vorbă să fie trimisă la un departament în care o femeie ca ea cu greu ar primi o misiune pe măsura capacității sale.

— Să fii funcționar are avantaje şi inconveniente şi se întâmplă deseori să fii transferat.

— Vă rog, nu vă deranjați să-mi dați explicații absurde! Hans Wein nu mă suportă şi s-a lipsit de mine, punct. Mulțumesc pentru cafea.

Mireille se ridică în picioare, dar Lorenzo, fără să ştie foarte bine de ce, îi ceru să nu plece.

— Aveți să-mi spuneți ceva în plus?

— Ştiți? Nu vă recunosc…

— De fapt, nu mă cunoaşteți.

— Aveți dreptate, nu vă cunosc, dar, cu toate acestea, credeam că nu sunteți dintre cele care îşi plâng singure de milă. Vă credeam mai fermă.

— Ce ați sperat? Să vă mulțumesc că m-ați disponibilizat? Ştiu că sunt o bună analistă, că sunt în stare să muncesc bine şi nu numai într-un birou, dar nimeni nu s-a preocupat să constate acest lucru. De ce ar fi trebuit să o faceți? Dumneavoastră alcătuiați un grup compact, bine închegat, iar pe mine m-ați primit ca pe o intrusă.

— Luați loc, vă rog.

Ea ezită câteva clipe, dar apoi se instală privindu-l stăruitor în aşteptarea celor ce avea de gând să-i spună. Lorenzo Panetta ezita şi el, dar ezitările lui n-aveau nimic

de-a face cu ceea ce şi-ar fi putut imagina Mireille.

Au stat de vorbă mai bine de o oră. La început, Lorenzo a fost cel care vorbea, iar ea asculta, apoi a fost ea cea care a vorbit. Când s-au întors în birou, Panetta nu putea ascunde faptul că era îngrijorat, iar Mireille era mai încordată decât înainte de a fi vorbit cu el.

— Trebuie să iei masa cu preotul, îl anunță Hans Wein fără să-l întrebe de Mireille, ia-l şi pe Matthew cu tine. Şi povestiți-i tot ce e nou, chiar dacă în realitate nu e nimic nou.

Lorenzo încuviință distrat şi îl caută pe Matthew Lucas, care era cufundat într-o conversație cu Andrea Villasante.

— Aş vrea să vorbesc cu dumneavoastră.

— Sigur că da, imediat. Ce se întâmplă?

Lorenzo nu-i răspunse.

30

Raymond de la Pallisière se refugiase în tăcere şi în apatie, iar credinciosul său majordom Edward devenise apărătorul stării lui de spirit, nepermiţând nimănui să-l deranjeze.

Contele se întorsese de două zile şi îşi petrecea timpul stând în bibliotecă şi cufundat în propriile sale gânduri. Asociaţii şi prietenii săi de la fundaţia Memoria Catară încercaseră fără succes să-l vadă, dar el nu răspunsese nici altor apeluri. Dar când auzi soneria mobilului pe care îl ţinea în buzunarul hainei, contele nu avu încotro şi trebui să se adune şi să răspundă.

— Da…

— Am tot materialul pregătit. Presupun că locul de predare este cel stabilit şi că de data asta nu vor mai fi amânări.

Vocea Iugoslavului a fost ca o zguduitură care îl obliga să revină la realitate.

— Da, totul trebuie să fie aşa cum a fost prevăzut.

— Atunci, să-i dăm drumul; ştiţi de-acum că, pentru a se efectua predarea, trebuie să trimiteţi partea stabilită.

— Ne-am înţeles că asta va fi după ce văd materialul.

— Materialul este de cea mai bună calitate, iar riscul de a-l preda la destinaţie este foarte mare, astfel că preferăm să încasăm în avans.

— Aţi primit deja o sumă în cont.

— Acum vrem întreaga sumă.

— Nu, nu veţi primi întreaga sumă până când materialul nu va fi la destinaţie. Vă voi trimite o parte, dar nu tot.

— Şi documentele?

— Peste trei sau patru zile voi fi la Paris. Vă voi suna.

— Bine, dar e deja timpul să încheiem această afacere; noi ne-am îndeplinit partea noastră.

— Asta o vom vedea la predare.

Se gândi să o sune pe Ylena, dar hotărî că o va face a doua zi când va sosi la Paris. Ylena probabil că aştepta telefonul lui. Trebuia să ia legătura şi cu Mijlocitorul, dar nu de pe mobilul de la care vorbea cu Iugoslavul; va trebui să pună altă cartelă şi să schimbe locul. Nu putea comite greşeli. Ştia că Mijlocitorul n-ar şovăi să-l ucidă. Hotărî să-l sune de la hotelul Crillon, ca şi pe Ylena.

Încă mai avea mobilul în mână când majordomul intră în bibliotecă având o expresie îngrijorată.

— Iertați-mă că vă deranjez, domnule, dar avocatul dumneavoastră de la New York este la telefon. I-am spus că aveți o reuniune, în cazul în care nu doriți să vorbiți cu el.

Lui Raymond îi tremurau mâinile şi simți o sudoare rece pe spinare. Dacă avocatul său îl suna, nu puteau fi decât veşti proaste. Dar ce era mai rău trecuse deja: niciodată nu va uita umilința la care l-a supus fiica sa atunci când a refuzat să-l vadă, trimițându-i mesajul că i se făcea greață când se gândea că tatăl ei era nazist şi că nu va vorbi niciodată cu el.

Îi făcu semn lui Edward să-l lase singur şi îşi drese vocea în vreme ce se îndrepta spre biroul său ca să vorbească fără martori.

Zăbovi câteva secunde până să ridice telefonul, temându-se de ceea ce ar putea auzi.

— Bună seara, domnule Smith.

— Bună ziua, scuzați, bună seara, domnule conte. Am veşti de la fiica dumneavoastră.

Simți alt fior. Tot ce se referea la Catherine îl făcea să-şi simtă nervii întinşi ca nişte coarde de vioară.

— Tocmai mi-a telefonat avocatul fiicei dumneavoastră ca să-mi comunice din partea ei că peste câteva zile va călători în Franța.

Raymond era în continuare tăcut, copleşit de tot ce îi spunea avocatul său.

— Mă auziți? întrebă avocatul.

— Sigur că da.

— Bine, după cât se pare, fiica dumneavoastră doreşte să colinde locurile în care a trăit mama ei; o călătorie sentimentală. A hotărât să includă în itinerariul ei şi castelul… Vrea să ştie dacă poate veni, dar avocatul ei mi-a dat clar de înțeles că aceasta nu înseamnă o reconciliere, va fi doar o vizită.

— Fiica mea poate veni când doreşte, castelul este casa ei, într-o zi va fi al ei. Va dori oare să mă vadă?

— Avocatul ei mi-a spus că da, că e dispusă să vă vadă, dar a precizat că nu s-a schimbat nimic în privința opiniei pe care o are despre dumneavoastră.

— Când va ajunge în Franța?

— După cât se pare, poimâine aterizează la Paris, nu ştiu dacă va merge direct la castel sau îşi va începe periplul sentimental din alt loc, asta nu a spus-o.

— Comunicați-i avocatului ei că fiica mea poate vizita castelul când doreşte.

— Bine, aşa voi face… sper ca totul să meargă bine…

— Bună seara, mister Smith.

Avocatul închise telefonul şi îl privi nervos pe bărbatul din fața lui care îl observa şi care nu pierduse nici un singur cuvânt din cele rostite.

Raymond nu ştia ce să simtă. Căuta înlăuntrul său bucuria, dar nu o găsea. Îi era teamă de Catherine, îi era teamă de întâlnirea cu fiica sa, cu toate că, aici, la castel, el se simțea în siguranță.

Dorea cu înflăcărare să o vadă, pentru că fiica sa Catherine era doar un vis. Nu ştia cum arată, nici ce culoare de ochi sau de păr are. O fi semănând cu soția lui, sau cu el? Îl îngrijora faptul că sosea în momentul acela, exact când operațiunea intrase în faza finală. El trebuia să meargă la Paris şi să se întâlnească din nou cu Ylena. Trebuia să-l sune, de asemenea, pe Mijlocitor, misteriosul domn care trăgea de sforile vieții sale şi de ale atâtor altora, ca şi cum ar fi fost nişte marionete. Dar şi el se folosea de Mijlocitor, grație acestuia va putea înfăptui răzbunarea pe care tatăl său nu o dusese la capăt. Da, va

fi el, cel de al douăzeci şi treilea conte d'Amis, cel care va răzbuna sângele celor nevinovaţi vărsând alt sânge, pe cel al călăilor acestora, chiar dacă aceasta se va întâmpla după multe secole. Biserica nu şi-a cerut iertare pentru blestemata de cruciadă împotriva catarilor.

Căută numărul de telefon al lui Bashir. Trebuiau să se vadă, să hotărască data la care vor face să curgă sângele creştinătăţii.

Salim al-Bashir se afla în acele momente la Londra, luând cina cu un grup de intelectuali care disertau despre alianţa dintre civilizaţii. Convorbirea a fost scurtă şi aparent lipsită de importanţă. Au stabilit să se vadă la Paris la sfârşit de săptămână, vor lua masa împreună la restaurantul L'Ambroisie, în la place des Vosges, unde foie-gras-ul{122} de raţă îndopată cu piper cenuşiu devenise unul din felurile de mâncare preferate ale lui Salim.

Hans Wein citea raportul cu ultimele convorbiri ale contelui d'Amis şi, cu toate că nu se arăta atât de însufleţit cum păreau să fie Lorenzo Panetta şi Matthew Lucas, recunoştea faptul că acest caz părea să se complice.

Părintele Aguirre era tot la Bruxelles şi susţinea în continuare teoria sa conform căreia contele d'Amis şi Cercul se uniseră ca să lovească în Biserică. Wein credea că observă cum ceea ce spunea iezuitul câştigase teren în mintea adjunctului său, Panetta, şi a lui Matthew Lucas, ofiţerul de legătură cu americanii. Cu toate acestea, lui nu-i venea să creadă că această alianţă e posibilă, Cercul neavând nevoie de niciun conte francez ca să pună o bombă; din nefericire, o demonstra mult prea des.

— Vei cere acum să se intercepteze convorbirile acelui Salim al-Bashir? insistă Lorenzo.

— Prietenii noştri britanici ştiu despre ce e vorba şi ar considera urmărirea acelui om drept un adevărat scandal. Este prieten cu trei miniştri din guvern şi a fost

primit chiar şi de persoane din anturajul regal ca să i se cunoască opinia despre situația şi solicitările musulmanilor din Regatul Unit. Britanicii nu vor să audă vorbindu-se despre hăituirea lui Salim al-Bashir.

— Ei bine, se înşală. Cum pot refuza acest lucru? Se plânse Lorenzo Panetta. Chiar nu acordă nicio importanță prieteniei sale cu contele?

— Ei spun că Bashir n-are de ce să ştie că domnul conte are relații cu Iugoslavul şi întreabă dacă avem de gând să interceptăm telefoanele tuturor persoanelor pe care le cunoaşte contele. Nu, nu o putem face fără încuviințarea britanicilor.

— Care, în mod ciudat, au devenit foarte scrupuloşi cu formalitățile.

— Nu vor să aibă probleme cu musulmanii; au şi aşa destule.

Laura White anunță sosirea părintelui Aguirre. Pe Lorenzo îl mira schimbarea petrecută cu Laura în ultimele zile. Părea nervoasă. Bineînțeles că nici Andrea Villasante nu era în momentele ei cele mai bune. Spanioloaica se certa cu toată lumea şi îşi pierduse stăpânirea de sine pe care i-o admirau cu toții. Se întrebă ce li s-o fi putut întâmpla acestor două femei. Îi atrăgea atenția şi faptul că se produsese o anumită răcire a relațiilor dintre ele. Înainte, le vedea mergând împreună să joace squash sau să viziteze vreo expoziție; acum căutau să se evite şi cu atât mai puțin să-şi dea întâlnire.

Salutul părintelui Aguirre îl readuse la realitate. Preotul credea că a găsit o pistă într-una din frazele rămase pe hârtiile de la Frankfurt.

Hans Wein nu-şi punea prea multe speranțe în descoperirile preotului, mai ales pentru că se temea de speculațiile pe care acesta le făcea în privința cazului.

Ignacio Aguirre îşi dădea seama de reticențele directorului Centrului de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene, dar nu le luă în seamă. Era prea frământat de ceea ce se putea întâmpla ca să-şi mai facă

griji că ar fi putut fi luat drept un bătrân nebun.

— Cred că o frază aparține unui text al lui Otto Rahn, afirmă preotul.

— Care? întrebă curios Lorenzo Panetta.

— „Cerul nostru nu este deschis pentru făpturi"; ceea ce urmează este: „ale unei rase inferioare, nici bastarzilor, nici sclavilor. Este deschis numai arienilor. Numele lor înseamnă că sunt seniori nobili".

Atât Wein, cât şi Panetta îl priveau uimiți. Dar Ignacio Aguirre continuă să vorbească fără să se oprească.

— De fapt, această frază este continuarea unui paragraf anterior: „Nu avem nevoie de Dumnezeul de la Roma, îl avem deja pe al nostru".

— Aceste fraze sunt ale lui Otto Rahn?

— Aşa gândea acest personaj, răspunse părintele Aguirre; am putut găsi aceste texte grație notelor profesorului Arnaud.

— Şi ce sens are ca texte din Otto Rahn să se afle în mâinile comandoului islamist care a comis atentatul de la Frankfurt? întrebă indispus Hans Wein.

— Nu ştiu. Poate că, fiind în legătură cu contele d'Amis, acesta le furniza pseudoliteratură despre catari, sau poate că vreun membru al comandoului să fi avut un anume interes pentru această erezie, tocmai pentru că în spatele ei se afla contele.

— E o absurditate! exclamă supărat Wein. Dumneavoastră încercați să ne convingeți că în spatele Cercului se află contele d'Amis!

— Nu, eu n-am această pretenție. Cercul este alcătuit din islamişti fanatici care au declarat război Occidentului; ceea ce spun eu este că poate exista o confluență de interese între conte şi Cerc, în acest caz, pentru a lovi în Biserică. Altă frază este la fel de semnificativă: „Imperfecțiunea nu poate proveni…". Ceea ce urmează este: „din perfecțiune"; este una din frazele lui Rahn din cartea sa *Cruciada împotriva Graalului*, analizată de profesorul Arnaud, pentru că explică esența gândirii

catarilor. Înțeleg dificultatea dumneavoastră de a-mi accepta opinia, dar nu o excludeți. Mă tem că am dreptate. Există o relație clară şi evidentă între Raymond de la Pallisière şi Cerc şi poate că acest profesor Salim al-Bashir să nu fie atât de nevinovat cum pretindeți dumneavoastră cu toții.

— Scuzați-mă, părinte, dar uneori cred că pentru dumneavoastră cronica lui fray Julián şi relația cu defunctul profesor Arnaud au devenit o obsesie. Vă asigur că noi toți am citit această cronică; fără îndoială, este emoționantă, dar îmi vine greu să cred că ceea ce spune un călugăr cu peste şapte secole în urmă poate dezlănțui azi un atac terorist împotriva Bisericii.

— Vă înțeleg reticențele, domnule Wein, dar obligația mea este aceea de a vă spune ce gândesc, ce cred că se va întâmpla. Pentru mine, este evident faptul că va avea loc un atac împotriva Bisericii. Din nenorocire, nu găsesc sensul celorlalte cuvinte: „crucea de la Roma", „va curge sângele din inima Sfântului…", din nou „cruce"… Dar să n-aveți nici cea mai mică îndoială că e vorba de locul unde se va săvârşi atentatul. În ceea ce priveşte *Cronica lui fray Julián*, trebuie să recunosc că mi-a marcat viața mult mai mult decât am putut bănui prima dată când am avut cartea în mâini, dar vă asigur că, în numeroşii mei ani de slujire a Bisericii, nu m-am înşelat niciodată şi nici nu i-am înşelat pe alții, numai ca să-mi pun în valoare ipotezele.

— Bine, să continuăm investigația; nu vom da uitării recomandările dumneavoastră, îl asigură în silă Hans Wein.

— Cred că prezența mea vă incomodează, îi replică Ignacio Aguirre, şi vă înțeleg: dumneavoastră vă aşteptați ca lucrurile să fie aşa cum credeți că trebuie să fie pentru că încercați să gândiți cu logica teroriştilor, dar vă asigur că aceştia vă vor surprinde întotdeauna. Aparent, nu are sens ca printre hârtiile arse ale unui comandou islamist să iasă la iveală fraze din Otto Rahn. Cât despre catari,

înțeleg că vă e greu să credeți că un aristocrat francez ar vrea să se răzbune pe Biserică la şapte secole după căderea fortăreței Montségur, dar aşa este. Actualul conte d'Amis a fost educat în spiritul răzbunării; pentru el, catarii nu aparțin de trecut, ci fac parte din prezentul lui; eu sunt convins de acest lucru.

— Lipseşte o verigă, spuse Lorenzo Panetta.

— Da, în mod aparent, admise iezuitul, şi aici nu putem decât să facem speculații. Dumneavoastră ştiți mai bine decât mine că există interese mai presus de guverne şi de instituții. Cine ştie dacă nu cumva aceasta este veriga.

— Nu înțeleg unde vreți să ajungeți.

— Ba înțelegeți, dar nu vă place. Ne putem întreba de ce s-a hotărât înlăturarea şahului{123} şi instaurarea unui regim religios în Iran, sau de ce Bin Laden a fost omul Occidentului, de ce se întâmplă anumite lucruri în lume care, din nefericire, nu sunt rodul întâmplării, ci al calculelor interesate ale anumitor oameni. Vreau să spun că, oricât de absurd vi s-ar putea părea faptul că domnul conte d'Amis şi Cercul se vor uni ca să lovească în Biserică, să fiți siguri că o vor face. Plec la Roma; vreau să expun în fața superiorilor mei concluziile la care am ajuns. Biserica trebuie să fie pregătită pentru ceea ce va veni peste noi; acum problema e să aflăm unde vom fi loviți şi, domnilor, sarcina dumneavoastră ar trebui să fie aceea de a afla acest lucru.

Conversația cu părintele Aguirre îl lăsă pe Hans Wein într-o proastă dispoziție, iar pe Lorenzo Panetta, căzut pe gânduri. Acesta din urmă nu îndrăznea să spună în fața şefului său că, după părerea lui, preotul avea dreptate. Dar în cazul acela, Panetta era convins deja că-i va fi greu să colaboreze cu Wein. Îi purta afecțiune şi respect, dar şeful lui era prea scrupulos ca funcționar ca să-şi permită măcar să se gândească la ceva care nu era în manualul de instrucțiuni. Iar el se temea că prezicerea părintelui Aguirre va deveni realitate şi că un grup de fanatici va

atenta împotriva Bisericii. Dar unde, când, cum? Era încredințat că va obține informații din interiorul castelului, chiar dacă până în momentul acela dăduseră greş toate încercările de a determina pe cineva din preajma contelui să-l trădeze. Dar el era dispus să joace o carte despre care nu-i spusese nimic lui Hans Wein.

Trebuia să vorbească cu Matthew Lucas. Avea încredere în american, îl ştia suficient de nonconformist ca să-şi rişte cariera dacă ar fi nevoie.

Matthew va avea întotdeauna probleme pentru că era incapabil să fie corect din punct de vedere politic.

Hakim se plimba prin Ierusalim cu o oarecare teamă. Said, omul lui de legătură din partea Cercului la Ierusalim, îl însoțea peste tot; era negustor în oraşul vechi, având o prăvălie de suvenire aproape de Poarta Damascului, şi care îl asigura că auzise vorbindu-se de Caños Blancos, micul sat ce părea atârnat pe versantul munților Alpujarra din regiunea granadină şi al cărui şef fusese el până când a fost desemnat pentru această misiune.

Omar, şeful din Spania al comandourilor Cercului, avea încredere în el, ca şi Salim al-Bashir, şi îi ceruse să-şi sacrifice viața, ştiind că nu le va înşela aşteptările. Fratele său va prelua conducerea satului Caños Blancos; era pregătit să fie şef şi apărător al acelui refugiu sigur al Cercului din Spania.

Îl îngrijorau Mohamed şi Ali. Ajunsese să-i cunoască bine câtă vreme stătuseră împreună ca să-şi pregătească partea lor din misiune. Cei doi tineri erau plini de bunăvoință, dar le lipsea credința, credința adevărată în necesitatea sacrificiului. Putuse vedea zbuciumul din ochii lor atunci când le amintea că vor trebui să moară pentru ca misiunea să fie un succes.

Mohamed Amir îl asigura că dorea cu înflăcărare să devină un martir ca vărul său Yussuf, dar în realitate dorea să trăiască.

Yussuf a fost o figură importantă a Cercului, un om care a studiat la universitate, un intelectual neliniştit şi curios, care citea tot timpul. Salim spunea că moartea lui Yussuf a fost pentru el ca şi cum şi-ar fi pierdut mâna dreaptă. Dar Yussuf s-a încăpățânat să participe la atentatul de la Frankfurt pentru că era oraşul lui şi credea că nu era nimeni mai potrivit decât el ca să asigure succesul misiunii.

Caños Blancos i se părea lui Hakim locul de pe Pământ cel mai asemănător Paradisului. Iubea Granada, pământul acela despre care ştia că într-o zi va aparține din nou de *umma*{124} musulmană.

Să ajungă la Ierusalim se dovedise a fi mult mai simplu decât prevăzuse. A sosit acolo ca turist aflat într-un grup de excursionişti granadini care aleseseră agenția de voiaj a lui Omar ca să le organizeze pelerinajul în Țara Sfântă. Încercase să se piardă printre ei, să fie un turist oarecare şi reuşise. Un cuplu de vârstă înaintată părea să-l fi simpatizat şi, la aeroport, singurul lucru pe care l-au putut observa ochii atenți ai polițiştilor israelieni a fost apartenența lui la acel grup de turişti.

Faptul că avea un paşaport spaniol îi fusese de mare ajutor, chiar dacă înfățişarea lui nu lăsa loc îndoielilor; deşi funcționarii israelieni de la imigrări îl interogaseră despre motivele vizitei sale, credea că i-a descumpănit când le-a spus că este primarul unui sat granadin şi că voiaja cu un grup de prieteni şi cunoscuți.

Said îl asigură că nu trebuiau să slăbească vigilența, dat fiind că puteau fi urmăriți. Fireşte că el, la rândul său, organizase o contrasupraveghere ca să detecteze dacă oamenii securității israeliene fuseseră mai suspicioşi decât era normal față de acel turist şi, până în momentul acela, nu sesizaseră să fi fost supravegheat. Chiar şi aşa, de trei zile, vizita oraşul ca simplu turist împreună cu restul pelerinilor.

Ştia că nu putea da greş. Salim al-Bashir îi încredințase partea cea mai dificilă a planului. Era acolo

în capitala sfântă, pângărită de prezența evreilor, şi a lui va fi onoarea de a distruge relicvele păstrate în biserica Sfântului Mormânt.

Vizitase biserica, încercând să pară un turist oarecare. Firește, călugării ortodocşi care păzeau lăcaşul nu păreau să fi fost suspicioşi față de prezența lui; poate că îl luaseră drept un arab creştin. Se plimbase şi pe la Bethlehem, incluzând în itinerariul său bazilica Naşterii Domnului şi îi ceruse lui Said să-i arate mormintele patriarhilor.

Said îl întrebase de câte persoane va avea nevoie ca să-şi ducă planul la bun sfârşit şi se mirase de răspunsul său: de nimeni, prefera să o facă singur. Va purta o centură încărcată cu explozibili pe care o va detona chiar în momentul în care se va apropia de locul unde se păstra bucata aceea de lemn despre care se spune că face parte din crucea pe care a murit Isus.

Nu era nevoie să moară nimeni altcineva decât el, de ce să sacrifice şi alte vieți? În plus, până în momentul acela, Cercul era invizibil pentru Mossad{125} şi pentru organizația Shin Bet{126} şi aşa trebuia să rămână în continuare. Organizațiile palestiniene erau uneori infiltrate de duşmanul detestat, dar Cercul rămăsese opac pentru privirea evreilor.

Hakim se gândea la apropierea Lumii de Apoi. Îşi spunea că în curând avea să fie în Paradis şi simțea o oarecare teamă față de trecerea de la viață la moarte. Era sigur de existența lui Allah, pentru El avea să-şi sacrifice viața, pentru El se lupta de atâția ani de zile, ascunzându-se, distrugându-i pe duşmani, nu ezita să-şi rişte viața, dar, cu toate acestea, se trezea noaptea cu un gust acru în gură şi cu o durere în stomac. Una era să participi la o misiune ştiind că poți muri şi altceva, foarte diferit, să stabileşti o dată pentru ultima zi din viața ta. Va fi un martir şi Cercul îi va cinsti familia; asta era ceea ce îi dădea puteri ca să continue.

Înainte de a pleca cu avionul la Ierusalim, Omar, şeful

Cercului din Spania, îi încredinţase o altă misiune: să stea de vorbă cu tatăl lui Mohamed Amir şi să-i poruncească să rezolve problema fiicei sale. Laila îl jignise pe Salim al-Bashir arătându-se impertinentă la conferinţa pe care Salim o ţinuse la Granada. Laila nu mai avea nicio limită în lipsa ei de modestie şi câţiva fraţi musulmani veniseră la Omar să i se plângă de influenţa acesteia asupra soţiilor, fiicelor şi surorilor lor. Stricata aia trebuia făcută să tacă şi aceasta era obligaţia familiei ei. Nu i-o vor cere lui Mohamed, dat fiind că el avea, împreună cu Ali, o altă misiune, aceea de a arunca în aer mănăstirea de la Santo Toribio; de altfel, Omar se îndoia că Mohamed ar avea destulă tărie ca să pună capăt vieţii propriei sale surori.

Astfel că Hakim vorbise cu tatăl Lailei şi al lui Mohamed fără să se lase mişcat de protestele bărbatului. Trebuia să spele onoarea familiei, era o ruşine pentru comunitate ca fiica sa să se comporte de parcă n-ar fi fost musulmană; nu era decât o singură soluţie: Laila trebuia să moară, îl somase pe tatăl ei să-şi îndeplinească datoria şi să o ucidă pe fiica lui fără să-i spună nimic fiului său. Nu trebuia să-l distragă pe Mohamed de la misiunea lui; la urma urmelor, el era capul familiei, dar se spunea că soţia lui îl domină şi că aceasta o proteja cu zel pe fiica.

Said îl întrerupse dându-i un cot uşor.

— E posibil să fim urmăriţi. L-am văzut de trei ori pe acelaşi bărbat aproape de noi.

— Pe cine?

— Să ne oprim să bem un ceai şi o să-ţi pot arăta care este individul.

Aşa făcură şi, în vreme ce îşi beau ceaiul aburind cu aromă de mirodenii, Said îi făcu un semn, arătându-i-l pe bărbatul pe care-l bănuia. Părea un turist inofensiv; nu avea mai mult de treizeci de ani şi purta un rucsac în spate, un cercel în ureche, nişte blugi rupţi în genunchi şi pantofi sport. Oamenii lui Said le vor spune mai târziu ceva mai mult despre tânărul acela, dar ei hotărâră să-şi

întrerupă plimbarea şi să se îndrepte spre hotelul Sheraton, unde Hakim era cazat cu restul pelerinilor granadini.

Hakim îşi spuse că e obosit şi că văzuse deja tot ce avea nevoie. Acum, nu mai rămânea decât ca Salim al-Bashir să fixeze data pentru misiune. Nu ştia dacă va mai trebui să se întoarcă la Granada sau o va duce imediat la bun sfârşit. În ceea ce priveşte explozibilii, nu erau probleme: oamenii din Cerc aveau un întreg arsenal; dacă prisosea ceva în Orientul Apropiat, acestea erau armele ucigătoare.

31

Recepționerul de la Crillon se arătă încântat să-l revadă pe contele d'Amis, căruia îi oferi imediat apartamentul pe care îl ocupase data trecută.

Contele îi dădu un bacşiş generos şi, urmat de băiatul care îi căra bagajele, se îndreptă spre ascensor.

Odată instalat, coborî din nou în hol ca să iasă din hotel şi să se piardă în forfota oraşului. Merse pe jos înspre muzeul Luvru fără o țintă anume; va intra într-o cafenea şi de acolo îl va suna pe Mijlocitor. Nu trebuia să țină linia ocupată mai mult de trei minute, acesta era răstimpul-limită ca să nu poată fi localizată convorbirea. De altfel, în bagaje avea mai multe cartele pentru mobilul său pe care le utiliza o singură dată pentru fiecare apel.

Intră într-o cafenea şi ceru un ceai, căutând din priviri telefonul care se afla în spatele localului.

Se temea că Mijlocitorul îi va reproşa neaşteptata lui absență, dar era dispus să se certe cu el ca să-şi păstreze o oarecare autonomie față de acesta. Răspunse la telefon la primul semnal al soneriei.

— V-ați întors deja? Bine, ştiu că veți lua masa cu bunul nostru prieten. A sosit momentul, nu trebuie să întârziați mai mult. Avem nevoie cât de curând de un revulsiv.

Raymond simți o uşurare pentru faptul că nu primise niciun reproş.

— Şi fata?

— Va lua legătura cu dumneavoastră mâine. Pentru momentul acela, va trebui să aveți deja în mână documentația. Stabiliți de-acum data cu Salim. Este important să se acționeze coordonat.

— Iugoslavul cere mai mulți bani.

— Ah! Sunt nişte nesătui.

— Atunci, ce trebuie să fac?

— Banii nu sunt o problemă, dar nici nu trebuie irosiți.

Dacă operațiunea va fi un succes, patronii mei nu mă vor întreba cât am cheltuit; în caz contrar, va trebui să răspund de fiecare bănuț, dar faceți ce credeți că trebuie să faceți; nu putem arunca operațiunea în ultimul moment pe apa sâmbetei din pricina lăcomiei lui Karakoz.

— Vă voi vedea?

— Cât de curând. Acum faceți ce e de făcut.

Va trebui să aştepte ca Ylena să ia legătura cu el; îşi închipuia că tânăra se va caza din nou la hotel ca data trecută şi îl surprindea liniştea Mijlocitorului care nu părea să fi fost îngrijorat de absența lui. Era sigur că avea informații precise despre toate mişcările lui şi asta îi provoca o anumită stare de nelinişte.

Hotărî să o pornească spre la place Vendóme şi să-şi arunce ochii asupra magazinelor din zonă; putea intra în hotelul Ritz şi să-l sune de la bar pe Iugoslav, dar se gândi că era poate mai bine să aştepte ca acesta să ia legătura cu el. Iugoslavul ştia cum să-l găsească. Vreunul din oamenii lui o fi stând la pândă în hotelul Crillon ca să-l informeze despre sosirea lui. Avea nevoie de documentele pentru Ylena şi pentru comandoul acesteia, printre ele carduri de credit falsificate, în ciuda faptului că ordinele Mijlocitorului erau categorice: să caute să nu lase indicii, iar un card de credit, oricât de fals ar fi fost, era un indiciu. Va trebui, de asemenea, să meargă la bancă pentru a scoate o sumă pe care să i-o înmâneze fetei.

De când ieşise din hotel, şase bărbați şi două femei îl urmăreau pe contele d'Amis, fără ca el să-şi dea seama. Toți aceştia lucrau pentru Centrul de coordonare antiteroristă şi colaborau cu la Sûreté{127}.

Ordinul era să-l urmărească zi şi noapte, căutând să nu-i atragă atenția. Esențial era să afle cu cine se întâlnea, cu cine vorbea şi, mai ales, ce afacere avea cu Iugoslavul, omul lui Karakoz în Franța.

Lorenzo Panetta îi ceruse lui Hans Wein să-i permită să se deplaseze la Paris ca să coordoneze operațiunea pe

teren; vrând-nevrând, şeful său a fost de acord, dar i-a amintit că e un înalt funcționar, nu un polițist.

Oricât de mult insistase Wein să-l facă să uite de profesor, Panetta credea că întâlnirea contelui cu Bashir le-ar putea dezvălui vreo pistă. Şi de aceea, dincolo de recomandările şefului său, Lorenzo avea propriul său plan de acțiune. Era sigur că se aflau mai aproape de Cerc decât fuseseră vreodată, iar Matthew Lucas gândea la fel ca el. Americanul călătorise şi el la Paris; îi va fi de mare ajutor, într-adevăr, reuşise să plaseze doi membri ai echipei sale la una din mesele de la restaurantul L'Ambroisie, după ce s-a asigurat că vor fi aproape de cea rezervată de contele d'Amis.

Ca de obicei, nu era nicio masă liberă la restaurantul La Tour d'Argent, dar a insistat, spunând cine este, şi a obținut una. Cu câteva minute înainte de a se îndrepta spre L'Ambroisie, primise un telefon de la Salim propunându-i să schimbe restaurantul.

Cu o jumătate de oră mai devreme, amanta lui Bashir i-a spus la telefon că Lorenzo Panetta se deplasase la Paris şi că, atât directorul Hans Wein cât şi Panetta însuşi păstrau o riguroasă tăcere în legătură cu desfăşurarea investigațiilor asupra atentatului de la Frankfurt, părând să nu se mai încreadă în nimeni. Putuse totuşi să-l audă pe Panetta spunând că omul „său" era la Paris. Îl asigură că va face tot ce-i stă în putință ca să afle mai mult şi că, bineînțeles, era sigură că nu se ştia nimic despre el şi că ei erau în continuare derutați, negăsind niciun indiciu despre Cerc, îndârjiți cum erau să tragă de firul lui Karakoz, dar Salim hotărî că era mai bine să-şi schimbe locurile de întâlnire, inclusiv cea cu contele.

Când Raymond intră în restaurant, Salim al-Bashir îl aştepta la o masă situată într-un colț.

Cei doi bărbați îşi strânseră mâinile şi hotărâră să comande prânzul înainte de a sta de vorbă.

— Cărui fapt i se datorează schimbarea

restaurantului? Am crezut că L'Ambroisie este una dintre preferințele dumneavoastră.

— E mai bine să fim precauți, răspunse Salim.

— Vă temeți că cineva ne suspectează?

— Sunt convins că nu există niciun serviciu de informații din lume care să ştie ce punem la cale. Dar, din când în când, este mai bine să facem astfel de schimbări, pentru orice eventualitate.

— Dragul meu prieten, aş vrea să ştiu dacă oamenii dumneavoastră sunt pregătiți, întrebă Raymond, luând drept bună explicația lui Salim.

— Sunt pregătiți. Peste zece zile vom fi în plină Săptămână Mare. Nu comemorează creştinii moartea lui Hristos în Vinerea Mare?

— Ba da.

— În ziua aceea vom distruge resturile crucii, ale acelei cruci pe care dumneavoastră o urâți atât de mult.

Raymond îl privi pe bărbat cu admirație. Nu-şi dăduse seama că erau în preajma Săptămânii Mari pentru că trăise întotdeauna în afara oricărui eveniment religios şi viața lui nu fusese niciodată marcată de sărbătorile creştine. La castel, nu se sărbătorise niciodată Crăciunul şi, cu atât mai puțin, nu fuseseră în aşteptarea Săptămânii Patimilor.

— Foarte potrivit. Dar spuneți-mi, am o curiozitate: ce vor zice şefii dumneavoastră despre aceste atentate? Nu cu multă vreme în urmă un grup de învățați musulmani s-a întâlnit cu papa şi au vorbit despre necesitatea de a aprofunda dialogul dintre religiile monoteiste.

— Aşa este, dar noi suntem în război, într-un război împotriva necredincioşilor care nu vor să se convertească la adevărata credință. Necredincioşii trebuie să ştie că nu au altă alternativă decât ori să se convertească, ori să moară. Creştinii au asasinat mii de musulmani în numele crucii.

— Asta a fost în timpul Cruciadelor, spuse râzând Raymond.

— Nu, au continuat să ne ucidă, invadându-ne, disprețuindu-ne. Cruciadele, dragă prietene, nu s-au încheiat; doar că acum creştinii nu mai vin călare, ci cu avioane încărcate cu bombe care ne distrug satele. Unii dintre învățații noştri vorbesc despre pace; sunt oameni buni, dar naivi; dar, printre noi, avem şi trădători care s-au occidentalizat, care au uitat adevărata credință, precum şi cine sunt ei. Aceştia vor muri şi ei.

Salim al-Bashir dădu peste cap paharul cu vin de Burgundia, în vreme ce Raymond îl privea gândindu-se că profesorul acela era imaginea perfectă a imigrantului asimilat. Nimeni nu ar spune că bărbatul acela, cu un costum impecabil, cumpărat în eleganta şi exclusivista stradă londoneză Savile Row, nu este o copie perfectă a celui mai distins gentleman britanic. Dacă revoluția islamistă va triumfa într-o bună zi, Salim al-Bashir s-ar adapta cu greu la austeritatea pe care o predică. Va renunța oare să bea la masă vin de Burgundia?

— Şi acum, prietene, trebuie să vorbim despre bani, spuse Bashir pe un ton îndurerat.

— Cred că ați primit deja în totalitate suma convenită.

— Nu, v-am spus deja la ultima noastră întâlnire că nu e suficient. Oamenii mei vor muri, lasă în urmă o familie şi familia este foarte importantă pentru noi. Mamele, soțiile, copiii şi frații martirilor noştri trebuie să fie sprijiniți astfel încât la durerea pricinuită de pierderea suferită să nu li se adauge lipsurile materiale.

— Veți primi ce mi-ați cerut dacă totul iese bine.

— Nu; dumneavoastră îmi veți da înainte ca operațiunea să fie dusă la bun sfârşit.

— Operațiunea este a amândurora, aşa am convenit.

— Noi n-avem nevoie de dumneavoastră, dumneavoastră sunteți cel care aveți nevoie de noi.

Raymond nu răspunse. Bashir avea dreptate. El singur n-ar fi putut niciodată să-şi ducă răzbunarea la bun sfârşit. Mijlocitorul fusese acela care se gândise cum să profite de amândoi, de Bashir şi de el. Cercul primise o

bună injecție de fonduri, iar o parte cu siguranță că rămăsese în vreunul din conturile ultrasecrete ale lui Bashir sau ale unor oameni ca el. Se gândi la el însuşi, la felul în care savurase deja în visurile sale dulceața răzbunării. Da, îi va da bani; la urma urmelor, grosul operațiunii le revenea acelor oameni misterioşi pe care îi reprezenta Mijlocitorul.

Cercul acționa unde şi când dorea el, Bashir avea dreptate, el era acela care avea nevoie de Cerc, el şi Mijlocitorul, care dorea cu înflăcărare să vadă în titlurile din ziare că Cercul atentase împotriva Bisericii şi, ca răspuns, un grup ultracatolic distrusese relicvele lui Mohamed care se aflau la Topkapî, palatul sultanilor otomani.

Mijlocitorul a spus foarte clar: bărbații pe care îi reprezenta aveau nevoie de o ciocnire violentă între musulmani şi occidentali şi nimic nu era mai violent decât distrugerea relicvelor prețioase ale celor două religii: rămăşițele crucii unde a fost ucis Isus şi mantia, sigiliu, săbiile, dintele şi firele de păr din barba Profetului.

— Va obține ceea ce a cerut, a recunoscut Raymond.

Salim al-Bashir a zâmbit. Nicio clipă nu s-a îndoit că aristocratul ar plăti suma pe care o ceruse. A fost în mâinile lui.

— Conte, în zece zile, răzbunarea dumneavoastră va fi împlinită.

— Asta sper.

— Noi nu comitem greşeli, de aceea suntem dispuşi să murim.

Lorenzo Panetta şi echipa Centrului de coordonare antiteroristă au fost surprinşi de schimbarea restaurantului. Cel mai bun lucru pe care l-au putut face a fost ca doi dintre oamenii săi să obțină o masă la prânz la La Tour d'Argént, dar departe de contele d'Amis şi de Bashir şi fără a avea timp să pună microfoane pentru a asculta conversația dintre cei doi bărbați. Tot ce au putu

face a fost să observe cum au mâncat contele şi Salim al-Bashir într-o atmosferă prietenoasă, în timp ce vorbeau cu voci slabe, pentru că discuțiile de la mesele din jurul lor, zgomotul chelnerilor venind şi plecând şi faptul că nu erau destul de aproape, îi împiedicase să le asculte. Deci n-au putu să-i spună nimic altceva lui Lorenzo Panetta, care îi aştepta cu nerăbdare la sediul Centrului din Paris.

Raymond se întoarse la hotel imediat ce prânzul se terminase. Nu şi-a dat seama că a fost urmărit, şi nici că în holul hotelului a fost supravegheat de doi bărbați iugoslavi. Nu au trecut cinci minute de când a intrat în apartamentul său când a auzit bătăi la uşă. A deschis imediat şi a văzut un bărbat înalt cu părul blond întunecat şi cu ochi de oțel, îmbrăcat într-un costum bun; în ciuda acestui lucru, ceva în aspectul său i-a spus că acest om nu era un gentleman.

Omul a intrat înainte ca Raymond să-l invite.

— Vă aduc comanda.

Deschise o servietă-diplomat din care scoase un plic gros pe care îl puse pe masă. Raymond deschise plicul; în el erau paşapoartele falsificate pentru Ylena şi rudele sale, precum şi carduri de credit şi alte documente de identitate.

— Sunt autentice, îl asigură bărbatul.

Nu-i răspunse, ci se asigură că era tot ce ceruse.

— Scaunul este gata.

— Unde este?

— La Istanbul, bineînțeles. Vor trebui să-l ia de la această adresă, împreună cu o cameră video şi cu restul materialului.

— Unde ați plasat explozibilii? întrebă Raymond, fără să-şi ascundă curiozitatea pe care o resimțea.

— Asta, prietene, li se va spune la Istanbul oamenilor dumneavoastră; eu sunt doar un curier.

Bărbatul scoase un hohot de râs care lăsă să se vadă un şir de dinți îngălbeniți.

Raymond îl privi cu dispreț. Omul acela era doar un bătăuş, unul oarecare dintre cei care lucrau pentru Iugoslav şi pentru Karakoz. După accent, se vedea că e din sudul Franței. Un mercenar, un om devotat afacerilor cu moartea.

— Poate că va trebui să vorbesc cu şeful dumneavoastră.

— De-acum ştiți cum să-l întâlniți, dar să nu vă vină ideea să-l sunați acasă, telefonul acela nu e sigur, să nu faceți greşeli. În privința banilor…

— Îi veți primi pe canalele obişnuite.

— A crescut prețul, ştiți asta; comanda dumneavoastră s-a dovedit a fi mai complicată decât ne aşteptam.

— Mai întâi vom verifica restul mărfii, apoi vom vorbi despre această modificare a prețului; acum, dacă-mi permiteți, aştept o altă vizită.

— Fata? Nu e la Paris.

— Dumneavoastră cum de ştiți asta?

— Ne ocupăm de securitatea dumneavoastră la Paris şi avem grijă să nu faceți nicio greşeală. Până mâine, nu va lua legătura cu dumneavoastră. E frumoasă, deşi părul închis la culoare nu-i şade bine.

— Trebuie să dau un telefon, bună ziua.

Când rămase singur, oftă uşurat. Îi repugna să trebuiască să trateze cu bătăuşi. Căută sticla de calvados şi îşi turnă un pahar generos. Zece zile, îşi spuse el, peste zece zile va fi săvârşită răzbunarea; aşa îl asigurase Bashir.

După prânz, Salim al-Bashir hotărâse să-şi ia un răgaz plimbându-se prin Paris, îi plăcea oraşul acela mai mult decât oricare altul şi se gândea cum avea să se schimbe atunci când, într-o zi, va fi pe deplin musulman.

Plimbarea îl ajuta să-şi pună ordine în idei şi în momentul acela avea nevoie să se gândească la ultimele amănunte ale celor trei atentate. Avea încredere mai cu seamă în Hakim. Ştia că acesta se va sacrifica fără să

clipească. Un atentat în centrul vechi al oraşului Ierusalim la biserica Sfântului Mormânt, va zgudui întreaga lume.

Cercul reuşise să fie de nepătruns şi, în Israel, asta era o adevărată faptă de vitejie. Cheia era independența în momentul acțiunii, fiecare comandou era autonom. Ştia că se puteau bizui pe ajutorul altor organizații care operau în teritoriile ocupate, dar în Cerc preferau să se încreadă în propriile lor forțe. Hakim se va jertfi sub ochii sutelor de turişti, provocând moartea multora dintre ei şi distrugând locul unde creştinii păstrau resturile Crucii.

Nu-l neliniştea nici aruncarea în aer a bazilicii Sfintei Cruci de la Ierusalim din Roma. Se gândi la femeia cu care întreținuse o relație intimă în ultimii ani, pentru că îi servise drept ochi şi urechi în Centrul de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene. Era sigur că, mai devreme sau mai târziu, va fi descoperită, deoarece ea însăşi îi spusese că în ultimele săptămâni ancheta asupra atentatului de la Frankfurt devenise un subiect secret pentru toți membrii Centrului. Hans Wein, directorul, şi Lorenzo Panetta, adjunctul acestuia, dispuneau în continuare de personal, dar fără să le împărtăşească informațiile pe care le aveau. Era sigură că nu avansaseră, dar muțenia lui Wein era semn că bănuiau că au o cârtiță printre ei.

Încă nu se hotărâse dacă să-i ceară direct să se jertfească sau să o păcălească, deşi această ultimă soluție ar fi dificilă, pentru că cel mai sigur pentru garantarea succesului operațiunii era ca ea să poarte centura încărcată cu explozibili. Trebuia să se gândească ce-i va spune, dar nu se îndoia că femeia ar face orice pentru el. Poate, îşi spuse el, ca să nu o sperie, cel mai bine ar fi să-i încredințeze o geantă încărcată cu explozibili şi să-i ceară să o plaseze în capela în care se păstrează relicvele. Fireşte, înainte ca ea să poată depune geanta şi să iasă, el va acționa detonatorul şi ar face-o să sară în aer împreună cu cele trei bucăți din Adevărata Cruce, bara

transversală, spinii din coroană şi relicvele păstrate acolo.

Cât despre Mohamed Amir şi prietenul său Ali, Omar îl asigura că erau gata şi că puteau avea încredere în ei. Vor muri dacă trebuiau să moară.

Bashir se gândi că era absolut obligatoriu să moară toți. Era mijlocul de a nu lăsa urme.

Fără îndoială, locul cel mai uşor de atacat era mănăstirea aceea de la Santo Toribio, ascunsă în munții din Cantabria. Era lipsită de orice protecție, ca şi cum călugării care aveau în custodie *Lignum Crucis* ar fi crezut că nimeni şi nimic nu ar fi în stare să le atace lăcaşul.

Savura cu anticipație şocul pe care îl vor produce în lume cele trei atentate. După explozii, Occidentul nu va avea altă soluție decât să accepte că a pierdut războiul, iar conducătorii săi, chiar şi cei mai naivi, nu vor mai putea continua să refuze să vadă realitatea. Şi țările-surori vor trebui să accepte că nu va mai exista cale de întoarcere, iar liderii cei mai moderați, începând din momentul acela, nu vor mai putea face aranjamente cu prietenii lor din Occident, cu care unii aveau afaceri dubioase, iar alții vorbeau despre alianța dintre civilizații. Va izbucni al treilea război mondial, iar ei îl vor câştiga.

Aleşii lui Allah.

32

Ignacio Aguirre aştepta să fie primit de Lorenzo Panetta. Sosise la Paris în urmă cu o oră.

La Roma, stătuse exact cât să se vadă între patru ochi cu episcopul Pelizzoli, responsabil al departamentului de Analiză al Vaticanului.

Conversația a fost îndelungată. Ceea ce a spus bătrânul iezuit i-a sporit şi mai mult îngrijorarea lui Pelizzoli şi a autorităților de la Vatican în legătură cu posibilitatea producerii unui atentat împotriva Bisericii.

Nici părintele Ovidio Sagardía, nici părintele Domenico Gabrielli n-au fost invitați să participe la deliberările părintelui Aguirre cu episcopul şi cu alți responsabili ai Curiei papale.

Cu toate acestea, Ovidio a căutat ocazia să rămână câteva minute singur cu omul care fusese pentru el mai mult decât un părinte.

Înainte de a pleca spre Paris, stătuse de vorbă cu părintele Aguirre.

— Părinte, dacă aveți un minut..., a spus Ovidio cu umilință.

Preotul a consimțit, dar fără entuziasm. Ceea ce i s-ar fi putut întâmpla lui Ovidio care, deşi îi venea greu să o accepte, îl decepționase, era cea mai neînsemnată dintre preocupările lui în momentul acela.

— Spune-mi, a răspuns el pe un ton sec.

— Vreau să vă cer iertare. Ştiu că v-am decepționat, că am greşit atunci când nu trebuia şi nici nu aveam voie să greşesc. Dumneavoastră ați sperat ca eu să fiu la înălțimea unor împrejurări ca aceasta, pentru asta m-ați făcut să mă pregătesc de-a lungul acestor ani şi mi-ați înlesnit toate ocaziile. Ştiu că am păcătuit prin ingratitudine şi că am pus problemele mele personale înaintea datoriei mele față de Biserică. Îmi pare rău, vă rog să mă iertați.

Părintele Aguirre s-a simțit reconfortat de atitudinea lui Ovidio şi l-a emoționat amărăciunea acestuia.

Depusese atâtea strădanii ca să facă din tânărul acela un om folositor Bisericii, încât poate că omisese faptul că Ovidio era doar o ființă umană, ca şi el.

— N-ai de ce să-mi ceri iertare. Mă bucur că ai reanalizat lucrurile. Acum, trebuie să plec, vom vorbi altă dată.

— Nu voi fi liniştit dacă nu ştiu că m-ați iertat…

— Ovidio, n-am ce să-ți iert, important este că ți-ai dat seama de faptul că trebuie să slujeşti acolo unde Biserica are nevoie de tine. Rămâi în pace, fiul meu, şi ajută cât poți în aceste momente dificile.

— Părinte, a fost într-adevăr cronica lui fray Julián cea care a dezlănțuit toate acestea?

— Pentru Dumnezeu, ce lucruri spui! Nu, să nu aruncăm vina asupra acelui biet călugăr.

— Dar el dorea răzbunare… în cronica lui cere ca cineva să răzbune sângele celor nevinovați…

— Să nu ne pierdem şi noi mințile. Fray Julián a suferit pentru că i se revolta conştiința față de impunerea credinței în Dumnezeu prin vărsare de sânge. Te rog, Ovidio, pune-te în pielea acelui bun călugăr, dar mai ales nu uita că este o poveste din secolul al XIII-lea. Pe fray Julián îl durea sufletul şi simțea că vărsarea de sânge nu putea rămâne nepedepsită. Văd că ai început să iei în serios cronica lui fray Julián…

— Iertați-mă, părinte, întotdeauna m-am gândit că… în sfârşit, interesul dumneavoastră pentru cronica aceea mi s-a părut o excentricitate, o obsesie. Niciodată n-am bănuit că avea să devină într-o bună zi o pistă pentru o treabă atât de cumplită ca aceasta.

— Vom vorbi despre toate astea la întoarcerea mea. Acum, trebuie să plec.

— Plecați din Roma?

— Mă duc la Paris.

— La Paris?

— Da, monseniorul Pelizzoli vă va informa despre ceea ce va crede el că trebuie să ştiți despre felul cum stau lucrurile.

Iezuitul se gândea la Ovidio în vreme ce îl urma pe funcționarul care-l conducea în biroul în care Panetta îşi instalase cartierul general la Paris. Nu fu surprins să-l găsească acolo pe Matthew Lucas, care părea să se înțeleagă bine cu Panetta.

— Mă bucur că sunteți aici, părinte, îi spuse Lorenzo Panetta în chip de salut. Hans Wein m-a anunțat de sosirea dumneavoastră.

— După cum puteți presupune, suntem foarte îngrijorați; nu ştiu dacă vă pot fi de vreun folos… în orice caz, am obținut permisiunea de a fi cu dumneavoastră şi de a urmări îndeaproape operațiunea.

— Sfaturile şi experiența dumneavoastră ne vor fi foarte utile, îl asigură Panetta. Şi acum, părinte, aş vrea să vorbesc cu dumneavoastră, nu ştiu dacă sub secretul confesiunii, pentru că ceea ce vă voi spune nu trebuie să o ştie nimeni…

Lui Raymond nu-i era foame şi nici nu avea chef să iasă. Hotărî să rămână să se odihnească în apartamentul său de la Crillon. De câtăva vreme, încerca să citească, dar era incapabil să se concentreze şi hotărî să aprindă televizorul.

Telefonul îl făcu să tresară. Fu uimit să-l audă pe şeful recepției hotelului spunându-i:

— Domnule conte, iertați-mă că vă deranjez, dar o doamnă care spune că este fiica dumneavoastră doreşte să vă vorbească.

Rămase mut, neştiind ce să spună. Zăbovi câteva clipe până să reacționeze. Nu putea fi adevărat că fiica sa Catherine era acolo şi cu atât mai puțin că dorea să vorbească cu el.

— Nu v-am înțeles, reuşi el să spună.

— Fiica dumneavoastră este aici şi cere să vă anunțăm.

Doriți să urce în apartament, sau preferați să vă aştepte aici?

Nu ştia ce să răspundă, îi era cu neputință să accepte că fiica sa Catherine era în momentul acela atât de aproape de el şi simți că-i tremură picioarele.

— Domnule conte..., insistă recepționerul pentru un răspuns.

— Întrebați-o pe fiica mea dacă preferă să urce aici, sau să mă aştepte în hol.

O secundă mai târziu recepționerul îl anunța că un comisionar o conducea pe fiica sa la el.

Lui Raymond îi era frică. Simțea că o sudoare rece îi străbătea spinarea. Îi era teamă de Catherine, despre care ştia doar cât de mult îl urăşte. Visase să o cunoască, să o îmbrățişeze, dar ştia că era un vis care nu se va împlini niciodată, pentru că fiica sa refuzase întotdeauna să se întâlnească cu el şi făcuse public, prin avocatul ei, disprețul față de el, ultima dată cu mai puțin de o săptămână în urmă. Acum, în două zile, părea să se fi răzgândit, mai întâi venind în Franța, deşi era o călătorie sentimentală în căutarea urmelor din trecutul mamei sale, şi apoi cerând să vină la castel, iar acum prezentându-se pe neaşteptate la Crillon.

Câteva ciocănituri în uşă îi anunțară sosirea Catherinei. Se apropie cu paşi şovăitori să deschidă şi rămase nemişcat când o văzu în fața lui pe femeia aceea cu chip ascuțit, păr şaten cu reflexe de mahon şi nişte imenşi ochi negri. Comisionarul îi observă curios, aşteptând bacşiş din partea contelui.

Catherine intră fără să rostească o vorbă; părea sigură pe ea, iar în privire nu i se citea nici urmă de emoție.

— Aşadar, tu eşti tatăl meu, îi spuse ea, privindu-l stăruitor în ochi.

— Da, murmură Raymond.

— Eşti diferit de cum mi te-am închipuit.

El nu răspunse. Avea gura şi gâtlejul uscate şi se simțea într-o stare de inferioritate față de femeia aceea

care îşi plimba privirea prin salon. Nici ea nu era cum şi-o imaginase; nu semăna cu Nancy decât prin siguranța de sine pe care o emana.

— Cum ți-ai închipuit că sunt? vru el să ştie.

— Presupun că... nu ştiu... cu înfățişare de monstru, dar mama spunea că erai foarte chipeş, presupun că de aceea s-a îndrăgostit şi s-a măritat cu tine.

— Aşadar, un monstru..., murmură el pe un ton jalnic.

— Pentru mine, asta eşti, răspunse Catherine fără să şovăie.

— Ce doreşti? o întrebă el cu o voce stinsă.

— Vreau să vizitez locurile unde au trăit mama şi bunicii mei. Vreau să ştiu cum a fost viața lor aici. Aş vrea, de asemenea..., Catherine îşi muşcă buza înainte de a continua să vorbească, de parcă ar fi cumpănit ceea ce avea să spună; în sfârşit, aş vrea să ştiu cum de s-a putut îndrăgosti de tine.

— Ai fost foarte legată de mama ta, spuse Raymond.

— Era totul pentru mine. Când te-a părăsit, s-a devotat întru totul mie, a făcut tot ce i-a stat în putință ca să nu-mi lipsească tatăl. Nu mi-a înşelat niciodată aşteptările, îi datorez tot ceea ce sunt.

— Mi-ar fi plăcut să te cunosc înainte, şopti Raymond, dar mama ta nu mi-a permis şi, după aceea, nici tu n-ai vrut să ştii nimic despre mine.

— Nu, n-am vrut. Pentru ce? Reprezinți tot ceea ce mama şi cu mine detestăm.

— Şi acum, de ce ai venit să mă vezi? Nu era nevoie, puteai să mergi la castel fără ca eu să fiu acolo.

Catherine rămase tăcută câteva secunde retrăgându-şi privirea. Raymond o privea fascinat. I se părea de necrezut că femeia aceea era fiica lui. Şi totuşi era: se afla acolo disprețuindu-l, aşa cum o făcuse dintotdeauna.

— Nu ştiu; nu ştiu de ce am venit, nu ştiu de ce sunt aici, mărturisi ea susținându-i privirea.

— Ți-e foame? o întrebă el pe neaşteptate.

— Foame? Nu... nu ştiu...

— Unde stai la Paris?

— La hotel Meurice.

— Vrei să mergem să luăm cina?

— Să luăm cina?

— Da, putem merge să luăm cina şi vom continua să stăm de vorbă.

Raymond o văzu ezitând; nici el nu ştia de ce i-a propus să meargă să ia cina. Era deja ora opt şi jumătate şi, de altfel, lui nu-i era foame; dar avea nevoie să iasă, să respire aer proaspăt, să se afle pe un teren neutru.

— De acord, spuse ea, dar n-am chef să mă schimb.

El o privi cu atenție, dându-şi seama că tânăra era îmbrăcată neprotocolar: blugi, un pulovăr de caşmir, cizme şi o scurtă pe care o lăsase la intrare. Îmbrăcată în felul acela nu puteau merge în prea multe locuri, cel puțin nu în cele pe care le cunoştea el.

— E pentru prima dată că vii la Paris? o întrebă el pe fiica sa.

— Nu, am fost de mai multe ori. O călătorie de studii şi apoi călătorii în interes de serviciu.

— Bine, atunci ai o idee despre locurile care ți-ar putea face plăcere.

— Putem merge la La Coupole. Este în bulevardul Montparnasse…

— De acord, vom merge acolo; este un loc care le place mult americanilor.

— Şi ție, nu?

— N-am fost niciodată.

Catherine îl privi de parcă i s-ar fi părut imposibil ca un francez să nu fi luat acolo masa de prânz sau cina măcar o dată în viață.

N-au vorbit mult în timpul cinei, deşi ea l-a întrebat curioasă de castel, iar el s-a interesat de studiile ei în artă şi la despre ce se gândea să facă în viitor. Catherine se arătă evazivă în răspunsuri.

— Nu ştiu ce voi face cu viața mea. Mă simt foarte singură; pierderea mamei mele a fost lucrul cel mai

cumplit care mi s-a întâmplat. Am nevoie de timp ca să-mi revin.

Raymond începea să creadă că, dacă acționa cu prudență, ar putea reuşi să stabilească o relație cu fiica sa. O simțea pierdută, fragilă, epuizată de boala îndelungată a mamei sale, distrusă de moartea ei.

— Vorbeşte-mi despre mama ta, îi ceru el.

Dar Catherine s-a pus în gardă şi ochii ei negri au strălucit mânioşi.

— N-am ce să-ți povestesc despre mama, tocmai ție.

— Eu o iubeam, am iubit-o întotdeauna, răspunse Raymond.

— Dacă ai fi iubit-o, ai fi renunțat la nebuniile tale.

— Nebuniile mele? Care sunt nebuniile mele?

— Eşti un nazist, un nebun care visează la o rasă superioară şi, ceea ce este şi mai rău, te crezi moştenitorul catarilor.

— Sunt moştenitorul unei vechi familii în care unii dintre membrii săi au murit pe rug din pricina intereselor unui rege şi a fanatismului unui papă. Dacă ştii ceva istorie, n-ar trebui să-mi spui că aş fi nebun.

— Ştiu tot, mama mi-a povestit toate aceste istorii absurde.

— Absurde? Istoria familiei noastre (da, Catherine, e şi familia ta) nu e o istorie absurdă. Familia noastră a luptat ca să păstreze independența patriei sale şi să nu facă parte din Coroana Franței. A avut loc o înțelegere secretă între rege şi papă, amândurora le convenea să termine cu regiunea Languedoc şi…

— Te rog, nu-mi vorbi de regi şi de papi! Suntem în secolul al XXI-lea! În ce secol trăieşti tu? Dar, mai ales, cum poți fi nazist? Cum poți să crezi că există oameni superiori altora?

— Există oameni superiori altora, e un fapt evident.

— Toți suntem egali! spuse Catherine ridicând glasul.

— Nu, nu suntem egali. Eu nu sunt egal cu chelnerul care ne serveşte cina. Eu sunt contele d'Amis, iar el

cunoaşte cel mult numele bunicilor săi. Nici tu nu eşti egală cu chelnerul. Oricât de americancă te-ai simți, într-o zi vei fi contesă d'Amis şi, fie că îți va plăcea, fie că nu, vei moşteni ceva mai mult decât bani şi pământuri, vei moşteni o istorie. Dar chiar şi dacă n-ai fi viitoarea contesă d'Amis, tot nu eşti asemeni chelnerului. Ai studiat într-o universitate bună, ai fost răsfățată de mică, nu ți-a lipsit nimic.

— Şi eu am fost chelneriță. Vreme de doi ani am muncit în barul de zi al universității. Am servit multe răcoritoare şi hotdog. Îmi amintesc de aceşti doi ani ca de cei mai distractivi din viața mea. Ce e rău în a fi chelner? În America, nu contează ce anume munceşte cineva; să fi fost chelner, vânzător de ziare, măturător sau orice altceva este un motiv de mândrie. Chiar te crezi superior?

Tânăra începu să râdă. Pe Raymond îl durea râsul Catherinei şi simți un resentiment față de defuncta sa soție pentru a fi făcut din fiica lui o femeie vulgară, în stare să se simtă egală cu tânărul acela, cu accent de cartier mărginaş al Parisului, care le servea cina.

— Ce ți-a povestit mama ta despre mine? vru să ştie Raymond.

— Adevărul, mama nu mințea niciodată. Mi-a explicat că tatăl tău era un nebun care a făcut din tine un alt nebun.

— Nu sunt nebun, Catherine, vreau doar ce e mai bine pentru patria mea, pentru semenii mei. Sunt moştenitorul unei tradiții şi am responsabilități față de prezent şi față de viitor, tocmai pentru că sunt moştenitorul unui trecut. Poate că vei înțelege când vei fi contesă d'Amis.

— N-am nici cea mai mică intenție de a deveni contesă, îl asigură Catherine.

— Nu are importanță ce vrei tu, vei fi contesă când voi muri eu. E un lucru pe care nu îl poți schimba. Ştii? Mă chinuie de ani de zile gândul de a şti că familia noastră se va stinge poate odată cu tine; că atâtea secole de

responsabilități asumate se vor spulbera pentru că eşti aşa cum eşti.

— Şi cum sunt? Tu nu mă cunoşti, replică ea mânioasă.

— Nu a fost greu să-mi imaginez cum te educa mama ta. Ani de zile am implorat-o să te lase să vii la castel ca să cunoşti ceea ce va fi moştenirea ta, dar ea a refuzat. Şi apoi, când ai devenit majoră, atitudinea ta de respingere a tot ce venea din partea mea.

— N-am nevoie de nimic de la tine. Mama mea avea de-ajuns şi îi prisosea ca să ne întreținem amândouă. Cât timp am fost mică a acceptat banii pe care-i trimiteai, pentru că ea credea că n-avea dreptul să mă priveze de nimic, dar de fapt n-aveam nevoie de banii tăi.

Raymond oftă. Tânăra aceea care era fiica lui se dovedea a fi obositoare. Atât de directă, de dezinhibată, de sigură de sine, atât de diferită de cum o visase.

O conduse la hotelul Meurice fără să îndrăznească să o întrebe când se vor revedea.

— Şi apropo, cum de ştiai că sunt la Crillon?

— Avocatul meu a luat legătura cu avocatul tău şi, după cât se pare, acesta l-a informat că eşti la Paris.

Se despărțiră fără măcar să-şi dea mâna. Raymond simțea o puternică apăsare în piept, se temea că aceasta este prima şi ultima dată că o vedea pe fiica sa.

33

Omar, şeful comandourilor Cercului din Spania, le dăduse întâlnire lui Mohamed Amir şi lui Ali în satul Caños Blancos, în casa lui Hakim.

În drum spre Caños Blancos, cei doi tineri glumeau nervoşi, conştienți de faptul că Omar avea să le comunice data şi ultimele amănunte ale atentatului. Ştiau amândoi că se bucurau de ultimele zile din viața lor.

Mohamed se temea şi de faptul că Omar avea să-i vorbească din nou despre Laila. Sora lui părea să fi devenit un coşmar pentru comunitatea musulmană şi îl făceau pe el răspunzător pentru că nu era în stare să o facă să stea la locul ei.

„Dar care era locul ei?" se întreba Mohamed. Era dificil pentru o femeie să nu se molipsească de modul de viață al altor femei ca şi ea. Tatăl lor era moale, iar mama lor o proteja, lăsând-o să facă după capul ei, ținându-le piept soțului ei şi lui însuşi.

Pe Mohamed îl chinuia gândul că într-o zi, fără să vrea, o lovise pe mama lui. S-a întâmplat într-o seară când a auzit-o pe sora lui spunând că merge să ia cina acasă la un prieten, tânărul avocat cu care împărțea cabinetul de avocatură împreună cu prietenele sale.

I s-a părut scandalos ca sora lui să se ducă să ia cina singură cu un bărbat în casa acestuia; nu-i venea greu să-şi imagineze ce s-ar putea întâmpla după cină. A observat că era îmbrăcată cu nişte blugi negri şi o bluză de mătase şi că era machiată. A somat-o să nu plece, iar ea a refuzat; atunci când era pe punctul de a o lua la bătaie, mama lor s-a aşezat între ei doi şi a primit lovitura destinată surorii sale.

Mama lui l-a făcut „nebun" şi s-a plâns că are un fiu ca el. Din ziua aceea, de abia îi mai adresa câte un cuvânt; obişnuia sa o audă repetându-i tatălui său că fiul acela le va aduce nenorocirea. Tatăl lui o mustra fără multă

convingere şi îi cerea să încerce să o convingă pe Laila să nu provoace furia fratelui său. Dar mama lui îi răspundea că Laila e bună şi prudentă şi că va fi bucuria bătrâneții lor, în vreme ce Mohamed le provoca doar suferință.

Tatăl lui încerca să păstreze un echilibru dificil între ceea ce îi cerea el, fapt care ar fi adus-o pe Laila pe calea cea bună, şi dorințele tinerei de a fi şi de a acționa în continuare ca până la venirea fratelui ei.

Mohamed ştia că până în momentul acela Laila nu îngăduise ca vreun tânăr să întreacă măsura față de ea, dar susținea ideea egalității dintre bărbați şi femei şi se revolta față de posibilitatea de a fi supusă oricărui bărbat. El îi ceruse tatălui său să o trimită în Maroc ca să o mărite, de bunăvoie sau împotriva voinței ei, dar acesta recunoscuse că nu avea puterea să o facă. Laila era cetățeană spaniolă prin decizie proprie şi nici chiar el, care era tatăl ei, nu o putea obliga să ia un soț împotriva voinței sale.

Când ajunseră la Caños Blancos, Ali începu să râdă.

— Ce proşti sunt! Caută Cercul peste tot şi n-au aflat că satul ăsta îi aparține; până şi pietrele sunt ale Cercului.

— Mai bine aşa, răspunse Mohamed; acesta e un loc bun de refugiu.

— Cel mai amuzant este atunci când vin jurnaliştii ăia de la televiziune ca să arate cum se trăieşte într-un sat musulman granadin în plin secol al XXI-lea şi îi întreabă pe oameni ce părere au despre Cerc. Ce greţoşi sunt! Cât de frică le este de noi! Nu ştiu ce să facă, numai să nu ne supere şi să-i lăsăm în pace.

— Da, asta este aici, dar frații noştri sunt ucişi în Irak, în Palestina, în Afganistan, răspunse Mohamed.

Fratele lui Hakim le deschise poarta casei şi îi conduse imediat în încăperea în care îi aştepta Omar, care-i îmbrățişă în semn de bun-venit.

— Aşadar, Salim al-Bashir mi-a transmis ultimele instrucțiuni. Atentatul va fi în Vinerea Mare, ziua în care

Isus a fost răstignit. O idee genială.

— Este, într-adevăr, afirmă Ali entuziasmat.

— Vom distruge resturile Crucii exact la aniversarea crucificării. Va fi un eveniment mondial, spuse Omar în continuare; presupun că sunteți pregătiți.

— Suntem, răspunseră Mohamed şi Ali la unison.

Omar le înmânã fiecăruia câte o geantă şi îi îmbrățişă din nou.

— Frații noştri din Cerc apreciază sacrificiul vostru. Numele voastre vor dăinui peste timp. În fiecare geantă e o jumătate de milion de euro.

Mohamed şi Ali îl priviră uimiți. De ce le dădea atâția bani dacă aveau să moară în mod inevitabil?

— Banii nu pot compensa pierderea unei vieți, dar pot fi de ajutor familiilor voastre, căci vor înceta să se mai bizuie pe sprijinul vostru. Vi-i dau în numerar pentru că e mai bine. Dacă tatăl tău, Mohamed, ar primi un transfer de jumătate de milion de euro, autoritățile ar bănui imediat şi acelaşi lucru s-a întâmpla şi cu familia ta, Ali.

— Dar… nu este nevoie… tatăl meu se descurcă bine, răspunse Mohamed.

— Tatăl tău îşi va pierde cei doi copii şi are nevoie să-i fie asigurată bătrânețea. În plus, uiți de soția ta? Ai o nevastă şi doi copii. Ce se va întâmpla cu ei în lipsa ta? Cât despre familia ta, Ali, ei trăiesc ca vai de lume şi banii ăştia îi vor ajuta să-şi deschidă propria afacere în Maroc.

Lui Mohamed nu i-a scăpat afirmația lui Omar că tatăl său avea să-şi piardă cei doi copii.

— Îți mulțumesc, afirmă Ali, familia mea vă va fi veşnic recunoscătoare.

— Nu-mi mulțumiți, Cercul nu-şi abandonează niciodată oamenii. Şi acum vom recapitula planul: cum veți merge la Santo Toribio şi unde veți ascunde explozivul.

Planul lui Omar era simplu; de fapt, îl discutaseră deja cu alte ocazii. Vor merge în excursie cu alți pelerini. Norocul îi însoțea, pentru ca un grup de catiheți, toți

tineri, de vârsta lui Mohamed şi a lui Ali mergeau să dobândească indulgența papală la Santo Toribio. Fireşte, autocarele erau ale companiei lui Omar, iar şoferul unuia dintre vehicule era un frate din Cerc. Centurile cu explozibili vor merge în nişte genți gata pregătite. Vor pleca joi dis-de-dimineață şi vor dormi într-un hotel din Potes împreună cu restul pelerinilor. Dimineața, în Vinerea Mare vor urca la douăsprezece, oră prevăzută pentru slujba religioasă; Mohamed şi Ali vor trece neobservați în grupul de tineri. Atunci vor arunca în aer mănăstirea cu toate persoanele care vor fi înăuntru şi, ce era cel mai important, nu va rămâne nici urmă din capela unde, într-o casetă de argint aurit călugării păstrau cu sfințenie bucata cea mai mare din *Lignum Crucis* pe care o conserva creştinătatea.

Omar zâmbea satisfăcut. În privirea lui nu era nicio îndoială că atentatul avea să fie dus la bun sfârşit.

— Ştiți de-acum că pe Salim al-Bashir îl preocupă în mod special misiunea voastră. Eu am încredere în voi, succesul vostru va fi deplin.

— Şi Hakim? întrebă Mohamed.

— E în continuare la Ierusalim, afirmă Omar. Şi el a primit instrucțiuni. Fratele lui îl va înlocui ca şef al satului Caños Blancos. Se simte onorat să ocupe locul unui erou ca Hakim. Dacă astăzi sunt aici, este pentru că am venit să-i înmânez acelaşi ajutor ca şi vouă.

Fratele lui Hakim intră în mica încăpere urmat de un tânăr pe care îl văzuseră în casă şi cu alte ocazii. Tânărul aşează pe masă o tavă cu pahare aburinde de ceai aromatic şi dulciuri făcute cu miere şi migdale.

Omar dădu iama în ele, în vreme ce Mohamed şi Ali îşi ascundeau cu greu nervozitatea.

Mohamed voia să găsească ocazia de a rămâne singur cu Omar ca să-l întrebe de Laila, dar cum se părea că întâmplarea n-avea să fie în favoarea lui, decise să-i ceară lui Omar să-i acorde câteva minute între patru ochi.

Fratele lui Hakim îl invită pe Ali să facă o plimbare ca

să le permită lui Omar şi lui Mohamed să stea de vorbă.

— Ce doreşti? îl întrebă Omar indispus.

— Ai zis mai înainte că părinții mei îşi vor pierde amândoi copiii…

— Aşa este.

— Laila…

— Laila trebuie să moară; tatăl tău ar fi trebuit să rezolve această problemă, dar n-a făcut-o. Nu putem îngădui ca sora ta să-şi continue activitățile. Exemplul ei le aduce prejudicii femeilor noastre, mai cu seamă celor mai tinere. Ți-am cerut să soluționezi problema.

— Da, dar după aceea mi-ai spus să nu fac nimic.

— E adevărat, tu nu trebuie să te pui în pericol. Eşti menit unei misiuni care va aduce islamului o glorie şi mai mare, zâmbi Omar binevoitor.

— Cine… cine o va face? îndrăzni Mohamed să întrebe.

— Onoarea familiilor trebuie să fie spălată în sânul propriei familii. O va face unul dintre verii tăi; va sosi peste două zile din Maroc.

Pe Mohamed îl zdruncină vestea. Tatăl său îl anunțase că fratele său mai mare i-l trimitea pe unul dintre fiii săi ca să-l ajute să-şi găsească de lucru la Granada. Bineînțeles că va fi găzduit la ei acasă. Ceea ce nu ştia tatăl lui era că tânărul acela venea să o ucidă pe fiica sa.

Mohamed se simțea neputincios pe măsură ce îl cuprindea furia. Furie față de Laila pe care o iubea, dar care, din pricina încăpățânării ei, era condamnată la moarte.

— E mai bine aşa, spuse Omar în continuare, şi nu-ți face griji, ne vom ocupa de vărul tău. Ştim să fim generoşi, deşi acesta nu este un caz pe care ar trebui să-l rezolvăm noi. Acum, nu te mai gândi la asta. Eşti un bun credincios, în curând vei fi în Paradis alături de Allah. Doar nu vei regreta povestea cu sora ta?

I-ar fi plăcut să aibă curajul să-i spună că da, că regretă că Laila va trebui să moară, că o iubeşte, că este sora lui, dar Mohamed îşi lăsă privirea în pământ şi nu

răspunse la întrebare.

— Când se va întâmpla? vru să ştie, fără ca lui Omar să-i scape tonul încordat al vocii sale.

— Asta o va hotărî vărul tău. El va trebui să aleagă cel mai bun moment.

— Nu vreau să sufere, ceru Mohamed.

— Presupun că vărul tău va şti cum să o facă fără să provoace mai multă suferință decât ar fi necesar, răspunse Omar cu indiferență.

Nici Mohamed, nici Ali n-au vorbit mult pe traseul de întoarcere la Granada. Ali se gândea la ce să facă în ultimele sale zile de viață, iar Mohamed nu-şi putea scoate din cap sentința de condamnare la moarte a Lailei.

34

Raymond se trezi devreme. De fapt, de abia reuşise să doarmă gândindu-se la Catherine. Se temea că, odată satisfăcută curiozitatea acesteia, ea nu va mai dori să-l revadă şi, acum, că o cunoscuse, el nu se simțea în stare să renunțe la a o avea în preajmă.

Conştient de faptul că e bătrân şi că singurătatea îl însoțise din copilărie, dorea cu înflăcărare să-şi împartă ultimii ani din viață cu cineva care să-i umple zilele de bucurie. Nu ştia dacă fiica sa Catherine ar fi în stare să-i aducă fericirea, dar măcar era fiica lui şi simplul fapt de a o avea la castel ar fi o binecuvântare pentru el.

Se gândi să o sune la hotelul Meurice şi să o invite la masă, dar nu îndrăzni, temându-se de reacția Catherinei. De altfel, trebuia să aştepte vizita Ylenei, care putea sosi în orice clipă.

Îl sună la telefon pe credinciosul său majordom, care îl informă despre treburile zilnice de la castel, şi îi ceru să-i pregătească apartamentul principal şi să pună flori prin tot castelul. Dacă ea va veni la d'Amis, voia să simtă castelul ca pe căminul ei, să se îndrăgostească de locul acela în care au trăit generații întregi de D'Amis.

Nu încheiase convorbirea cu majordomul când auzi soneria.

Deschise crezând că poate fi Ylena şi rămase fără să ştie ce să facă atunci când se trezi cu Catherine.

— Ai luat micul-dejun? îl întrebă ea în chip de salut.

— Da, foarte devreme, răspunse Raymond, neştiind ce atitudine să adopte față de fiica aceea hotărâtă să-l surprindă.

— Bine, dar putem bea încă o cafea. Îți convine? Mă inviți să intru, sau te deranjez? întrebă ea, stând încă în pragul uşii.

— Intră, adevărul e că nu te aşteptam, mărturisi Raymond.

— Nici eu nu speram să te văd azi şi poate că nici în restul vieții mele, dar iată-mă aici.

O invită să ia loc în vreme ce comanda cafea la telefon.

— Ce ai de făcut azi? întrebă Catherine.

— Azi? Trebuie să văd o persoană. De îndată ce o voi vedea, s-ar putea să mă întorc la castel. Sunt puțin obosit; sunt de-acum în vârstă şi nu mi-am revenit încă după călătoria în Statele Unite.

— Ar fi trebuit să te fi scutit de ea. I-am spus avocatului meu să-i spună avocatului tău că să nu-ți treacă prin minte să vii.

— Ştiu, dar am crezut că era de datoria mea să fiu alături de tine într-un moment ca acela.

— Cum ai putut să crezi că aş fi dorit să fii alături de mine când o înmormântam pe mama? Trebuia să fii nebun ca să fi gândit aşa ceva! Tu eşti ultima persoană pe care mama ar fi dorit-o să asiste la înmormântarea ei.

— Bine, eu am făcut ceea ce am crezut că e corect. Nici pentru mine nu a fost uşor să vin şi să încerc să te văd. Au fost nişte zile istovitoare şi de mare suferință, îi mărturisi el.

— Suferință? E de necrezut că vorbeşti de suferință! Eu eram cea care suferea, care suferă pentru pierderea mamei mele, dar tu... Dacă ai fi iubit-o, ai fi renunțat la nebuniile tale, ai fi rupt cu nebunul de tatăl tău, ai fi încercat să ai viața ta proprie alături de ea, dar ai sacrificat-o, aşa cum m-ai sacrificat şi pe mine.

Tonul rece şi crud al Catherinei îl făcu pe Raymond să amuțească. Se temea să mai spună ceva care ar contraria-o şi care ar face-o să se ridice şi să plece, lăsându-l singur.

— Poate că n-a fost o idee bună să vin, spuse ea ridicându-se şi îndreptându-se spre uşă, confirmând astfel temerile tatălui său.

— Nu, te rog, nu pleca!

Raymond se ridicase, postându-se în fața ei cu vocea şi expresia feței rugătoare.

— De fapt, sunt descumpănită, admise ea. Nu ştiu dacă fac bine, poate că a fost o idee proastă să te cunosc.

— Catherine, eu… în sfârşit, cred că ar trebui să ne acordăm o şansă, că tu ar trebui să-mi acorzi o şansă. Nu ştiu… să vorbim, să ne cunoaştem şi dacă după aceea continui să crezi că sunt un monstru, în sfârşit… n-ai nimic de pierdut.

— Nu ştiu dacă nu cumva o trădez pe mama, răspunse ea cu voce joasă.

— Să o trădezi? De ce?

— Ei nu i-ar plăcea să mă vadă cu tine, asta ştiu sigur.

— Te rog, Catherine, judecă-mă după ce mă vei cunoaşte! Dar fă-o tu, după judecata ta proprie. Permite-mi să te dezamăgesc în mod direct.

— Da, presupun că aşa va fi.

Nişte ciocănituri seci în uşă întrerupseră conversația. Raymond se temu să nu fie Ylena.

Merse să deschidă uşa şi, într-adevăr, se pomeni cu ea.

— Bună ziua, spuse ea intrând fără să aştepte să o invite, dar se opri pe loc când văzu o femeie aşezată pe canapea cu o ceaşcă de cafea în mână, privind-o curioasă. Se întoarse spre Raymond şi îl interogă din ochi în legătură cu prezența acelei necunoscute.

— Dacă nu te deranjează, ne putem vedea peste puțin timp; acum am de lucru, îi ceru Raymond fiicei sale.

— Bine, o să ne vedem, răspunse Catherine indispusă.

— Trec să te iau de la hotel peste o oră?

— Nu.

Raymond se temu că ea va pleca şi nu se va mai întoarce, astfel că hotărî să rişte, fapt pe care ştia că Mijlocitorul nu i-l va ierta dacă va ajunge să afle.

— De ce nu aştepți aici câtă vreme vorbesc cu această doamnă în birou?

— Bine, acceptă Catherine în silă.

Raymond îi făcu un semn Ylenei să-l însoțească în micul birou situat lângă salon şi se felicită pentru faptul că acel apartament de la Crillon dispunea de atâta spațiu.

Când închise uşa şi se simți la adăpost de privirea iscoditoare a fiice sale a trebuit să facă față frunții încruntate a Ylenei.

— Cine este? întrebă femeia.

— E fiica mea, nu vă faceți griji.

— Nimeni nu trebuia să mă vadă cu dumneavoastră.

— Eu nu ştiam când veți veni şi ea s-a prezentat pe neaşteptate. Nu credeți că e mai bine să ne purtăm firesc?

Ylena îl privi îngrijorată. Acea întâmplare neprevăzută o făcea să se simtă prost. Nu-i plăcuse fiica lui Raymond; se simțise cercetată de ea de sus şi până jos.

Raymond îi înmână o mapă cu documentele de călătorie şi banii pe care ea îi verifică minuțios.

— Ni s-au promis bani pentru familiile noastre.

— Aici aveți o parte; restul îl veți primi peste două zile, e totul aranjat. Veți găsi scaunul, armele şi explozibilii la adresa scrisă pe plic. Acolo vi se va da tot materialul pregătit, însoțitorii dumneavoastră sunt gata?

— Suntem gata cu toții.

— Bine, atunci nu mai avem nimic de vorbit. Să aveți noroc.

— Noroc? Ştiți că voi muri.

— Ştiu, dar veți muri împlinind o răzbunare; va fi o moarte dulce.

Ylena nu răspunse. Un zgomot uşor o alertă şi privi spre uşa care despărțea biroul de salonul unde rămăsese Catherine. Raymond îi observă gestul şi încercă să o liniştească.

— Nu vă faceți griji, nu ne aude nimeni.

— Sunteți sigur?

— Da, sunt sigur.

Când reveniră în salon, Catherine vorbea la telefonul mobil; părea adâncită într-o conversație cu o prietenă. Raymond simți o uşurare că era aşa, iar Ylena de-abia o privi.

— Cine era fata asta? întrebă Catherine de îndată ce

Ylena ieşise.

— Nu ştiam că eşti curioasă, replică el, ocolind răspunsul.

— Nici nu sunt, doar că... în sfârşit, nu ştiu multe despre tine şi am fost surprinsă să văd o fată atât de specială la aceste ore ale dimineții.

— Specială? Ce are special?

— Înfățişarea ei; e foarte frumoasă, chiar dacă n-are mult gust în alegerea hainelor.

— Ca să-ți satisfac curiozitatea, îți voi spune că lucrează la cabinetul avocatului meu şi că mi-a adus nişte documente pe care trebuia să le semnez. Mulțumită?

— Mă rog, de fapt mi-e totuna, îmi pare rău că te-am întrebat, se scuză ea.

— Mă voi întoarce la castel, vrei să vii cu mine?

— La castel? Acum?

— Da, după semnarea acelor documente, nu-mi mai rămâne nimic de făcut la Paris, aşa că mă întorc acasă. Tu voiai să cunoşti castelul, nu-i aşa?

— Da, dar... mă rog... nu ştiu dacă vreau să merg acum.

— Vei fi binevenită oricând vrei.

— Atunci, pleci?

— Da, numai dacă nu cumva vrei să rămân ca să fiu cu tine.

— Nu, n-am nevoie de tine pentru nimic.

— Atunci, mă întorc la castel, am obligații pentru care trebuie să răspund.

Catherine se ridică şi îşi luă pardesiul, iar Raymond o privi cu amărăciune şi cu teamă. Îi venea greu să o înțeleagă.

De când ieşise de la Crillon, doi oameni ai Iugoslavului o urmăreau pe Ylena fără ca aceasta să-şi dea seama. Aveau ordin să nu o piardă din vedere şi, mai cu seamă, să verifice dacă o urmărea cineva. Unul dintre bărbați

părea stânjenit, nu înceta să privească din când în când în urmă.

— Ce se întâmplă? îl întrebă colegul său.

— Nu ştiu, dar cred că suntem urmăriți. Era o femeie foarte ciudată în holul hotelului…

— Ce prostii spui! Am fost atent la toți cei care intrau şi ieşeau şi n-am văzut pe nimeni suspect.

— Poate că ai dreptate.

— Munca asta reuşeşte să ne facă să devenim paranoici.

— Mai bine să nu ne înşelăm, altminteri şeful o să ne toace mărunt.

Zece agenți ai Centrului antiterorist erau pe urmele celor doi oameni ai Iugoslavului şi ale acelei femei înalte şi zvelte care traversau cu paşi grăbiți la place de la Concorde, trecând pe celălalt mal al Senei, unde se află Adunarea Națională. Erau în legătură permanentă cu Lorenzo Panetta, care îi somase să nu o piardă din ochi nici pe femeie, nici pe cei doi bătăuşi. O altă echipă de la centru se pusese în mişcare ca să-i susțină pe agenții care erau deja în stradă. Panetta şi Matthew Lucas erau dispuşi să cerceteze ce ascundea contele d'Amis; de altfel, erau din ce în ce mai convinşi că părintele Aguirre avea dreptate şi că aşa cum spunea iezuitul acela contele avea de gând să încerce să-şi înfăptuiască răzbunarea împotriva Bisericii, dar amândoi se temeau că poate urmărindu-l pe conte ar fi putut pierde pista Cercului. Poate că Hans Wein avea dreptate: cei răi obişnuiesc să se întâlnească la aceleaşi magazine universale de arme, astfel că numitul Karakoz ar putea servi foarte bine Cercul şi pe conte, deopotrivă, dar Panetta hotărâse să se lase călăuzit de instinctul său, iar Matthew Lucas îl seconda. Spera să nu comită tocmai acum prima greşeală din cariera sa.

— Ştim ceva de la sursa dumneavoastră? îl întrebă preotul pe Panetta.

— Ne relatează lucruri vagi, fără importanță, dar sper că la un moment dat ne va fi de folos, răspunse Panetta.

— Persoana aceea trece printr-un mare pericol; dacă domnul conte descoperă că este spionat, poate face orice, spuse iezuitul cu îngrijorare.

— Nu vă faceți griji; când cineva se vâră în aşa ceva, ştie ce riscă, interveni Matthew Lucas.

— Chiar şi aşa mă nelinişteşte să ştiu că cineva este în bârlogul lupului, insistă preotul.

— Este un risc pe care trebuie să mi-l asum, afirmă Panetta. Este de importanță vitală să ştim ce demersuri face contele şi asta o putem afla doar dacă ne relatează cineva dinăuntru.

— Şi dacă află şeful dumneavoastră, ce va face? vru să ştie preotul.

— Şeful meu ştie aproape tot; ştie că obținem informații din anturajul contelui, dar nu i-am precizat cum şi nici de la cine. Când se va termina totul, îi voi spune chiar eu, îi voi explica tot ce am făcut, dar pentru moment este mai bine ca nimeni să nu ştie mai mult decât e nevoie să ştie. Dumneavoastră sunteți preot şi puteți păstra un secret, iar Matthew, cred că, în aceste împrejurări, înțelege de ce am făcut-o.

Părintele Aguirre îşi aprinse o țigară Gauloise, căci se apucase din nou de fumat. Îşi reproşa slăbiciunea şi se consola spunându-şi că, atunci când se va încheia coşmarul pe care-l trăia şi se va putea întoarce în izolarea sa de la Bilbao, nu va mai aprinde niciodată o țigară.

Şi Lorenzo Panetta fuma şi amândoi se simțeau ruşinați sub privirile reprobatoare ale tânărului Matthew Lucas. În dimineața aceea fumase o jumătate de pachet de Gauloises şi îşi simțea gâtul uscat şi aspru.

Aşezați în fața unui panou cu monitoare pe care urmăreau traseul acelei fete ciudate pe străzile din Paris, bătrânul preot profita de momentele de tăcere ca să se roage.

— Ştiți, părinte? E greu de crezut ca în plin secol al

XXI-lea un om să vrea să atenteze împotriva Bisericii pentru ceva care s-a petrecut în secolul al XIII-lea, chiar dacă acel fray Julián a lăsat ca sarcină răzbunarea sângelui catarilor.

Ignacio Aguirre cumpăni vorbele lui Matthew Lucas înainte de a-i răspunde. De fapt, se gândea la acelaşi lucru de ani de zile şi mai cu seamă de când episcopul Pelizzoli i-a trimis vorbă chemându-l la Roma. Şi cu cât încerca mai mult să dea răspuns la această întrebare, cu atât mai mult îşi dădea seama de interpretările greşite pe care le stârnea cronica lui fray Julián.

— Fray Julián nu voia să curgă mai mult sânge şi, în niciun caz, nu cerea răzbunare pentru cruciada împotriva catarilor. Nimic mai departe de adevăratul său gând.

— Părinte, cred că am citit deja de cel puțin şase ori cronica aceea, iar fraza finală este clară ca lumina zilei: „Într-o zi, cineva va răzbuna sângele celor nevinovați".

— Este ceea ce îl speria pe fray Julián: că după atâta sânge vărsat, cineva va crede că singurul răspuns trebuie să fie răzbunarea. Fray Julián era un om cu probleme de conştiință, un cleric care nu era de acord cu ceea ce făcea Biserica, dar care se simțea incapabil să o trădeze.

— De fapt, a trădat-o, observă Matthew.

— Nu, nu a trădat-o. A încercat să împace toate loialitățile şi eu cred că a şi reuşit. El nu s-a îndepărtat de Biserică, nu a devenit catar, chiar dacă a încercat să-i salveze pe acei oameni care aveau o altă viziune, diferită de cea a creştinismului, să nu piară. I-a fost loial doñei María, recunoscător pentru tot ce făcuse pentru el şi pentru că a vrut să fie la înălțimea a ceea ce credea că era obligația lui față de casa de Aínsa, oricât de mult îl durea în adâncul ființei sale faptul că era bastard. Apărând-o pe doña María, a împlinit un angajament de loialitate față de tatăl său, chiar dacă nimeni nu i-a cerut să o facă. Pe fray Julián l-a îmbolnăvit conştiința: trăirea contradicției de a fi loial unor cauze atât de diferite. Era un om de bine, un om care detesta violența şi, de asemenea, un om a cărui

rațiune s-a lovit de fanatismul nemilos al lui fray Ferrer. Nu se poate separa ultima frază a Cronicii de restul vieții sale; de altfel, după părerea mea, asta este şi interpretarea dată de profesorul Arnaud, care, în definitiv, a fost cel care ne-a lăsat moştenire studiul despre fray Julián; lucrul de care se temea acesta era că, într-o zi, cineva să vrea să răzbune atât de multe morți şi, de aceea, să verse şi mai mult sânge.

— Faceți o interpretare foarte binevoitoare şi interesată a cronicii acelui călugăr.

— Nu, Matthew, nu este aşa. Dacă în afară de cronică ați citi toate adnotările profesorului Arnaud care o însoțesc, veți vedea că am dreptate. Şi vă asigur că Ferdinand Arnaud nu era un om religios, nici măcar credincios.

— Ați ajuns să-l cunoaşteți foarte bine, îl asigură Lorenzo Panetta intervenind în conversație.

— Ne-am văzut de două ori, dar au fost două împrejurări foarte speciale şi, oricât de dificil ar părea, uneori cunoşti mai bine un om cu care ai avut de-a face o oră decât pe cineva pe care-l vezi în fiecare zi.

După ce hoinări, Ylena coborî la metrou şi luă un tren care oprea aproape de Gare de Lyon. Agenții care o urmăreau o văzură apropiindu-se de ghişeu, cumpărând un bilet şi plătind în numerar. Unul dintre ei, după ce i-a arătat legitimația de polițist funcționarului de la căile ferate, reuşi să afle că femeia cumpărase un bilet pentru Orient Express.

— Merge la Istanbul, îi spuse un casier care după aceea s-a gândit toată ziua dacă făcuse bine dezvăluindu-i tipului care îi arătase o legitimație de polițist destinația acelei femei cu privirea rătăcită.

Agenții îl informară nervoşi pe Panetta şi acesta dădu ordin ca măcar doi dintre ei să urce în tren şi să nu o piardă din vedere. Vor cumpăra bilet de la controlor; să inventeze orice ar fi poftit ca să-şi justifice prezența în

tren, dar se asigură că ei au înțeles că nu admitea scuze dacă le scăpa acea tânără misterioasă.

— Merge la Istanbul, le explică lui Matthew şi părintelui Aguirre, care ascultau în tăcere ordinele lui Panetta.

— Voi suna chiar acum la mine la agenție; avem oameni acolo, îi asigură Matthew.

— Fă-o, eu îl voi suna pe Hans Wein. Cred că trebuie să deplasăm acolo o echipă, chiar dacă avem şi noi oameni, dar toți ochii nu vor fi de-ajuns.

Vorbea cu Hans Wein ca să-i comunice ultimele noutăți, când un agent detaşat la Crillon îl sună ca să-l anunțe că domnul conte părăsea hotelul. Panetta nu ezită nicio clipă ca să-i ordone să-l urmărească.

— Presupun că nu se va întâlni cu fata, dar trebuie să fie urmărit oriunde ar merge.

Părintele Aguirre aprinse o țigară şi aspiră fumul ucigător care îi ardea gâtul. Lorenzo Panetta îl imită. Matthew Lucas ieşi din încăpere, bodogănind cu voce joasă.

Femeia tresări când auzi vocea amantului său, deşi pe numărul acela de mobil o putea suna doar el. Dar Salim nu o căutase niciodată în orele de serviciu şi asta o alarmă.

— Eşti ocupată?

— Da, şopti ea, înroşindu-se la față.

— Trebuie să ne vedem.

— Când?

— Acum.

— Acum? Unde eşti? Nu ştiu dacă voi putea…

— Cât mai e până ieşi în pauza, de masă?

— Cincisprezece minute, dar de obicei mănânc în barul de zi al Centrului; nu dispunem de mult timp, doar o jumătate de oră, nu ne putem vedea mai târziu la mine acasă?

— La tine acasă, nu, poate fi supravegheată.

— Atunci…

— Ce aveai de gând să faci astă-seară?

— Să merg acasă.

— Fă ce ai făcut în alte ocazii: pregăteşte-te ca să ieşi să alergi, faci în continuare jogging, nu-i aşa?

— Da.

— Du-te în grădinile din la place du Petit Sablon, lângă casa ta; deşi sunt mici, poți să alergi. Ne vedem acolo.

Simți o uşurare când auzi sunetul care indica faptul că el întrerupsese comunicarea. Privi în jurul său ca să vadă dacă o observa cineva, dar nimeni nu părea să o facă. Angajații Centrului se prefăceau că nu-i interesează viața celorlalți şi că nu se amestecau în treburile lor, dar ea ştia din proprie experiență că toți cunoşteau la perfecție viața colegilor. Iar ea era o persoană în mod special cunoscută şi acum, mai mult decât oricând, avea nevoie să devină cât mai puțin vizibilă.

De-abia mâncă, dar nimeni nu a comentat lipsa ei de poftă de mâncare. Căută să nu pară nerăbdătoare să plece, dar, de cum sosi ora, îşi luă poşeta şi părăsi biroul.

Îşi impuse să conducă încet până acasă. Odată ajunsă acolo, se schimbă cu calm, căutând un trening care să o avantajeze. Nu că ar fi avut multe speranțe să-l impresioneze, dar măcar va încerca. Aşa că îşi refăcu machiajul, îşi puse un trening care i se părea ei că îi vine bine şi ieşi ca în atâtea alte seri să alerge prin împrejurimile casei, situate în cartierul acela elegant şi discret numit Sablon, foarte aproape de la place Royale şi de Muzeul de Artă Veche. În clădirea aceea, locuiau doi înalți funcționari NATO şi, după cum bine ştia, era supravegheată. De fapt, Bruxelles-ul era un oraş supravegheat zi şi noapte şi în care serviciile de spionaj şi străine nu se pierdeau din ochi.

Trecu prin fața statuilor conților de Egmont{128} şi de Hornes{129}, victime cu secole în urmă ale Coroanei spaniole, şi alergă în jurul grilajului parcului, un grilaj din fier forjat decorat cu stâlpi în stil gotic.

Parcul acela era mic, dar cu foarte multă vegetație, şi la ora aceea era puțină lume.

Îşi lăsă privirea să rătăcească după el şi nu întârzie să-l vadă plimbându-se distrat cu aerul cuiva care nu se grăbeşte şi care se relaxează plimbându-se. Încercă să se comporte firesc îndreptându-se spre el.

— Rişti foarte mult venind aici, îi spuse ea.

— Da, presupun că da, dar aveam nevoie să te văd.

— Se întâmplă ceva? întrebă ea alarmată.

— Vreau să ne căsătorim.

Ea simți că sângele îi năvăleşte în cap. Cererea în căsătorie a lui Salim o descumpănea. Cum de putea dori să se însoare cu ea după cele întâmplate la Roma? Acolo o disprețuise atât de mult, încât o făcuse să se simtă mai puțin decât nimic şi acum, deodată, îi cerea să se mărite cu el.

— Dar, de ce? îndrăzni ea să-l întrebe.

— Nu ştii de ce? Pentru că te iubesc. Îmi pare rău pentru ce s-a întâmplat. Vreau să te schimbi, să fii ca mine, dar doresc să o faci pentru că mă iubeşti tot atât de mult cât te iubesc şi eu pe tine.

În tonul înghețat al lui Salim nu era nici strop de romantism, dar ea crezu că el face un mare efort ca să se arate pocăit.

— Eu te iubesc, Salim, şi bineînțeles că doresc să mă mărit cu tine.

— Atunci, o vom face cât mai curând.

— Eşti nebun, ştii că nu putem! Vei avea tot Centrul pe cap cercetându-te, iar eu nu-ți voi mai fi de niciun ajutor.

— Pentru moment, sunt în continuare un cetățean în afara oricărei suspiciuni. Vreau să ne căsătorim, am totul pregătit. O vom face la Roma peste o săptămână.

— La Roma...? spuse ea cu o voce îndurerată.

La Roma trăise cea mai proastă zi din viața ei, crezuse că l-a pierdut, se simțise umilită, disprețuită.

— Da, la Roma, vreau să te despăgubesc pentru cele întâmplate. Nu te îmbrățişez pentru că nu ştiu dacă

cineva nu ne poate vedea, dar trebuie să fii sigură de dragostea mea.

A oftat uşurată. Nu mai reuşise să doarmă de când s-a întors de la Roma din acel week-end fatidic, iar acum el ăi ceruse să devină soția lui, ceva la care nici nu îndrăznise să viseze.

— Te iubesc, Salim, te iubesc mai mult decât îmi iubesc viața şi n-am crezut niciodată că aş putea deveni soția ta. Voi înceta să fiu aşa cum sunt, mă voi converti într-o bună musulmană, te voi urma unde vei merge. Nu suport să fiu fără tine.

— Atunci, m-ai iertat, spuse el privind-o intens.

— Poți face din mine ce doreşti, Salim.

— Bine, organizează totul ca să fii într-o săptămâna la Roma. Cere câteva zile de concediu pentru luna noastră de miere.

— Trebuie să anunț că mă mărit?

— Nu, o vei face la întoarcere. Vom decide împreună ce să facem în continuare. Acum ar trebui să ne gândim doar la nuntă.

— Salim, nu vreau să merg la acelaşi hotel, a implorat ea.

— Nu o vom face. Îți place Excelsiorul?

— Orice, mai puțin...

— Taci, nu-mi mai aminti. Te voi compensa, îți promit că te voi compensa. Şi acum du-te, fugi, gândeşte-te la noi. Îmi pare rău că nu mai putem sta.

A alergat fără rost, după ce a traversat rue de la Régence la Place du Gran Sablon, unde în acel moment se aprindea fațada Nótre Dame du Sablon, o biserică gotico-flamandă care era una dintre mândriile oraşului.

Când s-a întors în apartamentul ei, era epuizată; se întreba de ce nu era fericită: voia să se căsătorească cu Salim, ştia că destinul ei era legat de omul acela, dar cererea de căsătorie o întrista, fără să pună la îndoială, nici măcar un moment, ideea de a se căsători cu el. De fapt, nu-şi mai aparținea, descoperise în acea noapte în

Roma, când o făcuse să se simtă mai puțin importantă decât o cerşetoare; de atunci nu reuşise să-şi recapete stima de sine; de aceea nu se putea simți fericită chiar dacă ştia că o iubeşte.

35

Mama lui gătise un cuşcuş cu miel ajutată de tăcuta Fátima.

Tatăl lui îi ceruse Lailei ca în sâmbăta aceea să nu iasă din casă şi să-i ureze bun-venit vărului ei, împreună cu restul familiei. Mohamed se temuse că sora lui va refuza, dar se părea că acceptase de bunăvoie să ia parte la acea cină în familie.

Mustafa a sosit pe la mijlocul după-amiezii având drept singur bagaj o valiză mică, în ciuda faptului că spunea că vrea să-şi încerce norocul în Spania.

— Aici lucrurile nu sunt uşoare, îl asigura Mohamed, pe zi ce trece sunt mai severi în privința actelor; în plus, sunt nişte rasişti, îi preferă pe sud-americani pentru că sunt creştini ca şi ei.

Tatăl lui Mohamed îl asigură pe Mustafa că vor face tot posibilul ca să-l ajute şi că putea rămâne să locuiască împreună cu ei cât timp va fi nevoie.

— Eşti fiul fratelui meu, sânge din sângele meu, şi asta este casa ta. Nu trăim în lux, dar avem oarece confort.

Mustafa i-a ținut de vorbă povestindu-le ultimele evenimente care avuseseră loc în familie: nunți, decese, naşteri, activități… amesteca totul, în vreme ce înfuleca din cuşcuşul servit de soția unchiului său.

— Şi tu, Laila, mănânci întotdeauna cu bărbații? o întrebă pe neaşteptate pe vara sa.

— Te simți cumva ofensat că m-am aşezat să mănânc la masa mea proprie?

— Nu, dar mă rog, văd că mama ta ne serveşte, aşa cum fac bunele musulmane, şi că o ajută cumnata ta, dar niciuna dintre ele nu s-a aşezat cu noi la masă.

Mohamed se foi stânjenit pe scaun, în vreme ce tatăl său simți privirea soției sale ațintită cu mânie asupra nepotului lui.

— Aici este Spania, Mustafa, răspunse Laila, iar eu

sunt spanioloaică. Am naționalitatea de ani de zile. Aici nu există deosebiri între femei şi bărbați, toți avem aceleaşi drepturi şi îndatoriri. Nu mă deranjează să servesc cina; o fac cu mare plăcere, dar nu împărtăşesc părerea că mama mea n-ar putea să se aşeze cu noi la masă şi nici Fátima. Ce e rău în a mânca împreună? Nu cumva crezi că pe Allah îl interesează ce facem noi.

— Tradiția este lege şi trebuie să ne respectăm propriile noastre legi. Chiar dacă ți-ai schimbat cetățenia, eşti tot Laila, fiica părinților tăi, marocană şi musulmană, sau te-ai lepădat cumva şi de credința noastră?

— Sunt credincioasă şi pe zi ce trece simt că Allah îmi dă mai multă forță ca să trăiesc şi să fac ceea ce fac.

— Şi crezi tu că trebuie să rupi cu tradiția?

— Trebuie să intrăm în secolul al XXI-lea, Mustafa. Ceasul trebuie lăsat să meargă în continuare. Au făcut-o creştinii, au făcut-o evreii, nici noi nu putem să-l lăsăm să rămână mai departe în urmă. Spune-mi, Mustafa, dacă ai avea cancer, ai merge la spital? Ai permite să fii operat şi să ți se facă un tratament din secolul în care trăim, sau ai prefera să ți se pună o cataplasmă şi să ți se dea o fiertură de ierburi ca să te vindeci?

— Nu ştiu ce vrei să spui, răspunse Mustafa, indispus.

— Vreau să spun că, dacă ai avea o boală gravă, te-ai trata cu remedii din acest secol, nu te-ai încăpățâna să mori, pentru că în trecut se trata cu luări de sânge şi cu cataplasme. Trebuie să ne adaptăm obiceiurile la lumea actuală şi asta n-are nimic de-a face cu credința, nici cu mila. Eu sunt credincioasă, Mustafa, dar, dacă mă îmbolnăvesc, merg la medic, dacă vreau să merg într-o călătorie, o fac în avion, cu trenul, cu autobuzul, cu vaporul, cum ai făcut-o şi tu; nu mă sui pe măgăruş ca să merg dintr-un loc într-altul. Dacă vreau să aflu ce se întâmplă în Maroc, deschid televizorul, nu aştept ca o rudă să ne scrie spunându-ne ce se întâmplă acolo. Ca să ştiu de familie, folosesc telefonul, la fel ca şi tine. Şi nu lăsăm alimentele pe seama răcorii din timpul nopții, ci le

păstrăm în frigider. Lumea s-a schimbat, Mustafa, ceasul nu s-a oprit, iar noi trebuie să ne adaptăm obiceiurile şi normele la lumea în care trăim; trebuie să citim textele vechi cu alți ochi, fără a pierde esențialul, iar esențialul este că Allah există şi că nu trebuie să uităm că este Cel Milostiv.

Au ascultat-o în tăcere. Mama ei, schițând un zâmbet plin de mândrie; Fátima, cu admirație; tatăl ei, cu afecțiune; Mohamed, cu uimire; până şi Mustafa, chiar dacă a reacționat cu mare întârziere, părea impresionat de Laila.

— Te joci cu vorbele. Cine eşti tu ca să interpretezi Legea? Eşti oare mai înțeleaptă decât imamii şi înțelepții noştri, care şi-au dedicat toată viața studierii Coranului? Cauți scuze ca să-ți justifici comportamentul, nimic mai mult.

— Comportamentul meu? Ce ştii tu de comportamentul meu? La ce te referi?

— Am fost uimit să te văd fără *hijab*... şi că stai, aici, la masă cu bărbații; cât despre lucrurile pe care le spui... caută să nu te audă nimeni, pentru că ai provoca scandal în comunitatea noastră.

— Se scandalizează cei care doresc să se scandalizeze, iar răul se cuibăreşte în ei, nu în vorbele mele. Eu spun doar că nu este incompatibilă credința cu democrația, cu libertatea şi cu respectul pentru crezurile celorlalți. E o frază a lui Martin Luther King{130} care m-a emoționat întotdeauna şi care spune aşa: „Am fost în stare să zburăm ca păsările, să înotăm ca peştii, dar nu suntem în stare să trăim pur şi simplu ca frații". Ei bine, eu cred că este posibil să trăim astfel, depinde de noi să nu fim atât de trufaşi încât să credem că pe fiecare dintre noi ne susține întreaga rațiune, aşa încât să vrem să ne impunem celorlalți, încât să-i condamnăm şi să-i combatem pe cei care se roagă, simt sau gândesc altfel decât noi. Să-l lăsăm pe fiecare să se roage la Dumnezeul său, să ne înzestrăm cu norme şi cu legi pe care să le

îndeplinim cu toții şi care să facă posibilă conviețuirea paşnică şi plină de respect şi care să recunoască drepturile sacre pe care le avem ca persoane.

— Ajunge! strigă Mohamed, mai mişcat decât ar fi vrut să lase să se vadă.

Vorbele surorii lui îi ajungeau în adâncul ființei sale şi simțea o furie nemărginită față de ea, pentru că a fost în stare să-l facă să i se clatine credința.

Vreme de o secundă, Mohamed se lăsase cucerit de raționamentul Lailei; îşi spunea că jertfa lui nu va servi la nimic, că lumea nu va fi mai bună dacă vor distruge resturile crucii pe care murise Isus.

Laila îi zdruncinase conştiința, dar de-acum nu mai putea face cale întoarsă.

— Liniştește-te, Mohamed, îi ceru tatăl său, şi tu, Laila, taci odată şi nu ne face de râs în fața fiului fratelui meu. Mustafa vorbeşte în acord cu tradiția pe care toți trebuie să o respectăm. Şi, acum, ar trebui să ne retragem, Mustafa o fi obosit după călătorie, iar mama voastră şi Fátima trebuie să poată să stea jos să se odihnească şi să îmbuce şi ele ceva.

Mustafa încuviință şi mulțumi, în vreme ce Mohamed îl conducea în cămăruța în care până în momentul acela îi instalaseră pe copiii Fátimei. Câtă vreme Mustafa va fi cu ei, copiii vor împărți odaia cu Fátima şi cu Mohamed, ceea ce însemna o uşurare, pentru că în felul acesta va avea o altă scuză ca să nu se atingă de ea. Nu rămăsese însărcinată în ciuda tuturor încercărilor şi el simțea pe zi ce trece o repulsie şi mai mare față de trupul fleşcăit al soției sale, care, cu o privire indiferentă, îl lăsa să facă ce poftea, fără să scoată niciun sunet. Ea era la fel de departe ca el atunci când o poseda.

— Nevastă, când termini treaba, vino să te culci, se vede că eşti obosită.

Fără să scoată o vorbă, femeia încuviință la porunca soțului ei, care ieşea din camera de zi înspre dormitor. Când rămaseră singure, le făcu semn Lailei şi Fátimei să

o urmeze în bucătărie.

— Laila, trebuie să ai grijă. Nu mi-a plăcut ce a zis vărul tău Mustafa.

— Mamă, nu trebuie să-ți faci griji, nu-mi poate face nimic.

— Ba poate, şopti Fátima.

Laila şi mama ei o priviră aşteptând să continue. Fátima îşi muşcă buza fără să se decidă să vorbească. Ajunsese să o aprecieze pe soacra ei, care n-a ridicat niciodată mâna asupra ei şi se arăta amabilă şi afectuoasă cu fiii ei. Cât despre Laila… o admira, i-ar fi plăcut să aibă curajul să fie ca ea. Până când a cunoscut-o, credea că obligaţia ei era să se subordoneze bărbaţilor, dar acum… nu; totuşi, n-ar îndrăzni să se răzvrătească împotriva lui Mohamed, nici împotriva venerabilului imam Assan al-Jari, căruia avea onoarea de a-i fi fiică; dar faptul că nu era în stare să se răzvrătească nu însemna, după părerea ei, că Laila n-are dreptate în tot ce spune.

— Ce vrei să spui, Fátima? o întrebă Laila mai degrabă curioasă, decât îngrijorată.

— Sunt obiceiurile noastre… ştii tu… se poate spăla onoarea familiei… putem fi ucise dacă pătăm onoarea familiei… iar vărul tău, nu ştiu… iartă-mă, dar nu-mi place.

Laila scoase un hohot de râs şi se apropie de Fátima ca să o îmbrăţişeze. Îi era milă de cumnata ei, de femeia aceea lipsită de graţie care se ascundea sub djellaba închise la culoare şi cu *hijab*-ul acoperindu-i părul.

— Fátima, suntem în Spania, aici nu se întâmplă astfel de lucruri; nimeni nu o să mă omoare şi, de altfel, eu n-am pătat onoarea familiei.

Dar mama ei se făcuse albă la faţă, cântărind vorbele nurorii sale. Pe ea o surprinsese graba fratelui soţului ei ca fiul său Mustafa să fie primit la ei în casă şi o neliniştise să vadă cum îi căutase acesta pricină Lailei.

— Dar onoarea familiei o rezolvă de obicei rudele

directe, tatăl, soțul, fratele, spuse femeia, privind-o pe Fátima.

— Dar sunt situații în care, dacă este nevoie, se caută un alt membru al familiei. Pot exista părinți care nu se simt în stare să-şi ucidă propria fiică şi… cred că totuşi Mohamed o iubeşte pe Laila. Uneori, m-am temut că el… dar nu… nu cred că ar fi în stare să o ucidă.

Soacra ei scoase un sunet jalnic, în vreme ce Laila o privea cu uimire. Fátima vorbea despre viața ei ca şi cum nu i-ar fi aparținut, ca şi cum să trăiască sau să moară ar fi depins de voința familiei sale.

— Fátima, eu lupt de ani de zile împotriva a tot ce spui tu. Nu putem accepta ca o adulterină să fie lapidată, sau ca unui hoț să i se taie mâna dreaptă, sau ca o femeie să fie asasinată pentru a se spăla nu ştiu ce fel de ciudat concept al onoarei, sau ca o copilă să fie măritată cu un necunoscut.

— Ai grijă, Laila, nu te lăsa în această nădejde! îi ceru Fátima cu o voce rugătoare. Şi ai grijă cu Mustafa, evită-l. Nu te vom lăsa singură, nici măcar noaptea n-ar trebui să rămâi singură. Zăvorăşte bine uşa şi nu te încrede în vărul tău.

Fátima se sperie când soacra ei se apropie de ea şi o apucă de mâini, strângându-i-le cu putere, în vreme ce o silea să o privească în față.

— Ce ştii, Fátima? Spune-ne! îi porunci ea.

— Nu ştiu nimic, vă asigur! Dacă aş şti ceva, să nu vă îndoiți că v-aş spune, nu vreau ca… nu vreau ca Laila să pățească nimic, dar mi-e frică.

Cele trei femei rămaseră tăcute, înspăimântate, iar Lailei, pentru prima dată, îi era şi ei frică.

Mohamed îl ajuta pe vărul său să-şi aranjeze puțina îmbrăcăminte pe care o avea în valiză.

— Mama ta nu trebuia să-i permită surorii tale să devină creştină, îi reproşă Mustafa lui Mohamed.

— Laila e aşa cum e şi nu e vina mamei mele. Aici e

foarte diferit de satul în care trăieşti tu, aici este obligatoriu ca fetele să meargă la şcoală şi, din nefericire, li se vâră fel de fel de idei în cap. Părinții mei ne-au educat aşa cum trebuie.

— Tu eşti un bun musulman, cineva de care ne simțim mândri; dar sora ta... provoacă dezonoarea familiei noastre.

— Sora mea n-a făcut nimic reprobabil, o apără Mohamed.

— Să fim serioşi, ştii bine că aşa e! Ceea ce a spus în seara asta este o blasfemie. Presupun că ții la ea, dar n-ar trebui să-ți pese de ce se va întâmpla; cu cât o vom rezolva mai repede, cu atât mai bine. Tu ar fi trebuit să o faci, dar mi s-a spus că eşti un om important, că nu trebuie să ai probleme cu legea. Pentru asta există familia. Tatăl tău este moale, întotdeauna a fost aşa, mi-a spus-o tatăl meu. E păcat, pentru că este fratele cel mare, dar de fapt la tatăl meu apelează familia ca să-şi ceară dreptatea.

— Tatăl meu nu este moale, protestă Mohamed simțindu-se umilit.

— Sora ta ar trebui să fie deja moartă. Tu nu o poți face, dar el?

— Tu ai ucide-o pe propria ta fiică? Presupun că nu poți răspunde la această întrebare; eşti încă tânăr şi n-ai copii.

— Am trei surori cărora n-aş şovăi să le iau gâtul dacă s-ar comporta ca Laila. Dar asta nu se va întâmpla niciodată pentru că mama mea le-a educat bine şi acum sunt deja măritate.

— Am crezut că surorile tale sunt mai mici decât tine.

— Şi aşa este. Cea mai mare are optsprezece ani, urmează una de şaisprezece, iar cea mică are paisprezece am. Tatăl meu le-a aranjat logodna când erau încă nişte copile şi ele şi-au acceptat soarta, aşa cum se cuvine. De ce n-ați măritat-o pe Laila? Mama mea spune că, dacă ați fi trimis-o la noi, s-ar fi întors măritată. Mama mea nu o

înțelege pe a ta.

— Bine. Te las să te odihneşti.

Mohamed nu voia să continue discuția cu vărul său. Şi el detesta tot ce făcea Laila, dar nu suporta reproşurile lui Mustafa împotriva surorii şi a părinților săi.

— Nu-mi rămâne mult timp, poate o săptămână, îi atrase atenția vărul său.

— Nu te pripi, pentru că poate…, Mohamed rămase tăcut, în vreme ce Mustafa aştepta să-şi termine fraza.

— Voi face ceea ce am venit să fac, răspunse Mustafa.

Mohamed ieşi din încăpere fără să-i răspundă.

36

Raymond de la Pallisière prezida reuniunea săptămânală a fundației Memoria Catară răspunzând la întrebările îngrijorate ale celor mai apropiați oameni ai săi. Toți aceştia împărtăşeau cu el ura față de Biserică şi încredințaseră bunei sale judecăți ducerea la bun sfârşit a unui plan care să-i dea Romei o lovitură, dar niciunul nu ştia, nici nu dorea să ştie, în ce va consta lovitura, deşi erau nerăbdători să afle când se va întâmpla.

Toți rămaseră în tăcere când Edward, credinciosul majordom al contelui, intră cu pas grăbit în bibliotecă, unde se ținea reuniunea.

Edward se apropie de contele d'Amis şi îi şopti ceva la ureche, tulburându-l pe aristocrat, pentru că toți cei prezenți îl văzură albindu-se la față.

— Domnilor, vă rog să mă scuzați câteva minute, revin imediat.

Raymond părăsi biblioteca urmat de Edward. Majordomul încă nu-şi revenise din uimire după ce un servitor îl anunțase că tocmai a sosit o domnişoară care aştepta în vestibul şi care spunea că este fiica domnului conte.

Edward se duse imediat şi dădu peste o femeie tânără cu o privire impertinentă, cu două valize Vuitton, şi care insista ca tatăl ei să fie anunțat.

Contele sosise cu o zi înainte; nu îi spusese lui Edward că aştepta vizita cuiva şi, cu atât mai puțin, a unei fiice care, după câte ştia el, trăia în America şi cu care nu avea relații.

Catherine aştepta în picioare şi părea prost dispusă. Raymond se apropie de ea, întrebând-o din priviri.

— M-am hotărât să vin, spuse ea în chip de orice explicație pentru vizita ei inopinată.

— Eşti bine-venită la castel.

— Mulțumesc.

— Edward, conduceți-o pe fiica mea Catherine în camera verde; trimiteți o cameristă să o ajute cu bagajele şi cu orice ar avea nevoie.

— Nu voi rămâne mult timp…

— Rămâi cât doreşti; acum, dacă îmi dai voie, am o reuniune cu nişte membri ai comitetului fundației mele. Castelul e la dispoziția ta. Sper să nu zăbovesc prea mult.

— Nu vreau să deranjez.

— Nu deranjezi; şi acum, scuză-mă.

Raymond a făcut cale întoarsă, simțindu-se în acelaşi timp şi descumpănit, şi bucuros de sosirea fiice sale. Va trebui să se obişnuiască cu firea imprevizibilă a Catherinei, în această privință semănând într-adevăr cu defuncta lui soție.

Catherine îl urmă pe Edward pe scări până la primul etaj, unde discretul majordom deschise o uşă care dădea într-o încăpere tapetată cu mătase de culoare verde-pal.

— Chiar acum vă voi trimite o cameristă să vă ajute la despachetat bagajele.

— Nu e nevoie; sunt în stare să-mi despachetez propria valiză.

— Chiar şi aşa o voi trimite în caz că ați avea nevoie de ceva…

— N-am nevoie de nimic. Mulțumesc.

Când Edward ieşi din încăpere, Catherine oftă uşurată, privind de jur-împrejur.

Patul cu baldachin i se păru imens şi îi plăcu secreterul lipit de perete şi cele două fotolii mici tapițate într-un verde mai închis decât pereții. Văzu două uşi şi, curioasă, le deschise; una dădea spre o cameră de baie, iar cealaltă, spre un dressing.

Nu zăbovi mai mult de zece minute ca să-şi desfacă valizele. Era nerăbdătoare să dea o raită prin castel.

Când ieşi din încăpere, îl găsi pe Edward la câțiva paşi de uşă.

— Domnişoara doreşte ceva?

— Da, vreau să cunosc castelul, mi-l puteți arăta?

Majordomul zâmbi satisfăcut de cerere şi se pregăti să devină ghidul acelei tinere care, într-o zi, avea să fie stăpâna locului.

— Bine, domnilor, nu-mi rămâne decât să vă anunț că peste câteva zile vom răzbuna suferința ce le-a fost provocată în trecut familiilor noastre. Va fi în Vinerea Mare; nici eu nu vă pot spune mai mult, nici dumneavoastră nu vă convine să ştiți mai mult.

Un domn în vârstă şi având un pronunțat accent occitan ceru cuvântul.

— Doresc să vă felicit în numele nostru, al tuturor, pentru activitatea pe care o desfăşurați. Familia D'Amis a fost flacăra vie care a împiedicat să se şteargă amintirea tuturor celor întâmplate pe pământul strămoşesc şi ne-a ajutat să nu-i uităm pe martirii noştri. Dumneavoastră, la fel ca tatăl dumneavoastră, ați dovedit o generozitate fără margini.

În continuare, a vorbit un bărbat de vârstă mijlocie:

— Înțeleg că nu trebuie să ni se dea informații precise, dar n-ar fi cu putință să cunoaştem amploarea celor ce se vor întâmpla?

Raymond îi privi câteva clipe înainte de a răspunde. Nu, nu avea să le spună niciun cuvânt mai mult. Mijlocitorul îl călăuzise până în momentul acela, insistând asupra necesității de a păstra discreția. Nimeni nu trebuia să ştie mai mult decât avea nevoie să ştie, îi repeta el. Nici măcar oamenii şi corporațiile pe care le reprezenta Mijlocitorul nu ştiau ce se va întâmpla şi, cu atât mai puțin, când. Voiau rezultate, asta era ceea ce le garanta Mijlocitorul, după cum şi el le garanta oamenilor acelora care simțeau ca şi el că sosise ziua răzbunării.

— Pentru propria dumneavoastră securitate, precum şi a mea, pentru succesul operațiunii, este mai bine să nu ştiți nimic. Doar să fiți atenți în Vinerea Mare, ziua în care creştinii comemorează crucificarea nu trebuie să vă spun mai mult, domnilor.

În momentul acela, uşa se deschise şi toţi cei prezenţi îşi îndreptară privirea spre silueta unei femei care se profila printre umbrele din cadrul uşii, în vreme ce auzeau glasul lui Edward care protesta.

— Domnişoară, v-am spus că acum nu se poate intra în bibliotecă!

Dar Catherine se instala în mijlocul marii încăperi zâmbindu-le celor prezenţi, fără să-l privească pe tatăl ei.

— Iertaţi-mă! Îmi pare rău că v-am întrerupt…

Raymond o privi pe fiica sa şi ea putu vedea în ochii lui verzi o sclipire de mânie.

— Domnilor, v-o prezint pe fiica mea. Catherine, aceşti domni sunt membrii comitetului fundaţiei Memoria Catară.

Toţi cei prezenţi se ridicară imediat ca să o salute pe fiica contelui d'Amis. Toţi ştiau de existenţa ei, unii chiar o cunoscuseră pe Nancy, fosta soţie a lui Raymond de la Pallisière.

Catherine îi salută zâmbitoare şi le repetă scuzele pentru a-i fi întrerupt în felul acela.

— Tocmai am sosit şi vă mărturisesc entuziasmul meu pentru acest loc. N-am putut rezista tentaţiei de a intra când Edward mi-a spus că aici este biblioteca în care se află câteva portrete ale strămoşilor noştri toate acestea sunt atât de noi pentru mine…

Au găsit-o încântătoare şi l-au felicitat pe Raymond pentru prezenţa fiicei sale la castel, i-au spus chiar că era şi vremea ca locul acela să fie privilegiat de o prezenţă feminină.

Nu a fost nevoie să anunţe încheierea reuniunii, de fapt era deja încheiată, şi Raymond îi ceru lui Edward să le servească invitaţilor un aperitiv. Dată fiind ora, şapte şi jumătate, majoritatea optă pentru un vin de Xeres.

Catherine s-a întreţinut cu toţi oaspeţii, interesându-se de obiceiurile din regiune, minunându-se de tot ce îi povesteau, arătându-se avidă să înveţe. Mânia lui Raymond se risipi, lăsând loc mândriei de a o avea drept

fiică.

O jumătate de oră mai târziu, domnii aceia şi-au luat la revedere, urându-i Catherinei o şedere fericită la castel şi invitând-o să-i viziteze în compania tatălui ei.

Un bărbat bătrân, mult mai în vârstă decât contele, se apropie de acesta şi îl îmbrăţişa, apoi îi sărută mâna Catherinei.

— Azi e o zi fericită nu numai datorită veştilor bune pe care ni le-a dat tatăl dumneavoastră, ci şi pentru că v-am cunoscut. Dragul meu prieten, vom vorbi în Vinerea Mare.

Raymond a fost tentat să o mustre pe Catherine că a întrerupt reuniunea, dar hotărî să nu o facă; se simţea prea mândru de faptul că bărbaţii aceia o cunoscuseră pe cea care avea să-i fie moştenitoare.

— Vorbeşti foarte bine franceza, spuse contele, unde ai învăţat?

— Mama mea a insistat să o învăţ, răspunse Catherine. Am avut o profesoară canadiană, madame Picard. Era foarte bună.

— Judecând după accentul tău, cu siguranţă că aşa trebuie să fi fost.

Hakim bea încetişor ceaiul parfumat pe care i-l oferise Said, şeful Cercului de la Ierusalim. Cei doi bărbaţi puneau la punct amănuntele atentatului.

— Ai viză pentru o lună. Pelerinii cu care ai venit vizitează muntele Sinai, afirmă Said.

— Nu crezi că evreii îşi vor da seama? Controlează tot.

— Nu mai sunt infailibili. Nu ştiu să lupte în umbră. Uite ce s-a întâmplat în Liban, au fost incapabili să învingă Hezbollah. Sunt pregătiţi să lupte împotriva armatelor, să arunce bomba atomică, dar nu să lupte în umbră.

— Mossad-ul…

— Este un mit! Dovadă suntem noi: nu se ştie nimic despre Cerc. Hai, linişteşte-te!

— Nu trebuie să contăm pe asta.

— Şi nici nu contăm. Avem oameni care ne urmăresc peste tot ca să afle dacă suntem supravegheați de Mossad sau de Shin Bet şi n-au detectat pe nimeni. Eşti protejat douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru, prietene.

— Nu mă preocupă viața mea, ci succesul operațiunii.

— Vei trăi până în ziua aceea şi lumea întreagă se va minuna de fapta ta de vitejie. Frații noştri te vor binecuvânta.

— Nu pe mine trebuie să mă binecuvânteze, ci pe oamenii care ştiu să ne călăuzească.

— Şi acum, prietene, să recapitulăm planul. E o şansă că fratele nostru Omar are o agenție de voiaj. Ordinele lui sunt clare: în dimineața de vineri te vei alătura grupului de pelerini cu care ai sosit, ca să mergeți la slujbă la biserica Sfântului Mormânt. Nimeni nu te va băga în seamă; în ziua aceea, vor fi sute de pelerini din toată lumea, iar ghizii au bine organizată vizita grupurilor. Îți vei pune centura cu explozibili.

— Dar controalele?

— Crezi că un grup de pelerini îi va interesa pe soldații israelieni? Nici n-or să se uite la voi. Trebuie doar să ajungi până la locul unde se păstrează relicva şi acolo… de acolo vei merge în Paradis. Mânuirea centurii e simplă, trebuie doar să tragi de un inel.

— Dar relicva este foarte bine protejată, crezi că explozia o va distruge?

— Nu va rămâne nimic; ce păcat că nu vei putea vedea. Ah! Omar mi-a cerut să-ți spun că în aceste ultime zile trebuie să te alături vreuneia dintre excursiile grupului cu care ai venit. Când se vor întoarce din excursia în Sinai, vor trece în Iordania ca să meargă la Petra; trebuie să mergi cu ei.

— O să merg. Dar înainte, vreau să mă întorc la biserica Sfântului Mormânt, vreau să fac din nou traseul pe care va trebuie să-l străbat.

— Nu, nu vei merge. Nu e nimerit să o faci, cineva te-ar

putea remarca. Am fost deja cu trei ocazii, cunoşti traseul pe dinafară.

— Trebuie să mai merg o dată…

— Nu, Hakim, nu trebuie să forțăm norocul.

— Ştii? Mi-e dor de satul meu.

— Satul tău?

— Caños Blancos… nicăieri n-am fost mai fericit decât acolo. De pe şosea, crezi că toate casele sunt agățate de stânci. Primăvara miroase a flori de portocali şi a fructe şi cerul este de un albastru-intens şi toată ziua auzim clipocitul apei când cade în havuzuri. Cred că seamănă cel mai bine cu Paradisul.

Catherine se încăpățânase să conducă maşina, iar el fusese de acord de voie, de nevoie; se simțea însă mai în siguranță cu şoferul pe care îl avea de mulți ani.

Raymond era uimit de schimbarea care părea să se petreacă cu Catherine. Nu însemna că fiica lui s-ar fi arătat afectuoasă față de el, dar măcar nu mai era atât de neprietenoasă şi de crispată ca la început şi erau chiar şi momente când o vedea relaxată şi zâmbitoare.

El îi arătase fiecare ungher din castel şi vizitaseră împrejurimile, dar marea vizită era cea din dimineața aceea, când se îndreptau spre Montségur.

Fiica lui nu înceta să pună întrebări despre fundația Memoria Catară; părea să aibă un brusc interes pentru trecut, mărturisi chiar că a fost entuziasmată de *Cronica lui fray Julián*, în ciuda faptului că se arătase reticentă să o citească atunci când el a insistat că era nevoie să o facă pentru a înțelege istoria familiei.

Dar în momentul acela, Raymond se gândea la Mijlocitor. Îl sunase de vreo două ori fără să primească răspuns şi asta îl neliniştea. Îi telefonase şi Iugoslavului ca să se asigure că Ylena a primit materialul aşa cum i se dăduseră asigurări, dar nici cu acest apel nu a avut noroc: telefonul Iugoslavului nu răspundea.

— Nu mă asculți, eşti distrat.

— Iartă-mă, ce spuneai?

— Te întrebam de profesorul acela care a scris istoria lui fray Julián.

— Profesorul Arnaud? Aşadar, tatăl meu l-a angajat pentru că era unul dintre cei mai buni medievişti din Franța. Din nenorocire, relația cu profesorul nu a fost uşoară. Era însurat cu o evreică şi această doamnă a dispărut într-o bună zi şi asta l-a înnebunit.

— A dispărut? De ce?

— Nu ştiu, cred că a plecat într-o călătorie şi nu s-a mai întors. El nu a acceptat că l-a părăsit. A devenit un om dificil. Tatăl meu dorea ca el să lucreze împreună cu o echipă de cercetători şi cărturari nu numai francezi, dar el nu făcea decât să ridice obiecțiuni. Singurul lucru care îl interesa era cronica lui fray Julián.

— Şi ce altceva ar fi trebuit să-l intereseze?

— Catherine, ți-am explicat deja: catarii păzeau un secret, un secret care încă nu a fost dezvăluit: Graalul.

— Te rog, astea sunt basme pentru copii! răspunse ea iritată.

— Asta e ceea ce crezi tu, dar undeva există un obiect cu o forță extraordinară şi acela care îl posedă va deveni omul cel mai puternic din lume.

Catherine râse, dar el nu se supără. Ştia că era inutil să o convingă pe fiica sa că acel obiect există. Ea respingea şi existența comorii catarilor.

— Tu însuți ai spus că profesorul Arnaud era un mare medievist, iar în notele sale la cronica lui fray Julián exclude existența comorii ascunse. Profesorul Arnaud afirmă foarte clar că această comoară nu era altceva decât banii şi giuvaierele pe care *credentes* le donau Bisericii şi pe care le-au cheltuit treptat pentru nevoile lor.

— Există texte în care se afirmă contrariul. Profesorul Arnaud era un om de mare prestigiu, dar nu e singurul care a studiat istoria catarilor.

— Dar tatăl tău pe el l-a căutat.

— Bunicul tău avea nevoie de cineva a cărui autoritate să fie respectată de toți şi care să autentifice teancul de documente numite *Cronica lui fray Julián*.

Era frig şi Raymond se înfioră când se dădură jos din maşină. Catherine părea entuziasmată de vizită şi fu surprinsă să găsească la poalele acelei stânci un grup de turişti care ascultau atenți explicațiile unui ghid.

— Montségur înseamnă „Muntele Sigur" şi de fapt a opus rezistență mai mult decât se aşteptau regele Franței şi papa, spunea ghidul.

— Vii? îl întrebă Catherine pe tatăl ei care mergea încet şi nu părea prea entuziasmat de ideea de a urca în vârful acelui loc pe care îl cunoştea ca pe buzunarul său.

— Te voi însoți o bucată din traseu.

Lui Raymond îi plăcea să o vadă pe Catherine mergând de colo-colo, înfiorându-se în Tabăra celor Arşi, făcându-şi o fotografie lângă stela comemorativă ridicată în amintirea acelor nefericiți.

Cădea o ploaie fină când peste două ore Catherine îşi încheia vizita.

— L-am auzit pe ghid spunând că acesta nu este adevăratul castel al catarilor, că în secolul al XIV-lea s-a construit o noua fortăreață.

— Au rămas vestigii ale vechiului castel: temelia, o parte din zidurile cioplite chiar în stânca muntelui.

— N-am încetat să mă gândesc la străbunica ta, la doña María.

— Străbunica noastră, Catherine.

— Înțelege că simt toate astea foarte departe de mine, de lumea mea. Această doña María era un adevărat caracter.

— Cred că tu ai moştenit-o, răspunse Raymond zâmbind.

— De ce spui asta? Nici măcar nu sunt credincioasă şi, cu atât mai puțin, o fanatică, precum străbunica ta.

— Mie mi se pare că ai o fire la fel de aprigă ca şi doña María. Bietul fray Julián trăia terorizat şi toată familia se

învârtea în jurul bătrânei doamne.

— Da… chiar şi templierul… bietul om, s-a făcut templier ca să-i facă în ciudă mamei sale.

— Fernando… un cavaler viteaz. Cât despre pornirea de a face contrariul a ceea ce aşteaptă de la noi cei mai în vârstă, asta e ceva vechi de când lumea; tu însăţi te amuzi contrazicându-mă.

— Pe tine, dar părerile noastre nu coincid niciodată, dar cu mama era altfel. Era de ajuns să ne privim ca să ştim ce gândim.

Raymond păru să tresară când a auzit soneria telefonului mobil. Pe Catherine o mira faptul că tatăl ei purta întotdeauna la îndemână trei aparate şi nu reuşise să-l facă să-i spună de ce.

— Da…

La celălalt capăt al firului, Raymond auzi glasul Iugoslavului. Catherine se îndepărtă doi paşi ca să-l lase să vorbească nestingherit, dar nu îndeajuns ca să nu audă conversaţia.

— Atunci, ea va ajunge la Istanbul fără vreo schimbare de program. Vreau să mă sunaţi de îndată ce ea şi restul echipei vor fi ajuns… Bineînţeles că va primi suma convenită, dar vreau să ştiu că a ajuns fără probleme. Oamenii dumneavoastră trebuie să garanteze securitatea fetei până în Vinerea Mare şi să evite orice incident… Fireşte că mă voi asigura că fata este bine… V-am spus că veţi primi restul banilor în zilele următoare şi să nu mă ameninţaţi cu şeful dumneavoastră, că nu vă tolerez aşa ceva… Mărginiţi-vă să faceţi ce v-am spus, pe dumneavoastră nu vă priveşte să ştiţi mai mult decât ştiţi, trebuie doar să o protejaţi până în Vinerea Mare; când, în ziua aceea, ea va ieşi din hotel cu restul echipei, lăsaţi-o, treaba dumneavoastră se va fi încheiat. Ceea ce mă preocupă este ca Ylena să facă rost de tot materialul…

Cu toate că Raymond d'Amis coborî glasul, erau momente în care părea iritat şi de aceea Catherine auzea doar frânturi din conversaţie; îşi aprinsese o ţigară şi

părea căzută pe gânduri când contele întrerupse convorbirea.

— Iartă-mă, afacerile mă urmăresc până şi pe acest munte sacru.

— E vreo problemă? vru ea să ştie.

— Niciuna, nimic special, doar că oamenii nu muncesc în mod eficient şi trebuie să repeți lucrurile ca să ia aminte. Ne întoarcem la castel?

— Da, şi vreau să-ți mulțumesc că m-ai adus; a meritat osteneala.

Pe drumul de întoarcere la castelul d'Amis, Catherine conducea cu privirea ațintită pe şosea şi părea distrată. Nici tatăl ei nu prea avea chef de vorbă. Soneria telefonului mobil îl făcu din nou pe conte să se schimbe la față; se simțea stânjenit să vorbească în fața ei.

— Salim, prietene, mă bucur să vă aud... Sunteți deja la Roma? Mă bucur că este aşa; şi cum merge operațiunea? Înțeleg, înțeleg, văd că aveți o dispoziție excelentă... şi ceilalți prieteni ai dumneavoastră? Bine, sper ca totul să iasă cum am prevăzut şi să nu fie nicio greşeală... Îmi imaginez că dumneavoastră veți controla cele trei echipe... Mă rog, nu pot vorbi prea mult, sunt pe şosea... Cea de a doua plată o veți primi înainte de Vinerea Mare... Da, ştiu că mai sunt doar patru zile, dar nu vă faceți griji, familiile acelea nu vor fi abandonate... Aştept să mă sunați vinerea viitoare şi, dacă totul iese bine, ne vom întâlni la Paris ca să sărbătorim.

— Văd că afacerile tale nu-ți lasă niciun moment liber, spuse Catherine când tatăl ei închise telefonul.

— Aşa este; slavă Domnului că inventarea mobilului permite să nu fii nevoit să stai toată ziua în birou.

— Sigur n-ai probleme?

— De ce mă întrebi?

— Nu ştiu, poate din cauza tonului vocii tale, n-am putut evita să aud conversația..., afirmă ea.

— Nu, n-am probleme, dar operațiunile financiare mă preocupă întotdeauna până când ajung la bun sfârşit,

mai cu seamă atunci când nu depind de mine.

— Pot să te ajut?

Oferta Catherinei îl surprinse. O observă pe fiica sa, care nu-şi îndepărta ochii de pe şosea şi simți o dorință enormă de a i se mărturisi, dar renunță. Catherine era ca Nancy, iar soția lui îl părăsise când a aflat ce avea de gând familia D'Amis: a fost mai ales oripilată să ştie că ei căutau Graalul şi credeau că aparțin unei rase superioare. Era sigur că şi Catherine ar reacționa la fel ca Nancy, iar el n-ar suporta să-şi piardă fiica acum, când de-abia o cunoscuse.

— N-am nevoie de ajutor, nu-ți face griji. Dacă aş avea nevoie, n-aş şovăi să ți-l cer, dar nu ştiu dacă te pricepi prea mult la operațiuni financiare.

— Încearcă să-mi acorzi încredere, răspunse ea pe un ton sfidător.

— Să-ți acord încredere? Afacerile n-au nicio legătură cu încrederea.

— Ei bine, eu cred că au. Dar n-are importanță; la urma urmelor, sunt o străină şi nu pot pretinde să-mi povesteşti ce faci, din ce trăieşti, cu ce te ocupi.

— Sunt contele d'Amis, administrez patrimoniul moştenit de la strămoşii mei: pământuri, valori financiare, investiții... Caut să nu risc prea mult, dar uneori este inevitabil şi, când se întâmplă aşa ceva, sunt neliniştit.

— Şi aşa eşti acum.

— Da, acum sunt neliniştit; ți-am mai spus că îmi fac griji când lucrurile nu depind direct de ceea ce fac eu, pentru că responsabilitatea este a altora.

— Şi acel Salim?

— Este un bun prieten cu care fac nişte afaceri, nişte afaceri delicate, dificile, care nici măcar nu depind direct de el; amândoi trebuie să ne încredem în ceea ce fac alții.

— De unde este Salim? Pare arab, nu-i aşa?

— Este cetățean englez, dar sirian de origine. Un adevărat gentleman; îl vei cunoaşte şi vei fi încântată de

el.

— Va veni la castel?

— Nu ştiu. De ce mă întrebi?

— Pentru că eu nu voi sta multă vreme.

— Când vei pleca? întrebă Raymond, simțind o puternică apăsare în piept şi temându-se de răspuns.

— Nu ştiu, dar nici nu vreau să devin un musafir greu de suportat.

— Catherine, castelul este casa ta, într-o zi va fi al tău; nu eşti musafir, ți-am mai spus-o.

— Ştii? Sunt momente când nici eu nu ştiu ce să cred despre mine însămi. Să te cunosc, să fiu la castel, să vizitez locurile unde a trăit mama... sunt derutată.

— Nu mă judeca în pripă. Dă-mi timp şi acordă-ți şi ție ca să afli dacă merită osteneala de a mă cunoaşte.

Castelul era cufundat în tăcerea nopții când, epuizați, s-au întors din călătorie; doar Edward, majordomul, îl aştepta nerăbdător pe conte în cazul în care ar fi avut nevoie de ceva, dar nici Raymond, nici Catherine nu doreau altceva decât să se retragă în odăile lor şi să se odihnească.

37

De zile întregi nu mai dormeau în pat. Lorenzo Panetta, Matthew Lucas şi părintele Aguirre nu se mişcau de la reprezentanța din Paris a Centrului de coordonare antiteroristă.

În momentul acela, Panetta îl informa pe Hans Wein despre ultimul raport trimis de la Sarajevo de colegii lui Matthew Lucas din Agenția antiteroristă a Statelor Unite.

— Tocmai ți l-am trimis prin e-mail, dar voiam să ştii că acest caz se complică. Fata se numeşte Ylena Milojevic şi este sârboaică bosniacă. În timpul războiului, a fost violată şi cei care au făcut-o aproape că erau să o omoare. A fost o patrulă a Brigăzilor Musulmane. Fata n-a avut prea mult noroc: în război şi-a pierdut tatăl şi un frate. Şi acum vine lucrul cel mai surprinzător: oamenii lui Karakoz o urmăresc peste tot, dar ea pare să nu ştie. Acum două zile, s-a prezentat la o adresă din Istanbul împreună cu un frate şi doi veri, de acolo au ieşit cu nişte bagaje pe care le-au încărcat într-o camionetă. Dar acum vine partea cea mai tare: tocmai a fost văzută într-un scaun cu rotile şi îmbrăcată într-un fel special, cu *hijab*-ul acoperindu-i părul. S-au întâlnit cu vărul ei care, după cum se pare, îi aştepta acolo. Americanii ne sunt de mare ajutor, dar ar trebui să vorbeşti cu turcii. Este evident că femeia aceea are de gând să facă ceva în oraş. O sârboaică să se îmbrace precum o credincioasă musulmană…

Hans Wein îl asculta cu îngrijorare pe Lorenzo Panetta. Cazul acela se complica enorm şi mai rău era că părea să nu aibă sens. Urmărind pista Karakoz, nimeriseră peste acel aristocrat francez care avea legături cu Iugoslavul, omul lui Karakoz la Paris, şi, plecând de aici, dăduseră peste acea femeie misterioasă. Bineînțeles că şi mai misterioasă era ultima convorbire dintre contele d'Amis şi ilustrul profesor Salim al-Bashir. Oricât de mult refuza să

creadă că Bashir ar putea fi ceva mai mult decât părea, se temea că adjunctul său, Panetta, avea dreptate, căci ultima convorbire dintre contele d'Amis şi profesor a fost ciudată. La ce fel de „operaţiune" se referea şi de ce trebuia să-i trimită bani? Şi ce familii n-aveau să fie lăsate de izbelişte?

Panetta insista ca Salim al-Bashir să fie urmărit zi şi noapte, dar el tot nu îndrăznea să ia această măsură, deşi era din ce în ce mai înclinat să stea de vorbă cu britanicii.

— De acord, voi vorbi cu turcii, presupun că nu vor avea nicio problemă să colaboreze. Ah! Toţi îţi trimit gânduri bune şi începe să-mi fie din ce în ce mai greu să-i ţin pe oamenii noştri afară din joc. Laura White se simte jignită pentru ceea ce spune că e o lipsă de încredere, iar Andrea Villasante s-a proţăpit ieri în birou ca să-mi spună că, dacă n-am încredere în ea, o să-şi prezinte demisia şi o să ceară transferul la alt departament. Consideră o ofensă faptul că am scos-o din cazul de la Frankfurt. Nu crezi că exagerăm cu discreţia? Securitatea n-a găsit nicio scurgere de informaţii, a cercetat din nou tot personalul. Şi apropo, aici este o oază de linişte de când a plecat Mireille Béziers: fata aia ne enerva pe toţi. Din fericire, nu m-am mai întâlnit cu ea nici măcar în lift.

— De ce nu uiţi de Mireille, Hans? răspunse Panetta, indispus.

— Da, ai dreptate, am scăpat de ea, dar zilele trecute mi s-a spus că unchiul ei, generalul, este supărat pe departamentul nostru pentru că am disponibilizat-o. Mă rog, sper să-i treacă supărarea. Faptul că este general NATO nu este un motiv suficient ca noi să fim nevoiţi să o suportăm pe nepoata lui.

— Ştii, Hans? Cred că în fond nu eşti mulţumit că ai disponibilizat-o pe Mireille. Ai fost nedrept şi tu ştii asta.

— Ce grozav apărător are în persoana ta!

— Eu am crezut întotdeauna că Mireille Béziers ne-ar putea fi de folos, că este o persoană valoroasă. Dacă doreşti, hai să vorbim despre ce se întâmplă.

Lorenzo Panetta îi ceru insistent şefului său să considere în continuare acest caz ca fiind strict secret, amintindu-i că, de când erau la curent numai ei doi, ancheta avansase.

— Nu o să mă cert cu tine în privința lui Mireille Béziers, dar cred că n-ai fost drept față de ea, ți-am mai spus asta. Hans, ştiu că îți vine greu să nu-i povesteşti Laurei ceea ce facem; este asistenta ta şi lucrează cu tine de ani de zile; şi eu am cea mai bună părere despre ea, dar crede-mă că e mai bine aşa. Ia în seamă ce-ți spun, este singurul lucru pe care ți-l cer, iar în ceea ce o priveşte pe Andrea, mă rog, îmi închipui că e furioasă, dar trebuie să rezişti la presiuni. Eu voi fi cel care îmi voi asuma răspunderea pentru că le-am ținut deoparte. Când se va încheia această poveste, voi cere iertare întregului departament şi poate că va fi momentul să spun adio.

— Ce tot spui? întrebă Hans Wein, îngrijorat.

— O să mai vorbim, dar m-am săturat să trăiesc la Bruxelles; am chef să mă întorc la Roma; nu ştiu dacă ți-am spus, dar fiul meu cel mare mă va face bunic.

— Te felicit, dar vreau să ştii că voi face imposibilul ca să rămâi. Ah! şi felicită-i pe oamenii noştri de la Paris; fac o treabă excelentă. Apropo, aici toată lumea pleacă în vacanță în Săptămâna Mare. Andrea a hotărât să-şi ia toată săptămâna, presupun ca să ne fie clar faptul că e supărată, şi i-a spus Dianei Parker că, dat fiind că ea nu va fi aici şi că am exclus-o de la investigarea acestui caz, n-are rost să rămână de gardă. Laura pleacă şi ea mâine. Avantajele faptului că Centrul se află la Bruxelles şi că Belgia este o țară catolică.

Părintele Aguirre desena pe o hârtie pătrate mari cu numele celor care apăreau în anchetă: Karakoz, Iugoslavul, Raymond d'Amis, Salim al-Bashir, Ylena Milojevic.

Bătrânului iezuit îi era foarte clar faptul că toți aveau legătură cu acelaşi obiectiv: atentatul împotriva Bisericii, chiar dacă Ylena părea o piesă care nu se potrivea.

— Ce o fi vrând să facă la Istanbul? se întrebă Matthew Lucas cu voce tare.

— Nu ştiu, nimic bun, răspunse iezuitul. Femeia aceea probabil că îi urăşte pe musulmani pentru ceea ce i s-a întâmplat şi cu toate astea s-a îmbrăcat ca o credincioasă musulmană. Şi vara ei şi-a pus *hijab*-ul iar fratele şi vărul ei şi-au lăsat barbă şi şi-au cumpărat îmbrăcăminte din bazarurile bosniace.

— Asta, părinte, nu se potriveşte cu teoria dumneavoastră, spuse Matthew Lucas la rândul său.

— N-am găsit veriga, dar există pe undeva. Nu ştiu ce va face Ylena Milojevic la Istanbul, dar sunt sigur că va aduce prejudicii Bisericii, insistă părintele Aguirre.

— Bine, vom aştepta. Nu o vom pierde din vedere, îi asigură Panetta.

— Ştim că ceea ce trebuie să se întâmple va fi în Vinerea Mare; „vineri" este un cuvânt pe care l-am găsit în hârtiile de la Frankfurt şi reprezintă o zi specială pentru catolici. Ziua în care a fost răstignit Isus… Contele i-a amintit Iugoslavului că Ylena va acționa în Vinerea Mare, iar mai târziu a vorbit cu Salim al-Bashir tot despre Vinerea Mare şi despre trei operațiuni prevăzute pentru ziua aceea… este evident că se pregăteşte o lovitură împotriva Bisericii. Această dată n-a fost aleasă întâmplător, mai ales că este amestecat Raymond de la Pallisière. El urăşte crucea şi tot ce înseamnă aceasta… În hârtiile de la Frankfurt apăreau cuvântul „cruce" şi fraza „va curge sângele în inima Sfântului…", „sânge".

— Asta este ceea ce nu înțeleg! se plânse Matthew Lucas, de ce în hârtiile unui comandou islamist se vorbeşte de cruce, de sfinți şi de crucea de la Roma… şi mă aduce la disperare faptul că nu văd legătura cu fata aia care este la Istanbul.

— Veriga este Karakoz, afirmă Lorenzo Panetta.

— În afară de Karakoz şi de contele d'Amis, există o altă verigă, pe care trebuie să o găsim, explică părintele Aguirre. Întrebarea este dacă acele operațiuni despre care

vorbea contele cu Salim al-Bashir au vreo legătură cu fata aceea, sau sunt independente. Mă rog la Dumnezeu să putem evita o nenorocire. Am vorbit la prima oră cu episcopul Pelizzoli, ca să vorbească cu domnul Wein. Înțeleg ca domnul Wein să nu dorească să fie acuzat că are prejudecăți, dar trebuie să dea ordinul de urmărire a lui Salim al-Bashir.

— Va fi dificil să-l convingeți pe Hans Wein că Salim al-Bashir aparține Cercului, afirmă Matthew Lucas.

— Pot să greşesc, dar… da, cred că aparține Cercului. Cred, de asemenea, că Raymond de la Pallisière a intrat în cârdăşie cu această organizație ca să se răzbune împotriva Bisericii, chiar dacă dumneavoastră sunteți convins că grupul n-are nevoie de conte, dar veți admite faptul că, dacă acesta plăteşte operațiunile, Cercul nu va refuza aceşti bani. Dumneavoastră înşivă afirmați că acele comandouri acționează independent unele de altele şi că multe se autofinanțează. Pentru mine este clar că unul sau mai multe grupuri islamiste vor comite un atentat împotriva Bisericii şi că probabil finanțarea acestui atentat cade în sarcina contelui d'Amis.

— Mă întreb cum de a reuşit acest conte să intre în legătură cu ei, şopti Lorenzo Panetta.

— Acesta este un alt punct slab al teoriei dumneavoastră, îi spuse Matthew Lucas părintelui Aguirre, însuşindu-şi afirmația lui Panetta.

— Sunt liniştit să ştiu că veți preveni autoritățile turce, pentru că este evident faptul că va avea loc un atentat la Istanbul şi că ziua aleasă este Vinerea Mare. N-am nicio îndoială că va exista şi un al doilea atentat la Roma, care va fi imposibil de evitat dacă superiorii mei de la Vatican nu reuşesc să-l convingă pe domnul Wein să-l urmărească pe profesorul al-Bashir. Cât despre ceilalți… îi cer lui Dumnezeu să ne lumineze!

— Nu ştiu dacă Dumnezeu ne va lumina, dar sper ca sursa pe care am reuşit să o infiltrăm la castel să fie în stare să facă lumină, afirmă Panetta.

— Dacă domnul conte ar ajunge să bănuiască faptul că o persoană din anturajul său îl spionează... nu ştiu, domnule Panetta, dar uneori mă tem de ce s-ar putea întâmpla.

— N-a fost uşor să putem dispune de o persoană dinăuntru, dar trebuie să recunosc că până acum nu ne-a spus nimic ce să nu fi ştiut ca urmare a interceptării telefoanelor contelui.

— Dar această persoană este în mare primejdie, repetă preotul.

— Şi-a asumat acest risc şi va primi o recompensă pentru asta, explică Matthew Lucas.

— Haideți, Matthew, nu fiți atât de dur! Dumneavoastră ştiți că este periculos să fie în gura lupului şi că asta poate însemna să-şi rişte viața. Cât despre ce va primi ca recompensă... Important este să păstrăm în continuare secretul sursei noastre pentru propria sa siguranță, replică Lorenzo Panetta.

Istanbul

Hotelul ales pentru şedere era Etap Istanbul Oteli pe strada Mesturiyet Caddesi Tepebasi. Acolo, rezervase vărul Ylenei două camere; una o împărțeau cei doi bărbați, cealaltă, cele două femei. Toți patru erau încordați şi nerăbdători, precum şi convinşi că nimeni şi nimic nu-i va împiedica să-şi pună în aplicare planul de răzbunare. Nu-şi dăduseră seama că doi bărbați îi urmăreau îndeaproape, iar aceştia, la rândul lor, erau urmăriți de un cuplu. Hans Wein vorbise cu şeful spionajului turc, înştiințându-l de prezența acelui grup suspect care părea să aibă legătură cu Karakoz. Strânşi într-una din camere, cei patru repetau ceea ce urmau să facă.

— Vom urca la Topkapî ca să te familiarizezi treptat cu locul acela, spuse vărul Ylenei.

— Nu ştiu dacă e o idee bună să ne asumăm acest risc. E mai bine să mergem vineri, aşa cum este prevăzut. Nu-

ți face griji, am memorat până la ultimul amănunt. Cele două zile cât am fost acolo îmi sunt de ajuns ca să ştiu cum trebuie să facem.

— Are dreptate, interveni vara sa, riscăm dacă urcăm cu scaunul, iar dacă mergem fără el şi vreun paznic o recunoaşte pe Ylena când vom reveni, va fi greu de explicat că a devenit paralitică în numai două zile.

— Ylena, eşti sigură?

Vocea fratelui ei exprima tristețe.

— Bineînțeles că sunt sigură! Nu-mi pasă dacă voi muri, ştiu că le vom da o lovitură nemaipomenită, le vom distruge relicvele sacre. Da, merită să mori pentru asta.

— Uneori, mă tem că totul este o cursă... nu înțeleg ce are de gând omul acela cu care te-ai întâlnit la Paris. Noi avem un motiv să facem ceea ce vom face, dar el?

— Şi el are motivele lui, dar pe mine nu mă interesează. Ni s-a spus că ne poate ajuta şi aşa a fost. Cât timp am petrecut visând să le întoarcem răul pe care ni l-au făcut? Este ocazia noastră. Omul acela ne-a dat banii, ne-a făcut rost de armele şi de materialul de care avem nevoie; pe mine nu mă interesează de ce vrea să distrugem relicvele lui Mahomed, ceea ce mă interesează este de ce vrem noi să le distrugem.

Colonelul Halman, şeful contraspionajului turc, simți că îi tremură picioarele. Aşadar, acel grup de tineri avea de gând să distrugă relicvele Profetului păstrate la Topkapî, palatul sultanilor.

Instalase microfoane în cele două camere pe care le ocupau tinerii. Centrul de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene îi informase despre prezența la Istanbul a unui grup care putea avea intenția de a săvârşi un act terorist, iar informațiile s-au dovedit a fi adevărate şi precise. Mai întâi, a fost alertat în legătură cu sosirea unuia dintre tineri, apoi a celor două femei şi a celuilalt băiat.

El se instalase împreună cu mai mulți dintre oamenii săi în hotel, în camerele care se aflau lângă cele ale

comandoului.

— Mă duc la cartierul general, îi spuse unuia dintre oamenii săi, şeful trebuie să afle ce pregătesc nebunii ăştia. Va trebui să vorbească la Bruxelles.

— Ar trebui să-i arestăm deja, îi răspunse unul dintre agenți.

— Nu, ordinul este să nu facem nimic ca să vedem dacă nu cumva iau legătura cu alți terorişti.

O oră mai târziu, Hans Wein primea transcrierea conversației susținute de Ylena Milojevic, fratele şi verii ei. Directorul Centrului de coordonare antiteroristă nu-şi putu stăpâni un fior şi îi telefonă imediat lui Lorenzo Panetta.

— Îți trimit pe linia de siguranță transcrierea conversațiilor numitei Ylena. Poate că ar trebui să mergi la Istanbul. N-o să-ți vină să crezi, dar vor să arunce în aer relicvele lui Mahomed.

— Ce spui? îl întrebă uimit Panetta.

— După cum se pare, în vechiul palat al sultanilor există un pavilion în care se păstrează relicvele lui Mahomed, de la fire de păr din barba lui, până la spade, o epistolă scrisă pe piele şi, cel mai important, se pare că şi mantia lui. Fata vrea să le facă zob, deşi o va costa viața.

— Dumnezeule Sfinte! Asta ar dezlănțui o reacție necontrolată din partea islamiştilor fanatici. Nici nu vreau să mă gândesc la ceea ce ar fi în stare să facă!

— Îți poți închipui. Am avut noroc şi… mă rog, recunosc că datorită ție şi insistenței tale de a-l urmări pe acel bătrân conte francez. Acum ştim în ce este amestecat Karakoz.

— Nu, nu ştim, ştim doar o parte, dar n-avem idee despre ce se va întâmpla la Roma. Îți amintesc că domnul conte a vorbit cu Salim al-Bashir referindu-se la trei operațiuni… Te rog, Hans, vorbeşte cu britanicii şi cere-le şi italienilor să-l urmărească pe Bashir.

Hans Wein rămase tăcut câteva clipe care i se părură o veşnicie lui Lorenzo Panetta.

— Voi vorbi şi să decidă ei. Nu pot risca să ordon spionarea unui profesor reputat care dă consultații guvernului britanic. Îmi pare rău, dar nu o putem face fără permisiunea britanicilor.

— Atunci, nu mai pierde timpul! Sunt sigur că acest Bashir nu este ceea ce pare!

— Da, asta e teoria părintelui Aguirre. Presupun că va fi acolo, cu tine, dar nu te lăsa influențat de el, păstrează-ți mintea limpede. Vaticanul nu încetează să mă preseze să-i informez la fiecare oră. Iezuitul acela i-a convins că va avea loc un mare atentat împotriva Bisericii şi, ce să vezi, singurul lucru pe care-l avem este un atentat împotriva islamului.

— Ştii, Hans? Părintele Aguirre are dreptate. El ne-a spus că Ylena merge la Istanbul ca să comită un atentat şi aşa este. Cred că nu poți să-ți asumi responsabilitatea de a rămâne cu brațele încrucişate, pentru că dacă Salim al-Bashir face ceva la Roma… în sfârşit, responsabilitatea va fi a ta.

— Vrei să spui că nu eşti de acord cu felul în care conduc operațiunea?

— Vreau să spun că măcar o dată să încetezi de a mai acționa ca un om politic care se teme să nu comită o eroare şi să-şi facă praf cariera.

— Voi vorbi cu britanicii, iar tu ia legătura cu responsabilul turc al acestei operațiuni, un anume colonel Halman, răspunse Hans Wein, vădit indispus.

Lorenzo Panetta închise telefonul şi aprinse o țigară înainte de a le explica lui Matthew Lucas şi părintelui Aguirre ceea ce povestise Hans Wein.

— Ați avut dreptate, părinte: fata este la Istanbul ca să comită un atentat; după cât se pare, vrea să distrugă relicvele lui Mahomed care se păstrează în palat.

— La Topkapî, îl asigură iezuitul cu o expresie îngrijorată, şi dacă reuşeşte lumea va sări în aer. Islamiştii radicali vor răspunde atacând biserici, vor face să curgă sânge nevinovat. Dumnezeule, cine a plănuit

asta are de gând să provoace o confruntare între creştini şi musulmani!

— Ar putea izbucni un război, afirmă Matthew Lucas; dacă se aprinde acest chibrit, rugul va fi imposibil de stins.

— Să-l ia naiba pe conte!

Expresia lui Panetta era încărcată de mânie.

— Este răzbunarea lui împotriva Bisericii: să provoace un război, murmură părintele Aguirre.

— Hans vrea ca eu să merg la Istanbul, dar cred că e mai bine să rămân aici…

— Iar eu cred că agenția mea n-are de ce să urmeze ordinele lui Hans Wein şi, deci, îl voi suna pe superiorul meu ca să-i recomand ca oamenii noştri de la Roma să nu-l piardă din ochi pe Salim al-Bashir.

— Matthew, asta nu o pot face fără noi; nu mi se pare momentul potrivit pentru a provoca un război între serviciile de informații. Vă amintesc că asta este o anchetă a Centrului de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene şi că ne comportăm loial cu agenția dumneavoastră, dându-vă toate informațiile; de altfel, vă mulțumesc pentru ajutorul suplimentar pe care mi-l dați, dar vă cer din tot sufletul să nu faceți nicio mişcare fără Hans Wein.

— Dar şi dumneavoastră faceți aşa, răspunse Matthew Lucas, sfidător.

— Da, este adevărat, şi îmi risc cariera, doar atât. Dar dacă oamenii dumneavoastră se implică în operațiune pe cont propriu, se va instala neîncrederea în relațiile dintre serviciile secrete europene şi cele americane şi aceste lucruri sunt greu de depăşit.

— Cu toate acestea, tânărul Matthew are dreptate, interveni părintele Aguirre; şeful dumneavoastră, domnul Wein, se menține într-o atitudine foarte îndărătnică.

— Hans Wein este un excelent profesionist care nu doreşte să comită erori, nici să încalce vreo regulă şi aşa şi trebuie să se acționeze, îi luă apărarea Lorenzo Panetta.

După un minut, sună colonelul Halman de la contraspionajul turc.

Halman îl asigură că ținea comandoul sub control şi că îi putea aresta în orice clipă. Panetta îi ceru să nu o facă, să mai aştepte până în ultima zi, până în ultimul moment.

— Dacă îi arestați acum, îi veți alerta pe cei care îi manipulează. Şi tare ne temem că mai sunt şi alte atentate în curs de desfăşurare. Aşa că să nu-i arestați, lăsați-i să se simtă în siguranță. Ce se aude cu oamenii lui Karakoz?

Turcul îi povesti că se instalaseră la hotel şi că păreau îngerii păzitori ai celor patru tineri; până în momentul acela nu păreau să-şi fi dat seama că erau supravegheați la rândul lor.

— Aveți grijă, sunt profesionişti, nu vă luați după aparențe; şi-ar putea da seama că sunt supravegheați.

Dar colonelul Halman îl asigură că agenții care erau la ordinele lui ştiau foarte bine cu cine aveau de-a face şi vru să ştie dacă va trebui să-i aresteze şi pe oamenii lui Karakoz.

— Da, arestați-i, dar nu înainte de a vă spune eu.

38

Raymond de la Pallisière observa satisfăcut acel grup de turişti mai mare decât cu alte ocazii, datorită apropierii Săptămânii Patimilor.

De ani de zile, deschidea porțile castelului o zi pe săptămână. Şcoli, asociații ale persoanelor de vârsta a treia, turişti în trecere prin regiune obişnuiau să viziteze în grupuri organizate, însoțite de un ghid, unul dintre cele mai vechi şi mai bine conservate castele din Occitania. În plus, această practică îi permitea să i se reducă impozitele, castelul fiind considerat monument național.

Catherine, lângă el, observa privirea satisfăcută a tatălui ei văzând expresiile de uimire ale vizitatorilor.

— Te simți foarte mândru de castel, nu-i aşa?

— Mă simt mândru de a fi cine sunt, de a reprezenta una dintre cele mai ilustre familii din Franța. Da, mă simt mândru de ceea ce am fost noi şi sper să mă simt mândru şi de ceea ce vom face. Tu, Catherine, eşti moştenitoare a tot ce este aici şi sper ca într-o zi să ajungi să iubeşti acest castel şi acest pământ tot atât de mult ca mine.

Ea, mişcată de patima cu care contele rostise acele cuvinte, îl strânse de braț cu afecțiune; dar el nu părea să-şi fi dat seama de gest şi ea îl simți deodată încordat. Părea să fi văzut o fantomă. Catherine se uită în direcția în care l-a văzut privind pe tatăl ei, dar nu observă nimic special la acel grup de turişti.

— Ce se întâmplă? îl întrebă ea intrigată.

Înainte ca el să fi putut răspunde, văzu că spre ei se îndrepta un bărbat de vârstă mijlocie, cu un zâmbet ironic schițat pe buze.

— Contele d'Amis? întrebă omul.

— Da..., fu răspunsul şovăitor al lui Raymond de la Pallisière.

— Încântat să vă cunosc, deşi de fapt ne cunoaştem:

am fost prezentați unul altuia acum câteva luni la o conferință despre Cruciade, vă amintiți? Sunt un prieten al profesorului Beauvoir…

După expresia de pe chipul tatălui ei, Catherine se gândi că acesta nu ştia cine este acel profesor pe nume Beauvoir.

— Ah, da! Încântat, când v-am văzut… în sfârşit… m-am gândit eu că vă cunosc… Vă place castelul?

— Este fastuos.

— Fiind prieten al profesorului Beauvoir, veți accepta să beți un ceai cu mine? Aş vrea să-mi spuneți ce mai face profesorul.

— Vă mulțumesc, accept cu plăcere.

— Însoțiți-mă, vă rog, spuse contele, pornind spre bibliotecă.

Catherine se simți dată la o parte. Tatăl ei făcuse abstracție de prezența ei, iar omul acela părea să-l fi iritat, deşi nu lăsa să se vadă acest lucru.

— Îl voi chema pe Edward să ne aducă ceaiul, spuse ea.

Tatăl ei se opri brusc, în vreme ce bărbatul o privea curios.

— Nu e nevoie, îl voi chema eu… v-o prezint pe fiica mea Catherine. Stă pentru un timp, împreună cu mine, la castel.

Pe ea o surprinse faptul că-i dădea această explicație unei persoane aparent necunoscute care o privea de sus în jos, scrutând-o.

— Fiica dumneavoastră? Încântat, domnişoară…

— E o plăcere, domnule…

— Brown.

— Mă bucur că vă place castelul, domnule Brown.

— Catherine, dacă nu te deranjează, aş dori să stau puțin de vorbă cu domnul Brown despre… despre prietenul nostru, profesorul Beauvoir. Nu te deranjează, nu-i aşa? Ne vedem la masa de prânz.

Catherine încuviință şi dispăru în grupul de turişti care

ascultau explicațiile ghidului despre o tapiserie din secolul al XVII-lea prezentând o scenă de vânătoare.

Raymond şi domnul Brown mergeau în continuare spre bibliotecă, dar credinciosul Edward, care părea să aibă instinctul special de a şti când avea nevoie contele de el, apăru brusc.

— Ah Edward, ce bine că ați venit! Ați putea să ne serviți puțin ceai în bibliotecă? Sau preferați cafea, domnule Brown?

— Cafea, vă rog, cafea americană; dumneavoastră beți o cafea foarte tare.

— Prea bine, domnule, răspunse Edward, dispărând cu aceeaşi iuțeală cu care venise.

Ajunşi în bibliotecă şi odată închisă uşa, cei doi bărbați se priviră. În ochii lui Raymond se oglindea îngrijorarea, într-ai domnului Brown, ironia.

— Văd că v-am tras o bună sperietură, îmi pare rău, dar voiam să vorbesc cu dumneavoastră şi în aceste ultime zile presimt că telefoanele nu sunt sigure.

— V-am sunat şi eu, Mijlocitorule.

— Ştiu, ştiu, dar, vedeți dumneavoastră, oamenii pe care-i reprezint au interese foarte diverse şi asta mă obligă să merg dintr-un loc într-altul. Şi altceva, aveți o fiică foarte frumoasă; nu ştiam că e aici credeam că trăieşte în Statele Unite.

— Mama ei a murit şi ea a venit să viziteze Franța.

— Rapoartele pe care le am eu despre dumneavoastră spuneau că soția şi fiica dumneavoastră n-au relații cu dumneavoastră…

— Aşa era, dar acum vă spun că soția mea a murit şi Catherine a venit în Franța ca să cunoască locurile unde mama ei şi-a trăit tinerețea; nu înseamnă că s-au aranjat lucrurile între noi, dar măcar ne vorbim.

— Emoționant.

— Ce se întâmplă, Mijlocitorule?

— Nu-mi mai spuneți aşa, aici puteți să-mi spuneți domnul Brown.

— Dar nici acesta nu e numele dumneavoastră.

— Mie-mi place. Haideți, să discutăm despre treburile noastre. Mai sunt două zile până în Vinerea Mare, este totul pus la punct?

— Este. Comandourile vor face cele prevăzute. Cât despre Istanbul, fata a ajuns deja acolo. Oamenii Iugoslavului o supraveghează zi şi noapte. N-am nici cea mai mică îndoială că va sări în aer împreună cu relicvele acelea.

Nişte ciocănituri uşoare în uşă au fost de-ajuns pentru ca cei doi bărbați să rămână tăcuți. O servitoare aducea o tavă pe care o puse pe o măsuță joasă şi ieşi după ce se asigură că domnul conte nu mai avea nevoie de ea.

Raymond nu spuse nimic, dar a fost uimit că nu îi servea Edward, pe unde o fi umblând majordomul?

— La Centrul de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene e multă activitate, îl asigură omul care spunea că se numeşte Brown, dar, după câte ştiu, Hans Wein, directorul acestuia, a declarat cazul Frankfurt strict secret şi nici măcar colaboratorii lui cei mai apropiați nu cunosc ultimele amănunte ale investigației. Asta mă neliniştește.

— De ce? Este imposibil să se facă legătura dintre povestea de la Frankfurt şi noi.

— Da, e greu să se facă, dar să nu subestimați niciodată inteligența celorlalți, întotdeauna putem uita o fereastră deschisă.

— Nu există ferestre deschise. Nu cred că o să vă enervați acum.

— Eu nu mă enervez, dumneavoastră ar trebui să o faceți în cazul în care ar ieşi ceva prost.

— Nu va ieşi nimic prost. Nu va rămâne nicio aşchie din resturile Crucii care se păstrează la Santo Toribio; cât despre Sfântul Mormânt n-am, de asemenea, nicio îndoială. Avantajul de a dispune de comandouri de islamişti fanatici este acela că sunt dispuşi să moară, astfel că succesul operațiunilor este asigurat.

— Şi Roma?

— Bazilica Sfintei Cruci de la Ierusalim din Roma va sări în aer şi va fi făcută praf. Creştinii vor suferi pentru pierderea relicvelor lor, detestatele resturi ale Crucii..., oftă contele. De fapt vor pierde mai mult decât acele bucăți de lemn: în bazilica din Roma se mai păstrează şi doi spini din coroana lui Hristos, un piron, o parte din panoul cu inscripția „INRI”{131}, degetul sfântului Toma care a atins rănile lui Hristos... Superstiții, nimic altceva decât superstiții.

— Atentatele vor fi la aceeaşi oră?

— Nu, fiecare comandou va hotărî momentul cel mai potrivit. Important este succesul operațiunii. De altfel, va avea un efect mai mare dacă întâi sare în aer mănăstirea de la Santo Toribio sau Sfântul Mormânt şi apoi bazilica din Roma. Vineri va fi zi de doliu pentru Creştinătate.

— Şi pentru islam.

— Da, şi pentru ei. Dumneavoastră veți obține ceea doriți: ca musulmanii şi creştinii să se încaiere într-un război, iar eu voi savura răzbunarea văzând distruse acele resturi ale Crucii care înseamnă atât de mult pentru Vatican, cruce care a făcut atâta rău în trecut. Câte asasinate n-au fost săvârşite înălțând crucea!

— Bine, sper să aveți dreptate. Persoanele pe care le reprezint nu tolerează greşelile.

— Vă repet că nu va exista nicio greşeală. Vă voi suna vineri.

— Nu, conte, să nu mă mai sunați. Aceasta este ultima dată când ne vedem şi când vorbim. Afacerea noastră s-a încheiat sau e pe punctul de a se încheia. Dumneavoastră veți realiza ceea ce v-ați propus, micul dumneavoastră plan de a vă răzbuna pentru ceva care s-a întâmplat cu opt secole în urmă.

— Iar dumneavoastră să provocați o confruntare între cele două religii.

— Ah, religia! Nici pe mine, nici pe cei pe care-i reprezint nu ne interesează religiile; este vorba despre

afaceri, nimic mai mult. Dacă oamenii sunt atât de proşti încât să se ucidă în numele lui Allah sau al lui Dumnezeu, pentru noi e totuna; pentru noi este pretextul de care avem nevoie pentru ca guvernele să meargă în direcția care ne convine nouă. Nimic mai mult.

— Atunci, nu vă voi mai vedea?

— Nu. Dacă sunt aici, este pentru că doream să mă asigur că totul merge bine, că nu există chestiuni neprevăzute de ultimă oră.

— Nu există, fiți liniştit.

— Bine, atunci plec.

— Doriți să rămâneți la masă?

— N-ar fi prudent, fiica dumneavoastră ar putea bănui ceva.

— Să bănuiască? Ce ar putea bănui?

— Cred că e mai perspicace decât credeți dumneavoastră.

— Ah, da? Şi cum v-ați dat seama?

— După sclipirea din ochii ei.

Raymond de la Pallisière nu răspunse. Pe când se ridica să-şi ia rămas-bun de la Mijlocitor, se gândi că va fi o uşurare să nu mai fie nevoit să aibă de-a face cu el. Omul acela avea un aer de vulgaritate care i-a displăcut întotdeauna.

Ieşiră din bibliotecă şi se îndreptară spre curtea interioară a castelului. Un zgomot sec le atrase atenția. Uşa bibliotecii se închisese dintr-odată, ca şi cum cineva ar fi ieşit de acolo în grabă. Mijlocitorul îl privi pe Raymond şi acesta îi susținu privirea.

— Presupun că vântul o fi trântit uşa.

— Vântul? După cum am văzut, toate ferestrele erau închise.

— Nu fiți paranoic, nu era nimeni; biblioteca are doar o uşă.

— Dumneavoastră vă cunoaşteți casa. Sper… sper ca totul să iasă bine, altminteri nu pe mine mă veți revedea, dar vă asigur că cei pe care-i reprezint au legături cu

persoane pe care dumneavoastră ați prefera să nu le cunoaşteți.

— Nu mă amenințați! Sunteți la mine acasă, cum îndrăzniți?

— Nu este o amenințare, conte, este un avertisment.

Raymond părea distrat în timpul mesei, iar Catherine nu părea nici ea să aibă prea mult chef de vorbă. Până la sfârşitul mesei îl anunță că avea să plece.

— Când te-ai decis? vru el să ştie.

— Ți-am mai spus că n-aveam de gând să rămân multă vreme.

— Unde vei merge?

— Vreau să văd Coasta de Azur şi apoi poate că voi merge în Italia.

— Nu pleca, te rog, mai rămâi puțin, o imploră contele.

Catherine părea mişcată de zbuciumul sufletesc al tatălui său, provocat de teama de a o pierde.

— Ştii că intenția mea n-a fost niciodată aceea de a rămâne. Am viața mea la New York şi nu pot abandona galeria; mama a muncit din greu pentru ca afacerea ei să devină importantă.

— Îmi dai voie să te însoțesc? Să mă însoțeşti? La New York?

— Acolo unde mergi. Sunt bătrân, n-am pe nimeni în afară de tine şi peste câteva zile ceea ce a dat un sens vieții mele va înceta să i-l mai dea.

— Şi ce anume a dat sens vieții tale?

— Răzbunarea sângelui nevinovat.

Catherine se înfioră, îşi amintea acele vorbe din Cronica lui fray Julián. Îl privi pe Raymond şi îi fu milă de el. Fusese educat în spirit vindicativ, conform acelor cuvinte care îndemnau la răzbunare. Şi, cu toate acestea, ea nu credea ca fray Julián să fi cerut răzbunare; dimpotrivă, se temea că cineva ar putea dori să răzbune sângele vărsat, vărsând, la rândul său, şi mai mult sânge.

— Eşti nebun.

— Nu, nu sunt, tu ştii că nu sunt.

— Nu pot rămâne.

— Rămâi măcar câteva zile, două, trei, aşteaptă să se încheie Săptămâna Patimilor.

— De ce?

— Este singurul lucru pe care ți-l cer.

— De acord, consimți ea în vreme ce o străbătu un fior de neliniște.

Edward asculta conversația dintre tată şi fiică pe când cerea să fie retrase tăvile de pe masă. Majordomul părea la fel de posomorât ca şi contele. Catherine îşi încrucişă privirea cu a lui şi în ochii amândurora apăru o sclipire sfidătoare.

39

Figura lui Panetta oglindea o încordare la fel de mare ca şi cea care se desena pe chipul părintelui Aguirre şi al comisarului Moretti. Cu două zile în urmă, miercuri noaptea, sursa lui Panetta de la castelul d'Amis îi telefonase, anunțându-l că în Vinerea Mare se vor comite trei atentate: unul în nordul Spaniei, în Cantabria, la mănăstirea Santo Toribio; altul, la biserica Sfântului Mormânt din Ierusalim, iar al treilea, la Roma. Sursa lui l-a informat că i-a fost imposibil să afle locul exact în care teroriştii urmau să atace în capitala italiană. Riscase foarte mult spionând conversația dintre conte şi un vizitator misterios care părea să aibă un mare ascendent asupra acestuia. După accent, părea englez, răspundea la numele de domnul Brown şi vorbea de „cei pe care-i reprezenta" ca despre nişte persoane care aveau să obțină venituri importante din confruntarea dintre islamiştii radicali şi Occident.

Panetta i-a cerut interlocutorului său să găsească orice pretext şi să plece de la castel, dar acesta i-a răspuns că nu poate, că, dacă ar pleca, domnul conte ar bănui ceva. Apoi a închis telefonul fără ca Panetta să ştie de ce, lăsându-l pe acesta într-o stare de agitație pe care îi era greu să o stăpânească.

Din noaptea aceea de miercuri, Hans Wein, directorul Centrului european de coordonare antiteroristă, folosise toate mijloacele pe care le avea la dispoziție pentru ca, împreună cu polițiile din Spania, Italia şi Israel, să caute prin toate cotloanele comandourile Cercului. Aveau doar două zile ca să încerce să-i aresteze.

Tot în noaptea aceea, Panetta a hotărât să se deplaseze la Roma, locul cel mai vulnerabil al operațiunii, dat fiind că nu ştiau unde îşi propuneau teroriştii să lovească. Părintele Aguirre a călătorit cu el.

Înainte de a merge la aeroport, Panetta vorbise

personal cu Arturo García, reprezentantul la Madrid al Centrului de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene, un spaniol cu foarte multă experiență în lupta împotriva ETA. Panetta i-a vorbit despre Salim al-Bashir şi spaniolul l-a asigurat că va căuta orice urmă a personajului. Încă nu plecase spre aeroport când a primit un telefon de la polițistul spaniol.

— Profesorul dumneavoastră a fost de curând în Spania, la Granada, la o conferință despre alianța civilizațiilor. După cât se pare, Bashir venise invitat de un om de afaceri granadin de origine marocană, un anume Omar. Are mai multe agenții de voiaj şi un parc de autocare. Trece drept un moderat şi este un om bine văzut de autoritățile din țara mea.

— Este din Cerc! Sunt sigur! răspunse Panetta.

— Poate că aveți dreptate, poate că nu; în orice caz, am cerut autorizație judecătorească ca să-i ascultăm telefoanele şi să-l urmărim pas cu pas. N-avem mult timp, dar sper că urmărindu-l vom obține un rezultat. Forțele de securitate sunt deja în stare de alertă, studiind un plan de apărare a mănăstirii Santo Toribio. Întâmplarea face să fie An Sfânt şi vin zilnic pelerini la mănăstire din toate colțurile Spaniei şi ale Europei.

— Ați spus că Omar are agenții de voiaj?

— Da, are şi aştept să mi se spună dacă a trimis vreun grup de turişti la Santo Toribio. De îndată ce aflu ceva, vă sun din nou.

— Plec la Roma, sunați-mă la reprezentanța Centrului de coordonare antiteroristă.

— La ora asta?

— Colegii noştri francezi au pus un avion la dispoziția Centrului.

— Asta da cooperare. Bine, vă voi ține la curent.

Hans Wein îşi luase sarcina de a vorbi cu israelienii, iar Matthew Lucas călătorise într-un avion particular până la Ierusalim ca să le explice toate amănuntele anchetei.

Dar în acea zbuciumată noapte de miercuri, Hans Wein

îi repetase încă o dată lui Panetta că britanicii refuzau în continuare ca Salim al-Bashir să fie supravegheat oriunde s-ar afla.

— Au insistat că Bashir este un om de neatins şi că, dacă îl deranjăm şi acest lucru ajunge în presă, va izbucni un scandal mare cât toate zilele, explică Wein.

— Dar nu-ți dai seama că este creierul întregii operațiuni?! Salim al-Bashir este la Roma, el este cel care a organizat toate atentatele, chiar dacă vor fi fost finanțate de contele d'Amis, şi ştim că va avea loc un atentat şi la Roma, te rog, acționează!

Dar Wein se arătase de neclintit: fără permisiunea britanicilor nu o va face.

— Israelienii s-au pus deja pe treabă, dar orbecăie.

— Nu ştim mai mult decât ți-am spus: atentatul va avea loc la Sfântul Mormânt.

— Da, le-am spus asta. Matthew Lucas le va da toate informațiile de care dispunem de îndată ce va sosi la Ierusalim, dar le-am trimis deja un memorandum. Sunt uluiți de povestea contelui şi a catarilor

— Măcar ei ştiu care este locul ales. Sper să poată evita ca sălbaticii din Cerc să pună la cale un masacru.

— Vor înconjura biserica Sfântului Mormânt, dar mi-au spus că nu o vor închide, vor să-i prindă pe terorişti. Au informații la fel de puține ca şi noi despre Cerc. Comandourile sunt ca nălucile… în sfârşit… sper să fie în stare să evite o catastrofă. Am vorbit şi cu ministrul spaniol de Interne.

— Eu tocmai am stat de vorbă cu reprezentantul nostru.

— Ministrul e surprins de faptul că Cercul a hotărât să atace Spania, nu înțelege acest lucru, deoarece guvernul său este marele promotor al alianței dintre civilizații.

— Sper că va fi luat în serios cu alianță sau fără aceasta, replică Panetta, dar ți-am mai spus că tocmai am vorbit cu omul nostru de la Madrid şi mi-a confirmat că forțele de securitate sunt în stare de alertă maximă şi că

se vor desfăşura prin toată zona unde se află mănăstirea de la Santo Toribio.

— După câte ştiu, acolo se păstrează bucata cea mai mare din Adevărata Cruce, răspunse Hans Wein.

— Da, dar este un loc foarte ascuns.

— Presupun că se gândesc că aşa le va fi mai uşor.

— Problema este că vineri vor fi mii de pelerini, atât la Ierusalim, cât şi la Santo Toribio… Sper ca aceşti nebuni să poată fi opriți.

— Ştii, Lorenzo? Îmi tot frământ mintea cine ar putea fi acel misterios domn Brown despre care ți-a vorbit sursa ta, declară Hans Wein cu îngrijorare.

— Şi eu mă gândesc tot timpul la asta. Cine să fie cei pe care-i reprezintă? De ce încearcă să provoace o ciocnire frontală între islam şi Occident? răspunse Panetta.

— Afaceri?

— Asta este teoria părintelui Aguirre. Obişnuieşte să spună că pe lume sunt mult mai multe lucruri decât cele care se văd. Nu ştiu, sunt la fel de derutat ca şi tine.

La stăruința părintelui Aguirre, diplomația de la Vatican se pusese în legătură cu guvernul de la Londra, dar Foreign Office le-a spus doar vorbe bune. Experții în antiterorism vor fi cei care vor evalua situația şi care vor acționa în consecință dacă vor socoti că e necesar.

Matthew Lucas, înainte de a călători la Ierusalim, le ceruse şi el superiorilor săi să vorbească cu britanicii, dar aceştia n-au fost sensibili la argumentele invocate.

De fapt, guvernul Grațioasei Sale Majestăți se temea că se vor înteți criticile din pricina ultimelor decizii politice în privința imigranților musulmani. În urma atentatelor de la Londra din 7 iulie 2005, neîncrederea față de musulmani creştea, dar, în acelaşi timp, ziarele şi intelectualii criticau şi învinuiau guvernul pentru izbucnirile sale de xenofobie. Nu era dimineață în care prim-ministrul să nu citească la micul dejun vreun articol sau chiar vreun editorial criticându-l din acest motiv. De

aceea, constituise un „comitet de înțelepți” care îl sfătuiau direct în legătură cu problemele imigranților islamici, iar preşedintele acestui comitet era tocmai Salim al-Bashir, care fusese primit chiar de către regină, care îl invitase cu gentilețe la ceai.

Salim al-Bashir era un om ale cărui opinii erau transmise de rețelele de televiziune şi ale cărui reflecții apăreau în ziarul Times. Influența lui nu se limita doar la Regatul Unit, ci se întindea pe jumătate din Europa, astfel că Foreign Office nu era dispus să facă o gafă doar pentru că Centrul antiterorist de la Bruxelles susținea că profesorul avea relații cu un conte ale cărui activități erau investigate.

Alegerile băteau la uşă şi ultimul lucru de care avea nevoie prim-ministrul era un scandal şi o acuzație de rasism; de aceea, Centrul antiterorist de la Bruxelles nu-şi putea permite luxul de a greşi în privința lui Salim al-Bashir.

În plus, serviciile secrete britanice se îndoiau de eficiența Centrului, o invenție a oamenilor politici care începuse să funcționeze cu nici doi ani în urmă şi care până atunci, după părerea lor, oferea mai degrabă bunăvoință, decât rezultate.

40

Roma, Vinerea Mare, în zori

Lorenzo Panetta pierduse numărătoarea ţigărilor pe care le fumase.

— Poate că vom reuşi să oprim atentatele de la Ierusalim şi de la Santo Toribio, dar n-avem idee unde vor avea loc la Roma şi singura pistă este Bashir, spuse el fără să aştepte vreun răspuns.

Părintele Aguirre părea mai bătrân; ochii i se micşoraseră de oboseală, iar Panetta îşi dădea seama că, uneori, mâinile preotului tremurau, fapt imperceptibil pentru oricine dar nu şi pentru un copoi ca el.

Îngrijorarea părintelui Aguirre era doar un palid reflex al celei care se înregistra în sferele înalte de la Vatican. Sfântul Scaun nu se îndoia de concluziile iezuitului: Biserica urma să fie lovită din pricina cârdăşiei dintre un bătrân care dorea să răzbune moartea strămoşilor săi catari şi un grup islamist dispus să provoace groaza şi haosul în inima creştinătăţii.

Se întăriseră toate mijloacele de securitate din jurul Vaticanului, dar oricât de mult se încercase ca Sfântul Părinte să fie convins să-şi anuleze participarea la slujbele liturgice din Vinerea Mare, acesta refuzase: va trece şi el prin acelaşi pericol ca şi ceilalţi credincioşi.

Ovidio Sagardía, împreună cu Domenico Gabrielli şi episcopul Pelizzoli, încercau să coordoneze securitatea din jurul papei. Dacă i s-ar întâmpla ceva… deşi nu voiau nici măcar să se gândească la una ca asta. Ovidio îşi spunea că nu şi-ar ierta-o niciodată, îşi reproşa orbirea şi îi cerea lui Dumnezeu să-i lumineze. Unde, când, în ce moment va lovi Cercul? Nici măcar bătrânul său maestru, părintele Aguirre, nu părea în stare să găsească firul de care să tragă ca să evite catastrofa.

— Nu te mai chinui, Sfântul Părinte va fi bine protejat,

îl asigură părintele Domenico, întrerupându-i gândurile.

— Mă întreb de ce am fost atât de încăpățânat. Părintele Aguirre avea dreptate, dar mie mi se părea cu neputință ca cineva să poată organiza un atentat în numele a ceva ce s-a petrecut în secolul al XIII-lea. Acel conte este un demon.

— În fond, este un biet om. Ca şi oamenii aceia din Cerc pe care şefii lor îi conving să se jertfească, răspunse Domenico. Câtă lipsă de raţiune!

— Să mergem, episcopul ne aşteaptă în biroul său.

Ierusalim, Vinerea Mare, ora 7:00 dimineața

Hakim nu dormise toată noaptea. Voia să rămână foarte treaz în ceasurile care vor fi ultimele din viața sa.

Respinsese toate ofertele pe care i le-a făcut Said, şeful Cercului din Israel. Refuza să-şi petreacă ultima noapte cu o prostituată care i-ar lăsa o senzație de scârbă şi de pustiu, nici nu se lăsă convins să i se servească o cină specială; singurul lucru pe care îl dorea din tot sufletul era să rămână singur şi, în pofida protestelor lui Said, reuşi acest lucru.

Îşi petrecu noaptea aşezat pe scaun şi privind pe fereastră, desfătându-se cu schimbarea culorii cerului odată cu trecerea orelor: de la cenuşiu la negru, apoi din nou un cenuşiu stropit cu albul şi roşul răsăritului de soare, până când albastrul puse din nou stăpânire pe firmament.

Se gândise la defuncta sa soție, singura femeie pe care o iubise. Îşi amintea când o văzuse prima oară, când el avea doisprezece ani, iar ea doar şapte. Părinții săi fuseseră de acord cu căsătoria lui cu fetița aceea care îi scosese limba şi care îi spusese că e foarte urât.

Nu s-au mai văzut până când a împlinit şaisprezece ani. Era în ziua logodnei lor. A rămas mut când a văzut-o; i s-a părut cea mai frumoasă dintre femei. La început, ea şi-a acceptat resemnată soarta, dar, după aceea, l-a iubit

cu aceeaşi pasiune ca şi el.

Anii trăiți alături de ea au fost cei mai fericiți din viața lui, iar cei doi fii pe care i-au avut erau mândria lui. Îi părea rău că nu şi-a luat adio de la băieți, dar era mai bine aşa. De când murise soția lui şi el s-a dedicat trup şi suflet Cercului, micuții locuiau cu părinții lui la Tánger. Nu le lipsea nimic, erau nişte copii fericiți. Se vor simți mândri de el când li se va spune că tatăl lor murise cu numele lui Allah pe buze şi întru gloria islamului.

În timpul nopții, se gândise, de asemenea, la Paradisul făgăduit celor care mureau luptând împotriva necredincioşilor şi dorea să-l poată împărți cu soția lui. „Da, îşi spuse el, ea va fi acolo şi ea era cea care va fi cu el, n-avea nevoie pentru nimic în lume de un alai de hurii."

Said intră în cameră de îndată ce clopotele uneia dintre numeroasele biserici din Ierusalim începură să bată de ora opt. Ducea o tavă cu cafea şi o farfurie cu dulciuri, precum şi un rucsac agățat de umăr.

— Măi să fie, te-ai trezit deja! La ce oră te-ai sculat? întrebă el, văzând că Hakim era îmbrăcat şi pieptănat.

— N-am dormit, nu mi-a fost somn.

— Înțeleg.

Şeful Cercului a putut vedea pe chipul lui Hakim urmele nopții albe, dar a fost surprins să-l vadă liniştit, ca şi cum în ziua aceea n-ar fi avut întâlnire cu moartea.

— Mi-ai adus centura? întrebă Hakim.

— Da, este în rucsac. Scoate-o cu grijă.

Hakim deschise rucsacul şi scoase o centură încărcată cu explozibili. În rucsac era şi un detonator pe care trebuia să-l potrivească pentru a face încărcătura să explodeze într-un moment precis. Privi centura înainte de a o lăsa cu grijă pe pat.

— Ia mai întâi micul-dejun, aşa te vei relaxa.

— Da, mi-e foame.

— Un bărbat nu trebuie să moară cu stomacul gol, râse Said.

— Cel puțin eu nu voi muri așa. La ce oră vom pleca?

— Ghidul a fixat întâlnirea cu grupul tău la unsprezece; veți merge pe jos până la Sfântul Mormânt ca să asistați la slujba de la ora douăsprezece. Adu-ți aminte ce am plănuit: trebuie să te amesteci printre pelerini. De fapt, pari spaniol, presupun că vremea atât de îndelungată pe care ai petrecut-o printre ei a îndepărtat deosebirile exterioare. Caută să stai de vorbă cu alți pelerini, alătură-te celor două băbuțe vorbărețe, du-te cu ele. Şi... mă rog... tu vei şti să alegi momentul în care trebuie să apeşi pe detonator, dar, dacă te trezeşti într-o încurcătură, nu ezita, nu contează că n-ai ajuns la locul unde se află relicvele.

— Dar obiectivul este..., Hakim nu putu termina fraza pentru că îl întrerupse Said.

— Nu contează obiectivul; lumea va fi la fel de şocată şi dacă biserica sare în aer, şi dacă reuşim să comitem un atentat în inima Ierusalimului. Toate pietrele din oraş sunt sfinte, aşa că nu contează ce anume se distruge. Să nu pui operațiunea în pericol doar pentru că nu poți ajunge până la locul stabilit, înțelegi?

— Nu-ți face griji, creştinii vor plânge.

— Da, trebuie să plângă pentru că i-au ajutat pe câinii de jidani să ne smulgă pământul nostru. A sosit momentul să le plătim toată umilința îndurată.

— Azi va fi o zi mare, răspunse Hakim.

Roma, Vinerea Mare, ora 8:00 dimineața

La Roma, soarele a răsărit sub un cer noros. Salim al-Bashir părea să fie într-o dispoziție excelentă. Mâna îi alunecă într-o mângâiere pe trupul amantei sale, care părea să doarmă trântită cu fața în jos. Dar nu dormea. Femeia nu închisese ochii toată noaptea, temându-se de ziua ce avea să vină.

Când a ajuns la Roma, nu-şi putea imagina ce-i va cere Salim. Au fost multe ocaziile în care ea îl asigurase că

viața fără el n-ar avea sens pentru ea şi că ar face orice i-ar cere. De fapt, de ani de zile îşi trăda țara, pe şefii ei, pe prietenii ei. Munca ei la Centrul antiterorist de la Bruxelles a avut doar un țel: să-l servească pe Salim. Avusese mare noroc că n-a fost descoperită. Acum, el îi cerea un act de vitejie.

— Nu ți se va întâmpla nimic, te asigur, dar trebuie să mă ajuți.

Planul, îi explică Salim, era simplu. Era vorba să plaseze un rucsac încărcat cu explozibili în bazilica Sfintei Cruci de la Ierusalim unde se păstrau câteva relicve ale lui Hristos. Mai ales, a insistat amantul ei, trebuie distruse cele trei bucăți din Adevărata Cruce. Când ea l-a întrebat de ce dorea să distrugă acele relicve, el i-a explicat că o vor face pentru ca toți creştinii să înțeleagă că nu puteau continua să pângărească Țara Sfântă ajutându-i pe evrei să devină stăpânii acesteia.

— Sunt doar nişte obiecte, nimic mai mult. Crezi într-adevăr că cei doi spini sau bucata de burete sunt autentice? Că dinarul de argint care se păstrează este unul dintre cei pe care i-a primit Iuda ca să-l trădeze pe Isus? Să fim serioşi, nu fi naivă! Bisericile europene sunt pline de false relicve. Cât despre cele trei bucăți din Adevărata Cruce, sunt şi ele false. Dacă s-ar pune la un loc toate bucățile care sunt răspândite în lume, te asigur că ar exista nu una, ci mai multe cruci.

Ea fusese educată în spiritul creştinismului şi, cu toate că trecuseră mulți ani de când nu mai fusese la biserică şi de când religia nu mai ocupa niciun loc în viața ei şi se considera atee, în momentul acela simțea povara educației primite, în plus, îi era frică. Salim o înspăimânta şi începea să se îndoiască de sentimentele lui.

— Hai, leneşo, scoală-te, azi e ziua cea mare. E foarte devreme, este ora opt, dar îți propun să luăm un mic-dejun copios înainte de a pleca.

Ea se întoarse încet, frecându-se la ochi de parcă s-ar

fi trezit şi îl privi, încercând să zâmbească. El o îmbrăţişă cu forţa şi o sărută, spunându-i cât de mult o iubeşte, dar pentru ea cuvintele lui sunau găunos. Nu îndrăznea să se desprindă din îmbrăţişare, temându-se de reacţia lui. Rămase liniştită până când el o îndemnă să se ridice din pat.

— Voi cere să ni se aducă micul-dejun în cameră.

Simţi o uşurare la desprinderea din îmbrăţişare. În timp ce făcea duş, se gândea cum să evite să facă ceea ce îi ceruse. Dacă refuza, nu-l va mai revedea şi nu era pregătită pentru asta; şi dacă o făcea, s-ar fi trădat pe ea însăşi, iar aceasta ar fi ultima trădare care îi mai rămânea de săvârşit.

Salim părea să aibă o dispoziţie excelentă. O mângâia, o săruta şi o strângea de mână, privind-o cu un aer complice.

— Aşteaptă-mă, nu voi întârzia mult. Şi aranjează-te, azi vreau să fii deosebit de frumoasă.

— Cum vrei tu.

Salim ieşi din cameră, închizând uşa încet. Ştia că un frate din Cerc îl aştepta într-o cafenea din apropierea hotelului. Acolo îi va înmâna o geantă în care se va afla o poşetă de damă încărcată cu material exploziv. Dar el va fi cel care va detona explozibilii; n-avea încredere că ea ar avea curajul să o facă. El o va însoţi până la bazilică, apoi se va retrage la o anumită distanţă şi cinci minute mai târziu va apăsa pe butonul care o va face pe amanta lui să sară în aer împreună cu acele relicve. Lumea întreagă va fi uluită.

Intră în cafenea şi îl zări în fundul sălii pe şeful comandourilor Cercului de la Roma. Bishara, de origine iordaniană, trecea drept un important om de afaceri, însurat cu o napolitană.

Cei doi bărbaţi se îmbrăţişară cu afecţiune.

— Nu mă aşteptam să vii tu, spuse Salim.

Prietene, astăzi este o zi mare şi ceea ce vei face este prea important ca să fie încredinţat altcuiva. Ea este

dispusă să moară?

— Nu ştie, crede că trebuie doar să lase geanta în capela relicvelor şi apoi să iasă. E mai bine aşa, nu cred să aibă atâta tărie încât să-şi sacrifice viaţa.

— Este o necredincioasă.

— Aşa e, dar până acum ne-a fost de folos. În orice caz, trebuie să moară; cred că în Centrul antiterorist de la Bruxelles se bănuieşte că au o scurgere de informaţii. Este o chestiune de timp ca să afle că este ea.

— Pentru tine va fi o mare pierdere?

— Nu, prietene, va fi o eliberare. Este o femeie sufocantă, incapabilă să mă înţeleagă. Tot ce a făcut a fost pentru mine, nu pentru că şi-ar fi dat seama de importanţa pe care o are lupta noastră. S-ar putea să mă însor în curând, poate că voi merge la Frankfurt şi îi voi cere iubitului nostru imam Hassan să mi-o dea de nevastă pe sora sa Fátima. Ar fi o mare onoare pentru mine să fac parte din familia lui.

— Am crezut că Fátima, după martiriul lui Yussuf, soţul ei, s-a recăsătorit.

— Da, Hassan i-a încredinţat-o lui Mohamed Amir, vărul lui Yussuf. Dar Mohamed va muri chiar azi.

Bishara se încruntă şi apoi schiţă un zâmbet larg, arătând un şir de dinţi foarte albi.

— Aşadar, va fi unul dintre martirii noştrib eşti un om mare, Salim, luându-ţi responsabilitatea pentru văduva sa.

— Şi acum, dragă prietene, spune-mi dacă totul este pregătit aşa cum ţi-am cerut.

— Da, s-a montat dispozitivul urmând instrucţiunile tale, nu vei avea nicio problemă. De unde îl vei acţiona?

— Am închiriat o maşină…

— Bună idee. Te vei întoarce la hotel?

— Nu, voi merge direct la aeroport, mă întorc la Londra.

— Da, va fi cel mai bine.

Se despărţiră cu afecţiune, siguri că peste câteva ore

buletinele informative ale tuturor televiziunilor din lume îşi vor deschide ediţiile anunţând nu numai atentatul de la Roma, dar şi pe cele de la Ierusalim şi Santo Toribio. Lumea întreagă va tremura de frică în faţa Cercului, iar guvernele occidentale nu vor avea altă soluţie decât să li se supună lor.

Salim hotărî să se întoarcă pe jos la hotel; avea nevoie să fie singur ca să reflecteze la cele ce aveau să se întâmple.

41

Granada, Vinerea Mare, în zori

Coşmarurile puseseră stăpânire pe somnul Lailei. Se trezi deodată lac de sudoare rece. Se uită la ceas: încă nu răsărise soarele; îi era imposibil să mai poată adormi. Se sculă din pat şi îşi căută hainele în dulap. Va face un duş, va pregăti micul dejun pentru toată familia şi apoi va merge să facă jogging; asta o va relaxa.

Se gândi la Mohamed. Fratele ei plecase de două zile fără să spună unde, dar se despărţise cu mult calm de părinţii săi, chiar şi cu ea fusese amabil.

„Ai grijă de tine", îi recomandase el, în vreme ce o îmbrăţişa, de parcă n-aveau să se mai revadă niciodată.

Cumnata ei Fátima a asigurat-o că nu ştie unde mergea soţul ei, Mohamed nu-i spunea niciodată nici ce făcea, nici încotro se îndrepta. Fátima i-a mărturisit că şi pe ea a mirat-o despărţirea.

— Nu vreau să te sperii, dar… îmi aminteşte de ceea ce a făcut primul meu soţ, Yussuf, când a plecat să… de-acum ştii, făcea parte dintr-un comandou…

Laila nu înceta să se gândească la cuvintele Fátimei. L-or fi atras oare din nou radicalii ca să participe la vreun atentat? Nu îndrăznea să-i împărtăşească mamei sale îngrijorarea, dar credea că fratele ei este în primejdie.

Când Ali a venit să-l ia pe Mohamed, acesta a vrut să vorbească între patru ochi cu vărul său Mustafa. Cei doi bărbaţi s-au închis în odaia lui Mustafa, iar când au ieşit, chipul vărului său era roşu de mânie, iar cel al lui Mohamed, de nelinişte.

Ea îl detesta din tot sufletul pe vărul ei Mustafa; de când venise la ei în casă dovedea cât de mult o disprețuia. O făcea pe mama ei să se ruşineze, mustrând-o că i-a permis fiicei sale să se comporte ca o spanioloaică stricată. Uneori, chiar şi tatăl ei părea indispus de

discursurile interminabile ale lui Mustafa despre cum trebuie să se comporte o bună musulmană.

„Bine că pleacă”, se gândi Laila, în vreme ce pregătea cafeaua. Mustafa îi anunțase că avea de gând să plece chiar în vinerea aceea, dat fiind că nu găsise o slujbă care să-i convină. Toți se simțeau uşurați de plecarea lui, dar au evitat să se manifeste.

Potes, Cantabria, ora 6:00 dimineața

Mohamed se trezi prost dispus. Sforăiturile lui Ali îl împiedicau să doarmă liniştit. De două nopți, n-a închis ochii şi lipsa somnului îl făcea să fie nervos.

Se sculă şi privi pe fereastră, cerul părea să se lumineze.

— Scoală-te, Ali, e ora şase. La nouă trebuie să fim la micul dejun.

Ali se răsuci în pat, neluându-l în seamă. Dar Mohamed îi trase perna şi Ali deschise ochii bombănind.

— Eşti nebun! De ce vrei să te scoli dacă este încă noapte? Mai devreme de ora douăsprezece, nu trebuie să ajungem la Santo Toribio. Ştii foarte bine, aşa că lasă-mă să mă odihnesc puțin.

— Nu ne putem separa de grup.

— Ghidul a spus că vom pleca de la hotel, că e timp liber până la unsprezece şi jumătate, dar că vom pleca de aici. Unde vrei să mergem acum? Eu n-am chef să fac turism.

— Peste câteva ore vom fi morți, spuse Mohamed pe un ton sentențios.

— Ştiu, de asta prefer să dorm şi să nu mă gândesc. Am vorbit deja aseară până târziu. Ne-am angajat şi nu e cale de întoarcere.

— N-am chef să mor.

— Nici eu, dar dacă nu ne aruncăm în aer, ne vor arunca ei pe noi. Crezi că Cercul ne-ar permite să trăim dacă îi trădăm? De altfel, printre noi nu există nici

trădători, nici laşi. Ne-am oferit voluntari pentru acest atentat.

— Eu nu m-am oferit voluntar, tu ai fost cel care m-ai prezentat lui Omar.

— Supraviețuitorul de la Frankfurt! Halal erou! Îți amintesc că ai fost trimis de la Frankfurt ca să te pui la ordinele lui Omar, pentru că ar fi trebuit să fii mort.

— Hassan mi-a încredințat-o pe sora lui ca să o iau de nevastă…

— Hassan şi-a luat-o de pe cap pe Fátima, acum ea va depinde de familia ta, dar nu-i va lipsi nimic, Cercul este generos cu martirii, o ştii bine.

— Nu-mi pasă de Fátima nici cât negru sub unghie! Ce vreau eu este să trăiesc!

— Taci din gură! Vrei să ne audă toată lumea? Eşti nebun!

Mohamed se aşează pe marginea patului cu pumnii strânşi, încercând să se stăpânească.

— Ție nu-ți pasă că vei muri?

— Ştiu pentru ce mor.

— Te-am întrebat dacă nu-ți pasă!

— Nu, nu-mi pasă. Voi merge în Paradis, familia mea îmi va cinsti memoria; cu prețul vieții mele, a lor va fi mai bună. Părinții mei trăiesc ca vai de lume; acum vor putea avea o bătrânețe liniştită. Eu le-am făcut numai probleme, se vor simți mândri când vor afla că am fost în stare să devin martir. Ei vor fi importanți, iar vecinii lor îi vor cinsti. Moartea mea aduce doar avantaje, Mohamed, la fel ca şi a ta.

— Părinții mei n-au nevoie de bani, nici nu caută recunoştință din partea celorlalți. Nu cred că pe mama mea ar face-o fericită ca eu să devin martir.

— Mama ta… în sfârşit… ea s-a hispanizat mult.

— Nu spune nimic despre mama mea, ori te ucid!

— N-am spus nimic rău despre mama ta! Te rog, Mohamed, controlează-te sau vei reuşi să faci să fim descoperiți!

— Cum poți fi atât de liniştit ştiind că vei muri?

— Dar de ce ți-e atât de frică de moarte? Eu sunt credincios, am luptat ca să fiu un bun credincios şi ştiu că dincolo mă aşteaptă Allah.

— Nu te-ai gândit niciodată că dincolo s-ar putea să nu fie nimic?

— Ce vrei să spui?

— Că nimeni nu s-a întors de dincolo ca să ne spună ce este după moarte.

— Asta e o blasfemie! Taci, nu vreau să te aud! Du-te şi lasă-mă în pace, am nevoie să mă odihnesc.

Mohamed intră sub duş. Când ieşi din baie, se enervă să-l audă pe Ali sforăind în continuare. Îşi puse nişte blugi şi un jerseu de lână şi ieşi din cameră. Se va duce să se plimbe prin Potes.

Satul acela înconjurat de munți i se părea un loc încântător. Cu o noapte înainte cumpărase o sticlă de rachiu ca să o bea cu Ali în cameră, dar acesta a refuzat să guste din alcool. Ali ajunsese să respecte conştiincios regulile islamului; în el nu mai era nici urmă din delincventul care fusese odată.

Nu era nimeni pe stradă, dar îi ajunse mirosul de pâine coaptă de curând care ieşea dintr-o brutărie care nu deschisese încă. Se gândi la Laila. Sora lui o fi dormind. Ştia că Mustafa o va asasina chiar în ziua aceea. A fost tentat să sune la el acasă şi să-i spună tatălui său ce avea de gând să facă vărul său şi apoi să fugă. Dar încotro s-o apuce? Ali avea dreptate: Cercul îl va găsi şi răul nu va fi că îl vor ucide; cel mai rău va fi că îl vor tortura până îşi va da ultima suflare.

Ştia că nu mai avea cale de întoarcere.

Când reveni la hotel, fu mirat să vadă doi angajați ai Gărzii civile stând de vorbă cu responsabilul de la recepție. Căută să nu-i privească şi urcă pe scară spre primul etaj, unde era camera lor.

— Ali, trezeşte-te, Garda civilă e jos.

Prietenul său se ridică sărind din pat, de data asta

treaz de-a binelea.

— Te-au întrebat ceva? Ce făceau?

— Nu ştiu, stăteau de vorbă cu tipul de la recepție.

Ali privi pe fereastră, dar nu văzu nimic suspect.

— Doar ştii că în fiecare sat există Gardă civilă; nu s-a întâmplat nimic. Dar mă îmbrac pentru orice eventualitate. Cine mai era în holul hotelului?

— Nimeni, e încă foarte devreme.

— Hai să ne liniştim. Nimeni nu ştie de ce suntem aici şi, de altfel, noi n-avem centurile cu explozibili, sunt în autocar, şoferul are sarcina să le țină în custodie până i le cerem. Iar în Cerc nu există trădători, aşa că nimeni nu ne-a denunțat. Aici nu se întâmplă nimic, să ne liniştim.

— Dacă spui tu…

— Da, o spun eu. O să aşteptăm.

Granada.

— Laila, mă poți ajuta?

Laila tresări. Nu-l auzise pe Mustafa intrând în bucătărie. Vărul ei îi zâmbea cu falsă amabilitate.

— Ce doreşti?

— M-ai putea ajuta să-mi împăturești cămăşile?

— Mama ta nu te-a învățat să o faci? Ar fi trebuit.

Lui Mustafa îi îngheță zâmbetul şi strânse pumnii, dar nu se clinti. Laila observă că făcea un efort ca să evite o ceartă şi fu uimită.

— Te-am rugat doar să mă ajuți, nu cred că asta te jigneşte, răspunse el.

Hotărî să-l ajute. Cu cât valiza lui va fi făcută mai repede, cu atât va pleca mai curând şi va înceta să o mai sufoce cu prezența lui.

— E foarte devreme, la ce oră pleacă autocarul tău spre Algeciras?

— La nouă, dar mie-mi place să ajung oriunde mai devreme.

Ieşiră din bucătărie înspre odăița pe care o ocupa Mustafa, situată alături de camera în care dormea Fátima

cu copiii ei.

Hainele lui Mustafa erau pe pat şi valiza deschisă. Laila se apropie de pat şi luă o cămaşă pe care începu să o împăturească. Se întoarse când auzi închizându-se uşa de la odaie şi vru să țipe, dar nu mai avu timp. Mustafa îi astupă gura cu o mână, în vreme ce cu cealaltă îi înfigea în gât un cuțit imens. Simți o durere ascuțită, o durere insuportabilă în locul pe unde i se scurgea viața, apoi întunericul morții puse stăpânire pe ea.

Fátima se trezi auzind un zgomot în încăperea de alături. Rămase liniştită, încercând să prindă vreun alt sunet, dar nu auzi nimic, decât paşii lui Mustafa. Ce o fi făcând tânărul la ora aceea atât de matinală? Îşi privi copiii şi se linişti văzându-i dormind fără griji. Apoi se ridică din pat, îşi puse un halat şi, cu grijă, încercând să nu facă zgomot, ieşi pe culoar. Uşa de la odaia lui Mustafa era închisă, nu şi cea de la camera Lailei. Se îndreptă cu teamă spre dormitorul cumnatei ei. Nu era nimeni. Merse apoi la bucătărie, unde găsi cafea pregătită de curând şi o ceaşcă pe jumătate goală.

O căută pe Laila prin toată casa, încercând să nu facă zgomot şi să-i trezească pe socrii ei, dar Mustafa îi ieşi în întâmpinare.

— Ce faci? o întrebă cu voce joasă, dar pe un ton mânios.

— O caut pe Laila.

— A ieşit, cred că s-a dus să alerge.

Fátima se linişti. Era ceva normal ca Laila să se scoale cu noaptea în cap şi să plece să facă jogging, dar poate că era cam prea devreme.

— Ai nevoie de ceva? îl întrebă pe Mustafa.

— Nu, n-am nevoie de nimic, dar mă doare capul, cred că o să mă întorc în pat.

— La ce oră pleacă autocarul tău?

— La nouă, dar cred că o să iau altul care pleacă mai târziu. De altfel, sunt mai multe feriboturi şi dacă nu mă îmbarc pe unul, o să plec cu altul. Acum mă duc să mai

dorm, nu mă simt bine.

— Pot să-ți dau o aspirină sau să-ți fac un ceai, se oferi Fátima.

— Nu, nu vreau nimic şi, dacă nu ți-e greu, caută ca nimeni să nu mă deranjeze până când nu mă trezesc.

— De acord.

Se întoarse neliniştită în camera ei. Era ceva în atitudinea lui Mustafa care o făcea neîncrezătoare şi îşi aminti de cuvintele cu care Mohamed se despărțise de sora lui.

Se aşeză pe marginea patului, neştiind ce să facă, apoi se îmbrăcă la iuțeală şi merse în bucătărie să o aştepte pe Laila. Nu va fi liniştită până când nu o va vedea întorcându-se acasă.

Madrid, Vinerea Mare, în zori

Antonio García, şeful reprezentanței din Madrid a Centrului de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene, îi telefona lui Lorenzo Panetta.

— E posibil să fi găsit ceva. Am vorbit deja cu israelienii şi cu americanii. Să vă explic despre ce este vorba, acum câteva zile, din Granada, a plecat un grup de pelerini cu destinația Iordania şi Țara Sfântă. Excursia a fost comandată de o parohie granadină agenției lui Omar, omul care a organizat conferința lui Salim al-Bashir la Granada. Încă n-am făcut rost de lista completă a pelerinilor, dar sper să o am chiar în dimineața de astăzi. În orice caz, israelienii au deja datele şi presupun că vor găsi imediat acest grup. Omar a mai trimis şi două autocare cu pelerini la Santo Toribio. După câte ştim, pelerinii sunt cazați la Potes, un sat la doi kilometri de Santo Toribio, şi au prevăzut să urce la mănăstire pentru slujbă. Avem oameni peste tot, supraveghind. Am vorbit cu călugării şi au pus *Lignum Crucis* la loc sigur. De fapt, cei doi călugări escortați de Garda Civilă tocmai au ieşit din mănăstire cu relicvele cele mai importante. Dubiul pe

care îl avem este dacă să împiedicăm accesul la Santo Toribio şi să evităm astfel sosirea teroriştilor, sau să permitem ca pelerinii să sosească în continuare pentru a dobândi indulgența papală şi să ne rugăm să fim în stare să-i găsim pe nelegiuiții aceia.

— Şi ce veți face? întrebă Panetta.

— Asta este o decizie politică; este greu de asumat faptul că oamenii aceia ar putea reuşi să provoace un măcel. Dacă nu suntem în stare să-i arestăm înainte, vă închipuiți ce s-ar întâmpla dacă opinia publică ar afla că am permis ca pelerinii să servească drept cobai?

— Dar asta înseamnă că teroriştii pot scăpa.

— Da, este o hotărâre greu de luat. Vă voi suna de acolo.

— Dumneavoastră mergeți la Santo Toribio?

— De fapt sunt deja pe drum: un elicopter al Gărzii Civile este gata de decolare. Peste o oră voi fi pe teren.

Când termină de vorbit cu polițistul spaniol, Panetta îi telefonă lui Matthew Lucas.

— Ştiu, Lorenzo, avem toate informațiile, numitul Omar oferă acoperire teroriştilor din Cerc prin agenția sa de voiaj. Spaniolii au făcut o treabă bună, păcat că este puțin cam târziu.

— Haideți, Matthew, nu fiți nedrept! Oamenii ăia sunt greu de găsit, o ştiți bine. De cât timp încercăm noi să-i găsim?

— Aveți dreptate. Presupun că sunt aşa de disperat pentru că suntem contra cronometru, o ştiu foarte bine. Israelienii au hotărât că vor permite ca pelerinii să ajungă până la Sfântul Mormânt. Vă puteți imagina cum este Ierusalimul în Săptămâna Mare, cu oameni din toată lumea care vin să se roage. După câte ştiu, au vorbit deja cu autoritățile ecleziastice care se ocupă de Sfântul Mormânt şi a fost o mică încurcătură, pentru că aici sunt responsabili atât ortodocşii, cât şi catolicii. Fapt este că e imposibil să se scoată relicvele, lăcaşul în sine este o relicvă. Ideea este ca pelerinii să fie împiedicați să intre,

fiind informați că biserica este plină. Ei nu vor fi uimiți, pentru că obişnuiesc să stea la cozi până şi şase ore ca să intre, aşa că s-au instalat puncte de control şi bariere pe motiv că trebuie făcută ordine la intrare; presupun că va fi o coadă imensă. Între timp, soldații şi serviciile secrete vor căuta printre pelerini. Măcar de-ar fi teroriştii în grupul de excursionişti ai lui Omar!

— Se ştie deja în ce hotel stau?

— Poliția se ocupă de asta, nu cred că vor întârzia mult ca să afle.

— Să aibă noroc!

— Şi dumneavoastră?

— Nimic, nu ştiu de unde să o pornim. Poate fi în bazilica Sfântul Petru sau în oricare altă biserică din Roma. Orbecăim.

— N-ați mai fost sunat de la castel? Sursa dumneavoastră nu ştie nimic?

— Nu, n-am mai fost sunat şi mă tem pentru ce ar putea păți sursa noastră dacă domnul conte ar descoperi că îl spionează.

— Îmi pare rău, cu adevărat.

— Vă cred, Matthew, vă cred. Sunați-mă dacă e vreo noutate.

— O voi face. Am vorbit şi cu Hans Wein; e plin de nervi.

— Aşa suntem cu toții.

— Nu înțeleg de ce s-a încăpățânat toată lumea să nu se facă nimic în privința lui Salim al-Bashir.

— Nici eu, dar mulțumită spaniolilor am obținut o pistă importantă, prietenul acela al lui Bashir, numitul Omar, poate fi unul dintre şefii Cercului.

— Vă voi suna, transmite-i părintelui Aguirre gândurile mele bune, presupun că e disperat.

— Ca noi toți. Singurii care au noroc sunt turcii. Țin comandoul sub control, ştiu unde, cum şi când au de gând să acționeze. Trebuie doar să-i aresteze.

42

Istanbul, Vinerea Mare, ora 8:00 dimineața

Ylena termină să-şi pună *hijab*-ul pe cap. Şi verişoara ei îl purta; fratele şi vărul ei erau gata.

Ceruseră micul dejun în cameră. De fapt, aproape că nu ieşiseră din hotel; căutau să nu atragă prea mult atenția.

— Eşti pregătită? o întrebă fratele ei.

— Sunt.

— Dacă tu vrei…

— Taci, îi porunci ea. Singurul lucru pe care-l vreau este răzbunarea. Te asigur că în momentul în care voi apăsa pe butonul detonatorului voi fi fericită. Voi sunteți pregătiți?

— Suntem.

— Tu încearcă să trăieşti, e de ajuns dacă mor eu. N-aş vrea să-ți termini zilele într-o închisoare din Turcia.

— Ştii că nu ne vor prinde vii.

— Este singurul lucru care mă preocupă. Porcii ăştia sunt în stare de orice.

Conversația Ylenei cu fratele ei era ascultată de colonelul Halman. Pentru o clipă, avu chef să năvălească din camera de alături în cea pe care o ocupau teroriştii şi să-i întrebe cine era mai porc, el care n-a ucis niciodată cu sânge rece pe nimeni, sau ei care aveau de gând să provoace un măcel. Pentru că n-avea nici cea mai mică îndoială că, dacă şi-ar putea atinge țelul, ar muri mulți nevinovați. Erau sute de turişti din toată lumea care vizitau zilnic Topkapî, asta fără să mai socotească şcolile care îşi aduceau elevii să viziteze vechiul palat al sultanilor.

Militarul turc hotărî să-l sune la telefon pe Panetta ca să-l anunțe că urma să procedeze la arestarea comandoului. N-avea rost să-i lase să meargă mai

departe, dat fiind că n-au luat legătura cu nimeni, nici cu ei nu luase nimeni legătura. Cei doi oameni ai Iugoslavului care păreau să o supravegheze pe fată nu se întâlniseră nici ei cu vreo persoană.

Lorenzo Panetta ascultă explicațiile colonelului şi îi ceru să nu-i aresteze.

— Lăsați-i să ajungă până la Topkapî; poate că acolo îi aşteaptă vreun om de legătură. Nu cred că riscați prea mult.

— Ei bine, eu cred că într-adevăr riscăm. În aceste două zile n-au menționat unde țin ascunşi explozibilii şi poate că, dacă devin nervoşi sau intuiesc ceva, hotărăsc să se arunce în aer, nu contează unde. N-ar trebui să ne asumăm acest risc.

— Haideți, colonele, este evident că explozibilii trebuie să fie în scaun, fata aia e perfect sănătoasă şi, dacă până acum nu şi-au dat seama că îi țineți sub control, n-au de ce să fie bănuitori. Vă rog să le permiteți să ajungă până la Topkapî să ajungă chiar până la pavilionul unde se păstrează relicvele Profetului, poate că dacă au vreun om de legătură, acesta îi aşteaptă acolo.

— Sunteți nebun! Cum credeți că voi permite să ajungă la pavilionul relicvelor noastre? Pentru nimic în lume nu voi accepta ca porcii ăia să se poată apropia de obiectele care i-au aparținut Profetului.

— Este vorba să calculați bine timpul; ştiu că nu este uşor, dar nici imposibil.

— Nu, nu o voi face. Îi voi lăsa să meargă la Topkapî, dar, înainte de a se putea îndrepta spre pavilionul în care păstrăm relicvele lui Mahomed, îi voi aresta şi rugați-vă să nu se întâmple nimic. Facem tot ce ne cereți, dar nu cu prețul de a permite un măcel.

— Pentru Dumnezeu, nu vă cer să permiteți un măcel, doar să verificați dacă au complici!

— Eu voi hotărî momentul arestării, insistă colonelul Halman.

— Normal, dumneavoastră veți fi pe teren.

Când Panetta închise telefonul, împinse scrumiera, prost dispus.

— Ce susceptibil este Halman ăsta!

— Acceptă o mare responsabilitate, răspunse comisarul Moretti, reprezentantul din Roma al Centrului antiterorist, care asistase la convorbirea dintre Panetta şi Halman.

— Toți ne asumăm o mare responsabilitate. Dar trebuie să profităm de toate conjuncturile; trebuie să aflăm dacă fata ia legătura cu cineva.

— Dacă n-a făcut-o până acum, este improbabil să o facă în ultimul moment. N-aş vrea să fiu în pielea lui Halman: dacă nu o arestează la timp, se va produce o catastrofă.

— Aveți dreptate. De altfel, noi trebuie să evităm ca aici să se petreacă o altă catastrofă şi nu ştiu nici de unde să începem.

Ieşiră din cameră şi se îndreptară spre ascensor unde o pereche aştepta să coboare în hol. Ylena nu le acordă prea mare atenție. Verişoara ei împingea scaunul, iar fratele şi vărul ei le flancau.

Vărul ei se duse să caute maşina monovolum pe care o închiriaseră şi, ajutați de portarul hotelului, o instalară pe Ylena în automobil.

Le-a luat mai mult de o jumătate de oră să ajungă, pentru că traficul din Istanbul era deosebit de aglomerat în dimineața aceea în care turişti de pretutindeni veniseră să viziteze oraşul.

Ajunseră până în vârful colinei, explicându-le gărzilor care încercau să controleze traficul că duceau o invalidă.

Căutară un loc în care să parcheze în apropierea autocarelor din care coborau turiştii.

— Eşti nervoasă? o întrebă pe Ylena verişoara ei.

— Nu, nu sunt nervoasă. Sunt fericită.

Şi-au aşteptat rândul la coadă, iar fratele ei cumpără biletele de intrare la Topkapî.

— Din fericire, nu pare să fie multă lume, spuse tânărul. Nu e nimic spectaculos, spuse Ylena.

— Nu, locul e frumos pentru că se vede marea, dar ca palat, nu ştiu, de fapt sunt doar pavilioane.

— De unde au stăpânit o bună parte din lume, sublinie fratele ei.

Un grup de turişti italieni ascultau explicațiile ghidului, aşteptându-şi rândul să intre în palat.

— V-am spus deja că Topkapî a fost construit de sultanul Mehmet, dar fiecare sultan adăuga noi pavilioane. Topkapî a suferit patru incendii, iar din epoca lui Mehmet a rămas clădirea Tezaurului numită Raht Hazinezi, Pavilionul Faianțelor, Cinili Kósky şi zidurile interioare şi exterioare. Palatul are trei zone, palatul interior, palatul exterior şi haremul. Prima curte interioară, acolo unde staționează autocarele, a fost garnizoana ienicerilor.

Paznicii care controlau accesurile la Topkapî nu le-au acordat o atenție specială; le-au permis chiar să pătrundă în incintă fără să treacă prin detectorul de metale. Nişte funcționari se certau cu ghizii grupurilor. Ghizii se plângeau că li s-a impus un traseu, în loc să fie lăsați să-şi organizeze vizita în interiorul incintei aşa cum făcuseră întotdeauna.

— Sunt foarte încrezători, afirmă vărul Ylenei odată ce trecuseră de primul control.

— N-au de ce să fie neîncrezători față de nimeni; suntem doar nişte turişti, răspunse fratele Ylenei.

Nu au întâlnit niciun obstacol nici ca să treacă de a doua poartă, Bab U Selam, sau a Saluturilor, care a fost construită de Soliman Magnificul.

— Mergem direct la pavilionul relicvelor, îi porunci Ylena verişoarei sale, care continua să împingă scaunul.

— Nu, nu fi nerăbdătoare, mai întâi să ne plimbăm ca şi cum am fi într-adevăr nişte turişti, sugeră verişoara ei. Uite, putem începe cu haremul.

Ylena încuviință în silă. Simțea nevoia imperioasă de a-

şi îndeplini scopul: să provoace o rană islamului şi nu vedea motivul pentru care trebuia să întârzie momentul răzbunării.

Intrară în harem şi, ca şi restul vizitatorilor, observară curioşi acele despărțituri care fuseseră locuințele soțiilor sultanilor şi ale copiilor lor.

Grupul de turişti italieni pe care îi întâlniseră la intrare ieşeau din harem glumind despre odalisce, în vreme ce fotografiau locul acela cu aparatele lor digitale. Alt grup de turişti, de data aceasta turci, în majoritate bărbați, intră în harem. Pe Ylena o deranjau privirile compătimitoare pe care i le aruncau.

„Dacă ați şti ce voi face, v-ar fi teamă de mine, în loc să mă compătimiți", se gândea ea.

— De ce nu ieşim? întrebă ea nerăbdătoare.

Vara ei împinse scaunul spre ieşire, în vreme ce fratele ei îi cerea să nu se impacienteze.

— Nu te enerva.

— Nu mă enervez, vreau doar să termin odată cu toată povestea asta.

— Se pare că eşti grăbită să mori, îi reproşă vărul ei.

— Da, ai dreptate, sunt grăbită să mor.

Traversară Bab U Saadet, Poarta Fericirii, prin care odinioară putea trece doar sultanul şi, apoi, se aflară lângă Arz Odasi, Sala de audiențe a marelui vizir.

— Aici veneau oameni din toată lumea să solicite favoruri de la marele vizir, iar acesta le studia şi apoi hotăra dacă să le transmită sau nu sultanului, spuse fratele Ylenei.

— Ce importanță are ce făceau?

Tonul iritat al Ylenei îi îngrijoră.

— Hai, nu te supăra! Chiar tu ne-ai repetat că trebuie să fim precauți şi să facem bine lucrurile. Şi apoi, nu numai tu vei muri, e foarte probabil că vom muri şi noi. Lasă-ne să ne bucurăm de aceste ultime minute, spuse fratele ei.

— Lăudându-i pe sultani!

— Respirând, Ylena, doar respirând, răspunse vărul ei.

Grupul de turişti turci cu ghidul lor în frunte ajunse unde erau ei. Ghidul explica fiecare colţişor din locul acela.

— Şi acum, la dreapta, veți vedea alt pavilion, este Tezaurul şi vechea reşedință a lui Mehmet Cuceritorul; aici se păstrează unele dintre darurile primite de sultan. Iar la stânga acestei curți interioare… da, chiar acolo, spuse arătând spre altă poartă, sunt sălile unde se păstrează sfintele relicve. Începând din 1517, au început să sosească obiecte care au aparținut profetului Mahomed şi care până în momentul acela se aflau la Mecca şi la Cairo. Puteți vedea de la spade până la fire de păr din barba lui Mahomed, unul din dinții săi, stindardul, Mantia Sfântă… Aceste relicve au fost ținute întotdeauna departe de ochii locuitorilor din oraş, dar stindardul făcea excepție, pentru că într-o anumită ocazie a fost scos în procesiune pe străzile oraşului. În pavilionul în care sunt păstrate relicvele există lectori care citesc cu voce tare din Coran zi şi noapte. Urmați-mă, acum avem norocul de a le putea contempla. Pentru musulmani, aceste relicve sunt la fel de importante cum sunt pentru catolici Sfântul Giulgiu de la Torino sau rămăşițele din Sfânta Cruce care se găsesc în catedrale, biserici şi bazilici din jumătate din Europa.

Ylena o privi pe verişoara ei şi aceasta înțelese că nu trebuiau să mai zăbovească, aşa că, deşi simțea un nod în stomac, împinse scaunul spre intrarea în Pavilionul relicvelor.

Deodată, fără să ştie de unde au ieşit, cei patru tineri s-au pomenit înconjurați de un grup de polițişti şi soldați înarmați. Ylena privi de jur-împrejur şi îşi dădu seama că nu erau turişti turci, ci polițişti în civil, şi că pe esplanadă nu rămăsese nimeni, cu excepția lor.

Colonelul Halman începu să-şi facă drum printre oamenii săi, profitând de descumpănirea celor patru tineri.

— Predați-vă! le ordonă militarul vorbind în engleză. Aventura voastră s-a încheiat, mâinile sus!

Fratele şi vărul citiră în ochii Ylenei mânia şi hotărârea. Apoi Ylena schiță un zâmbet şoptind „adio”. După o secundă se produse explozia.

Prin fumul gros se puteau auzi țipete şi gemete. Sirenele ambulanțelor izbucniră în incintă.

Când fumul se împrăştie, ceea ce se putea vedea pe esplanadă era dantesc. Bucăți de trupuri sfârtecate, ale tinerilor atentatori, dar şi ale agenților care se găseau mai aproape de ei.

Confuzia pusese stăpânire pe locul acela. Printre țipete, se putea auzi glasul ferm al colonelului Halman încercând să stăpânească situația, deşi era rănit.

— N-au ajuns la relicve, dar s-a năruit o parte din zidul de la intrarea în pavilion! striga polițistul.

În incintă, au început să sosească mai multe camioane ale armatei cu soldați care au luat poziție în interiorul palatului Topkapî, ajutând în acelaşi timp la evacuarea turiştilor care fuseseră duşi de către ghizii lor spre o a patra curte interioară, după ce primiseră instrucțiuni precise să nu se oprească nici în prima, nici în a doua curte interioară.

Toți au auzit explozia fără să ştie de unde provine, dar deodată au văzut sosind grupuri de soldați care îi obligau să părăsească locul. În câteva minute, i-au evacuat pe vizitatori, tulburați de derută.

Când la Topkapî au rămas doar soldații, poliția şi serviciile medicale care se deplasaseră la fața locului, colonelul Halman îi sună la telefon pe şefii săi ca să-i informeze despre rezultatul operațiunii şi apoi pe Lorenzo Panetta.

— Au murit cei patru terorişti şi zece din oamenii mei. În plus, am alți douăzeci de răniți, unii dintre ei în stare gravă.

— Îmi pare rău, cum s-a întâmplat? întrebă Panetta.

— Miza a fost foarte mare, ne-am asumat un risc

enorm. Nu voiam să le permitem turiştilor să intre azi la Topkapî, dar ne-am gândit că teroriştii ar fi bănuit ceva dacă n-ar fi găsit o atmosferă de normalitate. Astfel că am permis să intre cu țârâita câteva grupuri, deviindu-le spre alte zone ale palatului suficient de îndepărtate ca să nu se afle în pericol. N-a fost uşor, ghizii au lansat tot felul de insulte grave pentru că nu înțelegeau de ce nu li se permite să organizeze vizita la Topkapî aşa cum o făcuseră întotdeauna. Credeți-mă dacă vă spun că m-am rugat ca niciun turist să nu se rătăcească de grupul său. Teroriştii au fost tot timpul înconjurați, fără să ştie, de un grup de polițişti şi de soldați îmbrăcați civil, ca simpli turişti. Nimeni n-a luat legătura cu teroriştii; am făcut ce mi-ați cerut în ciuda riscurilor, am aşteptat până în ultimul moment ca să văd dacă cineva lua legătura cu teroriştii, dacă aveau vreun complice; şi am încercat să-i arestăm exact în momentul când urmau să intre în Pavilionul Sfintelor Relicve. Fata a activat probabil încărcătura de explozibili şi vă puteți imagina restul. Vor fi greu de identificat cadavrele.

— Şi relicvele Profetului? întrebă îngrijorat Lorenzo Panetta.

Intacte, n-au suferit nicio stricăciune. Allah fie lăudat pentru că le-a ocrotit.

— Şi pentru că a împiedicat o şi mai mare vărsare de sânge; vă imaginați, colonele, ce s-ar fi întâmplat dacă ar fi reuşit să distrugă acele relicve?

— Da, ar fi avut loc o baie de sânge.

— Îmi pare rău pentru oamenii dumneavoastră.

— Imaginați-vă ce înseamnă să vorbesc cu familiile lor…

— Ați putea păstra sub tăcere câteva ore informația despre cele întâmplate?

— Dumneavoastră îmi cereți imposibilul! Aici erau oameni, prea mulți oameni ca să se păstreze un secret. Turişti, ghizi, funcționari, soldați, polițişti… Nu, nu putem păstra informația sub tăcere multă vreme.

— Ce veți spune?

— Ce sugerați să spunem?

— Permiteți-mi să vorbesc cu directorul Centrului de coordonare antiteroristă de la Bruxelles şi vă sun imediat.

— Şefii mei au vorbit deja cu şeful dumneavoastră.

— Dați-mi cinci minute.

Lorenzo îşi aprinse o țigară şi trase fumul cât mai adânc în piept. Apoi îi relată pe scurt părintelui Aguirre şi comisarului Moretti tot ce îi explicase colonelul Halman.

— Au avut mare curaj! Şi-au pus viața în joc! Acest colonel Halman trebuie să fie un om ieşit din comun, exclamă comisarul Moretti.

— Da, a riscat mult şi organizarea unei astfel de operațiuni este foarte dificilă. Dacă ar fi murit un singur turist, atât guvernul turc cât şi noi ne-am fi văzut în mari dificultăți. Am fi fost acuzați că punem în pericol vieți nevinovate.

— Este ceea ce am făcut, afirmă Moretti.

— Este ceea ce facem de multe ori, crezând că astfel vom salva multe alte vieți, dar nu mă simt mândru de acest fapt.

Hans Wein era şocat şi uşurat în acelaşi timp.

— Măcar povestea de la Istanbul n-a ieşit rău, îi spuse Wein lui Panetta.

— Au murit zece oameni, în afară de cei patru terorişti, şi sunt de asemenea numeroşi răniți, dar nu, n-a ieşit rău față de ceea ce s-ar fi putut întâmpla.

— Dacă nebunii ăia ar fi distrus relicvele lui Mohamed, ar fi fost şi mai mulți morți. Îți imaginezi reacția islamiştilor fanatici?

— Să le fim recunoscători turcilor pentru sacrificiul lor, spuse Panetta.

— Ați avansat cât de cât?

— Nu, continuăm orbeşte şi peste o oră Sfântul Părinte va conduce slujba liturgică din Vinerea Mare. Nu există nici un singur cotlon din Vatican care să nu fie protejat.

— Dar nu ştim dacă vor ataca Vaticanul, răspunse

Hans Wein.

— Nu, nu ştim, dar trebuie să-l protejăm pe papă. Ce se întâmplă cu israelienii?

— Am vorbit cu ei acum un minut şi de asemenea cu Matthew Lucas. Au localizat grupul de turişti care a sosit în Israel prin agenția de voiaj a lui Omar. Israelienii le vor permite şi ei să se apropie de Sfântul Mormânt. Totul este o nebunie…, se lamentă Wein.

— Nu m-am rugat niciodată în viața mea atât de mult, mărturisi Panetta. Turcii m-au consultat în legătură cu comunicatul oficial asupra faptelor.

— După părerea mea, este mai bine să se spună adevărul, afirmă Wein.

— Da, întotdeauna e mai bine să se spună adevărul, dar nu e nevoie să se spună chiar acum. Altminteri, le-am atrage atenția celorlalte comandouri care-şi propun să înfăptuiască atentatele.

— De acord. Ce vrei să le spun turcilor?

— Că a fost o explozie, nu se ştie dacă intenționată, şi că au murit mai multe persoane.

— Nu e convingător. Nu e foarte surprinzător faptul că au murit doar soldați şi polițişti?

— Dacă spunem că îi urmăreau, atunci vor şti că avem mai multe informații.

— Eu continui să nu găsesc nicio conexiune între acea Ylena şi Cerc, se plânse Wein.

— Dar există; poate că nici ei nu ştiau că există, dar există, insistă Panetta.

— Bine, atunci, ce propui?

— Să se spună cât mai puțin posibil. Întotdeauna se poate recurge la binevenita frază „suntem în plină anchetă, în aceste momente se iau în calcul toate ipotezele, vă vom informa”.

— În regulă, informații de mică importanță câtă vreme e posibil.

— Măcar timp de câteva ore. Ştim că atentatele vor fi azi, să încercăm să câştigăm ziua.

— De acord.

Lorenzo Panetta ştia că Hans Wein va vorbi cu guvernul turc, iar el, la rândul său, îi telefona colonelului Halman.

— Colonele, spuneți cât mai puțin posibil: că se fac investigații, că în următoarele ore veți avea mai multe informații etc., etc., etc.

— Da, cunosc placa.

— Există şi alte comandouri pregătite să acționeze, pe două dintre ele se pare că le avem localizate, al treilea… al treilea ştim că va acționa la Roma, dar nu ştim unde, nici când. Am nevoie de timp, nu îi putem alerta.

— Voi face tot ce pot.

— Mulțumesc.

43

Ierusalim, Vinerea Mare

Hakim s-a alăturat grupului de pelerini granadini cu care sosise în Israel. Parcurgeau de zece minute Via Crucis pe vechile străzi din Ierusalim. El mormăia printre dinți, de parcă ar fi spus şi el rozariul, încercând să treacă neobservat.

Pe când mormăia rugăciunea, privea în dreapta şi în stânga, încercând să-şi dea seama dacă erau mai mulți soldați decât de obicei patrulând pe străzile din oraşul Vechi. Erau mai mulți, admise Hakim, dar se gândi că era poate datorită marii afluențe de turişti care vizitau Israelul la acea dată.

Nu îi era frică, nimeni nu părea să-l bage în seamă. Mergând cu pelerinii, se simțea invizibil.

La fel ca şi cei din grupul său, alte multe sute de pelerini se rugau la trecerea prin „stații", locurile acelea pe unde Hristos îşi purtase Crucea şi se oprise să se odihnească. Zâmbi în sinea lui gândindu-se la Cruce. Creştinii nu-şi vor reveni niciodată din lovitura pe care aveau să o primească. Aruncarea în aer a Sfântului Mormânt, distrugerea mănăstirii de la Santo Toribio unde se păstra cea mai mare bucată de lemn din câte existau şi a bazilicii Sfintei Cruci de la Ierusalim din Roma... Nu, oamenii politici slabi de înger nu vor putea privi în altă parte ca să evite confruntarea, nu vor avea altă soluție decât să accepte că erau în război. Până atunci, europenii au refuzat să o admită, dar, după toate câte se vor întâmpla, nu vor mai putea ignora realitatea. Cercul va isprăvi cu Occidentul; va sosi ziua în care drapelul cu semilună va flutura în toate capitalele din Europa, iar bisericile vor fi transformate în moschei.

Pierdut în gânduri, nu-şi dădu seama că se apropiau de Sfântul Mormânt. Acolo, părea că erau mai multe

controale decât în alte ocazii, oamenii protestau când erau controlați de sus până jos, fiind obligați să arate tot ce purtau în genți şi în rucsacuri.

„Subiectul pare că îşi dă seama de situație", spunea un agent de securitate prin microfonul pe care îl purta ascuns în rever, dar al cărui sunet limpede ajunse în sala de operațiuni în care serviciile de informații şi poliția israeliană lucrau de zile întregi ca să împiedice atentatul.

Matthew Lucas încercă să-şi controleze nervozitatea. Nu făcea altceva decât să întrebe de ce nu-l arestau odată.

— Dacă îşi dă seama că este înconjurat, e în stare să se sinucidă în mijlocul mulțimii şi va fi un masacru, îi răspunse colonelul Kauffmann, şeful Mossadului.

Dar nu părea să-l audă; putea vedea că oamenii care erau în sală aveau chipurile încordate şi nu-şi puteau ascunde frământarea pe care le-o pricinuia această situație.

Colonelul care conducea operațiunea îi dădu un ordin agentului care tocmai vorbise.

— Acum.

Matthew Lucas îl întrebă din priviri. Ce-a vrut să spună prin „acum"? Şi se plânse cu voce joasă de atitudinea israelienilor; treceau drept cei mai buni aliați ai Statelor Unite, dar păreau să nu aibă încredere în nimeni; îl lăsaseră să asiste ca un spectator, fără să-i acorde atenție.

Mai erau cincizeci de metri până să ajungă la poarta Sfântului Mormânt. Hakim şi restul grupului au trebuit să se oprească. Controalele provocau o coadă lungă care îi obliga să aştepte.

Hakim îşi dădu seama că va putea intra cu greu în biserică. Said îi spusese că evreii obişnuiau să adopte măsuri de securitate, dar căutând să nu-i deranjeze pe turişti. Privi în urmă să vadă dacă avea vreo cale de scăpare, dar înțelese că îi va fi imposibil să se întoarcă în mijlocul acelei mulțimi care împingea ca să ajungă la

Sfântul Mormânt. Imediat se căi că se gândise să scape. Nu o putea face, era acolo ca să moară şi va muri. Dacă nu va putea ajunge la Sfântul Mormânt, măcar va distruge intrarea în biserică, pentru că de îndată ce va fi îndeajuns de aproape, de îndată ce soldaţii vor începe să percheziţioneze grupul său, el va detona încărcătura. Mulţi dintre pelerinii aceia vor muri împreună cu el.

Se simţi dezolat, fiind conştient că nu putea reuşi să atingă obiectivul stabilit. Omar va fi profund decepţionat, iar Salim al-Bashir se va gândi că se înşelaseră încredinţându-i o misiune pe care nu a fost în stare să o îndeplinească.

I-a urât mai mult decât oricând pe evrei pentru că l-au împiedicat să-şi îndeplinească misiunea, în vreme ce privea disprețuitor oamenii aceia care nu încetau să se roage în jurul lui.

Deodată, simţi că era apucat de braţe şi că i le duceau la spate.

— Nu te mişca, auzi spunându-i-se într-o spaniolă perfectă.

Apoi, se simţi târât din locul acela, în vreme ce pelerinii din grupul lui începeau să protesteze văzând că era luat pe sus.

— Subiectul e în mâinile noastre, spuse agentul la microfonul invizibil, în vreme ce Hakim era târât afară din mulţime, în drum spre Poarta Damascului.

În sala de operaţiuni, au oftat uşuraţi. Nu localizaseră grupul de turişti decât în dimineaţa aceea, iar pe Hakim, doar în urmă cu o oră. A fost un miracol.

Hakim nu se putea mişca şi simţea că lacrimile îi năpădeau ochii. Lacrimi de frustrare, de mânie şi de durere.

Ieşiră prin Poarta Damascului, pe unde la ora aceea sute de persoane intrau şi ieşeau din Oraşul Sfânt. Acolo îi aştepta o maşină în care îl instalară, cu doi agenţi de fiecare parte, în afară de cel care conducea şi altul care mergea în faţă, ameninţându-l cu pistolul.

— Bună treabă, le spuse omul cu pistolul celor doi bărbați care îl arestaseră pe Hakim şi le ordonă după aceea să-i pună cătuşele.

A fost o secundă, doar o secundă cât a avut Hakim o mână liberă, şi n-a şovăit. A tras de detonatorul pe care îl purta în centură.

Maşina a explodat sărind în aer şi luând cu ea nu numai viețile ocupanților ei: alte vehicule au fost atinse de explozie.

Haosul a pus stăpânire pe locul acela, cu toate că au început imediat să sosească maşinile poliției şi ambulanțele.

În sala de operațiuni, a fost un moment de derută, dar colonelul Kauffmann s-a impus imediat, dând ordine în dreapta şi în stânga, în vreme ce le cerea agenților care se aflau în preajma Porții Damascului să-l informeze fără întârziere.

Matthew Lucas putu să audă vocea întretăiată a unui agent care informa de la locul faptei: „Maşina a sărit în aer. Sunt morți şi răniți, este oribil... Probabil că purta o centură cu explozibili şi a reuşit să o detoneze. Încă nu ştim, laboratorul va confirma. Cred că sunt şi turişti printre victime, dar sunt şi palestinieni, şi oameni de-ai noştri".

— Se pare că am făcut ce era mai greu, să-l găsim pe omul acela şi să-l arestăm, dar n-am fost în stare să evităm ceea ce ar fi trebuit să fie cel mai simplu, se plânse colonelul Kauffmann.

Matthew Lucas avea un nod în gât, dar a cerut permisiunea să se apropie de locul exploziei.

— Veniți cu mine, îi spuse colonelul, altfel nu vă veți putea apropia.

În drum spre Poarta Damascului, Matthew îl sună pe şeful său şi apoi pe Lorenzo Panetta.

— N-a fost posibil să se evite oroarea. A avut loc o explozie şi sunt morți, îi spuse el.

— Dumnezeule! Ce s-a întâmplat?

— Până azi-dimineață n-au fost identificați toți pelerinii veniți în excursia organizată de Omar. După cât se pare, subiectul se numea Hakim şi avea paşaport spaniol. Şeful meu a vorbit cu Centrul antiterorist de la Madrid şi comisarul García l-a sunat ca să-i spună că numitul Hakim avea cetățenie spaniolă, dar era de origine marocană. După cât se pare, era primarul unui sat din provincia Granada, Caños Blancos. Un om în afara oricărei suspiciuni. Autoritățile spaniole îl considerau un moderat, iar satul, un exemplu.

— Da, comisarul García a vorbit şi cu mine. Hakim era un om lipsit de scrupule, răspunse Panetta.

— Hakim n-a stat la hotel împreună cu restul pelerinilor cu care a sosit în Israel şi n-a participat la toate excursiile acestora. Nu ştim cine este omul lui de legătură, nici unde a fost cazat, nu l-am localizat până când nu s-a alăturat grupului, dar a sosit singur la hotelul unde stăteau şi de acolo au plecat spre Sfântul Mormânt.

— Dar spune-mi ce s-a întâmplat!

— A fost arestat aproape de Sfântul Mormânt, au reuşit să-l scoată dintre pelerini, dar, după cum se pare, a putut accesa detonatorul pe care-l purta asupra sa şi a sărit în aer; mă rog, împreună cu el au murit polițişti şi agenți israelieni, turişti, palestinieni... încă nu ştim câți oameni au murit. Mă îndrept într-acolo.

— Şi biserica?

— Biserica Sfântului Mormânt n-a fost afectată; de fapt, explozia s-a produs în afara zidurilor.

Lorenzo Panetta îi mulțumi în gând lui Dumnezeu. Îi părea rău de cei care muriseră, dar îşi spunea că ar fi putut fi mult mai mulți dacă teroristul n-ar fi fost arestat la timp.

Colonelul Kauffmann îi ceru lui Matthew Lucas telefonul.

— Domnule Panetta? Sunt colonelul Kauffmann. Vă asigur că am făcut tot ce ne-a stat în putință. Am lucrat

contra cronometru şi în pofida celor întâmplate se poate spune că am avut noroc. Dar, din nefericire, nu ştim nimic despre legăturile acestui terorist în Israel şi vă pot asigura că pentru noi ar fi fost de o importanță vitală, dat fiind că Cercul este singura organizație teroristă în care nu s-au infiltrat agenții noştri. Dacă dumneavoastră ne-ați fi înştiințat înainte despre ce se întâmplă, poate că am fi reuşit să facem mai mult.

— Vă asigur, colonele, că mi-ar fi plăcut să vă pot spune ceva înainte, dar am lucrat cu ipoteze, fără certitudini şi când am avut informații sigure, v-am înştiințat imediat.

— Prea târziu, domnule Panetta, prea târziu. Din nefericire, au murit mulți nevinovați.

— Toți morții sunt nevinovați, colonele.

— Nu, domnule Panetta, nu toți.

44

Vinerea Mare, castelul d'Amis, sudul Franței

Când Edward a venit, ca în fiecare dimineață, să-l trezească pe conte şi să-i aducă tava cu micul-dejun, a fost surprins să-l găsească stând în fața televizorului.

Contele era deja îmbrăcat şi părea neliniştit, dar n-a spus nimic care l-ar fi putut face pe Edward să ajungă la această concluzie. Era de mulți ani în slujba lui şi majordomul putea citi pe chipul stăpânului castelului.

În orice alt moment, ar fi făcut vreun comentariu ca să încerce să afle după reacție ce anume îl preocupa pe contele d'Amis, dar Edward se gândi că şi aşa avea el destule pe cap cu propriile sale probleme.

Raymond de la Pallisière se închisese la el în birou. Îi ceru lui Edward să nu-l deranjeze nimeni, nici măcar fiica sa, dar majordomul ştia că acest ordin nu va fi luat în seamă de Catherine. Fiica domnului conte era o femeie încăpățânată care nu se supunea regulilor. Simțea simpatie față de ea pentru că, de la sosirea ei, castelul parcă renăscuse, dar el nu-şi făcea iluzii: când Catherine va deveni contesa d'Amis, îl va concedia.

Era aproape ora unsprezece când Catherine se prezentă în fața uşii de la biroul tatălui ei şi, fără să ia în seamă avertismentele lui Edward, împinse uşa şi intră.

— Ce se întâmplă? îl întrebă pe tatăl ei în chip de salut, privindu-l curioasă cum stătea în fața televizorului şi cu un tranzistor lipit de ureche.

Contele făcu un gest de neplăcere la adresa fiicei sale care năvălise, dar o invită să ia loc.

— Ascult ştirile.

— Ceva interesant?

— Tu nu te uiți niciodată la televizor?

— La CNN; rețelele europene aproape că nu informează despre Statele Unite, decât doar ca să spună că George

Bush este un biet om înverşunat să facă rău.

— A fost o explozie la Istanbul şi, după cât se pare, o alta la Ierusalim.

— Da? Ce fel de explozii?

— Nu sunt multe informaţii, se spune că la Istanbul explozia a putut fi provocată de o scurgere de gaze. Nu ştiu. Cât despre Ierusalim…

— Probabil că vreun terorist o fi hotărât să se jertfească. Este ceea ce se obişnuieşte prin zona aceea, nu-i aşa? îl întrerupse Catherine, fără să acorde prea multă importanţă celor spuse de tatăl ei.

— Nu-ţi pasă? o întrebă contele.

— Nu că nu-mi pasă, adevărul e că trăim într-o lume în care se întâmplă asemenea lucruri; cred că ne-am imunizat încetul cu încetul faţă de actele înspăimântătoare. Suntem în stare să ne uităm la buletinele informative în timp ce mâncăm şi nimic nu ne afectează viaţa cotidiană. De câte ori n-ai văzut imagini ale unui atentat cu mulţi morţi şi ai continuat să faci ce aveai prevăzut?

— E o cugetare foarte cinică, Catherine.

— O cugetare realistă. Dar spune-mi: ce te îngrijorează?

— Nimic, nimic în mod special.

Soneria telefonului mobil îl alertă pe Raymond. Privi ecranul şi citi: NUMĂR PRIVAT. Se temea să nu fie Mijlocitorul. Lucrurile n-au ieşit cum plănuiseră.

— Catherine, te deranjează dacă mă laşi singur câteva minute?

Ea se ridică ofensată şi ieşi fără să spună o vorbă.

— Da…

Tonul vocii lui Raymond era încărcat de tensiune.

— Ce se întâmplă? îl auzi spunând pe Mijlocitor.

— Nu ştiu. Am încercat să iau legătura cu Iugoslavul ca să aflu ce s-a întâmplat la Istanbul, dar se pare că s-a evaporat. Nu răspunde la niciunul din telefoane.

— În buletinele de ştiri nu se menţionează relicvele.

— Ştiu. Mă uit la CNN şi prezentatorii fac speculaţii în legătură cu o explozie de gaze.

— Eu ştiu ceva mai mult decât dumneavoastră. Guvernul turc a hotărât să păstreze sub tăcere informaţia câteva ore la cererea Centrului de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene. Au fost zece morţi, toţi soldaţi, în afară de fată şi de cei care o însoţeau. Pavilionul Relicvelor aproape că n-a suferit pagube.

Raymond nu-l întrebă cum de ştie toate astea. Oamenii pe care îi reprezenta Mijlocitorul aveau surse în toate guvernele din lume, astfel că nu le era greu să obţină informaţii de primă mână.

— Persoanele pe care le reprezint sunt foarte supărate, îl auzi spunând pe Mijlocitor. Dumneavoastră aţi garantat succesul operaţiunii.

— Nu ştiu ce s-a întâmplat.

— Aţi vorbit cu prietenul dumneavoastră Bashir? La Ierusalim, un terorist s-a aruncat în aer la Poarta Damascului.

— Ştiu, tocmai am văzut la CNN.

— Poarta Damascului este departe de Sfântul Mormânt.

— Ştiu şi asta.

— Aşa că nici Bashir n-a îndeplinit cele prevăzute.

— Au mai rămas Santo Toribio şi Roma, spuse Raymond.

— Deja nu mai contează. Ceea ce voiam nu era ca nişte terorişti să se sinucidă, ci să provocăm o confruntare între ţările islamice producătoare de petrol şi Occident. Ylena ar fi trebuit să distrugă relicvele lui Mahomed, acela era obiectivul; faptul că a murit n-are importanţă. Cui îi pasă de încă un terorist mort? La fel ca şi nenorocitul de la Ierusalim. S-a aruncat în aer, omorând mai mulţi trecători. Şi ce dacă? Astea sunt nişte atentate obişnuite, lipsite de importanţă. Mă tem, conte, că cineva a lăsat pe undeva o fereastră deschisă.

— Ce vreţi să spuneţi?

Vocea lui Raymond denota nesiguranță.

— V-am atras atenția. Persoanele pe care le reprezint nu admit eşecurile.

— Operațiunile sunt bine organizate, vă repet că nu ştiu ce s-a întâmplat.

— Căutați să vorbiți cu Iugoslavul. La ora asta, probabil că are deja o idee despre ce anume a dat greş la Istanbul.

— Voi încerca din nou.

— Căutați să vă verificați ferestrele şi să vedeți pe care dintre ele ați lăsat-o prost închisă. Ah! Şi sunați-l pe prietenul dumneavoastră Bashir; va trebui să dea şi el o explicație pentru acest eşec.

Mijlocitorul întrerupse convorbirea, fără să-i lase lui Raymond timp să replice. Acesta formă imediat numărul Iugoslavului, dar nici de data aceasta nu răspunse. Îl sună pe Salim, dar îi răspunse robotul cerându-i să lase un mesaj. Închise telefonul peste măsură de neliniştit.

Vinerea Mare, Santo Toribio, Potes

Arturo García le explica agenților din Poliția Națională şi din Garda civilă ce ştia despre cei doi tineri care, cu un etaj mai sus, aşteptau momentul să se arunce în aer împreună cu bucata din Adevărata Cruce păstrată la Santo Toribio.

Reprezentantul din Spania al Centrului antiterorist se deplasase până în Cantabria, conştient de gravitatea situației. În convorbirea cu ministrul de Interne, acesta s-a arătat categoric: nu voia să-şi asume niciun risc, nu-i păsa că teroriştii ar putea intra în legătură cu alții din zonă. Ceea ce trebuia evitat era atentatul, astfel că trebuiau să fie arestați imediat, împiedicându-i să se apropie de Santo Toribio.

O poliţistă se îmbrăcase ca o cameristă din hotel. Pe hârtie, planul era simplu. Femeia va bate la uşă; va duce cu ea un cărucior cu cearşafuri şi prosoape curate şi,

când i se va deschide, va intra şi în urma ei vor fi restul efectivelor. Nu ştiau cum aveau să reacţioneze teroriştii, dar era previzibil că vor încerca să se sinucidă, astfel că operaţiunea comporta riscuri, iar cei care aveau să intre puteau muri.

Directorul hotelului, în ciuda nervozităţii, dăduse ascultare tuturor ordinelor poliţiei. Evacuaseră hotelul cu multă prudenţă, sunând în fiecare cameră şi cerând oaspeţilor să vină la recepţie pentru o chestiune importantă; odată ajunşi acolo, erau conduşi la uşa din spate, pe unde erau scoşi şi îndepărtaţi de locul acela.

Arturo García se mira că aveau atâta noroc. În orice moment, teroriştii puteau să coboare şi să-şi dea seama că se întâmplă ceva.

Lucraseră contra cronometru, ştiind că fiecare minut era preţios, şi comisarul García nu răsuflase liniştit până când nu localizase cele două autocare ale agenţiei de voiaj a lui Omar. Dacă cineva avea de gând să comită un atentat la Santo Toribio, trebuia să fie ascuns în acel grup de pelerini. Două băbuţe speriate le-au vorbit despre „acei doi tineri atât de simpatici, cu înfăţişare de mauri, dar care sunt bum creştini şi au venit să dobândească indulgenţa papală”.

Mohamed se învârtea prin cameră supărat pe Ali care încă se mai îmbrăca.

— Grăbeşte-te!

— Pentru ce? Este ora unsprezece, mai avem încă un ceas.

— Dacă nu te grăbeşti, plec.

— Fă ce vrei.

Dar Mohamed se aşează pe pat şi îşi lăsă privirea să rătăcească pe fereastră.

— Satul ăsta e foarte liniştit. Uite, în ciuda orei, nu e nimeni pe stradă.

— Graba nu conduce nicăieri, răspunse Ali.

Mohamed îşi căută telefonul mobil şi formă numărul de acasă, îl chinuia gândul că vărul său Mustafa urma să o

asasineze pe Laila. A auzit vocea sumbră a tatălui său şi a ştiut că Laila era deja moartă.

— Mohamed, fiule, unde eşti? Trebuie să vii imediat, s-a întâmplat ceva îngrozitor.

În vreme ce tatăl lui îi vorbea, auzea pe fundal plânsul mamei sale şi al Fátimei.

— Nu pot veni, trebuie să fac o treabă importantă.

— Fiule, sora ta… Mustafa a ucis-o pe Laila… zice că a fost spre binele nostru… Te rog, fiule, vino!

Mohamed simți că se sufocă. Ali îl observa în tăcere şi în privirea lui putu citi durerea.

— Nu pot veni, tată, vă iubesc mult, spune-i şi mamei mele… ea şi cu mine nu ne-am înțeles şi ştiu că am făcut-o să sufere.

— Fiule, ce tot spui? Ce vrei să-mi spui? Te rog, Mohamed!

Vocea lui Mustafa se auzi poruncitoare. Îi luase telefonul din mână tatălui lui.

— N-ar fi trebuit să suni, îl auzi spunând pe vărul său.

— Ce i-ai făcut? strigă Mohamed.

— Ceea ce tu n-ai îndrăznit să faci. Mulțumeşte-mi, domnule care te crezi important. Şi dacă tot ai sunat, spune-le părinților tăi să înceteze cu smiorcăiala. Trebuie să plec, ei nu pot chema poliția până când nu voi fi în siguranță. Porunceşte-le, sau va trebui să…

— Taci! Să nu îndrăzneşti să te atingi de ei.

— Fă ce-ți spun!

Auzi din nou vocea întretăiată a tatălui său. Cât de mult îl ura pe Mustafa!

— Fiule… de ce?

— Tată, faceți ce vă spune; altminteri, o să vă facă rău.

— Fátima a găsit-o cu gâtul tăiat în camera lui este oribil. Sora ta… Allah fie milostiv cu ea! Biata mea fată! Mama ta şi-a pierdut mințile, nu ne lasă să ne apropiem de Laila, i-a îmbrățişat trupul şi… E oribil, fiule, este oribil!

— Tată, ascultă-mă! Spune-i lui Mustafa că poate

pleca, că n-o să chemați poliția decât peste o vreme. Dați-i timp să fugă. Tată, dacă n-ar fi făcut-o el, ar fi făcut-o altul... Laila... Laila devenise o problemă, am avertizat-o, v-am avertizat şi pe voi, dar n-ați vrut să mă ascultați... eu o iubeam...

Mohamed plângea deznădăjduit şi Ali îi smulse telefonul din mână.

— Domnule Amir, faceți ce v-a cerut Mohamed, e mai bine pentru toți. Aveți încredere în înțelepciunea celor care conduc comunitatea noastră.

Apoi îi înapoie telefonul lui Mohamed şi acesta ceru să vorbească cu soția sa Fátima.

— Fă-i să le vină mintea la cap, împiedic-o pe mama mea să cheme poliția. Mustafa trebuie să scape, tu ştii asta.

— Nu era nevoie să o ucidă, o auzi spunând pe Fátima.

— Ce ştii tu, femeie proastă! Cum îndrăzneşti să-ți dai cu părerea în legătură cu ceea ce hotărăsc şefii noştri? Întreabă-l pe fratele tău de ce trebuia Laila să moară, întreabă-l. El a fost cel care a hotărât acest lucru, strigă Mohamed.

Ali îi luă telefonul din mână şi întrerupse convorbirea. Apoi îl sili să bea un pahar cu apă.

— N-ar fi trebuit să suni; tu ştiai că asta avea să se întâmple.

Nişte ciocănituri puternice în uşă îi alertară pe cei doi tineri.

Mohamed îşi şterse lacrimile cu dosul mâinii şi Ali se apropie de uşă, întrebând cine este.

— Sunt camerista, trebuie să iau prosoapele murdare.

— Nu vom mai zăbovi mult, vom ieşi peste câteva minute, răspunse Ali.

— În regulă, dar dacă nu vă deranjează să-mi dați prosoapele, v-aş fi recunoscătoare.

Ali deschise uşa şi se pomeni în față cu o femeie de vârstă mijlocie care îi zâmbea cu amabilitate.

— Îmi pare rău că vă deranjez, pot intra în baie după

prosoape?

Camerista împinse uşa fără să aştepte răspunsul şi Ali se dădu la o parte ca să o lase să intre. Mohamed privea pe fereastră ca să evite ca femeia să-l vadă plângând. Un zgomot îl alertă şi, când se întoarse, în cameră erau nişte gărzi îmbrăcate în civil ameninţându-i cu armele automate, în vreme ce altul îl trântise pe Ali la pământ şi îi ţinea mâinile la spate prinzându-le în cătuşe.

Mohamed nu opuse rezistenţă. Încă nu-şi pusese centura cu explozibili, astfel că nici măcar n-avea ocazia să se sinucidă. De fapt, simţi un val de uşurare şi lăsă să i se pună cătuşele. În ziua aceea nu avea să moară, Allah nu dorea sacrificiul său. Îi salvase viaţa la Frankfurt şi acum i-o salva din nou. Îşi jură că niciodată nu se va mai angaja să-şi sacrifice viaţa.

Înconjuraţi de poliţişti şi de gărzile civile, ieşiră din hotel. Un bărbat deja în vârstă, îmbrăcat civil, îi privi curios înainte de a o întreba pe una dintre gărzi dacă au percheziţionat camera şi dacă au găsit explozibilii.

— Da, aceşti îngeraşi aveau două centuri pregătite pentru explozie. Le ţineau într-o geantă în dulap; trebuiau doar să le activeze.

— Bună treabă.

— Merită să o spuneţi şi să o repetaţi, comisare. Nemernicii ăştia ar fi putut ucide mulţi oameni nevinovaţi.

— Duceţi-i la cazarmă, îi vom interoga acolo înainte de a-i transporta la Madrid.

— La ordinele dumneavoastră, comisare.

Arturo García oftă uşurat în vreme ce îi telefona ministrului de Interne ca să-i explice rezultatul operaţiunii, apoi îl sună pe Hans Wein la Bruxelles şi, în cele din urmă, pe Lorenzo Panetta.

— Am scăpat ca prin minune mulţumită informatorului dumneavoastră. Felicitaţi-l din partea mea, fără informaţiile lui ar fi fost imposibil să-i arestăm pe aceşti doi nemernici şi să dăm de urma numitului Omar.

— Ce veți face cu Omar? vru să ştie Panetta.

— Nimic.

— Nimic

— Dumneavoastră ştiți cum e treaba asta, acum ştim că numitul Omar face parte din Cerc, astfel că cel mai bun lucru este să-i dăm apă la moară, o să vedem noi ce o să facă, spuse Arturo García pe un ton sentențios.

— Vă voi cere să-i interogați cât mai degrabă pe deținuți; poate că ştiu ceva despre atentatul de la Roma.

— Nu vă faceți griji, asta am de gând să fac. Sper să ne spună ceva interesant, dar mai ales ca prin ei să putem trage de firul Cercului. Voi căuta să vă sun cât mai curând.

45

Părintele Aguirre părea cufundat în gânduri şi de ceva vreme nu mai rostise niciun cuvânt. Lorenzo îl privi îngrijorat; chipul bătrânului preot părea ca de ceară şi nu era greu de citit în ochii lui imensa suferință de care era cuprins.

— A mai rămas doar Roma. Din fericire, s-a putut acționa în aşa fel încât să eşueze atentatul de la Santo Toribio, tocmai mi-a spus-o reprezentantul nostru în Spania, îl informă Panetta.

Comisarul Moretti îi trecu telefonul ca să vorbească cu Hans Wein.

— Hans, ştiu, tocmai am vorbit cu Garda; măcar spaniolii au scăpat de atentat şi au salvat Adevărata Cruce. De fapt, până acum, nicio relicvă n-a suferit stricăciuni, nici bucata de *Lignum Crucis* de la Ierusalim, nici cea din Spania, nici chiar relicvele lui Mahomed.

Panetta asculta indicațiile pe care i le dădea Hans Wein. Şeful lui era la fel de zbuciumat ca şi el, temându-se ca în orice clipă Cercul să nu comită un atentat la Roma.

— Dumnezeule, cum de nu mi-am dat seama mai înainte! Sunt un prost! exclamă deodată părintele Aguirre.

— Liniştiți-vă, părinte, spuse comisarul Moretti, încercând să-l calmeze pe preot, care se ridicase în picioare cu ochii gata să-i iasă din orbite.

— Ştiu unde se va comite atentatul! îi asigură preotul.

Panetta şi Moretti, împreună cu restul polițiştilor, rămaseră în aşteptare, privindu-l pe părintele Aguirre care părea să-şi fi pierdut mințile.

— Ştiu! Sigur că ştiu! Dumnezeule, cum de nu mi-am dat seama mai înainte!

Lorenzo Panetta şi comisarul Moretti reuşiră să-l convingă să se aşeze.

— Raymond de la Pallisière urăşte Crucea, simbolul detestat de catari, obsesia lui este să distrugă Crucea. Au vrut să facă asta cu bucata din *Lignum Crucis* care se păstrează la Ierusalim, cu cea de la Santo Toribio, cea mai mare din câte s-au conservat şi vor încerca să distrugă şi cele trei bucăți din Adevărata Cruce care se păstrează la Roma. Atentatul va avea loc în bazilica Sfintei Cruci de la Ierusalim. În această bazilică există o capelă, capela relicvelor, acolo se află trei bucăți din Crucea lui Hristos, precum şi doi spini din coroană, o bucată din burete da, acolo va fi, sunt sigur.

— Are logică! exclamă Panetta.

— Nu e timp de pierdut! spuse Moretti.

Salim al-Bashir mototoli hârtia pe care o avea în mână. Furia îi schimonosise chipul. Proasta aia va plăti scump ceea ce tocmai făcuse.

Cum putuse să creadă că îi va da ascultare? Lovi cu pumnul în perete şi simți o durere ascuțită în încheieturile zdrelite ale degetelor.

Până în urmă cu o oră, se simțise bărbatul cel mai fericit din lume, dar acum…

Se uită cu atenție prin cameră, ştergând orice urmă a prezenței ei. Întotdeauna se arătase grijuliu când se întâlneau în hoteluri: rezervau camere separate şi căutau ca nimeni să nu-i vadă mergând dintr-o cameră într-alta. Niciodată nu ieşeau şi nici nu intrau în hotel în acelaşi timp. El impusese acele măsuri drastice de securitate ca să evite să fie văzuți împreună.

Cu o noapte înainte, o invitase să doarmă cu el în camera lui, iar ea venise cu o mică geantă de mână cu cămaşa de noapte şi trusa de toaletă. În dimineața aceea, când el plecase ca să-l întâlnească pe şeful Cercului de la Roma, ea rămăsese să se aranjeze.

La întoarcere, Salim nu a fost surprins să nu o găsească în cameră. Se gândi că ea s-a dus într-a ei ca să-şi schimbe îmbrăcămintea şi că se va întoarce dintr-un

moment într-altul. O sună pe mobil, dar ea nu răspundea şi el crezu că o fi fost în baie sau că o fi hotărât să coboare în barul de zi ca să bea o cafea. Dar trecuseră aproape două ore şi nici urmă de ea. Salim a înţeles atunci că femeia fugise. Căută în camera lui vreun indiciu al fugii şi găsi în buzunarul hainei agăţate în dulap scrisoarea aceea pe care acum o mototolea.

Dragă Salim, am luat cea mai dificilă hotărâre din viaţa mea: să mă despart de tine pentru totdeauna. Tu aveai dreptate, nu sunt femeia de care ai nevoie, nu sunt la înălţimea ta, nici a cauzei tale. De-a lungul acestor ani, am făcut tot ce mi-ai cerut şi îţi mărturisesc că am făcut-o fără remuşcări. Dacă mi-ai fi cerut viaţa, ţi-aş fi dat-o cu dragă inimă, dar nu pot să fac ceea ce doreşti să fac; nu sunt în stare să distrug bucăţile din Adevărata Cruce, nici relicvele din bazilica Sfintei Cruci, oricât mi-ai spune că sunt false. Nu am fost niciodată o bună creştină: de ani de zile mi-am pierdut credinţa şi nu merg la biserică, dar nu pot să distrug toate valorile care au stat la baza educaţiei mele. Nu, nu sunt în stare să distrug acele trei bucăţi din Adevărata Cruce; ar fi ca şi cum aş distruge esenţa persoanei mele, sufletul meu. Îmi imaginez că vei râde dacă îţi voi vorbi despre suflet, dar nici eu nu credeam că îl am. Dar nu are importanţă. Nu vreau să risc să fie morţi sau răniţi şi tare mă îndoiesc că aş scăpa teafără. Cunosc pagubele pe care le poate face o bombă. Să fim sinceri, Salim, nu mi se pare că planul tău ar fi atât de inofensiv cum l-ai prezentat tu şi, ceea ce e şi mai rău, am descoperit că nu mai pot avea încredere în tine cum aveam în trecut. Dacă ţi-aş îndeplini dorinţele, nu aş putea suporta să trăiesc restul vieţii cu această povară.

Vezi bine, eu care am făcut de toate, care mi-am trădat prietenii şi pe mine însămi, nu sunt în stare

să comit această ultimă ticăloşie, cea mai uşoară, după părerea ta.

Plec, Salim, şi cred că această despărțire este cel mai bun lucru pentru amândoi. Nu îți voi face niciodată vreun rău, îți jur că voi încerca să te uit, ca să pot uita tot ce am făcut.

Nu ştiu dacă mă vei putea ierta, dar îmi rămâne speranța că o vei face. La urma urmelor, tu eşti un om cu convingeri religioase.

Te iubesc.

Se întrebă pe unde o fi. Cel mai sigur era că a părăsit hotelul şi că s-a întors la Bruxelles. Poate că o va găsi la aeroport.

Îi telefonă şefului Cercului de la Roma.

— Prietene, cățeaua a fugit. Operațiunea se anulează.

— Salim, ceva a ieşit prost, te-ai uitat la televizor?

— Nu, ce se întâmplă?

— Un om s-a sinucis la Ierusalim lângă Poarta Damascului. Au fost mai mulți morți.

— Lângă Poarta Damascului?

— Da.

— Dar…

— Ştiu, ceva s-a întâmplat. A mai fost şi o ciudată explozie la Istanbul. După cum se pare, sunt morți şi mai mulți răniți.

— Şi în Spania?

— Încă nu ştiu nimic.

— Te voi suna de îndată ce ajung la Londra, încearcă să afli ce s-a întâmplat. Poate că am fost trădați.

— Ai grijă de tine, prietene.

Închise valiza şi părăsi camera, nu înainte de a arunca o ultimă privire, în cazul în care i-ar fi rămas ceva neobservat.

Plăti nota la recepție şi ceru să i se aducă maşina pe care o lăsase în garaj. În aeroport, privi lista zborurilor

spre Bruxelles; următorul avion pleca peste trei ore, ultimul decolase cu zece minute înainte de sosirea lui.

Căută un telefon public şi sună pe cineva. Dădu adresa de la Bruxelles a femeii şi un ordin: să fie eliminată.

Devenise periculoasă pentru el. Azi spunea că îl iubeşte, dar mâine?

Era dispus mai degrabă să moară decât să se lase prins de viu, pentru că împreună cu el putea să cadă toată rețeaua Cercului din Europa. O blestemă pe femeie pentru că îl pusese în pericol.

Ovidio Sagardía îşi ținea privirea ațintită asupra crucii care atârna pe pieptul papei. În momentul acela, vibrația telefonului îi atrase atenția asupra unui apel. Era părintele Aguirre.

Se dădu deoparte în spatele unei coloane ca să răspundă, dar fără să piardă din ochi silueta Papei, care în mijlocul bazilicii Sfântul Petru continua slujbele liturgice din Vinerea Mare.

— Vor atenta împotriva crucii, iar crucea de la Roma este în…

Ovidio încheie fraza:

— În bazilica Sfintei Cruci de la Ierusalim. Dumnezeule, dar era evident!

— Da, fiule, da, era evident, dar orbirea şi teama nu ne-au lăsat să vedem ceea ce era sub ochii noştri. Raymond d'Amis urăşte crucea, astfel că logica lui îl poate duce doar spre distrugerea resturilor din Adevărata Cruce.

— Şi acum, ce se va întâmpla? întrebă Ovidio în şoaptă.

— Domnul Panetta şi comisarul Moretti au adoptat deja măsurile de protecție a bazilicii Sfintei Cruci; ei înşişi au plecat într-acolo.

— Ştiu ce s-a întâmplat la Istanbul şi la Ierusalim, spuse Ovidio.

— Au fost mulți morți, s-a vărsat mult sânge.

— Mă simt vinovat pentru că n-am fost în stare să evit acest lucru.

— Dar, părinte, mulțumită dumneavoastră Centrul antiterorist a luat în serios pista reprezentată de contele d'Amis!

— Sunt prea bătrân şi nu mai gândesc atât de iute ca înainte.

— De îndată ce se va termina slujba, voi veni să vă văd.,

— Nu, nu te mişca de acolo. Vin acum la Vatican.

Castelul d'Amis, sudul Franței

Raymond de la Pallisière plângea de furie. Tocmai vorbise cu Salim al-Bashir şi nu încăpea nicio îndoială: operațiunea eşuase. Bucățile din Adevărata Cruce erau în continuare intacte la Roma, Ierusalim şi Santo Toribio. Zeci de persoane muriseră şi se estimau o sută de răniți la Ierusalim şi Istanbul, dar ei nu-şi atinseseră scopul.

Şeful Cercului bănuia că incidentul de la Istanbul nu era pur şi simplu o explozie de gaze, iar Raymond ştia că, dacă ar descoperi că el organizase un atentat împotriva relicvelor Profetului, ar da ordin să fie ucis.

Cât despre comandoul trimis la Santo Toribio, Bashir intuia că se întâmplase ceva cu el. Televiziunea şi radioul nu informau că în acel colț din nordul Spaniei s-ar fi întâmplat ceva deosebit, dar era evident că se întâmplase ceva cu acest comandou, dat fiind că mănăstirea Santo Toribio era în continuare în picioare.

Bashir n-a vrut să-l sune pe Omar, prefera să aştepte. Şeful Cercului din Spania îl va suna pe el; dacă nu o făcea, era pentru că fusese arestat sau pentru că se întâmpla ceva grav.

— Nu ştiu ce anume a dat greş, dar voi afla, îi promise Bashir.

— Am cheltuit mulți bani, îi reproşă Raymond.

— Ştiu.

— Trebuie să-mi daţi o explicaţie; lucrurile nu pot rămâne în felul acesta.

— Veţi avea explicaţia când voi afla ce s-a întâmplat. Până atunci, va trebui să vă mulţumiţi cu aşteptarea.

— Vreau rezultate! strigă Raymond.

— Sunteţi nebun! Acum singurul lucru pe care-l putem face este să stăm liniştiţi, vreţi să fim arestaţi cu toţii? Presupun că mă sunaţi de pe o linie sigură…

— Folosesc o cartelă nouă de telefon mobil.

— Trebuie să avem grijă, poate că cineva ne-a trădat, oamenii mei sunt pregătiţi…

În capul lui Raymond răsunau vorbele lui Salim al-Bashir: „Poate că cineva ne-a trădat”. Dar cine? Nimeni nu cunoştea amănunte ale planului; membrii consiliului fundaţiei Memoria Catară ignorau toate detaliile şi l-au sunat toată dimineaţa alarmaţi de ceea ce vedeau la televizor.

Unul dintre mobilele sale sună şi el îl apucă imediat. Vocea profundă a Mijlocitorului îl luă prin surprindere.

— Conte, unde este fiica dumneavoastră?

Pe Raymond îl miră întrebarea. De ce voia să ştie unde este Catherine?

— De ce mă întrebaţi de fiica mea?

— Este o fată foarte specială, are darul ubicuităţii.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Că e de trei săptămâni în California, în casa unei prietene, o pictoriţă de mare succes. Acolo, fiica dumneavoastră îşi revine după depresia pricinuită de decesul mamei sale. Dar, cum e o fată foarte specială, e în acelaşi timp şi în Franţa, împreună cu dumneavoastră, vizitând locurile în care a trăit mama ei.

— Ce spuneţi?

Raymond simţea că de abia mai putea respira.

— V-am spus să aveţi grijă cu ferestrele. Ne-aţi expus pe toţi, sunteţi un prost. Dumneavoastră aveţi răspunderea pentru tot acest fiasco. Prietenului dumneavoastră Bashir nu-i va plăcea să afle că au fost cu

toții înşelați din pricina neglijenței dumneavoastră, pentru că v-ați comportat ca un biet bătrân sentimental. Bashir a pierdut oameni de preț şi în Cerc greşelile nu se iartă. Iar dumneavoastră, conte, ați comis-o pe cea mai rea dintre toate.

— Chiar acum voi sta de vorbă cu Catherine…

— Nu fiți ridicol. Ce îi veți spune? Credeți că vă va povesti pentru cine lucrează? Fiecare om trebuie să ştie când i-a venit sfârşitul, iar dumneavoastră, conte, ați ajuns la capăt. Bună ziua.

Contele d'Amis îşi turnă un pahar de calvados şi îl bău dintr-o înghițitură. Apoi se aşeză câteva clipe ca să-şi pună ordine în gânduri. Nu avea nicio opțiune. Niciuna.

Se ridică şi se aşeză în spatele mesei de birou şi apăsă pe sonerie ca să vină Edward. Nu trecură nici două minute şi majordomul bătu la uşă.

— Edward, anunțați-o pe fiica mea că doresc să vorbesc cu ea.

O văzu intrând zâmbitoare, fără nicio grijă. Nu, nu semăna cu Nancy şi nici cu el, dar era veselă şi frumoasă şi zilele pe care le petrecuseră împreună fuseseră ca un dar.

— Doreai să mă vezi? Eram în camera mea recitind *Cronica lui fray Julián*; până la urmă, am sfârşit prin a fi obsedată de ea, aproape la fel de mult ca şi tine, îi spuse ea, în vreme ce se aşeza în fața lui.

Îi zâmbi, apoi deschise primul sertar al mesei de scris şi scoase un revolver. Catherine îl privi uimită când o ținti, dar nu avu timp să se apere. O împuşcă în cap de la mică distanță. Fata căzu pe jos cu fața scăldată în sânge.

Raymond o văzu prăbuşindu-se, în vreme ce lacrimile îi începoşau privirea. Apoi, îşi vârî revolverul în gură şi trase.

Alarmat de răsunetul împuşcăturilor, Edward intră în birou şi țipătul lui sfâşietor se auzi în tot castelul.

46

Hans Wein îl asculta în linişte pe Lorenzo Panetta. Directorul Centrului antiterorist îşi ascundea cu greu indignarea.

Wein îşi chemase toată echipa la Centru ca să analizeze cele întâmplate şi ultimul lucru la care se aştepta era să audă dezvăluirea lui Panetta.

Directorul adjunct al Centrului era vizibil afectat. În Vinerea Mare, în timpul nopții, suferise o criză de anxietate pe care la început o confundase cu un infarct.

Petrecuse toată ziua de vineri aşteptând ca dintr-un moment într-altul Cercul să comită un atentat la Roma. Dar nu s-a întâmplat nimic. Poliția controlase bazilica Sfintei Cruci de la Ierusalim de sus şi până jos, dar n-au găsit nimic suspect. Părintele Aguirre insista că dacă va avea loc un atentat, acolo va fi.

Panetta nu înceta să se întrebe ce se întâmplase, de ce renunțase Cercul să comită atentatul. Poate că eşecul atentatului de la Santo Toribio îi făcuse să se ascundă în bârlogurile lor.

Dar cel mai rău a fost când a primit telefonul reprezentantului la Paris al Centrului antiterorist, care-l informa despre sinuciderea contelui d'Amis şi asasinarea fiicei sale. Panetta scoase un țipăt profund care îi înspăimântă pe toți cei care se aflau în preajma lui. Începu să transpire, pulsul i se acceleră şi simți că aerul nu-i mai ajungea în plămâni. A fost dus la clinica Gemelli şi acolo, după ce a fost examinat din cap până-n picioare şi i s-au făcut mai multe analize, medicul de gardă a pus diagnosticul: criză de anxietate provocată de stres. Dar el ştia ce i se întâmplă: durerea sufletească era insuportabilă. Era răspunzător pentru moartea cuiva: a tinerei Mireille Béziers.

La prima oră a dimineții de luni, luase avionul cu destinația Bruxelles, cu toate că Hans Wein îl somase să

rămână la Roma şi să se odihnească. Panetta ştia că trebuia să se explice în faţa şefului său, pentru că, altfel, cazul acela n-ar fi fost închis niciodată. Şi acum era aici, în sediul Centrului antiterorist de la Bruxelles, făcând mărturisirea cea mai dificilă din viaţa lui în faţa unui Hans Wein uluit şi mânios.

— I-am cerut lui Mireille să se infiltreze la castel. Ea a ezitat, dar apoi a acceptat. Eu ştiam că, în ciuda riscurilor, dorea să-şi demonstreze valoarea, pentru că se simţea tratată nedrept de către departament şi pentru că era inteligentă şi capabilă. Mi-a venit ideea să-i ia locul fiicei contelui. Acesta nu o cunoştea, nu o văzuse în viaţa lui. Matthew Lucas a făcut rost de informaţii exhaustive despre Catherine de la Pallisière şi Mireille a asimilat acele informaţii ca să poată trece drept fiica domnului conte. A avut succes, l-a păcălit. Graţie ei am aflat despre atentate şi despre locul unde aveau să se producă: la Ierusalim, la Santo Toribio, la Istanbul şi la Roma. Şi-a pus viaţa în joc ca să salveze nişte oameni nevinovaţi, ca să împiedice Cercul şi pe Raymond să mai verse sânge nevinovat. Niciodată nu m-am gândit că ar putea să o descopere… Mie… îmi pare rău, ştiu că sunt vinovat pentru moartea ei.

— Eşti, într-adevăr. Nu aveai dreptul să organizezi o operaţiune de infiltrare fără permisiunea mea şi să mi-o ascunzi tot acest timp, făcându-mă să cred că sursa ta era un servitor de la castel. Ai pus-o în pericol şi a fost ucisă. Da, eşti responsabil pentru cele întâmplate.

— Fără Mireille, n-am fi putut împiedica atentatele, afirmă Panetta. Ea a fost cea care m-a sunat ca să mă înştiinţeze despre locurile alese de conte pentru atentate. Niciodată n-am fi reuşit să facem nimic fără informaţiile ei. A fost ultima dată când am vorbit cu ea, n-a mai luat legătura cu mine. Mireille a salvat multe vieţi.

— Este posibil, asta nu o vom şti niciodată.

— Haide, Wein, eu pot fi un mizerabil pentru că am sacrificat viaţa lui Mireille, dar nu încerca să minimalizezi

valoarea sacrificiului ei!

În momentul acela, intră în birou Matthew Lucas cu ochii roşii de oboseală. De trei zile aproape că nu dormise deloc. Vestea morții lui Mireille îl şocase.

— Şi tu m-ai înşelat, Matthew, îi reproşa Hans Wein.

— Da. Nu mi-a plăcut niciodată Mireille, dar am crezut că ideea lui Lorenzo de a o infiltra era o posibilitate pe care nu trebuia să o irosim dar la care dumneavoastră v-ați fi opus. Îi puteți cere agenției mele să mă înlocuiască din funcția de agent de legătură cu Centrul antiterorist; înțeleg că aşa trebuie să stea lucrurile pentru că s-a rupt încrederea dintre dumneavoastră şi mine, afirmă cu aplomb Matthew Lucas.

— O voi face, să nu te îndoieşti că o voi face. Cât despre tine, Lorenzo… cred că e o idee bună să te întorci la Roma, acum, că vei fi bunic. Nu mai am încredere în tine.

— Înțeleg, Hans, nu-ți reproşez nimic.

— Nu, nu poți să-mi reproşezi nimic. Bine, să recapitulăm, dar unde naiba sunt Laura White şi Andrea Villasante? Am cerut să fie convocate la şedință…

Diana Parker, asistenta Andreei Villasante intră în momentul acela în birou descompusă la față. Cei trei bărbați rămaseră în aşteptare privind-o, neştiind ce să creadă.

— Este oribil! Oribil! spunea Diana printre sughițuri.

— Dar, ce se întâmplă? exclamă Hans Wein. Faceți-ne hatârul de a ne spune!

O secretară intră şi ea în birou şi, în urma ei, majoritatea membrilor serviciului. Toți erau şocați, în cele din urmă, Diana Parker fu în stare să vorbească.

— Sunt moarte! Dumnezeule, ce oroare!

Două minute mai târziu, un inspector de la poliția din Bruxelles ceru permisiunea de a vorbi cu Hans Wein.

— Cadavrele doamnei Laura White şi al doamnei Andrea Villasante au fost găsite azi dimineață de o femeie care îşi scosese câinele la plimbare. Femeia care le-a găsit

se plimba prin parc cu câinele şi acesta a început să tragă de ea ducând-o acolo unde erau cadavrele. Medicul legist spune că moartea s-a produs probabil aseară, în jurul orei opt. S-au găsit două genți cu lucrurile personale ale celor două femei; după cum se pare, se întorceau după ce au jucat squash.

Rămaseră zguduiți. Deodată, în jurul lor, era numai moarte. Nu numai Mireille, ci şi Laura şi Andrea îşi pierduseră viața, dar de ce?

— Cum au murit? întrebă Hans Wein, încercând să nu-şi piardă cumpătul, deşi era profund afectat.

— Decapitate. Li s-a retezat beregata. Îmi pare rău, spuse inspectorul din poliția belgiană.

— Dumnezeule! exclamă Panetta.

— Poate că au încercat să se apere, una dintre ele chiar a încercat să fugă, dar asasinul Asasinul a acționat ca un profesionist.

— Ce fel de profesionist? întrebă nervos Hans Wein.

— Borfaşii nu acționează în felul acesta, domnule, răspunse inspectorul, tulburat.

Diana povesti că Andrea o sunase să o invite să li se alăture Laurei şi ei ca să joace squash şi apoi să ia cina împreună, dar că nu s-a dus pentru că se înțelesese cu o altă prietenă să meargă la cinema.

— Dacă m-aş fi dus, acum aş fi moartă! strigă ea speriată.

— A fost arestat cineva? întrebă Panetta extrem de impresionat.

— Încă nu. Aş vrea să ştiu dacă dumneavoastră vă puteți imagina mobilul asasinării acestor două doamne; nu ştiu, ceva legat de viața lor personală sau de munca lor…

Inspectorul lăsă întrebarea în aer.

— N-ar putea fi un delincvent oarecare care să fi încercat să le jefuiască? întrebă Matthew Lucas la rândul său.

— Nu, nu, domnule, aveau în buzunar portofelele şi

toate cardurile de credit. Am făcut verificări la bănci; nimeni n-a încercat să scoată bani din conturile lor. Lucrul cel mai surprinzător este că n-am găsit nicio urmă, nimic care să ne ofere o pistă despre asasin sau asasini. Spuneți-mi, putea cineva să aibă un interes să le ucidă?

Hans Wein se ridică în picioare, stânjenit de întrebare.

— Nu, inspectore, erau două funcționare exemplare, nişte persoane de toată încrederea şi cu multă responsabilitate.

— Îmi pare rău că vă pun aceste întrebări, dar în spatele oricărui asasinat există un mobil şi datoria mea este să-l găsesc ca să încerc să-l arestez pe asasin.

— Vă înțeleg, inspectore, faceți-vă treaba. Dar înțelegeți stupoarea şi durerea noastră, erau persoane foarte iubite de noi toți. Laura White era asistenta mea personală; cât despre Andrea Villasante, fără ea, acest departament n-ar fi putut funcționa... Dar ce se întâmplă? întrebă Wein cu voce tare când a plecat inspectorul. Toată povestea asta e o nebunie.

Când Diana Parker se linişti, putu să dea mai multe amănunte în legătură cu ultima ei conversație cu Andrea Villasante.

— Andrea fusese plecată în vacanță şi Laura, de asemenea, dar, după cum se pare, amândouă s-au întors înainte de vreme. Andrea mi-a spus că tocmai o sunase Laura, că aveau nevoie să ardă nişte calorii, să meargă să joace o partidă şi dacă voiam să mă alătur lor...

— Hans, una dintre ele era informatoarea... afirmă Panetta.

— Informatoarea cui? Despre ce vorbeşti?

— Ți-am spus că eu credeam că avem o scurgere de informații, că nu era normal ca numitul Karakoz să fi devenit atât de grijuliu. De fapt, până când Mireille nu s-a infiltrat la castel, am orbecăit. Ea a fost cea care ne-a confirmat alianța contelui cu Cercul. Laura sau Andrea lucrau ori pentru Karakoz, ori pentru Cerc.

— Ai înnebunit! Ştii că Securitatea a făcut verificări ale întregului personal din departament! Dar, în plus, le cunoşteam bine pe amândouă, erau nişte femei excepționale, dedicate muncii lor, incapabile de o astfel de mârşăvie.

— Una dintre ele lăsa să se scurgă informațiile, insistă Panetta.

— Şi de ce au fost ucise?

— Nu ştiu; ori pentru că cel pe care-l informa se temea să nu fie descoperit, ori pentru că încetase să mai aibă încredere în ea, ori dintr-o altă cauză. La Roma nu a mai fost comis atentatul despre care ne-a informat Mireille, iar spaniolii au pus mâna pe doi terorişti ai Cercului care mai devreme sau mai târziu vor spune ceva.

— Poate că Mireille Béziers s-a înşelat şi n-a fost niciodată prevăzut un atentat la Roma. Cât despre cei doi terorişti arestați în Spania, sunt doi nenorociți, carne de tun; unul a fost un borfaş pe care l-au îndoctrinat în închisoare, iar celălalt, un student fiul unei familii bine integrate din Granada. Numitul Mohamed Amir este însurat cu sora unui influent imam de la Frankfurt. Apropo, sora lui a fost asasinată în aceeaşi zi, după cât se pare a fost vorba de un asasinat de onoare. Fata se occidentalizase, era feministă şi le ținea piept islamiştilor radicali. A asasinat-o un văr de-al lui, ca să spele onoarea familiei. Nu, ăia doi nu vor spune mult mai mult decât au povestit până acum. Am vorbit cu inspectorul García şi nu speră ca ei să ciripească mai mult.

— Şi eu am vorbit cu inspectorul. Pentru spanioli, nu e nicio îndoială că cei doi terorişti aparțin Cercului, ca şi numitul Hakim care s-a detonat la Ierusalim. Şi au o problemă cu satul acela, Caños Blancos, unde Hakim era primar. Poate că este o bază a Cercului, dar trebuie să acționeze cu grijă pentru ca ziarele să nu-i acuze de xenofobie, insistă Matthew Lucas.

— Hans, insist să iei în considerare ceea ce ți-am spus, interveni din nou Panetta…

— Nu voi permite să întinezi bunul nume al Laurei şi al Andreei!

— Ceea ce vrei tu este să împiedici ca acest departament să fie pus în carantină din pricina unei probleme de securitate! afirmă Panetta.

— Ceea ce spui tu este doar o teorie. Îți ordon să-i respecți pe cei morți. Nu terfeli reputația a două femei nevinovate. Pentru mine este clar ce s-a întâmplat: le-a asasinat un delincvent, poate că a încercat să le jefuiască şi ele au opus rezistență, iar delincventul nu a putut comite delictul pentru că în momentul acela a venit cineva, nu ştiu cine... Dar ştiu că nu voi împroşca cu noroi memoria lor şi nici acest departament.

— Şi eu le apreciam, Hans, dar aş vrea să ştiu care dintre ele a făcut-o şi de ce.

47

Părintele Aguirre oficia slujba funerară pentru Mireille Béziers. Lorenzo Panetta îi ceruse să vină la Bruxelles ca să conducă ceremonia. Cu o zi înainte, se celebraseră alte funeralii pentru Andrea Villasante şi Laura White, înainte ca sicriele cu rămăşiţele lor pământeşti să fie trimise în ţările lor de baştină, Spania şi Anglia. Dar Mireille Béziers avea parte de o slujbă funerară de o solemnitate deosebită. Tânăra era fiica unui ambasador; nepoata unui general NATO; cercul de prieteni ai familiei ajungea până în cele mai înalte sfere.

Bătrânul iezuit venise însoţit de preotul cel tânăr, Ovidio Sagardía. Femeile din departament plângeau, iar bărbaţii cu greu reuşeau să-şi stăpânească lacrimile. Toţi aveau un sentiment de vinovăţie faţă de Mireille Béziers, o eroină, spunea părintele Aguirre, o femeie care nu şovăise să-şi pună viaţa în primejdie ca să evite vărsarea de sânge nevinovat. O femeie curajoasă, generoasă.

Hans Wein asculta cuvintele părintelui Aguirre cu ochii aţintiţi în pământ. Mireille murise în exerciţiul funcţiunii, în vreme ce Laura White şi Andrea Villasante fuseseră asasinate nu se ştia de către cine, dar oficial s-a spus că a fost vorba de un delincvent ordinar care încercase să le jefuiască atunci când se întorceau de la o partidă de squash.

Lui Hans Wein i se prezentau condoleanţe pentru moartea celor trei femei care lucraseră în departamentul său; dar privirile lui Lorenzo Panetta îl făceau să se simtă un mizerabil. Da, îi părea rău de pierderea Laurei şi Andreei, dar nu o suportase niciodată pe Mireille Béziers, care devenise o eroină şi toţi îl felicitau pentru că a avut-o în departamentul său pe acea femeie neînfricată.

A aşteptat până când au plecat toţi cei care au asistat la funeralii. Voia să vorbească cu Lorenzo Panetta, dar acesta pătrunsese în sacristie în căutarea părintelui

Aguirre şi a lui Ovidio Sagardía. Îl găsi acolo împreună cu Matthew Lucas.

— Am vrut să-mi iau la revedere. Ştiu că pleci mâine, reuşi să spună Wein.

— Da, plec; ți-am lăsat un raport cu toate concluziile acestui caz. Sper să-ți fie de vreun folos, replică Panetta.

— L-am citit deja, mulțumesc.

— L-ai citit deja?

— Da... mă rog, îmi vine greu să împărtăşesc una dintre afirmațiile pe care le faci.

Părintele Aguirre, Ovidio şi Matthew îi observau stânjeniți, în tăcere. Cei doi preoți se schimbaseră deja şi purtau costume de haine şi cămăşi cu guler preoțesc.

— Eu sunt de acord cu teza lui Lorenzo, interveni Matthew.

— Da, mă aşteptam.

— Hans, datele sunt incontestabile: contele d'Amis voia să se răzbune pe biserică, distrugând simbolul cel mai de preț pentru creştini: Crucea, resturile de *Lignum Crucis*.

— Şi ce-mi spui despre atentatul de la Istanbul? După câte ştiu eu, islamiştii nu le-au făcut nimic catarilor.

— Da, avem lacune, ne lipsesc nişte verigi. Nu ştim în continuare cine este domnul Brown; poate că el este veriga, conexiunea între atentatul de la Istanbul şi cele de la Santo Toribio şi Ierusalim. Am discutat mult cu părintele Aguirre; el crede că cineva îl dirija pe Raymond, cineva care dorea să provoace o confruntare între islam şi Biserică, precum şi între islam şi Occident. De fapt, Mireille mi-a spus asta când mi-a vorbit despre acel domn Brown.

— Cu ce scop? întrebă Hans Wein, privindu-l pe părintele Aguirre.

— Domnule Wein, există oameni care ar trage foloase de pe urma acestei confruntări. Oameni pentru care lumea şi ființele omeneşti sunt doar oportunități pentru afaceri. Dacă ar fi fost distruse relicvele Profetului, islamiştii radicali ar fi ieşit în stradă şi ar fi provocat o

baie de sânge în toată lumea. Distrugerea bucăților rămase din Adevărata Cruce, care se păstrează la Santo Toribio, la Ierusalim şi în bazilica Sfintei Cruci, ar fi indignat o mulțime de oameni. Cineva căuta să aprindă scânteia; voiau să provoace un război al religiilor şi au fost cât pe-aici să reuşească. Presupun că din această confruntare cineva ar fi făcut o afacere.

— Hans, tu însuți ai luat în considerare această posibilitate, ai spus că în spatele întregii poveşti ar putea exista nişte „afaceri", afirmă Lorenzo Panetta. Contele d'Amis s-a aliat cu Cercul ca să-şi atingă scopul, a finanțat operațiunile, a obținut armele prin intermediul lui Karakoz, a manipulat-o pe tânăra aceea, Ylena, biata de ea. Trebuie să accepți şi că am avut o scurgere de informații.

— Da, spui asta de luni de zile, admise Hans Wein.

— Şi acel cineva era sau Laura White, sau Andrea Villasante, spuse Panetta pe un ton sentențios.

— Asta nu o s-o cred niciodată! strigă Wein.

— De ce credeți că au fost ucise? întrebă Matthew Lucas.

— Spune-mi-o tu, Matthew, îi răspunse Hans Wein pe un ton sfidător.

— Au vrut să o omoare pe una dintre cele două, dar le-au găsit împreună şi cel care le-a ucis n-a vrut să lase martori.

— Şi de ce trebuia să fie ucisă sursa lor?

— Poate pentru că cel care primea informațiile se simțea în pericol de a fi descoperit, răspunse Lorenzo. Cu siguranță că ea i-a spus celui care o controla că impusesem cea mai mare confidențialitate în cazul Frankfurt. Sau poate că ea se săturase. Nu ştiu.

— Wein, n-ar trebui să renunțați la investigarea lui Salim al-Bashir, îi recomandă Matthew; cu omul acela nu e lucru curat.

— Până acum nu i s-a putut aduce nicio învinuire, absolut niciuna.

— Cred, ca şi Matthew, că Salim al-Bashir este unul dintre şefii Cercului. Ție îți va reveni sarcina să o dovedeşti, spuse Panetta.

— Ştii că britanicii nici nu vor să audă de anchetarea lui Salim al-Bashir.

— Bine, a lor şi a ta va fi responsabilitatea pentru atâta încăpățânare, a fost răspunsul lui Lorenzo.

— După cum bine ştii, comisarul García ne asigură că cei doi terorişti arestați la Santo Toribio neagă că l-ar cunoaşte pe Salim al-Bashir şi declară că atentatul împotriva mănăstirii a fost ideea lor şi a nimănui altcuiva.

— Da, îmi pot imagina ce spun ei, dar sper ca García, comisarul, să fie în stare, dacă i se lasă puțin timp la dispoziție, să obțină mai multe informații, nu numai despre aceşti doi terorişti, ci şi despre numitul Omar, care în mod evident este un şef al organizației.

— Te voi ține la curent cu informațiile, spuse Hans Wein, întinzându-i mâna lui Lorenzo Panetta.

— Nu, nu o vei face, dar n-are importanță, închei o etapă din viața mea.

— Să ai noroc.

— Mulțumesc, şi eu îți doresc numai bine.

Hans Wein era pe punctul de a ieşi din sacristie când un bărbat şi o femeie se pregăteau să intre. Îi recunoscu imediat pe părinții lui Mireille Béziers. Mama, îmbrăcată în negru din cap până în picioare; pe chip i se vedeau urmele lacrimilor. Tatăl, înalt şi uscățiv, suporta cu demnitate durerea provocată de pierderea fiicei sale.

— Am venit să vă mulțumim, părinte Aguirre, pentru cuvintele pe care le-ați rostit despre fiica mea, spuse mama lui Mireille.

— Nu trebuie să-mi mulțumiți. Îmi pare rău că nu sunt în stare să vă aduc mângâierea de care aveți nevoie, răspunse iezuitul.

Mama lui Mireille se instala în fața lui Hans Wein şi a lui Lorenzo Panetta. Cei doi bărbați îşi plecară privirile.

— Acum, că nu ne aude nimeni şi pentru că nu trebuie

să jucăm niciun rol, vă voi spune ceva. Sunteți niște mizerabili, dumneavoastră mi-ați ucis fiica. Dumneavoastră, domnule Wein, o disprețuiați pe Mireille pentru că era tot ce dumneavoastră n-ați fost niciodată. Ce vă deranja? Că nu era o fată care să-şi fi deschis drum prin cartierul mărginaş al unui oraş, ca dumneavoastră? Lui Mireille, nu i-a făcut nimeni niciun cadou. Era inteligentă şi a obținut niște calificative excelente în şcoală şi la universitate. A învățat să vorbească mai multe limbi în mod curent şi făcea tot ce-i stătea în putință pentru a întinde niște punți între Orient şi Occident. Cei mai buni prieteni ai ei erau musulmani, de aceea condamna violența islamiştilor fanatici, de aceea voia să-i combată, spunea că ei întinează islamul. Dar dumneavoastră ați persecutat-o din primul moment când a ajuns în departamentul dumneavoastră, ați tratat-o ca pe o ciumată, i-ați pus eticheta de piloasă şi v-ați permis să o disprețuiți. Ați umilit-o, dumneavoastră care sunteți un nimeni, care nu sunteți nimic. Ştiu cum ați ajuns în funcția dumneavoastră, domnule Wein, ați făcut-o plecându-vă grumazul dinaintea oamenilor politici, arătându-vă întotdeauna corect din punct de vedere politic, temându-vă că cineva îşi va da seama de impostura dumneavoastră.

— Vă rog, doamnă, nu vă faceți rău dumneavoastră însevă! spuse părintele Aguirre, impresionat de cuvintele acelei femei care nu-şi stăpânea lacrimile.

— Nu, nu voi tăcea. Vreau să ştiți cât de mult vă disprețuiesc. Dumneavoastră, domnule Panetta, ați manipulat-o pe fiica mea, ați profitat de situația ei, de dorința ei de a demonstra că e o persoană pe deplin capabilă să fie acolo unde era. Nu v-a păsat că n-avea experiență ca agent operativ, nu v-a păsat de nimic. Ați manipulat-o în mod josnic, convingând-o că, dacă îşi făcea bine treaba, va reveni ca o eroină în departament şi că nimeni nu îi va pune la îndoială acest drept. Dumneavoastră v-ați ocupat de acest lucru. Ați înşelat-o.

Femeia îşi aţinti privirea asupra lui Matthew Lucas, care părea să se fi făcut mic, în timp ce o asculta.

— Şi dumneavoastră… nici dumneavoastră nu sunteţi mai bun decât ei. Aţi urât-o, nu-i aşa? Mireille mi-a povestit ce mutră uimită aţi făcut când v-aţi întâlnit din întâmplare într-un restaurant. Cred că aţi rămas şocat să o vedeţi cu un tânăr cu înfăţişare de maghrebian. Asta a făcut-o suspectă în ochii dumneavoastră, pentru că dumneavoastră sunteţi incapabil să-i respectaţi pe cei care nu sunt ca dumneavoastră. Tânărul care era cu Mireille era foarte important pentru ea, cu siguranţă că s-ar fi căsătorit dacă nu s-ar fi întâmplat ceea ce s-a întâmplat. Este francez, s-a născut la Montpellier, părinţii lui sunt algerieni. Ahmed este informatician, şi foarte bun în meserie. Nici lui nu i-a făcut nimeni nici un cadou. A trebuit să-i demonstreze acestei societăţi pline de prejudecăţi şi xenofobe cât valorează. Ce aţi crezut despre fiica mea când aţi văzut-o cu un tânăr cu trăsături de maghrebian? Îmi pot închipui.

Matthew îşi lăsă capul în jos, ruşinat. Nu spuse nimic; ştia că chiar dacă s-ar scuza, mama aceea tot nu l-ar ierta niciodată.

— Dumneavoastră cu toţii aţi ucis-o; sper că, dacă aveţi o conştiinţă, să nu vă permită să trăiţi în pace pentru restul zilelor dumneavoastră. Fiica mea era nevinovată. Dumneavoastră cu toţii aţi vărsat sângele ei nevinovat.

Tatăl lui Mireille o apucă de braţ pe soţia sa şi o târî afară din sacristie, încercând, în acelaşi timp, să-i şteargă lacrimile.

— Să mergem, draga mea, oamenii ăştia sunt incapabili să simtă ceva!

Hans Wein respiră adânc. Era palid, cu braţele inerte; după un minut care li se păru celor prezenţi o veşnicie, reuşi să aibă o reacţie şi ieşi din sacristie.

Bătrânul iezuit putea citi durerea şi deznădejdea în ochii lui Panetta şi ai lui Matthew Lucas.

— S-a vărsat mult sânge, dar dumneavoastră ați împiedicat să se verse şi mai mult, le spuse el.

— Nu, părinte, mama lui Mireille are dreptate; tot ce a spus este adevărat. Şi nu e nicio consolare să te gândeşti că ar fi putut fi şi mai rău. Mireille e moartă, ca şi polițiştii şi soldații de la Istanbul, ca şi oamenii obişnuiți care treceau prin Poarta Damascului de la Ierusalim… Au murit mulți oameni nevinovați. Contele voia să răzbune moartea acelor nevinovați care au murit arşi pe rugurile Inchiziției şi a sfârşit prin a provoca un măcel. E atât de absurd ca să vrea cineva să se răzbune pentru ceva ce s-a petrecut cu opt secole în urmă.

— Raymond d'Amis a fost şi el o victimă. A trăit obsedat de cronica lui fray Julián, crezând că, dacă va duce la capăt o răzbunare pe care alții n-au putut să o săvârşească, îşi va onora în felul acesta familia şi strămoşii. Nu vom şti niciodată tot ce s-a întâmplat cu adevărat.

— Ceea ce ştiu, părinte, este că o tânără de treizeci de ani care a fost plină de viață şi de vise este moartă şi că eu sunt vinovatul. Asta ştiu şi, de asemenea, ştiu că afurisita aia de cronică a provocat mult rău.

— Nu, Lorenzo, să nu dăm vina pe fray Julián. Bietul călugăr a trăit chinuit de violența care exista în preajma lui şi pe care o condamna, dar el n-a cerut niciodată răzbunare.

— Dar aşa au interpretat totul conții D'Amis, insistă Lorenzo.

— Nu, aşa a interpretat tatăl lui Raymond şi de aceea a sădit în sufletul fiului său o ură furibundă față de Biserică. Raymond era slab de înger, un biet băiat obsedat de răzbunarea pe care credea el că o ceruse fray Julián. N-a ştiut să citească în sufletul călugărului, n-a ştiut să vadă că acesta detesta violența şi că nu credea că apărarea vreunei cauze ar putea justifica vărsarea de sânge. Când l-am cunoscut eu pe Raymond, era un adolescent speriat, dornic să fie pe placul tatălui său, să

fie la înălțimea pretențiilor acestuia. Şi Raymond a fost o victimă.

Lorenzo se despărți de cei doi preoți şi plecă fără să-l mai aştepte pe Matthew Lucas. În momentul acela începea o altă etapă a vieții lui, o viață care fusese şi ea marcată de mărturia acelui călugăr care a trăit în Evul Mediu.

Trecuseră şase luni de la acea zi de vineri din Săptămâna Patimilor. Lorenzo Panetta mergea cu paşi lenți spre mormântul pe care i-l indicase paznicul. Ducea în mână un volum legat cu măiestrie: Cronica lui fray Julián. Nu se despărțise de cartea aceea de şase luni, încercând să găsească mesaje secrete la fiecare pagină. Dar nu erau.

Părintele Aguirre îi recomandase să aibă tăria de a merge la acel mormânt pe care îl căuta acum în cimitirul din Montpellier.

Iezuitul îl sunase cu regularitate, ajutându-l să se elibereze de toată durerea sufletească şi de sentimentul de vinovăție. Dar părintele Aguirre se îngrijise nu numai de sufletul îndurerat al lui Panetta. Înainte de a se întoarce la locul său de refugiu de la Bilbao, călătorise la Montpellier ca să stea de vorbă cu părinții lui Mireille, ca să încerce să le aline durerea, explicându-le amănunțit toate cele întâmplate. Le-a vorbit de *Cronica lui fray Julián*, de profesorul Arnaud, de Raymond... A petrecut ore întregi ascultând frământările mamei lui Mireille, căutând s-o consoleze şi s-o îmbărbăteze. Părintele Aguirre îi spusese lui Lorenzo că trebuia să facă acel voiaj dacă dorea să redevină el însuşi. De aceea se afla aici.

Mirosul florilor veştede şi tăcerea din cimitir l-au speriat. A fost tentat să se întoarcă din drum, dar cuvintele părintelui Aguirre îi răsunau în minte şi a mers mai departe.

O lespede simplă de marmură acoperea pământul unde se odihnea Mireille Béziers. Simți că lacrimile îi începțoşau

ochii; făcu un efort ca să le stăpânească şi să nu se lase cuprins de emoție. Încercă să se roage, dar nu reuşi să rostească niciun cuvânt. Era acolo pentru ca avea nevoie să se întâlnească cu sine însuşi în fața mormântului lui Mireille. Dar mai ales pentru că avea nevoie să-i ceară iertare. Se aşeză pe un colț al lespezii şi atunci văzu că purta pe ea o inscripție:

MIREILLE BÉZIERS.
ŞI-A DAT VIAȚA CA SĂ ÎMPIEDICE
VĂRSAREA DE SÂNGE NEVINOVAT

Nu-şi putu stăpâni lacrimile pentru fata înmormântată acolo şi plânse, aşa cum nu o făcuse niciodată, pentru tot sângele vărsat al atâtor oameni nevinovați.

SFÂRŞIT

{1} Regiune din sud-vestul Franței de azi, care își trage numele de la *langue d'oc/limba oc*, dialect romanic vorbit în Evul Mediu din care a luat naştere limba provensală. (n. tr.)

{2} Prescurtare a cuvântului spaniol *fraile/călugăr*, ce se foloseşte precedând numele acestuia. (n. tr.)

{3} Tribunal special instituit de Papalitate pentru a lupta împotriva ereziilor printr-o procedură specială, denumită în latineşte *inquisitio/anchetă*. Introdusă în tribunalele ecleziastice de papa Inocențiu al III-lea în anul 1199, a fost încredințată călugărilor dominicani în lupta împotriva catarilor sau albigenzilor, considerați eretici. (n. tr.)

{4} Comună situată în departamentul Ariege din sudul Franței de azi, ultima fortificație a catarilor căzută în anul 1244. (n. tr.)

{5} Denumire dată conducătorilor spirituali ai catarilor. Aceştia, cunoscuți şi ca albigenzi, după numele oraşului Albi din sudul Franței de azi, sunt adepți ai unei mişcări religioase apărute în secolul al XII-lea. Împotriva lor, Biserica Catolică, la îndemnul papei Inocențiu al III-lea, a declanşat o cruciadă în anul 1209, dar persecuțiile au durat până în 1244, când a căzut ultimul lor refugiu, castelul fortificat de la Montségur. (n. tr.)

{6} Cavaleri ai Ordinului militar al Templului, întemeiat la Ierusalim în anul 1119 de către francul Hugues de Payens, purtând la început denumirea de Cavalerii sărmani ai lui Hristos; după ce regele Baudoin al II-lea al Ierusalimului le-a cedat o parte a vechiului Templu al lui Solomon, şi-au luat numele de Cavaleri Templieri. (n. tr.)

{7} *Oameni buni*, denumire pe care şi-o dădeau catarii, pe lângă cea de Buni Creştini sau Credentes, expresii aparținând probabil dialectului occitan, nefiind nici în latină, nici în franceză. (n. tr.)

{8} Călugări ai Ordinului Dominicanilor sau al Predicatorilor, întemeiat la Toulouse în anul 1215 de Sfântul Domingo de Guzman (1170–1221), predicator spaniol, pentru a lupta împotriva catarilor sau albigenzilor. (n. tr.)

{9} Localitate în Spania, în provincia Barcelona. (n. tr.)

{10} Raimond al VII-lea (1197–1249), fiul contelui Raimond al VI-lea de Toulouse. (n. tr.)

{11} Familie nobilă aragoneză din Aínsa, localitate din provincia Huesca. (n.tr.)

{12} Altă denumire pe care şi-o dădeau catarii de rând. (n.tr.)

{13} În latină, „pământul uitării". (n.tr.)

{14} Reşedință a comandorului unui ordin religios cu statut militar, precum cel al Templierilor. (n.tr.)

{15} În franceză, Pasul Cutremurului. (n.tr.)

{16} Locuitori ai Gasconiei, provincie istorică din sud-vestul Franței. (n.tr.)

{17} Sfântul Domingo de Guzmán (1170–1221), predicator spaniol, întemeietorul Ordinului Dominicanilor sau al Predicatorilor, la Toulouse, în anul 1215, pentru a lupta împotriva catarismului.

{18} Ludovic al IX-lea sau Ludovic cel Sfânt (1214–1270), rege al Franței între 1226–1270, fiul regelui Ludovic al VIII-lea şi al reginei Blanca de Castilia. (n.tr.)

{19} Blanca de Castilia (1188–1252), regină a Franței. Soția regelui Ludovic al VIII-lea şi mamă a lui Ludovic al IX-lea, numit şi Ludovic cel Sfânt (n.tr.)

{20} Conți de Saint-Gilles, alt titlu nobiliar al conților de Toulouse. (n.tr.)

{21} În latină, la catari, „botezul spiritului", ritual de inițiere şi purificare ce îi obliga pe credincioşii catari să ducă o viață castă şi austeră, făcându-i demni de titlul de *perfecți*. Simplii credincioşi se supuneau acestui ritual înainte de a muri. Pentru a-şi elibera sufletul, mulți recurgeau după aceea la sinucidere. (n.tr.)

{22} În franceză, Stânca Turnului. (n.tr.)

{23} Nume pe care îl dădeau creştinii, în Evul Mediu, musulmanilor din Europa şi din Africa. (n.tr.)

{24} Probabil tot în dialect occitan, „Biserica lui Dumnezeu". (n.tr.)

{25} Evanghelia după Ioan, 18:36,17:16. (n. red.)

{26} Probabil în acelaşi dialect occitan, „Femeile bune". (n.tr.)

{27} Napoleon Peyrat (1809–1881), scriitor şi istoric francez. (n.tr.)

{28} Regiune a Greciei antice, situată în partea centrală a Peloponesului. Tradiția poetică a făcut din Arcadia un tărâm mirific, idilic. (n.tr.)

{29} Adepți ai unei societăți secrete filosofice şi politice din Bavaria, din secolul al XVIII-lea. (n.tr.)

{30} Doctrină filozofico-religioasă de origine orientală care susține teoria cunoaşterii nemijlocite a existenței divinității. (n. red.)

{31} Magistrat francez (1877–1978), pasionat de doctrina catarilor, fondatorul Societății de Studii Catare şi editor al Caietelor de Studii Catare. (n.tr.)

{32} Edouard Daladier (1884–1970), om politic francez, preşedinte al Consiliului de Miniştri (1938–1940), semnatar al Acordurilor de la München din 1938 semnate de Franța, Marea Britanie, Germania şi Italia, prin care Cehia era obligată să evacueze teritoriul munților Sudeți regiune ocupată ulterior de către germani. (n.tr.)

{33} Sistem de fortificații construit între anii 1926 şi 1936 pe frontiera franceză din nord-est, la inițiativa lui Andre Maginot (1877–1932), ministru de Război între 1929 şi 1932. (n.tr.)

{34} Istoric german (1904–1938), autor al celor două lucrări menționate în text. (n.tr.)

{35} Sfântul Graal, potirul de care s-a servit Isus Hristos la Cina cea de Taină şi în care Iosif din Arimateea a strâns sângele Mântuitorului scurs în timpul crucificării. În secolele al XII-lea şi al XIII-lea, numeroase romane cavalereşti relatează „căutarea" Sfântului Potir de către Cavalerii Mesei Rotunde a regelui Arthur. (n.tr.)

{36} În ebraică, ceremonie care celebrează majoratul religios al unui tânăr evreu. (n.tr.)

{37} Perioada între mai 1936 şi aprilie 1938, în care Franța a fost guvernată de o coaliție a partidelor de stânga, formată din Partidul Comunist, Secția Franceză a Internaționalei Muncitoreşti SFIO şi Partidul Radical. (n.tr.)

{38} Este vorba despre Războiul civil din Spania dintre anii 1936–1939, pierdut într-adevăr de republicani. (n.tr.)

{39} Perceval sau Contele de Graal, roman cavaleresc neterminat al lui Chretien de Troyes (1135–1183), stă la originea mitului european al Graalului. Wolfram von Eschenbach a reluat subiectul la începutul secolului al XIII-lea în poemul Parzival, care i-a inspirat lui Richard Wagner (1813–1883) poemul şi muzica la opera sa Parsifal (1882), dramă muzicală în trei acte. (n.tr.)

{40} În latină, „Nimic nu împiedică". Formulă utilizată de cenzura ecleziastică pentru a autoriza tipărirea unei lucrări împotriva căreia nu s-a reținut nicio obiecție doctrinară. (n.tr.)

{41} Formațiune paramilitară reprezentând brațul înarmat al partidului nazist ai cărei membri se distingeau prin această îmbrăcăminte, care îi deosebea de militarii purtând uniformă. (n.tr.)

{42} Masiv muntos situat în estul Europei Centrale între Cehia, Polonia şi Germania, formând latura de nord-est a Boemiei. Regiunea Sudeților, având o numeroasă populație de origine germană, a fost anexată de Hitler între anii 1938 şi 1945. (n.tr.)

{43} În germană, „imperiu", denumire dată regimului național-socialist instaurat de Hitler între anii 1933–1945. În istoria Germaniei se cunosc trei astfel de „imperii": Întâiul Reich, sau Sfântul Imperiu Roman de Națiune Germană (962–1806), al Doilea Reich (1871–1918), realizat de cancelarul Bismarck şi al cărui prim împărat a fost Wilhelm I (1871–1888), iar al Treilea Reich este cel menționat în text. (n.tr.)

{44} General francez (1867–1965), numit în mai 1940 comandantul

tuturor teatrelor de operațiuni militare, a fost inițiatorul armistițiului cu Germania. (n.tr.)

{45} Philippe Petain (1856–1951), om politic francez, şeful Guvernului de la Vichy în urma armistițiului semnat cu Germania. (n.tr.)

{46} Charles Huntziger (1880–1941), general francez, semnatar al armistițiilor cu Germania şi Italia, devenit apoi ministru de Război în Guvernul de la Vichy. (n.tr.)

{47} Wilhelm Keitel (1882–1946), mareşal german, semnatar din partea Germaniei al armistițiului cu Franța, iar ulterior, la 8 mai 1945, şi al capitulării Germaniei. (n.tr.)

{48} Paul Reynaud (1878–1966), om politic francez, preşedinte al Consiliului de Miniştri în martie 1940, oponent al armistițiului, i-a lăsat locul mareşalului Petain la conducerea Guvernului de la Vichy. (n.tr.)

{49} Filosof francez (1882–1973), unul dintre principalii reprezentanți ai neotomismului, sistem teologic prin care papa Leon al XIII-lea (1878–1903) a dorit să readucă în actualitate gândirea Sfântului Toma d'Aquino (1225–1274), şi care a contribuit la reînnoirea catolicismului. (n.tr.)

{50} Scriitor francez (1885–1970) ale cărui romane, fresce crude ale vieții de provincie, prezintă conflictele dintre trup şi credință. (n.tr.)

{51} Jane of England (1165–1199), fiica regelui Henric al II-lea al Angliei şi a Eleonorei de Aquitania, soră a regelui Angliei Richard Inimă-de-Leu şi a lui Ioan Fără-de-Țară. Regină a Siciliei, apoi contesă de Toulouse prin căsătoria cu contele Raimond al VI-lea. (n.tr.)

{52} Richard I Inimă de Leu (1157–1199), rege al Angliei (1189–1199) din dinastia Plantagenet, fiul regelui Henric al II-lea şi al Eleonorei de Aquitania, fratele lui Jane of England şi deci unchiul Contelui Raimond al VII-lea de Toulouse. (n.tr.)

{53} Henric al II-lea Plantagenetul (1133–1189), rege al Angliei între 1154–1189, tatăl celor menționați la notele 1 şi 2 de mai sus. (n.tr.)

{54} Eleonora de Aquitania (1122–1204), regină a Franței (1137–1152) prin căsătoria cu regele Ludovic al VII-lea, apoi a Angliei prin căsătoria cu Henric al II-lea Plantagenet, mama regelui Richard I Inimă-de-Leu, a lui Ioan Fără-de-Țară şi a lui Jane of England. (n.tr.)

{55} Contesă de Toulouse (1249–1271), fiica contelui Raimond al VII-lea. (n.tr.)

{56} Conte de Poitiers şi de Toulouse (1220–1271), fiul regelui Franței Ludovic al VIII-lea şi frate al regelui Ludovic al IX-lea cel Sfânt, însurat cu Jeanne, contesă de Toulouse, fiica contelui Raimond al VII-lea. (n.tr.).

{57} În ebraică, „Apărare”. Organizație paramilitară evreiască din Palestina. Angajată alături de Marea Britanie în timpul celui de al Doilea Război Mondial, a constituit în 1948 nucleul armatei noului Stat Israel. (n.tr.)

{58} Patriarh biblic, strămoş al poporului evreu prin fiul său Isaac născut din căsătoria cu Sara, şi părinte al musulmanilor prin fiul său Ismail făcut cu sclava Agar. Revendicat şi de creştini, care se consideră descendenții lui spirituali. (n.tr.)

{59} Heinrich Himmler (1900–1945), om politic german, şef al Gestapo-ului (1934) şi al poliției Reich-ului (1938), apoi ministru de Interne al lui Hitler (1943). A condus represiunea împotriva adversarilor regimului nazist şi a organizat lagărele de concentrare. (n.tr.)

{60} Alfred Rosenberg (1893–1946), teoretician al rasismului şi om politic german, unul dintre conducătorii partidului național-socialist. (n.tr.)

{61} Sfântul Ignațiu de Loyola (1491–1556), călugăr spaniol, originar din provincia Guipuzcoa din Țara Bascilor, adversar al Reformei, întemeietorul Ordinului Iezuiților, numit şi Societatea lui Isus. (n.tr.)

{62} Filip al IV-lea cel Frumos, din dinastia Capeţienilor, rege al Franței între 1285–1314. Domnia lui a fost marcată de gravul conflict cu papa Bonifaciu al VIII-lea. După moartea acestuia, alegerea ca papă a lui Clement al V-lea şi stabilirea Sfântului Scaun la Avignon în 1305 marchează victoria deplină a regelui Franței, care se va răsfrânge şi asupra destinului cavalerilor templieri. (n.tr.)

{63} Papă între 1294–1303. Ducând o politică de impunere a supremației politice a Sfântului Scaun, a intrat în conflict cu regele Franței, Filip al IV-lea cel Frumos. (n.tr.)

{64} Guillaume de Nogaret, jurist francez, judecător la curtea regelui Filip al IV-lea cel Frumos, a avut un rol capital în desființarea Ordinului Templierilor. (n.tr.)

{65} Clement al V-lea, papă între 1305–1314, a desființat Ordinul Templierilor în urma Conciliului de la Vienne, Franța (1311–1312). (n.tr.)

{66} Jacques de Molay (1243–1314), ultimul Mare Maestru al Templierilor. Şi-a apărat ordinul împotriva lui Filip al IV-lea cel Frumos, care l-a trimis pe rug, de unde, în ultimele sale clipe de viață, i-a blestemat pe rege şi pe papă. (n.tr.)

{67} Om politic palestinian, întemeietorul Partidului Arab-Palestinian. (n.tr.)

{68} Vălul pe care îl poartă pe cap femeile musulmane. (n.tr.)

{69} Emir între anii 1921–1946, apoi rege al Transiordaniei, din dinastia haşemită, între 1946–1951, a anexat în anul 1950 o parte a

Palestinei arabe. A murit asasinat. (n.tr.)

{70} Joseph Paul Goebbels (1897–1945), om politic german, ministru al Propagandei şi al Informaţiilor între anii 1933–1945, a fost desemnat de Hitler ca succesor al său. S-a sinucis împreună cu întreaga sa familie în buncărul lui Hitler de la Berlin în ultimele zile ale celui de al Doilea Război Mondial. (n.tr.)

{71} Denumire a teritoriului din Peninsula Iberică cucerit, începând cu anul 711, de către musulmani.

{72} Rachiu de cidru.

{73} În latină, Sfânta Sfintelor, partea cea mai sacră a Templului de la Ierusalim. (n.tr.)

{74} Lothar I (795–855), fiul lui Ludovic I cel Pios din dinastia carolingiană. Împărat între anii 840–855, a vrut să păstreze pentru el Imperiul în integralitatea sa, dar a fost obligat de fraţii săi să se supună partajului de la Verdun din anul 843. (n.tr.)

{75} Giovanni Lotario di Segni (1160–1216), devenit papa Inocenţiu al III-lea între anii 1198–1216, a avut iniţiativa celei de a IV-a Cruciade şi a expediţiei împotriva catarilor.

{76} Limbă semitică vorbită în Antichitate în tot Orientul Apropiat. (n.tr.)

{77} Organizaţie non-guvernamentală internaţională de binefacere, coordonată de Biserica Catolică. (n.tr.)

{78} Tunică lungă până la glezne, cu glugă şi mâneci destul de lungi, purtată atât de bărbaţi, cât şi de femei, în Africa de Nord. Este confecţionată din lână, bumbac sau in. (n.tr.)

{79} Organizaţie teroristă comunistă foarte activă în Italia în anii 70, responsabilă de mai multe atentate sângeroase, răpiri, sechestrări şi asasinate ale unor oameni politici. Cazul cel mai celebru este cel al lui Aldo Moro (1916–1978), lider al Creştin-Democraţiei italiene. (n.tr.)

{80} Două populaţii etnice din Ruanda, Burundi şi Nordul Republicii Congo, aflate într-un sângeros conflict armat, escaladat până la genocid. (n.tr.)

{81} Denumirea rochiei pe care o poartă femeile musulmane în Nordul Africii. (n.tr.)

{82} Referitor la dinastia musulmană care a domnit la Granada între secolele al XIII-lea şi al XV-lea, întemeiată de Yussuf ben Nazar. (n.tr.)

{83} Şovini. (n.tr.)

{84} Numele arhanghelului Gavril în limba arabă. (n.tr.)

{85} Altă denumire a mujahedinilor. (n.tr.)

{86} Celebru palat al regilor mauri din Granada, a cărui construcţie a început în secolul al XIII-lea. (n.tr.)

{87} În limba bască, „bascul”. (n.tr.)

{88} În franceză, „dosar” (n.tr.)

{89} În limba bască, „încăierări de stradă”. (n.tr.)

{90} În limba bască, „poliție” (n.tr.)

{91} Denumirea Țării Bascilor în limba bască. (n.tr.)

{92} În arabă, „Războiul Sfânt”, în care fiecare musulman trebuie să se angajeze pentru a apăra sau, eventual, pentru a extinde dominația islamului. (n.tr.)

{93} În spaniolă, „Coasta Soarelui”, porțiune a litoralului mediteranean, între Estepona şi Malaga. (n.tr.)

{94} Biserică de confesiune anglicană stabilită în alte țări decât Anglia, în special în Statele Unite ale Americii. (n.tr.)

{95} Capitol din Coran.

{96} Verset din Coran.

{97} Privilegiu acordat de papalitate mai întâi catedralei din Compostela pentru a atrage pelerinii la mormântul Apostolului Iacov (în spaniolă Santiago) în anii în care ziua de 25 iulie, când se comemorează martiriul său, cade într-o duminică. Papa acordă indulgență deplină şi iertarea tuturor păcatelor celor care vin în pelerinaj în decursul Anului Sfânt. Mai târziu, acest privilegiu a fost extins şi asupra lăcaşurilor care adăpostesc porțiuni din Sfânta Cruce. (n.tr.)

{98} Fel de mâncare tipic marocan. (n.tr.)

{99} În franceză, „spumă”.

{100} În franceză, maître d’hotel, „chelnerul-şef”.

{101} Reşedință a sultanilor până în secolul al XIX-lea, astăzi muzeu. (n.tr.)

{102} În italiană, „rachiu”.

{103} În franceză, „apartament” într-un hotel de lux.

{104} Călugăr spaniol, originar din Asturias. (n.tr.)

{105} Erezie apărută în Spania în secolul al VIII-lea, conform căreia Hristos-omul ar fi doar fiul adoptiv al lui Dumnezeu Tatăl în urma botezului. (n.tr.)

{106} Santiago este numele consacrat în spaniolă pentru Apostolul Iacov, fiul lui Zevedeu şi frate al Sfântului Ioan Evanghelistul. Este considerat patronul spiritual al Spaniei. (n.tr.)

{107} Episcop între anii 371 şi 397 al oraşului Tours, vechea capitală a regiunii Touraine din Franța. (n.tr.)

{108} Referitoare la priscilianism, doctrină eretică aparținând spaniolului Prisciliano, decapitat în anul 385. (n.tr.)

{109} Pe numele său adevărat Giuliano Della Rovere (1443–1513), papă între anii 1503–1513. (n.tr.)

{110} În latină, „Lemnul Crucii”. (n.tr.)

{111} Giovanni Battista Montini (1897–1978), papă între 1963–1978. (n.tr.)

{112} Ordin religios derivat din cel al Benedictinilor, întemeiat în 1098 de Robert de Molesmes, abatele mănăstirii din Câteaux (Cister, în spaniolă, de unde şi numele Ordinului), în apropiere de Dijon. Se caracterizează prin revenirea strictă la regulile Sfântului Benedict, printr-o mare austeritate şi practicarea de către călugări a îndeletnicirilor manuale. (n.tr.)

{113} În spaniolă, „Piscurile Europei”, masiv muntos în Nordul Spaniei, între provinciile Oviedo, Santander şi Leon.

{114} Numele în arabă al lui Isus Hristos.

{115} În spaniolă, Olanele Albe.

{116} În arabă, „cei care se sacrifică”. Opozanți palestinieni care întreprind acțiuni de gherilă.

{117} Departamentul 6 din Military Intelligence, Serviciul secret de contraspionaj al armatei britanice, având responsabilități în străinătate, spre deosebire de MI 5, care acționează pe teritoriul național.

{118} În italiană, Anticul Depozit de Vinuri Vechi. (n.tr.)

{119} În italiană, Calea Crucii. (n.tr.)

{120} Constantin cel Mare (280–337), împărat roman. Prin Edictul de Toleranță de la Milano din anul 313, a autorizat libera practică a creştinismului. A fost întemeietorul oraşului Constantinopol, devenit în anul 330 capitala Imperiului Roman de Răsărit, transformat într-o monarhie de drept divin, centralizată, bazată pe o societate ierarhizată. (n.tr.)

{121} Inocențiu al III-lea, papă între anii 1198–1216. (n.tr.)

{122} În franceză, „pate de ficat”.

{123} Mohammad Reza Aryamehr Pahlavi (1919–1980), şahinşah al Iranului între anii 1941 şi 1979, când este instaurată republica islamică condusă de ayatollahul Khomeyni (1900–1989). (n.tr.)

{124} Termen coranic în limba arabă care denumeşte comunitatea bazată pe principii religioase în care toți musulmanii devin „frați” între ei, indiferent de statutul lor social. (n.tr.)

{125} Serviciul israelian de informații. (n.tr.)

{126} Serviciul de Securitate Generală al Israelului. (n.tr.)

{127} La Sûreté Nationale, în franceză Siguranța Națională, direcție

generală din Ministerul de Interne, responsabilă de Poliția Națională.

{128} Lamoral conte d'Egmont (1522–1568), Consilier de Stat în Flandra, a murit decapitat în urma participării sale la revolta din Țările de Jos împotriva lui Filip al II-lea. A inspirat tragedia lui Goethe cu acelaşi nume. (n.tr.)

{129} Philippe de Montmorency conte de Hornes sau Hoorne (1518 sau 1524–1568) Guvernator al provinciei Gueldre din Țările de Jos sub Carol al V-lea, a murit decapitat împreună cu contele d'Egmont din ordinul ducelui de Alba, pentru a fi participat la aceeaşi revoltă împotriva Coroanei spaniole. (n.tr.)

{130} Pastor american de culoare (1929–1968), a luptat pentru integrarea negrilor în societate, organizând mari manifestații pacifiste. Premiul Nobel pentru Pace în 1964. A murit asasinat. (n.tr.)

{131} Inițialele cuvintelor latine Iesus Nazarenus Rex Iudaeorum/ Isus Nazarineanul Regele Iudeilor (n.tr.)